Kronika

obce

ŠUMICE

(1951-1965)

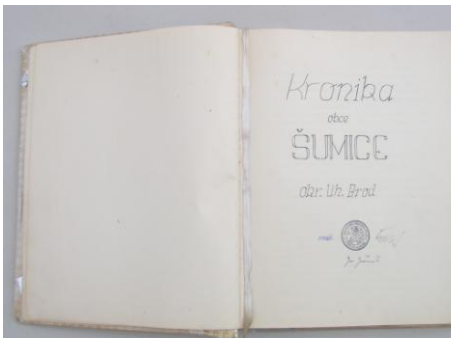

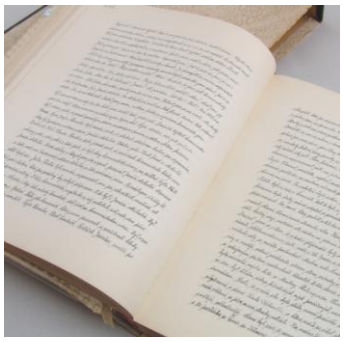

Kronika

obce

ŠUMICE

okr. Uh. Brod

II. 241

RADA MĚSTNÍHO NÁRODNÍHO VÝBORU V ŠUMICÍCH, okr. UH. BROD

Místní národní výbor jmenoval mne kronikářem ve schůzi pléna, dne 31. prosince 1950. Předběžně jsem byl však vyzván, jestli jsem ochoten tuto čestnou funkci převzíti. Souhlasil jsem, neb tato krásná práce se mě líbila. Měl tudíž Místní národní výbor snadnou práci s volbou kronikáře. Podmínku jsem si dal, že můj předchůdce, přítel Cyril Šojdr, ukončí psaní kroniky do konce roku 1945, neb jistě má potřebné poznámky, které bych já musel pracně sháněti. Dle instrukcí, obdržených na aktivu kronikářů okresu Uherskobrodského dne 26. 1. 1951 v Uh. Brodě, budou se kroniky psáti tak, že se začne psáti rok 1951 a 1952 a léta národní poroby dále pak rok 1945 – 1950 utvoří stručný soupis významných událostí v jedné kapitole. Jestli je ale kronika vedena i za tato léta, pak navazuje psaní kroniky plynule za sebou.

Naše kronika jest psána podle způsobu prvého, neb předešlí kronikáři museli pracně zhánět potřebná data k různým událostem a to z toho prostého důvodu; byli učiteli na zdejší škole, neznali místních poměrů, zvyků a obyčejů, události museli čerpat z podání lidu a když už se obeznámili se všemi problémy a poznatky, odešel na jiné působiště a nový kronikář, zase učitel, vykonával cestu podobnou svého předchůdce. Naší občané jsou vděčni učitelům – kronikářům za jejich práci.

Býl to zejména pan učitel František Palička, který velmi mistrným úvodem popsál charakter naší milé vesnice a pravdivě zaznačíl události, které se v obci od roku 1918 udály. Škoda, že nenapsál to, co za své působnosti v naší obci prožíl. Ukončil právě ten rok, kdy k nám přišel, to je rok 1932. Na nové působiště, do Nivnice, odchází v roce 1939. Ze svého pobytu v Šumicích, napsál kroniku od roku 1918 – 1932, t. j. 14 let.

Nástupce jeho, učitel Matěj Švehlík, neměl situaci lepší. Do Šumic přišel v roce 1940. Psaní kroniky bylo zpožděno 8 let. Houževnatou pili a snahou, zanechati po sobě kus práce, podařilo se napsati polovičku zameškaných let, to je do roku 1936. Po osvobození v roce 1945, odchází s. Švehlík na nové působiště, do Luhačovic.

Po jeho odchodu jmenoval Místní národní výbor kronikářem zdejšího občana, mého přítele Cyrila Šojdra, který se této práce ujál s láskou a obetavosti a snažíl se doplniti nedostatky kterých se jeho předchudci, neznalí místních poměrů, dopustili. Velmi mnoho cených a zajímavých událostí, zvyků a obyčejů zapsál v knize, která jest vysvědčením přítomnosti a poučením a milou vzpomínkou budoucímu pokolení. Snad mnohé v této knize zaznamenáno, bude se zdáti pravděnepodobné, neb doba v níž žijeme, mění mnohé, co se staletí měniti nemohlo, nebo nesmělo. Žijeme v době, kdy býl poražen kapitalistický řád a kdy budujeme Socialismus. Mojím a dalších kronikářů úkolem jest, zachytiti a zaznamenati Budování socialismu na vesnici, zaznamenati činost né jenom Místního národního výboru, ale všech složek Národní fronty, postoj našich občanů k lidovědemokratickému zřízení, který se projevuje v kladném či záporném plnění základních povinností, které každému občanu tohoto státu ukládá vláda republiky československé.

Nežli však přikročím k této důležité úloze, uvedu svůj stručný životopis.

Místní národní výbor jmenoval mne kronikářem ve schůzi plena, dne 31. prosince 1950. Předběžně jsem byl však vyzván, jestli jsem ochoten tuto čestnou funkci převzít. Souhlasil jsem, neb tato krásná práce se mě líbila.
Měl budíž Místní národní výbor snadnou práci s volbou kronikáře. Podmínku jsem si dal, že můj předchůdce, přítel Lyril Bílek, ukončí psaní kroniky do konce roku 1945, neb jistě má potřebné poznámky, které bych je musel pracně shánět.
Dle instrukcí, obdržených na aktivu kronikářů okresu Uherskobrodského dne 26. 1. 1951 v Uh. Brodě, budou se kroniky psát tak, že se začne psát rok 1951 a 1952 a léta národní pomoci dále pak rok 1945 - 1950 utvoří stručný soupis významných událostí v jedné kapitole. Jestli je ale kronika vedena i za tato léta, pak navazuje psaní kroniky plynule za sebou.
Naše kronika jest psána podle způsobu prvého, neb předchůdci kronikáři museli pracně shánět potřebná data k různým událostem a to z toho prostého důvodu; byli učiteli na odlehlé škole, neznali místních poměrů, zvyků a obyčejů, událostí, museli čerpat z podání lidu a když už se obeznámili se všemi problémy a poznatky, odešel na jiné působiště a nový kronikář, zase učitel, vykonával cestu podobnou svého předchůdce. Naši občané jsou vděčni učitelům - kronikářům za jejich práci.

Byl to zejména pan učitel František Palička, který velmi mistným úsudkem popsal charakter naší milé vesnice a pravdivě zaznačil události, které se v obci od roku 1918 udály. Škoda, že nenapsal to, co za své působnosti v naší obci prožil. Ukončil právě ten rok, kdy k nám přišel, to je rok 1932. Na nové působiště, do Otrokovic, odchází v roce 1939. Za svého pobytu v Šumicích napsal kroniku od roku 1918 - 1932, t. j. 14 let.
Nástupce jeho, učitel Matěj Pechlík, neměl situaci lepší. Do Šumic přišel v roce 1940. Psaní kroniky bylo zpožděno 8 let. Houževnatou pílí a snahou, zanechati po sobě kus práce, podařilo se napsati polovičku zanedbaných let, to je do roku 1936. Po osvobození v roce 1945, odchází p. Pechlík na nové působiště, do Luhačovic.

Jmenuji se: **Kubáň Ludvík**, kronikářem jsem ustanoven od 1. ledna 1951. Narodil jsem se 22 února 1895, v Šumicích v čísle domu 160.

Pocházím z dělnické rodiny. Můj otec, František Kubáň býl zedník, rovněž rodák šumický, matka, Marie, rozená Kopuncová narozená v Šumicích. Rodiče její pocházeli z Bystřice pod Lopeníkem. Jsem jedním z osmi dětí, které naši rodiče vychovali. Jako nejstarší, musel jsem již od mládí vykonávati různé menší práce a tak pomáhat matce, která jí měla stejně dost. Život naší rodiny býl vždy uspokojivý, neb rodiče spolu žili tak, aby ani sebemenším náznakem nedali příčiny k tomu, abychom my, děti viděli nějakou nesrovnalost mezi nimi. Jestli byla bída a nedostatek, snažili se tuto vždy tak omeziti, abychom my a hlavně ti nejmenší, tuto nepocítili. Že bývalo i v naší chaloupce mnohdy nedostatek, viděli jsme když jsme byli větší a nebo později z vyprávění rodiču. Když mě bylo 12 let, vypravila mne maminka poprvé do světa. Tehdy byla tak zvaná školní úleva, která trvala od 1. 4. do 1. 11. to je do Všech svatých. Po tuto dobu, žák který dovršil 12 let, do školy nechodíl. A tak bylo rozhodnuto, že pujdu do světa, abych se naučíl po světácku žít. Otec býl tehdy zednickým polírem na stavbě nynějších tekstilních továren v Rybárpoli u Rožemberku. S pláčem jsem se ubírál na zastávku a z bolestí očekávál vlak, který mě odveze do neznámých, cizích krajů. Matka mě těšila, že šak jedu za tatínkem, ale přece se těžko z domu odcházelo. K tomu všemu jsem jel sám. Matka požádala průvodčího vlaku aby se o mne starál a ukázál na který vlak mám v Trenčanské Teplé přestoupit. Býl hodný pán. Pečovál o mne, na Vláři mě lístek koupil a v Teplé mě předál průvodčímu vlaku směrem na Žilinu. Ten mě pak předál průvodčímu vlaku směrem na Košice, v Růžomberku mě vysadil z vlaku a ještě mě můj batožek až na štacion odnesl. Pro mne, kluka bylo trapné to, že jsem tomu průvodčímu nerozuměl, mluvíl maďarsky. Tehdy, v roce 1907 slovensko jako stát, neeksistovalo. Celé nynější Slovensko bylo do roku 1918, „Magyaország.“

Tak jsem se dne 24. června 1907 ocitl ve světě, vzdálen domova, zbaven dětských her a krásného života v rodné chaloupce pod doškovou střechou. Otec mě očekávál a uvedl jako nového člena té velké proletářské rodiny, do nové společnosti, mezi zedníky.

Když mě bylo 16 let, byl jsem již vyučen zedníkem. Dobu učení jsem prožíl na různých místech tehdejšího Slovenska. V Ružomberku, Žilině, Popradě, v Rájci, Šútové i v kraji Jánošíkově, Těrchovej, skrátka tam, kde se stavělo. Jako zedník jsem pak pracovál v Trenčanských Teplicích, Leopoldově, ve sklárnách v Rovném a v roce 1914 v městě šumických zedniku, Budapešti. V roce 1915 jsem býl odveden k vojenské službě a po krátkem vojenském výcviku, poslán s tisíci vojáky na ruskou frontu. Zde jsem býl do 6. června 1916; ten den jsem upadl do ruského zajetí a pochodovál a nebo lépe řečeno, vlekl jsem se s mnoha jinými zajatci do Velké Rusi. Ano, vlekl! Neb předcházející dny jsme prožívali ve velké ofenzivě, vedené ruským generálem Brusilovem.

Dobu v zajetí jsem prožíl na Ukrajině v Poltavské gubernii, kde jsem pracovál na velkostatku Radzivila, v obci Michajlovka. V roce 1918 na jaře, když německá armáda okupovala po brestlitevském příměří Ukrajinu, byl jsem znovu zajat němci a spolu s 11ti kamarády odvezen do sběrného tábora v Dárnici u Kyjeva, odkud pak do Kovelu v Polsku a po 6ti týdnech jsem se ocitl u svého pluku v Sant Pöltenu v Dolních Rakousích. Odtud jsem před pěti léty odjížděl na frontu. U pluku jsem se zdržel týden, pak bolševická banda dostala dovolenou aby nenakazila beztak již dodělávají rakousku armádu. Dne 3. června 1916 jsem opouštěl kasárny v Sant Pölten s tím předsevzetím, že již se vícekrát do nich nevrátím, ale stanu se členem desertérské armády, která se právě v tu dobu značně rozrůstala. Tak se stalo, že den 28. října 1918 jsem uvítál jako desertér a jako občan nově se zrodivšího státu, Republiky československé.

Pak jsem nastoupil znovu vojenskou službu a sloužil v Kroměříži, Znojmě a Košicích. Život v civilu nastává po velké katastrofální povodni, o které velmi obšírně píše kronikář Fr. Palička.

Tehdy totiž ministerstvo národní obrany vydalo výnos, podle kterého dostalo se dovolené vojákům z postižených krajů. Můj rodný domek podlehl také dravým živlům. Zůstala po něm jenom spoušť. V roce 1920 jsem se oženil a založil vlastní rodinu. Mým přáním bylo postaviti si vlastní domek. Pracoval a šetřil jsem, aby to co nejdřív bylo.

V roce 1922 jsem postavil domek a ještě téhož roku jsme se do něj nastěhovali. Náš nábytek byl velmi skrovný a k tomu vlastní výroby. Jednoduchá postel, stůl, dvě štokrlata, polička na chudé nádobí, kufr pro prádlo, manželčina truhla a nezbytná kolébka a v ní, prvorozený syn Ladislav. Ještě téhož roku se narodila dcera, takže v kolébce nastala výměna. Pracoval jsem na různých místech Slovenska. V roce 1923 jsem nastoupil jako zednický polír u firmi ing Koníček a spol. v Žilině. V roce 1927 pak u firmi Šašinka Josef, stavitel Poprad. Dobu krise v roce 1932-35 jsem prožívál jak tisíce jiných dělníků, více bez práce jak v práci. Pracoval jsem v Praze, Brně a na konec v Uh. Brodě, kde jsem zakotvil u firmy ing. Jer. Renner jako zednický polír v roce 1936. Zde jsem býl zaměstnán až do roku 1948, to je do zdárodnění. Zůstal jsem však dále na místě, ovšem už né u soukromé firmy ale u Československých stavebních závodů, národní podnik. Doposud jsem stále na jednom místě a pracuji s láskou a chutí v „našem“ socialistickém sektoru. Za svého putování po světě jsem se zůčastnil několika stávek a sice v Žilině v roce 1923, která trvala 14 dni a v roce 1925, 9 dni. V roce 1935 v Brně, která trvala 21 dnů. Ze žádné stávky jsme však nevyšli jako absolutní vítěsy, ale více méně poraženci. Proč? Inu proto, že nebylo mezi námi jednoty takové, jako u těch, proti nimž jsme stávku vedli. Byl jsem dlouholetým funkcionářem odborové organizace a téměř 6 let předsedou Místní organizace stavebního dělnictva v Šumicích. Do roku 1945 jsem nebýl příslušníkem přímým žádné politické strany. Sympatizovál jsem se stranou sociálnědemokratickou, do které jsem také po osvobození vstoupil. Sloučením se stranou Komunistickou v roce 1948, jsem se stál členem této velké, dělnické strany. Byl jsem členem prvního Národního výboru ve funkci místopředsedy, místopředsedou Místního akčního výboru a členem rady Místního národního výboru. Jsem otcem šesti dětí z nichž, 3 dcery jsou toho času provdány. Žijeme v rodině spokojené a často si zavzpomínáme s manželkou na náš uplynulý život, který býl protkán radostmi i bolestmi. Pamětlivi si toho, že Život sebou nese hoře i bol, radost i žal, kráčíme stále v před socialistické budoucnosti.

Rok 1951.

Politický život a politický život naší obce.

Vedoucí politickou stranou v obci jest Komunistická strana československa. Činost této strany zasahuje veškeré dění v obci. Strana jest odpovědna za splnění všech úkolů, které předkládá vláda republiky prostřednictvým krajských, okresních a místních národních výborů. Aby byly splněny předkládané úkoly, vysílá strana do všech institucí svoje zástupce, členy. Tak v Místním národním výboře jest strana zastoupená následujícími členy, funkcionáři.

Předseda M. N. V.	soudruh	Antonín Omelka
Místopředseda, zeměd. referent	"	Leopold Juřeník
Finanční referent	"	Jaroslav John
Školský a osvětový referent	"	Leopold Tlach
Zdravotní referent	"	Ludvík Jančář
Zásobovací referent	"	Ludvík Jančařík
Lesní hospodář	"	Alois Jančařík
Členové M. N. V.	"	František Svoboda
	"	Antonín Synčák
	"	Vojtěch Dvořáček
	"	Ludvík Kubáň
	"	Rudolf Škubal
	"	Ferdinand Šot
	"	Josef Bartoš
	"	František Ševeček
	a soudružka	Františka Struhařová.

Šestnáct členu komunistické strany československa representuje dvě třetiny všech členů (24) Místního národního výboru. Rovněž v akčním výboře národní fronty jest strana zastoupena:

Předseda M. A V.	soudruh	Vojtěch Hřib
Členové	"	František Hřib č. 48
	"	Antonín Synčák
	soudruh	Jaroslav Chromek
	a soudružka	Božena Stehlíčkova.

Další členové Místního národního výboru jsou jednak bezpartijní a nebo jsou členy složek Národní fronty. Všichni se podílejí na společné práci a jsou pověřeni důležitými a odpovědnými úkoly, které poctivě vykonávají.

Pokladník	občan	Leopold John
Lidový agronom	"	Josef Vaculín

Zootechnik " Václav Dvořáček

Lesní hajný " Josef Zapletal

Technický referent " Josef Juřeník

Člen " František Juřeník předseda Jednot. svazu českých zem.

" " František Vaculín, člen Svazu československosovjet. Přátel

" " František Hřib, zástupce velitele českosl. hasičstva.

Rovněž v Místním akčním výboře jsou členové národní fronty zastoupeni:

Občan Leopold John, člen strany lidové

" František Hřib " československého hasičstva

" Josef Slíva člen Revolučního odborového hnutí.

Možno konstatovati, že veškeré akce které Místní národní výbor provádí, ať již se týkají rozpisu a dodávek zemědělské produkce (rostlinné neb živočišné) jsou občany plněny až na některé liknavce, kteří mají vždy svoje výmluvy. Největší potíže jsou v plnění dodávek mléka. Plánovaná dodávka mléka ještě u nás stoprocentně splněna nebyla. A jsou to většinou zemědělci, kteří jsou neplniči mléka. V dalším uvedu porovnání mezi předpisem a dodávkou. Postupem doby se snad i neplniči naučí pořádku, neb sankce proti ním vedené nezůstanou jistě bez výsledku.

Komunistická strana určuje správnou linii po které se má zemědělství ubírat, aby výsledky zemědělské práce byly stále lepší a lepší. Na základě společné práce na velkých akcích lze dosáhnout vysokých hektarových výnosů, společným ustajením dobytka a jeho vzorným chovem, lze zvýšit dojivost krav a odchovat kvalitní skot.

K tomu má sloužit založení Jednotného zemědělského družstva. Tato otázka je řešena na každé členské i veřejné schůzi. Zemědělci však se staví záporně k této nové zemědělské politice. Socialisace vesnice jest u velké většiny našich občanů né jenom výkoných zemědělců, ale i vlastníků malých hospodářství, trnem v oku. Podle mého soudu, bude ještě dlouho trvati, nežli bude zemědělská otázka vyřešena. Naši zemědělci nevěří společné práci, nevěří jeden druhému. Teď uvedu některé důležité akce politického významu, které byly stranou, Místním národním výborem a Místním akčním výborem, během roku pořádány. Jedním nejvážnějším, byla Akce, remilitarizace západního Německa, prováděna na popud Světové rady míru. Význam akce spočívál v tom, že občanům byly předloženy podpisové archy, kde svojím podpisem se staví proti remilitirizaci. Jest pochopitelné, že občané naší republiky se všichni proti této otázce postaví, neb nová válka, kterou by západní německo vyvolalo, bezprostředně by se týkala nás. Proto naši občané přistupovali k podpisům se vší vážnosti. Za tím účelem ustaveny dvojice z řad členů strany, Místního národního výboru, Československého svazu mládeže, Veřejného hasičstva, Spolku myslivců a dospělé mládeže. Dvojice pak navštívili jednotlivé občany a požádaly o podpis do soupisových archů. Stoprocentní výsledek býl důkazem, že Pokoj lidem dobré vůle, jest vroucí přání každého z nás.

Druhou, neméně důležitou akci, byl Měsíc československosovjetského přátelství. Sovjetský svaz, náš osvoboditel a ochránce, zasluhuje toho, aby národ náš zjevně vyjádřil dík a lásku za svoji Svobodu, aby se veřejně a neoblomně hlásil do tábora míru a pokroku. Měsíc československosovjetského přátelství spadá v rámec oslav Velké říjnové socialistické

revoluce. Účelem této akce je, seznamovati širokou veřejnost o životě a práci sovjetského lidu, získávání nových členů do svazu československého přátelství. V naší obci jest odbočka svazu která čítá 87 členů. Letošní akci získáno 54 nových členů. V rámci této akce uspořádana Výstava Sovjetské knihy, kterou možno označiti za velmi dobrou. Naši občané si odnesli z výstavy 86 knih, kterými obohatili svoje knihovny a z kterých budou čerpat vědomosti o práci Velkého bratrskeho národa.

A jak pracují a vyvíjí činost ostatní organizace? Podíváme se!

Uvedl jsem, že nejsilnější stranou a vládnoucí stranou v obci, je Komunistická strana československa. Ku spolupráci zve občany z řad masových organisací a občany indiferentní.

ROH

Co do poslání, jest na druhém místě Revoluční odborové hnutí. Jelikož velká většina našich občanů, pracujících v různých národních a komunálních podnicích a závodech, jest automaticky členem té které závodní odborové organizace, jest místní odbočka slabá. Soustřeďuje svoje členy ponejvíce z řad důchodců a zaměstnancu menších podniků kde nelze ustaviti závodní odborovou organizaci, dále pak zaměstnance M. N. V. Nevivíjí žádnou veřejnou činost.

J.Č.Z.

Jednotný svaz českých zemědělců. Tato organizace má velké pole působnosti, má býti vůdčím činitelem na poli zemědělské politiky, má býti avantgardou nových socialistických myšlenek a propagátorkou pokrokového zemědělství. Bohužel, její činost jest omezena na rozdělování poukazu na obuv a šatstvo Přesto, že členové výboru mají snahu dosáhnout určitých výsledků, práce se nedaří. Schůze, besedy a jiné akce pořádané pro zemědělce jsou velmi málo, nebo vůbec nejsou navštěvovány. Kde hledati příčinu? Nezájem o veřejný život a nové metody práce, které se obyčejně na zemědělské besedě probírají.

S. Č. S. P.

Svaz československosovjetského přátelství: Mám-li psáti pravdu, musím doznati tytéž nedostatky, jako u organizací předešlých. Veškerá činnost spočívá na členech výboru. Přes vešeru snahu, není výbor odbočky sto, dosáhnouti uspokojujících výsledků, ačkoliv poslání odbočky má dalekosáhlý význam. Jestli odbočka pořádá nějakou akci, musí hledati pomocníky z řad občanů indiferentních. Nejlepším a nejspolehlivějším pomocníkem jest školní mládež a učitelský sbor. Členové odbočky jsou ve velké většině, jenom na papíře.

S Č M.

Svaz československé mládeže. Zde nutno podotknouti, že odbočka od svého založení prošla mnohými změnami ve vedení, takže doposud není její činost ustálena. Nynější výbor odbočky skýtá lepší záruku práce v odbočce už tím, že schůze jsou pravidelně svolávány a také další výsledky jsou zřejmé. Jiřík Bárta, vedoucí pěveckého souboru, cvičí a předvádí při různých příležitostech nové budovatelské a mládežnické písně.

Hasičstvo.

Činost hasičského sboru omezuje se náborem nových členů, hlavně z řad mládeže a mladých zemědělců. Má pravdu velitel sboru když říká, že je zapotřebí sbor omladit. Vždyť ve sboru jsou vesměs starší členové. Pravdou jest, že cvičení sboru prováděno dosti často a

členstvo se cvičení zůčastňuje. Podaří-li se získati do sboru mladé lidi, bude to jenom k posile další záslužné práci československého hasičstva.

Rada žen

Rada žen utvořena při svazu českých zemědělců. Hlavním požadavkem žen je, zřízení družstevní prádelny. Jest pochopitelné, proč první starosti žen je prádelna! Vedoucí odbočky, soudružka Barbora Tlachová, bere úkol tento velmi vážně. Chybou je, že mezi členkami nelze dosáhnout jednoty v určitých zásadních věcech. Není se čemu diviti. Rada žen je u nás mladá organizace a jako taková, prožívá dětské nemoce. Věříme, že se podaří naším ženám najíti správnou cestu k vyřešení jejich vytčeného úkolu a že družstevní prádelna v Šumicích bude. Vcelku možno říci, že spolupráce dělníků, rolníků a pracující inteligence jest dobrá. Že není všecko takové jak bychom si přáli je na bíledni. Začínáme nový život, budujeme socialistickou vlasť, mnoho občanů nedůvěřivěji pohlíží na zaváděné novoty hlavně co se zemědělské politiky týká. Dalším strachem je před socialismem, který je různým způsobem u naších občanů chápan. Vážné obavy jsou o vlastnické právo, což je úplně bezpodstatné. Jest pochopitelné, že zemědělství neprodělávalo dlouhá léta žádný zvláštní proces. Rolnické usedlosti přechází dědičným právem z rodu na rod, rolník je se svojí pudou jak říkáme srostlý a těžko se loučí s rodnou brázdou, po které otec, děd a praděd kráčeli. Dobře chápe, že plahočení na úzkých políčkách nepřináší kladný výsledek celoroční práce ale těžko by připustil, aby jeho brázda byla porušena. Jedno je však jisté. Vývoj dějin se nedá zastavit, nelze se vrátiti zpět, musí býti každému jasno, že to co bylo včera nové, dnes se stává starým.

Pravdivá zůstavají slova předsedy vlády, Antonína Zápotockého: „Po staru se žíti neda!“ Tak je tomu i se zemědělskou otázkou. Nelze hospodařit na úzkých políčkách a bude nutné zaobírati se novými problémy, aby zemědělství, tato nejdůležitější složka národa, nezustávalo stále více a více za ostatním průmyslem. Věříme, že není daleko doba, kdy nastane obrat a na místo dlouhých uzkých políček, budou se v našem katastru prostírat širé lány.

Spolupráce s pracující inteligenci. Zde možno hodnotiti práci ředitele střední školy soudruha Petra Marka. Zapojuje se do všech akcí které jsou v obci pořádány jest velmi dobrým organisátorem a rádcem. Lituji, že nemohu podobnou činost uvésti o ostatních učitelích, hlavně o těch, kteří mají v obci stálé bydliště, jako učitel Šustek a františek Bárta, kteří mimo poviností ve škole, o politický život v obci, nejeví žádný zájem. Pro život veřejný, naše, šumická inteligence, jakoby odumřela.

Veřejný život.

Slavnosti:

Slavnosti Prvního máje se zůčastnilo z naší obce 450 občanů. Slavnost se konala v Uherském Brodě, pod heslem „Za mír, vlast a socialismus“. Průvod z obce doprovázela dechová hudba, jejímž dirigentem je nadšený hudebník, zdejší rodák, Josef Stehlíček. První máj, jest památným dnem pro naši obec, neboť ten den, v roce 1945, byla obec osvobozena od fašistických okupantů, slavnou Rudou armádou. V úpomínku této radostné události, konají se každoročně místní oslavy. Podobně i letos uspořádána oslava ve spolupráci všech složek národ. fronty, s tímto programem:

1.) Budíček. Učinkuje dechová hudba.

2.) Sraz občanu u budovy M. N. V. o 16 hodině

3.) Průvod vesnicí za doprovodu dechové hudby

4.) Příchod na místní hřbitov.

a.) Položení věnce na hrob padlých vojínů

b.) Projev kulturního referenta

c.) Píseň: Kdož jste boží bojovníci.

5.) Odchod k pomníku padlých

a.) Hymny

b.) Projev předsedy Místního akčního výboru o významu Svátku Práce

c.) Ukončení písní práce.

Nutno poznamenati, že u naších občanů jest malé pochopení pro tak vážnou událost, jako vzpomínková slavnost, Osvobození naší obce. Špatně jsou chápána nesčetněkráte vyslovená slova: „Padli, abychom my mohli žít.“ Památný den, 9 květen, jest okázaleji slaven v okresním městě.

Manifestace:

Zde nutno poznamenati manifestační pochod míru, konaný v celém státě. Symbolem pochodu míru jest: Tak jako bok po boku kráčime, tak věrni společně a odhodlaně budeme bránit „Mír“. Pochodu míru se zůčastnilo asi 500 dospělých občanů.

Manifestačně jsme podpisovali výzvu Světové rady míru, manifestačně jsme vstoupili do třetího roku Gottwaldovy pětiletky. Nutno zde rovněž poznamenati, že za delší dobu nebýl u náš postaven tradiční Máj. Místní mládež jej postavila teprve tehdy, když se jí podařilo jej sebrati v sousední obci, Nezdenicích. Také naši zemědělci zůstali letos spát s dožinkovými slavnostmi, přestože úroda byla dobrá a sklízeň provedena za velmi výhodných přírodních podmínek. Místní odbočka Jednotného svazu českých zemědělců spokojila se pouhým konstatovím, že žně jsou skončeny a dodávky jak tak, splněny.

Ohlas, důležitých událostí okresu, kraje a státu.

Z okresních události zaznamenávám „Slavnosti pracujících“, pořádaných v měsíci záři v Uherském Brodě. Slavnosť pořádána po vzoru sovjetských slavností, jak je vidíme v mohutném sovjelském filmu, Kubanští kozáci. Na slavnosti sjelo se obrovské množství lidu z celého okresu, aby zde hodnotli výsledky svojí práce v Jednotných zemědělských družstvech, státních a národních podnicích. Komunální podniky, jako nejmladší sektor, pochlubil se rovněž výsledkem svojí práce. Viděli jsme občanky s balíky nakoupeného tekstilu v prodejně „Tepu“, jiné nesou nádobí z „Kovomatu“, zde občan nese nový radiopřijímač který kupil v „Elektře“, jinoch se prodírá davem z novým jízdním kolem, které koupil v „Mototechně“. Náramkové hodinky jsem koupila v „Chromotechně“, chlubí se hezká holka, zatím co její partner drží v ruce koloběžku pro mladšího bratra, koupenů ve „Zdaru“. Velká tlačenice je u stánku „Masny“ kde dobrými uzenářskými výrobky zahání se hlad a u vedlejšího stánku „Slovácké pivovary“ vesele se hasí žízeň. Pro zavařeninu koupí se sklenice ve stánku „Sklo-porcelán a hotové zavařeniny, žemy, kyselé okurky a podobné dobroty, koupíte ve stánku „Fruta“. Chcete rohlíček? Prosím, pekárny „Budoucnost“ milerády poslouží, vkusný dopisní papír a plnící péro, nabízí vám „Norpa“. Máte starost co přinesete Vaším nejmenším doma? Výborné cukroví z „Pramene“, pěknou panenku, koníčka či malé autko? „Lidová tvorba“ má velký výběr těchto hraček. Pro všechny učastníky, milovníky houpaček, kolotočů, střelnic či panoram, jsou k dispozici, za malý poplatek, které jsou majetkem národního podniku „Lunapark“.

Slavnost zanechala u všech účastníků živý ohlas, ba i ti, kteří zde nebyli, měli alespoň památku z jarmarku, kterou jim účastníci přinesli. Nezbývá, než-li ukončiti písní z filmu Kubanští kozáci:

Když nám země zrno dá, budou chleby bílé!

Správa obce

Činost Místního národního výboru.

V naší obci jest od roku 1950 obvodní matrikariát. Obvod tvoří sousední obce Nezdenice a Rudice. V místě obvodního matrikariátu, v našem případě v naší obci, konají se úřední sňatky novomanželů podle zákona z roku 1949 o Novém právu rodiném, provádí se zápisy narození a úmrtí ze všech obvodních obcí. Sňatky vykonává předseda Místního národního výboru. Za tímto účelem musí býti upravena obřadní síň, která svojí úpravou musí odpovídati důstojnému aktu který se v ní vykonává. Bohužel, místní národní výbor v Šumicích takovou místnost postrádál. Když se měl sňatek konati, musela se vykliditi zasedací síň, to znamená stoly a židle složiti na dvoře, neb jinak pro ně místa nebylo a teprve místnost upraviti. To všechno dalo mnoho práce. Obtížné však bylo, bylo-li deštivé počasí. A také časté přemísťování nábytku a zařízení, tomto nikterak neprospělo.

Členové M. N. V. uvažovali, kterak tuto nepříjemnou situaci odstranit, pokaždé však naráželi na různé překážky a nedostatky. Celý problém však vyřešila kontrolní komise Krajského národního výboru při kontrole vedení matriky a prohlídce obřadních síní. Vedení matriky shledáno velmi dobré a náš matrikář Josef Slíva, obdržel pochvalu. Obřadní sín neshledána žádné a vysvětlování jak se tato připravuje, kontrolní komisi neuspokojilo. Místnímu národnímu výboru dáno na vědomí, nebude-li do 1. května důstojná obřadní síň a kancelář pro matrikáře vybudována a to tak, že tyto místnosti budou samostatně a výhradně pro tento účel sloužící, bude obvodní matrikariát zřízen v obci Nezdenicích.

V důsledcích této dosti ostré připomínky svolána schůze rady M. N. V. na večer dne 23. ledna a zde učiněno usnesení: Matrikariát v Šumicích je a zůstane, kdyby se potřebné místnosti měly budovati na „černo“. Jednotlivý členové rady pověřeni úkoly, které přispějí k provedení plánovaného díla. Přes určité potíže, práce se dařila. Předběžným průzkumem prováděných úkolů, mohl předseda M. N. V. soudruh Antonín Omelka na aktivu předsedů v Uh. Brodě prohlásiti, že obřadní síň a kancelář pro matrikáře, bude do 1 května, postaven. Stavební místo určeno vedle stávajícího obecního domu. Stavba sama, bude jako přístavba.

Projekt připravil a vypracował místní rodák, stavitel Josef Lorenc, stavbu řídil zednický polír, nyní důchodce soudruh Jančařík Alois. Cihly darował pan farář František Josefík, dřevo stavitel Josef Lorenc. Práce prováděna z části pomoci brigád, z části za mzdu. Okresní národní výbor přispěl částkou 25 tisíc korun na nákup důležitých materiálů a vnitřního vybaveni, přitom přimhouřil oko nad nepovolenou stavbou, která se zatím prováděla za vysokým ohradním plotem. Konečně se stavba ukázala veřejně k nemalé radosti těch, kdož si vzali za úkol, obřadní síň zbudovati. Pracovalo se plným tempem, neb 1 máj se kvapem blíží. Pracují malíři a kladou se podlahy. Vyčistění místností, zavěšení obrazů které daroval Ludvík Vokoun. Nutno podotknouti, že největší zásluhu na tom, aby obřadní síň co nejdřív a hlavně do stanoveného termínu postavena byla, měli předseda M. N. V. s. Omelka, tajemník M. N. V. a matrikář Josef Slíva a kulturní referent s. Kubáň Ludvík. S neúnavnou pílí sháněli potřebný materiál kde se jenom dalo, starali se o pracovní síly a finanční možnosti. Plán splněn do stanoveného termínu. První, kdož v nové obřadní síni uzavřeli sňatek, byli novomanželé

Ludvík Manda a Aneška Lekešová, oba z Nezdenic.

Po druhé světové válce mění se struktura ve vedení států, zavádí se nový řád, znárodňuje se klíčový průmysl, doly, hutě, banky a pojišťovny, odbourává se kapitalistický řád a nastupuje nový, bez vykořisťovatelů a vykořisťovaných, nastupujeme cestu k socialismu.

Socialismus odbourává zastaralé pracovní methody, učí pracovat bez dřiny a pomocí mechanizace, která má člověku práci ulehčiti a pomoci k lepším pracovním výsledkům. Nová myšlenka se velmi rychle rozvíjí a zasahuje i náš venkov. Stroje pomáhají v zemědělství, musí pomáhat i naším ženám při jejich obtížné a věru těžké práci, při praní.

Rada žen.

Předsedkyně Rady žen, soudr. Barbora Tlachová, přesvědčivě dokazuje naším ženám výhodu praní pomoci mechanické pračky a konkrétně uvádí družsta prádelen v Nivnici, Újezdci, Záhorovicích a jinde, kde tyto jsou již ku spokojenosti žen, delší dobu v provozu.

Rada žen se usnesla, že také v Šumicích bude družtevní prádelna zřízena. Ministerstvu zemědělství odeslána žádost o přidělení pračky. Žádosti vyhověno a přidělena moderní pračka se ždímačkou. Vyvstala další otázka. Kde prádelnu umístit aby vyhovovala jak prostorově tak i polohově a hlavně kde bude dostatek vody. Za tím učelem pozvál M. N. V. k jednání v této věci, zdejšího mlynáře pana Drahomíra Pípala, kde se uvolnila místnost pekárny. Pan Pípal dostavil se do schůze rady M. N. V. a celá záležitost zde projednána k obou strané spokojenosti. Stanoveno nájemné ve výši 150 Kčs měsíčně, které bude propláceno od započetí chodu prádelny. Nyní nastaly další starosti. Získati finanční kapitál, kterým by bylo možno krýti různé nákupy a obstarání investic. Bude zapotřebí zříditi kanalizaci, novou studnu, postavení komínu, kotle, zříditi novou betonovou dlažbu, provizorní vodovod, zavésti elektrický proud, nové železné okno, vybavení prádelny stoly a lavicemi, máchací a namáčecí vanu, palivo a t. d. To vše se může stát za pomoci kapitálu a tento schází. Rada žen uspořádala mezi sebou a také širší veřejnosti peněžitou sbírku, kterou dosaženo, byť i zdlouhavě, kladných výsledků. V roce 1951 však přádelna již v provozu nebyla. Scházelo to hlavní. Elektroinstalace, která nemohla býti provedena, ješto nebyla plánována pro rok 1951. Ve schůzi rady M. N. V. projednána otázka protipožární ochrany a zvláštní bezpečnostní službě v době žní. V téže schůzi učiněno usnesení a návrh utvoření přípravného výboru Jednotného zemědělského družstva. Usnesení bude předloženo k projednání schuzi pléna, která bude konána 17. 4. Další významné usnešení rady M. N. V. týkala se převzetí zemědělského závodu Leopolda Slívy pod národní správu. Oběma uvedenými usnesení budu se zabývati v další části kroniky.

Referenti.

Hodnocení práce jednotlivých referentů.

Referát bezpečnostní, referent s. Antonín Omelka.

Projednál a spolu s velitelem veřejného hasičstva zajistil žňovou požární pohotovost a stálou službu po dobu žní. Stíhá rušetele nočního klidu a spolu se členy M. N. V. urovnává spory, vzniklé mezi občany, projednává spáchané přestupky jednostlivců a podobně.

Tak občan Alois Marek býl předvolán k odpovědnosti, že neoprávněně odcizíl z obecního pozemku sousedícího s jeho pozemkem, několik kusů akátů. Za tento čin, který Alois Marek doznál, vyměřena pokuta 500 Kč a zaplacení odcizeného dřeva ve výši 800 Kč. Jmenovaný s rozhodnutím rady M. N. V. souhlasí a určený obnos se zavazuje zaplatiti ve dvou splátkách. Podobný případ řešen s občanem Františkem Žampachem, který odcizíl rovněž z obecního

pozemku 4 vrby o průměru 30 cm. Jmenovaný zaplatil pokutu 300 Kč a hodnotu dřeva 400 Kč, celkem 700 Kčs.

Josef Gajdoš a Josef Dvořáček, oba zemědělci, žádali urovnání sporu, vzniklého mezi nimi tím, že Josef Gajdoš neoprávněně zorál Josefu Dvořáčkovi kus louky, která sousedí z jeho pozemkem. Spor urovnán nebýl, neb oba zemědělci nedokázali, že chtějí vedle sebe žít a pracovat jako dobří sousedé. Místo dorozumění, začala hádka. Jednání bezvýsledné skončilo s poukazem, že musí horké hlavy schládnout, pak teprve je možná dohoda.

Sousedé Josef Janíček a Veronika Budíková hledali vyřešení sousedského sporu, který zapříčinila slepice a jazyk. Vtipně možno říci, že věc se slepicí byla brzy vyřešena, ovšem jazyk putovál k vyšší instanci, k Okresnímu národnímu výboru.

Mládencům, Synčákovi, Šuranskému, Jančaříkovi a spol. vyměřena pokuta každému 200 Kčs, za rušení nočního klidu. Celkem zaplatili mládenci 1200 Kčs. Mimo uvedených činů, vydán zákaz předčasného česání ovoce, lámání větví ovocného stromoví v ovocných sadech na Čupech a Lásku, pasení husí na pozemcích občanů, pasení dobytka bez dozoru, střílení ptactva ze vzduchovek. K tomuto nutno připočíst různá jednání v řešení různých menších sporů mezi občany v nedodržení místních zvyklostí, nedbalostí nebo nevědomostí, jako chození neb pasení dobytka na cizích pozemcích, vypouštění močůvky z jednoho dvora na druhý, stavění plotů z různých šop bez povolení, odcizení trávy na louce a podobně. Toto všecko a ještě další, zde ani nejmenované povinosti má bezpečnostní referent, který je současně předsedou Místního národního výboru.

Referát zemědělský, referent, František Vaculín, zemědělec. Poznamenávám, že činost jmenovaného referenta byla velmi krátká. Za činosti Františka Vaculína provedena část rozpisu dodávek. Z důvodů zdravotních se funkce vzdál.

Nástupcem pak zvolen František Gajdoš č. 107, zemědělec. Tento rovněž s funkce odvolán, je-likož tuto nevykonával tak, jak vykonávati měl. Podotýkám, že referent místního národního výboru má ve své funkci hleděti zájmu všech občanů a při tom vodítkem jsou určené směrnice vydané nadřízenými úřady. V souladu se směrnicemi, musí se i při rozpisech dodávek postupovati. A toto v obou shora uvedených referentech se postrádalo.

Místní národní výbor pak zvolil referenta třetího, soudr. Leopolda Juřeníka. Povinosti zemědělského referenta. Řídí zemědělské otázky a současně jest náměstkem předsedy Místního národního výboru. Za jeho předsednictví provádí se rozpisy dodávek zemědělské a živočišné výroby. Uzavírají se dodávkové smlouvy. Organizuje dodávky a uskladnění sena, sestavuje žnový a výmlatový plán, odvoz a výkup obilí, organisuje dodávky jatečního dobytka, dohlíží, aby zástav dobytka u zemědělců býl dle plánovaných stavů dodržen, né-li dbá o to, aby tam kde se jeví nadplánovaný stav, býl dobytek přesunut kde plán není dodržen. Dohlíží na hospodaření na statku pod Národní správou. Ke všem shorauvedeným pracím přibírá ku spolupráci a spolukodpovědnosti patřičné komise, složené z nečlenů místního národního výboru: Komisi rozpisovou, žňovou, výmlatovou a přesunovou.

Jest pravdou, že s. Juřeník svými vědomostmi nestačil na všechnu práci, neovládl dobře zemědělskou politiku. Přesto však se všemožně snažil, aby úkoly na něj kladené, plnil. Chybou naších zemědělců bylo, že ve velmi řídkých případech poskytli mu radu a pomoc. Inu, nebýl výkoným zemědělcem. Zemědělskému referátu náleží rovněž lesní hospodářství a sadařství. Zde má zemědělský referent velmi dobrého pomocníka.

Lesní hospodář, soudruh Alois Jančařík. Tento se pečlivě stará o výsadbu sadů i lesů. Tuto práci má hospodář rozdělenu. Je si vědom toho, že sám na všechno nestačí, žádné, aby pro výsadbu a ošetřování ovocných sadů, býl jmenován hospodář, který má zálibu v pěstování

ovocných stromů a tento se starál o sady po všech stránkách. Tímto úkolem pověřen občan Josef Jančář, který věnuje každou volnou chvilku této radostné práci.

Tak provedena výsadba nového sadu v Kopankách, vyčistěny jabloně na Lásku, proveden postřik ovocných stromů na Lásku a Čupech, na podzim stromy obrity a mladé ovázány drátěnými ochranami proti ohlodání zajíci, příprava jam pro podsadbu nových štěpů na místo vyhynulých. Možno říci, že Joška Jančář se osvědčil jako dobrý a poctivý hospodář.

Povinosti lesního hospodáře. Lesy jsou bohatstvím státu. A jako takové, musí míti dobrého hospodáře. Soudruh Alois Jančařík jest vyučen zedníkem, povoláním zednický polír, důchodce. Ve spolupráci s lesním hajným, řídí lesní hospodářství velmi pečlivě. Nadřízeným orgánem pro lesní hospodářství jest státní lesní správa, která dává pokyny pro výsadbu a podsadbu lesů, určuje čištění a poruby, dává dispozice pro povinou dodávku dřeva palivového, rigloviny a klád. Prováděním a organizováním těchto prací jest pověřen lesní hospodář a lesní hajný. Státní lesní správa jest orgán dohlížecí. Zde jest třeba potvrditi, že soudruh Jančařík se dostál plně do svého výru. Snad ani práce na stavbě jej tak netěšila, jako práce v lese. Rád se pochlubí, kde je provedena výsadba lesa a jak se krásně chytla, s nadšením hovoří o lesní školce v Goliášce a nebo o probírce v Rajsisku. Stará se, aby bylo umožné hrabání listu v lese těm občanům, kteří mají nedostatek steliva pod dobytek, s velkým zájmem sleduje předepsané množství dodávek dřeva a jeho snahou je, aby z těžby zůstalo co nejvíc místním občanům. Dovede argunetaci přesvědčit nadřízené úřady, že jest nutné místní občany zásobovati palivovým dřevem alespoň v minimálním množstvím, rovněž tak pro různé opravy obecních mostů že jest zapotřebí přiděliti několik větších dubů. I tato práce se mu daří. Jest dobrým hospodářem.

Letošní dodávka z lesní těžby: 80 metrů prostorových, palivového dřeva, 42 plnometrů užitkového dřeva, 12 plnometrů tyčoviny. Tato dodávka odvezena Uhelným skladům a Valašským pilám v Uh. Brodě. Výsadbu lesa na ploše 2 hektary provedeme v trati Kopánky. Poznamenávám, že s. Jančařík tuto práci koná jako vedlejší zaměstnání, jen příležitostně. Jinak práci řídí lesní hajný, frant. Borýsek.

Referent Zásobovací, soudr. František Hudeček, zaměstnanec okres. soudu. Spolupracuje s referentem zemědělským, kontroluje dodávky zemědělské výroby rostliné a živočišné, zkoumá příděly přídavkových a potravinovich lístků a šatenek. S vyživovací komisi rozděluje příděly krmiv pro dobytek, schvaluje neb k zamítnutí doporučuje různé žádosti ve věci výživy neb dodávek mléka a vajec. Potvrzuje neb zamítne povolení k domácím porážkám vepřů. Podotýkám, že porážka vepřů pro domácí potřebu jest vázána splněním dodávek na základě hospodářské smlouvy. To znamená, není-li dodávkový kontinket splněn, jsou zde důvody k nepovolení domácí porážky vepře. Tu musí dotyčný občan učiniti závazek, že nedodaný produkt nahradí produktem jiným, který má k dispozici: na příklad: Mléko může nahradit olejninami (mákem, řepkou) vepřové maso, mlékem neb vejci, obilí, luštěninami a podobně. Konečné rozhodnutí ve všech zhorauvedených náležitostech, učiní rada Místního národ. výboru. Soudruh Hudeček Frant. zastával funkci zásobovacího referenta do měsíce března. Pak se přestěhovál do Bojkovic. Po jeho odchodu přebírá tuto funkci s. Jančařík Lud. Čís. 310.

Referát finanční, referent s. Jančář Ludvík, stavební technik. Už samopojmenování označuje význam a váznost referátu. Vyžaduje, aby ten, kdo funkci přejímá, býl obeznámen alespoň jednoduchým finančním a účetním otázkám. Finanční referent musí dbáti, aby finanční hospodářství bylo v souladu rozpočtové zásady, veškeré příjmy a vydání aby byly vedeny dochvilně a poctivě. Je ve stálém styku s obecním pokladníkem Johnem Leopoldem. Dohlíží jak jednotlivý referenti hospodaří s rozpočtem a ve věcích finančních podává zprávu Radě Místního národního výboru a plenárnímu zasedání. S finanční komisí provádí kontrolu

prováděných prací v rámci povolených investic neb údržeb obecního majetku. Spolu s předsedou Místního národního výboru dává a potvrzuje příkazy k proplacení faktur a výplat, týkajících se obecního hospodářství. Bedlivě sleduje průběh hospodaření na statku pod národní správou. Na základě usnesení Rady M. N. V. spravuje hospodářství po stránce finanční. Sestavuje obecní rozpočet spolu s komisí k tomuto účelu určenou. S. Jančář Ludvík vedl finanční referát do 30 listopadu. Jeho nástupcem se stává s. John Jaroslav, stavební technik.

Referát školství, osvětový a kulturní, referent s. Kubáň Ludvík, zed. Polír. Činost referátu jest velmi obsáhlá a odpovědná zrovna tak, jako referáty předešlé. Dohlíží a spolu s ředitelstvím škol zjišťuje závady školního zařízení a budov. Pečuje, aby učební místnosti byly vybaveny jak po stránce nábytku, tak rovněž po stránce hygienické a vzhledové (estetické) V rámci schváleného rozpočtu doporučuje, případně schvaluje provedení prací malířských, natěračských a jiných, které slouží k dobré a účinné údržbě školních budov a učebních místností. Pečuje o zřízení hřišť pro žatstvo. Zúčastňuje se schůzí a akcí pořádaných učitelským sborem a „Zdrůžením rodičů a přátel školy“. Jest přítomen závěrečným zkouškám žactva při ukončení jejich školní dochásce. Působí při získávání žáků, vycházejících ze školy, k nástupu do pracovních učilišť, jak byly místní škole naplánovány. Hlavní zřetel se obrací k získání co největšího počtu učňů pro Lánskou akci. Lánské akce utvořena jako celostátní s podnětu hornických a hutnických učňů, kteří při návštěvě presidenta republiky v Lánech, se zavázali, že za pomocí škol a mládežnických institucí získají pro tento důležitý obor, určitý počet nových, mladých pracovníků. President republiky s. Klement Gottwald, závazek přijál a slíbil, že pro nové učně bude uspořádána za jeho přítomnosti a přítomnosti členů vlády a ostatních důležitých státních činitelů, velká Slavnost v Lánech, sídle presidenta republiky. Tím vznikla Lánská Akce.

Sestavuje školský rozpočet za spolupráce ředitele školy střední a národní. Stanoví plán práce školníka. Dbá, aby škola byla zásobena dostatečným množstvím pevných paliv. Činost osvětová spočívá v řízení Lidové knihovny, výběrem vhodné literatury, korigováním výpůjček, kontrola knihovníka. Dbá aby knihovna byla řádně umístěna, knihy ošetřeny a dle možnosti knihovna doplňována. Dohlíží, aby činost osvětová byla vedená v duchu a zásadách socialistické výstavby našeho venkova. Touto zásadou se řídí povolování a organizování různých zábavných podniků, pořádaných místními masovými organisacemi.

Tělovýchova prováděna sportovními a tělovýchovnými složkami, vedenými organisací Sokola a Svazem české mládeže.

Školský referát nepracuje sám, k zvládnutí úkolů spolupracuje jednak učitelský sbor, Združení přátel školy a osvětová komise složená z pracovníků tělovýchovy a sportu. Soudruh Kubáň řídil uvedený referát do 31. prosince, nástupcem se stává mladý občan, soudruh Tlach Leopold, zaměstnanec okres. národního výboru.

Referát sociální a zdravotní, referent s. Jančář Ludvík, příslušník stráže nár. bezpečnosti. Řídí otázku bytovou, zajišťuje a vede v evidenci uvolněné byty a nebo byty nadměrné. Spolupracuje s komisi k tomuto účelu zřízenou. Do kompetence referátu a komise náleží přidělovování uvolněných bytů žadatelům, pečuje o osoby sociálně slabé a dbá, aby fianční podpory poskytované ministerstvem sociální péče dostalo se osobám, skutečně potřebným. Dbá zdravotní péče občanů, to znamená, dohlíží na čistotu a vzhled obce po stránce její úpravy a stránce hygienické. V případě nakažlivých chorob u občanů i hospodářských zvířat, činí opatření, aby bylo zamezeno rozšíření těchto chorob. Jest ve styku s okresní zdravotní a veterinářskou službou. Dbá o řádnou místnost a její vybavení pro „Poradnu matek“. Předkládá návrhy svého referátu k rozhodnutí radě a plenarní schůzi místního národního. Jenom

v nutných, zvláště zdravotních případech, rozhoduje samostatně, bez dalšího řízení. Sestavuje rozpočet svého referátu.

Referát technický, referent soudruh Jančář Josef, dílovedoucí. V rámci rozpočtu navrhuje úpravy a opravy obecních komunikací, řídí spolu se stavební komisi výstavbu obce. Zkoumá žádosti občanů o přestavbu (adaptaci) budov a dohlíží jak jsou prováděna usnesení Rady M. N. V. vyplývající z jeho resortu. Letos se prováděla úprava státní silnice v průtahu obce za účasti technického referátu. Rovněž se stará o získání finanční podpory z mimořádné akce, zvané „Akce M“ kterou poskytuje stát prostřednictvím okresního národního výboru na vnější úpravu obcí, to je na úpravu chodníků, prostranství a cest v průtahu obce. Finanční podpora na tyto akce se týká pouze nákupu potřebného materiálu, práce se však provádí občanskou svépomocí.

Soudruh Jančář, jsa stále zaměstnán na vzdálenějších místech od obce, nemohl se této funkci plně věnovati. Proto dnem 1. prosince 1951, přebírá technický referát občan Juřeník Josef č. 30, dílovedoucí.

Poznamenávám. Referenský sbor tvoří radu Místního národního výboru. Rada Místního národního výboru zasedá pravidelně každý čtvrtek a řeší problémy jednotlivých referátů, které pak předkládá k dalšímu jednání plenární schůzi. Ve zvláštních případech koná se zasedání mimořádné.

Obecní hospodářství.

Místní národní výbor hospodáří na podkladě schváleného rozpočtu. Veškeré příjmy odvádějí se do státní pokladny, vydání se proplácí na základě jednotlivých položek rozpočtu a přiděluje patřičnému referátu prostřednictvým státní banky. To znamená, že v obecní pokladně nesmí zůstati ležet větší částka peněz, tato musí býti po získání odvedena státní pokladně, která pak proplácí patřičné účty a odměny, předložené Místním národním výborem k proplacení.

Obecní příjmy plynou do státní pokladny: Z pronájmu obecních pozemků a luk, s pasení dobytka, z prodeje ovoce v obecních sadech, těžby dřeva obecních lesů, z povolených dávek které se vybírají: Z bytů, psů, karet a lihových nápojů. Vydání prováděno: Služné obecních a lesních zaměstnanců, odměny referentů a členů Místního národního výboru, dále pak vydání plynoucí z rozpočtů řádných a mimořádných.

Komunální podniky.

Během letošního roku zřízeny komunální podniky hostinské, do kterých pojaty hostince Františka Tlacha a pana Hřiba. Tím se stávají oba hostinští zaměstnanci komunálního podniku a zsk plyne do státní pokladny. Podléhají, jak zásobováním tak i hospodařením Ředitelství Okresních komunálních podniků.

Opatření na omezení a potlačení zbytků kapitalistického podnikání, bylo i v naší obci uskutečněno. Družstvo „Budoucnost“ převzalo do své správy obchody smíšeným zbožím a to obchod Vladimíra Bachůrka, obchod Apolény Hřibové a pekárnu Františka Szymurdy. Pekárna při Pípalovém mlýně, jejímž nájemcem byl pekař Rostislav Šidlo, byla zrušena. Řeznictví Josefa Hřiba přebírá Masna, národní podnik. Josef Staník, obuvník dobrovolně ruší svoji živnost a vstupuje do obuvnického družstva Svedrup v Uh. Brodě, kde také pracuje.

Na dále zůstavají jako soukromí živnostníci kováři Alois Šidlo, Ludvík Lorenc a Josef Šojdr. Obuvnická dílna pro opravny obuvi Václava Dvořáčka, stolářská dílna pro údržbu Karla Hurbiše, čalounická dílna pro údržbu, Ludvíka Tlacha a holičská oficína Stanislava Hasoně. Uvedení živnostníci pracují vesměs samy, bez cizích zaměstnanců.

Vesničtí boháči.

Občan, který má zdroj příjmu z více vlastních podniků, sám na nich velmi málo nebo vůbec nepracuje, k práci používá cizích pracovních sil za úplatu (mzdu) stává se tak zvaným vykořisťovatelem čili vesnickým boháčem. Vesnickým boháčem stává se i ten občan, který ač má všecky předpoklady k tomu, aby dodržel plánované osevní plochy a stavy ustájeného dobytka, neplní předepsané dodávky státu, tyto sabotuje a snaží se veškeré výnosy ze svého hospodářství zcisiti ve svůj prospěch neohlížeje se na celek, nedbá zákonů a nařízení. Který vlástní zájem považuje nad zájem státu. Takovým vesnickým boháčem jest Augustín Bartoš, bývalý majitel školkařských závodů a nájemce statku v Polešovicích, majitel dvou domů v Šumicích. Augustín Bartoš, ač pochází z rodiny středního zemědělce, nenašel správnou cestu k lidovědemokratickému zřízení republiky a bylo mu trnem v oku vše, co dělnická třída a pracující lid, únorovímy událostmi v roce 1948 vydobila. Přesto, že pochází ze středně zemědělské rodiny, nejraději by se zařadíl do vyšších kruhů. Zapoměl snad na svoje začátky, kdy jako mladý a možno říci velmi snaživý školkař začínál na malém políčku a později v trati za Podsedky, kde také zbudovál první svůj byt v zemi, (semljánku)? Zapoměl, že v době hospodářské krise v letech 1928-1934 pracovali u něj děvčata za pár haléřů denně, případně za nějaký štěp a on sám pracovál s nimi, ale při tom již hromadíl korunku ke korunce a tak pomalu aniž by to on sám a s ním celá šumická veřejnost pozorovala, stávál se malým vykořisťovatelem a kapitalistů. Pouštěl se do dalších podniků, zakládál nové školky na Slovensku a v Brodském katastru. Specializovál se na pěstování školkařských podložek zvaných „Mirabely“, zavedl ovocnářské semenářství a lisování ovocných šťáv. Obchodovál ve velkém i malém. Kapitál se hromadíl, s Augustína Bartoše se stává velkoškolkař. Koupil jeden dům a zde zřídíl dílny pro třídění semen z podložek. Pronajál pro další podnikání statek v Polešovicích, kde byly dobré předpoklady k dalšímu rozšíření podniku a tamější půda dávala záruku rychlého pěstování produktů. Koupil druhý dům, rozšířil velkovýrobu ovocných šťáv a luštírnu semen. Tyto stručné skutečnosti by sloužily jenom ku cti Augustína Bartoše, již jenom z našeho hlediska v rámci obce, občana k občanu. Jest jisté, že každý nemá schopnosti a ani odvahu pro obchod a podnikání. Augustín Bartoš, je měl. Neměl však pochopení a kladný postoj k lidovědemokratickému zřízení. Neviděl a nebo nechtěl viděti ten velký socialistický rozmach ve státě, vyhýbál se všemožným způsobem plnění povinností ku státu jehož býl příslušníkem, na stůl pracujících dávál teprve tehdy, když hrozila kontrola a podobně. Na prvém místě viděl sebe, zapředl se do egoismu. Závod, který zbudovál býl letos znárodněn a Augustínu Bartošovi odňata příležitost k dalšímu obohacování. Byl prohlášen vesnickým boháčem a ponechána mu možnost, poctivě se živit na zemědělském závodě, který po znárodnění školkařského závodu, pro jeho vlastní zemědělské podnikání zbývá. Peníze udělaly s Augustína Bartoše pána a přivedly jej v zapomenutí na jeho, možno říci, chudou minulost.

Výstavba obce.

Letošního roku zbudována část vozovky na Lázek v rámci „akce M“. Náklad činil cca 150 tisíc koručeskosl. Práce prováděly se sousedskou svépomocí, jenom potřebný materiál, doprava materiálu, práce odborné a válcování placeny hotově. Nově zbudována obřadní síň sloužící k uzavírání sňatků a kancelář matrikáře. Stavba pořízena nákladem 40 tisíc korčsl., rovněž s „akce M“.

Bytové jednotky zbudovány jednak jako novostavby na nových stavebních parcelách, jednak na místě starých domů, které stářím došly a byly nadále obýváním neschopné. Stavebníci jsou vesměs mladí občané, jím patří čest za jejich práci a další rozvoj naší pro válku opozděné výstavby. Uvádím jména stavebníků a místa nových domů.

Bartoš Stanislav,	postavil rodinný domek			na Michovci
Kramný Jindřich	"	"	"	na Podsedkách
Tlach Leopold	"	"	"	nad Mlejnem
John Jaroslav	"	"	"	nad Mlejnem
Dvořáček František	"	"	"	nad Mlejnem
Kubáň Stanislav	"	"	"	pod Močidly
Valášek Miroslav	"	"	"	na starém místě
Zálešák Josef	"	"	"	" "
Mudrák Josef	"	"	"	" "

Celkem 9 nových bytových jednotek. Mimo toho provedeno více adaptací jako výměna oken, fasádní úpravy, zřízení letních kuchyní, prádelek, koupelen, domácích vodovodů, oplocení zahrad a podobně.

Největší náklad, vyžádala si renovace naších škol, které byly v určitých věcech velmi zanedbány. Péči krajského národního výboru, který poskytl finanční i odbornou pomoc, dostalo se naším žákům i učitelskému sboru vhodnějšího prostředí po jejich odpovědnou práci. Zde nutno zaznamenati, že plnou zásluhu na lepší upravení naších škol má náš občan, František Paták, zaměstnaný v technickém oddělení krajského národního výboru v Gottwaldově, který pověřen dozorem nad prováděnými pracemi. Veškeré práce prováděl Stavební komunální podnik z Uh. Brodu.

Vedoucím provozu, stavitel Sluka, rodák Rudický, dílovedoucí frant. Kočík, rodák z Těšova. Ve školách zřízeny hygienické splachovací záchody, v každé učebně zřízeno umyvadlo, stěny kolem umyvadel obloženy obkladačkami s „Opaksitu“. V přízemí školy upravena místnost pro sprchové lázně, která vybavena příslušnou instalaci a stěny obloženy bílými glazovanými obkladačkami. Pro byt ředitele školy zřízena prostorná a řádně vybavená koupelna, v kuchyni instalován fayencový dřez.

Zřízena nová studna pro pitnou i užitkovou vodu, instalován vodovod, jehož mechanisačním pomocníkem jest nově pořízený „Darlink“. Stará kamenná dlažba na chodbě nahražena dlažbou terasovou a jako závětří pořízeny létací dveře, zasazené ve skleněné příčce u hlavního vchodu. Provedena vnitřní i venkovní kanalisace s odpadem na hlavní kanalizační řád. Na půdě postaven prostorný kabinet pro učební pomůcky. Břidlicová krytiny, která byla úplně sešlá nahražena krytinou novou, pálenou bobrovkou, takže celá škola jest nyní pod stejnou krytinou. V záchodech pořízeny nová okna a tenkostěné příčky, pisoiary okládané bílými obklady, provedena malba všech místností a nátěr oken a dveří. Zdokonalena a rozšířena elektroinstalace. Postaveno nové skladiště pro paliva a za padesátosm let, zřízeno zděné smetiště. Padesátosmlet stojí jedna část školy zvaná stará, a za celou dobu, nebylo možno zříditi při škole smetiště. Popel i papírové odpadky, roznášel a odnášel vítr po okolních zahradách. Komíny na staré škole, věkem a zubem času sešlé, postaveny nové, taktéž opraveny okapní žlaby a odpadní roury. Provedeny různé drobnější práce, které nelze detailně uvésti. Celkový náklad na provedení všech nových úprav a provedení a který plně uhradil Krajský národní výbor, činil 1 miliontřistatisíckorunčeskoslovenských. Obecní pokladna ani občané přímo, nebyly po stránce finanční dotčeni. Pro úplnost této zprávy uvádím jména naších občanů, řemeslníků, kteří svými odbornými znalostmi přispěli ku zlepšení práce učitelského sboru, naším mladým občankům a ku spokojenosti všeho občanstva hlavně rodičů žáků.

Práce odboru stavebního provedl Stavební kombinát, komunální podnik. Ředitel podniku s.Novák, vedoucí provozu stavitel Sluka, vedoucí stavby Fr. Kočík.

Zedníci zde pracující: Tlach Ludvík, Šot Ferdinand, ze Šumic

Tesaři " : Hřib Josef, Žampach František, ze Šumic

Práce vodoinstalační: vedoucí Bohumil Černík, Uh. Brod

" elektrotechnické: " Šimoník Uh. Brod

" truhlářské: " František Man Uh. Brod

" malířské: " Alois Prchlík Uh. Brod

" malířské provedli: Chromek Jaroslav a Slačálek František, ze Šumic.

" klempířské: vedoucí František Pálka, Hradčovice

" natěračské " Alois Prchlík, Uh. Brod

provedli: Chromek Jaroslav, Slačálek Frant.

Práce pokryvačské provedl Václav Buráň, zaměstnanec staveb. kombinátu. Stavební dozor v zastoupení Krajského národního výboru, měl Paták František. Navrhovatelé a inspirátoři všech úprav prováděných v našich školách byli nesporně soudruzi: Ředitel střední školy Petr Mauk a školský referent Ludvík Kubáň. Všestrannou pomoc poskytl vedoucí technického oddělení při Krajskem národním výboře, ing. Hrabal.

Naším školám dostalo se lepšího vybavení. Zbaveny jsou nepříjemného zápachu, který se nesl ze suchých záchodů a alespoň částečně zamezeno škodám, které vznikaly nedostatečnou krytinou střechy. Získaly prostorný sklad pro paliva a zmizely z nádvoří hromady smetí a popela. Tímto však nelze klásti s uspokojením ruce v klín, ale je zapotřebí hledati další cesty k uskutečnění nových předpokladů. Vybudovati školu novou, odpovídající rozmachu socialistické pedagokiki a výstavbě lepšího společenského řádu.

Letos provedeno válcování státní silnice průtahem obce, které má sloužit jako podklad pro vrchní, bezprašnou úpravu vozovky. Naši občané jsou zvědaví, kdy k těmto slibům stále opakovaným, bude důsledně přikročeno. Budeme snad dále jenom doufat?

Komunikační poměry.

Obcí probíhá železnice Brno-Trenčanská Teplá. Na zastavce jest čekárna, kterou po dlouhém avšak bezvýsledném jednání hodlali zbudovati obecní zastupitelstvo za první republiky a která byla zbudována za finanční podpory všech naších občanu teprve po osvobození naší vlasti Rudou armádou, v roce 1946.

Nemalou zásluhu na vybudování čekárny měl předseda Místního nár. výboru František Šidlo, kterého plně podporoval celý Místní národní výbor a všichni občané. Na základě úředního povolení ředitelstvím státních drah v Brně a schválení projektu, stavba nové čekárny zadána zdejšímu rodáku, staviteli Josefu Pilkovi, za ofertní nabídku 180tisíc korunčsl. Ředitelství státních drah, přispělo částkou 25 tisíc korunčsl. Ostatní částka uhražena z obnosu získaného pomocí peněžních sbírek u našich občanů. Čekárna je postavena a slouží svému účelu. Kolaudací přebírá dráha čekárnu do svého vlastnictví. Takový býl systém. Občané zbudovali, dráha je vlastníkem. Jsme však spokojeni i s tímto řešením. Vždyť i my jsme součástí státu. Obcí projíždí denně několik vlaků osobních které zde zastavují, vlaky rychlíkové a nákladní. Zásilky a náklady zboží provádí se ve Stanici Nezdenicích.

Obec má rovněž autobusové spojení s obcemi Nezdenice a Rudice. Státní silnice jest zatěžována autodopravou osobní a nákladní. V obci jest poštovní úřad a telefonní stanice a hovorna. Telefonní účastníci jsou: Místní národní výbor, Farní úřad, Škola, Statek pod národní správou, komunální hostince u Tlachů a Hřibů, Pekárna Budoucnost, Prodejna Budoucnost (dříve Apolena Hřibová) Pumer Václav autodoprava, Augustín Bartoš, školkařství, Vojtěch Bublík, papučář. Osobní autodopravu provádí Tomáš Švec a Cyril Hřib, vlastními osobními vozidly. Když je zapotřebí nutný převoz do nemocnice, ochotně tuto službu vykoná zdravotní služba hasičské jednoty, která má k dispozici vlastní automobil pro tento účel. S uvedeného jest zřejmo, že naše obec jest komunikačně dobře se světem spojená.

Poměry hospodářské.

Pro socializaci vesnice, našlo doposud velmi málo našich občanů pochopení. Místní organizace komunistické strany československa činí všemožné jak dosáhnout toho co strana má v programu, to je socializace vesnice, zakládání Jednotných zemědělských družstev. Na základě usnesení místní organizace, provedena získavací akce členů pro přípravný výbor Jednotných zemědělských družstev. Z řad členů organizace přihlášeno 40 členů. Tento výsledek povzbudil místní organisaci k tomu, aby započatá cesta šla stále ku předu a stále lépe se vyvíjela. Výbor organisace si dává závazek: K prvnímu máji 1951, ustavení přípravného výboru J. Z. D. Rozvinuta široká kampaň, místní národní výbor chápe se iniciativy, aby jeho zástupci lidu a státu, měl plnou účast při prvém kroku k socialisaci vesnice.

Dne 17 dubna svolána plenární schůze M. N. V. jejímž programem je jeden bod. Příprava veřejné schůze, na které budou občané ústy vedoucích činitelů z kraje a okresu informování o výhodných podmínkách společného hospodaření.

Plenární schůze zůčastnili se všichni členové Místního národního výboru. Do schůze se dostavil: předseda místní organizace komunistické strany československa s. Leopold Tlach a předseda Místního akčního výboru, soudr. Vojtěch Hřib. Oba hosté referovali o uspěšich při získávání členů a připomínají nutnost ustavení přípravného výboru J. Z D. v naší obci. Otázka socializace vesnice není pro naše zemědělce věcí neznámou. Mnozí naši zemědělci znají stanovy a celý průběh J Z D lépe, než-li referent, který přichází, aby informovál. Jak se projevila ochota do vstupu J. Z D členů místního národního výboru, viděli jsme závěrem plenární schůze, když předseda s. Omelka nechál na návrch předsedy KSČ hlasovati, zda-li má býti přípravný výbor ustaven či né. Přítomní členové všichni hlasovali pro ustavení přípravného výboru ale pro vstup do J. Z D se přihlásili pouze dva členové M. N. V. Ostatní klidně opustili zasedací síň s vědomím, že přece se udělalo pro socialismus kus práce, ovšem bez nich.

Dne 25 dubna konána veřejná schůze, na které mimo jiné, má býti zvolen předseda přípravného výboru a členové výboru. Téhož dne večer, dostavil se do hostince u Tlachů zástupce patronátního závodu, Závod přesného strojírenství v Uh. Brodě, s mládežnickým souborem.

Schůze byla jak programově tak i referenty dobře připravena. Jeden bod programu býl špatně připraven, příjdeme k němu. Místní občané sešli se rovněž v hojném počtu, ovšem výkoných zemědělců mnoho nebylo. Proč? Inu v socializaci vesnice neradi mluví a nerádi poslouchají. Jako hosté se dostavili předseda okresního národního výboru soudruh Nusík

Tajemník okresního výboru komunistické strany československa soudr. Čermák. Schůze zahájena kulturní vložkou, kterou přednesl mládežnický pěvecký soubor, který zazpívál několik budovatelských písní. Po programu mládežníků ujímá se slova předseda O N V s.

Nusík. Svůj referát zaměřil socializací vesnice, na jeho referát pak navázál tajemník krajského výboru Svazu českých zemědělců s. Spáčil. Detailně rozebrál zemědělskou politiku a zejména družstevní hospodaření. Na konkrétních příkladech poukázál na nevýhody individuelního hospodaření a naopak, hodnotil práci v mnoha dobře prosperujících družstvech. V diskuzi která se po jeho referátu rozvinula, pohotově na náměty odpověděl a každou odpověď doplnil konkrétním poukazem na tu kterou otázku. I když budu referát s. Spáčila hodnotiti jako rutinovaného řečníka, přicházím k závěru, že zde referoval řečník, důkladně obeznámený se zemědělskou politikou i se stanovami J. Z D o směrnicích vydaných stranou, týkajících se zakládání Jednotných zemědělských družstvech, ani nemluvě.

Po skončení diskuse přikročeno k volbě předsedy přípravného výboru a členů výboru. Zde jsme u toho nepřipraveného bodu dnešní schůze. Výbor organizace nezajistil předem kandidáta pro tuto funkci.

Navržen s. Dvořáček Vojtěch, bývalý výkonný zemědělec, nyní zaměstnanec závodů přesného strojírentství. Návrh špatný nebýl, jenom s. Dvořáček volbu nepřijál. Načež navržena soudružka Božena Stehlíčková. Při volbě neobdržela potřebný počet hlasů. Této situace využili přítomní zemědělci a indiferentní občané, vnesli do schůze svými poznámkami neklid. Soudruh Spáčil věda, že schuze nabývá jiného rázu, učinil dotaz, kolik z přihlášených členu J Z D jest výkoných zemědělců a když zjistil že ani jeden, prohlásil, že bez výkoných zemědělců nelze zakládati Jednotné zemědělské družstvo. Tímto učinil daší schůzování bezpředmětné k nemalé radosti naších zemědělců, kteří nepřejí novotám. Ukázalo se že na schůzi mluvil tajemník, kterému asi nebyla jasna otázka, že dělnická třída jest avantgardou všeho co přináší pokrok ve výrobě ve všech odvětvých národního hospodářství. Vždyť na této schůzi se jednalo o utvoření přípravného výboru a né založení Jednotného zemědělského družstva. Teprve přípravný výbor, měl zahájiti přesvědčovací akci pro získání zemědělců pro společnou práci. Jemu, jako tajemníkovi muselo býti jasno, když nezačnou třeba i bezzemci, že se těžko bude nová zemědělská politika ujímat. Schůze skončena bez výsledku pro závazek, tím však neskončeny směrnice vydané stranou a vládou, ve kterých se praví. Bez socializace vesnice nemůže býti vybudován socialismus v naší vlasti. Socialismus jde stále vpřed a není nikoho, kdo by jej zastavíl.

Polní práce.

Jarní práce jsou v plném proudu, přesto že suchou zimou byly značně stíženy, pracovalo se tak, aby byly včas skončeny. Májové déště přinesly obrat ve vývinu jarních osevů a sadby. V přírodě nastává nový život. Lucerky a jeteliny jako by povyskočily. Sklízeň lucerky byla včas a dobře provedena, rovněž jeteliny vystihly pro sklízeň vhodné počasí. Pěstitelé jeteliny, mohli býti s úrodou plně spokojeni: Obiloviny, hlavně ozimné daly dobrou úrodu alespoň v naději, jinak to však bylo, když se přikročilo takřka ke žním. Nastaly prudké déště provázené větrem a obilí zatíženo klasy slehlo místy tak, jak když je válcem povalí. Smotané bylo tak, že bylo umění kosou kosit. O kosení strojem ani nemluvě, jedině tam, kde bylo obilí slabší a řidší a nepodlehlo návalu deště a větru. Ale toho bylo málo. Výnosy nebyly zdaleka takové, jak se předpokládalo. Jarním suchem utrpěla také cukrovka, která právě v době před jarní okopávkou neobdržela dostatečnou vláhu. Kořen cukrovky býl slabý, výnos po hektaru a mnohem menší roku předcházejícího. O tom, jaká byla úroda cukrovky, svědčí skutečnost, splnění dodávek. Předpis pro celou zněl 9.600q cukrovky, splněno však pouze 47% z celkového množství, tedy né ani polovina předpisu. Lépe bylo se sklízni brambor. Situace pro vývin brambor nebyla o mnoho lepší cukrovky. Rozdíl býl, kde byly brambory nasázeny v které trati. Tak na příklad, byla lepší úroda byla v Malém poli než-li v Hrubém poli. To jsme zjišťovali při plnění dodávek brambor.

Snáze plnil zemědělec dodávku brambor, když je měl sázené před Slatinou, nežli ten kdo je měl pod a nebo nad Příčnou. Dodávkový předpis zněl na 1028q a z celkového množství splněno 90%. Jest sice pravdou, že mnohému zemědělci po splnění dodávky zbyla sotva sadba. Zde se však nemohlo k tomuto přihlížet neb zájem celku je nad zájem jednotlivce. K tomu nutno připojit skutečnost, že mnohý zemědělec nedodržel plánovanou plochu pro osazení brambory, řepy a obilovin, ačkoliv bylo každému známo, že dodávky zemědělských produktů dějí se na pokladě osevních ploch, které jsou pro každého zemědělce plánovány. Na konec, mnohý na svoje chytračení doplatil.

Když už jsem tak u té úrody a sklizně, uvádím další zemědělské produkty jak byly plánovány, rozepsány a podepsány dodávkové smlouvy a jak byly dodávky státu plněny. Splněné procento té které plodiny nejlépe ukáže, jaké výnosy byly dosaženy na naších polích letošního roku. Zde je nutno přiznati tu okolnost, že ze strany vyších úřadů šlo se do posledních detailů, zdali zemědělci zbylo co nebo nic. Jest pravdou, že mnohý zemědělec nedodržel plánovanou plochu osevní, avšak smluvně se zavázál, že dodávku splní. To byla Alfa i Omega důsledků, z dodávek vyplývající. Byly případy, že zemědělci zbylo sotva množství, které potřebovál na setí. Tak například: Dvořáček františek č. 150, Jančařík Josef 61, Krhůtek Jan 42, Hasoň Tomáš 9, Hasoň Tomáš 169 a ještě další zemědělci byli v tom tak, že jím zbylo jenom semeno a pro vlastní spotřebu a výživu byli nuceni kupovati chléb a mouku na volném trhu. A to věru nebyla žádná slast.

V rostlinné výrobě byl rozpis a plnění dodávek následující.

Pšenice	rozpis	991q	splněno	100%
Žito (rež)	"	184q	"	100%
Ječmen	"	130q	"	100%
Oves	"	165q	"	100%
Seno	"	180q	"	100%
Sláma	"	130q	"	90%
Len semeno	"	3q	"	100%
Len stonky	"	17q	"	100%
Řepka olejná	"	16q	"	100%
Česnek	"	40q	"	60%
Brambory	"	1028q	"	90%
Řepa cukrovka	"	9600q	"	47%

Státem stanovené a proplácené ceny za jednotlivé produkty dodavatelům byly následující.

1q pšenice	350 – 405 Kčs, dle jakosti		
1q žita (rži)	370 – 375	"	"
1q ječmene	380 – 400	"	"
1q ovsa	280 – 300	"	"
1q řepky	1.800 – 2.000	"	"
1q sena	150 – 175	"	"
1q slámy	60- Kčs		

1q česneku	3.500 "
1q cukrovky	57 – 60 Kčs
1q brambor	90 – 105 "

Nejlépe byla placená řepka olejná a také letošní hektarový výnos býl velmi dobrý. U česneku se jeví cena rovněž slušná, zde je však ta okolnost, že naši zemědělci teprve začínají tento produkt pěstovati, nemají dostatek skušeností jak správně postupovati, aby býl získán dobrý výnos.

V živočišné výrobě jsme s dodávkami hůř, než-li ve výrobě rostlinné. Letos bylo splněno:

maso vepřové asi	78%	cena za 1kg	22 - 33 Kčs dle jakosti a váhy
" hovězí "	95%	" za 1kg	8 – 23 " "
mléko "	78%	za 1 litr	1.80 – 4.80 dle tučnosti
vejce "	82%	za 1 kg	22 - 25 Kčs
dodávka drůbeže	88%	za 1 kg	28 - 65 Kčs dle druhů.

Nejhůře je plněno mléko. Naše obec měla celoroční předpis 320.000 litrů mléka. Jest zařaděna do oblasti obilnářské, avšak dle bonity půdy mohla by býti dříve zařazena do oblasti bramborářské. Vysoký předpis jest u mléka oddůvodňován tím, že obec vlastní velké kompleksi pastvin.

Poměry sociální.

Na prvním místě zaznamenávám zaměstnání občanů v jednotlivých oborech. Před páru lety, stačilo by se vyjádřiti páru slovy a čísly. Hlavní odbor byla stavařina. Dnes je ovšem jiná situace. Populární šumické odbory stavařské, zůstavají pozadu, stávají se málo přitažlivými. Mladí lidé dívají se na stavařinu nějak přes prsty. Chtějí býti pány u strojů. Není se co diviti! Stavařina je sice pěkná a má svoji budoucnost, hodnoty stavařské práce přečkají staletí, práce není unavující, neb každý pohyb tvoří nový postup práce a za každým pohybem se jeví kus hodnoty. Jediná okolnost proč se ta naše stavařina mladým lidem nelíbí je ta, že dělník je vystaven všem přírodním jevům. V létě slunce praží, pracuje se za deště, v blátě, sněhu i v mrazu, v průvanu a na otevřených stavbách ve větru. Pro všechny obory buduje pracovní haly, krásné, prostorné sám však začína a končí a zase začíná. Buduje stálé sidliště pro pracující v závodech se vším kompfortem, sám putuje z místa na místo, nemá zaměstnání na jednom fleku na delší dobu. Život stavaře je romantický, za svého života vidí mnohé kraje, pozná různé lidi a jejich život. Ba možno říci, že je to velká škola života a mnoho krásných vzpomínek na uplynulý čas. Toto všecko nechápou mladí lide a mnohdy ani jejich rodiče. Podíváme se tedy, jak to u nás v Šumicích, v roce 1951 vypadá s těmi odbory a povolánimi.

Odbor a povolání stavařské: Zedníků 84, tesařů 22

Isolaterů	16	pokryvačů	4
Malíři	7	Natěrači	1
Stoláři	11	Elektrikáři	3

Zedničtí učni 5

Stavitelští asistenti 24

Zedničtí políři 41

Zedničtí mistři 2

Stavební inženíři 1

Pomocní dělnici ve stavebnictví 11

Celkem ve stavebnictví 232 osoby.

Jiné odbory: Pekaři 4 Řeznici 3

Kováři 4 Krejčí 2

Holiči 2 Brašnaři 1

Fotografisti 1 Cukráři 2

Zlatníci 2 Mlynáři 2

Tekstiláci 2 Čalounici 1

Sedláři 2 Obchodní příručí 3

Strojaři 12

Horničtí učni 3

Těžký průmysl učni 5

Přesné strojírenství učni 12

Důlní inženíři 1

Geometři 1.

V národních podnicích jeví se zaměstnanost z řad naších občanů, mimo stavebnictví, které jsem uvedl, následovně.

Závody přesného strojírenství, nár. podnik	Uh. Brod	77 osob
Slovácké strojírný "	Uh. Brod	5 "
Lidová tvorba	Uh. Brod	5 "
Fruta, závod na zpracování ovoce a zeleniny	"	10 "
Svit, závod přesného strojírenství n. p.	"	3 "
Hospodářské družstvo	Uh. Brod	4 "
Fatra národní podnik, Napajedla		2 "
U P závody na výrobu nábytku n. p.	Uh. Brod	4 "
Tekstila, n. podnik, Rychnov		2 "
Čekoslovenské hotely Luhačovice		2 "
Družstevní mlekárna Bojkovice		1 "
Zbrojovka n. p. Bojkovice		12 "
Slovácké cihelny Havřice		3 "
Valašské pivovary Uh. Brod		2 "
Zdravotní sestry, ošetřovatelky	8 osob	
Porodní asistentky	3 "	

Zaměstnanci ve službách okresu a státu, následovně

Okresní národní výbor	3 osoby
Místní národní výbor	2 "
Školník	1 "
Stráž národní bezpečnosti	2 "
Dozorci vězňů	2 "
Sekretariát Jednotného svazu českých zemědělců	1 osoba
Sekretariát československé strany lidové	1 "
Vojíni (důstojníci) z povolání	4 osoby

Studující:	Reálné gymnázium	12 osob
	Pedagogické "	1 osoba
	Průmyslová škola stavební	5 osob
	Zdravotní škola	1 osoba
Vysoké školy:	Technika	4 osoby
	Universita, fakulta mediciny	3 "
	Vysoká škola zemědělská	1 osoba
	Vysoká škola obchodní	1 "

Z uvedených odborů a povolání a z uvedených čísel je zřejmo, že naši občané jsou zapojeni v mnoha odborech a povoláních, zaujímají odpovědná místa v určitých sektorech národních, družstevních i komunálních. Rozvojem průmyslu rozvíjí se i nové zaměstnání a povolání. A že pracovní podmínky jsou v jiných odborech lepší než-li ve stavebnictví jest zřejmo z uvedených čísel.

Zedničtí učni 5 osob, v jiných odborech 32 učňů.

Přihlížíme-li k sociálním poměrům naších občanů, tu přicházíme k určitému závěru. Okrouhle, mimo studujících a učňů, jest ve stálém zaměstnání 390 osob. Počítámeli pro jednoho zaměstnance, muže či ženu, měsíční příjem 3.000 korunčsl. jest to přínos do obce za 1 měsíc. Jedenmilionjednostosedmdesáttisíc korunčsl. Za jeden rok jest to slušná částka, která představuje: Čtrnáctmilionučtyřicettisíckorun československých.

Tato fakta dokazují, že životní úroveň naších občanů stoupá oproti létům předešlým velmi zančně. Majetkové poměry, až na určité výjimky jsou dobré. Kdo se dluží, buďto buduje a nebo jej stihlo nějaké neštěstí, to jsou však případy velmi řídké a ojedinělé! Stát vychází každému pracujícímu člověku ochotně vstříc a poskytuje včas potřeby levné půjčky, subvence a dary, sociální podpory proplácené měsíčně, nebo jednorázové. Za značné podpory státu zřizují se dětské útulky a jesle, kde jsou děti pod stálým dozorem odborných vychovatelů a ošetřovatelek. Také v naší obci jest zřízen dětský útulek po dobu žní. Útulek jest zřízen ve školní místnosti. Sem přivádí matky svoje děti ode dvou do šesti let, samy se pak mohou klidně a bez obav věnovati svojí celodení práci. O děti je všestraně pečováno. V útulku dostanou dobrou stravu, kterou připravují naše občanky soudružka Marie Zetková a Slezáková. Děti mají zde různé hračky a odpočinek tráví v dětských postýlkách. Soudružky vychovatelky chodí s dětmi na procházku a v přírodě provádí dětské hry. Rodiče připlácí denně na jedno dítě v útulku asi 4 koruny, což je velmi malý obnos za péči dětem prokazovanou. Tak jako každá nová věc se těžko ujímá, tak je to i s těmito útulky. Matky,

jakoby se bály svěřit svoje děti pod cizí dozor, nevyužívají tohoto zařízení. Věříme však, že není daleka doba, kdy místnosti pro útulek budou nedostačující, neb z určitosti nebude jedné maminky, která by nedala svoje děti pod kolektivní dozor a výchovu. Zde se děti navzájem poznají a učí se od útlého mládí společenskému životu. Když prozkoumáme všechny předpoklady a skutečnosti o tom, zdali se životní úroveň zvedá či nikoliv, přicházíme k závěru, že jenom člověk který nechce viděti, bude stále tvrditi, že je to čím dál horší. U mnohých občanů stalo se zvykem stálé brblání i kdyby si vědomě lhál. Brble a fňuká se a neví se ani proč. Inu, musí to být, i když to není zdravé a pravé. Nikdy před tím nebýl takový zájem o nákupy všeho možného jako v poválečných letech. Před válkou by býl spočítál koupelny v Šumicich na jedné ruce. Dnes, kdyby býl k dostání materiál, bylo by velmi málo rodin bez koupelny. O radiopřijimačích ani nemluvě.

Ku zvíšení životní úrovně značně přispívá sociální důchod, který od státu pobírá značná část našich občanů i zemědělců. Každý občan, muž či žena, zemědělec nebo bezzemek, jakmile dovrší 70ti let a nevlastní zemědělský neb jiný závod a nepobírá jiný důchod, má právo požádati si o sociální důchod. Po prozkoumání pravdivosti údajů uvedených v žádosti, obdrží žadatel sociální důchod, který se pravidelně měsíčně proplatí a doručuje poštou. Důchod se vyplácí následovně. Pobíráli jenom jeden z manželů, obdrží 700 Kč měsíčně, pobírají-li oba dva, dostanou 700+350 Kč, celkem 1050 Kč měsíčně. Zemědělské pojištění jest uzákoněno od roku 1949. Jest však velmi málo zemědělců, kteří uznali za vhodné aby platili příspěvky na toto pojištění. Vymlouvají se na nedostatek finančních možností. Po odstupu tří let, kdy vejde v platnost zákon o národním pojištění zemědělců v plném znění, to znamená uplatňování řádných důchodů a nemocenských dávek, budou mnozí zemědělci v této otázce zklamáni. Neobdrží z nich žádný duchod, neb není řádným členem národního pojištění.

Poměry lidopisné.

Letos se narodilo 31 dětí. Z toho 16 chlapců a 15 děvčat.

Zemřelo 25 osob. Přírustek činí 6 osob.

Oddavky v 8 případech.

Obřadní síň pro uzavírání úředních sňatků byla letos zřízena péčí Místního národního výboru. Z lidových zvyků se ještě udržuje babkování v poslední dny masopustu. Svadby, jaké před léty bývaly se již nekonají, všecko je víceméně zmodernisováno. Tak i naše krásné kroje upadají. Jenom občas při různých příležitostech se objeví naše děvčata jak krásné květy na jarní louce. To se stane tak při pohřbu zemřeli svobodný mládenec či dívka. Slovácké nářečí udržují starší lidé, mladí používají více spisovné češtiny. Slova: henkaj, totkaj, kameňá, trňá a podobně, používají jak jsem řekl jenom lidé starší. Besedy, dříve tak oblibené úplně mizí, úvodnice takřka nechodí. Šumice, dříve slovácká vesnice s mnoha lidovými zvyky, bude za nedlouho vesnicí na slovácku. Zmizí kroj i zvyky a jenom záznamy v kronice, kterou psál můj předchůdce přítel Cyril Šojdr, bude připomínat naším potomkům krásu naší obce.

Poměry kulturní.

V naší obci jest škola národní a střední I. stupně. Národní škola má čtyři učebny. Ředitelem národní školy jest soudružka Rennerová.

Učitelský sbor: s. Turzová, s. Pilská, s. Opatřilová, s. Duchoňová a s. Frant. Barta.

Střední škola má rovněž čtyři učebny, jednu kreslírnu, školní kuchyni a sborovnu.

Ředitelem střední školy jest soudruh Marek Petr.

Učitelský sbor: soudruzi učitelé Černý, Švach, Zemánek, Blahůšek, Šustek, soudružka Marková a Jančaříková.

Náboženství na obou školách vyučuje pan farář František Josefík.

S učitelského sboru má u nás bydliště pouze pět učitelů. Ostatní dojíždějí po skončení vyučování, do svých domovů, do Uh. Brodu a Bojkovic. Kulturní život je tímto značně ochuzen. Tomuto se věnuje jedině ředitel střední školy soudruh Marek. Jsou zde ještě dva učitelé, Šustek a Bárta, kteří se však veřejné kulturní činnosti, zvláště mezi mládeži velmi málo věnují. Když je pozve Místní národní výbor k nějaké práci, například k různým rozpisům, tak se ještě jak tak dostaví. Veškerá jejich činnost jest jenom ve škole.

Školní mládež, vedena učitelským sborem uspořádá besídky a divadla 3-4krát v roce. Divadelní ochotníci zatím eksistují jenom na papíře. Sehrát divadlo se bojí a nebo se nechce. Výmluvou, nemáme kde cvičit, jest činost ochotníků skončena. Bohužel. V Šumicích, za obtížných podmínek, na miniaturních jevištích a jenom v takzvaných sálech, hrávala se divadla, že se za ně nemusela stydět velká scéna. Ochotníci hráli s láskou a nadšením, diváci odcházeli spokojeni a dlouho po té se vyprávělo, jako to bylo pěkné divadlo. Spokojeni byli všichni: herci i diváci. A zase s chutí do nového díla. Dnes však něco tomu všemu schází. Není to místnost na cvičení, ale chuť a láska k dobré a záslužné, obětavé práci. Schází mladý elán. Jiné by šlo samo sebou. O diváky by starost nebyla ani o morální efekt.

Ke kulturní činosti patří práce Združení rodičů a přátel školy. Není ani toto na té výši, jakou by mělo mít. Jednou, dvakrát se členové sejdou, po třetí už jenom hrstka. Oni mají učitelům pomáhat v jejich odpovědné práci, mají miti eminentní zájem o práci ve škole, jak jejich dítě prospívá, jak chápe učební látku a podobně. Velmi malý jest však zájem o tyto důležité věci. Či je to snad tím, že všecko kolem nás, žene se rychlým tempem vpřed a my nestačíme tomuto tempu a nebo se stáváme netečnými, spohodlněnými ku všemu tomu co se kolem nás děje s vědomím, že i bez naší pomoci se to uděla? Něco v tom opravdu bude.

Knihovna.

Místní lidová knihovna má pro čtenáře k dispozici 1070 knih. V tomto počtu jsou zahrnuty knihy zábavné, naučné, odborné a politické.

Knihovníkem jest občan Jan Slíva.

Knihovna jest umístěna v nevhodné místnosti, v podkroví obecního domu. V roce 1951 měla 52 čtenářů, což není ani 2% z celkového počtu dospělých občanů. Nejstarší čtenář je dědeček Petr Bělák, dnes 84 letý. Nejmilejší jeho četbou jsou knihy Františka Sokola Tůmy, K. V. Raise, Bárovi a Jiráskovi. Četbou těchto knih zavzpomíná si na léta nedávno minulá, neb v nich se odráží život, který on v mládí prožívál, zvláště v knihách Tůmových a Raisových. Jinak jsou čtenáři z řad mládeže školní a škole odrostlí. Zemědělský stav jest velmi málo zastoupen mezi čtenáři. Pouze Terezie Hasoňová manželka zemědělce a František Bachůrek čis. 41, zemědělec. Rovněž velmi málo čtenářů je z řad starších řemeslníků ačkoliv to byli oni, kteří v dobách rakouské monarchie, v letech 1910 – 1914 položili pevný základ čtenářské obci, když založena skrovná knihovna pod názvem, knihovna Združení řemeslníků v Šumicích. Knihovnu i s inventářem darovalo Združení řemeslníku Obecní knihovně, zřízené v prvních letech po světové válce. Základ dali řemeslníci a dnes, jakoby zapoměli na nadšení svojích otců, kteří jí budovali. A věru je zde krásný výběr literatury české, slovenské, sovjetské a jiné. Jen příjiti a zahleděti se do těch svazků, v nichž se skrývá minulost, přítomnost a budoucnost tohokterého národa.

Nemohu si pomoci, musim psáti pravdu. Pravdu píši i o návštěvách přednášek a účasti na různých besídkách. Ať je pořádána přednáška jakákoliv a čemkoliv, návštěva je vždy malá.

Jestli je to přednáška o pěstování zemědělských plodin či zvířat, o pěstování ovocných sadů či včelstva, vždycky jsou jedni a titéž posluchači a týž počet.

Naše obec, která ještě před světovou válkou spolu se Záhorovicemi udávala směr pokrokovým myšlenkám, zůstává stále více a více v této otázce pozadu. Zvláště naši zemědělci nevěnují patřičnou péči pokrokovým myšlenkám ve výrobě zemědělské produkce, nehledě už ani k tomu, že tyto se uplatňují stále ve větším měřítku ve vzorných jednotných zemědělských družstvech. Mnohé pokrokové a osvědčené methody mohou se prováděti a zaváděti u každého soukromě hospodařícího zemědělce. Vždyť přednášky konají odborníci hospodářských a zemědělských škol, teoretikové i praktikové zároveň. A pouze není zájem. Ono je to přece lepší po staru pracovati, na co zavádět novoty, tak mnohý si myslí. Zapomíná se, že doba utíká a dobré věci se snadno rozvinou do velké šíře a ten kdo bude poslední, těžko bude dohánět těch co jsou v předu neb ti půjdou stále vpřed. Nic, co jednou zapadlo, zpět se nevrátí.

Taneční zábavy a jiné kulturní podniky.

Naše taneční zábavy vyznačují se zvláštní zábavou, lomosem a křikem, jakýmsi tak zvaným zpěvem a co nejhoršího při tom je, že mladí lidé holdují do značné míry alkoholu. Díky ještě tomu, že zábavy nekončí rvačkou, jak tomu před 50-60 lety snad bývalo. Ty tam jsou zábavy, kdy se tančil „kovářiček“, šátečkový, česká beseda a podobně. Dnes by se uplatnil indianský tanec bugy, bugy. Ještě štěstí, že se drží česká polka a valčík. Do značné míry je zde i ta okolnost, že jsme v Šumicích nedokázali postaviti pořádný taneční sál, kde by bylo možno rozvinout slušnou taneční zábavu a jiné ušlechtilé podniky pro zábavu i poučení. V dupárnách jak se naším sálům říká, nelze nic kloudného provésti alespoň né dnes, kdy ve všem vidíme značný pokrok. Aby však byla dána možnost shlédnout a poslechnout hodnotné programy vyspělých souborů, bývají občas pozváni do naší obce: Pěvecký a hudební spolek Dvořák z Uh. Brodu, Balalajkový soubor, Soubor slováckých písní a tanců a slováckou muzikou z Uh. Brodu. Kulturní večery pořádány ve farní dvoraně. Účast na těchto večerech bývá velmi dobrá, a účinkující odchází od nás s uspokojením. Z toho je vidět, že pro kulturní věci u našich občanů pochopení je, jenom prováděti je, žádný nechce.

Místní varhaník Josef Šojdr, měl svého času velmi dobrý pěvecký soubor, se kterým účinkoval né jenom v kostele, ale při různých slavnostních příležitostech. Bohužel i tento soubor se rozešél a jak říká přítel Šojdr, těžko by se mu dávál dohromady. Není dobrých spěváků? Hudba a zpěv jsou ušlechtilé zábavy a činí člověka takového, jak jsou samy.

Dechová hudba pod vedením mladého dirigenta Josefa Stehlíčka, drží se jakž takž pohromadě. Také i zde zavane zlý vítr občas ale jak už to u muzikantů bývá, když se má hrát, tak hněvy musí zmizet. Vždyť se hlásí mladí nadšenci pro tuto veselou a ušlechtilou zábavu. Dirigent Josef Stehlíček zorganisovál letos samostatný celovečerní koncert se svojí dechovou kapelou a věru to býl pěkný večér. Kmochovy pochody přivedly do dobré nálady vděčné posluchače, české polky jakoby postrkovaly mládež do tanečního rytmu a valčíkové tempo těm starším posluchačům hýbalo když né nohama tak alespoň hlavou podle taktu pokyvovál. Josef Stehlíček, dobře se uvedl.

Film.

Kino umístěné v kreslírně školní budovy, jest navštěvováno podle toho, jaký film je předváděn. Nejlepe jsou navštěvována představení veselých, humoristických her ve kterých účinkují známí čeští herci, Marvan, Pištěk at.d., český film, To býl český muzikant, měl návštěvu velmi dobrou. Hůř je to s filmi sovjetskými, kde jsou předváděny boje poslední vlastenecké války a nebo práce na kolhozech a v závodech. Tu už není taková návštěva.

Z mojeho hlediska nechápu proč ten nezájem – Vždyť každý film je zpracován pro poučení a zábavu, jest obrazem práce a kultury toho státu, který jej natočil. Tak jak u nás jsou předváděny filmy jiných států, tak naše filmi předvádí náš život v práci v zábavě příslušníkům s námi spřáteleným zemím. Pro návštěvu kina bude nutné diváky vychovat. To se může státi jedině tehdy, když bude kino umístěno ve vhodnější místnosti jak je doposud. Nejlepe bude vyhovovati farní dvorana. Věřím, že i k tomu jednou dojde a pak ještě bude i návštěva o mnohem lepší.

Poukázál jsem v této části kroniky na klady a nedostatky v kulturní činosti naší obce. Co je dobré, bude nutno ještě zlepšit, nedostatky odstranit a nastoupit cestu novou, cestu míru a radosti, pod praporem svobody, stále vpřed a nikdy zpátky.

Národní správa na statku Leopolda Slívy.

Zmíníl jsem se v začátcích zápisu o zemědělském závodu Leopolda Slívy, který býl rozhodnutím soudu dán pod národní správu.

Leopold Slíva, narozen v roce 1896, pochází z dělnické rodiny. Otec jeho je zedník, svými odbornými znalostmi se dopracovál toho, že býl několik let zednickým polírem, většinou v Maďarsku. Postupem doby nakoupil pozemků a stál se ze zednického políra, zemědělec. Ještě po první světové válce chodil do práce na stavby a býl také polírem na Slovensku. Býl prvním starostou obce po obecních volbách v roce 1919, kdy kandidovál za republikánskou (agrární) stranu, která byla právě tehdy v Šumicích založena.

Jeho syn Leopold se začál také učit zedníkem, ale jak jsem již uvedl, doma býl zemědělský závod, tak Polda zůstál doma a sedlačil. V roce 1915 býl odveden k vojenské službě a poslán na ruskou frontu. V roce 1916 upadl do ruského zajetí. Zde vstoupil do řad české družiny, prodělál válečné boje u Zborova a Bochmače a pak přes Sibiř a okruhem kolem světa vrátil se jako ruský legionář v roce 1920 do vlasti. Po čase se oženil a věnovál se zemědělství na hospodářství, které jeho manželka věnem přinesla.

Polda, jak my mu říkáme, býl dobrý hospodář a rozumný. Četbou odborných knih získávál vědomosti, které uplatňovál jak ve svém hospodářství tak radou a pomocí přispívál těm zemědělcům, kteří byli ochotni jej poslouchat. Svojím vystupováním a pohotovosti v řešení různých problému, získál mnoho přátel v řadách občanů.

Vlastním sebevzděláváním snažíl se proniknout do vyších kruhů. Stává se členem hospodářského družstva, členem výboru tohoto družstva a tak pomalu stoupá po řebříčku kariery. Jest-li otec byl členem agrární strany, stává se jím i syn. Stává se starostou obce a jest nejmladším starostou v okrese. Je váženým občanem a získává sympatie i u starších, jak se říká „úsedlíků. Podařilo se mu získat zemědělce k provedení meliorace Malého pole, která byla provedena přes odpor několika zatvrzelců, kteří viděli v tomto počínání všecko možné, jenom né dobro.

Rozvojem techniky v průmyslu i zemědělství přichází další pomocník, elektřina. Elektřina vytlačuje z vesnických chalup petrolejové lampy, odstraňuje žehličky s dřevěným uhlím, elektrické motory úplně poráží né jenom žentoury ale i výbušné motory. Elektrická síť byla již napnuta v Nivnici, Vlčnově, táhla se k Luhačovicím. Oslavanská elektrárna bude stavět novou linku do Bánova a Komně.

Což kdyby tak i přes Šumice. Starosta, Leopold Slíva uvažuje, jak tuto otázku vyřešit aby, linka byla postavena i přes Šumice. Informuje se na kompetentních místech. Závěr: Obec, která je napojena na Oslavanskou elektrárnu, musí býti akcionářem, to znamená, že musí složit akciový kapitál. Stímto přicházi Polda do obecního zastupitelstva a zde přesvědčuje

zástupce lidu o výhodách, které elektřina lidstvu přináší. Zde nebylo zapotřebí mnoho řečí, členové zastupitelstva byli dávno o této výhodě přesvědčeni, neb zde byli vesměs občané kteří viděli již kus světa. Svolána veřejná válná hromada všeho občanstva a zde celá otázka znovu prodiskutována. Našli se občané, kteří elektriku posílali do horoucích pekel ale závěr býl, elektřina v Šumicích zavedena bude. Zbytečně povstali strýček Můdrák a vážným hlasem pronesli výstražná slova: „Súsedé, já vám řeknu, elektrika je zabiják, znám to z Pešti“! Jeho hlas zanikl v bouři smíchu mladých světáků, kteří plně souhlasili s plánem Leopolda Slívy. Elektrická síť vede přes Šumice a naši občané uživají tohoto dobrodiní po všech stránkách. Záborovým zákonem, odňata velkostatkům půda i lesy. V našem katastru se nachází les Rajíčko a při něm v sousedství les Goliáška. Starosta pracował o to, aby lesy dostala obec do vlastnictví. I toto se podařilo. Já zde nebudu citovat do podrobností jak se všechny tyto akce prováděly, chci jenom ukázat jaký byl Leopold Slíva starosta, jak se zajímál o všecky otázky, které nesly obci jenom prospěch. Můj předchůdce přítel Cyril Šojdr, popisuje na více místech činost starosty i obecního zastupitelstva.

Vracím se ke statku pod národní správou. Základem tohoto statku bylo malé zemědělské hospodářství. Přikoupením a najmem pozemků, statek se stává jedním z největších v Šumicích, 26ha zemědělské půdy. Leopold Slíva zaměstnává čeledíny a děvečky, po dobu špičkových prací zaměstnává větší počet pracovníků, hlavně žen. Sám pracuje rovněž, pokud není mimo domov, neb jako funkcionář v různých podnicích zdržuje se více mimo Šumice, než-li doma.

Ve volbách do národního shromáždění v roce 1935, jest zvolen poslancem za stranu republikanskou (agrární). Ted, teprve se málo doma zdržuje, což je pochopitelné. Zemědělské hospodářství spravují čeledíni a manželka Leopolda Slívy. Rok za rokem ubíhá, přichází osudný rok mnichovské zrady 1938. Československý stát rozparcelován, rozdělen na několik částí, národ v bolesti dívá se do budoucnosti. Poslanec Leopold Slíva jezdí do Prahy, Brna a Zlína. Přináší do obce Jobovy zprávy. Hitler jsa posílen nekrvavým vítězstvím nad českým národem, kuje další plány. Slyšeli jsme, jak poslanec k nám, kamarádům mluvívál o nadcházejícím, úplnem pokoření národa a nikterak se netajíl tím, že jednoho dne se ze Šumic stratí. Považovali jsme, že uteče za hranice, jako více pohlavárů tak již učinilo. Polda chodil smutný. Buďto jej mrzelo to, že se dostál do tak vysokých sfér, kde ponese spolu s ostatními velkou odpovědnost před národem v budoucnosti a nebo cítil, že nad ním vysí Damoklův meč. Snad chtěje oddáliti svoje příští utrpení, mluví na schůzi pro Spolupráci s Němci, v Uh. Hradišti, což mu bylo ze strany kamarádů v naší obci, ostře vytýkáno. On při tom pokrčil rameny s poznámkou „chlapci mosí to být“!

Poznamenávám: Polda býl kamarádským a kamarády vyhledávál v řadách dělníků, kteří jeho snahu, pro zvelebení obce podporovali. Mnohokráte se s námi radíl o důležitých věcech týkajících se obecních věcí. Bohužel, že mnohé pak učiníl po svém. Příklad: Regulace potoka „ovčírky“ neb stavba, respektíve přístavba škol. V roce 1942 v lednu, přijelo do Šumic auto se známou značkou GP a zastavilo před obecním domem. Odtud odjelo k domu Leopolda Slívy. Šel jsem právě kolem tohoto domu, odkud bylo slyšet velký nářek a pláč. To maželka a děti, loučily se se svým otcem. Po malé chvili vychází Polda v průvodu gestapáků a odjíždí s nimi zpět do obecního domu, kde v krátkém čase předává správu obce do rukou náměstka starosty, Františka Hřiba č. 21. Auto se pak rozjelo a odvezlo Poldu do řad těch, kteří se stali mučeníky v koncentračních táborech. Pokud jsem pak zjistil, býl po několika dnech odvezen do Drážďan. Proč býl vězněn? Na tuto otázku nemohu odpovědět! Podobných vězňů byly tisíce.

Domu se vrátíl po osvobození naší vlasti Rudou armádou a po Velkem vítězství nad Německým fašismem v roce 1945. Vrátil se zničený na těle, ale duch býl pevný. Po dalším odpočinku v kruhu šťastné rodiny, počál se zase zajímati o politiku. Jelikož republikánská strana v nové Republice neeksistovala, hledál místo ve stranách, které Košický vládní

program určuje, jako vedoucí složky státu: V zemích českých jsou to politické strany: Komunistická strana národně socialistická a Československá strana lidová. Leopold Slíva zakotvíl ve straně národně socialist. Do voleb, Ústavodárného národního shromáždění v roce 1946, postavila jej tato strana na druhé místo kandidátní listiny a dne 26 května téhož roku při Volbách, zvolen Leopold Slíva, poslancem. Mezi dřívějšími kamarády, však už těch sympatií mnoho neměl. Seskupíl okolo sebe kroužek přátel z řad příslušníků strany jejímž býl poslancem ale necítíl se jaksi na pevných nohách. Že býl dříve poslancem za stranu agrární, budíž, býl sedlák i když pocházél z dělnické třídy. Že však tak rychle přesedlál do jiné partaje, která pro dělnickou třídu udělala zrovna tolik v letech první republiky jako strana agrární, to mnohému z nás se opravdu nelíbilo. On také v Šumicích mnoho politických schůzí neabsolvovál. Do Místního národního výboru se nedostál, býl členem finanční komise. Po únorových událostech v roce 1948 býl zbaven poslaneckého mandátu tak jako mnoho dalších poslanců i jiných stran. Chopil se práce na svém hospodářství, bylo zřejmě vidět, že se cítí jaksi ponížený. Do společnosti přichází málo. Na sklonku roku 1948 se náhle ze Šumic ztratíl, když před tím odejél do Francie jeho syn František, prý na další studie. (Studovál před tím na právnické fakultě v Brně a Praze). Polda opustil ilegálně svoji vlasť, zanechál zde manželku a 5 dětí, a hospodářský statek. Na statku se pak hospodařilo bez hospodáře. Vedením hospodářství se pak ujál jeho bratr Antonín. Pracovalo se, ale né tak, jak toho požadovalo plánované hospodářství. Plánované osevní plochy nebyly dodržovány, rovněž né plánované stavy dobytka, smluvní dodávky plněny nebyly, k tomu ještě pravý hospodář v ilegalitě, ve službách západních mocností, proti naší republice. Uvedené okolnosti daly podnět k tomu, že celou záležitostí se zabývala státní prokurátura a na konec rozhodnutí okresního soudu v Uh. Brodě s tím, že statek Leopolda Slívy propadá ve prospěch státu a národním správcem ustanoven Místní národní výbor v Šumicích.

Členové Místního národního výboru nebyli nikterak nadšeni tímto rozhodnutím. Bylo nutné postaviti zde odpovědnou osobu, která po stránce zemědělské práce povede statek, která bude dobře hospodařit na statku jednak uplynulou válkou, kdy se hospodařilo rovněž bez hospodáře a také v poslední době, nebýl nikterak na výši. Stáje takřka prázdné, stodoly prázdné, sýpky prázdné, vozy rozbité, hospodářské nářadí v ubohém stavu, ve stáji pára koní z něhož jeden kůň stojí na třech nohách. Drůbež žádná. Za takového stavu, má Místní národní výbor začít hospodářit. Na prvém místě nutno získat pracovní síly, neb jsou v průběhu právě jarní práce. Je nutno zasaditi brambory, které na štěstí jsou ve sklepě ale předem připraviti pro sadbu půdu. Jako vedoucí hospodář na statku ustanoven jediný zájemce, soudruh Josef Košík, dosavádní pracovník hospodářského družstva v Uh. Brodě. Pochází prý ze zemědělské rodiny na Českomoravské vysočině. Místní národní výbor, po uvažení jej přijál, uzavřel s ním smlouvu a předál mu správu ve vedení hospodářství. Soudruh Josef Košík, chopil se práce s velkým elánem. Bylo viděti, že zemědělství rozumí. Na nákup krmiva, dobytka drůbeže z hospodářského inventáře, uzavřena investiční půjčka. Pracovalo a budovalo se. Potíže, kladly se v cestu téměř každým dnem. Soudruh Košík je zmáhál jak jen mohl. Jednou to bylo nedostek pracovních sil, po druhé nedostatek krmiva, po třetí neochota pracovníků poslouchat správce a t. d. Hospodářství mělo velké vydání a malé příjmi, upadlo do dluhů. Dluhy růstly jak houby po dešti. Pravdou je, že se koupily krávy, jalovice, prasata, pára koní, drůbež, postroje a oprava vozů, že zde byly hodnoty, které představovaly kapitál, ale co platno, když výnosy hospodářství nekryly ani mzdu pracovních sil. Stále hledání nápravy a správnějšího východiska přivedlo soudruha Košíka z rovnováhy. Sám dřel do úpadu, když neměl kolem sebe důvěry hodné a odpovědné spolupracovníky, tím zanedbávál práce administrativní, nezapisovál důležité fakta při vedení hospodářství, zamotávál se jak moucha do pavučiny. Situace dospěla tak dalece, že soudruh Košík, dává k 1. 1. 1952 výpověď ze služeb na statku pod Národní správou.

Musím zde zaznamenati. Soudruh Josef Košík, zemědělství rozuměl po všech stránkách. Býl dobrým organisatorem práce, dovedl se vypořádati se všemi problémy, ovšem v Šumicích, na statku, kde jeden kus pozemku od druhého je na hony vzdálen, v prostředí, kde se nachází mezi pro něho cisími lidmi, kde z určitého zájmu je sledován každý dobrý či špatný pohyb různých pozorovatelů, kteří každý i sebemenší nezdar, vyzdvihují a označují za blížící se katastrofu. V místě, kde má skromné možnosti soudružné spolupráce z místními zemědělci a občany vůbec, kteří v tom, že Slívův statek propadl ve prospěch státu, vidí velké ublížení celé jeho rodině a zničení eksistence celého jeho rodu. Pracovati cizí člověk mezi lidmi, kteří říkají, že Slívová rodina byla ze statku vyhnána, ačkoliv dcera Leopoldy Slívy, Mařenka, pracovala na statku spolu se soudr. Košíkem, za takových okolností se velmi těžko pracovalo správci a vedoucímu soudruhu Košíkovi. On si představovál práci, jak sám v radě místního národního výboru prohlásil: Býti vedoucím statku, práci organisovat a starati se aby práce šla ku předu, ale né dříti jak magor od rána do noci. Zde býl pravý opak. Co neudělál sám a nebo kde sám s dělníky nebýl, práce se nedařila. Pán na statku dělati nemohl, neb Šumický katastr potřebuje dobré pracovníky a né pány a pak za daných okolností, kdy nebylo příjmů na nutné výdaje, nemohlo se počítati na výdaje podobné, jak si je soudruh Košík představovál. Svojí výpovědí postavíl Místní národní výbor do nové svízelné situace. Koho získati do vedení statku, komu svěřiti hodnoty, které za velkých finančních obětí, byly a jsou vloženy v živém i mrtvém inventáři? Se soudruhem Košíkem nebyla žádná řeč v této věci, trvál na výpovědi. Bylo by zbytečné přemlouvati jej aby zůstál, když ani ze strany Místního národního výboru nebylo zámky, že se situace na hospodářství zlepší. Jedinou záchranou mělo býti, utvoření Jednotného zemědělského družstva v Šumicích. Že se tak nestalo, o tom jsem napsál v kapitole: Poměry hospodářské. Tak tedy vypadalo a skončilo hospodaření na statku pod národní správou v roce 1951.

Závěrem k této kapitole, udávám stručné údaje, které se přímo dotýkají statku pod národní správou, aby těm, kdož budou někdy v budoucno do kroniky nahlížeti býl jasnější celý děj, který se zde v tomto roce odehrávál. Když býl určen vedoucím statku soudruh Košík, samozřejmě, musel jemu býti zaopatřen byt. Soudruh Košík býl ženatý a měl 3 děti. Statek Leopolda Slívy propadl ve prospěch státu, to znamená že ke statku patříl obytný dům a hospodářské budovy. Místní národní výbor uvažovál, má-li v domě zůstati manželka Leopolda Slívy z dětmi, nebo né. Závěr jednání býl, že by nebylo dobré, když budou oba, tj. bývalá majitelka a vedoucí statku s. Košík spolu na hospodářství. Soudruh Košík také prohlásíl, že nepříjme vedoucí místo za podmínky, aby bydlel v jednom domě s bývalou majitelkou, ačkoliv osobně, jednak jí nezná a také proti ní nic nemá. A pak není možné aby vedoucí bydlel jinde, než-li je hospodářství. Důsledek býl, že se musela paní Slívová z domu vystěhovati. Samozřejmé je, že z toho býl velký poprask ve vesnici. Nemluvilo se o ničem jiném, než-li o tom, jak komunisté Slivku vystěhovali. Paní Slívová se nastěhovala ku své dceři, provdané za Stanislava Hřiba č. 21. Vzala si jednu krávu ze statku, která jí dle rozhodnutí soudu patřila a pro hospodaření jí zůstala část pozemků. Veškeré svršky, t.j. peřiny, prádlo, šatstvo, nábytek, zkrátka vše, co nepodléhalo konfiskaci, vzala sebou, bez jakéhokoliv omezování. Dcera její, Mařenka, zůstala pracovati na statku za mzdu.

Hospodaření soudruha Košíka jsem stručně rozebrál v předchozích řádcích. K tomu však musím dodati. Soudruh Košík měl povinost, každý měsíc podati správu Radě místního národního výboru o průběhu hospodaření a práce na statku. Jest sice pravdou, že zemědělský referent s. Juřeník občas navštívíl statek i pozemky prohlédl jaká je kde úroda ale podrobné zprávy měl podávati vedoucí statku. Ze začátku se tak dělo. Ale s přibýváním práce na poli i doma, ubývaly návštěvy v kanceláři Místního národního výboru. Vedoucí statku býl upozorněl na povinosti ze smlouvy vycházející, ale vždycky měl sto výmluv: Jednou nemohl, měl pilnou práci, po druhé musel někam odjeti, po třetí býl nemocen a když konečně došel,

tak jenom rychle vylíčil některé otázky a zase pryč. Místní národní výbor viděl v tomto jednání určitou nepořádnost a proto pověřil finančního referenta s. Jančáře Ludvíka, aby se hlouběji podívál, zdali je hospodářství skutečně „v pořádku“ jak několikrát s. Košík prohlašovál. Nebylo tomu tak. Soudruh Košík, domácí účetnictví nevedl jak se smluvně zavázál a to co vedl, bylo naprosto nedostatečné. Trapné shánět různé účty a doklady o tom co koupil nebo prodál. S. Jančář věnoval této práci několik večerů a neděl, než-li učiníl obraz o tom, jak hospodářství vypadá. Aktiva spočívala v živém inventáři, pasiva v účtech. Na stránce pasiva, objevila se cifra ccá 135tisíc korunčeskoslov. Byl zde dluh, je pravda, býl však podložen hodnotou. Samozřejmě, veřejnost viděla v tom strašný úpadek. Zapomělo se, že se začínalo téměř od píky. Dále bylo s. Košíkovi vytýkáno, že dle prohlašování spolupracovníků, nejedná s nimi jako rovný s rovným, ale že používá diktatorského práva a tím značně podlamuje u nich pracovní morálku. Samosebou se rozumí, že tuhle žalobu soudruh Košík popřel, odvolávaje se na to, že jest-li on nechá dělníky pracovati jak by sami chtěli, pak dobytek scípne hlady a nebo shnije ve hnoji. Podobných výstupů bylo se soudruhem Košíkem více, na konec skončily výpovědí a trvalým odchodem ze Šumic.

Různosti.

Počasí tohoto roku bylo střídavé. Zima byla mírná, sněhu napadlo velmi málo, což mělo za následek, že jarní vláha nebyla téměř žádná. Jarní práce provedeny téměř bez deště a sadba brambor prováděna do suché zemy. Teprve v měsící květnu řádně popršelo. Okřála příroda a pole se krásně zazelenala. V červnu zase trochu popršelo. Ve žních se počasí značně ochladilo a časté déště provázeny větrem nadělaly hodně škody hlavně na dozrávajícím obilí, které vlivem tohoto počasí místy slehlo jak když je válcem povalí. Vítr rozházel po polích jetelinu na sušácích nakladenou a rozmetál kdejaký mandel který už v poli stál. Podzim býl dosti obstojný. Občas popršelo ale při tom se provedly podzimní práce uspokojivě. Sníh napadal koncem listopadu, vánoce však byly na blátě a téměř bez zimy.

S uspokojením uzavírám rok 1951. Jsem šťasten, že nemusím v této pamětní knize zaznamenati větší živelní katastrofy a zhoubné požáry. Toto štěstí se mnou prožívají všichni naši občané. Ovšem jen potud, pokud sledovali průběh celého roku tak, jak to činí kronikář. Mnohý člověk, jsa zabrán ze dne na den v práci, nemá čas sledovati veškeré dění, co se kolem něj děje. Teprve posledním dnem v roce, děla rychlou rekapitulaci uplynulého života. Závěr pak bývá stejný roku předešlého: „Zase jsme o rok starší, o krok k hrobu blíž. Jaký uplynulý rok býl víme, co nám přinese rok Nový, ví jenom Bůh.“!

Tak i já uzavírám zápis do této naší obecní kroniky s vědomím, že jsem pérem zachytl stručný obraz života naší vesnice a obyvatel v ní. Není-li některá kapitola tak jasně napsána jak by dle posudku čtenáře, kdo bude v ní čísti býti měla, ať laskavě prom"ine s tím, že kroniku píše občan, tak, jak nejlépe dovede.

Končím slovy: Jaký býl rok 1951 víme! Co nám přinese rok 1952?

Ví to Bůh!

Pro úplnost kroniky, dovoluji si jestě zaznamenati, některá data, týkající se spolkového života v naší obci a zároveň pojmenování družstevních a komunálních podniků. Jména funkcionářů jednotlivých korporací a jména vedoucích družstevních a komunálních podniků.

Místní organizace komunistické strany československa v Šumicích

Předseda: Tlach Leopold, jednatel John Jaroslav, pokladník Jar. Chromek

Místní odbočka svazu českých zemědělců.

Předseda: Juřeník František, jednatel John Leopold, pokladník V. Dvořáček

Místní odbočka svazu československosovjetského přátelství.

Předseda: Kubáň Ludvík, jednatel Šustek Josef, pokladník Slíva Jaroslav

Místní skupina svazu české mládeže.

Předseda: Stanislav Jančařík.

Tělocvičná jednota Sokol; sportovní klub

Starosta: Václav Dvořáček, vedoucí sportu: Bartoš František

Odbočka svazu československého hasičstva:

Předseda: Zálešák Karel, velitel hasičstva Ludvík Lorenc.

Odbor žen, při jednotném svazu českých zemědělců:

Předsedkyně: Šotová Anežka.

Místní skupina Revolučního odborového hnutí.

Předseda: Surý Antonín, jednatel Šojdr Ladislav, poklad. Slíva Josef

Združení rodičů a přátel školy:

Předseda: Juřeník Josef, jednatel Jaroslav Žampach, pokl. Stanislav Šojdr.

Družstevní podniky.

Prodejna „Budoucnost“ č. 1. vedoucí Vladimír Bachůrek

" „Budoucnost“ č. 2. " Apolena Hřibová

Pekárna „Budoucnost“ " František Szymurda

Slovácké mlýny " Drahomír Pípal

Slovácké pálenice a lihovary " Josef Juřeník

Masna národní podnik " Marie Šidlová

„Kampeliška“ spořitelní a záložní spolek v Šumicích

Předseda: Bachůrek František, hlavní účetní Lorenc Ludvík

Komunální podniky hostinské: vedoucí Jarmila Tlachová (u Tlachů)

" Jan Hřib (u Hřibů)

Sběrna vajec: vedoucí, Františka Volaříková

Sběrna mléka: vedoucí, Vladimír Bachůrek

Československá pošta n.p. poštmistr Zdeněk Opluštil

Farní úřad: farář pater František Josefík, rodak z Těšova.

Místní národní výbor: předseda Antonín Omelka, tajemník Josef Slíva.

Do úplnosti: Varhaník: Josef Šojdr

hrobník: Josef Tlach

ponocný: Matěj Tlach a Josef Tlach

pastýři: Matěj Tlach a František Gabrhel

Lesní hajný: František Borýsek

Dodatek.

Zdejší rodák Ludvík Jančář, člen sboru národní bezpečnosti, předál mě spis, který objevil pravděpodobně na okresním velitelství sboru národní bezpečnosti. Spis je krasopisně napsán a určitá data jsou zapsána podle předtisku.

Pisatelem pravděpodobně je, bývalý řidící zdejší školy pan Antonín Vaněk, který v letech 1916 – 1925 zastával mimo svého povolání funkci obecního tajemníka v Šumicích. Formulář býl asi obecnímu úřadu předložen k vyplnění a tak pan tajemník učinil povinosti zadost. Spis vyplnil a odevzdál okresnímu úřadu. Obsah spisu jest jako dotazník, z části velmi zajímavý.

Otázky jsou číslovány pořadovými čísly a stručný tekst naznačuje vyplnění patřičné řádky.

1. Počet obyvatel: 1520 (vyplnil tajemník Josef Slíva v roce 1949)
2. Počet domu: 366 (" " " " " 1949)

3.a.) počet koní: 83, b) hovězího dobytka 430, c) koz a ovcí: 115

d.) " drůbeže: 1400

4. Počet vozů: 190 (až sem potud, vyplnil Josef Slíva, podle stavu v roce 1949)

5. Rozloha: a) polí, 1034.76ha b) luk: 31.12ha

c) lesů: 68.59ha d) pastvin: 284.32ha

6. Jména nejváženějších občanů:

Řídící školy Antonín Vaněk, poštmistr František Bárta,

Mlynářka Kamila Kohoutková, mlynář Alois Tomek

a hostinský František Tlach

7. Jména nebezpečných škůdců (jméno krčmy jež navštěvuje)

Hřib Jan (pulec)

8. Národnost: česká

9. Náboženství: římskokatolické

10. Úřady, vojsko, ústavy: Poštovní a telegraf. Úřad, železniční zastávka.

11. Lékaři: -

12. Zvěrolékaři: -

13. Lekárny: -

14. Školy: Pětitřídní obecní škola

15. Spolky: Sbor dobrovolných hasiču.

16. Továrny: -

17. Počet dělnictva: -

18. Polírny: Dvě soukromé na slivovici a borovičku

19. Silnice, dráhy: Okresní silnice II. třídy a jednokolejní trať Brno-Vlára

20. Mosty: a) silniční: 2 b) železniční: 3

21. O samotě stojící budovy, předměty, močály: -

22. Zříceniny: -

23. Výletní místa: -

24. Skrýše: -

25. Přibližná roční sklizeň: a) pšenice a obilí vůbec 3.200q (dle stavu 1951)

b.) brambor 4.500q "

c.) kukuřice -

d.) ovoce 1500q "

26. Řeky: Olšava s přítoky. Ryby: sladkovodní.

27. Zvěř: Srnčí, zajíci, bažanti, koroptve. Divá zvěř: -

28. Krátké dějiny obce: O vesnici Šumicích jest v dějinách první zmínka z roku 1506, kdy byla darována k panství uher. brodskému Janovi z Kunovic. Roku 1605 byla ves Šumice tak zvanými Bočkajovci úplně vypleněna a vypálena. Roku 1643 byla ves Šumice i s okolím obsazena švédy v zemi zařizovali pod generálem Duglasem, bylem tehdy v Uh. Ostrohu ve prospěch církve římskokatolické pořádek. Tehdy způsobeno i Šumicím velkých škod na majetku. V červenci roku 1663 byly Šumice znovu Turky vypleněny a vypáleny. Roku 1704 přetrhali Kuruci do okolí Uh. Brodu, jezdili a plenili v okolí a zajavše mnohé občany, nutili je v Šumicích k přísaze věrnosti knížeti Rákoczýmu. Od té doby není o Šumicích ničeho známo.

29. Pamětnosti: -

30. Celková rozloha obce: 15.70 km

31. Stupeň celkové kulturní úrovně: Neodpovídá ani střednímu stupni, poněvadž krajina chudé, nutí obyvatele v době prací hledati sobě výživu v dolním kraji (v nejzaším Slovácku Podkarpatské Rusi a Maďarsku) hned, jakmile se zbavíl občanské školní povinosti. Škole se nevěnuje náležitá peče, více potulným obchodům a živnostem.

Tolik z obsahu spisu.

Mnohé se změnilo od této doby kdy býl spis pořízen. Zmizela jména nejváženějších občanů. Těla jejich odpočívají na zdejším hřbitově. Žije ještě Kamila Kohoutková ale již velmý dávno tomu, co není mlynářkou. Její mlýn jest v rukou nového majitele Slováckých mlýnů, když před tím býl majitelem mlynář Drahomír Pípal.

Nebezpečný škudce Jan Hřib (Pulec) nidky nebezpečný nebýl. Pisatel býl mýlně mýlně informován kdo Jan Hřib býl. Jan Hřib, narozen roku 1896, býl vyučen zedníkem. Vojenskou službu vykonál u námořníků. Při návratu z vojenské služby, nemohl najíti chuť v práci. Velmi rád cestovál z místa na místo, jak si zvykl na moři (stále v pohybu) a tak se často stalo, že jej průvodčí vlaku přistihli jako černého pasažéra. S penězi neměl nikdy velké starosti a tak cestovné musela platiti obec. On sám majetek žádný neměl a rodiče za něj platili povini nebyli. Tím se dostalo jméno Jana Hřiba do obecních protokolů velmi často a jak už to bývá, za koho musí obec platit dluhy, jest pro ní nebezpečný a nemilý host.

Jinak býl Jan Hřib samý humor a vtip. Zemřél v Bratislavě a tam je i pochován. Pravdu zaznamenál pisatel v otázce 31. Jakmi-le se zbavíl školní povinosti. Tó je pravda! Jakmi-le dosáhl občánek 13ti let, hoch či dívka, už putovál do světa, hoch na zedničinu, děvče na velkostatek neb do služby. Nevím však čím považovál střední stupeň kulturní úrovně? Vzdělání, bytovou otázku či něco víc? My, současníci této, nynější doby jsme svědky toho, že se říka: Šumice byla nejpokrokovější obec na okrese. Chybou a to docela přirozenou byla

skutečnost, že většina občanů trávila tři čtvrtiny roku v cizině. Za to v zimě, hrála se divadla a konaly různé zábavy.

1952

Nový rok započál dnem úterý; den býl pod mrakem a věštíl, že brzy napadne sníh. Sníh napadl v polovici ledna a přibývalo jej co den, to více. Masy velké nebyly jak se očekávalo podle pranostik. Největší mráz dosáhl minus 20 stupňů C. Sněhu však napadlo tolik, že ohrožovál silniční i železniční dopravu a také mnohé střechy domů, zvláště ty, které se jíž stářím krčily.

Okresní národní výbor vyzvál obyvatele, aby sníh se střech býl shazován, neb táním stává se sníh těžký a jeho váha může pak snadno poškoditi střechy. V případě, že by občané výzvy neuposlechli a byli na majetku vlivem sněhových návalů poškozeni, nemohou žádati náhradu na utrpěnou škodu, nebo příděl potřebného materiálu. Vidíme mnohého občana, kterak dlouhým ohřeblem stahuje sníh ze střechy aby snad, nedej bože, střecha pod tíhou sněhu nepraskla.

Přece však jedna střecha nevydržela. Není se čemu diviti. Stařenka vetchá, věkem sešlá, zkroucená na všechny strany, neměla síly, aby vydržela tlak, který na ní babizna zima snesla. Chaloupku tuto koupíl v roce 1921 Leopold Slíva od Františka Kubáně, zvaného „Kašpárek“. Chaloupka sama neměla pro Leopolda Slívu žádnou cenu, ale zahrada byla při ní velká a v zahradě ovocný strom. Nezmýlím se, když stáří chaloupky odhadnu na 200 (dvěstě) let. Nyní v ní bydlí nájemníci Anna Zábojníková se svými vnoučaty, Josef Synčák svobodný mládenec a jako další, Karel Dacík s manželkou. Uvedení nájemníci byly nemile překvapeni náhlým praskotem střechy dne 6 února odpoledne a ještě více byli udiveni, když zjistili, že střecha je hodně zdeformovaná. Ještě štěstí, že půda byla nacpaná slámou. Za pomoci sousedů, dala se rachotinka do pořádku a naši milí nájemníci bydlí v chaloupe spokojeně dále. Silnice jest denně protahována silničním pluhem aby doprava po silnici byla jakž takž udržována. Děti i mládež dospěla, užívají zimy na saňkování i na lyžích. Všecko se na konec omrzí, co dlouho trvá. Svátek sv. Matěje. Sníh nemá chuti roztát, skřivan se nanapíl s koleje. Modrá fialinka nezavoněla na sv. Josefa. Jarní sluníčko slabé vrhalo svoje paprsky na bílý příkrov země. Marné však bylo vzpírání se královně zimy, dny její vlády byly sečteny. Pomalu, ale jistě ustupovala jeji vláda. Zdálo se, že s takové spousty sněhu, vzniknou přívaly vod při rychlém tání. To se nestalo.

Sníh roztávál pomalu a země sála do sebe vláhu, k velké radosti zemědělců. Neb jarní vláha dává dobrý předpoklad k příští úrodě. Pravdou jest, že jarní práce byly značně zpožděny. K tomu nastalo ještě deštivé počasí, překážky byly značné. Poslední dny měsíce dubna učinily obrat k lepšímu. Jarní polní práce se rozběhly plným tempem. Dohánělo se, avšak příroda ukázala se býti macešskou. Teplé větry vysoušely prst půdy a rostliny zaseté velmy těžko klíčily. Hlavně řepa cukrovka a jarní obylí. Vzešlé vadly a tratily se. Scházél májový deštíček. Zemědělci sesmutněli. Předpokládaná úroda, dostala první ránu. Lucerky a jateliny zůstaly přikrčené, nevivinuté, na loukách tráva řídne. Řepu zarůstá plevel. „Když není májového deště, není úroda“ „Co máj nedá, červen se předá“! Nebylo jedno ani druhé. V červnu trochu popršelo, příroda se nabudila. Země vyhnala ze svého lůna zelené lístky cukrovky, vytlačila trsy brambor, fazolí, ječmen i oves se hnůl. Pšenice a ríž zachycena zimní vláhou, zdárně se vyvíjela. Senoseč proběhla za pěkného počasí, ovšem byla velmi slabá. Teprve konec měsíce června býl na déšť štědrý. Značné lijavce zachvátily opožděnou senoseč, to však nebylo tak zlé, když jenom zase popršelo. Na déšť čekala příroda a příjala jej k prospěchu úrody. Tím učiněn závěr jarního období.

Léto nastoupilo svoji dráhu s teplotou +25°. Obloha se vyjasnila, mraky odtáhly daleko za hory a letní slunce vrhá svoje paprsky se stálesestupňující teplotou. Teplo se mění ve vedro, teploměr stoupá a ukazuje plus 28, 30, 33, 35 až 38 stupňů ve stínu. Příjemně je u vody a

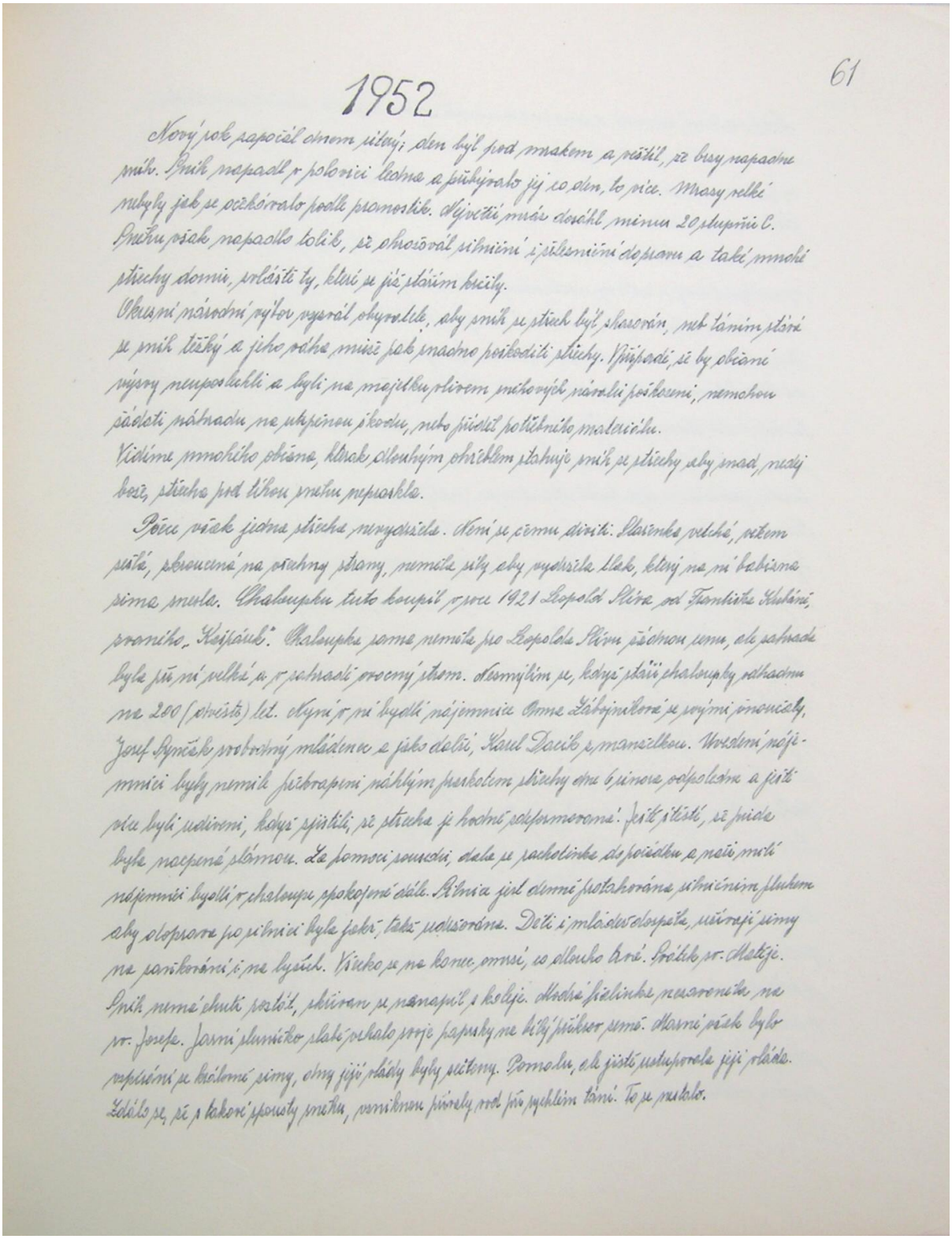

1952

61

Nový rok započal dnem šílený; den byl pod mrakem a věštil, že brzy napadne sníh. Sníh napadl v polovici ledna a přibýval jej co den, to více. Mrazy velké nebyly jak se očekávalo podle prognostik. Dlyčtě máj dosáhl minus 20 stupňů C. Sněhu však napadlo tolik, že ohrožoval silniční i železniční dopravu a také mnohé střechy domů, zvláště ty, které se již stáhly krátily.

Okresní národní výbor vyzval obyvatele, aby sníh ze střech byl shazován, neb tíhou stále se sníh těžký a jeho váha může tak snadno poškoditi střechy. Případě, že by občané výzvy neuposlechli a byli na majetku vlivem mimořádných návalů poškozeni, nemohou žádati náhradu na ukrpěnou škodu, nebo přišlo potřebného materiálu.

Vidíme mnohého občana, kterak dlouhým ohřebem stahuje sníh ze střechy aby snad, nedej bože, střecha pod tíhou sněhu nepraskla.

Péče však jedna střecha nevydržela. Nemá se čemu divit: Slaměná velká, celkem stará, skroucená na všechny strany, neměla síly aby vydržela tlak, který na ni babiná zima mela. Chalupu tuto koupil v roce 1921 Leopold Slíva od Františka Kubáně, vrchního „Kejpáků". Chalupka sama neměla pro Leopolda Slívu žádnou cenu, ale zahrada byla při ní velká a v zahradě ovocný strom. Domnívám se, když stáří chalupy odhadnu na 200 (dvěstě) let. Dříve v ní bydlili nájemníci Anna Žabojnikové se svými vnoučaty, Josef Synek vrchní mládenec a jako další, Karel Dacík s manželkou. Vzadem nájemníci byly nemilé překvapeni náhlým prasknutím střechy dne 6 února odpoledne a ještě více byli udiveni, když zjistili, že střecha je hodně zdeformovaná. Jeté štěstí, že půda byla naplněná slámou. Za pomoci sousedů dala se zachránit do počátku a naši nájemníci bydlili v chalupě spokojeně dále. Ulice již dlouhé protahována ulničním pluhem aby doprava po ulici byla jaká, také udržována. Děti i mládež dospělá, užívají zimy na zamrzání i na bruslích. Všechno se na konec omrzí, co dlouho trvá. Přichází sv. Matěje. Sníh nemá chuti roztát, skrývá se nanapil s kolejí. Dlouhá jízdenka neuvaroučka na sv. Josefa. Jarní sluníčko slabě pohlo pojď papršky na bílý příkrov země. Dlouhé zásek bylo napsáno se krátkou zimy, dny její vlády byly sečteny. Pomalu, ale jistě ustupovala její vláda. Zdálo se, že s takovou spousty sněhu, zmizeli pouze pod pro vyhlém tání. To se nestalo.

v lese. Né však na poli. Obilí rychle dozrává, nevyvíjí se, okopaniny vadnou, lucerky a jeteliny vysychají. Lidé, pracující na poli snáší vedro, nedají se odraditi. Věří, že zase přijde déšť a probudí k životu všechno, co člověk pracně ošetřuje, aby mohl žít.

Žně započaly při 15 červenci přímo vlivem vedrového počasí a měly velmi rychlý průběh. A právě zde se třeba pozastaviti nad tím, co toho, u nás nezvyklé počasí zapříčinilo. Bezrosé noci neposkytly klasům možnosti, aby vyčeřelé zrno mohlo se uzavříti. Při sebeslabším větříku, zrno z klasů vypadávalo. Když zavál vítr silněji, padalo zrno hustěji a při kosení

teprve. Zrna bylo na zemi více než-li zůstalo v klasech. Smutný býl pohled na pokládky i na zem. Co dělat? Zametati?

To nejde! Hůře bylo s ječmenem. Stačilo půl dne větru a na poli zůstala takřka jenom sláma. Ječmenné klasy byly ulámány. Vidíme naše zemědělce, Josefa Juřeníka, Františka Juřeníka, Františka Bachůrka, Josefa a františka Vaculína, Josefa Slívu a mnohé další, kterak smutně kráčí s pole, kde viděli tu spoušť. Kterak splnili dodávky státu, co zbude pro vlastní potřebu? Mnozí, a bylo hodně zemědělců, kteří hustými hraběmi ohrabovali ulámané klasy a v pytlích odváželi neb odnášeli co se zachránit dalo. Ovšem pokud býl na tuto práci čas. Neb žně přímo letěly, nedalo se čekati. Každý den býl ztráta výnosu, opoždění jednoho dne, znamenalo další ztrátu obilí. Mlácení obylí se provádělo podle předem připraveného a radou Místního národního výboru schváleného plánu. Obec rozdělena na čtyři úseky, v každém jedna mlatička. Plán býl vypracován dobře, ale nebýl respektován. Kdo měl svezeno, chtěl mlátit. Tak jsme byli svědky mnohých hádek mezi sousedy, kteří mezi sebou uplatňovali práva přednějšího. Velké zatížení elektráren bylo příčinou, že proud býl hlavně ve dne vypínán. Elektrárenský dispečink doporučovál mlácení v noci, kdy není tak velký odběr proudu. Pokud se prováděl výmlat na prostranství obce, hučely mlátičky i v noci. Zde totiž mlátí jenom drobní zemědělci, majitelé půdy tak asi do jednoho hektaru. Hůř to bylo u větších zemědělců. Tito se mlácení v noci vyhýbali říkajíce, že se nadělají dost ve dne. Na konec, aby práce byla co nejdřív skončena, musela se z noční prací smířit velká většina našich zemědělců. Ba, mlátilo se i v neděli, což byla velká zvláštnost pro Šumice.

Zaznamenávám, že mnohé nepříjemnosti bylo by se předešlo, kdyby státní strojní traktorová stanice, respektive vedení, věnovalo lepší péči při opravě a sestavování mlátiček garnitur a k obsluze strojů byla vyškolila dobré strojníky.

Stalo se že lisovač slámy býl jiné sestavy než-li mlatička, pak to nešlo dohromady. A nebo, když se něco poškodí a je zapotřebí nějaký šroubek, tak se musí zhánět po domech. Mlatičky nejsou vybaveny nutným nářadím jako jsou klíče matkové i nástrekové, šroubováky, kladivem o náhradních součástkách ani nemluvě. Ty by zde márně hledál. A na tyto „maličkosti“ státní traktorová stanice zapoměla. Kontrolní orgány konstatovali nedostatky, ale učinit nápravu po dobu výmlatu se nesnažili.

Skončily žně, skončil výmlat, smluvní dodávky splněny a letní vedra povolily. Nastaly mlhy a časté déště. Sluníčko se schovalo za mraky, bylo chladno. Zaseté strniskové směsky vzešly a tak jak na jaře, zůstaly trčet malé, krátké. Nejenom směsky ale i kukuřice.

Sklízeň brambor prováděla se vidlemi a kopáči, tak byla půda promočena, že motykou se kopati se nemohlo a vyoravače brambor zůstaly v klidu a blátě na ouvratích. Lidé chodí spolu zablácení jak cihláři, uzimení, polní cesty jsou rozježděné práce ubývá pomalu. Setí osimin se čím dále tím více opožďuje. Cukrovka má pohodu. Chrást bůjně roste a je nejvyšší čas sklízet. Cukrovarská kampaň začíná. Sklýsí se, ale pracně. Stále prší. Sotva přestane a ještě i za mrholení už se jde do pole znova a znova.

Říjen se blíží konci. Zemědělský referent hlásí místním rozhlasem: Máme doposud sklizeno sotva 25% plochy cukrovky. Místní národní výbor organisuje brigády, vybízí k sousedské svépomoci, pracuje se i v neděli, jen aby co nejdřív byla provedena sklízeň brambor a cukrovky. Je listopad, Všech svatých a více jak polovina okopanin je ještě v poli: Neděle, devatého listopadu. Svatý Martin si letos pospíšil. Napadlo sněhu 20 cm. Opravdová zima. Rozhlasové stanice hlásí nesjízdnost silnic na 8-24 hodin, silnice jsou zavátí.

Cukrovka pod sněhem

Řepa, bilé zlato, pod bílým příkrovem. Cukrovary čekají a pěstitelé? Jsou bezradní! Skrajky, strniskové směsky, výživa pro dobytek, všechno pod sněhem. Pěkná pohoda pro zimní sporty, smutná pro zemědělce. A ještě smutnější pro naše, venkovské ženy. Ony ví, že sníh se neudrží dlouho, ale také ví, že na ně čeká mnoho práce. Cukrovka i brambory se sklidit musí. Do boje za sklízeň nastupují denně brigády z řad zaměstnanců, komunálních, družstevních i národních podniků, vojáci a školní mládež, sklízejí na státních statcích, Horní dvůr v Uh. Brodě, Králov, Volenov pracují v Jednotných zemědělských družstvech v Krhově, Záhorovicích, Bzové. Ach bože, to je ale práce! Nejdřív se musí odstraniti sníh a teď, kopati. Ale jak? V nohy do sebe, v ruce taky, kopneš, v jamce voda, zvláště kde se koupou brambory. A v Záhorovicích je jich pod sněhem asi 30 (třicet) měřic, to je sedm a půl hektaru. Den krátký, lidí mnoho, práce pomalu ubývá. Špatné práce, říkají brigádnici a pracují jeden dny! Co mají říkati ti, jsou zde denně.

Ráno, v poledne i večír hlásí místní rozhlas, jaká situace se sklízni je v našem katastru. Předseda Místního národního výboru s. Omelka, hledá východisko, jak skliditi cukrovku na polích statku pod národní správou. Denně tam chodí brigádníci, ale co platno když se jide v 10té hodině a pracuje se do dvou hodin odpoledne, někdy ani né. A těch brigádníku také mnoho není. Řekne se: „Výzvy jsem uposlechl a tím to končí.“

Dne 13 listopadu jsme tak o věci hovořili a uvažovali, jak na to. Dohodli jsme se, že večír, po příjezdu vlaku o páté hodině, půjdeme já, předseda a soudruh Jan Můdrák k panu faráři a požádáme jej o spolupráci a pomoc v této těžké situaci. On má určitý vliv na občany a tak snad se dílo podaří. Stalo se. Jednání s panem farářem bylo jasné a stručné. Učiní k občanům výzvu místním rozhlasem, požádá je, aby jen kdo trochu může, zůčastnil se nedělní brigády při sklizni cukrovky na pozemcích národní spravy a bude-li brigádníků mnoho, pomůže se i dalším zemědělcům. Podobný projev učiní předseda Místního národního výboru. Jak bylo dohodnuto, tak provedeno. Neděle, 15 listopadu. Sychravé, mlhavé ráno. V nižinách leží sněhová pokrývka. Vyzbrojen patřičným náčením (nůž a rýč na řepu) vycházím z domu o půl osmé hodině. Místní rozhlas vyhrává pochod „Jenom ty mě můj koníčku pěkně nes“.

Začíná to pěkně z vesela, myslím si. A tak v pochodovem taktu si to šlapu k obecním domu, kde má býti sraz brigádníků. Jež jest zde pár dobrovolců, odhodlaných vésti boj s přírodou. Soudruh Šimon Šerek s vidlemi, s. Prachař Jan, Josef Zajíc, John Jar. Slezák Jaroslav. Nebudeme čekati, bitevní pole je známo tak hurá, jdeme. Za námi jde další a další četa. Jsme na bojišti. Rozestup v roje a začínáme! Šerek, vidlemi jde první, odhazuje zmrzlý sníh, následují kopáči a okraječi řepy. Tak, jsme rozděleni po skupinách, které jakoby mezi sebou soutěžily. Práce jde od ruky, neb se pracuje s přídavkem humoru o který v podobné situaci není nouze. Vždyť je nás zde asi 160 mužů a žen. A pak zednici, ti nemají nikdy k nějakému vtipu daleko. Děvčata okrajují řeu a to se ví, že bez zpěvu ani ta práce by nešla. Já mám galánečku, nebo Keby ste vy moja mamka vedzeli, slovácké písně dávají chuť i rytmus v práci. Ono přece je jenom chladno. V nohy to chladí, jsou promočené, ruce umazané. Blíží se třetí hodina. Hloučky jak přicházely tak odchází, jen opačným pořadím. Poslední odchází první.

Zemědělský referent s. Juřeník konstatuje: Dnes se udělalo pěkný kus práce. Ano, udělalo a mohla se skončit při trochu dobré vůle. Zbylo ještě asi půl měřice. Příští dny se pak pokračovalo né jenom na statku, ale všude, kde bylo zapotřebí. Sníh vlivem dešťů rozstál, člověk zvítězíl. Sklidilo se všechno, co nezničíl mráz. Hůř to bylo s ozimným setím. Kdo nezasíl do listopadu, zůstál pozadu a již letos nezasél. Je zapotřebí připomenout, že vyčkávání se nevyplácí. Ono je přece pravdou: čím dřív, tím líp.

Zmínil jsem se v začátcích, že polní práce byly stíženy suchem, které zavládlo v květnu a červnu. Když pak trochu popršelo, lidé spěchali do polí a doháněli zameškanou práci, hlavně jednocení cukrovky. Na statku pod národní správou prováděla se tato práce pomoci brigád, z řad našich žen. Touto pomocí byla práce v krátkém čase provedena. Práci prováděly ženy různého věku. Triumfem byla babička Anna Tlachová, vdova po Josefu Tlachovi, bývalým lesním hajným, kotařem a obecním strážníkem. Babička má za sebou 86 let, ale proto ještě docupitá na Blané, což je třictvrtiny hodiny cesty z vesnice. Když babičce mladší ženy domlouvaly proč sem přišla, je přece již stará, tu babička povídá: „Dokud možu, tož ráda dělám v poli, su to naučená“! Velmi krásný příklad pro mladé, které se tak podobné práci rády vyhnou. Babička Tlachová, buďte ještě dlouho tak čiperná ale né stále v práci, ale na zaslouženém odpočinku. Jistě si jej tak jako mnohé vaše družky plně zasluhujete. Snad se ještě dočkáte i toho, že i polní práce budou lehčí. Lidský důmysl se postará aby v socialistickém státě, ubylo lidem dřiny, které v době rozmachu mechanizace, patří strojům.

Politický život v obci.

Vedoucí politickou stranou v obci je komunistická strana československa. Častými změnami v Místním národním výboře, ochabuje činost a respektování členů M. N. V. Z veřejné správy odcházejí pracovníci, kteří buďto sami žádají o sproštění z funkce, nebo jsou měněni proto, že věnují velmi malou péči o práci ve Veřejné lidosprávě, nesůčastňují se schůzí a jednání, zřejmě dávají na jevo, že o funkci v lidosprávě nestojí. Nutno zde poznamenati tu okolnost, že od osvobození to je od roku 1945, nebyly provedeny volby do Národních výborů. První národní výbor býl u nás ustaven v den příchodu Rudé armády, dne 1. května 1945. První národní výbor měl charakter revoluční a ustaven dle pokynů a programu Košického vládního programu. Prvním předsedou býl zdejší občan, zednický mistr Lorenc Josef, který býl zvolen skupinou revolučního národního výboru, která volena nikým nebyla. Ustavena byla ilegálně ještě v době protektorátu, asi takto: Musíme připraviti národní výbor, který se uchopí moci ihned po osvobození. Se mnou o této věci mluvil Josef a Ludvík Lorenc a žádali mne, abych byl členem. Rukou podáním jsem slíbil, že jsem členem. Kdo je členem ještě další, kamarádi neprozradili. Byla ještě okupace a přiznávám, že bylo někdy riskantní podobné činy prozrazovati. Šlo o krk. Tak jsme se po prvé sešli jak uvádím, 1 května 1945 v odpoledních hodinách, v kanceláři obecního úřadu. Bylo nás celkem 9.

Lorenc Josef, Lorenc Ludvík, Zeťka Ignác, Zajíc Josef, Tlach františek hostinský, Slíva frant. Dr Kadlec, Kubáň Ludvík, John Leopold.

Po krátkém úvodu a nanešení programu, provedena volba předsedy a náměstka. Předsedou zvolen jak uvedeno Lorenc Josef, náměstkem Kubáň Ludvík. Dále provedena volba bezpečnostního referenta, zvolen Zetka Ignac

zásobovacího	"	"	Dr Kadlec
kontrolního	"	"	Slíva frant.

Pokladníkem zůstává nadále dosavadní pokladník John Leopold. Přikročeno ihned k převzetí moci do rukou národního výboru. Dosavadní obecní zastupitelstvo rozpuštěno. Tím se dostává správa obce do úplně nového vedení a tím také přebírá nový národní výbor veškeru odpovědnost za veškeru činost.

Bylo naprosto jasné, že devět členů nestačí na úkoly, keré bylo nutno zvládnout a těch bylo více, než dost. Vojska byla plná vesnice, jedni odchází, jiní přichází. Zásobování obyvatelstva, zjišťování škod způsobených frontou, zajištění bezpečnosti občanů a jejich majetků, neb s vojskem se dostali do obcí různá individua, která využívala jednak částečné

deprese obyvatelstva které bylo frontovými událostmi a pak šťastným osvobozením přivedeno do zvláštního stavu, kdy ani mnohý nemyslel na přítomnost. Bylo nutno zajišťovati ubytování a částečně zásobování procházejících vojsk a mnoho další práce, kterou si nový národní výbor při převzetí správy ani neuvědomíl. Bylo nutné přibrati další členy. Dne druhého května sešel se národní výbor na svou první schůzi s programem: Rozšíření národního výboru na stejný počet jak bylo obecní zastupitelstvo a rozdělení úkolů. Po úvaze, přizváni byli někteří bývalí členové obecního zastupitelstva a někteří noví členové, jak následují:

Bývalí členové: Gajdoš Frant č. 41, Vaculín Josef č. 60, Juřeník Josef č. 115 a Gajdoš Antonín

Noví členové: Vaculín Augustín, Šojdr Stanislav, Lekeš Šimon, Šojdr Josef Kovář a Jančář Ludvík, četnický strážmistr.

Vedoucí zásobovacího oddělení zůstává Liška Ludvík, obecní tajemník Slíva Josef.

Úkoly rozděleny takto: Bezpečnost: Zeťka Ignác a Jančář Ludvík

Zásobování: Zajíc Josef a Vaculín Augustin

Válečné škody: Gajdoš Antonín a Lekeš Šimon

Kontrola: Slíva frant. a Šojdr Stanislav

Nebudu se zde rozepisovati o tom, jak jednotlivé úkoly byly plněny, o tom budu psáti na jiném místě. Mým úkolem je, stručně nanésti, jak se vyvíjel M. N. V. od svého vzniku, jaké prodělávál změny a jaký býl postup při obsazování. Leč národní výbor jak jej shorauvádím neměl dlouhého trvání. Košický vládní program určuje pro země koruny české čtyři politické strany: Komunistickou, sociálně demokratickou, národně socialistickou a lidovou. Po jakémsi ozdravění a uplynutí žhavých dnů, počínají se uvedené strany hlásiti o svá práva, to je, o vedení lidové správy v obci. Iniciátory této volební kampaně stavají se mladí naši občané, Kubáň Stanislav a Šopík Rudolf. Seznamují jednotlivé členy uvedených politických stran s Košickým vládním programem, poukazují na nesprávný postup ve výkonu funkce některých stávajících členů národního výboru, hlavně Dr Kadlece, který býl za protektorátu vedoucím zásobovacího oddělení na okresním úřadě v Uh. Brodě a také občan Zetka Ignác, bezpečnostní, nebýl oblíbený. Tak jednáno s občany politických stran a dojednáno. Bude ustaven nový národní výbor a také nastoupíl.

V první schůzí zvolen předsedou Šidlo františek za stranu sociálnědemokratickou, náměstkem Šojdr Martin za stranu komunistickou.

Dále byli do nového, v pořadí druhého národního výboru vysláni tito občané:

Za stranu komunistickou: Zeťka františek, zedník

Horčica františek "

Dvořáček Vojtěch, rolník, politický vězeň

Za stranu sociál. demokrat. Kubáň Ludvík, zedník

Lekeš Šimon "

Gajdoš Antonín "

Kůdela františek rolník

Za stranu národ. socialist. Jahoda Josef, zedník

Dvořáček Václav, rolník

Batoš Valentín, zedník

	Bachůrek Josef, zedník
Za stranu lidovou:	John Leopold, rolník
	Gajdoš František "
	Vaculín Josef "
	Juřeník Josef "
Indiferentní:	Šopík Rudolf, technik.

69

1952.

poukazuje na nesporný postup ve výkonu funkce některých stávajících členů národního výboru, hlavně Dr Kadlece, který byl po protektorátu rozhodnutím zásobovacího oddělení na okresním úřadě v Uh. Brodě a také okresní Zetka Jenáč, bezpečností nebyl ohlídaný. Tak jednáno s občany politický stav a dojednáno. Bude ustaven nový národní výbor a také nastoupil.

Výborní schválil svolen předsedou Řičko František za stranu sociálnědemokratickou, náměstkem Pojer Martin za stranu komunistickou.

Dále byli do nového, v pořadí druhého národního výboru vyzváni tito občané:

Za stranu komunistickou:	Zatko František, zedník
	Horčica František "
	Dvořáček Vojtěch, rolník, politický vězeň
Za stranu sociál. demokrat.	Kubáň Ludvík, zedník
	Lekeš Šimon "
	Gajdoš Antonín "
	Kuckels František rolník
Za stranu národ. socialist.	Jahoda Josef, zedník
	Dvořáček Václav, rolník
	Baťoš Valentin, zedník
	Bachůrek Josef, zedník
Za stranu lidovou:	John Leopold, rolník
	Gajdoš František "
	Vaculín Josef "
	Juřeník Josef "
Indiferentní:	Šopík Rudolf, technik.

Nově ustavený národní výbor přibral ku těsné spolupráci další občany, a mianovitě utvořeny komise: finanční, zemědělské, školské, zásobovací a stavební. Komise měly svoje předsedy, kteří byli voleni z členů národního výboru, současně byli také členy rady místního národního výboru. Rada národního výboru měla 7 členů včetně předsedy. Činnosti tohoto nového národního výboru budu dále psáti.

Nově ustavený národní výbor přibrál ku těsné spolupráci další občany, z níchž utvořeny komise: finanční, zemědělská, školská, zásobovací a stavební. Komise měly svoje předsedy, kteří byli voleni z členů národního výboru, současně byli také členy rady Místního národního výboru. Rada národního výboru měla 7 členů včetně předsedy. O činosti tohoto nového národního výboru budu dále psáti. V této sestavě zůstává národní výbor až do voleb do Národního shromáždění v roce 1946.

Výsledek voleb býl pak směrnici pro další reorganizaci národního výboru. Nebylo však zapotřebí měnit od základu, ale jak už to bývá, zahájena nová kampáň v řadách politických stran a tak se stává, že noví členové jsou voleni na schůzích té politické strany, ke které se hlásí a počet stanoven na základě výsledků dosažených při volbách do národního shromáždění. Nejvíce získala strana lidová, za ní strana social. demokrat. pak strana komunistická a poslední strana národně socialistická.

Podle uvedeného pořadí vyslaly do národního výboru: lidová 7 členů, soc. dem. 5, komun. 5 a národ. social. 3 členy. Takže nový národní výbor má celkem 20 členů. Doposud bylo 18 členů. Předsedou zvolen Šojdr Josef, kovář.

Po únorových událostech provedena další reorganizace národního výboru. Někteří členové byli vyměněni, jiní na jejich místa dosazeni. Reorganizaci prováděl Akční výbor, který byl ustaven v únorových dnech a který býl složen s příslušníků masových organizací a nesl název: Akční výbor Národní fronty. Kdo býl členem masových organizací, lépe řečeno které složky tvořily Národní frontu, uvádím.

Odborová organizace, Svaz českých zemědělců, sokol, hasičstvo, svaz československého přátelství, dále politické strany, které mají kladný poměr k lidovědemokratickému zřízení. Vedoucí složkou ve státě je komunistická strana československa. Jelikož strana národně socialistická, správně vůdcové této strany, postavili se proti lidovědemokratickému zřízení státu v parlamentě a celou svojí práci dávali zřejmě na jevo svůj záporný postoj k novému programu vlády, byli únorovou revoluci ve velké většině zbaveni funkcí poslanců a členů vlády. Tím rovněž strana velmi utrpěla i na své dosavadní struktuře. Z těchto stručně uvedených důvodů byli odvoláni z funkcí v národním výboře všichni členové strany národně socialistické a mimo těchto ještě další členové, kteří nejevili zájem o další spolupráci a na jejich místa dosazeni noví členové z řad příslušníků masových organizací, které si ta která organizace jmenovala a které schválíl Akční výbor. Akční výbor býl spoluodpovědný za činost národního výboru. Po této reorganizaci, v pořadí třetí nastaly změny v jednotlivých resortech, v celku se však mnoho snad ani nezměnilo. Předsedou nadále zůstává Šojdr Josef, kovář, který jako dobrý pracovník v lidové správě se velmi dobře osvědčíl a získál sympatie všech členů národního výboru.

Další reorganizace přichází v roce 1950, kdy vchází platnost usnesení strany a vlády, týkající se činosti národních výborů. Na základě tohoto usnesení tvoří se referentské sbory a v čele národního výboru má býti postaven člen strany komunistické.

Tím se dostává do funkce předsedy Místního národního výboru dosavadní předseda a osvědčený pracovník v lidové správě, soudruh Antonín Omelka, tesař.

Radu místního národního výboru tvoří referentský sbor:

referent zemědělský, který je současně náměstek předsedy

referent finanční

referent zásobovací

referent technický

referent kulturní, školský a osvětový

referent sociální a zdravotní

V tomto složení řídí správu obce, hájí zájmy státu a dbá o plnění zákonů lidově-demokratického zřízení, Místní národní výbor, doposud.

Proč toto všecko uvádím? Uvádím proto, aby bylo jasně zřejmo, že Místní národní výbory, ani okresní a krajské národní výbory nejsou doposud orgánem lidem voleným, ale jsou utvořeny podle dekretů. Jednotlivé organizace jmenují svoje členy do těchto orgánů, jmenování předloží ku schválení Akčnímu výboru a tento s konečnou platností rozhodne, buďto ano, nebo né. V kladném rozhodnutí obdrží navrhovaný dekret, že je jmenovaným za člena M. N. V. v opačném případě obdrží organizace správu, že návrh byl zamítnut a z jaké příčiny byl zamítnut. Musím zde poznamenati, že se tak vždy nestávalo a následek toho všeho je, že se provádí jmenování a odvolávání funkcionářů velmi často a následky toho jsou, že není zájmu o tak důležitou práci, jakou Místní národ. výbor před sebou má. Reorganizuje Akční výbor, strana a sami členové Místního národního výboru. Jsou různé příčiny, někdy opostatněné, někdy také né, které dávají podnět k reorganizaci. Konec konců je pak ten, že nový člen se do schůze dostaví, ale jakmi-le je mu určena nějaká funkce tuto vykonává tak aby se jí zbavil a nebo vůbec více do schůze nepřijde. Myslí si, dnes jsem členem, zítra se na někoho špatně podívám a budu funkce zbaven. Co se mě stane, když tam vůbec nepůjdu a dekret vrátím. Dekret vrátí a Akční výbor stojí před otázkou, jak doplnit Místní národní výbor.

Zde se vracím k úvodu kapitoly, kde uvádím změny v národním výboru. Tak sproštěni funkce tří členové a jmenováni rovněž tří. Ku složení slibu se však dostavili pouze dva členové. Schůze pléna jsou navštěvovány ledabyle, bez zájmu. Veškerá práce spočívá na páru jednotlivcích: Obtížné úkoly řeší rada, která se taky schází podobně jak plenum. Málokdy se stane, že jsou přítomni všichni referenti.

Podobná situace se jeví v Akčním výboře. Také zde se provádí častá reorganizace, která nikterak neslouží k pružnosti a dobré práci tohoto orgánu. Zde nutno zvláště poznamenati, že mladí občané, o kterých jsou všecky předpoklady ku zdárné práci, této se všemožně vyhýbají a těžko se získavají do kterékoliv funkce.

Nejinak to vypadá v místní organizaci komunistické strany. Členové strany, ač vstoupili do straně dobrovolně, bez dekretování, chovají se apaticky, bez zájmu na schůze nechodí, skrátka, neprojevují se jak avantgarda, jak vedoucí složka na vesnici. Tak také vypadala výroční členská schůze. Slabě navštívena. A ti, co byli přítomní, vesměs starší členové né jenom dobou členství ve straně, ale a to hlavně, věkem. V těch ještě tkví revoluční duch, který upevněn různými zkušenostmi a boji za dělnická práva. Kteří cítí odpovědnost, vyplývající ze stanov strany. Mladí, buďto se bojí, že přijde převrat o kterém do světa troubí zahraniční rozhlas, nebo se stydí za jejich otce, kteří jsou v řadách proletařské rodiny. Mladí členové nepoznali na vlastním životě slasti kapitalistického řádu, nepoznali krize a nezaměstnanosti, neznají stávek a persekuce a to ce se jím někdy na schůzích nanáší, připadá pro ně, jak pohádka pro děti. Ano pohádka, která byla skutečností, která se táhla dlouhá léta a v ní hlavní roli hrál mnohohlavý drak v dobodě mezinárodního kapitalismu, který ničil životy pracujících lidí bez ohledu, muže ženu či dítě. Musil se zrodit nový svět, který burcován revolučními vůdci, pomalu ale jistě organizován proletariát a připravován k velkému činu, k proletářské revoluci.

Tato antipatie se projevuje rovněž v práci kulturní a osvětové. Tak se zdá, že na naší vesnici kulturní život odumírá. Mimo školní mládež, nesehraje žádná jiná složka divadlo, nepořádají se přednášky, filmová představení jsou rovněž slabě navštěvována. Jsou různé

výmluvy opodstatněné i neopodstatněné. Je pravdou, že není tolik času na nácvik divadla jak tomu bylo dříve, ale není pravdou že by to nešlo, schází zde dobrá vůle a chuť do práce.

Rovněž není pravdou, že není místnosti pro nácvik té které akce, když ta místnost je v bývalém domě Aug. Bartoše č. 129. Rovněž tak je tomu i se sálem, který jest k dispozici pro kulturní podniky v místnostech farní dvorany. Je se třeba zamysliti nad touto skutečnosti a položiti si otázku: Je možné nechati vesnici žít bez kulturní činosti? Vždyť jenom kulturní pohoda činí život člověka pestřejším a radostnějším. Odvrací jej od té všední, každodení práce, přinášení osvěžení ducha a přivádí na jiné myšlenky. Vzpomínám na nedávno uplynulé doby, kdy se sehrála v zimě 3-4 divadla, pořádány přednášky o ovocnářství a lukařství a jiných, hlavně zemědělských otázkách. Kdy byla čtenářská obec velmi početná a hlavně čtenáři starší, pravidelně každou neděli zaplňovali místnost knihovny. Dnes je bohužel pravý opak. Místnost knihovny zaplňují školní děti a dospělí, poskrovnu.

A tak bych mohl uváděti jednu bolest po druhé. Chci však věřit, že se jenom přece dá jednou pohybu to, co je novou dobou zameškáno. Rovněž tak práce v Místním národním výboře, doufám pevně se zlepší ku prospěchu celé naší obce.

Správa obce.

Ve správě obce nenastaly význačné změny. Místní národní výbor ma a bude stále měti dosti práce. V socialistickém státě veškera moc vychází z lidu, lid vládne a dává si zákony prostřednictvím svých zástupců na poli parlamentu a všech úřadech podřízených vládě. Také Místní národní výbory jsou prodloužená ruka vlády, členové národních výborů jsou poslanci lidu, mají k lidu nejblíže, jsou s ním ve stálém styku. Mnohdy je býti trapné takovým poslancem a zvláště, referentem. Těch různých přání, které se nanášejí, bývá někdy více jak dost. Mnozí občané jsou téměř denně v kanceláři M. N. V. Nejhůře je v tom referent zemědělský a zásobovací. V poslední době se stává, že výkupní referát neodebírá od chovatelů krav, telata na porážku. Princip je v tom: Každá obec má míti plánovaný stav dobytka jak hovězího, tak i vepřového. To se samo sebou rozumí, že jednotlivý majitelé zemědělských závodů od 1ha půdy, mají rovněž plánovaný stav, který určuje na základě směrnic vydaných nadřízenými úřady, zemědělské a plánovací komise. Jest velká většina zemědělců, kteří dodržují plánované stavy a tito obyčejně doplácejí na ty, kteří plán nedodržují. Tak se například stane následující případ: Zemědělec má plný stav dobytka a rád by prodál tele, které se urodilo a je již nad plánovaný stav. Někdy se to podaří a to tehdy, jest-li má obec v celku plný zástav. Nemá-li, nemůže zemědělec tele prodati a přesunová komise Místního národního výboru má povinost, prozkoumati, který zemědělec nemá plánovaný stav, tomuto nařiditi, aby si od zemědělce, který má nad plánovaný stav, tele odebrál. Není jistě zapotřebí zvlášt podotknouti, že podobná akce nemá ihned kladný výsledek. Ba stává se, že skončí křikem a to hlavně tehdy, když je nedostatek krmiva a nebo malé stájové prostory. Výmluv bývá víc než dost. Jeden by se rád dobytka zbavil, druhý ho nechce. A nebo jiný případ: Zplnomocněnec výkupu ohlásí Místnímu národ. výboru, že může býti dodáno 5 kusů telat. V soupise je však k odprodeji 15 kusů. A teď to začne. Koho uspokojiti dřív? Zemědělský i zásobovací referent jsou bití jako žito. Mohou vyhověti pouze pěti občanům. A těch deset společně křičí.

Věru, těžká je mnohdy sitace naších referentů. Všechném vyhověti nelze najednou, jest nutné trpělivě čekati na další odsun.

Neméně tíživější situaci má referent sociální. Snad hlavní požadavek, který je nejčastěji předkládán, je žádost o příděl bytů. Mladí lidé uzavřou sňatek, chtějí byt. A ten má přiděliti sociální referent, který má k tomu utvořenou bytovou komisi. Přidělit by nebylo problém, ale

kterak. Volných bytů není, a co se snad vyskytne, jsou byty nevhodné, nezdravé. Jsou zde namítky: ten neb onen občan ma byt nadměrný, může se uskrovnit a část svého bytu přenechati tomu, kdo nemá byt žádný. Bylo by správné, takovým způsobem otázku bytů řešit, kdyby nadměrné byty v obci byly. Jestli někdo má dvě obývací místnosti, nelze zde mluviti o nadměrnosti. Tak se stává a ještě dlouhou dobu bude stávati, že bytová otázka se bude řešit podáním žádosti, konstatováním že tytů není a uložením žádosti do špulíku. Jediné vyřešení spočívá ve výstavbě bytových jednotek.

Tři referáty, které mají sloužit lidu, ale při nejlepší snaze, nemohou uspokojit požadavky na ně kladené.

Nemožno konstatovati, že by situace dalších referentů byla příznivější, přece však alespoň potud, že tyto nemají tak úzký styk se širokou veřejností a když, nejsou řešeny tak těžké problémy.

Statek pod národní správou.

V záznamech minulého roku jsem popsál stručně statek pod národní správou. Rovněž jsem zde popsál, jak je statek veden a také to, že vedoucí na statku s. Košík dal výpověď, která byla přijata a že Šumice opustí.

Tak se stalo, soudruh Košík odchází 1. února a na jeho místo nastupuje nový správce. Doposud pracoval na státním statku Světlov, ovšem jako dělník. To by však na věci nic neměnilo, kdyby s. správce býl jak se říká, na svém místě. Chybou jeho bylo, že si rád zašél do hospody a z ní se pak vracél v opilém stavu.

A v takovém případě se odehrávala na statku domácí potyčka sváděná mezi manžely, Jurigovými. Tak se totiž správce jmenovál. Manželka správce Jurigy, ač byla vskutku statná žena a pracovitá, ustoupila po několika ranách od vzorného manžela obdržených, z bitevního pole a sebravše děti, hledala útočiště u známých kamarádek v okolí statku a pomoc, v kanceláři místního národního výboru. Dostalo se jí obého. Rozzuřený manžel býl rozumnou domluvou skrocen a zase bylo chvíli dobře, ovšem potud, pokud nešél do hospody. Tyto výjevy se však opakovaly dosti často a byly čím dále tím více přiostrovány. Vyvrcholili tak dalece, že bylo nutné zákroku bezpečnostních orgánů a pak správce se ocitl na nějakou chvíli ve chládku. Když se vrátil, obdržel výpověď a po žních ze Šumic odešél. Správcování na statku nepřineslo žádných kladných výsledků. Kdyby správce Juriga býl tak přičinlivý a starostlivý jak jeho manželka, pak by býl jistě výsledek společné práce lepší. Ale co platno, když jeden stavěl a druhý, boříl. Téměř všechnu práci organisovál zemědělský referent a pochopitelně, že nebýl schopen celý úkol zvládnout, když nebýl stálým zaměstnancem na statku. Snažíl se obstarati pracovní sílý na polní práce pomocí dobrovolných brigád a i pod různými sliby, které ani splnit nemohl, ale přece se provedly práce při obdělávání cukrovky i když v opožděné lhůtě. Při senoseči a ve žních, pracovali členové přípravného výboru Jednotného zemědělského družstva i nečlenové a tak se práce prováděly i bez řádného správce. O podzimních pracích, hlavně o sklízni cukrovky, píši na začátku tohoto roku. Na uprázdněné místo vedoucího, nastoupil v pořadí třetí, s. Jan Duchoň, z Topolné. Jak se osvědčí, bude zaznamenáno v příštím roce. Zatím možno konstatovati, že je na statku pod národní správou i s rodinou a zdá se, že jeví zájem o hospodářství. To je jenom konstatování.

Veřejný život.

Během letošního roku nekonaly se v naší obci zvláštní slavnosti.

Slavnost Svátku práce, 1. Máj, konána jak obvykle po jiná léta. Výročí osvobození naší obce oslaveno rovněž jak léta předešlá. Na hrob padlých rumunských vojáků položen věnec a věnována tichá vzpomínka. Poznamenávám, že Ostatky padlých vojínů byly exhumovány a převezeny na společný hřbitov do Brna. Pomník stojící na hřbitově jest trvalá památka na 1. květen 1945.

Tradiční stavění máje se nekonalo. Zato naši mládenci se o máj postarali a sice tím, že jej sebrali mládencům Nezdenským, před hostincem u Tlachů jej postavili a pak společně z nezdenskými jej káceli. Bylo z toho trochu mrzutosti mezi nimi, ale na konec všecko dobře dopadlo. Veselá muzika odehnala chmůry a rodostné mládí obou vesnic, podalo si ruku na usmířenou.

9. květen oslaven rovněž obvyklým způsobem. Hlavní slavnosti konány v Uh. Brodě. Dožínkové slavnosti, dříve tak okázale slavené, nějak upadají. Přesto že naše obec je zemědělskoprůmyslová, z řad mladých zemědělců nemá žádný zájem o uspořádání „Dožínek“. Schází zde organisátoři. Dožínky, to byla přehlídka vyspělosti jak po stránce mechanizace zemědělství, tak i po stránce krojové. Po stránce mechanizace: V průvodu zařazeny hospodářské stroje které usnadňují a ulehčují práci zemědělcům, např: Žací stroje, potahové hrábě, secí stroje, traktory, vozy na gumových obručích a podobně.

A po strance krojové? Jak je krásné, když průvod ať je jakýkoliv, Vskříšení, Boží Tělo a i ty dožínky, jest zpestřen tím naším krojem, který tak se zdá jak by měl zahynout. Slovácká dědina a nebýt několika děvčat a vdaných žen, ani by to Slovácká dědina nebyla. O kroji mužském, mimo snad Dožínek, ani nemluvím. Ten už úplně zaniká. Proč? Jednak je dosti drahý a hlavně nepohodlný, zrovna tak i kroj ženský. Ono přece je městský šat jenom pohodlnější a není tak nákladný. Snad nám v Šumicích přece jenom z toho kroje zůstane.

Nově ustavený Výbor žen vyslál do Místního národního výboru dvě členky: Marii Tlachovou a Libuši Markovou. Tyto přenáší duležitá usnesení z M. N. V. do svých schůzí a naopak. Takové spolupráce může přinesti kladné výsledky. Výbor žen má v programu zřízení dětského útulku a mateřské školy. Pro oba ústavy, které bude nutno vybudovati, dává farní úřad k dispozici celou čát bývalých hospodářských budov na straně od Josefa Gajdoše (Šmohláka). Zde bude velmi nutné dáti hlavy dohromady a najíti finanční řešení.

Měsíc československosovjetského přátelství, uspořádaný v měsíci listopadu, to je, od Výročí Velké říjnové socialistické revoluce do narozenin presidenta republiky s. Klementa Gottwalda, býl oslaven velmi pěkně, jak po stránce organisační, tak i co se účasti na jednotlivých akcí týká.

Slavnost rozdělena na 4 samostatné akce:

1. Výstava sovjetské knihy
2. Slavnost u příležitosti výročí Velké říjnové socialistické revoluce.
3. Přednáška o stavbách komunismu v Sovjetském svazu
4. Vzpomínkový večér k narozeninám presidenta republiky.

Všechny uvedené akce měly kladný průběh. Nejzdařilejší však byl čtvrtý bod. Bílé košile školní mládeže zaplnily prostor učebny střední školy a jiskrné oči záků davaly tušit slavnostní náladu. Byla to vskutku nálada slavnostní. Po krátkém referátu ředitelky národní školy s. Turzové, byly dětem rozdány členy Svazu československé mládeže, červené pionírské šátky. Děti z nevšední úctou šátečky přijímaly a uvazovovali si je kolem krku. Zdvižením pravé ruky

složily Pionírský slib, který je zavazuje k plnění čestných povinností jak ve škole, tak všude kde se pohybují. Na každém místě musí býti zřejmá ukazněnost, poslušnost a úcta, každého pioníra. „Budeme pracovati všude tak, abychom byli vzorem ostatním. Právě zde je možno říci s básníkem:

Moje barva červená a bílá, v ní spočívá poctivost a síla!

1953.

Osmý rok po okupaci, osmý rok po osvobození naší vlasti Sovjetsou Rudou armádou. Mnoho se za tu, poměrně krátkou dobu u nás změnilo. Změnil se podstatně život na vesnici i ve městech. Rozmachem výstavby průmyslových závodů, výstavby bytové, zapojením do práce každého schopného člověka, zažehnána nezaměstnanost a hlad. Zvyšuje se hmotná i kulturní úroveň pracujícího lidu, život je radostnější, šťastnější. Je pravdou, že není všecko takové jak by si mnohý z nás přál. Je si třeba uvědomit, že jsme v začátcích vývoje nového života, že je zapotřebí vybudovati těžký průmysl, který bude v budoucnu hráti velkou úlohu socialistického státu. Vybudováním těžkého průmyslu zajistíme mezinárodní obchod našeho státu, neb to je základem blahobytu národa. Výroba traktorů a mohutných strojů pro elektrárny a další odvětví, vychází s prosperity dolů a hutí. Pro pracující v závodech vybudovali byty a tím získali spokojenost každého jedince. Zvyšováním produktivity práce, usnadniti snižování cen denních potřeb spotřebního i průmyslového zboží. V tomto směru je vedena hospodářská politika našeho státu, při budování socialismu. Nedostatkem však je ta okolnost, že průmysl jide rýchlým tempem, zatím co zemědělství, tato jedna z nejdůležitějších složek, zůstává značně pozadu. Doufejme, že i na tomto úseku nastane obrat a že naše zemědělství zaujme čestné místo v řadě podniků a závodů. Není se co diviti, že naši zemědělci se tak těžko loučí se svým soukromým hospodářstvím. Dlouholetá tradice selských rodů, pracovati na brázdě po otcích zděděné, láska k vlastní rodné hroudě a hlavně, samostatné rozhodování podle potřeby a doby, to jsou hlavní příčiny, proč se tak těžko nastupuje nová epocha společné práce. Vývoj, který se odehrává ve všech státek socialistického tábora, nedá se zastavit. Všechno spěje ku předu a ten, kdo zůstává stát a nebo jen pomalu jde, těžko bude dohánět. Věříme, že i u nás, v Šumicích, nastane v zemědělské otázce obrat. Nechejme však cestu klidného vývoje abychom pak směleji vykročili ku předu.

Tímto úvodem, začínám psáti kroniku naší obce v roce 1953. Psáti budu tak, jak se co událo v jednotlivých měsících. Použiji jiného stylu, než-li byli předchozí.

Leden.

Počasí v lednu. Střídave, teplota – 2-15°C. Sněhu napadlo asi 10 cm. Vyznačje se jako měsíc plesů a tanečních zábav. První ples pořádala požární jednota, druhý, myslivecká společnost. Oba měly dobrou účast, jak už ani jinak na venkově nejde. Vždyť je masopust! Po adventní přestávce, mládež, ba i starší občané, rádi se rozveselí. O dobrou náladu se postarají hudby a veselá slovácká písnička. Plenární schůze Místního národního výboru se usnáší, jednati z ředitelstvím inseminační stanice o převzetí statku pod národní správou. Ředitelství uvedené stanice projevilo zájem o tento statek, hodlaje zříditi inseminační stani v naší obci. To znamená, přebudování celého komplexu, zřízením účelných stájí a potřebných laboratoří a dalších místností potřebných pro tento účel. Na téže schůzi ustavena zemědělská komise, která provede rozpis povinných dodávek zemědělských produktů rostlinné a živočišné výroby, plánování ploch pro jarní osev.

Únor.

Konají se výroční členské schůze Místní organizace komunistické strany československa, československého svazu mládeže. Ustavena závodní organisace komunistické strany čsl. při zdejší škole. Předsedou M O KSČ zvolen Jan Kokoš, československého svazu mládeže Frant. Janíček a závodní organizace učitel Alois Černý.

19 února zemřel, po dlouhé a bolestivé nemoci první šumický lékař MVDr. Jar. Jahoda. Na podzim, roku 1952 býl promován doktorem medicíny. Již tehdy býl pronásledován

zhoubnou nemoci. Věřil však, že se jeho starším kolegům podaří, zbaviti jej choroby a uvésti na dráhu, kterou si ve prospěch lidstva vyvolíl. Osud však určíl jinak. Mladý lékař, odchází na věčnost ve 24 letech svého života. Jeho pohřbu, který se konál v neděli 22 února, zúčastnilo se téměř všechno naše občanstvo. Jako živá zahrada rozkvetlých růží, provází jej dlouhá řada družiček v malebném šumickém kroji, hudba hraje tklivé smuteční pochody. A když první hroudy rodné země dopadají v hrobě na Jeho rakev, nezůstává snad ani jedno oko suché. Všichni se z naším prvním lékařem, Dr. Jaroslavem Jahodou, naposled loučíme. Říkalo se všeobecně: Bude on lékař, lidumíl! Takového jsme znali a proto to hoře. Čest budíž Jeho památce.

Březen.

1. března konala se schůze přípravného výboru Jednotného zemědělského družstva za přítomnosti zástupce Okresního národního výboru soudruha Uherka. Přípravný výbor projednál otázku statku pod národní správou a usnesl se, doporučiti Radě Místního národního výboru, aby bylo upuštěno od jednání mezi ředitelstvím inseminační stanice ve věci, převzetí tohoto statku. Celý komplex budov, včetně pozemků, sloužíl by jako základ Jednotnému zemědělskému družstvu. Dále bylo usnešeno utvořiti právní jednotku Jednotného zemědělského družstva, která by obhospodařovala celé hospodářství bývalého statku a přibrání pozemků obecních ve výměře 15 hektarů. Usnešení bylo projednáno, avšak vyvstala otázka, kdo bude státi v čele družstva. Z přítomných členů nebýl ani jeden výkonný zemědělec. Bylo však rozhodnuto, že usnesení zůstane v platnosti a za účelem získání výkoných zemědělců, bude rozvinuta přesvědčovací akce mezi zemědělci. Nepodařili se do podzimu získati do družstva zemědělce, pak je otázka statku pod národní správou, ponechána k rozhodnutí a dalšímu řízení Místnímu národnímu výboru.

5 března. Tento den proběhla celým světem truchlivá zpráva. Zemřel Vůdce pracujícího lidu celého světa, osvoboditel a věrný přítel našeho národa, organisátor Velké vlastenecké války, vítěz nad neměckým fašismem, Josef Visarionovič Stalin. Jeho smrť otřásla všeho pracujícího lidu, nejvíce však lidu Sovjetských socialistických republik. S jménem Stalinovým, byla spjata celá epocha sovjetských zemí, od Velké socialistické revoluce počínaje a poražením fašismu konče. Byly to Stalinovi pětiletky, které pozvedly zaostalou agrární krajinu mezi státy s rozvinutým průmyslem. Sovjetský člověk pevně věříl, že to býl Stalín, který jej zbavíl poroby, který umožníl nejširším vrstvám lidu školské vzdělání, zbavíl jej příšery negramotnosti a postavíl jej do řad pokrokových národů. Smutný to býl den, 5 březen a také další dny. Z rozhlasových přijímaču zní tklivé melodie, černé prapory vlají na veřejných budovách, výkladní skříně zdobí obrazi a busty Stalina, zahaleny černým florem. Celý náš národ, spolu s ostatními národy socialistického tábora, žije ve znamení smutku.

A do těchto smutných dnů zapadla slavnost Mezinárodní dne žen, která se u nás konala dne 8. Připravený program musel býti pozměněn a upraven tak, aby zapadl do smutných dnů hlubokého smutku. Zároveň ale, aby účastníkům připoměl, co pro náš národ znamenál Veliký Stalín. Hlavní projev, přednesený ředitelkou národní školy s. Turzovou, býl zaměřen více méně k tomuto tématu. Závěrem slavnosti zaspívali žačky 8 třídy, zamilovanou Stalinovu píseň „Tulika“. Účast občanů byla dosti slšná, asi 250 osob. Při této slavnosti byly knihami odměněny dvě babičky. Babička Marie Tlachová 75ti letá a Anna Tlachová 85ti letá, za jejich vzornou práci na statku pod národní správou. Obě se zúčastnily jednocení řepy cukrovky co by dobrovolné brigádnice. Jako další byly knihami odměněny Anna Jančářová a Marie Hrnčářová, matky dětí a zapojily se do práce v národních podnicích. Slavnost ukončena Písní Práce.

9 března, pohřeb J. V. Stalina. V Šumicích, uspořádána smuteční tryzna za spolupráce Místního národního výboru, Místního akčního výboru národní fronty a Místní organizace

komunistické strany československa. Zahájení smuteční tryzny v 8.15 hod u pomníku padlých, z následujícím pořadem.

Položení věnce k pomníku padlých.

Smuteční projev zástupe Místního národního výboru.

Tři minuty ticha jako vzpomínka na velkého člověka.

Účast občanů bohužel, nebyla jak se předpokládalo. Celkem 88 osob. 46 mužů, 42 ženy. Bylo to asi tím, že současně se konala smuteční tryzna ve škole a pak v 8.30hod. vysílám rozhlasem pořad smuteční tryzny uspořádané v Praze. Téhož dne, projednán rozpočet na rok 1953 na plenární schůzi Místního národního výboru. Současně projednána otázka, přijetí do svazku obce cigána Ludvíka Daniela s manželkou a dvěma dětmi. Přes záporný postoj členů M N V, musel býti cigán do obce přijat, prý, aby se civilizoval. Ubytování určeno v domku Karla Tomka na Podsedkoch. 12 března byla velká sněhová chumelenice, která trvala celý den. Sněhu napadlo 15cm. 13. března proběhla rozhlasem i denním tiskem zpráva o těžkém onemocnění presidenta republiky Klementa Gottwalda.

President republiky Klement Gottwald, vrátil se dne 11 března z Moskvy, kde jako vedoucí delegace, zůčastnil se pohřbu Josefa Visarionoviče Stalina.

Zpráva o onemocnění presidenta republiky soudruha Klementa Gottwalda. Praha 13 března. President republiky soudruh Klement Gottwald onemocněl dni 12 března ráno prudkým zánětem plic a pohrudnice. Teplota večer 37.7 stupně Celsia, puls 108 za minutu, ktevní tlak 120/80 mm/Hg. Bylo zavedeno energické léčení, v němž se pokračuje. Zprávu podepsali: doktor medicinských věd prof. Markov, hlavní internista profesor MUDr. J. Charvát, profesor MUDr. V. Jonáš, profesor MUDr. J. Procházka, doktor med. Věd J. Fedorová, MUDr. J. Karpíšek, doc. MUDr. B. Špaček, MUDr. Fr. Závodný, ředitel státního sanatoria. 13. března, došlo ke zhoršení stavu, zaviněnému náhlým poklesem krevního tlaku. a dne 14 března, roznesla se světem smutná zpráva:

President republiky Klement Gottwald, zemřel.

Šli jsme právě z práce, když o této smutné události mluvily ženské na zástavce. Vedoucí prodejny „Budoucnost“ Cyril Hřib, upravuje výkladní skříň prodejny. Obraz J. V. Stalina s černou páskou a vedle, obraz presidenta republiky, rovněž s černou páskou. Uprostřed na podstavci položeném čěrným flórem, asparát. Černé prapory vlají na budově MNV, na školní budově, zástavce, státní prapory puštené na půl žerdi: Smutek rozprostírá se celým krajem Komenského. Zdá se, jakoby to ani pravda nebyla. Vždyť je tomu páru dní, co jsme jej viděli zobrazeného v novinách, jak koná přehlídku nastoupené vojenské jednotky při příjezdu z Moskvy! A dnes, je už mrtev. Zemřel vůdce pracujícího lidu, který on tak milovál a lid milovál Jeho. Smutek zahaluje tváře každého z nás. Býl to první dělnický president! Téhož dne, koná se členská schůze Místní organizace komun. Strany. Předseda s. Kokoš, není schopen schůzi zahájit. Ani s. Josef Bartoš, který jej chtěl zastoupit, nemůže, žal svírá hrdlo. Ne jenom těmto dvoum, ale všichni přítomní členové, nestydí se za slzy. Také projev zástupce okresního výboru býl pronášen pomalounku, z nucenými přestávkami. Není se čemu diviti. Láska k drahému člověku který nás navždy opustil, musí se projevit slzami. Býl náš, z řad pracujících lidí, pro lepší budoucnost pracujícího člověka bojovál celý svůj život. Věrně a oddaně budeme plniti jeho odkaz: stále směleji, ku předu za vybudování socialismu v naší vlasti.

15. března. Smuteční schůze pléna Místního národního výboru. Smuteční projev přednsl člen M. N. V. školský a kulturní referent Leopold Tlach. Ve svém projevu přednesl život zemřelého presidenta od jeho útlého mládí, kdy se ve Vídni učil truhlářem, politickou činost

doma i za hranicemi naší vlasti. Jeho boj proti fašismu, práci v sovjetském svazu za doby okupace i slavný návrat do Osvobozené vlasti. Vspomíná na dobu kdy Klement Gottwald býl předsedou první vlády po osvobození, která provedla znárodnění klíčového průmyslu, dolů, bank a pojišťoven, únorové události v roce 1948 kdy zlomena reakční klika bývalých majitelů znárodněných statků, kteří měli v tehdejší vládě svoje mocné zástupce, o utvoření nové vlády Národní Fronty, vzpomíná volbu presidenta v roce 1948 a všech dalších změn a pokroku ve prospěch pracujícího člověka a celé drahé vlasti, kterou zemřelý president tak vroucně milovál.

Při této schůzi zvoleni delegáti, kteří budou naši obec zastupovati při pohřbu presidenta republiky. Zvoleni jsou: František Hřib a Karel Budík. Radě žen doporučeno, aby i ony vyslali jednu delegátku. Současně usneseno poslati soustrastný telegram Ústřednímu výboru Komunistické strany československa a vládě republiky. Po celou dobu, od úmrtí presidenta republiky až do dne jeho pohřbu, zaznívají tklivé melodie z amplionu státního rozhlasu. Zprávy jsou vyplňovány o průběhu příprav k pohřbu, členy soustrasné telegramy od Vlád a komunistických stran z celého světa. Jsou hlášeny početné delegace ze zahraničí, které se zůčastní pohřbu a přípravy smutečních trysen ze všech koutů naší vlasti. Také v naší obci připravuje se smuteční trysna na den 19. března. Přípravu činil Místní národní výbor za spoluúčasti všech složek Národní fronty.

19. března, den pohřbu zemřelého presidenta republiky Klementa Gottwalda. Je přesně 13 hodin. Na pět minut zůstává stát veškera práce v závodech i úřadech, zastaven veškerý provoz na dráze i silnicích. Do tohoto ticha znějí sirény závodů a píšťaly lokomotiv. Teskně, velmi teskně, loučí se pracující lid, se svým milovaným

presidentem.

V práci každý vzpomíná a v duchu zaléta do Pražského hradu, kde pohřební akt začíná.

My se však zastavíme v naší obci a smuteční trysnou vzpomeneme a v duchu, na poslední cestě doprovodíme nám drahého člověka.

Je krásný, jarní den. Sluníčko svojím jasem líbá po dlouhé zimě naši zemi. Tak jakoby svojím teplem chtělo vylákati co nejvíce občanů ku smutečnímu shromáždění. A věru vylákalo! Školní mládež, dělníky, rolníky, ženy, chlapce i dívky. Všichni se sešli u pomníka padlých, kde v záplavě zeleně, velmi vkusně upravena trysna. Na vysokém podstavci, umýstěna busta presidenta, pod ní splývá černý flór s iniciálkou: K. G. 14. 3. 1953. Před bustou položeny krásné věnce s hedvábnými stuhami z nápysi: Drahému presidentu, Místní národní výbor.

Drahému soudruhu, organizace KSČ

Z lásky a vděčnosti, šumičtí občané.

Kytice květin od školní mládeže, Rady žen a Československého svazu mládeže.

Smuteční tryzna začíná. Zaznívá smuteční pochod,

Státní hymny.

Smuteční projev.

Presidente republiky, Klemente Gottwalde.

Naposled se s Vámi loučí lid Moravského slovácka, lid kraje který nese Vaše jméno, lid kraje Gottwaldovského.

Večná čest a sláva Vaší památce.

Závěrečná slova projevu, který ku shromážděným občanům přednesl L. Kubáň. Slunce se sklání k západu a jeho večerní rudá záře jakoby vlévala novou sílu, pro další práci k plnění odkazu toho, kterého v tuto chvíli doprovází národ na poslední cestě. Z amplionů státního rozhlasu zaznívají tóny Pochodu ruských revolucionářů. Zítra je pracovní den. Prací budeme uctívati památku drahého zesnulého presidenta.

19. března býl pohřeb našeho občana, zemědělce Jana Synčáka. Napracovál se dost na třech úzkých políčkách. V poslední době očividně chřadl. Neoddolál. Zlá nemoc, učinila konec Jeho života. Býl otcem četné rodiny. Zanechál 10 dětí. Vyučený býl krejčím a zemědělcem se stál, možná i proti svojí vůli. Neměl volného štěstí, jenom dřinu. Bylť milým člověkem a zdálo se, že i s tou dřinou je spokojený.

23. března. Po smutných dnech, přichází den slavný. Ve Vladislavském sále na Pražském hradě, zasedá Národní shromáždění k volbě presidenta republiky. Národní shromáždění, za předsednictví Dr Oldricha Johna jednohlasně zvolilo

Presidentem republiky Antonína Zápotockého,

dosavadního předsedu vlády republiky československé.

Předsedou vlády stává se Viliám Široký, dosavádní ministr zahraničí.

Krásné jarní počasí láká zemědělce do polí. Začíná plným tempem jarní práce. Zvláště ti zemědělci, kteří měli provedenou hlubokou orbu na podzím, mají usnadněnu práci teď, na jaře. Pak poharkují a secím strojem jařinu zasejí. Práce rychle postupuje vpřed. A né jenom na poli, ale i v domácnostech je plno práce. Hlavně malíři ukazují svoje umění v jednotlivých domech. Nadělají sice hodně práce hospodyním! To však nevadí! Jarní úklid se musí od gruntu, jak se všeobecně říká. V létě, kdy jsou jiné důležité práce na poli, není už mnoho času na generální úklidy. A jaká situace je v přípravném výboru Jednotného zemědělského družstva? Zmíníl jsem se, že přípravný výbor býl ustaven a předsedou zvolen býval zemědělec, nyní zaměstnanec národního podniku, Vojtěch Dvořáček. Družstvo si vzalo za úkol obdělávání 50 hektarů orné půdy, to je, celou výměru statku pod národní správou která činí asi 24 hektarů a zbytek půda obecní. Jednotné zemědělské družstvo utvořeno není, není tudíž právnické osoby, která by poskytla záruku za hospodáření. K jarnímu osetí schází osivo, ječmen, oves. Pravdou je, že půda pro osev je připravena, o to se postarál zemědělský referent M. N. V. Leop. Juřeník. Bude velmi nutné, otázku hospodaření co nejdřív vyřešiti a nepromeškati agrotechnickou lhůtu k provedení osevu. A právě v tuto, tak vážnou dobu, vzdává se Vojta Dvořáček funkce předsedy. Prodál svůj majetek a odchází z rodné obce, do Luhačovic.

Předsedou je zvolen s. Duchoň, zaměstnanec na statku pod národní správou a rovněž ve složení výboru nastala menší změna. Novému výboru podařilo se za pomoci Okresního národního výboru zajistiti osivo i sadbu pro jarní polní práce. Práce šla pak již i zde ku předu. Nedostatkem však bylo, že v řadách členů družstva, nebýl ani jeden výkonný zemědělec a pracovních sil, přesto že přihlášených členů bylo 40, bylo velmi málo. Členama byli muži, zaměstnání v národních podnicích a tito nedovedli ve velké většině, přesvědčit svoje maželky pro společnou, družstevní práci. A jestli byla jedna přesvědčena, druhá přesvědčovala proti. Býl nesoulad, který se značně projevovál v dalším běhu práce.

Práce Místního národního výboru. Zemědělský referent, Leop. Juřeník, vzdál se pro těžkou chorobu funkce. Je-likož vyvstávaly čím dále, tím větší úkoly, které měl zemědělský referent se zemědělskou komisi řešit, bylo nesnadno získati výkoného zemědělce pro tuto funkci. Zvláště ta okolnost, že pod kontrolu, respekt. spolupráci zemědělského referátu, patřilo Jednotné zemědělské družstvo. Za účelem, získání výkoného zemědělce, byla svolána porada se zemědělci, kteří nebyli členy Místního národního výboru, s tím, že budou někteří,

které si zemědělci zvolí členy N. V. Místo pro nové členy bude uvolněno tím, že někteří členové M. N. V. z funkce odstoupí. Nutno poznamenati, že taková jednání měla se díti již dříve, né volit, respektive jmenovati členy národního výboru na schůzích Akčního výboru, nebo místní organizace KSČ. Že podobný postup býl nezdravý, že nepřibližovál zemědělce ku spolupráci, ukázalo se právě nyní. Zemědělci nerádi přijímali funkce z obavy, že dnes funkci příjme a zítra jí bude pro nějakou, byť i malichernou věc, zbaven. K jakému výsedku se došlo, bude dále poznamenáno.

Ve schůzi pléna M. N. V. dne 29. března, projednána otázka, předání obecních lesů do svazku státních lesů, od 1. července 1953. Obecní lesy doposud obhospodařuje Místní národní výbor. Kontrolu provádí státní lesní správa. Obec může prováděti poruby v takové míře, jakou lesní správa určí, odvádí jako povinnou dodávku určité množství dřeva palivového, kladoviny, neb tyčoviny. Zbytek je přidělen občanům, kteří dřevo zaplatí hotově a k tomu provedou lesní práce, jako kácení a přípravu prostorových metrů.

Dále bylo projednáno provedení dlažděného chodníku na malé straně. Betonové dlaždice a písek pod dlažbu dodá Místní národní výbor, v případě, že si občané neprovedou dlažbu sami, bude i tato provedena dělníky, které M N V pro tento účel obstará. Občané pak zaplatí za 1m² hotové práce. Cena za 1m² bude stanovena až jaké vzniknou další režie. Rovněž v této schůzi projednána a schválena otázka prodeje domu č. 27. Vlastníkem domu je občan Vojtěch Dvořáček a kupující, Marie Hrnčářová, rozená Budíková. Vojtěch Dvořáček býl svého času zemědělec. Za okupace býl vězněn v koncentračních táborech 2 roky, po návratu ještě nějaký čas pracovál v zemědělství, pak ale dál pozemky do nájmu, živý i mrtvý inventář prodál a šél i s manželkou pracovati do Závodu přesného strojírenství n. p. v Uh. Brodě. Manželčini rodiče mají dům v Luhačovicích. Asi z jejího návodu Vojta svůj dům v Šumicích prodál a bude bydleti u manželčiných rodičů. Dlužno připomenouti, že Vojta má dva syny. Pokud hospodaříl v zemědělství, měl snad nejlépe vybavené hospodářství v obci. Stroje žací, secí, elektr. Motory, dobytek, budovy. Sám býl hospodářem rozumným a v obci váženým. Proč zemědělství zanechál, bylo těžko usouditi. Snad vlivem ochromeného zdraví, snad na manželčín nátlak. Bůhví. 31. března, obdržel každý občan Domovní knihu, do které musí býti zapsání všichni obyvatelé domu při pobytu trvalém a pobytu přechodném. Přechodný pobyt je ten, trváli ohlašovacímu úřadu při M N V. V Domovní knížce se provede potvrzení správnosti.

Duben

Jarní práce jsou v plném proudu. Setí jařin se končí. Činí se přípravy k setí cukrovky a brambor. Krásné, teplé počasí značně přispívá při postupu jarních praci. Co je však příznačné! Nedostatek krmiva po loňském roku, projevíl se citelně na dobytku. Někteří zemědělci mají tažný dobytek ve velmi ubohém stavu. Nechci zde jmenovati jednotlivé hospodáře, neb není jejich vinou to, co se stalo. Ještě by býl každý rád, kdyby jeho koně se leskly a vesele hlavami pohazovali, než-li v takovém stavu jaký je ma jeti na pole a není si jist, jak pojede nazpět. Vždyť mnohý z nich krmíl koně celou zimu slamou a to ještě velmi opatrně. Jen málo zemědělců bylo od tohoto nedostatku uchráněno. A jaký býl dobytek, který není používán k tahu? Ubohost v celé šíři, chlupy a kosti.

Nedostatek se značně projevíl ve stelivu, což je pochopitelné. Jest-li se slámou krmí a to odměřeně, nemůže se jí používati ku stlaní. Na všeobecnou žádost zemědělců, povolila Lesní správa hrabání listu v obecních lesích, Rajíčku, Goliášce, Žebráčkách a Končinách. List se může hrabati pouze ve vysokém lese, né v sečích a to, nejvíše 130 fór celkem ze čtyřech komplexů. No, že se nahrabalo více, nemusí se připomínat, to by u každého komplexu musél státi vrátný u cesty. Už dávno nepršelo a tak by bylo potřeba trochu pěknéj rose! Lamentují zemědělci a všichni občané. Země je po lonsku značně vyprahlá, sněhu bylo v zimě málo, tak

je věru zapotřebí deštíčka. V zadech začínají rašit stromy a zdá se, že letos pokvete kdejaký trn. Tato ukázka se projevila začátkem měsíce, avšak 20 dubna přišel mráz, mínus 4 stupně C a zničíl již kvetoucí třešně v sadě na Čupech. A podobné mrazy, ba až 6 stupňu trvaly do 24 dubna. Majitelé ovocných stromů chránili tyto před mrazy tím, že tvořili v sadech a zahradách dýmící ohně aby hustým dýmem býl strom před mrazy izolován. Dne 25. dubna se snesla první jarní bouře nad krajem a dala znamení, že nese sebou lék na širé pole, aby toto ozdravělo a to co zaseto jest, se zazelenalo. No, přišel deštíček, ale skrovňoučký. Jen tak, že trochu prsť pokropíl. Nedá se nic dělat, snad po druhé, bude lepší. Traktory rachotí jeden za druhým, vozí se hnoje pod brambory. Cesty polní jsou v dobrém stavu, nechá se vyjeti kde kdo chce. U obecního domu se téměř denně svádějí jazykové bitvy o příděl traktorů. Každý, stavozemědělec a nebo výkonný zemědělec, by chtěl co nejdřív hnůj vyvésti. První, potahů nemají, druzí jej mají, ale v ubohém stavu. A konečně, nač sú ty traktory? Jednak je to rychlejší a také laciná doprava. Před časem se u nás říkalo. Enom pusť traktor do pole, uvidíš, bude po chlebě. Pole umačká, zahnusí. Dnes! Pravý opak! Každý chce traktorem orati, hnůj vozit i ve žních kosit. Dobrá je to věc, socialistický stát pomáhá všem občanům, je také ale zapotřebí, aby všichni občané socialismus podporovali a budovali. Pak se na naších polích objeví ještě jiné, výkonější a mohutnější stroje, které provedou velkou dřinu za člověka.

Politické události. Zraky všech národů světa, obracejí se ke Koreji, kde právě v těchto dnech zahájeno jednání mezi Čínskou lidovou republikou a Korejskou lidovou republikou na straně jedné a vojsky Jižní Koreje a tak zvanou armádou Spojených národů na straně druhé, o výměnu a repatriaci raněných a nemocných zajatců. Jednání mělo kladný výsledek a dává určitou naději, že brzy dojde k zastavení dalšího krveprolévání na obou stranách a kyžený mír, rozprostře se nad Korejskou zemí i nad celým světem. Jest nesporné, že tato situace, to je vyřešení Korejské otázky „je dílem Světové rady míru, která soustřeďuje milióny lidí na celém světě, drže se Stalinova hesla! „Mír bude zachován, vezme-li lid věc míru do svých rukou a bude jej hájit až do konce!“

Žijeme v přípravách k svátku Práce, Prvnímu máji. Přípravný výbor vysílá dvojice občanů na zvaní k oslavám Svátku Práce. Poslední neděli před 1 májem vyšlo do vesnice 35 dvojic, aby pozvali občany na tento radostný den, jednak na májovou manifestaci do Uh. Brodu, jednak na slavnost v naší obci uspořádanou. Jako hosté, zůčastnili se soudruzi patronátního závodu Průmstav n.p. závod Uh. Brod, soudruzi Ladislav Kudláček hlavní účetní, Pastyřík Josef, zástupce ředitele a Alois Zvonek předseda závodní odborové rady. Dvojice přinesly závazky naších občanů k Prvnímu Máji a to: Závazky dodání 380 Kusů vejce nad smluvní dodávky, 48 litrů mléka, 386 pracovních hodin, které občané odpracují na pozemcích Jedotného zemědělského družstva. Poslední dny měsíce dubna, byly ve znamení blahodárného deště. Pršelo, 28, 29 a 30, téměř stále. Spadly miliony na naší zem. Všichni máme radost! A jak by né! Vždyť proto pracujeme všichni, ať v závodech, na stavbách či na poli, aby z naší práce měl prospěch celý národ. A každá naše práce je závislá na dobré úrodě a úroda, na přízni počasí.

Květen.

První máj, Svátek Práce. Ráno mlhavé. Pojednou, jakoby se clona roztrhla a zlaté slunce líbá zvlaženou zemi. Krásné, jak spanilá nevěsta, vítá příroda nejkrásnější měsíc v roce, Máj. Skřivan vesele se vznáší do oblak a z jeho hrdélka zní zpěv radosti, hvízdot špačků probouzí ostatní pěvce ze spánku, aby všichni společně přivítali krásný den. Raním tichem, rušeným sladkými melodiemi ptactva, zní veselé pochody dechové hudby. To Josef Stehlíček se svojí dechovkou hraje Budíček, aby připoměl, že dnes je velký den, Svátek pracujícího lidu. První máj už jede sem! A jak se dívá lid? Jako zázrakem, příroda se změnila. I ona obléká sváteční háv z jemné zeleně, ovlažené posledními blahodárnými dešti.

Zvláštní vlak odváží občany na slavnost do Uh. Brodu. Co se dělo v Uh. Brodě, jest v celookresním měřítku, mohutné. Hudby, alegorické vozy, masy pracujícího lidu se závodů a vesnic. My se podíváme, jak se slavíl První Máj v naší obci. Vzpomínáme osmé výročí osvobození Rudou armádou. Bylo to také 1. května 1945.

Dlužno poznamenati, že místní slavnosti jsou téměř, každým rokem stejné. Průvod vesnicí z hudbou, slavnostní projev, recitace básní, zpěv a závěr. Letos se ani tradiční máj nepostavíl. Příznačné však je, že slavností Prvního Máje, zůčastňují se velmi málo naši zemědělci. Je to pravda, která se nedá popřít. Snad se i tato otázka stane všeobecnou, po odstupu nějakého roku. Snad se podaří, dáti kladivo a srp, dohromady a rudá záře hvězdy zasvítí nad námi společně.

9 května, státní svátek, Den osvobození. V naší obci nekonaly se žádné zvláštní oslavy. V tento den konají se vojenské přehlídky v Praze a v krajských městech. Aby bylo umožněno i venkovu přehlídek se zůčastniti jsou z jednotlivých okruhů vypraveny zvláštní autobusy které za zlevněné jízdné přepravují, na příklad ze Šumic do Gottwaldova činí jízdné 54 koruny tam i zpět. Z naší obce se přihlásilo 15 občanů. Po těchto slavných a za krásného počasí oslavovaných dnech, nastává obrat v přírodě. Dne 10. května, mráz – 5 stupňů. Ovocný strom, hlavně peckoviny je v plném květu. Dnešní mráz dal ránu. Zase, jak koncem dubna dým zahaluje humna, sady. Téhož dne na večír sněhová plískanice a dne 11. května, příroda ani o vánocích. Stromy se prohýbají pod tíží sněhu, mladé polní kultury pod sněhem a pořád padá a pada. Dobytek ve stájích bučí, týden býl už na jarní pastvě, doma není čím krmit a venku, všecko bílé. Jest-li je pravdivá pranostika: Studený máj, stodole ráj, pak velmi rád zaznamenávám do kroniky událost s mrazy a sněhem, abych na podzim mohl podati kladný neb záporný posudek. Podobné počasí nebylo velmi dávno. V naší kronice žádný z mojích předchůdců podobný zjev nezaznamenál. Staří lidé říkají; Jest-li prší před svátkem Na nebe vstoupení páně, jsou tehdy nebesa otevřena. Letos se i toto rčení osvědčilo. Svátek připadl na den 14 května a celé tři dny před tímto svátkem pršelo. Teplota se pohybovala na plus 2 až 12 stupňů Celsia. Májový deštíček, udílí pambíček, jedni i přes to, že je zima, si pochvalují hlavně ti, kteří mají zaseto a brambory posázeny. Horší jsou na tom ti, kteří mají obilí a brambory v pytlích. Jak již bylo řečeno, majitelé potahů nemají krmiva a jinak nechtějí jeti na práce než když dostanou pro dobytek krmivo. No a ti malí také ho nemají, tak práce zůstává stát. Traktorové práce byly značně omezeny, neb na prvém místě, musí pracovati v Jednotných zemědělských družstvech. Rovněž naše jednotné zemědělské družstvo teprve ustavené, není na tom lépe. Je pravdou, osevy jsou provedeny a cukrovka zaseta, to je však už venku a volá po pracovních silách. Je zapotřebí provésti první oškrábání a jednocení. Oškrábování provádí po pracovní době v závodech členové muži pomocí ploužků, ale hůř je to z jednocením. Cukrovky je zaseto asi 5 ha a rovněž žen je asi 5 pro práci jednocení. Denně jsou volány ženy, nečlenky, aby za odměnu přišly pracovati. Zatím co na jedné straně řepa se jednotí, na druhé je zarostená plevelem, hlavně ostem. Před ženskými musí jít muži a školní mládež a vytrhati bujnou plevel. Je samozřejmé, že práce jde velmi pomalu a promeškávají se agrotechnické lhůty. Mimo toho je zapotřebí vyvoziti hnůj a sázet brambory. Jedna pára koní nestačí na tuto práci a zvláště když jsou jednotlivé pozemky od sebe na hony vzdáleny, všecko od vesnice daleko. Věříme však, že byť i těžký začátek, přece se podaří, když i se spožděním práce polní, provésti. Všeobecné možno konstatovati, že po sporých deštích, všecko bujné roste. Oziminy, jařiny, traviny i cukrovky, radost se podívat. Aspoň doposud, co bude dále, nevíme.

Mimo polních prací, provádí se výsadba lesa v kopánkách a v řídkých lesních porostech.

Dne 12 května zemřel dlouletý správce státního hřebčince v Šumicích, Jan Hřib. Jeho pohřbu se zůčastnilo hodně zemědělců z okolních vesnic a místních občanů. Bylť velkým milovníkem krásných koní, které dovedl řádně ošetřovat ale také trezírovat. Jest-li kůň

nešlapál podle jeho „gusta“ dovedl jej vycvičit né bitím, ale lomosným křikem. Hřebce nemusél vidět, ale jistě ho uslyšel, jak lomosí: „Jak to ideš, já ti sakra tu hlavnu zvihnu, já tě probudím, hergot!“ To byla výchovná methoda. A to už hřebec věděl, kolik uhodilo! No, odešel od zamilované práce před dvěma léty, kdy pro nemoc se už této věnovat nemohl, ale přece stále říkál: Už su tu zbytečný, na nic!

V posledním květnovém týdnu, roznesla krajem pověsť, že prý bude provedena měna peněz, že bude všecko zdraženo a podobně, jak už to při takové panice bývá. Lidé, kteří měli hodně peněz, obléhali volné prodejny zboží a kupovali co se dalo: Obleky, látky, pračky, ledničky, koberce a vše co na volném trhu bylo k dostání. Jezdili na Slovensko, Brna, Gottwaldova, ze Slovenska zase jezdili a kupovali u nás, co se dalo. Obchody byly přeplněné kupujícími, sem tam se ztratili v mačkanici nějaké babce i peníze, křiku a běhu až, až.

A panika šla dále! Státní rozhlas hlásí: „Nepodléhejte panice, nevěřte zahraničnímu rozhlasu Svobodné Evropy!“ Ale nepomáhalo to, panika šla dále! 25 května, už se prodávalo pouze na přídělové lístky. Volný prodej býl zastaven. Tekstil se prodával na body, ostatní spotřební zboží na lístky. Cukr, mouka a lihoviny se vůbec neprodávaly. Trochu panika utíchla, ale jen zdánlivě.

24. května konalo se ustavující valná hromada, Spotřebního družstva Jednoty. v Záhorovicích. K této jednotě přičleněnny obce: Nezdenice, Rudice, Šumice. Jednota Záhorovice přebírá prodejny a výrobny bývalého družstva Budoucnost. Děje se tak na základě vládního usnesení, tvořil prodejny v menších okruzích, aby byla snažší kontrola a zásobování. Doposud byly prodejny pod správou Okresního družstva, které nemohlo všecky prodejny řádně kontrolovat ani zásobovat potřebným sortimentem. Této ustavující valné hromady, která se konala v Záhorovicích, zůčastnilo se od nás 28 občanů, bývalých členů družstva Budoucnost. Po informačních referátech zástupců okresu a družstva Záhorovice. (prodejna Záhorovice slavila 50ti leté založení) přikročeno k volbám představensktva a revisní komise. Každá, z uvedených obcí, má zastoupení v představenstvu i v revisní komisi. Naši družstevní obec zastupuje, v představenstvu: Kubáň Ludvík

v revisní komisi: Šojdr Jaroslav

náhradník: Bartošová Božena.

Do svazku Jednoty Záhorovice, patrí v nasí obci: Dvě prodejny spotřebního zboží, 1 prodejna masa (Masna) 1 pohostinství a 1 výrobna, pekárna. Družstevní Jednota zahajuje svoji činost dnem 1. července 1953.

28, 29 a 30 května, byly všechny obchody uzavřeny. Na dveřích visely tabulky: Inventůra.

30 května, sobota, 6 hodin odpoledne. Státní rozhlas hlásí: Usnesením strany a vlády, bude počínaje 1 červnem do 4 června, provedena měnová reforma. Dosavadní peníze budou vyměněny za peníze nové. Výměna bude prováděna následovně: Občané, kteří jsou v pracovním poměru a pobírali lístky pro vázaný trh, dostanou za 300 korun starých peněz, 60 korun peněz nových, to znamená za 5 Korčesl. 1 korunu. Zbytek, přesahující 300 Kčs starých peněz, bude vyměněn za každých 50 Kčs, 1 Kčs nových peněz.

Poznamenává se: Příklad; v rodině zaměstnaného občana žije manželka a 3 děti. Celkem i s manželem, 5 osob. Bude měnit 2000 Kčs starých peněz. Obdrží 5x300 Kčs t. j. 300 Kčs peněz nových, zbytek za 500 Kčs starých peněz, 10 Kčs peněz nových.

Dále hlásí státní rozhlas: Vklady na vkladních knížkách se přepočítavají do 5.000 v poměru 5:1 od 5.000 do 10.000 6.25:1, od 10.000 do 15.000 10:1 a t. d.

Dlužné částky se přepočítavají 5:1, t. j. ze 5 Kčs starých peněz, 1 Kčs nových peněz.

Tímto usnesením ruší se veškeré staré peníze a v platnost přichází peníze nové, vydane státní bankou československou a to v hodnotách: papírové 100, 50, 25, 10, 5, 3, 1 Kčs

Drobné mince: 25, 10, 5, 3 a 1 halíř. Současně s měnouvou reformou, ruší se vázané hospodářství. Veškeré potravinové lístky a šatenky, pozbývají dnem 1 června, platnost.

Ceny potravin i průmyslového zboží budou o 37% nižší než-li ceny na vázaném trhu a ceny komerční, t. j. ceny na volném trhu, se snižují až o 150%.

Příklad:	Mouka krupičková	1 kg,	"	"	6.90	"	"	5.-	"
	" hrubá	1 kg,	"	"	6.90	"	"	5.-	"
	Chléb žitný	1 kg	"	"	4.60	"	"	2.80	"
	Cukr	1 kg	"	"	22.-	"	"	14.-	"
	Pivo čepované	1/2litru	"	"	1.20	"	"	0.70	"

a tak dále.

Občané vyslechly tuto zprávu, která byla vysílána přes místní rozhlas, veřejně, z nevšedním zájem a každý už počítál, kolik obdrží za staré peníze, peněz nových. Je pravda, že tato zpráva padla jako hrom z čisté oblohy. V neděli 31. května byly noviny na rvačku. Každý chtěl znát podrobnosti o výměně peněz. Cigarety se ten den ani následující dny, neprodávaly. Jenom pivo, ještě za staré peníze a starou cenu. Dnem 1 června, přepočítává se stará měna na měnu novou. Toto přepočítávání potrvá až do 4 června. Ovšem kdo má již peníze nové, platí těmito a za cenu novou. Uvedu několik příkladů přepočítávání:

Tak cestovní lístek dráhou ze Šumic do Uh. Brod stál 5 Kčs, přepočítáno, stojí 250 Kčs

½ litru píva stál 1.20 Kčs " " 51 Kčs

Hospodyně koupila kvasnic za 1 Kčs, nyní zaplatí za totéž množství 50 Kčs a podobně.

Červen. Měnová reforma.

1, 2, 3 a 4 června, měla výměnná střediska práce plné ruce. Od 7 hodiny ráno do 19 hod. večer. Vyměnná střediska byla rozdělena: v Uh. Brodě, Luhačovicích, Nivnici, Bánově, St. Hrozenkově, Strání, Vlčnov, Prakšice, Bojkovice. Naše obec byla přičleněna do Uh. Brodu, bávlé Městské spořitelny, nyní pobočky státní banky. V jiném středisku náš občan peníze měnit nemohl. V tyto, shorauvedené dny, hromadily se staré peníze do neuvěřitelných figur v bankách. Lidé, hlavně ti, kteří peníze nauplatnili v té panice o které byla dříve řeč, a kteří je měli doma v šuplíku, s různými pocity přistupovali k přepážkám ve výměnném středisku a zde podle předem připraveného seznamu, předložil tyto k výměně. Odevzdál mnohý deseti, ba i statisíce a domů si odnášel pár stovek. Desetitisícové částky se mnoho neproplácely, to by už musél míti někdo, přes půl milionu Kč staré měny. Možná, že někdo měl! Ale to už není moje záležitost, abych v bance pátrál po takovém boháči. Že se výměna peněz neobešla bez pláče, je pochopitelné. Zvláště, takové staré babičky a dědkové, kteří si doma, do truhly skládali bankovku k bankovce a večír, pěkně na stole rozkládali s pocitem, že mají po finanční stránce aspoň na ten pohřeb postaráno, dnes si odnese nějakou stovečku. Je toto spravedlnost na světě?

Těžko mnozí naši občané chápali toto nutné opatření. Když uvážíme, že jenom ve výměném středisku zřízeném v Závodech přesného strojírenství, kde vyměňovali pouze zaměstnanci tohoto závodu, bylo vyměněno přes jeden a půl milionu starých peněz. Dovedeme si vůbec představit, jaké haldy papíru bylo jenom v našem okrese? Na jedné straně se peníze hromadily různými šmelinářskými machinacemi, kupovalo se vše možné i nemožné,

stavělo se za každou cenu, jako na příklad v sousední obci Bánově, kde podomní obchodníci a různí šmelináři kupovali stavební materiál za každou cenu a kdekoliv, odčerpávali stavební dělníky, zedníky a tesaře z národních podniků, platíce těmto za 1 hodinu 80-100 Kčs, někdy i více, zatím co zedník neb tesař pracující v národním podniku vydělál za 1 hodinu poctivé práce 20-25 Kčs. To býl ohromný rozdíl. Nebylo proto divu, že stavební dělníci odcházeli bez omluvy ze staveb a pracovali na černo v Bánově, Suché Lozy, Nivnici a nebo na Lopeníku. Na jedné straně hromadily se nemovité majetky, na straně druhé bankovky. Je pravdou, že byly rodiny, které žily jak se říká od ruky do úst, že měl jen to, co si poctivou prací vydobíl, že mnohý neměl co měnit, snad nějakou stokorunu, je však také pravdou, že ten co měl mnoho, zůstál mu po měně majetek šmelinařením nabylý a ten co neměl nic, před měnou, po měně měl zrovna tolik. Býl jsem svědkem dne 5 června, to je příští den po měně, kdy jeden, mě neznámý občan vytáhl u Březáčků v restauraci náprsní tašku s penězi a gavalírsky prohlásil drže plnou hrst nových stokorun v ruce, „Co? Peníze byly jsou fuč a peníze sú zas! Kde vzál ten člověk oněch 5 tisíc na druhý den po měně? On totiž prohlásíl, „tu je pět tisíc jak fík“! Buďto mnoho měníl a nebo udělál dobrý kšeft! Není jinak ani možno! Jedna věc byla však spravedlivá. Zrušení vázaného hospodářství přetrhlo niť šmelinaření a přísné zakázání podomních obchodů. Takový pánové byli nasazeni do práce, aby se už jednou poctivě živili. Vláda jistě dobře rozhodla v této věci a rozumní lidé, i když s počátku si zarebtali, uznali úplně za správný tento radikální řez.

Začíná se nový život! Starší občané pamatujeme podobné reformy v roce 1918, kdy se poníze kolkovaly a ku kolkování nesl někdo bankovky v koši, peněžní reforma za okupace, kdy za 10 marek byla 100 koruna, víme přece, že když si němec koupil za 1 marku u pekaře rohlíků, dostál jich 50 kusů (1marka = 10 korun) že žhrali čokoládu místo chleba, protože marka měla u nás „hodnotu“, pro ně to býl cár papíru. Okupační peníze zaplavily naši obec a všechny obce. Němci kupovali vše, co se dalo sežhrat a platili jak kdo chtěl. U mnohých lidí, byly peníze alfou i omegou. Víra, naděje a láska, stala se pouze mystickým symbolem. Lidé, ne všichni, ale hodně, v peníze věřili, pomoci šmeliny doufali v lepší časy, a přes peníze šla láska k blížnímu. Nemáš co jíst? Máš peníze? Prodám! Nemá peněz, chcípni! Bylo to za okupace, asi v roce 1944, přišla ke mně do domu jedna paní z Uh. Brodu. Jméno mé nechtěla prozradit. Nabízela mě černé, páskované mužské kalhoty úplně zachovalé. Manžel její býl prý v koncentráku. Za tyto kalhoty, které před okupací stály asi 220 Kčs, chtěla paní nějaké živobití. Jařku, paní, kalhoty si ponechte, dá Bůh že se Váš manžel domů vrátí a bude je potřebovati. Nejsem žádný zemědělec abch Vám za ně nabídl tolik živobytí za cenu kalhot, protože znám jejich hodnotu. Dál jsem oné paní úplně zdarma 10 vajíček a tím jsme se rozcházeli. Nechtěla vajíčka zdarma přijat. Jařku, podívejte se! Ja z Vaších páru korun co mě dávate nezbohatnu a zbohatnout nechci. Vemte si je a s Pánem Bohem z dětmi užijte. Načež ona s pláčem mě praví: Pane, s temato kalhotama jsem byla včera v Těšově a tam mě dávala jedna paní, selka, za ně 3 kg mouky!

Taková byla doba na peníze! Ta paní přišla za pár dnů zase. Přinesla naším dětem asi 10 dkg bonbonů a zase dostala zdarma od manželky 5 vajec. Nechlubím se, toho jsem dalek, ale líčím příklad, jak mnozí lidé, křesťané, dovedli prokazovat lásku k bližnímu. Za mamon! V roce 1946 přišla částečná sprcha i na tyto pány. To byla v pořadí třetí peněžní reforma. Vklady ve spořitelnách a bankách byly vázány. Pokud kdo měl hotové peníze, vydané před okupaci neb za okupace, musel tyto předložit k výměně za peníze nové! Při této reformě, mohl mít na hotovosti peněz kolik chtěl, neobdržel více, než-li 500 Kčs na osobu. Příklad. Občan měl na hotovosti 20.000 Kčs, v rodině byli 4 členové včetně malých dětí, obdržél 2.000 Kčs zbytek zůstál na vázaném vkladu. Podobně tomu bylo kdo měl vklad a jinak na hotovosti třeba 1.000 Kčs. Rovněž i tak obdržel na 1 osobu 500 Kčs, zbytek, vázaný vklad. Kdo neměl ani hotovost ani vklad, neobdržel pochopitelně nic. Chytráci i zde chytračili. Šlo

se za tím, co neměl nic, nabídla se určitá částka za odměnu a býl kapitál zase. Zase uvedu konkretní příklad. Nechci jmenovat!

Občan X měl osmičlennou rodinu, na výměnu neměl ani korunu. Občan Y, nabídl mu 500 Kčs, aby mu vyměnil hotovost. Svěřil občanu Y 10.000 Kčs. Tento mu jí vyměnil a obdržel 4.000 Kčs nových peněz. Ponechál si oněch 500 občanu X vrátil 3.500 Kčs nových peněz, plus 16.000 vázaného vkladu. Vázaný vklad býl uvolněn jen v určitých případech, které státní banka povolila. Jistější byla hotovost a tu si chytráci zajišťovali podobným způsobem. Že různými machinacemi, bylo mnoho vázaných vkladů odčerpáno, to je svatosvatá pravda. I těmto vázaným vkladům býl učiněn poslední peněžní reformou, konec. Vázané vklady byly zrušeny. Abych, jako kronikář né jenom o jiných psál, napíši také sám o sobě. Při měnové reformě v roce 1946 jsem obdržél pro 8 členou rodinu 4.000Kčs nových peněz. Na vázaném vkladu mě zbylo 52.000 Kčs. Vázaný vklad býl na spořitelních knížkach. Jedna byla moje, na které mimo úspor okupačních bylo 1.800 Kčs předválečných, jedna dcera pracovala ve Fatře a ukládala si část svého výdělku pro další léta, až se snad provdá. Druha dcera sloužila u hostinského Tlacha a rovněž si výdělek ukládala třetí dcera pracovala po vychození ze školy v továrně na marmeládu a také jí jsem dovolíl, aby si část výdělku dávala na knížku a syn, učíl se obuvníkem a měl radost, když se mohl pochlubit, že získaný „trinkgelt“ si uložil v Raifansence. A já, s mámou jsme měli radost, že se děti učí šetřit. Myslíl jsem si. Na nějaké velké budování kapitál nemám, a to, co máme nám postačí. Nech si děti šetří, i když by se nějaká měnová reforma provedla, přece něco budou mít pro začátek nového života, kdybychom válku přečkali a pak se děvčata povdávaly. Já pevně věříl od počátku, že Hitlér válku prohrát musí, ovšem, nemohl jsem, jak každý jiný občan počítati s tím, že naši drahou vlast válka ve své krutosti nezasáhne. Vše bylo ponecháno naději, že to dobře dopadne. I ty peníze na vkladních knížkách. No nedopadlo to špatně. Válečný vítr se přes naši obec přehnál bez zvláštních nehod a peníze, z velké části, zůstaly na vázaném vkladu. Tři dcery se do roku 1953 provdaly a každá z nich obdržela 4.000 Kčs na výbavu. Celkem tedy 12.000 Kčs a 40.000 Kčs, poctivě uspořených peněz, propadlo. No a při poslední měnové reformě? Dlouho jsem se tak držel nad vodou. A právě v tomto roce, býl syn vyučen horníkem, jakousi korunu vydělál a tak si skládál, že si koupí na volném trhu oblek. Druhý syn, co se učíl obuvníkem, tohoto řemesla nechál a po příchodu z presenční služby, přeškolíl se na svářeče a pracovál ve Slováckých strojírnách.

Udělál si plán, že se tento rok bude ženit, když máme je už od práce sešlé, že dovede do domu mladou pomoc. Tož také šetříl, jednak na svadební oblek a začátek po svadbě. No a já s mámou, šetřili jsme na uspořádání čtvrté svadby. Tak se nám k 1. červnu nahromadilo na hotovosti 18.000 Kčs. Nepodlehli jsme panice. Ale chyba byla ta, že celý obnos, který se tak asi během dvou měsíců sešel, nebýl na vkladní knížce. Na to jsem, už jaksi s předchozího ponaučení, nemyslél. Při měnové reformě jsem obdržel 848 Kčs a ostatní šly do šmelcu. No a co se stalo? Nic! Začínáme znovu.

Syn se ženit nebude a horníkovi koupíme oblek na novém, volném trhu. Jen když Pán Bůh zdraví dá, jak je to ve Smetanové opeře, Pradané nevěstě.

Červenec.

Vlivem častých dešťů, spojených s bouřkami v měsíci červnu, zůstala pozadu polní práce. Sušení jetelin, lucerek, obdělávání brambor a cukrovky. Pozadu jsou práce soukromých zemědělců i družstevní. Obilí, pod tíhou vody z dešťů, ve velké většině je zlehlé. Červenec se ukazuje zatím dobrý. Hned prvé dny teploměr zaznamenává plus 18 až 20°C. Nebylo tomu dlouho. Již 3. července obloha se zatáhla, v zápětí se začalo býskati a hromy tloukly až okna drnčela. Lijavec se snesl nad krajem. Příznačné při tom je, že lijavec zasáhne jen část kraje.

Tak v Šumicích se pro lyjavce nedá nic dělat, zatím na katastru obce Újezdu a Těšova se pílně v poli pracuje. Zde se osvědčilo staré dráždidlo:

„V Šumicích pršalno a v Bánově ani nekapno!“

Vesnický člověk věří pranostikám. Proto čeká jak bude na sv. Prokopa, to je 4července. Bude-li pršet na Prokopa, omokne každá kopa! A věru, přešelo! No musí pranostika pravdivá i nemusí. My na tom našem venkově jsme téměř všichni s tou přírodou tak zrostlí, že mnohé kalamity přehlížíme a jak jen trochu nám naděje zablískne, hned zase do přírody. A zvláště teď, když je všecko opožděno. Sotva přijdem z práce z našich závodů, už zase do práce v poli: Ať už má svoje, nebo né. Musí se i tem pomoci, kteří mají mnoho. Soukromým zemědělcům i družstvu. Jedni s kosama, hráběmi, jiné s motykami, vůz za vozem sjíždí z polních cest do vesnice, sváží se suché krmivo. Rychle sklidit, když počasí dovoluje, kdoví jak bude zítra. Obilí dozrává a naděje na dobrou sklízeň je. Rukama i zrakem hladíme plné pšeničné klasy. Slehlina doposud neublížila. Ani se nenadáme a budou, žně. Po svátku Cyrila a Metoděje, zahájil Frant. Vaculín žně v našem katastru. Tím jakoby dál povel k boji o zrno. Teď bude muset každý z nás složit zkoušku z vyspělosti. Ale kam napřed? Louky, brambory, cukrovka, žně! Věříme však, že do boje o zrno, přihlásí se lidé z města! A pak společně, práce se nám bude dařit. Město a dědina, jsou jedna rodina!

Začalo počasí příznivé. Teplota 25 až 30°C. Žně jsou v plném proudu. Těžká, ale radostná je tato práce. Že je, hlavně v poledních hodinách pekelné horko! Nevadí, jsou žně. Mandele na polích se řadí jak armády vojsk, na návsi spívá nemotornou píseň, mlátička. Rovněž ve stodolách hukot a v Pípalovém mlýně, hromadí se pytle obilí z letošní sklízně. Dodávky se plní podle hesla: Od mlátičky, státu. I na polích družstevních, pracuje se plnou párou, ačkoliv pracovních sil se nedostáva. Místní rozhlas vyzívá občany k pomoci. Je zapotřebí kosit, vázat a svážet. Jedni tuto naléhavou výzvu chápou a pomáhají, druzí se chovají lhostejně. Každý chce napřed svoje sklidit! Měsíc červenec se s námi rozloučil, jak začál. Bouřkou a lijavcem. Zemědělská komise při Místním národním výboru, organisuje postup výmlatu. Drobní zemědělci provádí výmlat na návsi dvěma mlatičkami a výkonní zemědělci tak, jak mají který svěřeno. Jakmi-le se ale vymlátí na návsi, budou pak mlatičky rozděleny do rajónů a výmlat se bude prováděti postupně, dům od domu. Tak by to mělo být! Že se to neprovede, je předem jisté. Žádný nebude chtít čekat, to bude zase křiku! Není zde odpovědný referent, který by práci řídil, zemědělský referent při místním národním výboře, neeksistuje. Nepodařilo se Akčnímu výboru žádného zemědělce pro tuto funkci získati. Nechce jaksi žádný odpovědnou funkci přijat, snažší je nedostatky kritizovat, než odstraňovati. Předseda M N V je nemocný, schůze rady se odbývají všelijak, komise fungují zrovna tak, veškerá tíha práce spočívá na tajemnici Místního národního výboru s. Boženě Stehlíčkové. Tento měsíc zemřel zemědělec Ferdinand Bartoš, zvaný Kochtovský. Než-li nastoupil dráhu zemědělství, měl za sebou procestování téměř polovinu kontinentu. V mladých letech dál se na takovou dobrodružnou cestu, chtěl skusit svět. Téměř 20 let býl mimo Evropu. Pracovál výhradně na zámořských lodích jako topič, nakladač a co přišlo pod ruky. Lodě měnil podle okolností. Nikde nechtěl dlouho vydržet, jeho snahou bylo co nejvíc zkusit. Pak ale zatoužil po vlasti a usměrněném životě. Za ušetřené peníze koupil v rodne obci dům, pozemky a dobytek, oženil se a ačkoliv býl vyučen uzenářem, zamilovál si práci zemědělskou. Nad jeho hrobem naposled zazněla selská píseň:

Rodné brázdy v šíř i v dál, co mi vás jen Pán Bůh přál.

Srpen

Začátkem měsíce zemřel starý zemědělec Martin Šojdr. V letech 1917 – 1919 býl starostou obce, právě v době, kdy se tvořily tak zvané „zelené kádry“ z desertérů, to je vojáků,

kteří zběhli z rakouských armád. V tu dobu bylo také v naší obci 60-70 desertéru, které četnictvo pronásledovalo a snažilo se dostati je zpět na válečná jatka. Starosta Šojdr, ten už to vždycky dovedl zařídit, že se nepodařil žádný úlovek c. k. četnictvu. Měl v rodině několik dětí a když se četník dle předpisů u starosty hlásil, to už děti Šojdrovi hlásili také deserterům. Šojdr Martin, býl zakládajícím členem hasičského sboru v Šumicích. Býl také douholetym literákem, t. j. zpěvákem, který jednak v kostele předřívává různé modlitby a další, je takovým vůdcem procesí po poutích. Poutě však v poslední době ztrácejí tu starou tradici. Pěšky se nechce ani těm zbožným, chodit. I dědečkovi Šojdrovém zněla selská píseň nad hrobem!

Vratíme se zase k žňovým pracím. Rychle jde všechno ku předu. Sváží se do stodol, mlátí a pořádní hospodáři odvádí po výmlatu, státu. Jednotnému zemědělskému družstvu přišel na pomoc patronátní závod Průmstav, z Uh. Brodu. Nákladními auty sváží se obilí z pole k mlátičce. Jelikož je hlášena změna počasí a to déště, každý spěchá, aby co nejdřív měl úrodu pod střechou. Na neděli, 9 srpna je vyhlášena celonárodní směna za účelem, rychlého skončení žnových prací. Dosavadní počasí je vskutku žnové; ve dne 22 až 28 °C, v noci 12 až 14°. Výmlat se provádí dnem i nocí. V noci je tím lepší, jednak není tak horko a jednak a to hlavně, je dostatek elektrického proudu. Za to ve dne, je každou chvili proud, přetížením transformátorů, vypínán. A to není příjemná věc pro mlatce.

Přesto, že letošní úroda je velmi pěkná, jsou zemědělci, kteří jsou v dodávkách pro stát, liknaví. Denně místní rozhlas vyzívá k plnění dodávek, ale pro jedny zemědělce je to jak když háže hrách na stěnu. Pro mnohého neplatí ani sankce, která je vyhlášena okresním národním výborem a zní: Pokud nebudou dodávky státu splněny na 100%, nebude dáno povolení na mletí ani těm zemědělcům, kteří mají dodávky splněny.Z nařízení vyplývá ta otázka, že se musí činiti nátlakem na liknavé, aby v zájmu celku svoje dodávky plnili.

Poměrně horké počasí, které na jedné straně prospělo žním, na straně druhé však, činí přírodu smutnou. Pastva na obecních pasinkách se ztrácí, brambory žloutnů, strniskové směsky se ani mnohde neukázaly ze země. Úroda ovoce, ač letos velmi skrovná, také dozrává a je vidět, jak občané, mající nějaké ovocné stromy v Kopánkách, obírají a odnáší domů. Podobná práce se koná v záři, letos však vlivem značného horka, všecko rychle dozrává. Na trhu se objevily první trnky a také do naší obce byly dovezeny trnky z jižní Moravy. Prodávaly se za 150-160 korun 1 metrický cent. Zájemců, kteří chtějí vařit „trnky“ a nebo i slivovici pálit, jezdí přímo do těch krajů, kde je peckovin dostatek a zde je přece laciněji koupí. Ono je přece i taková trnka na něco dobrá. Hospodyně chce povidla na koláče, má ráda nějakou sklenku zavařeniny v zásobě, a hospodář, ten zase proti bolení břicha a připadném „nachlazení“, trochu té domácí slivovice.

Poznamenávám, že Jednotné zemědělské dužstvo, skončilo veškerý výmlat 20. srpna a činí se přípravy k odměnám brigádníků a členů družstva.

Září.

Jsme v týdnu před našími hody. Předhodové práce se z malou či větší obměnou opakují celá desetiletí. U nás možno říci jsou dva termíny pro generální čistku v domech. Jarní k velikonocům a podzimní, k hodům. To se domy opravují, v bytech se maluje, pere a žehlí se prádlo a matky shání pro sebe a děcka něco nového. Dnešní děvčata a chlapci neshání kroje, jak tomu bylo před léty, ale moderní šaty „panské“, polobotky z platformou a nebo z rámem. No jsou ještě mladé ženy, které se velmi rády nastrojí do pěkných brokátů. A to je to pravé, hodové. Nové šaty, pěkný brokát.

Dědoušek Flaks postavil u obecního domu kolotoč a střelnici a tím hodová slavnost, zahájena. Radiogramofon hlásí do vesnice, že kolotoč je i se střelnicí, široké veřejnosti,

k dispozici. Bohužel, hodová neděle se pro tyto podniky, nevydařila. Bylo zamračeno a poměrně chladno. A to není pro kolotoče přitažlivé počasí. No, a po hodech, začala znovu a na pokračování polní práce. Kopání brambor z krmné řepy. Se setím ozimin se nemohlo začít, půda je letním vedrem sechlá a hlavně půdy jílovité. A takové, máme v našem katastru většinu. Seje se jenom v tratích s pískovou půdou jako v Malých trnovcích, Pod brodskou a Padělcích. Dny se kvapem krátí, ranní mlhy zahalují kraj. Denní teploty plus 16 až 18 °C. Po opadnutí mlhy, obloha je jasná jak blankyt. Večér zahaluje kraj dým bramborové natě, kterou děti, jak už to odedávna bývá, na polích pálí a v popele pečou brambory. To vše je neklamná známka, že se ujímá vlády, třetí roční období, podzim.

Snížení cen.

Dne 29. září. Vláda republiky československé a Ústřední výbor Komunistické strany československa rozhodly:

Snížit od 1 října 1953 státní maloobchodní ceny potravinářského a průmyslové zboží v tomto rozsahu. Uvedu zde jenom některé, běžné druhy.

Pšeničná mouka	snížení cen v %	10
Rohlíky	"	8
Pečivo máslové	"	11
Těstoviny	"	10
Cukr	"	14
Čokoláda	"	8
Tvrdé bonbony	"	5-20
Rýže	"	14
Čaj	"	19
Brambory	"	14
Nakládané okurky ve sklenicích	"	10
Pivo plzeňské 8°	snížení cen v %	8
" 12°	" "	23
" 10°	" "	17
Rum 40%	" "	15
Slivovice 50%	" "	19
Víno přírodní	" "	10

Průmyslové zboží.

Damské šatovky, župoanoviny, barchety, flanely	" "	5
Povlakové véby, kanafasy, damašky, sypkoviny	" "	5
Prádlové látky, popeliny, sefíry	" "	5
Kapesníky	" "	25
Hedvábné tkaniny v průměru	" "	30-40
Lněné tkaniny "	" "	16-25

Vlněné tkaniny "	"	"	15-40
Punčochy a ponožky "	"	"	42
Pletené a stávkové zboží "	"	"	6
Prádlo z tkanin "	"	"	5 – 28
Svrchní oděvy, pracovní, kožešiny	"	"	15 – 40
Bytový tekstil v průměru	"	"	7- 45
Galanterie, klobouky "	"	"	9 – 35
Chemické výrobky, mýdlo, barvy, laky a t. d.	"	"	5 – 40
Tabákové výrobky	"	"	8 – 25
Dopravní prostředkky: motocykly, auta, benzín	"	"	30
Stavební hmoty a dřevařské výrobky	"	"	10 – 30
Šicí stroje, radiopřijímače, elktr. Ledničky, a podob.	"	"	7- 57
Knihy	"	"	5.

Toto snížení maloobchodních cen je po měnové reformě za 4 měsíce. S jakým ohlasem bylo přijato širokou veřejnosti, bude psáno v měsíci říjnu.

Říjen.

Snížení maloobchodních cen, které vstoupilo v platnost dnem 1 října, mělo kladný ohlas. Bylo jasně viděti, že vláda republiky bedlivě sleduje vývin událostí ve světě a porovnává politickou i hospodářskou situaci. Na základě těchto poznatků a na základě dobrých hospodářských výsledků našeho průmyslu a zemědělství, může přikročit ku snižování cen a tím k dalšímu zvyšování životní úrovně našeho lidu. Jistě si čtenář povšiml, že mezi zlevněnými potravinami, ení uvedeno maso, masné výrobky a sádlo. Ono je to pochopitelné. Slevovati se může to zboží, kterého přichází na trh dostatek a nebo, kterého se hodně vyrobí. Promítneme-li otázku výroby živočišné v naší obci, kde byly na příklad dodávky hovězího masa za tři čtvrtletí tohoto roku splněny na 60%, vepřového masa na 57% mléka na 62%, a uvážíme-li, že podobných dodavatelů v celém státě je několik stovek, nelze se diviti, proč i v tomto zboží sleva nenastala. Soukroměhospodářící zemědělci daleko zůstavají za Jednotnými hospodářskými družstvy a tyto, nejsou-ly dobře vedena, zůstavají značně pozadu za dobře vyvinutým průmyslem. Naskýtá se u mnohého otázka: Proč nedovážíme z ciziny? Nebylo by nesnadné, dovézti ze zahraničí maso, tuky a podobně! Otázka však je ta, že můžeme platit našími kvalitními výrobky z průmyslu. A to by už, podle mého soudu, nebylo zdravé. Z ciziny dovážet suroviny (bavlnu, vlnu, rudy) u nás toto zpracovat a za výrobky, které mužeme doma, v našem vyspělém zemědělství vyprodukovat zase vyvážet? A právě tuto otázku vláda řeší tím, že všemožně podoruje zakládání JZD aby se i v zemědělství přistoupilo k zprůmyslnění výroby na velkých celcích, společným ustájením chovného dobytka, výkrmem hovězího dobytka a vepřů, založením velkých drůbežáren a drůbežních farem. Jedině toto je východisko a cesta, která vede i v mase a tucích ku značné slevě. Velká většina občanů toto chápe, ale jsou i takový, kteří mají na celou věc svoje názory a kteří říkají: Nech zaplatí, bude masa dost! A to bychom byli zase tám, kde býti nechceme. Zvednutím cen za živou váhu, zvedá se cena váhy mrtvé. Vláda ale říká: Výroba ve velkém je úsporná, levnější. Více a levněji vyrábět, to je heslo dneška!

JZD v likvidaci.

Na předešlých stránkách jsem se několikráte zabýval otázkou Jednotného zemědělského družstva. Popisoval jsem dobré i stinné stránky, poukázál jsem na celý vývoj hospodaření od převzetí statku pod národní správou a přibrání další zemědělské půdy. Rovněž jsem poukázál na nesnáze s pracovními silami a podobně. Bylo chybou, kterou členové družstva nemohli napravit, že ani jeden z nich nebýl výkonným zemědělcem. Ba ani předseda družstva, s. Duchoň, nebýl zemědělec, býl vyučený malířem a snad se špekulace býl nějaký čas někde v pohraničí na zemědělském hospodářství, pak býl kočím na státním statku v Bojkovicích a odtud se dostál do Šumic na statek pod národní správou. Z těch a dalších důvodou, nemohlo družstvo prosperovati tak, aby výnosy byly dobré a hospodářství zkvétalo. Ku cti družstevníků nutno však poznamenati, že ačkoliv těch různých nedostatků bylo hodně, tito pracovali velmi poctivě, nasazujíce každou volnou chvíli, svoji řádnou dovolenou, neděle, všemožně organisovali brigády pro špičkové práce, patronátní závod pomáhál kde mohl. Zvláště nutno vyzvednouti poctivou práci s. Frant. Zeťky, Ant. Synčáka, Leopolda Tlacha, frant. Svobody, kteří byli více v družstvu než-li u rodin, přesto, že byli zaměstnáni u svojích závodů. Nelze popřít poctivou snahu dalších členů a členek: s Miloše Tlacha, Aug. Lišky, Miloše Lorence, Ludvíka Jančáře, Ludvíka Jančaříka, Petra Marka, soudružky Karla Hřibová, Aneška Šotová, Vlasta Zálešáková, Marie Tlachová, Anděla Velflová a další. Družstvo bylo v situaci takové, že bylo rozhodnuto k likvidaci, pokud nezabředne do úplných nesnází. Bylo přece jasné! Na všecku práci těch pár členů nestačilo, bylo nutno najímati námezdné síly, tyto ve značné míře odčerpávaly finanční prostředky získané z hospodářství a členům by na konec zbyly velké starosti, v případě dluhy. A k tomuto nebylo možno za žádných okolností připustit. S povolením Okresního národního výboru, přikročeno k likvidaci. Rozprodán živý i mrtvý inventář, rozprodání zásob obilí, řepy a brambor, zbylých po splnění státních dodávek, zlikvidovány veškeré pohledávky a dluhy. Družstvo po likvidaci vyšlo z čistým ziskem několika tisíc korun československých. Tím skončila první pokusná etapa družstevního hospodářství, neskončila však definitivně. Jest jenom poučením pro doufám blísskou budoucnost, jak se má družstevní, společná práce zařizovati, jaké musí míti předpoklady, organisaci a vedení a hlavně, bez výkoných zemědělců družstva nezakládati a nepouštět se do velkých zemědělských akcí. Málo platné! Každý rozumí svému oboru. A každý obor má svoji organizaci, svoje klady i nedostatky. Dovolím si znovu opakovati, že likvidováním družstva, je učiněna tečka nad socializaci vesnice! Naopak! Tato půjde a stále jde stále v před a nezastaví se ani v naší obci.

Listopad:

Měsíc, kdy jsou dny čím dále kratší a kratší, ranní mlhy větší část kratkého dne leží a vysí nad krajem. Očekává se potřebný déšť, aby zkropíl suchou zemi. Těžko se provádí setí ozimin, když půda se za pluhem jenom láme. Oziminy delší dobu zasetí jsou jako na sýpce. Neklí, nevscházejí. Hluboká orba prováděna traktory a to jenom v tratích, kde se orati dá. Vyváží se hnoje rovněž traktory, neb všechny polní cesty jsou dokonale sjízdné. Ku konci měsíce dostavily se očekávané déště. No, že se bude prováděti setba ozimin a hluboká orba i v prosinci, je věcí samozřejmou. Jen když nepřijdou silné mrazy. Příroda se odebírá k zimnímu odpočinku a sní, celá armáda těch, kdož jsou s ní srostlí, naši zemědělci a hlavně, ženy. Pro ně už práce v přírodě, letos končí.

Když už jsme v listopadu, nutno poznamenati, jak se za posledních několik let změnila tvářnost našeho hřbitova. Místo nesouvisle rozházených hrobů, upraven hřbitov uspořádaně s dosti prostornými chodníky, dřevěný kříž není k spatření. Všude stojí více či méně nákladné nárobníky z umělého kamene, mramoru a žuly. Na místě drnem obložených hrobů, kamenné obrubníky. Nevím, co by tak řekla některá z těch dávno zemřelých občanek, které si

nedovedly jinak hrob okrášlený představit, než-li papírovými růžemi všech možných barev a dnes, prostá, bílá chrysantéma zdobí hrob téměř každý. Inu, ve všem a všude dějí se více či méně změny. Nová doba, nový duch a ten přijde dále.

Reorganizace M.N.V.

Zmínil jsem se na několika místech, že letoší rok byl takový jakýsi bez řádné vlády v naší obci. Předseda Místního národního výboru byl nemocný a po uzdravení nemohl svoji funkci už tak vykonávati jak dříve pokud byl čilý a cítil se úplně zdráv. Vždyť už má za sebou 62 křížků! Náměstek předsedy zemědělský referent nebýl, členové rady se scházeli i nescházeli a rovněž tak ostatní členové M. N. V. Časté změny, které se prováděly se členy místního národního výboru, mnohdy z příčin malicherných, nikterak nepřispěly k plodné práci, která čekala na dobré a ucelené vedení. Je přece samozřejmou věcí, že správa obce musí býti taková, aby měla důvěru všech občanů, aby rozhdování rady nebo pléna národního výboru bylo přijatelné pro všechny občany a bylo také realisováno. Toto se v poslední době nedělo. Přicházelo se i do takové situace, že plenární schůze nebyla schopna usnášení, neb se ani polovina členů do schůze nedostavila. Bylo nutné změnit celou taktiku a navázati upřimější jednání z našimi občany, hlavně zemědělci. Musél se opakovati rok 1950. Tehdy bylo zastoupení ve správě obce rozděleno dosti spravedlivě, na podkladě Národní fronty. Na tomto podkladě se budovalo i 8 listopadu tohoto roku. Členové národního výboru, kteří svoje funkce zastávali ledabyle, byli těchto zproštěni a jejich místa zaujalo devět nových členů, kteří dne 8 listopadu složili do rukou předsedy M N V, předepsaný slib.

Občan: Šojdr Martin, zemědělský referent, zemědělec

Hřib Jaroslav, člen MNV "

Šidlo Rudolf " " "

Hasoň Martin " " "

Gajdoš František " "

Gajdoš Josef " " "

Hřib Vlastimil " " "

Juřeník František " "

Slíva Josef " " zedník

Doufejme, že teď bude lepší a plodnější práce, Místního národního výboru. V našem kostele jsou varhany, které už dosluhují. Zub času hlodá, ladění je všelijaké, no to je tak, jak kdo této věci rozumí. No a proto, budou postaveny varhany nové, velké. Za tím účelem musí se také upraviti pro ně místo na kůře. A k této práci přikročeno teď v listopadu. Popisovati provedení považuji za zbytečné. Není to práce ve slohu gotickém ani barokovém ani romanském či renesančním. Kůr, neb jak se u nás říká chóra, prodloužena do směru chrámové lodi asi o 2 metry a pro výšku varhan, vyňaty nad kůrem 2 pásy trámového stropu a podbitím a omítnutím krovu, upravena jakási nika. Jako občan, považuji tuto věc s varhanami tak nějak za nesprávnou. Uvážíme-li že v chrámové lodi vysí rákos ze stropu (stropní omítka je otlučena) a stěny jsou všelijaké jenom né zamalované, středem chrámové lodi stojí podpěry stropu, pak považuji stavbu nových varhan, které budou míti značnou cenu, za ukvapený čin. To je můj osobní názor a nerád bych, aby býl považován za všeobecný. Všeobecný, alespoň u značné části občanů, je toto počínání uznáno za správné. Očekává se, že v brzské době, bude přikročeno ku stavbě kostela nového. Doufejme, ale ta doba může býti dosti dlouhá!

Věřím, že pan farář Fr. Josefík má velkou snahu tohoto docíliti, ale je také nutné viděti, ze se musí budovati to, co je zájmem celostátním. Závody, byty, školy, sociální a zdravotní střediska, komunikace, vodní přehrady a t. d. Vždyť v našem blízkém okolí jsou rozestavěny a zastaveny stavby škol: v Rudicích, Nezdenicích, Dolním Němčí, Velkém Ořechově. Zde jsou prostavěny zančné finanční částky a stávající školní budovy, jsou v ubohém stavu. Nebudu popisovati bytvou tíseň, jen v naší obci. Jsem přesvědčen, kdyby se příští rok postavilo 20 bytových jednotek nákladem Místního národního výboru, budou na rvačku. Pak nevím, zda-li stavba nového kostela bude v brzké době uskutečněna.

Prosinec.

Tento měsíc nepřinesl žádné zvláštnosti. Co se počasí týká, býl celkem příznivý, bez mrazů. Až konec měsíce byl tak trochu ve znamení zimy. Veřejný život v obci šel svojí cestou a tak se zdá, že všecko jide unaveně, jak když se blíží chodec ku svojemu cíli. Také veřejný život blíží se k cíli, ku konci roku. Poohlédneme-li se zpět, shledáme, že uplynulý rok přinesl dosti změn jednak v celostátním a také místním měřítku.

Ihned v začátcích roku: Smrt J. V. Stalina, za pár dnů, úmrtí Klementa Gottwalda, volba prezidenta republiky, měnová reforma, snížení cen spotřebního zboží.

Místní: Nedostačující práce Místního národního výboru, likvidace Jednotného zemědělského družstva, reorganizace Místního národního výboru.

Rok, 1953 se končí. Zaznamenál jsem stručně co se v naší obci událo, jak probíhala polní práce, jak jsme žili ve starostech, radostech i smutku.

Na vždy odešli z naších řad občané, kteří mohli vykonati pro náš národ, pro obec mnoho dobrých činů, odešli také ti, jimž stáří učinilo konec života. Nám, kteří jsme zůstali jest určena povinost, nahraditi ztrátu, nahraditi jí v poctivé práci. Pro ty a těm kteří odešli do nenávratna, patří naše milá vzpomínka.

1954.

Zápisy minulého roku jsou prováděny běžně, počínaje měsícem lednem a konče prosincem. Letošní rok, bude psán tak, jako roky 1951-52, to je schematicky. Přicházím k názoru, že tento postup je správnější a přehlednější. Dá to více práce, a sestava dle schematu, může se sestaviti až ku konci roku.

Předkládám jí takovou, jakou jí tento rok přinesl. Čtenář pak posoudí, který systém psaní je výhodnější. Píšu tak, jak jsem události prožil a viděl, jak se udály.

Volby do místních okresních a krajských národních výborů.

Jako první a důležitý bod schematu.

Již koncem měsíce ledna, konaly se veřejné diskuse k navrhovaným volebním zákonům. Diskuse probíhaly na závodech, v městech i vesnicích. V naší obci uspořádána diskuse dne 6 února. Účastnil se jí zástupce okresního národního výboru s. Roučka. Před diskusí, přednesen návrh zákon, ve kterém bylo rozvedeno, jaká práva mají voličové a jaké povinosti se kladou na zvolené členy národních výborů. Volební zákon jak je navržen, je velmi odlišný od volebních zákonů které jsme doposud znali. O celé soustavě volebního zákona, bude dále psáno. Nyní se podíváme, jak proběhla diskuse k navrhovanému zákonu. Naše občany, hlavně zemědělce, zajímala otázka, týkající se zemědělství. Zemědělec Karel Tomek nanáší připomínku, aby cena zemědělských výrobků byla stanovena jednotně, to je, aby smluvní dodávky byly propláceny tak, aby mezi smluvní a volnou cenou, nebýl tak velký rozdíl. Poukazuje na tu okolnost ze zkušenosti a dodává. Jsou zemědělci, kteří smluvní dodávky splní na 100%, obdrží nižší cenu a pokud mají možnosti, dodají nad smlouvu za cenu vyšší. Tímto získávají vyrovnání rozdílu. Ale naopak, jsou zemědělci, kteří sotva a nebo vůbec 100% dodávku nesplní, obdrží však pouze cenu nizší. Pro vyšší vyrovnání mu nezbývá. Při tom nelze poukázati na špatného hospodáře! Hraje zde značnou roli bonita půdy a sociální postavení zemědělce. Ředitel zdejší školy s. Petr Marek, klade připomínku: V navrhovaném zákonu se praví: Rada Místního národního výboru zasedo dvakráte za měsíc a projednává důležité úkoly, které v programu předkládá plénu Místního národního výboru ku schválení. Navrhuje se: Určiti dny, kdy má Rada zasedati. (Dvakráte za měsíc není jasné)

Dále se mluví v návrhu volebního zákona: Funkce v národním výboře je čestná a není honorována. Navrhuje se: Funkcionáře zemědělce, odměniti přiměřenou finanční odměnou. Bylo ještě více různých návrhů, které si přítomný zástupce okresního národního výboru jednak sám poznamenával, jednak zapisovatel za tímto účelem zvolený, pečlivě zapisoval do protokolu a v opisu tento předal zástupci ONV.

Tímto bylo zahájeno volební období, které přivedlo do varu Národní frontu, která má za úkol, poohlédnouti se po kandidátech. Proslýchá se, že volby se uskuteční v jarních měsích.

Dne 14. března, vydán vládou republiky, Zákon o volbách do Národních výborů. Jak bylo dříve uvedeno, tento zákon se v celé podstatě liší od volebních zákonů dřívějších. Na základě tohoto zákona, budou se volby do národních výborů místních, okresních a krajských konati dne 16 května. Kandidáty pro volby navrhuje Národní fronta. Jeden kandidát jest navržen pro volební okruh s počtem 100 obyvatel. To pro naši obec znamená 17volebních okruhů a 17 kandidátů. Toto se týká pouze pro volby do místních národních výborů. Pro volby do okresních a krajských národních výborů, jsou jiné směrnice.

Tímto dán jakýsi povel výboru národní fronty. Výbor se schází a rokuje. Vybírají se kandidáti, napřed jenom víhledově. Pak se navržení volají k pohovoru. Rozejdou se a zase se

sejdou. Ono je to čest býti zástupcem lidu, být jeho mluvčím, ale je to také odpovědnost před lidem a zákonem. A je to také, oběť. Funkcionář veřejné činosti musí kus svého pohodlí obětovati zájmu celku. A to se mnohému přece jenom jaksi nechce. Lépe je kritisovat, než-li být kritisován. Naši zemědělci zvláště, nejeví zájem o veřejné funkce.

Tento měsíc, nepřišlo se k žádnému závěru. Pro volební obvody navrženy volební komise, které mají úkol agitační a propagační ve prospěch navržených kandidátů. Měsíc duben býl ve znamení horečných příprav k volbám. Téměř denně konány schůze a schůzky. Navrhovaní jsou voláni do schůzí a ponejvíce se s nimi hovoří doma. Dne 11 dubna byli už voliči seznámeni z navrženými kandidáty na veřejné schůzi. Každý volič má plné právo pronésti svůj souhlas a nebo námitku, ku navrženém kandidátu. Jak bylo již zaznamenáno, je v naší obci 17 volebních obvodů, tudíž také 17 kandidátů. Náhradníci se nevolí. Pro lepší vysvětlenou uvádím: Obvod má svého kandidáta. Tohoto má právo si volit a nebo také, nevolit. Nemůže však dáti hlas kandidátu z jiného obvodu. Co je volební obvod? Volební obvod je část obce s počtem 100 obyvatel, tedy včetně dětí. Stane se, že v obvodu je třeba 60 voličů, to je osob, které do dne voleb dovrší 18 let a starších, mužů či žen. A tito voličové rozhodují o navrženém kandidátu. Když z navrženým většina nesouhlasí, návrh padá a musí býti navržen jiný kandidát, který bude přijat většínou voličů. Jak se pak volí, bude zaznamenáno v dalším.

Navržení kandidáti jsou vesměs mladí lidé, kteří skýtají záruku dobré práce pro národ. Žel však, že mezi 17ti navrženými, není ani jeden výkonný zemědělec. A toto je právě nedostačující pro blížící se volby. Na konec býl získán alespoň jeden zemědělec a tak mohla býti provedena registrace pro volby. Pokud není kandidát přijat obvodem a pokud sám kandidatůru nepodepíše, nemůže býti registrován.

Po schválení kandidátů, začala práce agitační a propagační. Agitační proto, aby byla utužena důvěra voličů i kandidátů, propagační, která názorně dovede ukázat jak probíhaly volby za první republiky, jak se slibovalo a málo se slibů plnilo. Ono ani nelze tak všechno popisovat, jak agitace i propagace probíhala. Jednak by to bylo pro budoucnost neaktuální a také bezpředmětné. Každé volby, ať se konají kdykoliv a zvláště volby veřejných institucí, jsou provázeny agitací a propagandou. Toto bylo, je a bude.

Teď bych chtěl stručně čtenáře seznámit se samým průběhem vlastních voleb. Je neděle, 16 května. Takový sychravý, chladný den. Už i to ráno bylo chladné, přestože dechová hudba vesele vyhrávala ranní budíček. Inu, i když je chladný den májový, začíná z vesela. A veselou, radostnou náladu musí mít každý občan. Vždyť dnes jide a nebo prijde vykonati svoji občanskou povinost!

Přistoupí k volbám. Mnoho po prvé, mnoho již po vícekráte. Ale tak jak dnes, ještě žádný! 7 hodin ráno. Předseda volební komise konstatuje, že všichni členové volební komise jsou přítomni ve volební místnosti, slavnostně zahajuje volby.

První přistupuje k urně a vkládá kandidátní lístek do osudí. Za ním následují ostatní členové volební komise. Volební místnost vkusně vyzdobena, busta presidenta v zeleni asparátu, v pozadí státní vlajky, zdobí průčelí volební místnost. Před budovou školy i uvnitř na chodbách, vkusná výzdoba, která dává tušit slavnostní ráz. A již vchází první občané, voliči. První vchází babička Procházková 75ti letá, tíha starostí z práce sehnula její tělo, z hůlčičkou v ruce přistupuje před volební komisi aby si odebrala kandidátku svého obvodu. Odchází za záclonu, ale dlouho se zde nezdržuje, rovnou k úrně a…. kandidátka je již uvnitř. Takový jakýsi milý usměv objevuje se na jejím líci a i to z Bohem, je jakési šťastné. Byla babička několikrát za svého života u voleb a snad si myslí: Jsou tyto dnešní snad pro mne poslední? Kdo to ví? My se s babičkou zatím loučíme a přejeme jí dlouho, dlouho zdraví.

Stářím započato, stáří, jakoby vzorným příkladem, pokračuje. Vchází takřka kmetové: Dědeček Jan Šojdr 87letý, Jan Borýsek 88 let, Martin Janča a frant. Pilka 78 let, vchází další babičky a dědečkové, mladší muží a ženy, ve svátečním šatě. Jdou na ranní bohoslužby a tím konají najednou dvě povinosti. Občanskou, kterou jim a nám všem dává zákon republiky, druhou, kterou dědíme po rodičích. Obě tyto povinosti, jsou-li konány v dobrém úmyslu a bez fanatismu, jsou prospěchem státu, národa. Po raních bohoslužbách zase zaplněny chodby školy a jeden po druhém, možno říci, slavnostním klidu vchází voličové. Jedni jdou rovnou k urně, jiní napřed za záclonu a pak teprve k urně a po vykonání občanské povinosti, odchází bočním vchodem. Členové myslivecké společnosti, členové svazu české mládeže, požárního sboru, členové sportovní organizace Sokol, členové dechové hudby, všichni přistupují k volbám korporativně. Mládenci a děvčata, víc v jednom sledu a s radostnou náladou vchází, splní svoji povinost a odchází.

Před budovou školy zpívají za doprovodu harmoniky pioníři, červené šátečky mile se odrážejí od bílých košilí. Vesele a jásavě zní písnička za písničkou. Veselé písničky pionírů a žáků naší školy, vystřídává dechovka. Řízný pochod, valčík, polka, směs národních písní od Šumavy k Tatrám, to vše dodává, byť i chladnému májovému dni, slavnostní, veselou náladu. Vždyť jsou volby, demokratické, tajné, svobodné, v devátem roce Osvobozené vlasti. Proto, že jsou to volby demokratické, má každý občan právo volební. Bohužel, né všichni jsou tak šťastní, že mohou k volbám přijíti. Nemoc, stáří a jiné neduhy, nedovolují opustiti dům. Za takovými občany se musí jíti. Malá urnička, kandidátky do obálky a už se jede. První návštěva u občanky Marie Zlatníkové. Mladá žena, zlá a těžká nemoc upoutala jí na lůžko. Členové komise předložili kandidátku, ponechali urničku u nemocné a venku počkali, aby ona sama rozhodla pro, nebo proti. Škoda, že su tak složena a vy jidete za mnou. Volila! My jí přejeme brzké uzdravení a jdeme do výměnku za jejím 88ti letým otcem, Martinem Jančářem. I on, stařeček splnil svoji povinost. Následoval dědeček Vaculín, babička Žampachová, Šerková, Frant. Zajícová, mladá, nemocná dívka Jarmila Mudráková, babička Bachůrková, Kašparová, Grajová a Frant. Chromková, Babička Hřibová, Bachůrková, Volaříková, Tlachova, dědeček Dvořáček 92ti letý a babička Juřeníková, chudák slepá. Všichni splnili občanskou povinost. Nebudu popisovat dojmy, které si volební komise odnášela z těchto návštěv. Pokusím se shrnouti je do jedné věty: Stáří neúprosně tlačí kdysi přímé tělo, k zemi, jakoby dávalo neklamné znamení že člověk je na konec zemi odsouzen, mládý život nalomený zlou nemocí, oči, které tak rády hleděli do světa, na krásu přírody či do oček dětí, vyhasly a tma kolem. V všech však odhodlání ještě žít, uzdraviti se. U všech pocit radosti z dnes vykonané občanské povinosti. A naše přání! Dlouhé žití, spokojené stáří a nemocným, brzské uzdravení. A babičce Juřenikové, chudeře slepé? Nech láska dětí a vnoučat nahradí jí to, co sama zrakem nemůže obsáhnout. (Chudák oslepla před 5ti léty)

Vracíme se do volební místnosti. Na chodbách čekají členové obvodních komisí, aby byli přítomni výsledku dnešních voleb. Blíží se 18 hodina. 18 hodin. Předseda volební komise prohlašuje volby za skončeny.

Do volební místnosti vcházejí členové obvodních výborů, zasedají na svá místa a budou sledovat výsledky voleb. Je samozřejmé, že každý bude zvědav na svůj obvod. Předseda otevírá urnu, začíná sčítání hlasů. Nebudu popisovati celý průběh sčítání, ale konečné výsledky.

Voleb se zůčastnilo 1027 voličů, kteří odevzdali 1015 hlasů (kandidátek)

Scházejících 12 hlasů, pravděpodobně, někteří voliči odnesli domů.

Z uvedeného počtu 1015 hlasů

hlasovalo pro kandidáty M. N. výboru 656

proti 359

Pro kandidáta Okres. národního výboru

hlasovalo 729

Proti 279

Pro kandidáta krajského národního výboru 642

proti 342.

Do okresního národního výboru zvolen náš občan, John Leopold

Do krajského národního výboru Jašková Marie, z Bojkovic.

Teď se podíváme, jak volily jednotlive obvody svoje kandidáty.

Obvod	1.	kandidát	Paták František	42	pro	9	proti
"	2.	"	Synčák Antonín	32	"	30	"
"	3.	"	Juřeník Josef	39	"	13	"
"	4.	"	Kočík Jindřich	42	"	22	"
"	5.	"	Kandrnál Josef	35	"	34	"
"	6.	"	Vaculín Josef	63	"	14	"
"	7.	"	Kůdela Antonín	42	"	24	"
"	8.	"	John Jaroslav	48	"	14	"
"	9.	"	Kokoš Jan	51	"	19	"
"	10.	"	Jančář Ludvík	33	"	29	"
"	11.	"	Zeťka františek	22	"	29	"
"	12.	"	Juřeník Jan	34	"	25	"
"	13.	"	Kubáň Stanislav	51	"	9	"
Obvod č.	14.	kandidát,	Tlachová Marie	27	pro	26	proti
"	15.	"	Vaculín Vojtěch	28	"	17	"
"	16	"	Šojdr Jaroslav	32	"	20	"
"	17	"	Bartošová Božena	38	"	24	"

Jak vidět, nebýl zvolen kandidát z obvodu 11. Podle zákona o volbách, jsou voliči tohoto obvodu povini, navrhnouti nového kandidáta, neb volba musí býti do 14ti dnů provedena. To znamená, že pouze obvod č. 11 musí volby opakovati. Obvod č. 11 navrhl pak kandidáta Hasoně Martina, zemědělce a volba pak provedena 21. května. Kandidát zvolen většinou hlasů.

První schůze Místního národního výboru konána 22 května v 8 hod. večér. Dostavili se všichni členové dosavadního i nově zvolení. Schůzi přítomen zástupce okresního národního výboru Dr Kadlček. Schůzi zahájíl dosavádní předseda Antonín Omelka.

V zahajovacím proslovu poděkował odstupujícím členům za jejich čestnou a dobře vykonanou práci ve prospěch občanů a státu a novým členům přál mnoho krásných úspěchů při budování socialistické vlasti.

Dalšího řízení schůze se ujímá nejstarší člen z novězvolených funkcionářů Vaculín Josef, a současně uvádí pořad jednání.

Bod 1. Složení slibu nových členů Místního národ. výboru.

" 2. Volba předsedy MNV

" 3. Volba rady MNV

" 4. Volba tajemníka MNV

" 5. " komisí MNV

" 6. Diskuse k dnešní schůzi

" 7. Zhodnocení schůze a závěr.

1.) Slib složen do rukou zástupce Okresního národního výboru.
2.) Předsedou zvolen Šojdr Jaroslav
3.) Členové rady zvoleni: Synčák Antonín, Vaculín Josef, John Jaroslav.
4. Tajemníkem Juřeník Jan
5. Volbu stálých komísí: Komise zemědělská předseda Vaculín Josef

" finanční " Kočík Jindřich

" osvětová " Jančář Ludvík

" pro výstavbu " Paták františek

Jednotlivé komise budou rozšířeny jednak z členů národního výboru, jednak z řad občanů, pokud možno odborníků.

6. V diskusi vystoupilo několik členů odstupujících i novězvolených. Řešeny otázky které budou programem další schůze a dány náměty budoucí práci.
7. Zástupce okresního národního výboru kladně shodnotíl dnešní první schůzi, pořál novému národnímu výboru mnoho zdaru a úspěchu v jeho odpovědné práci:

Zapěním Písní práce, schůze skončena.

Tim bych býl u konce s celým průběhem voleb do Místních, okresních a krajských národních výborů.

Jako doplněk nutno zde zaznamenati, že při volbách má volič právo, nesouhlasiti z navrženým kandidátem, Jména jeho škrtnouti, ovšem, musí celé jméno i příjmení býti škrtnuto, aby kandidátka byla prohlášena za neplatnou. Tak se jeví čtenáři hlasy pro a proti. Doufám, že toto vysvětlení, postačí.

Zemědělství.

Práce i její výsledek pro zemědělce závisí na mnoha činitelích. Zemědělec nemůže nikdy tvrditi, že jeho závodp splní předpoklady, které by si určil. Jeho práce spočívá v tom, jak dovede vystihnout vhodnou dobu, počasí a další ukazatele. Nemůže však zabrániti příchodu silných mrazů, sucha, bouřek a podobně. Tak letos začál rok co se zimy týka, dosti veselo. Sněhu mnoho nebylo, za to mrazy se stupňovaly od minus 8 stupňů až minus 25 stupňů Pro naše podmínky, zima skoro třeskutá. Lidi málo vycházejí do ulice, lépe je doma u teplých kamen. V únoru trochu mrazy povolyli, ale i tak bylo zima. Pro starou pranostiku býl „únor bíly, který pole sílí“.

Polní práce zahájeny kolem 20 března. Jak po léta minulá, tak i letos, začíná se v tratích, které jsou odvodněny. Nelse mluviti o nějakém teplém jarním počasí. Nedá se však s prací otálet. Staří zemědělci říkají: Sedlák si mosí teplo na jaro vyplakat! To znamená, že i když je v poli zima a pohůnkovi slzý po lících stékají, pracovat se musí. Březen, za kamna vlezem, duben ještě tam budem! A vskutku! To jarní sluníčko je jakési slabé a né a né zvítěziti nad zlou babou, zimou. Vítězí však člověk, který i přes nepříseň počasí snaží se dostati do země símě pro příští úrodu. Doba je tady, nelze otálet. Nastalé deštivé počasí ztěžuje postup práce. Ale jarní, byť i studené větry, ofoukají mokrou půdu, aby se mohla set cukrovka a sázet brambory. Velikonoční svátky připadají na den 18 a 19 dubna. Připadají však jako vánoce. Muži v zimníkoch, ženy v teplých kacabajích spěchají do chrámu na bohoslužby. Zima a plískanice nevábí ani na mrskačku, která pro mládež bývá tradiční. Duben skončil počasím studeným, květen tak začíná. Přesto, ze První máj se ukázál dosti pěkným dnem už druhý den býl pravý opak. Déšť, plískanice, studený vítr. Říká se: Májový deštíček, dej nám ho panbíček, ale teplý. Po desátem květnu nastává obrat k lepšímu. Tak si to alespoň myslíme. Ustaly déště, začaly větry. Vláha, které se zemědělci těšili, brzy z půdy vyprchala. Jarní vegetace se opožďuje. Takové počasí ma vliv na růst pícnin. Konstatuje se, že první sklízeň bude slabá, hlavně traviny a lucerky. Provádí se jednocení cukrovky a krmné řepy. Bývá starým zvykem, že obecní pastýři vyhánějí dobytek na pastvu začátkem května. Letos, tento zvyk se neuskuteční. Tráva pro chladné počasí neroste a k tomu není pastýře. Z místních občanů nemá nikdo zájem o tůto práci. Čemu letošní jarní počasí prospívá, je plevel. Když se díváme na Hrubé pole, kde je ponejvíce ozimina, vidíme velkou plochu žlutě zbarvenou. Nejinak je tomu Nad Příčnou a Černé hoře. Ohnice slaví triumfy. Podaří-li se jí udusit obiloviny, budou špatné žně. Příznačné je, že sousední katastr Nezdenice i Újezdec, jsou tohoto plevele ušetřeny. Náš katastr, pravý opak! Ku zničení, nepomáhá ani kořnit. Bylo dosti zemědělců, kteří museli takto zaplevelené pozemky znovu zaorati a naseti náhradu.

Také naděje na úrodu ovoce jsou malé. Vlašské ořechy zmrzly v květnu, peckovin může být, nepřijde-li nějaká nepohoda. Jablek a hrušek může býti jakás uroda v zahradách hrubé strany, za to v „kůtě“ je naděje pramalá.

Co říci o měsíci červnu? Když se podíváme do polí, zjišťujeme, že ohnice je po odkvětu, na to je pole zbarveno příjemnějšími květy. Teplé, skoro letní deštíčky, pobídky k růstu i květu jeteliny, lucerky, louky, kvetou ranné brambory, zkrátka, červen je v plné kráse. A né jenom v kráse přírody, ale i jinak měsíc červen řádí. Po studeném květnu, jsou v červnu velká vedra. Teploměr ukazuje 28 až 30 stupňů tepla. A dne 24 června stoupl teploměr až na 34°. Přes polední hodiny každý hledál chládek a v noci, byl vzduch přímo prohřátý. Je to na místě, červen má býti plný květu a jasu, ale, jak jsem uvedl na začátku. Pro zemědělce a jeho práci je mnoho ukazatelů. Velká, možno říci vedra, přinesla menší katastrofu. Nedostatek vody ve studnách i potocích. Voda se dováží z řeky v lejtách i sudech, pro pití i vaření se shání tam, kdo jí má více. Poznamenávám, že na příklad občané sousední obce Rudic, jezdí pro vodu až do tůně pod Koudelovou Nivou, to je pod pasinkem Žebráčky. No, není zapotřebí tímto problémem se tak úskostlivě zabývati. Podobné kalamity postihly naši obec v minulosti vícekrát, zrovna tak jak obec Rudice či Bánov.

Zmínil jsem se v začátku o tom, že v naší obci není člověka, který by býl pastýřem dobytka v kůtě. Považuji i toto, jako záležitost zemědělskou, správně, chovatelu dobytka. Nahodou přišel do obce člověk, který zde u některých zemědělců svého času sloužil jako čeledín. Říká se mu „Bereček“. Rada MNV si jej pozvala do kanceláře a zde s ním projednány podmínky, za kterých on pak nastoupil jako pastýř. Podmínky jsou: Z každého kusu hovězího dobytka 70 Kčs, z kozy 35 Kčs, v naturáliích, z kusu hovězího dobytka 12 kg pšenice. Mimo toho: Z kusu dobytka hovězího neb kozy 5 Kčs výhonku první den a 5 Kčs z kusu na hody. Dále jsou ti chovatelé dobytka, kterým pase povini, poskytnouti po pořádku

stravování jemu i jeho manželce, v případě, kdyby se nanašel pro ně byt, i ubytování. Podmínky byly chovateli přijaty a tak nový pastýř dne 6 června zahájil svoji činost. Aby nemusél choditi po noclehoch od domu k domu, zaopatřil jemu M. N. V. stálý nocleh, v domě Františka Kračmára. V tomto domě (bývalém Chromkové) bydlí dvě staré ženy, Františka Chromková a Terezie Grajová. Pár dnů se jakž takž všichni snášeli. Ale brzy nastál obrat. Staré babky se proti novému spolubydlícímu postavili a dosáhly toho, že pan Bereček býl nucen dům opustiti. Hlavní příčinou býl pastýřův pes, který babkám sežrál jakési slepice a do klidného domku, přinésl blechy. Tak chodíl pastýř na noclehy dům od domu. Kde jedl, tam spál! Na podzim, kdy skončila pastva a pastýř vybrál odměnu, mohl si koupit domek v Bystřici pod Lopeníkem za 7.000- Kčs. Přece měl dosti dobrý příjem, byť i za krátkou dobu. Sám se chlubíl, že vybrál přes 10.000- Kčs.

Vrátíme se a budeme sledovati zemědělské práce, jak pokračují. Žně se blíží ale počasí nevypadá žnové. 11. července je takový den, jak na Vše svaté. Chladno. Po 20tém červenci nastává obrat v počasí a také zahájení žní. Všechno kvapem dozrává. O provodské pouti, to je začátkem srpna, už i mlatičky pějí svojí nemotorní píseň. Tak zvaní „krapkaři“, mlátí na prostranství před Jos. Synčákem a na Výpustě. Teplota se pohybuje kolem 25-30° Celsia. Kolem 20. srpna, mlátí se už všeobecně. Dodávky státu, plní se však na 30-40 %. Přes to, že místní rozhlas denně vybízí zemědělce aby dodávky plnili, nečiní se tak. Toto se téměř každý rok opakuje. Je sice pravdou, že letošní úroda nebyla uspokojivá jak bylo z počátku poznamenáno, ale vzhledem k tomu ani dodávky se neplní. Obrat nastál v měsíci září, kdy se do obce dostavila likvidační komise. Že do Šumic nepřijela nadarmo bylo důkazem splnění dodávek více než 75%. Vyjádřeno v množství: Předepsané dodávky činí 1.600q obilovin a do 20. záři splněno 1.260q. Některým zemědělcům, kteří měli vskutku špatnou úrodu, byla povolena kompesace, to je, náhradní plnění. Tato výhoda povolena většinou zemědělcům do 2 hektarů půdy. Jak bylo možno prováděti náhradní plnění, uvádím na následující straně:

Za 100 kg vepřového masa:	náhrada	400 litrů mléka
	nebo	700 kusů vajíček
	"	600 kg pšenice
Za 100 kg hovězího masa:	náhrada	300 litrů mléka
	nebo	500 Kusů vajíček
	"	400 kg pšenice
Za 100 litrů mléka:	náhrada	25 kg vepřového masa
	nebo	30 kg hovězího masa
	"	150 kg zrnin
Za 100 kusů vajíček:	náhrada	15 kg vepřového masa
	nebo	20 kg hovězího masa
	"	100 kg zrnin
Za 100 kg pšenice:	náhrada	20 kg vepřového masa
	nebo	30 kg hovězího masa
	"	150 kusů vajíček
	"	100 litrů mléka
Za 100 kg brambor:	náhrada	18 kg vepřového masa

	nebo	20 kg hovězího masa
	"	150 litrů mléka
	"	250 kusů vajíček
Za 100 kg olejnin:	náhrada	30 kg vepřového masa
	nebo	45 kg hovězího masa
	"	150 litrů mléka
	"	250 kusů vajíček

Náhradní plnění je podmíněno splněním dodávek v roce 1953. Podzimní práce, díky příhodnému počasí, proběhly dosti dobře. Pravdou je, že úroda okopanin není uspokojivá. Na vývin okopanin mělo špatné počasí v letních měsících neblahý vliv. Proto i dodávkové úkoly dosáhly asi 60 % z celkového předpisu.

Úroda ovoce byla letos dosti dobrá, hlavně co se týká peckovin. Důkazem toho je, že se vaří „trnky“, sušírně jsou plně obsazeny a také vedoucí Slovácké pálenice, Drahomír Pípal, má značné množství přihlášeného kvasu na pálení slivovice. Podle odhadu, bude pálenice v provozu asi 3 měsíce. Jelikož tuto stať píšu souhrně za celý rok, mohu uvésti, že jednotlivců napálili toho pověstného slováckého moku 20-60 litrů. Podle informace vedoucího pálenice, napálilo se jenom v šumické pálenici denně, průměrně 200 litrů. Budeme-li počítati, že se bude pálit 3 měsíce, to je po odečtení nedělí a svátků jenom 78 dnů, činí produkce ccá 16.000 litrů slivovice. A činili poplatek z jednoho litru 52°slivovice 42- Kčs, jest to příjem pro státní pokladnu 700.000 – Kčs a to je počítáno jenom v průměru. Ve skutečnosti to bude ale mnohem více. Podrobnosti nelze tak přesně zjistit, neb není povinosti kroníkáře, aby prohlížel účetní záznamy vedoucího. Musíme se spokojit jenom z informaci. Poznamenávám, že u nás pálí slivovici občané z Nezdenic, Záhorovic, Rudic, Újezdce a Těšova. Některý den je v pálenici veselo, to když hodně teče a sejdou se na „koštování“ milovníci tohoto božího moku. Řeči a zpěvu bývá habaděj. Tak jak ve vinařských krajích bývá veselo o vinobrání, tak je tomu při pálení slivovice u nás. A teď něco o tom, co je jaksi společné s pálením slivovice. Jsou to domácí zabijačky. Říká se: „Napálit slivovice, zabít prase a zimovat.“! Jenže tato událost ztrácí na svém půvabu. Velmi se liší nynější zabíjačky od těch, které se prováděly dříve, za našich mladších let. Kdy se začalo ráno, za svitání a končilo pozdě večér. To bývalo řeči z té pijatyky. Dnešní doba žádá rychlý postup práce ve všem i při zabijačkách. Prasata určená k porážce, dopraví se na jatku ku Hřibům a zde už čekají mistři krvavého řemesla, kteří denně, to je v určené porážkové dny, sprovodí ze světa 15 až 20 prasat o průměrné váze 150 – 180 kg. Vepříka porazí, vypaří, skruponují a rozštvrtí. Majitel si odveze domu čisté maso, doma pak, buďto sám a nebo některý z mistrů provede další práci, která je očekávaná po celý rok. Podbradek, jitrnice, jelita, tlačenka a další prasečí dobroty. Šikovný mistr udělá takto 2 i 3 zabíjačky za den. A který není milovníkem slivovice, tak je ta stará idila zabijaček úplně zapomenuta. Takový staří dědkové říkají: Toto je divočina, při ní člověk nic neužije!

Volby do Národního shromáždení.

Dne 28. listopadu, konaly se volby poslanců do Národního shromáždění. Předcházející dny byly ve znamení předvolebních příprav, agitace, pohovorů s kandidáty, kteří se představili voličům. Žádná záplava těch různých letáků a plakatů, žádné štvavé řeči na volebních schůzích jak tomu bývalo za první předmnichovské republiky, kdy se vedl skutečný boj o hlasy, kdy se kolikrát nehledělo, jakých argumentů se používá. Každý kandidát, neb jeho stranický přívrženec, který na volební schůzi referoval, hleděl protivníka co možná nejvíce zneškodnit, aby sám co nejvíc „trhl“. A k tomu musel použít všech možných

prostředků. A hlavně, slibů! Některé strany, například strana republikanská, aby se co nejvíc zalichotila voličům, dávala různé dárky v podobě svetrů, čokolády a t. d. To se ví, že protivné strany toto zase odsuzovali, ale ve slibech a štvaní, v menším či větším měřítku se jedna druhou předháněly. Toto všecko před nynějšími volbami nebylo. Bylo to předvolební období jakési, řekl bych zvláštní, sváteční.

Dne 24 října, představil se naším občanům kandidát pro volbu poslance. Ti, kdož jej osobně neznali, představovali si, co to bude za chlapíka, jak bude řečnit a co bude slibovat! Pravda; hostinská místnost Jednoty, bývalý hostinec u Tlachů, byla zaplněna občany mužského i ženského pohlaví. Seznamovací schůzi zahájil předseda Místního národního výboru. Představil občanům kandidáta, který se uchází o důvěru svých voličů. Představuji Vám kandidáta, soudruha Ladislava Jurčíka, zaměstnance závodů přesného strojírenství v Uh. Brodě, hovoří předseda.

Soudruh Ladislav Jurčík, mladý 27ti letý, sympatický člověk, rázem získává sympatie všech přítomných. Ve svojem, předvolebním projevu hovoří klidně, věcně, nic neslibuje ale prohlašuje: Budu svoji funkci, kterou mne voličové mojého okrsku poctí ve volbach, vykonávati tak, jak se na řádného příslušníka naší vlasti sluší a patří. Věřím, a jsem si vědom velké odpovědnosti před svými voliči, že musím hajiti vždy a všudy zájmy pracujícího lidu a všechny vymoženosti, kterých si náš lid svojí prací za uplynulá léta dobýl. Budu věrně a poctivě dbáti, aby náše vlast, budující socialismus skvétala a stala se skutečným „Rájem na pohled“! Tak asi pronésl svůj projev soudruh Jurčík. Klidně, plyně, bez frází a planých slibů. Předem měl vyhráno.

Poslední dny před volbami byly ve znamení porad a programů. Jediným heslem bylo, aby měly volby slavnostní ráz a přinesly vskutku kladný výsledek. Volební místnost musí být vkusně upravena aby odpovídala slavnostnímu aktu.

V sobotu, 27. listopadu, večér. Předvolební estráda, při které účinkuje dechová hudba, lidový vyprávěč Jan Měrka z Halenkova, krátké, veselé aktovky které předvedli členové Československého svazu mládeže. Programu přítomno mnoho občanů, takže sál, zvaný farní dvorana zaplněn do posledního místa. Pěkná, veselá předvolební nálada. Ráno, v neděli dne 28. listopadu, v den voleb.

Vesnicí zní veselý budíček dechové hudby. Před sedmou hodinou scházejí se členové okrskové volební komise. Krátká prohlídka místnosti ve které se provedou volby, poslední přípravy a rázem sedmé hodiny zahájeny předsedou volební komise, volby. Jako první, přichází k osudí, aby vložili hlasovací lístek, členové volební komise. Korporativně vcházejí členové místního národního výboru, členky výboru žen, členové myslivecké společnosti, členové požárního sboru, Svazáci, hudebníci, občané muži, ženy, mládež. Přicházejí dědečkové a babičky, všichni v takové jakési slavnostní náladě. A jistě je každého z účastněných přáním, aby ten mladý, sympatický člověk, dělník, zasedl jako poslanec lidu a z lidu, v lavici Národního shromáždění.

Obdobně, jako při volbách na jaře, tak i teď, navštíveny domy, ze kterých se pro nemoc a nebo z jiných důvodů nemohli občané k volbě osobně dostaviti. Členové volební komise takto navštívili 62 domů, 62 občanů a občanek splnilo svoji občanskou povinost. Je zapotřebí ještě k tomu něco dodati? Zajisté neni!

Den se chýlí k večeru. Je šest hodin večer. Předseda volební komise prohlašuje volby za ukončeny. Volební místnost uzavřena po nástupu zástupci národní fronty, kteří jako pozorovatelé budou přítomni výsledku voleb.

Předseda volební komise zjišťuje:	Zapsaných voličů	1051.
	Volilo	1036
	Odevzdáno hlasovacích lístků	1030
	Pro kandidáta	1025
	Proti	5 hlasů
	Neplatných	6 hlasů

Soudruh, Ladislav Jurčík, zvolen, obdržev 98.8% hlasů.

Volby do Národního shromáždění skončeny u nás velmi dobře.

V předvolebním období se nám představil také druhý kandidát z našeho okresu, který však kandidoval v druhém okrsku. Byl to br. Chvilíček, zemědělec z Vlčnova.

Kulturní život v naší obci.

Mohu-li tak učiniti, kulturní život je více méně soustředěn na taneční zábavy, které přesto, že místnosti hostinců jsou nevyhovující, zastaralé, po každé jsou dobře obsazeny. Nech pořádá taneční zábavu kdo chce, keráko-liv korporace, vždycky je plno. Ovšem, jestli je to skutečná zábava, nebo jenom pro formu, to je už druhá věc. My ovšem víme, že mladí lidé potřebují rozptýlení, radost a veselí, my také víme, že pěkná a ušlechtilá zábava pro mladé i staré pěkně se dá uskutečniti v řádném tanečním sále a vkusných místnostech. Po hříchu, toto u nás nemáme. Naši bývalí majitelé hostinců se spokojili s tím, co měli, hlavní výčepy, o nějaké sály se nezajímali, jím postačil příjem ze šenku, vždyť ony ty zábavy každý den nejsou a těch několik zábav, (o které se dva hostince dělyly), ta nás nevytrhnou. Tak to oni asi mysleli. A občané? Mohl se zbudovati nějaký dělnický dům, neb už ať se jmenoval jakby chtěl! Ale, nesmělo, nebo nemělo být těch několik politických stran v každé obci. Tyto občany rozdvojovaly a každá z nich měla svůj program, bez programu. Všechny měly úmysly ale žádná nic neuskutečnila. Dnes, po odstupu několika let, všichni svorně hubujeme, že u nás, v Šumicích, kde je tolik stavebních odborníků, nemáme dohromady nic pořádného. Nemáme, je to pravda. A nebude, dokud se nedají hlavy a ruce svorně dohromady. Je pravda, že máme jakousi místnost, které se říká farní dvorana! Ale chybou je, že je to farní, že stojí v komplexu budov farních, ve farním dvoře a že je to pouze jedna místnost o šířce asi 8m a délce 27m, bez příslušenství. Zde se pořádají, (pokud se pořádají) divadla, přednášky a podobné akce, které dlouho netrvají a při kterých se netančí a hlavně nepije.

Osvětová beseda spolu s učitelským sborem, uspořádali v neděli, 13 června, Mezinárodní den dětí. Sportovní hřiště na Výpustě, zaplavily školní děti a mnoho našich občanů. Bílé halenky, modré sukničky a červené pionírské šátečky, lahodně kontrastovaly se cvičnými úbory žáků a žákyň a náš, šumický kroj děvčat i chlapců činilo vše dohromady malebný obraz krásného jarního odpoledne. Bohatý program slavnosti pobavil i potěšil všechny. Pořadatele i občany, kteří se této krásné slavnosti zúčastnili. Všichni společně vzdali tak srdečný dík učitelskému sboru, který s tak velkou péči a láskou k dětem, slavnost připravil. Vždyť radost a veselí jest jakoby lékem pro mladé a staré. A tuto radost může přinésti jenom mládí, mládí, vyrůstajíci v blahobytu a spokojenosti. Dechová hudba byla jistě pěkným doplňkem této, tak pěkné slavnosti, zvláště když na ukončení rozvířilo se hřiště v jásajícím tanci a zpěvu.

Dne 18 a 19 prosince sehráli ochotníci Osvětové besedy divadelní hru

„Poslední muž“!

Představení bylo hojně našími občany navštíveno, což také svědčí tomu, že hra se musela opakovati. Už to je důkazem, že naši občané mají smysl také pro jiné zábavy, né jenom taneční.

Jsme ale zvědaví, kdy bude další divadelní představení?

Připomínám, že právě v den voleb do M. N. V. sehráli u nás divadelní ochotníci z Těšova hru „Kříž u potoka“. Ochotníci z Těšova byli přímo nadšeni návštěvou a pochopením, jakého se jím u nás dostalo. Obecenstvo u nás pro divadla je, ale ochotníků schází! Tohoto roku, dne 11. dubna byly kolaudovány a slavnostně posvěceny nové varhany. Varhany byly pořízeny péči občanů, kteří peněžitými sbírkami přispívali, aby zde zůstala památka vzácné hodnoty. Varhany stavěla Krnovská továrna varhan, n. p. a podle informací byla pořizovací cena 180.000 tj. jednostoosmdesáttisíckorunčeskoslov. Je to další památka od roku 1945. Za uplynulých devět let bylo péči místních občanů mnoho zbudováno. První byla zbudována čekárna u dráhy v hodnotě 230.000 Kčs, druhá památka je žulový pomník padlých a za okupace umučených občanů, v hodnotě 86.000 – pískovcový pomník na hrobě padlých rumunských vojínů, kteří padli při osvobození naší obce dne 30 dubna 1945. Pomník zhotovíl, jakož i pomník žulový, zdejší rodák, kameník Martin Stehlíček. Pískovcový pomník pořízen za obnos 18.000- Kčs. Místní rozhlas, pořízen za obnos 110.000 Kčs, dlažděná cesta ku hřbítovu, na kterou, mimo dobrovolných brigát při stavbě, přispěli občané peněžitou částkou 76.000 Kčs, úprava farní dvorany, úprava hřbitova, kanalisace, úprava výpadových cest, nový zvon na kostelní věži, zakoupení hadic požární jednotě, přístavba oddavkové místnosti, toto všecko jsou památky na které občané né jenom prací, ale i penězi pomocí různých sbírek, značně přispěli. Neuvádím sbírky na stavbu nového kostela, které určitě přinesly více jak půl milionu korunčeskoslovenských, ačkoliv stavba nového kostela, je doposud hudbou budoucnosti. O přístavbě kostela se zmíním v dalším zápisu.

Lidová knihovna vlastní přes tisíc knih krásné, naučné a politické literatury. Bohužel, je málo našími občany navštěvována. Dospělých čtenářů je letos 32, školní mládeže 23, což je ještě malý počet, na naši obec. A k tomu, jenom v zimních měsících. Je pravdou, že knihovna je umístěna v nevyhovující místnosti v domě č. 120, bývalém Bartošovém, kde není možno ani kamna osaditi, takže i knihovník v zimních měsících zkusí více zimy než tepla. Ba ani řádné osvětlení zde doposud není zařízeno. Svití se, když je zapotřebí, svíčkou. Inu, je to služba čtenářům. Jen kdyby těchto bylo více, byla by i knihovníkova práce radostnější.

Výstavba obce.

Tohoto roku provedena úprava chodníku na malé straně, v úseku od Jakuba Pláška až po Karla Tomka, t. j. po dolní mlýn a v úseku od hostince Fr. Tlacha po most řeky Olšavy. Provedena úprava vozovky od mostu řeky Ovčírky směrem na Lázek a směrem k Nivkám. Zřízen betonový mostech přes mlýnský náhon směrem k dolnímu mlýnu. Tyto práce prováděny jednak za přispění občanů, hlavně dlažba chodníku, kde občané na dlažbu určitou částkou dle možnosti přispěli a kteří si dlažbu neprováděli sami, zaplatili i práci. A bylo většina těch, kteří raději zaplatili i práci, zase proto, aby položení bylo jednotné a plynulé. Tak by někdo dlažbu provedl a druhý né, tak by to asi nešlo.

Další práce, jako úprava cest a stavba betonového můstku, prováděl Místní národní výbor z prostředku tak zvané okce M, které místnímu národnímu výboru přidělil finanční referát Okresního národního výboru. Z těchto finančních prostředků možno použíti na zakoupení materiálu, pokud jej nelze získati z místních zdrojů z proplacení, odborné práce. Ostatní práce pomocné i místní dopravy, provedou občané dobrovolnou pracovní brigádou.

Okresním národním výborem, odborem pro výstavbu, povoleno provedení základů pro přístavbu kostela. Tuto práci organisuje pan farář a pracují zde ponejvíce ženy. Muži provádí

práce víceméně řemeslné a víceodpovědné. Celému průběhu této práce nemůže nikdo pochopit a funkcionáři Místního národního výboru říkají, že to asi neblaze skončí. Prý není doposud předložena patřičná dokumentace a bez této nelze stavbu, zvláště v takovém rozsahu, prováděti. Zatím práce je prováděna zdarma, jenom materiál je proplácen se sbírek, které jsem uvédl v předešlé kapitole. No uvidíme, jak se celá situace vyvine příští rok. Naši odborníci, kteří jsou na vedoucích místech ve stavebnictví nevěstí dobrý výsledek tak, jak si zase neodbornici přístavbu představují. Tak to vypadá, když není spolupráce. Nechceme podceňovati snahu pana faráře, který by velmi rád po sobě zanechál památku, ale považujeme za nutné, že taková akce, která představuje značnou finanční hodnotu, musí býti prováděna tak jak toho vyžadují stavební předpisi, odborné vedení a provádění a hlavně spolupráce ze všemi občany prostřednictvím Místního národního výboru.

Na základě vládního prohlášení, ze dne 15 záři 1953, které jedná o výstavbě bytů, bylo i naším občanům uděleno povolení k přestavbě, přístavbě i novostavbě několika domků. Tak provedl přestavbu svého domku Josef Janíček, novostavbu patrového domu provedl Josef Kozub, další novostavbu rodinného domku provedl Stanislav Synčák v trati Nademlýnem a Vojtěch Šojdr rovněž rodinný domek v téže trati. Jan Kubáň postavil domek v tak zvaném žlebě a František Synčák v humnech za dráhou. Přípravu ku stavbě činí Ladislav Freml na pozemku Záhumení a Hynek Zeťka v trati Nademlýnem. Ještě další hromady kamene a cihel z bouraček nasvědčuje tomu, že příští rok bude zase čilý stavební ruch a že zase naši mladí občané zbudují, byť i za dosti těžkých podmínek, rodinný krb.

Uzavírám rok 1954. Chtěl bych vzpomenouti těch našich občanů, kteří navždy opustili naše řady a dnes odpočívají na zdejším hřbitově. Dlužno vzpomenouti dedečka Jana Šojdra, kováře, který téměř do poslední chvíle svého života, bušil do kovadliny, dávaje tak krásný příklad v práci všem, kdož tak rádi práci se vyhýbají. 87 let je jistě požehnaný věk a pracovati tak dlouho v kovárni, byť i lehčí práce, je obdivuhodné. A jakou brávál dědeček odměnu? „Nestojí to za to, až toho bude víc Zaplať Pán Búh!“ Vychovál devět dětí. Jeho syn Stanislav stal se obětí nacistické zvůle za okupace, Zemřel v nacistickém vězení Pod kaštany v Brně v roce 1943. Jan Šojdr býl kovář. Jak zpracovávál tvrdý kov, tak sám býl povahy tvrdé, ale srdce měkého a laskavého. Přesto, že doprovodíl na poslední cestě dva syny, dceru, manželku, tři zetě, několik vnuků, dva bratry a sestru, sám zůstál po uplynutí velkého smutku příjemně veselý a říkál. „No nedá se nic dělat, všichni tam půjdem!“ Hlas kovařských kovadlin, provázél jej na poslední cestě. To jeho kamarádi, druhové z povolání takovou dojemnou hudbu mu připravili.

V jaru života, opustila tento svět, Mařenka Slívová, ve věku 23 let, Hedvika Tlachová ve věku 50 let babička Tlachová ve věku 90 let a Josef Dvořáček zemědělec ve věku 84 léta. Vybrál jsem jen několik těchto případů, jak ten náš život podobá se ročnímu období. Jaro, léto, podzim zima. 23 let, 50 let, 84-90 let.

Tak jako všude, v naší krásné vlasti, žije se lidem stále lépe a lépe, také u nás je to znáti ve všem a téměř všude. Viděli to v oblékání starých i mladých, krásné dětské kočárky se kterými se mladé maminky v neděli promenádují po vesnici, hudba z radiopřijimačů nese se večerním tichem vesnicí, motocykle víří prach silnicí, kolo, to je nezbytná věc v každém domě, zařízení kuchyní, ložnic, koupelen, stavba drátěných plotů a další zdokonalování a zpříjemnování života, to vše je neklamným důkazem, že v našem, k socialismu spějícím státě, žije se dobře a bude stále líp, jest-li každý z nás bude pracovati „Na národa roli dědičné“ z láskou a poctivosti. Máme k tomu všechny předpoklady.

„Jenom vůli mějme všichni stejnou!“

1955

Slavnosti

1. Požární jednota.

Letos je tomu šedesát let, co býl v naší obci založen hasičský sbor. Zakladatelem sboru býl nadučitel Augustín Kašpárek, který v naší obci působil mnoho let, v naší obci zemřel a také jest pochován. Podle udání starších občanů býl učitelem pokrokovým a všemožně se snažíl zanechati po sobě dobrou památku. Založíl hasičský sbor a za jeho působení postavena v roce 1893 také nová škola se čtyřmi učebnami, bytem pro nadučitele, kabinetem a jednou světničkou, svobodárnou. Než, vražme se k oslavě tak vzácného jubilea.

Osmého ledna konala se slavnostní schůze požárníků, na které mimo občanů, přítomni delegace požárníků z okolních vesnic, z Rudic, Nezdenic, Bánova, Luhačovic a Uh. Brodu. Přítomen rovněž okresní náčelník a první tajemník okresní požární jednoty. Slavnostní projev přednesl vetitel místní jednoty požárníků br. Ludvík Lorenc. Zhodnotíl lidumilnou činost sboru od počátku jeho založení neopomeňluv poukázati na zdatnost a obětavost tohoto dobrovolného sboru, při požárních nehodách ať v naší obci, nebo v jiných místech, kam přispěchali na pomoc. Z láskou a vděčnosti musíme a budeme vzpomínati na zakladatele hasičského sboru kteří plnili heslo které měli ve svojém znaku: „Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci!“ Mezi přítomnými občany sedí a bedlivě poslouchají projev staří hasiči, kteří stáli a byli členy prvního sboru: František Kozub a František Brůmovský oba 81ti letí Jan Ulek František Kořínek, Josef Martinka čítající přes 70 let, a další členové sboru, kteří pro stáří a nebo pro nemoc nejsou delší dobu činnými. Antonín Gajdoš, Jan Plášek, Josef Kridela, František Bachůrek č. 40, a další. Slavnost zanechala u přítomných milý dojem.

2. Podpisové akce světové rady míru.

S usnesení Světové rady míru, zasedající 19 a 20 ledna 1955 ve Vídni, provádí se v celé naší vlasti podpisová akce proti remitilisaci západního Německa.

Akce prováděna také v naší obci a tuto tak důležitou výzvu podepsalo dne 1 března všechno naše občanstvo, jsouce si vědomo nebezpečí, které by nás mohlo postihnout, kdyby bezprostřední soused naší vlasti, Západní Německo bylo vyzbrojeno. Akci organisovál Místní národní výbor a Výbor národní fronty. Téhož dne, konala se slavnost

Mezinárodního dne žen.

Slavnost uspořádána v místnosti farní dvorany s pestrým programem. Tak jak se slavívali Dny matek, obdobně se slaví i dnešní den. Místnost zaplněna do posledního místečka. Ženy, muži, děti. Po zahraní státní hymny, střídají se na podiu jeviště skupiny i jednotlivě školní mládež od nejmenších až po ty, kteří letos opustí školní lavice. Recitované básně zaměřené láskou k matce plynou z hrdélek malých školáčku, pioníři a pionírky s červenými šátky kolem krku přednáší básně sborové a zpěvem končí první bod programu dnešní slavnosti.

Paní učitelka Turzová přednáší slavnostní projev. Vzpomíná žen koloniálních zemí, které neznají svobodu a v mnohých zemích v dnešní době ani mír! Projev sledován z velkým zájmem našich žen, které v našém, lidově demokratickém státě prožívají svůj život v radostné práci, míru a pokoji. Bouřlivý potlesk býl odměnou za hodnotný projev. Místní národní výbor a Rada žen, odměnili některé naše ženy, které svoji prací a pochopením přispívaly k řádnému plnění hospodářských úkolů z titulu dobré hospodyně.

Knížkami byly odměněny: Františka Bartošová, vdova, ochotně se zúčastní každé brigády když místní národní výbor ve své režii provádí nějaké práce, jako úprava cest a podobně.

Františka Juřeníkova, manželka zemědělce, matka 6ti dětí, z manželem vlastní 9 ha půdy dodávky státu plní na 100%. Božena Synčáková, matka 6ti dětí, dodávky státu plní na 100% Marie Lekešová, matka 4 dětí, vlastní 4ha půdy, dodávky plní na 100%, rovněž Božena Gajdošová z manželem vlastní 10ha půdy, dodávky plní na 100%. Františka Juřeníková, manželka tajemníka při své práci na malém hospodářství, matka 5ti dětí, opatruje manželovu slepou matku. Je jistě více vzorných žen, hospodyní v naší obci, ale zde bylo přihlíženo k rodiným důvodům a je to jistě správné. Naše ženy ze srdce přály svojím kamarádkám této pozornosti. Písni práce, tato vskutku pěkná slavnost ukončena.

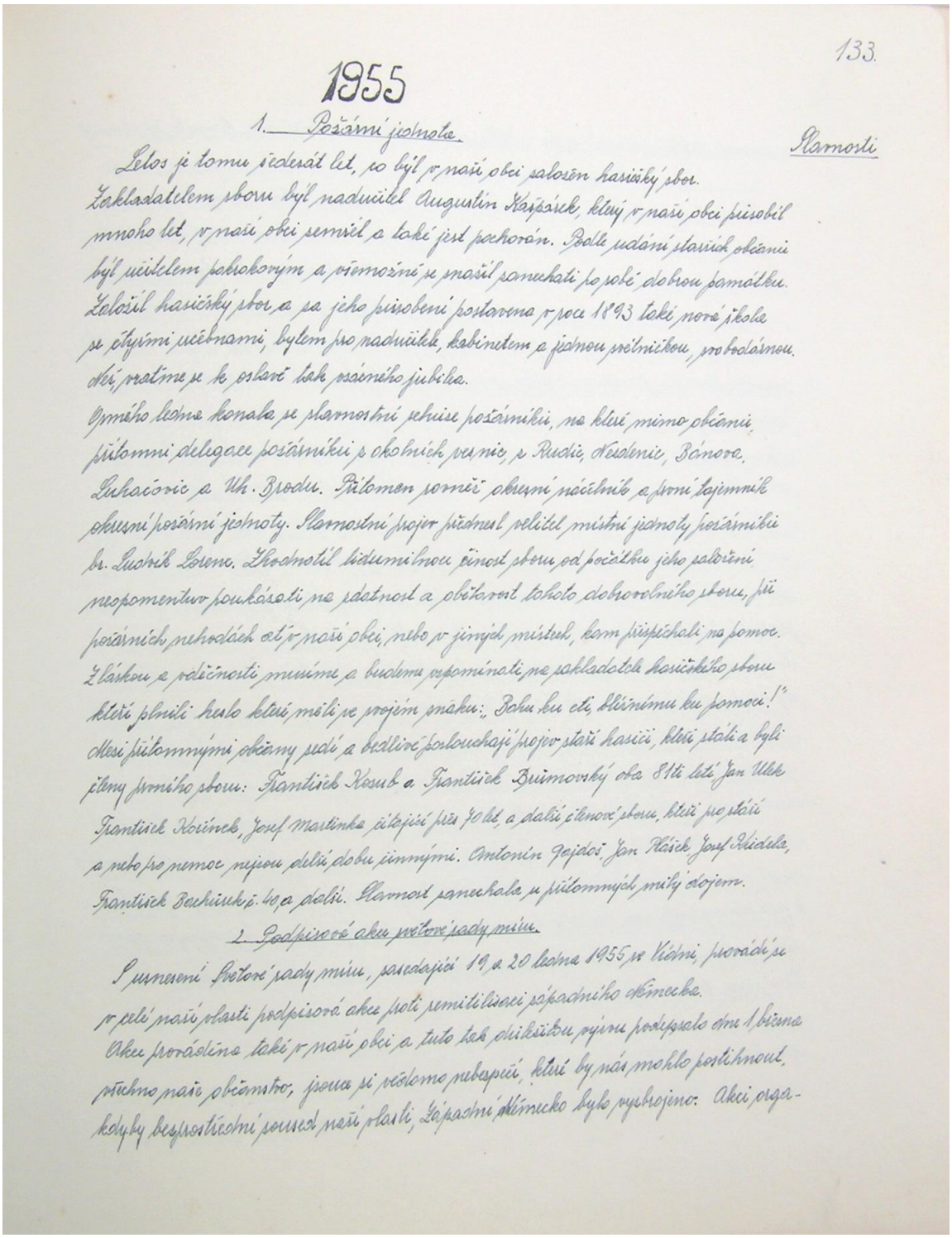

133.

1955

1. Požární jednota

Slavnosti

Letos je tomu šedesát let, co byl v naší obci založen hasičský sbor. Zakladatelem sboru byl naduučitel Augustin Kajzárek, který v naší obci působil mnoho let, v naší obci zemřel a také jest pochován. Podle udání starších občanů byl učitelem pokrokovým a všemožně se snažil zanechati po sobě dobrou památku. Založil hasičský sbor a za jeho působení postavena v roce 1893 také nová škola se čtyřmi učebnami, bytem pro naduučitele, kabinetem a jednou světničkou, svobodárnou. Dnes, vraťme se k oslavě tak vzácného jubilea.

Ozného ledna konala se slavnostní schůze požárníků, na které, mimo občanů přítomni delegace požárníků z okolních vsí, z Rudic, Kesslenic, Bánova, Lukačovic a Uh. Brodu. Přítomen zástupci okresní náčelník a první tajemník okresní požární jednoty. Slavnostní projev přednesl velitel místní jednoty požárníků br. Ludvík Zelenc. Zhodnotil tedy mnohou činnost sboru od počátku jeho založení, neopomenuv poukázati na zásluhy a obětavost tohoto dobrovolného sboru, při požárních nehodách ať v naší obci, nebo v jiných místech, kam přispěchali na pomoc. Zlatkou a vděčností musíme a budeme vzpomínati na zakladatele hasičského sboru kteří plnili heslo které měli ve svém znaku: „Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci!" Mezi přítomnými občany stáli a bedlivě poslouchají projev staří hasiči, kteří stáli a byli členy prvního sboru: František Kozub a František Brumovský oba 81ti letí, Jan Ulek František Kočínek, Josef Martinka čítající přes 70 let, a další členové sboru, kteří pro stáří a nebo pro nemoc nejsou delší dobu činnými. Antonín Gajdoš, Jan Klásek, Josef Ondráka, František Bachinek č. 40 a další. Slavnost zanechala u přítomných milý dojem.

2. Podpisová akce světové rady míru

S usnesení Světové rady míru, zasedající 19. a 20. ledna 1955 ve Vídni, provádí se v celé naší vlasti podpisová akce proti remilitarizaci západního Německa. Akce prováděna také v naší obci a tuto tak důkazuhu vyjádřilo 1 března všechno naše občanstvo, jsouce si vědomo nebezpečí, které by nás mohlo postihnout, kdyby bezprostřední soused naší vlasti, Západní Německo bylo vyzbrojeno. Akci orga-

Májové oslavy.

Na letošní rok připadá významná, celostátní slavnost. Desáté výročí osvobození naší vlasti Rudou Armádou. Za tím účelem je vyhlášena celostátní akce: „Vzorná úprava měst a obcí!“ Jest samozřejmé, že i naše obec se do této akce zapojila. Mimo soukromých úprav domů a zahrádek, určuje Místní národní výbor akce veřejného významu, které jsou pojaty akčním plánem, vypracovaným před volbama do M. N. V. Dokončení úpravy chodníků na Malé straně, dokončení příjezdné cesty od mostku přes potok Ovčírku směrem na Nivky, shotovení dlažděného chodníku od Jana Škubala po Jana Pláška v Kůtě, úprava skladiště Požární jednoty z dílny bývalého domu Havlíčkova, úprava zasedací síně ze stávajícího skladiště Požární jednoty v budově Obecního domu, dokončení hospodářských objektů při Obecním domě a úprava nádvoří při farní dvoraně. Většina těchto akcí byla započata v minulém roce, je třeba jenom dokončení. Naši občané, pokud počasí dovoluje, chápou se ochotně těchto prací, neb mají zájem, aby naše obec obstála v soutěži Vzorná obec, kterou vyhlásil Krajský Národní výbor.

Aby Májové oslavy měly skutečně slavnostní ráz, ustaven Májový výbor, která má za úkol, jednak sledovati jak pokračují Úpravy, jednak vypracování řádného programu slavností. Májový výbor se skutečně starál, aby slavnosti byly připraveny co nejlépe. Dlužno připomenouti, že z návsi zmizely hromady štěrku a různého stavebního materiálu, který nedělál žádnou okrasu obci, přesto, že již dříve mohl býti majiteli složen na dvoře. Je předvečer Svátku práce, 1. máje. Za okny mnoha domů vidíme praporky naše i sovjetské, prapory a vlajky vlají na domech. Večer je vskutku krásný, předmájový. Ráno, 1. máje, je na zástavce železniční dráhy živo. Dechová hudba hraje řízné pochody, občané, mladí i staří, žáci pioníři z rudými šátky kolem krku, všechno čeká na vlak, který je odveze do Uh. Brodu na okresní slavnost 1. Máje, svátku Pracujícího lidu. Přes 400 naších občanů se této radostné slavnosti zůčastnilo. Den býl krásný, v pravdě májový.

Odpoledne téhož dne, koná se májová slavnost v naší obci, za účasti slušného počtu občanstva. Za mír, šťastný a radostný život, toť heslo dnešních oslav. Také projev předsedy M. N. V. přednese na toto théma, uzavřel dnešní slavnost. Chlapci postavili vysoký máj a vesele vyhrávala dechovka k tanci i poslechu, dlouho do noci. „První máj už jide sem, vesele si zatancujem, s námi životem jásej, písní svobodu hlásej, probuď v celé zemi lid náš!“

Takové a podobné písně vesele nesly se májovým večerem.

A jak býl oslaven Den Vítezství, 9 květen? Uvádím na další straně. Desáté výročí Osvobození naší vlasti, slavnou Rudou armádou dne 9 května 1945. Krásný, májový den. Ovocný strom plný květů, u lidí radost a veselí. Před šestou hodinou ranní, zní veselý budíček dechové hudby. Vzpomínáme doby okupace, kdy fašisté řádili né jenom v naší vlasti, ale kdy pod heslem „Drank nach osten“ drancovali a postošili sousední státy, hlavně Polsko a kdy se vší svojí moci snažili se zničit bratrský národ., našeho Osvoboditele, Sovjetský svaz. Kolik krve vyteklo, kolik mladých životů padlo, jaké ohromné, nedozírné hospodářské škody bylo napácháno za poslední uplynulá léta! Hitlerovy fašistické hordy zaplavily státy evropské a řádily i v Africe. Podmaňovaly si jeden stát po druhém a vůdce Adolf Hitler byl už tak vítězstvím nadšen, že neváhál pronésti jakási prorocká slova:“Kde dnes vlaje prapor z hákovým křížem, vlaje na věky!“ Náš lid tomuto proroctví nevěřil. Věřil však, že příjde den Svobody! Věřil v bratrský sovjetský lid, věřil Rudé Armádě! Když fašistická armáda utrpěla hroznou porážku u Moskvy a Stalingradu a dala se na ústup a když fašistický maršál Romel zlomíl svojím armádám krk v Africe, bylo konec a nebo začátek konce slavnému Vermachtu. Rudá Armáda vítězila, porážela zuby nechty se bránící hitlerovce, osvobozovala ujařmené národy, hnala fašisty dnem i nocí a zničila je ve vlastním doupěti. V Berlíně, kde před

nedávnem vlál prapor s hákovým křížem, zavlál dne 9 května prapor Vítězství, Rudý prapor, skropený krví ve slavných bojích od Moskvy, Stalingradu přes Dukelský průsmyk a Karpaty, přes Slovensko a Ostravsko do Berlína. Od Berlína do naší matičky Prahy. Náš národ z velkou vděčnosti a láskou vzpomíná dnes, v den desátého výrocí Dne Vítězství a slaví tento den, jako veliký celostátní svátek. Vždyť před deseti lety započala nová epocha našeho národního života. Pod vedením komunistické strany československa, buduje náš pracující lid nový, socialistický stát, bez vykořisťovatelů a vykořisťovaných. Uplynulých deset let nám všem ukazuje, co dovede Svobodná práce, ukazuje nám ten ohromný, nebývalý rozmach na všech úsecích hospodářského života. Za to, za vše, vděčíme Sovjetskému svazu a jeho slavné Rudé Armádě. Proto i naši občané dnes slaví desáté výročí Osvobození naší vlasti.

O průběhu dnešní slavnosti uvádím zvláštní zápis na další straně.

Slavnostní zasedání Místního národního výboru uspořádáno ve farní dvoraně, k tomuto účelu slavnostně vyzdobená. O 15 hodině (třetí hodině odpoledne), vchází do sálu členové národního výboru, v čele s předsedou, který k předsednickému stolu doprovází milého hosta, poslance Národního shromáždění, soudruha Jurčíka Ladislava a člena Okresního národního výboru, bratra Johna Leopolda. K předsednickému stolu zasedají zástupci národní fronty. Jsou to: Ulková Ludmila, předsedkyně rady žen, Hasoň Stanislav, předseda Osvětové besedy, Jančařík Ludvík, předseda vesnické organisace komunistické strany československa, Lorenc Ludvík, velitel požárního sboru. Prostorný sál je zaplněn do posledního místa.

Statními hymnami zahájeno slavnostní zasedání. Následuje program slavnosti. Na podiu jeviště, střídají se žáci osmileté školy, přednášejí básně prodchnuté láskou k Sovjetskému svazu a Rudé Armádě, Osvoboditelce. Červené šátky na bílých halenkách a košilích pionírů a pionírek rozvlnily se tanečkem, který na závěr školní mládeže býl předveden. Bouře potlesku byla odměnou každému bodu programu, který školní mládež předvedla.

Na podium jeviště nastupuje Pěvecký smíšený sbor se svým dirigentem Jos. Šojdrem. A již se nese sálem sborová píseň jedna za druhou. Země česká, Och padá, padá rosička, Pod našími okny a další sborové písně. Bouřlivý potlesk býl neklamným důkazem, že přednesené písně se přítomným líbílí a zaloužili se o slavnostní raz zasedání M. N. V. V dalším programu, ujímá se slova předseda Místního národního výboru St. Šojdr, aby přednesl slavnostní projev.

V úvodu vzpomíná slavného vítězství osvobození naší vlasti Rudou Armádou, která, na přímí rozkaz vrchního velitele sovjetských vojsk, věrného přítele našich národů, nezapomenutelného Josefa Visarionoviče Stalina, přispěchala Praze na pomoc ve chvíli nejtěžší a naši drahou vlast osvobodila od šestileté okupace hitlerovského fašismu. V dalším vzpomíná předseda dobu okupace za které i v naší obci řádila pověstná gestapácká mašinerie v jejíž rukou se ocitlo 16 našich občanů, z nichž čtyři se stali obětí gestapácké zvůle. Jančář Mikuláš popraven, Tlach františek, Šojdr Stanislav, Sedláček Jaroslav, podlehli útapám v koncetračních táborů. Vzpomíná, kterak těsně před Osvobozením, zařádila si již takřka poražená hitlerova armáda v naší obci. Bez příčiny bylo vypáleno šest rodinných domků i z hospodářskými budovami pokojných občanů.

Vzpomíná Brumovskou Anežku, která se stala obětí při osvobozování naší obce, byvše zasáhnuta střelou, které podlehla. V další části slavnostního projevu hodnotí předseda budovatelské výsledky našeho lidu za uplynulých deset let lidově demokratického zřízení, které pod vedením Komunistické strany československa, v těsné spolupráci z vládou Národní fronty, dosáhl. Nebývale velkého rozmachu bylo dosaženo výstavbou mamutích průmyslových závodů, velkých vodních děl, elektráren, tisíce nových moderních bytů, stovky moderních škol, nemocnice, kulturní domy, stovky kilometrů nových drah a silnic a mnoho dalších objektů a staveb za pouhých deset let Svobodného československa. Nehledě k tomu,

že bylo nutné znovubudovati velké závody, které byly hlavně americkými letadly těsně před Osvobozením bombardovány a z velké části zničeny na příklad: bývalé Baťovy závody ve Zlíně, Škodovy závody v Plzni, Zbrojovka v Tišnově a desítky dalších menších či větších závodů. Houževnatou prací našeho lidu byly tyto závody znovu zbudovány a dnes jsou zase v chodu. Nepodařilo se je zničit ani kapitalistické moci. První dvouletka zahladila válečné stopy.

Také v našem okrese vybudován nový průmyslový podnik Slovácké strojírny a další stávající podniky dále rozšířeny. Jest tedy dobře postaráno o pracující našeho okresu, nemusí se báti žádný nezaměstnanosti, bídy a hladu. V naší obci není doposud vyřešena otázka zemědělská. Je zapotřebí, aby naši zemědělci se zamyslili nad tímto problémem a po vzoru obce Nivnice, Slavkova, Bzové, Záhorovic, zaváděli velkozemědělskou výrobu ve společné práci Jednotných zemědělských družstvech. Aby skutečně hledali novou cestu jak zvýšit zemědělskou produkci rostlinou i živočišnou. Náš stát všemožně podporuje tuto snahu zemědělců, aby i oni se přiblížili k rostoucímu průmyslu a hleděli si udržeti krok s tímto rychle se rozvíjejícím sektorem. Budujeme socialismus, bez vesnice jej však nevybudujeme. Chceme zvyšovati životní a kulturní úroveň našeho lidu. K tomu je zapotřebí, aby na společný stůl každý z nás přispěl dílem co největším. Pracujíci v závodech, zemědělci na polích, pracující inteligence na svém úseku povolání. Všichni pro všechny. Závěrem svého projevu, zmiňuje se předseda o tom, co uplynulých deset let přineslo naší obci.

Z vlastních prostředků pomocí pěněžitých sbírek potavili si občané čekárnu na zástavce dráhy, zbudována téměř pro celou obec kanalisace, dlažděná vozovka ku hřbitovu, postavení pomníku padlým, generální opravy naších škol, úprava farní dvorany, úpravy dlažděných chodníků, stavby mostků přes mlýnský náhon, úprava cest, přístavba oddavkové síně při obecním domě a další akce, které velmi slouží naším občanům. Nesmíme zapomenout, že péči naších občanů byla provedena úprava hřbitova, postaveny nové varhany v kostele, provedena úprava farní budovy, zakoupen nový zvon.

Naši mladí občané zbudovali za uplynulých deset let 36 nových rodiných domků, nehledě k tomu, kolik provedeno jiných stavebních úprav, zbudováno několik koupelen, prádelen, domácích vodovodů a další jiné zpříjemnění rodinného života.

Zahlazeny válečné stopy, na místě vypálených domů, stojí domy nové. Radostná je bilance budovatelské práce za uplynulých deset let jak v celostátním měřítku, tak i v naší obci. Může býti každý z nás na dosažené výsledky hrdý a spokojený. Čeká nás ještě mnoho práce. Věříme však, že po uplynutí dalších deset let, budeme svoje pracovní výsledky ještě rodostněji hodnotit.

Nech žije a stále skvétá do dalších let naše drahá vlast, republika československá!

Nech na věčné časy zije nerosborné přátelství národu československa se Sovjetským svazem!

Česť a sláva padlým hrdiným vojákům Rudé armády, z jejichž krve se zrodila naše

Svoboda.

Bouřlivý potlesk provází poslední slova slavnostního projevu předsedy M. N. V. Jos. Šojdra. Na podium nasluje Pěvecký sbor, který se řízení bratra Josefa Šojdra zpívá píseň

Památce padlým.

Za doprovodu hudby, zapěna Píseň práce. Tím dnešní slavnost ukončena. Členové národního výboru a představitelé složek Národní fronty, přistupují k podpisu dnešní slavnosti, jejíž stručný zápis je zde, v této kronice na vždy zapsán. Je neklamným svědectvím, jak naši občané váží si těžce dobyté Svobody. Slavnostnímu zasedání bylo přítomno na 400 občanů. Žáci osmileté zdejší školy s učitelským sborem a p. farářem františkem Josefíkem.

Celookresní soutěž požárníků.

Dne 15 května, od rána, bylo v naší obci živo. Motorové stříkačky a dopravníky zjížděly a řadily se na sportovním hřišti na výpustě. Požárníci v pracovních stejnokrojích z 35ti obcí, mladí i starší i ženy, vítají se na vzájem. Dechová hudba hraje řízné pochody na přivítanou.

Velitel šumických požárníků, bratr Ludvík Lorenc, který je současně předsedou Okresního svazu požárních jednot, má plné ruce práce. Rozmístit správně tolik strojů a jejich obsluhu, seřazení dopravníků, postarati se o občerstvení tolika lidí. Prvním úkolem dneška je však podati hlášení, krajskému veliteli, který je na desátou hodinu očekáván. Před desátou hodinou řadí se jednotlivá družstva. Za zvuků státních hymen, vstýčena státní vlajka. Dozněly státní hymny. Krajský náčelník vykonál za doprovodu okresního náčelníka přehlídku nastouplých družstev, zdraví „Bratři požárníci Zdar“, tito odpovídají „Zdar bratře krajský náčelníku!“ Slavnost i soutěž zahájena. Na tribunu vystupuje předseda Místního národního výboru Jar. Šojdr přednáší zahajovací projev, vítá všechny přítomné požárníky a projevuje radost nad tím, že je to naše obec, která má tu čest přivítati požárníky z celého okresu. Pak se ujímá slova předseda okresního svazu bratr Lorenc. Připoměl význam dnešní akce a přál družstvům požárníku mnoho úspěchů. Po projevech, které trvaly asi 30 minut, zahájena soutěž. Spočívala v pohotovosti, rychlosti a co možná v nejlepší připravenosti zasáhnouti do boje proti ničivému živlu, požáru. Rychlá doprava střikačky k vodě (toto místo bylo určeno na řece Olšavě) montáž hlavic, montáž hadic, spuštění motoru a výtlak vody. To byly hlavní podmínky. Jednotlivé družstva nastupují a prokazují svojí zdatnost a připravenost. Komise bedlivě sleduje výsledky. V soutěži vyhráva družstvo požárniků z Bánova. Je z 35ti jednot, nejlepší. Na druhém místě jsou naši požárníci. Radostně a vesele se rozjížděli požárníci májovým večerem do svých domovů. Všichni byli spokojeni dnešním výsledkem. Bánovští, že jsou první a ostatní, že byli svědky toho, jak které družstvo jest pohotové. Bylo to škola a žáci. Příští rok se sejdou v Havřicích.

Spartakiáda.

Neděle, 22 května. Kdyby byla tak krásná, jak se téměř celý rok na ni mládež těšila!

Téměř denně cvičí prostné a různé soustavy, moravskou besedu. Dnes mají ukázat naší veřejnosti výsledky svojí práce. Školní mládež od nejmenších až po ty, kteří se letos se školou loučí. Den býl pod mrakem a věru, žádný z přihlížejících se nestyděl za jarník neb teplý šatek. Tak bylo chladno! Bylo nám těch dětí líto, že právě dnes, kdy ony jenom v cvičícím úboru předvádí čemu se naučily, májové sluníčko je ukryto za mraky. Museli jsme však obdivovati odhodlanost naší školní mládeže, z jakou odvahou a nadšením nastupovala k jednotlivým cvičení. A tato odvaha a nadšení musela i přihlížející účastníky rozehřát radosti nad výkonem drobotiny i dospělejší školní mládeže. Každé číslo nástupu odměněno potleskem značným počtem účastníků né jenom naších občanů, ale i občanů z Nezdenic a Rudic. Neb i žáci těchto obcí na šumickém „stadioně“ cvičili. Srdečný dík patří učitelskému sboru za trpělivou práci, cvičícím žákům za vzorné provedení nástupu, cvičení a odchodu. Na nejvíš spokojeni odcházeli účastníci dnešního vystoupení a každý přál těm, kteří se zůčastní okresní, krajské neb i celostátní spartakiády, mnoho krásných úspěchů a hlavně, krásnějšího, teplejšího dne, než-li býl dnešní. Vesele hraje dechovka na rozchodnou! Blíží se večír, děti spěchají domu.

Měsíc, československo sovjetského přátelství.

Již po několik let, slavíme listopad měsícem československosovjetského přátelství. Každé měto, každá obec, určuje si vlastní program slavnosti. Celostátni akci bývá štafeta, která probíhá téměř každým okresem, každým krajem v několika větvích až konečně slavnostně dospěje na hranici dvou bratrských národů: Národa Československého a Sovjetského svazu. Štafeta nese srdečné pozdravy našého lidu, slavnému vítězi nad fašismem, Osvoboditeli a ochránci, lidu sovjetskému. Slavnosti začínají dnem Velké říjnové socialistické revoluce, 7. listopadu. V tento den uspořádáme slavnost v naší obci. Dosti prostorný sál tak zvané farní dvorany jest dosti slušně zaplněn. Slavnosť zahájena hymnami, československou a sovjetskou státní hymnou. Po obvyklém vystoupení školní mládeže, ujíma se slova ředitel školy s. Petr

Marek, aby pronesl slavnostní projev. Hovoří o velkém úsilí a pracovním nadšení sovjetského lidu, který za deset let od uplynutí vlastenecké války, která zemi velmi zpustošila, dovedl zacelit těžké rány a nadto, dokázál vybudovati tak ohromná díla, které udivují celý svět. Žádný kapitalistický stát na světě není sto, budovati takové stavby jak stát socialistický. Dnes se Sovjetský svaz řadí mezi nejpokrokovješí státy ve světě. Bylo to učení Leninovo, Marx-Engelsovo, které je vůdčí silou všeho pracujícího lidu, byla to Velká říjnová socialistická revoluce, která zahájila novou epochu dějin Velké Rusi. Leninova these o sebeurčení národů dala podnět k utvoření mocného státu, který zaujímá téměř šestinu světa, Sovjetskému svazu. K tomuto státu pohlíží pracující lid všech světadílů a po jeho vzoru buduje socialistický stát, také náš pracující lid. Komunistická strana československa, vedena učením Marxe-Engelse a Lenina, jest vůdkyni na cestě k lepším zítřkům, k lepší budoucnosti. Velká říjnová revoluce jest proto i pro náš národ, dnem Vítězstvím nad kapitalismem. Po vzoru Sovjetského lidu, půjdeme stále vpřed na cestě k socialismu!

Výstava knih.

Druhou akci v měsíci přátelství byla výstava knih sovjetských i českých autorů. Výstavu uspořádala Místní lidová knihovna spolu s prodejnou Vesnické jednoty. Instalována byla ve vkusně vyzdobené místnosti Agitačního střediska v budově č. 120. Důkazem že výstava byla slušně navštívena je, že z vystavovaných knih bylo toho dne prodáno za 520 korunčeskoslovenských. Návštěvníci si domu odnesli knihy autorů Alexandra Tolstoje, Potevoje, Majakovského, Jiráskovy, Nerudovy a dalších autorů. Kdo býl na výstavě postrádán, byla to naše dospělejší mládež a zemědělci. Vyjímku u mládeže činí studující chlapci i děvčata, tito výstavu navštívili téměř všichni. Výstavu shlédlo 216 osob, což považujeme ještě za uspokojivé. Snad v příštích letech to bude lepší. Měsícem čekoslovenskosovjetským přátelstvím uzavírám konání, či uspořádání významných slavností v naší obci.

Správa obce.

Místní národní výbor zvolený minulého roku, řídí správu obce v celku dobře. Akční plán, kterým se určuje činnost Místního národního výboru jest postupně plněn za pomoci občanů. Jednotlivé odbory se snaží pracovati ku spokojenosti občanů a jako odpovědní činitelé vyšším úřadům, pečuji, aby občané plnili povinosti vůči státu.

Tak odbor finanční dbá, aby občané zaplatili dovní daň, kterežto poplatky zůstavají celé v obecním příjmu. Dále jsou to: daň zemědělská, placení nájmu z obecních luk a pozemků, poplatky z hospodářských zvířat, nákazová pokladna, poplatky ze psů a inseminační poplatky. Obecní hospodářství je řízeno státním rozpočtem. Podle toho, jak obec na stránce příjmů do rozpočtu přispívá, tak také může čerpat ze strany, vydání. A to je eminentní zájem finančního odboru. Jinak by se mohlo státi, že by nemohlo býti čerpáno z rozpočtu na jednotlivé výdaje. Ať už je to položka Správních výdajů, nebo školství, zemědělská či kulturní a osvětová. Dobrým pomocníkem finančního odboru je pokladník Slíva Josef, který bedlivě sleduje obecní hospodářství a vhodným způsobem čas od času občany upozorňuje, kdy se mají k placení dostaviti. Péči finančního odboru jsme se zařadili na druhém místě v okrese. Je to důkaz péče, řádného hospodáře. Odbor zemědělský řídí agentu zemědělskou. Rozpis plánu výroby rostlinne a živočišné na jednotlivé zemědělské závody, rozpis dodávek a jejich plnění, sleduje osev plánovaných plodin hlavné cukrovky, provádí pro evidenci soupis dobytka dvakrát do roka, obstarává osivo a hnojivo, řídí zemědělské práce prováděné strojní a traktorovou stanici. Dále provádí a řídí všechny zemědělské otázky, které si vyžadují rozhodnutí nebo pomoci zemědělského odboru. Že je této práce dosti, o tom není zapotřebí

diskutovati. Vždyť jenom rozepsání dodávek jednotlivým zemědělským závodům, zabíra hodně času, práce a odpovědnosti.

Porovnejme rozložení zemědělských závodů, kterých je do 2 ha	celkem	137
od 2 až 3.50 ha	"	49
od 3.50 až do 5 ha	"	51
od 5 do 10 ha	"	56
Celkem v naší obci zemědělský závodů		293

Zemědělskému odboru patří také evidence zástavu hovězího dobytka, bravu a koní.

Tak letos je evidováno 600 Kusů hovězího dobytka

64 kusů koní

O rozpisu dodávek rostliné a živočišné výroby, nezískál jsem přesné informace, jenom tolik, že obiloviny a brambory byly splněny na 100%, cukrovka na 68%, vepřové maso na 90% a maso hovězí 88%.

Práce oboru kultůru a školství. Referent spolupracuje s ředitelstvím školy, osvětovou radou.

Odbor pro výstavbu. Provádí náležitosti související z výstavbou obce. Nenáleží do jeho kompetence vytyčování hranic pozemků stavebních, jedině tehdy, když sousedskou dohodou jest hranice stavebního pozemku, dojednána. V tom případě jest sepsán protokol, který pak obě strany souhlasně podepiší. Jestli ale je situace taková, která se po sousedsky ujednati nemůže, nebo nechce, ze strany jedné či druhé, pak rozhoduje úředně oprávněný geometr. Odbor pro výstavbu uděluje povolení k menším stavebním pracím, jako jest výměna oken, menší adaptace, stavění oplocení a podobně. Stavební práce většího rozsahu, novostavby rodiných domků, náleží do kompetence Okresního národního výboru, který na základě určitých náležitostí a podle plánu který pro povolení novostaveb jest okresu určen, může dáti souhlas výměrem. Které náležitosti jest zapotřebí k povolení stavby? Občan, který hodlá prováděti stavbu rodinného domku jest povinen předložiti:

1.) Potvrzení, že má vlastní, neb zajištěný stavební pozemek.
2.) Situační plán, stavební parcele
3.) Stavební výkresy, plány, ve třech vyhotoveních.
4.) Prohlášení, že má připraven stavební materiál a nebo si tento na volném trhu opatří, že nebude požadovati zvláštní příděly.
5.) Nebude pracovní síly odčerpávati na úkor plnění úkolu národních podniků.
6.) Při provádění stavby bude dbáno bezpečnostních opatření a podrobení se stavebnímu řádu.

Takto doložené žádosti o povolení k novostavbě, předloží stavebník, odboru pro výstavbu při Místním národním výboře, který jí pak doporučí Okresnímu národnímu výboru. A tento pak rozhodne, po předběžném prozkoumání na místě samém. Že se mnohdy stane i taková okolnost, kdy stavebník na povolené nečeká a nebo nedbá záporného rozhodnutí, jsou i takové případy. Pak je to stavba tak zvaná „černá“, a stavebník se vydává v nebezpečí, že se mu další práce zastaví a nebo je vyměřena, někdy dosti značná, peněžitá pokuda. Záleží na tom, jestli je „černá“ stavba vyšší instanci hlášena, nebo není. Ale jak už to na vesnici bývá, nechce jeden druhému škoditi a pomyslí si, když stavíš, tak stav. Zvláště, když občan bydlí v nájmu, nebo je to mladý člověk a chce se oženit a nebo už je ženatý a chce mít vlastní střechu nad hlavou! Vždyť ono to není lehká práce, stavit domek. Říká se: „Kdo sám staví, prostaví

peníze i zdraví!“ Ještě je zapotřebí uvésti, že Odbor pro výstavbu měl letos 37 komisionelních řízení, které se týkaly jenom podobných akcí, které jsem uvedl.

Ostatní záležitosti, které se týkají zájmu občanů a které sledují vyšší zájmy úřadů nadřízených vyřizuje Rada místního národního výboru a plenární zasedání.

Závažným rozhodnutím Místního národního výboru v tomto roce bylo, utvoření přípravného výboru Jednotného zemědělského družstva. Stalo se tak v říjnovém plenárním zasedání, kdy 8 členů národního výboru, podepsalo přihlášky ku vstupu do J. Z. D.

Výstavba obce.

Jedna z největších stavebních akcí v naší obci, byla přestavba rodinného domu a hospodářských budov, bývalého statku Leopolda Slívy. Nákladnou přestavbu provádí Plemenná stanice, nebo jak se u nás říká Inseminační stanice. Rodinný dům jest celý přestavěn, a zbudován jako jednopatrový. Hospodářské budovy rovněž vzorně přebudovány. Zřízeny laboratoře a ze stávající stodoly, zřízeny moderní stáje pro plemeníky (býky). Upraveno hnojiště a celý dvůr vydlážděn. Skrátka, statek Leopolda Slívy, přebudován na vzornou Plemenářskou stanici, nákladem státu. Ještě téhož roku zde ustájeno 16 plemeníků, 2 páry koní, zřízena kancelář a obsazeny byly ošetřovatelů plemeníků. Další velkou stavební akcí byla úprava státní silnice, v průchodu obce.

Motorizace dopravy vyžaduje řádnou komunikaci, silnice. Státní silnice, procházející naší obcí, byla ve stavu přímo ubohém. Je pravdou, že byla občas, jednou za několik let řádně opravena, převálcována, ale co platno, živí silniční ruch, za nějaký čas silnici zase poškodíl tak, že vypadala samá díra. Za deštivého počasí a nebo při tání sněhu, stříkalo bláto na všecky strany, chodci museli, pokud mohli, daleko odskočit, aby je mračno řídkého bláta nepokrylo a domky při silnici byly zabláceny i s okny. Řidič auta lítál v kabině jak špinavé prádlo. A za letních neb suchých dnů, mračna prachu halila celou obec. Bůh chraň, aby byly otevřeny okna do světnic domů kolem silnice. Prachu bylo všude dost. Místní národní výbor nesčetněkrát poukazál na příslušných místech na tuto nemožnost, ale vždycky byly jenom sliby. „Však ono k tomu někdy dojde!“ No konečně došlo, ale jenom na určitou část. Letos provedena řádná kostková dlažba vozovky v úseku od školy, po domek Josefa Jančáře na dolním konci, v celkové délce asi 750m. Tak tedy započato je, máme naději že příští rok, bude pokračováno v této práci a konečně budeme mít přes obec pěknou, bezprašnou silnici. Zmizly silniční příkopy, voda je svedena vpustěmi do kanalizace. Silnice, dříve 6m široká, rozšířena na 8m, ty různé zákruty vyrovnány, radost pohledět. Teď se i šofeři usmívají, nemusí mít obavy, že si jazyk useknou. Úprava vozovky prováděny nákladem státu.

Jak již bylo dříve hovořeno, provedena úprava chodníku z dlaždic 30x30cm. Tato práce provedena péčí Místního národního výboru a za spolupráce občanů. Rovněž tak přejezdné mostky přes mlynský náhon.

Polní cesty v trati Nad Příčným a Pod blanskou, upraveny pomoci buldozeru, který pro tento účel zapůjčíl státní statek v Bojkovicích. Nájem zaplatili občané, kteří za tím účelem odváděli stanovený poplatek, který býl vyměřen na základě výměry půdy, kterou občan v těchto tratích vlastníl. Ono to jinak ani nešlo. V obecním rozpočtu není na takové práce pamatováno. A to co je, stačí tak na práce malého rozsahu. Údržba polních cest, má se prováděti svépomocí. Tak tomu bylo i dříve, hned za c. k. mocnářství. Péči Místního národního výboru zřízena zasedací sín z bývale požarní zbrojnice, a pro tuto upraveny místnosti lépe vyhovující z dílny, bývalého závodu Jaroslava Havlíčka.

Farní dvorana upravena na kino sál. Zasluhu této práce nutno připočítati členům Osvětové besedy, kteří, hlavně malíři, provedli vkusnou malbu celé místnosti zdarma, po pracovní době v podnicích, kde byli zaměstnáni: Horecký františek a Vincenc, Kozub Miroslav, Freml Ladislav. Chromek Jaroslav, Slačálek František. Práce elektroinstalační provedli: Tlach Jaroslav a Lekeš Jaroslav. Potřebný elektromateriál pomohl obstarati Kubáň Stanislav, který obstarál rovněž zatemňovací záclony. Veškerou péči o zdarné provedení všech prací, věnovali správce besedy Hasoň Stanislav, Marek Petr ředitel školy a Jančář Ludvík, referent kultůry a osvěty. S úpravou kinosálu, provedena stavba hygienických zařízení a úprava vchodu do dvora.

Naši občané s povděkem přijali snahu Osvětové besedy, která se zasloužila o to, že je u nás zřízeno stálé kino, které je pod správou Osvětové besedy. Nebude jistě na závadu, když v této stati zrovna uvedu, že promítací aparát býl Osvětovou besedou zakoupen za obnos 6.000- Kčs to je šesttisíckorunčsl. Tento obnos býl pořízen některými občany bezúročnou půjčkou. S tím souvisí rovněž zřízení promítací kabiny, zakoupení promítacího plátna, což si jistě vyžádalo další finanční náklady. Důvěra občanů k Osvětové besedě, dosáhla výsledku. S přístavbou kostela se nepokračuje z technických důvodů. Nebyla včas předložena technická dokumentace, jak bylo nadřízenými složkami požadováno. To znamená, že tato práce bude oddálena na pozdější dobu.

Soukromí stavebníci provedli několik staveb rodiných domků, po většině v hrubém provedení: Tomek Alois, rodiný domek na parceli proti dolním mlýnu.

Volařík František, " " " ve hřbitovní uličce.

Hřib Cyril " " " u mostu přes Olšavu

Červenka frant. " " " starého domku v hřbitovní uličce.

Prachař Ludvík " " " starého domku na suchém řádku

Hřib Josef, nadstavba I. patra starého domu

Mimo uvedené výstavby, provedeno několik jiných stavebních úprav, které se téměř každým rokem objevují. Na příklad: Výměna oken, oprava fasádních omítek, úprava zahrádek a podobně. Z celkového zápisu jest zřejmo, že i na vesnici se buduje, obec tím získává jednak vnějšího vzhledu a hlavně více bytů a více spokojených občanů. Vždyť to je cíl člověka na vesnici: Mít vlastní domek!

Poměry hospodářské.

Socializace vesnice.

Jak jsem uvedl předešle, utvořeň přípravný výbor pro založení (po druhu) Jednotného zemědělského družstva. Mimo osmi členů národního výboru, podepsalo přihlášky dalších osm členu místní organizace komunistické strany československa. Byla zahájena náborová kampaň mezi zemědělci do které se zapojil patronátní závod Okresní výkupní středisko, ale výsledek byl negativní. Naši zemědělci stále otálejí. Mnozí říkají. Nežli vstoupit do družstva, raděj sestátnit. Jiní zase říkají: Pokud mohu dodávky plnit, potud su gazdů, na svém a dělám si jak chcu! Drží se svého „Já“ a prozatím je těžké přesvědčování, aspoň s vetšinou. Když tam půjdů všeci, půjdu aj já. Jeden se ohlíží na druhého. Na družstevníctví pohlíží s obavami:I když je přesvědčen o lepším hospodaření, stále se drží každý raděj na tom svém. Přesto, že jest v naší obci několik úpadkových hospodářství, které není schopno plniti předepsané úkoly a které v důsledku toho budou brzy likvidována, drží se stále zuby nehty.

Arondace půdy.

V předešlé kapitole jsem uvedl, že byla provedena přestavba obytného domu a hospodářských budov bývalého statku pod národní správou. K tomuto statku patřilo asi 22 hektarů půdy. Půda však byla rozdělena na více parcel a samozřejmě v několika kusech, menších či větších a k tomu téměř ve všech tratích katastru. Inseminační stanice tyto pozemky obdělávala. K výměře těchto pozemků přibyly další, které někteří zemědělci dali k disposici. Tak Dvořáček František, zemědělec, oženil se, pojál za manželku děvče od Brna, která však v zemědělství pracovati nechtěla a stále na manžela tlačila, aby zemědělství zanechál a odstěhovál se za ní. Nechtějí žiti každý po svém a jinde, rozhodl se Dvořáček zemědělství v Šumicích zlikvidovati. Pozemky ve výměře přes 6 hektarů nabídl Místnímu národnímu výboru, který je zase nabídl inseminační stanici. Inseminační stanice převzala dále pozemky těch majitelů, kteří jsou odstěhování v Americe, pozemky, které jsou takřka bez majitelů a doposud byly v nájmu bez nájemného a dále pozemky Antonína Zajíce, který si odpykává dlouholetý žalář pro těžky zločin. Takže celková výměra všech pozemků činila 52ha, rozdrobených v několika desítkách menších či větších kouscích.

Bylo jasné, že inseminační stanice takhle hospodařit nebude. Můžeme říci, že je to takový menší státní statek. A jako takový, nemůže na polich pracovati po staru. K čemu pak je zemědělská mechanizace? Jisté je, že na úzkých políčkách a k tomu rozházených po celém katastru, nedá se dobře traktorem orati, nemůže se použít žacích strojů, přecházením neb přejížděním z jednoho pole na druhé vzniká velká ztráta času a další nevýhody. Proto správa statku přišla z definitivním návrhem na Místní národní výbor, že budou utvořeny větší celky a bude provedena arondace čili výměna pozemků těm zemědělcům a v téže bonitě půdy, kterým bude do jejich pozemků, při zcelování zasáhnuto. Ještě nebyla provedena sklizeň okopanin, již chodíl inženír a zaměřoval jednotlivé celky. Nutno připomenouti, že byly přibrány také pozemky farské ve výměře ai 18ha. Takže né 52ha ale 70ha činí celková výměra pozemků, která bude soustředěna do pěti, nejvýše šesti celků. Velká většina bude v Dolním poli a to Pod příčnou, Nad příčnou, Pod komenskou a Za komenskou. Do této části jsou zahrnuty i pozemky farské, ležící v této trati. Mimo trati Pod brodskou. Druhý celek je Za podsedky, třetí na Zbytkoch, čtvrtý Pod hradskou, pátý Před slatinou a šestý pod brodskou. Téměř ve všech tratich jsou pozemky farské, které byly svojí širokou polohou jakýmsi vodítkem. Scelené pozemky zabírají 8-10 parcelí, tak zvaných čtvrtí, takže jsou značně široké a již se může použít zemědělské mechanisace. Jak jsem uvedl, byla provedena výměna pozemků těm zemědělcům, kterým byly při zcelování odebrány. Tak na příklad: Juřeník František č. 150, vyměnil Blaně za Černou horu, Stehlíček Frant. vyměnil pozemek Za podsedky za pozemek U korábka, Synčák Josef za Pod příčnou obdržél Pod brodskou a t. d. vždy přibližně ve stejné výměře i bonitě. Výměna provedena docela klidně, bez nátlaku a křiku. Obě strany se dohodly. Rozdíl však je ten, že jedna bude hospodařit na velkých celcích, druhá však zase jenom na nudličkách. Snad bude přece jenom názorným poučením, nebo příkladem práce na velkých lánech pro naše zemědělce a že není doba daleká, kdy se budou v našem katastru rozprostírati ještě větší lány pro společné hosodaření v Jednotném zemědělském družstvu.

Státní statek.

František Tlach, bývalý hostinský, řezník a zemědělec, býl letos stíhán Lidovým soudem, pro neplnění dodávkových úkolů a dalších přestupků, kterými delší dobu narušoval plánované hospodářství.

Každému našemu občanu je známo, že pětiletý plán, schválený vládou a Národním shromážděním, jest zákonem. Porušování tohoto zákona, v jakemkoliv sektoru, který je do pětiletého plánu pojat, jest trestné. Do tohoto plánu je samozřejmě pojato i zemědělství.

Zemědělství pak plánuje výrobu rostlinnou a živočišnou. Pro výrobu rostlinou se plánují pozemky, pro výrobu živočišnou zástav dobytka hovězího, vepřů, ovcí i drůbeže. Dodávky státu zemědělské výroby se pak předepisují na základě výměry pozemků, jednotlivých zemědělských závodů. Každému zemědělci jest předepsána výměra pozemků kolik ma zsít chlebového obilí, kolik jařin, brambor, cukrovky, řepky olejné nebo lnu. Na základě těchto plánovaných ploch se pak podle průměrného výnosu určuje dodávka toho kterého druhu obilí či jiných plánovaných plodin. Současně s plánováním výroby rostliné a na základě celkového výměru pozemků, se plánuje každému zemědělci počet dobytka hovězího, vepřů, ovcí.

Plánovaný zástav dobytka jest pak vodítkem k určení dodávek živočišné výroby. Letos je tento systém změněn a veškeré dodávky se předepisují na základě výměry pozemků, lépe řečeno z hektaru půdy. Do živočišné výroby náleží dodávky: Mléko, vejce, maso hovězí a vepřové a ovčí vlna, jateční drůbež (husy, kachny, slepice, krůty). Přísně se dohlíží a sleduje jak plánované plochy pro výrobu rostlinnou, tak i plánovaný stav dobytka pro výrobu živočišnou. Snad by ani nemusél býti dodržen tento stav, avšak dodávky splněny býti musí. František Tlach, však neplnil ani jedno ani druhé. Když býl upozorněn na nebezpečí které z tohoto plyne, říkál, že je už starý a nemocný, manželka rovněž, nemocná, děti, to je dcera a syn, nestačí na tolik práce a podobně. To, co říkál, bylo pravdou! Ale bylo také pravdou, že vlastníl asi 18ha pozemků. Je také pravdou, že né všechy pozemky byly té nejlepší kvality nebo jak se říká, bonity. Kdo měl dodávky z tohoto závodu plniti, když majitelem býl on sám. Tak rok od roku přirůstalo na straně Má dáti, rest za restem. Že to dále nepůjde, o tom býl přesvědčen. Ale ještě nebýl přesvědčen o tom, že to všechno tak dopadne. Lidový soud v Uh. Brodě odsoudil Františka Tlacha, pro přestupek narušování plánovaného hospodářství, ku ztrátě svobody na 15 měsíců a veškerý majetek propadá ve prospěch státu. Po odpykání trestu, zakazuje se mu pobyt v okrese Uh. Brodském.

Odvolání k vyššímu soudu, nemělo výsledku a tak rozsudek Okres. lid. Soudu, nabýl právamoci. Tímto rozsudkem se stává, že veškeru půdu, živý i mrtvý inventář, přebírá státní statek v Nezdenicích, který tímto vším, včetně budovami, obytnými i hospodářskými, disponuje. Manželka Františka Tlacha se odstěhovala do tak zvaného výminku, to je do chaloupky kde bydlela matka Tlachova, hostinec, který býl ve správě Prodejní Jednoty, je zrušen a všecko převzato státním statkem, který byt obsadíl svojím zaměstnancem, jež býl, spolu se synem Tlachovým, Oldřichem opatrovníkem dobytka. Tak ve skutečnosti zanikl jeden zemědělský závod, v pořadí už třetí. Že se to neobešlo bez nářku, ze strany rodiny Tlachové, je na bíledni. A všeobecný dojem občanů? Jak to už na vesnici bývá! Jedni postup soudu schvalovali, jiní považují rozsudek za tvrdý.

Chystání živích zajíců.

Myslivecká společnost dostala za úkol, chytiti určitý počet živích zajíců, pro export do západních států, hlavně do Francie a Holandska. Naše republika vyváží živé zajíce, koroptve a bažanty do těchto států a výměnou obdrží určité množství masných výrobků, masa, másla apod. Naše myslivecká společnost provedla lov živích zajíců dne 21 ledna.

Býl pěkný den. Ráno mrazík -10°. Po silnici směrem na dolní konec vesnice a pak přes Michovec za Komenskou, ubírali se skupiny, většinou muži, z holemi v ruce. Beranice na uších, rukavice na rukou, chvátají a živě mezi sebou hovoří o všem možném. O pálení slivovice, domácích zabijačkách a scelování pozemků inseminační stanice a hlavně o tom, jak se budou chytat zajíci. Všimli jsme si postavených sítí kolem potoka Leckého, od Michovca a dále až za mostek u Čertorinské. Sítě jsou asi 1m vysoké a zpředu tvoří jakýsi záhyb, jsou postaveny klikatě. Ti kteří je stavěli, museli brzy ráno vstát, aby bylo vše řádně připraveno. Teď stojí u ohně a ohřívají se. Oni zde, u sítí zůstanou a mají za úkol, zajíce ze síti vyprostit a živé pak doručit na místo, kde zase vidíme složeny bedny. No, půjdeme za Komenskou, až

tam, kde je les. Zde je sraz všech účastníků lovu. Je dán povel k rozchodu. Členové myslivecké společnosti řídí první záběr. Přes sto občanů se rozchází a tvoří dlouhou leč, na obou koncích uzavřenou. Pomalu se postupuje ku předu, přes pole a meze. Zajíci vybíhají z pelechů. Lomoz a křik žene je ku předu. Různým kličkováním se mnohému podaří uniknout živou hrázi konců. Přebíhají, vřeští a hledají cestu úniku, jakoby tušili, že je s nima zle. Něco nezvyklého pro staré ušáky. Jenom křik a žádné rány? Scházíme dolu k potoku, kde jsou postavené sítě. Franta Hřib, Tomáš Hasoň, Josef Kořének a další, každý nese na ramenou pytel, a v něm zajíce. První záběr přinesl 36 zajíců a více než tolik, spasilo se útěkem. Chvilka odpočinku, veselé řeči a jde se znova. Rozebrat sítě a postaviti znovu od Čertorinské až po Blané, a ještě se přidá asi 50m směrem ke Korábku. Jenže tentokrát se záhyby sítí obrátily směrem k Podblanští, tedy k vesnici. Požene se od Trnovca a kolem humen směrem zase k potoku Leckém. Tento úsek je mnohem delší jak býl první. Že je už odpoledne, přišli školáci i s učiteli a ještě další občané a celá trať se obsadila. A znovu hon! Také při tomto záběru mnoho zajíců vykličkovalo. Výsledek záběru býl 32 zajíců. Celkem se chytlo 68 zajíců. Při prohlíce bylo zjištěno, že dva nejsou schopni vývozu, tak byli na místě zabiti. Ostatní pak nastrkání vždy po jednom do zvláštních beden a to ramlíci zvlášť a ramlice také zvlášť. Na cestu dostál každý kus řepy a sena. Povozy pak odvezeni do Uh. Brodu, odkud pak nastoupí cestu do neznámých krajů, aby zde rozmnožovali zajičí plemeno, které bude zálibou myslivců a pochoutků tamnějších labužníků. Myslivecká společnost obdrží za ramlici 60 Kč a za ramlíka 50 Kč. Není to špatný obchod! Dnešního honu, nebo lovu, se zúčastnilo přes dvěstě osob včetně školní mládeže. Po skončení lovu, myslivecká společnost účastníky pohostila. U velkého ohně při potoku Leckém, nalévál pantáta Pípal i se synem štamprlátka slivovice a manželky myslivců, podělovaly teplým čajem s rumem i bez, jak kdo chtěl. Teplé klobásky a chléb padly v duh starým i mladým. A toho povídání, jak se zajíci v záhybech sítě motali, jak vřeštěli, kterému potvora poškrábál ruky a těch různých vtipů a žertů. Veselý den! Rozcházíme se domů. Slunce se kloní k západu a jaksi to začíná do uší píchat. Mrzne!

Nemoc polních králíků.

Takovou jakousi zábavou i užitkem myslivců bylo a je, když si může na večír a nebo brzy ráno, na obchůzku a příjdeme mu pod ránu králík, tak jej bouchnout. Sport i užitek. Maso z divokého, lepe řečeno z polního králika je velmi chutné. I polévka je velmi dobrá. Takový králiček je jakousi odměnou myslivců za to, že hájí ostatní zvěř. Pokud jí ovšem hají! Polních králíků bylo v našem katastru mnoho. V těch různých žlebech, v lese i na Čupech.

Je pravda, že i mezi myslivci bylo takové jakési roztrpčování, že jeden zastřelí mnoho, nebo často chodí, druhý nemá času a nebo neumí trefit. To už tak bývá, že musí býti i závisť, vždyť je to také jeden z hlavních hříchů. Králíků je dost, tak rozumně na to po myslivecku, nezastřelit poslední matku a každý z nás bude něco mít. Takto se mělo asi jednat, né závidět. Najednou však padla rána. Né z lovecké pušky! Kdepak! Rána v podobě ničivé, nakažlivé nemoci polních králíků. Nemoc, zvaná mixomathosa, dovedla polního králíka tak znetvořit, že bylo na něj hrůza pohleděti. Hlava nadobyčej velká, oči úplně z důlků a celé tělo zdeformováno. Při tom nemělo zvíře tolik síly, abyse mohlo jakž takž ovládnout. Takový králík musél býti na místě utracen a řádně do země zakopán, aby se tato strašná nemoc dále neroznášela. Přesto však museli býti všichni králíci, byť i zdánlivě zdraví, vystřílení. Myslivci zjistili, že i zajíci této zhoubné nemoci, někteří podlehli, ovšem, to byly případy ojedinělé. Tak se stalo, že né jenom v našem katastru, ale téměř v celém okrese, vzali polní králíci za své a bude trvati dosti dlouho, nežli těch několik kusů, kteří nebyli nákazou postiženi a ušli myslivcově pušce, rozmnoží králíčí plemeno. Zatím si musí myslivci nájiti jinou zábavu, po dobu, kdy ostatní zvěř je hájena.

Počasí a postup zemědělských prací.

Zimní období vyznačovalo se střídavým počasím. Nějaké zvláštní mrazy nebyly. Nejnižší teplota, mínus 12 stupňů pod nulou, zaznamenána koncem měsíce ledna. V únoru se obloha z části vyjasnila a byla jakási předzvěsť jarní pohody. Teploměr stoupá na plus 12 až 15 stupňů, jen ojediněle klesl na minus 3 až 4 stupně. Konec měsíce však klesl až na minus 16 stupňů. Měsíc březen, za kamna vlezem! A věru tak tomu letos je. Mrazíky minus 6 až 8 stupňů, střídají se ze sněhovými vánicemi. Fialky o svátku svatého Josefa, dřímou pod sněhem. Polní práce, které by měly býti už zahájeny, zůstavají státi. A jaký býl březen, takový býl i duben. Deštivé počasí, sněhové přeháňky, noční mrazíky mínus 3 až 5 stupňů. Zemědělci nedočkavě vyhlížejí, kdy jarní sluníčko a zpěv skřivánka vyláká je do polí. Celkem možno říci, že asi 5 dnů bylo příhodných polním pracím, kterých se snažili zemědělci využít. Ku všemu jest ještě ta smutná okolnost, že je mnoho zemědělců, kteří mají zásoby krmiva pro dobytek, takřka vyčerpány. Ne jenom hovězí dobytek, ale i koně, jsou ve stavu přímo ubohém. Vždyť jest hodně těch, kteří ani slámy nemají. Na příklad, rolník František Gajdoš č. 41, který měl vždycky koně radost pohledět, nebo František Kůdela, Frant. Stehlíček, Stanislav Hřib, Josef Zálešák, Frant. Hřib a další zemědělci, kteří jak Jan Cymbura v Bárovém románu, byli pyšní na svoje koně, letos hledí na tyto smutným zrakem s obavou, jak provedou jarní polní práce. Koupit píci není kde a u mnohého ani za co. Je přece již dávno známo, že čeho se nedostává, je přeceněno. Využívá se situace. Nějaké zvláštní chvalozpěvy o májovém počasí pěti se nemohou, dále jak předešlý měsíc střídá se chladno, déšť, teplo. Nic však platno. Agrotechnické lhůty jsou z velké části promeškány, musí se pokračovati v polních pracích. Konečně po patnáctém květnu nastává obrat. Jarní, májové sluníčko vytahuje ze země travičku zelenou, stromy začínají kvést, na pastvinách se prohánějí kosy a s chutí se pase dobytek. Do konce měsíce jsou hlavní jarní zemědělské práce z velké části skončeny. Už i řepa cukrovka ukazuje první lístečky. Že jarní polní práce tak rychle proběhly nutno připočísti dvěma novým okolnostem. První je ta, že již i naši zemědělci si pomalu zvykají na zimní hlubokou orbu, kterou z velké části provádí strojní a traktorová stanice. Není tomu dávno, co se takžka s opovržením přijímalo. Těch různých poznámek:"Jenom si pustil na pole traktor, uvidíš co ti tam poroste!" „Pro šumické pole, trachtor se nehodí", „Traktor oře, ale nehnojí", a takové a jím podobné řeči se vedly v hospodě, v kovárni, ve mlýně i u kostela, všude tam, kde se o mechanisaci v zemědělství mluvilo. Přece však měli pravdu ti, kdož dokazovali, že stroje máme k tomu, aby nám pomáhaly. Dnes se zemědělci zlobí, když nemohou dostati traktor tehdy, když by chtěli. Když je na zimu naoráno, na jaře se poharkuje, strojem zaseje a to se ví, že práce jde rychle ku předu. Druhá okolnost včasnějších jarních prací je podobna první. Zase zde hlavní roli hrají traktory a to při odvozu chlévské mrvy. Dříve se na jaře muselo orat pod setí, pak se selo, pak se vozíl hnůj pod brambory a mnohý i pod cukrovku a teprve se sázely brambory. Když se hnůj vozil na vzdálenější pole, tak to trvalo několik dnů než-li se navozíl, traktorem trvá tato práce čtvrtinu času, zvláště tehdy, když jsou dobré cesty a šikovná parta při nakládání a skládání.

A už tu máme měsíc květů a ptačího zpěvu, měsíc senoseče a pilné práce při okopaninách začátek léta, červen. Začál pěkně. Zemědělci se těší na letní teplé počasí, zvláště letos, když jeteliny a lucerky jsou velmi dobré, i luční traviny krásně vrostlé. To se bude kosit! Stroje jsou připraveny. Bylo pěkné počasí do 10tého června. Najednou nastala změna. Ochladilo se a občas přišel déšť. Ještě že letní sluníčko jarně osvítilo pestrý průvod družiček o Božím Těle, který se konál v neděli 12 června. V pondělí 13 června ráno začál déšť, který trvál celý den a na večér vyvrcholíl prudkým lijavcem. Kraně vzrostlé jeteliny, leží na zemi. Střídavé déště, provázeny bouřkou trvají do 18 června. Pak zase nastalo lepší počasí, které dalo podnět ke kosení jetelin a lucerek. Kosí se jak to jde. Strojem i ručně. Sušáky jakoby ze země vyrůstaly. Také obilí krásně roste, je naděje na dobrou úrodu. Poslední déště trochu obilí poválely, ale

není to ještě tak zlé. Vesele se pracuje při obdělávání řepy a brambor. Příroda dohání, co bylo z jara zameškáno. Měsíc červenec. Časté bouřky a lijavce. Počasí belmi nevhodné na sušení píce. Tato i na sušácích se zapařuje. Obilí značně poléhá. Žně jsou přededveřmi. Koncem měsíce se ukazují mandele rži i ječmene. Teplota 20 až 28 stupňu. Všechno obilí bude najednou dozrávat. Jen aby počasí přálo žnovým pracím. Srpen, měsíc pilné práce, která vyžaduje příznivého počasí. Sklízí se chléb! Stručně řečeno: Takové žně nebyly mnoho let. Snad nebylo jednoho dne, aby nepřišla pořádná bouřka z notným lijavcem. Ba možno říci, že i několikráte za den, pořádně zabouřilo a popršelo. Na polích voda stála, cesty rozblácené, obilí, které bylo v mandelích začínalo růst. Lidé mandele rozkládali, sotva je rozložili, kde nic, tu nic, bouřka a hned lijavec. V části katastru na Blaních se snesla bouřka s průtrží mračen. Mandele, které byly v dolině při potoku Leckém, byly odplaveny. Potok lecké vystoupil z koryta a zaplavil celou nížinu. Hromy tloukly jadna radost. Bylo to právě v neděli, která byla vyhlášena jako pracovní. Pisatel byl tehdy také v poli, tak sledoval celý průběh bouřky. Lidé šli z pole, jenom jak se říká, jako došky. Zmočený až po kůži. Situace byla v poli taková, že se muselo hledati místo pro mandel, kde nebylo voda a když se do pole vjelo vozem, za kolejí tekla voda. No, přímo zoufalá situace. Ale lid nepovolil. Znovu a znovu se šlo do pole, znovu se mandele rozkládaly, znovu se kazilo a vázalo. Jsou zně!

Všecko má svůj konec. Strach, jak se to jenom sklidí, obrátil se v lepší naději. Staří lidé říkají: „Po nečase příjde čas, po zlém bude dobře zas!“ A je tomu tak! Nevěšet hlavu. Vypršelo a vybouřilo se, nastál obrat. A teď do toho. Sklízí se, mlátíse, odvádí se dodávky státu a téměř všichni na 100%. Je pravda, porůstlo něco, ale není to tak zlé. Které mandele byly řádně složené, utrpěly snad horní snopy. Hůře bylo s tím obilím, které se několikráte rozkládalo a po každé řádně namoklo. Zrno se vysipalo a sláma zčernala. Zamečkaný čas nepřízni počasí, dohání se dnem i nocí. Výsledek práce zemědělce musí býti sklizen. Všecko šlo rychlým tempem. Žatva, svoz obilí i výmlat. Šumické hody, první neděli po osmém záři, slavily se ve znamení dožínek, ovšem, bez okázalých průvodů. Že ještě v záři se prováděl výmlat, nevadí, z polí bylo všecko sklizeno pod střechou. Začíná se práce podzimní. Sklízí se brambory, provádí se podmítky strnisk, neb za kosou se provésti naprosto nemohly. Zářijové dny jsou pěkné, radostná je i práce v poli. Úroda brambor je také dosti dobrá, rovněž tak krmná řepa i cukrovka. Chybou je, že se velmi málo seje. Je to snad už tradiční, že naši zemědělci sejí osiminy až v říjnu a listopadu. Nejsem zemědělec, ale mám za to, že je přece jenom lepší, když se seje dřív, pokud počasí dovolí. Proč tak činí zemědělci v Újezdci, Těšově, Nezdenicích a jinde? Jistě jenom proto, že počítají s lepší příští sklízni. Říjen, měsíc dokončující polní práce. Sklízení cukrovky, odvoz na dráhu a do cukrovaru. Počasí podzimní, sychravé, ranní mlhy, občas i déšť. Nic, však naplat. Nedá se čekat. Práce zemědělce není v pracovní kryté hale. Co se urodilo, je třeba sklidit. Uzavírám rok a kapitolu práce zemědělské. Vcelku možno říci: Nebýl pro zemědělské práce příznivý. Přesto, že bylo mnoho píce pro dobytek, málo se kvalitní sklidilo vlivem deštivého počasí, rovnež tak obilí. Přece jenom něco porůstlo z mnoho slámy bylo znehodnoceno tím, že obilí podlehlo. Úroda brambor mohla býti lepší, nebýt těch deštivých dnů. A ten spěch, té, takřka zbytečné práce, která jenom mořila a výsledek, kolikrát jenom promočené šaty. No je to za námi! Zbytek roku, to je listopad a prosinec je věnován víceméně strojům. Traktory se plahočí po poli a za nimi pluhy připravují půdu k jarnímu obdělávání. Ano, traktory! Ve dne v noci zní jejich nemotorná píseň a denně postávají hloučky lidí a čekají u kanceláře M. N. V. na přidělení tohoto pomocníka. Inu, časy se mění! Traktor vítězí!

Mandelínka bramborová.

Dne 10 července, vyzívá Místní národní výbor všechny pěstitele brambor, aby ihned prohlédli svoje brambory, neb bylo zjištěno, že některá pole jsou postižena nevítaným

škůdcem, broukem mandelínky bramborové. Tento brouk je velmi nebezpečný a tam, kde se ponechá bez povšimnutí, zničí veškeru kulturu brambor. A to né jenom stávající, ale i příští. Larva tohoto brouka přesimuje v zemi a příští rok se objeví v podobě malého létajícího broučka velikosti jak známé sluněčko neb jak se u nás říká „pambíčková ružička.“ Nasazená larva sežíra bramborovou nať, respektive lístky natě bramborové úplně, takže pole zůstane holé. Larva se nachází obyčejně ze spodu lístku. Je tedy zapotřebí důkladné prohlídky. Zjistíli se, že brouk kutůru postihl, jest bezpodmínečně nutné použíti prášku k tomu účelu určeném a brambory řádně poprášiti. Potřebný prášek obdrží pěstitelé zdarma. Dodává jej zemědělský odbor rady Okresního národního výboru. Tento rok a v tuto dobu býl zjištěn tento škůdce na bramborách Teresie Špátové a Josefa Juřeníka č. 115. Rychlým zásahem všech pěstitelů, bylo další rozšíření nevítaného hosta, zamezeno. Také v okolních vesnicích býl podobný zásah učiněn. V Bánově, v Újezdci, Těšově, Vlčnově a Nivnici. Zde bylo k rozprašování preparátu použito letadla. Tohoto nevítaného hosta prý nám posílají s Ameriky, proto se mu říká „Americký brouk“.

Závěr.

Závěrem uvádím některé změny, které se tohoto roku udály, ve věci tradičního držení tak zvaných, obecních služeb. Na příklad. Službu ponocného, hrobníka a pastýře, vykonávál dlouhá léta rod Tlachůj, nebo jak je naši občané bez urážky přezdívají „Seďu“. Tyto funkce dědíl syn po otci od nepaměti: No, Josef Tlach, poslední z tohoto rodu, pastýřství zanechál před druhou světovou válkou, avšak ponocným a hrobařem, zůstál. Letos ovdověl, ale oženíl se znovu pojav za manželku vdovu z Krhova, kam se také odstěhovál. Tak se stalo, že uvedení funkce vykonávati nemohl. Převzál je, včetně pastýřství, jeho bratranec Josef Jančář. Úmrtím dlouholetého, druhého ponocného, Matěje Tlacha, převzál funkci ponocného dolní pastýř, Gabrhel František. Ješto Jan Slíva, býval zvoník, jest zaměstnán, je zvoníkem Kračmár františek, který převzál tuto funkci i po františku Hřibovi, který je jednak už starší člověk, jednak nemocný. Toto poznamenávám pro zajímavost, neb často se něco mluví, že to neb ono se stalo, když býl ponocný ten a ten a podobně.

Tím uzavírám rok 1955.

1956.

Socialisace zemědělství.

Jak již v minulém roce uvedeno, jest v naší obci několik tak zvaných úpadkových hospodářství. Úpadkové hospodářství jest to, které není schopno plniti úkoly tak, aby vyhovovaly základním požadavkům, tj., aby výnosy hospodářství kryly né jenom potřeby majitele, ale také povinné dodávky státu. Zaznamenál jsem, že celé státní hospodaření provádí se na základě směrnic Pětiletého plánu, schváleného Národním shromážděním republiky československé. Výroba i spotřeba se plánuje ve všech odvětvích, průmyslových i zemědělských. Neplnění plánovaných úkolů má za následek narušení státního plánu a jest tedy trestné. Tak tomu jest i v obci. Obec obdrží úkol plnění dodávek, na základě výměry zemědělské půdy každého zemědělského závodu rosepíše dodávkové úkoly, se kterými se už počítá. Snad jenom živelní pohroma, neb jiná katastrofa může narušit předpokládaný plán. Výměr, kterým se stanoví povinné dodávky, podle zákona ze dne 30. října 1952, vydává majitelům zemědělských závodů, Okresní plnomocník ministerstva výkupu. Dodávky zemědělských produktů živočišných i rostliných jsou stanoveny podle norem na 1 hektar.

Maso vepřové	27 kg
" hovězí	41 kg
Mléko	360 l
Vejce	225 kusů
Ovčí vlna	1.60 kg
Seno	29 kg
Pšenice	1-20 q
Žito	0.45 q
Ječmen	0.65 q
Ostatní zrniny	0.90 q
Brambory	2.40 q
Řepka	9.50 q
Cukrovka	205 q

Na základě uvedených norem, dovede si téměř každý zemědělec vypočítati dodávkový úkol. Přesto však obdrží Výměr, jak již uvedeno. Toto by býl stručný pohled týkající se plnění státních dodávek. Zmíníl jsem se o hospodářství úpadkových. Úpadková hospodářství nevzniknou jenom nedbalosti toho kterého hospodáře, že by snad dodávky umyslně sabotovál (ačkoliv i takové případy existují), ale mnohý při nejlepší vůli není sto, dodávkové úkoly splniti. Uvádím několik takových příkladů: Červenková Anna, vodva po zemědělci, bezdětná, k tomu invalidní, pozemky nejsou dobré bonity, pracovních sil nemá. Podobně Pavlíčková Aneška, rovněž vdova po zemědělci, bezdětná, čítající 70 let, Hřib františek, zemědělec, stáří 68 let, pracuje jenom manželka, on sám je práce pro nemoc neschopný. Synové jsou ženatí mimo zemědělského závodu, pracují v národních podnicích o zemědělství nemají zájem. Jančařík Josef, zemědělec, pracuje z manželkou, on čítá 69 let, Hasoň Jan, zemědělec, stár přes 70 let, vlastní větší hospodářství, pracuje z manželkou a sestrou. Těchto několik vyjmenovaných zemědělců, jak zřejmo, nemůže dodávkové úkoly plniti né vlastní vinou.

Ženy osamoceny a tam kde i hospodář je, zase je zde stáří. K tomu špatná bonita půdy, pád dobytka. Takové hospodářství pak není schopno plniti ani další povinosti jako placení daně domovní, pozemkové, neplatí se zemědělské pojištění, případný pád dobytka nelze nahradit pro finanční obtíže, zkrátka, zemědělství upadá. A takových hospodářství bylo v naší obci 32. A to už něco znamená.

Je sice pravdou, že každý z nich se snažíl splniti co, jak oni říkají „mohl“, ale bylo mnoho, co se nesplnilo. Buďto mléko, maso hlavně vepřové, nebo i obilí. Za tohoto stavu, nemohla obec, jako taková, nikdy dodávky stoprocentně splniti. Jest-li se to podařilo v dodávce obilí, pak to bylo tím, že lepší zemědělci plnili nad plán a tak se kryly dodávky, které byly pod plán. Toto se však nepodařilo téměř nikdy, ve výrobě respektive v dodávkách živočišných. Z těchto důvodů bylo přikročeno k likvidování úpadkových hospodářství. Samozřejmě, otázku řešil jednak Okresní národní výbor, plnomocník ministerstva výkupu a Místní národní výbor. Nebylo snahou uvedených institucí hospodáře zničit, ale hledaly se cesty, jak jím pomoci. No a jaká a lepší je zde pomoc? Jedině společné hospodaření v Jednotném zemědělském družstvu!

Zaznamenál jsem v roce 1955, že býl ustaven přípravný výbor Jednotného zeměělského družstva, ovšem bez zemědělců. Tento se nyní snažíl získati pro tuto věc skutečné výkonné zemědělce právě z těchto úpadkových hospodářství. Nebylo to práce snadná. Situace vypadala tak, že zemědělci schvalovali postup sestátnění, to je utvoření státních zemědělských farem, ale pro družstevní myšlenku, stavěli se záporně. Jejich řeč byla:“Co je to platné, nějaký čas budeme v družstvu a pak se to stejně všecko sestátní!“ Jak si to mnohý představovál, myslím bez družstva, jako laik ve věcech zemědělských, nevím. Vystihl jsem však, tak při rozhovoru asi tento postup: „Já jím to dám všecko, nech mám pokoj a přijdu dělat do fabriky“. Kdo ale bude na těch pozemcích „co jím dá“, pracovat, to už byla otázka jiná. Zrovna taková, kdo jsou to „jím“! Už se i tvořily jakési přesuny půdy jednotlivých katastrů. Část Dolniho pole bude prý přidělena statnímu statku Králov, část Malého a Hrubého pole státnímu statku v Nezdenicích. Ovšem že jenom pozemky dobré bonity. Takovýto postup se zase nelíbil těm hospodářům, kteří v těchto tratích měli pozemky a nebyli „úpadkoví“. Tož jak na to? Denně se svolává zemědělská komise, denně a nebo téměř denně jsou voláni tito zemědělci do obecního kanceláře k různým pohovorům a jednání, kterého se zůčastňují zástupci Okresního národního výboru, Okresního sekretariátu KSČ, zástupci ptronátního závodu to je Okresního plnomocníka, výbor místní organizace KSČ a členové rady Místního národního výboru a všichni mají jeden cíl: Získati zemědělce pro družstevní myšlenku. Konečně dne 30. března ustaveno Jednotné zemědělské družstvo, které čítá k tomuto dni 32 členů. Na společné schůzi přijaty stanovy a zvolen výbor družstva.

Bachůrek františek, výkonný zemědělec, zvolen předsedou.

Horecký Stanislav, " " " účetní

Jančář Ludvík, důchodce pokladník

Živneř František, výkonný zemědělec, vedoucí zeměd. výroby

Gajdoš Josef, " " " živočišné výroby

Jančařík Alois, důchodce hospodář

Tomek Karel a Bartošová Marie, oba výkon. Zemědělci, členy výboru.

Výbor družstva se ihned ujál práce, neb jarní práce byly takřka za dveřmi.

Dlužno připomenouti, že Místní národní výbor a Přípravný výbor Jednotného zemědělského družstva, zajistíl část obecních pozemků a sice v trati Pod pátým, v Krůžku a

Kučném žlébku, pro společné obdělávání, pro každý případ. Rovněž tak louky na Čupech. Tyto pozemky i louky byly doposud pronajaty jednotlivým občanům. Pro společné hospodaření převzalo ustavené družstvo mimo uvedených obecních pozemků a luk, veškeré obecní pasinky, takže poplatky z pasení plynuly do pokladny družstva. Je-likož se družstvo teprve teď na jaře ustavilo, hospodařil ještě každý i na svém rozdrobeném hospodářství. Obecní pozemky byly však již prací družstevní. Tak Pod pátým zaseta jařina a pod ní lucerka, aby byla zajištěna pro příští rok krmivová základna. V krůžku zaseta cukrovka a Kučném žlébku krmná řepa. Možno říci, že všechny kultůry byly dobré, řádně obdělané, hlavně jařina. V Krůžku byla cukrovka nestejná tak jako i v Kučném žlébku a to prostě z těch důvodů, že ani nájemci všichni stejně pozemky nehnojili a kultůry na nich dříve nebyly jednotné, což je samozřejmé, tak i tyto letošní, nemohly býti stejné i když se použilo dostatek hnojiv umělých. Družstvo koupilo 100 kusů oveček, které se celé léto pásly na obecních pastvinách. Zřídilo drůbežárnu prozatím v hospodářství Josefa Gajdoše, ovce ustájeny u Františka Živnéře jehož synek je pásl, vepřový brav soustředěn u Karla Tomka a Josefa Slívy a po převzetí hospodářství Františka Tlacha, které doposud bylo pod správou státního statku Nezdenice, proveden také svod hovězího dobytka do společné stáje a také část vepřového bravu, do stájí tohoto hospodářství. Zde také zřízeny sklady umělých hnojiv a různého stavebního materiálu jako přípravy pro výstavbu družstevních objektů. Žnové práce provedeny dosti hladce za pomoci brigádníků z řad členů místní organisace KSČ, rovněž tak výmlat. Pro práce při cukrovce, krmné řepě a bramborách, kteréžto plodiny se jednak pro potřebu družstva, jednak dodávkový pkol, obdělávaly i odváděly společně, najímal v případě potřeby i ženy nedružstevnice za mzdu, která činila 30 Kčs denně a byla proplácena dle přání pracujících, buďto každý den, nebo za týden. Takže veškera sklízeň provedena dosti včas. Přesto, že celá akce byla jenom počáteční, bez jakýchsi zkušeností v družstevnictví, možno říci, že naši družstevníci si počínali dobře i když snad mnozí zemědělci na ně pohlíželi jak se říká, všelijak. Snad by býl lépe lahodíl nezdar v práci, než kladný výsledek.

Že tomu, neb onomu hospodáři uhyne prase, ví o tom jenom on a snad soused, staloli se toto družstvu, ví o tom celá ves. A tak je to se vším. Na nové věci se hledají chybičky, ale se starých se mnohdy ani velké chyby neodstraňují. Jsou lidé, kteří každou novotu vítají a jí se hledí přispůsobiti a jsou zase takoví, který se drží starých zásad zuby nehty. S těmito problémy se setkáváme téměř v každém sektoru a nemůže býti vyjímka ani v zemědělství. Ku všemu je zapotřebí určitého času, trpělivosti a hlavně odhodlanosti k vymícení starých předsudků a návyků a nastoupil cestu novou, která povede k lepší budoucnosti. V naší obci založeno Jednotné zemědělské družstvo brzy po zasedání Ústředního výboru Komunistické strany československa (6 – 8. 2.) z kterého vzešlo usnesení týkající se zemědělské otázky, zakládání nových J Z D, získávání dalších členů k rozvoji stávajících družstev, obdělávání veškeré půdy a t. d. Dobré výsledky našeho družstva za letošní rok, jak se aspoň u družstevníků jeví, jsou a budou vzpruhou do další práce. Letos na podzim provedena velká arondace pozemků za účelem utvoření velkých celků, lánů, pro společné, družstevní hospodaření. Učiněna příprava pro výstavbu nové drůbežárny která bude zbudována na Čupech a stavbu vepřína, který bude postaven na bývalém Tlachovém. Připravuje se stavební materiál pro stavbu kravína. Měl bych zde zaznamenati, jakých výnosu jednotlivých kůltůr hospodářských bylo dosaženo, avšak tuto otázku pro letošní rok ponechávám stranou, neb jak jsem uvedl, hospodářilo se i družstevně i soukromně. A u soukromohospodářících rolniků, stejně bych se pravdu nedověděl a když, u každého jinak. Prozatím postačí konstatování, že družstvo svoje dodávky splnilo přes sto procent. Družstvo letos hospodařilo na 109 hektarech zemědělské půdy včetně pozemků obecních, mimo obecních luk a pastvin. Pro rok 1957 jest již letos připraveno jednostosedmdesátdva hektary půdy, rozdělené v několika honech (lánech) o větší výměře.

Arondace.

Již předešlý rok jsem se zmínil o arondaci půdy a rovněž letos ve věci společného hospodaření na větších celcích jsem se touto otázkou zabývál. Jest věcí samozřejmou, že větší celky se nedají jen tak, bez arondace nebo výměny určitých pozemků, uskutečnit. Jsou i jiné možnosti, na příklad technickohospodářská úprava půdy. Přiznávám, že této otázce dostatečně nerozumím, u nás se o ní nemluvilo ale mluvilo se o arondaci. Jest-li je to totéž, nech mě čitatel laskavě promine. Já budu tedy mluviti o arondaci, tuto lépe chápu a je mě jasnější.

Plán arondace prováděli v naší obci zemědělští inženíři. Podle katastrální mapy, za účasti představenstva Jednotného zemědělského družstva, Rady místního národního výboru a Arondační komise, určeny jisté části katastru pro utvoření velkých lánů, určeny parcele pro výstavbu hospodářských budov, komunikací a podobně. Po provedení tohoto muselo býti přikročeno k zjištění, na základě parcelního protokolu, komu pozemky v té či oné trati náleží, jaká je výměra těchto pozemků a kde hledati výměnu. Jest přece jasné, že členů družstva je zatím 32 a k tomu někteří bezzemci. A hony zabírají velkou část pozemků soukromým zemědělcům. S touto otázkou je se nutné řádně vypořádati. K tomu je ta okolnost, že výměna má býti provedena jak co se velikosti výměry pozemku týká, tak i jeho bonity. Další okolnost je ta, že je třeba zajistiti záhumenky.

Kde jsou utvořeny první lány pro společné hospodaření, kde je počátek nové epochy v zemědělství? První jsou to obecné pozemky Pod pátým a v Kučném žlébku, následuje Krůžek, Padělky, Před slatinou, Malé trnovce, Pod brodskou, Tasovice. Připomínám, že k některým obecním pozemkům, byly arondací přiděleny také pozemky soukromníků. Jednotlivé lány mají asi tuto výměru.

1.)	Pod pátým, přibližně	12	hektarů
2.)	Kučný žlébek	5	"
3.)	Krůžek	17	"
4.)	Padělky	8	"
5.)	Před slatinou	32	"
6.)	Malé trnovce	8	"
7.)	Pod brodskou a Tasovice	15	"
8.)	Křivé	12	"
	Celkem	109	hektarů

Arondováno, dle zdělení Místního národního výboru bylo asi 150 hektarů a zůčastnilo se na arondaci 176 majitelů půdy. Mimo uvedených 109 hektarů, které bude obhospodařovati družstvo, vyvstalo po arondaci 72 hektarů půdy, která bude obhospodařována M.N.V. Tato výměra zůstala tím, že někteří zemědělci nechtěli výměnu už z jakýhkoliv příčin, takže tuto dali k disposici, pak jsou to pozemky majitelů kteří jsou buďto odstěhováni z obce a pod.

Jak a nebo kým bude tato půda obdělávána, není doposud rozhodnuto. Záhumenky si ponechali členové družstva se svých pozemků a sice takových, které jsou blízko vesnice. Zajímavé a řekl byl poučné při tomto zemědělství je ta okolnost, že se časy velmi, velmi, změnili. Mám v dobré paměti dobu, kdy se pozemky prodávaly, ať z volné ruky veřejnou dražbou a nebo cestou exekuce. Co to bylo zájemců! Desetikoruny i více, lítaly na přihazování vyvolací ceny a stávalo se, že oproti odhadní ceně, při dražbě stoupla cena o polovinu a někdy i více, pohle toho jaký pozemek to býl. A ještě po uzavření dražby, některé pozemky se přeplácely. Uvedu příklad: Občan prodával pozemek veřejnou dražbou. Dražbu

obyčejně řídíl starosta obce. Tomuto občan řekl odhadní cenu pozemku a prodávající podmínky. Prodej býl vždy hlášen bubnem. Kupující i nekupující se sešli obyčejně v hostinci a ve stanovenou hodinu, začál prodej, asi takto: Občané, jak bylo bubnem hlášeno, prodáva XY svůj pozemek v trati (uvedl) za těchto podmínek. Kupující je povinen zaplatiti daň z přírustku hodnoty a veškeré převodní poplatky. Dále je kupující vázán koupí, uzavěrkou dražby po třetí, kdy podepíše dražební protokol. Naproti tomu, prodávající se zavazuje odevzdati pozemek čistý, bez břemen, avšak si ponechává (například) 8 dní lhůtu na rozmyšlenou. Vyvolací cena pozemku je (na př.) 1.000 Kčs

Kdo řekl „kupec“, již se licitovalo: 1.000 Kčs po prvé, někdo přidál 20 Kčs, tak bylo po prvé 1.020 Kčs a tak to šlo potud, až starosta vyhlásil ku příkladu 1500 Kčs po prvé, po druhé a po třetí. Koupě byla uzavřena, kupec podepsál protokol a šli obá, prodávající i kupující, šťastni domu. Stalo se ale, že býl zájemce, který nechál dražbu přejít, ale že byla lhůta na rozmyšlenou, zašél za prodávajícím a nabídl třeba o 100 Kčs více. Když prodávající tuto nabídku přijál, musel tomu, kdo pozemek koupil v dražbě oznámit, že má lepšího kupce ale že ty jsi kupec z dražby, dáš také tolik a pozemek je tvůj“! Když nechtěl, zrušil koupi a kupcm býl ten, kdo dál více. Po uplynutí lhůty, se šlo k odstupu k notáři, neb advokátovi. Zde se proplatíl obnos peněz, podepsala kupní smlouva a pak se zaplatila daň a poplatky a tím celá záležitost skončena. Že při takových dražbách bývaly i menší scény je jisté. Kupců bylo třeba více, jeden na druhého přihazovál a ten který býl nervoznější, obyčejně i vybuchl, nějakým ostřejším slovem. Což bylo provázeno, někdy i smíchem.

Tak a teď to porovnejme! Před několika léty byly pozemky tak vzácné, že se přímo zájemci o ně prali, dnes je dávají zemědělci zdarma k dispozici Místnímu národnímu výboru a ten se musí starati, jak a kdo pozemky obdělá. V čem hledati příčinu? Těžko je toto soudit! Jedni říkají, že dodávky od zemědělství odpuzují, jiní, že mladí zemědělci, (myslím tím syny zemědělců) od zemědělství utíkají a raděj pracují v národních podnicích, jiní zase jsou staří a bezdětní a podobně. Byly doby, kdy se vedly soudní spory o mez, dnes se pohrdá celým kusem pole. A nebo u bezdětných zemědělců se po jejich smrti soudně o pozůstalost dělilo celé pokolení. Je pravdou, že jsou i dnes v naší obci zemědělci, kteří si váží té „Rodné brázdy“! Bohužel jsou však i takoví, a né málo, kteří jí dali, neb dávají k dispozici. O tom mluví oněch 72 hektarů. To by bylo 10 středních zemědělských závodů. No mám za to, že jsem toho o zemědělské otázce, i o našém Jednotném zemědělském družstvu, napsál dosti. Závěrem této kapitoly uvádím jména a výměru pozemků, výkonných zemědělců, členů J.Z.D.

Bachůrek františek, č. 39,	výměra	pozemků,	10 ha	(1 pára koní)
Bartošová Marie č. 91	"	"	8 ha	
Gajdoš Josef č. 92	"	"	13 ha	(1 pára koní)
Horecký Stanislav č. 117	"	"	8 ha	(1 pára koní)
Jančarík Josef č. 61	"	"	7 ha	
Krhůtek Jan č. 44	"	"	7 ha	(1 pára koní)
Slíva Josef č. 43	"	"	16 ha	
Špátová Terezie č. 176	"	"	6 ha	
Tomek Karel č. 153	"	"	13 ha	(1 pára koní)
Živnéř frant. č. 327	"	"	7 ha	

Ostatní členové jsou bezzemci a nebo z velmi malou výměrů pozemků.

Počasí a průběh zemědělských prací.

Letošní rok začál podzimním počasím. Občasné mrholení, bláta, zvláště na neopravené silnici, jak se říká, po uši. Zemědělci ještě prováděli orbu pro jarní setí. Zkrátka, měsíc leden, nebýl lednový. Teprve poslední tři dny začalo trochu mrznout, ba i sníh padál. Za to měsíc únor byl bílý a mrazy, přímo třeskuté, teplota klesla 25-30 stupňů pod nulu. Následky těchto mrazů se projevily v letních měsích, kdy ovocný strom, hlavně trnky a durancie, očividně chřadly. Velmi mnoho těchto stromů padlo za oběť únorovým mrazům. Nevrznůl skřivánek a na sv. Matěje, byli všichni sedláci lenoši. Měsíc březen ztratíl úplně na své jarní idile. Čáp od moře nepřiletěl, neb by musél hlady pojít, močály byly pokryty ledem a svět jarního sluníčka býl vzácný. Částečná změna nastává v druhé polovině března. Už sem tam ti smělejší rolníci se odvažují do pole, ale jenom tam, kde je provedena meliorace. Stare pořekadlo říka: Jarní teplo, musí pohůnek vyplakat. No, těch pohůnků rapidně ubývá. Za to více zemědělců pohlíží, kdy proseknou polní cesty, aby nastoupil ten druhý pomocník, traktor. Jinak to vypadalo v dubnu. Svátky velikonoční byly 1 a 2 dubna, a po nich, už se jarní polní práce rozjely. Že si občas apríl „zahrál“, nevadilo to zemědělské práci. Květen býl vskutku plný květu. Jabloně a hrušky byly jako obrovské kytice. Peckoviny jen ojediněle, ty utrpěly velkou zkázu. Pohled na kvetoucí jabloně a hrušky, skýtál naději, na hojnou úrodu tohoto ovoce. A věru možno ihned zaznamenati, že úroda tohoto ovoce byla znametiná. I ten, kdo neměl vůbec ovocného stromu, měl jablek dostatek. Mnozí pěstitelé nabízeli ovoce za pomoc při obírání. Kdo by nešél? Jeden druhému pomohl a byli oba spokojeni. První že má ovoce sklizeno, druhý, že má také něco na zub. Vykupovači ovoce, jakoby neměli zájem nikdo se nehlásíl. A pěstitelé by rádi prodali. Mnoho metráků jablek se odvezlo do Bzence, Vracova a bůh ví kde, jednak výměnou za cibuli a také koupi. Za 1 kg cibule, dávalo se 2-3 kg jablek. Za peníze bylo 1 kg jablek za 2-3 koruny. Téměř denně, nejvíce však v neděli, bylo na železniční zastávce několik pytlů jablek, které si kupující odváželi i na Slovensko až do vesnic pod Vysokými Tatrami.

Z jablek se lahl burčák, jablka se sušily a na konec, aby i pálenice byla v provozu, z jablek se pálila, slivovice? a nebo jabkovice! A tohoto božího moku, přetéklo přes aparatůru v pálenici, přes sedmtisíc litrů, jak mě říkál vedoucí Josef Juřeník. Práce zemědělské pokračovaly plynule. Počasí, byť nebyly nějaká vedra, pěkně přálo, takže všecko pěkné pokračovalo. Nelze říci, že by nebylo dostatek krmiva pro dobytek, jeteliny byly dobré, no lucerky dosti vymrzly. Úroda obilí rovněž byla dobrá přesto, že ohnice trochu pole na žluto z jara zabarvila. Podle mého názoru, nebylo zapotřebí žádného naříkání, že by se neurodilo. Zvláště ječmen a oves, ten se přímo při mlácení se stroje sypál, i když se zdálo, že bude výnos pochybný. Ono to vždycky někom „nasype“ i když to přímo teče. To jsou už někteří lidé takoví, že si rádi zafňukají. Že ve žnich málo pršelo, zůstalo hodně podmítky. Ale i tu traktory provedly a né jenom těm malým, ale i středním zemědělcům. Sklízeň brambor provedena za příhodného počasí a rovněž, mohu říci, z dobrým výsledkem. Ani zde není zapotřebí fňukání. Kdo měl nasázeno a řádně obdělál, měl i dobrou úrodu. Nelze toto říci o cukrovce. Tato byla v některých tratích napadena jakousi chorobou, lístky se povážlivě scvrkávaly a cukrovka hned v počátcích vadla. Nebyla to však choroba tak vážná, že by celá pole postihla, ale přece určitá část byla znehodnocena. Naopak, zase v jiné trati, byly cukrovky velmi pěkné. No, plán v dodávce splněn nebýl. Pokud jsem býl informován, býl splněn na 70%. Toto nebylo jenom v naší obci, ale téměř všeobecně. Proto také nedošlo ku snížení ceny cukru. Tak, už tu máme podzim. Provádí se podzimní setí, hluboká orba traktory. V listopadu bylo několik silnějších mrazů 10-15 stupňů pod nulu. Tím byly zastaveny polní práce v naději, že to eště poleví. Polevilo, takže do vánoc byly téměř všecky práce zemědělské uzavřeny. Nesplnilo se staré pořekadlo: Kateřina na ledě, vánoce na blátě. Oboje bylo na ledě. Vánoce, svátky míru a pokoje, mohl každý spokojeně slavit. Věřím, že když mnohý zemědělec dělál roční bilanci

svojí práce, mohl klidně říct: Dobrý býl tento uplynulý rok a probudíl-li se v něm křesťanský důh, mohl, jak předkové naši, říci: Zaplať Pán Bůh.

Doprava.

Letošním rokem provedena další úprava státní silnice v průchodu obce. Silnice je vykostkována přes celou obec, to je od mostu přes potok Lecké na dolním konci, až po mlýn Pípalův na horním konci vesnice. V celé této části zmizely ty různé bažiny a silniční příkopy. Celá úprava provedena nákladem státních silnic. Při této příležitosti nutno se zmíniti také o tom, že navždy zmizela lávka po které se přecházelo k zastávce dráhy a také zmizel železniční mostek který býl v tomto místě. Vhodnou úpravou jáma zavezena a upraven řádný přechod.

Obchod a peněžnictví.

Prodejny zboží, masa i chleba jsou stále tytéž, jak o nich byla zmínka již dříve. Jinak to vypadá z výběrem a nákupem zboží, spotřebiteli: Dnes je v naších prodejnách takový výběr sortimentu, že není zapotřebí ani do města choditi na nákupy. V naších prodejnách lze koupiti né jenom běžné denní potřeby, ale i zboží průmyslové. V naších prodejnách koupí se pračky, radiopřijímače, elektrické pečící trouby a vařiče, jízdní kola i motocykli, ložnice a jiný nábytek, koupí se zde knihy a dle přání spotřebitelů, ochotné vedoucí objedná pro prodejnu kamna a sporáky a cokoliv si občané přejí. Také zboží tekstilní jest v hojném výběru k dostání. A že se hodně uvedeného zboží kupuje a že prodejny plní plán maloobchodního obratu přes sto procent každý měsíc, jest zřejmou známkou toho, že se u nás životní úroveň obyvatelstva stále zvyšuje. Dalším důkazem lepšího života na naších vesnicích a to se týká i naší obce jest ta skutečnost, že pobočka státní spořitelny zaznamenává stálý vzestup peněžních vkladů a téměř žádné výpujčky. Není u nás zadlužených hospodářství, jak tomu za první republiky „bejvávalo“. Jestli některý zemědělec má dluhy, pak je má proto, že neplatí domovní a zemědělskou dáň a nemocenské pojištění. Toto je však už kapitola sama pro sebe. Zde se už nedá mluviti o tom, že by tyto povinosti nemohly býti splněny, (snad ve výjímečných případech) ale je u mnohých občanů taková jakási nechuť, odpor nebo jak toto počínání nazvat, k této státní povinosti. Vždyť placení daně není novinkou dnešního Lidově demokratického zřízení! Vždyť už Kristus hlásál: Dávejte co je císařovo císaři a co je Božího, Bohu. Co se ale na konec stává a co se splní. Uvádím dva příklady. Prvni: Občan by chtěl postaviti nový domek a nebo starý upraviti tak, aby vyhovovál alespoň částečně moderním požadavkům. Potřebuje k tomu stavební povolení, které vydává odbor pro výstavbu rady okresního národního výboru. K žádosti o povolení jest třeba předložiti potvrzení o zaplacených daních, domovní a zemědělské. Když toto není, povolení se nevydá. Co jiného zbývá, než-li daně, a když je to za více let i s úroky zaplatiti. A zaplatí se! Druhý příklad: Zemědělec dovrší 65 let. Zemřít se nikomu nechce! Kdo by chtěl dobrovolně zemřít, když je ten svět tak krásný a život člověka v něm? Ale je zde stáří! Ochablost těla, duševní námaha, zkrátka, je si třeba trochu odpočinout, alespoň ještě páru let. A tu se příjde k té otázce, která od roku 1950, byla opomíjena a nebo ignorována. Zákon o zemědělském pojištění, kterým se zemědělcům, kteří platí pojistné, zaručuje starobní důchod od 65ti let. Co teď dělat? Cesta vede na Okresní národní výbor, odbor důchodového zabespečení..

Zde je pohovor jak a proč se neplatilo na straně jedné a vyrovnejte co dlužíte, pak můžete dle zákona důchod obdržeti, jest hovořeno se strany druhé. Téměř ve všech těchto případech je to splnění otázky druhé. Zaplatí se třeba i pět roků nazpět. Napřed to nešlo ale když se jedná o důchod, tak už se peníze našly. Nechci sahat nikomu do svědomí, ale přece je jenom lepší bráti třeba i 300 Kč měsíčně, než-li nic. Ono je to za rok 3.600 Kč a kdo to ví, kolik let

od těch 65ti se ještě může žít! Takto uvažoval dobrý zemědělec Jan Hasoň, Jan Krhůtek, frant. Hřib, frant. Dvořák a další. A uvažovali dobře. Socialistický stát chce každého občana i pro stáří minimálně zabezpečit a zvláště zemědělce, aby jím nebýl jako tomu před nedávnem bylo, trpký výminkařský chlebíček. Náš stát pečuje o všechny občany, ale je také povinností všech občanů, plniti zákony, které si sám lid, prostřednictvím svých poslanců, vydává. Uvedl jsem pouze dva příklady, ale mohl bych uvésti příkladů několik, kdy je třeba jíti s čistým štítem, aby bylo dosaženo od státu požadovaného kladného vyřešení.

V souvislosti této kapitole je třeba zaznamenati, že letos bylo provedeno dvoje snížení maloobchodních cen a to první, týkající se ponejvíce průmyslových výrobků, uskutečněno k prvnímu dubnu a druhé, týkající se snížení cen masa, masných výrobků, sádla a některých dalších druhů požívatin v měsíci listopadu. Oboje snížení cen bylo našimi občany kladně přijato.

Snad už v souvislosti s prvým snížením maloobchodních cen se projevila určitá snaha v plnění dodávkových úkolů. Po delší době, ocitla se naše obec v rámci okresu na předním místě, což jistě naplňuje radostným uspokojením. Naši zemědělci a vůbec všichni dodavatele zemědělských produktů si uvědomují tu závažnou skutečnost, že jenom tehdy může dojiti ku slevnění cen určitého zboží, když tohoto přijde více na trh z vlastní produkce. A se slevou poživatin, nastává sleva zboží průmyslového. Méně dovozu potravin, méně vývozu zboží průmyslového, za to více pro domácí trh a levněji.

Kontrarevoluce v Maďarsku udělala slabší chaos u naších občanů. Někteří podlehli tomu zásobovacímu strachu a po vzoru obcí okolních, snažili se vykoupit v prodejnách sů, cukr, mýdlo a podobné produkty. A vykoupili! Ovšem jeden den. Druhého dne byly zásoby v prodejnách doplněny, ale vykoupilo se zase. Aby i ti, co nebyli tak ustrašeni, mohli alespoň to minimální koupit, prodávalo se nejvíce půl kg soli, jeden kg cukru apod. tedy v minimálním množství. Ovšem, výsledek býl ten, že mnohé ženy běhaly od obchodu k obchodu a to né jenom v obci ale v Brodě, Bojkovicích i v Uh. Hradišti. A tu z čista jasna, jak když hrom udeří. Usnesením strany a vlády, vyhlašuje se snížení maloobchodních cen. Ovšem, cena cukru snížena nebyla. Ale i tak to rozčarování. Prodejny naplněny zbožím a prodává se za snížené ceny. Né chaos a strach, ale jistota a dostatečné zásoby státních skladů, dávají tuto možnost. Ba něco více a mnohem více! Vláda naší republiky opírá se o mocnou hradbu kterou tvoří pracující lid naší vlasti, který pod vedením Komunistické strany československa nikdy nedopustí k podobným akcím, jaké se udály v sousedním Maďarsku. Toto odhodlání vyjádřil pracující lid na mnoha velkých manifestacích a schůzích které vesměs končily slavnostním prohlášením, jakoby přísahou všeho našeho lidu:

„Stojíme pevně a neochvějně za vládou Národní fronty, zůstaneme věrni Marx-leninskému učení. Jen dále v před za socialismus a mír ve světě!“ Za těchto předpokladů, které ve formě tisíce dopisů a deklarací, Ústřední výbor strany a vláda republiky denně obdržely, mohly směle vyhlásit snížení cen. A co nejhlavnější! S námi je Sovjetský svaz a my s ním na věčné časy!

Výstavba obce.

Jak jsem uvedl v předešlém zápisu, byla dokončena úprava státní silnice v průchodu obce. Trasa vozovky byla v některých místech rozšířena aby bylo dosáhnuto širšího průjezdu. Stalo se tak v místě u kostela a na suchém řádku. Tak při rozšiřování u kostela, byla zabrána část zahrady kostelní a tím, což je samo sebou, musélo býti odstraněno oplocení zahrady, zhotovené s dřevěných tyček. Správa státních silnic, po ukončení úpravy vozovky,

vybudovala nové oplocení z betonovou podezdívkou a z drátěného pletiva v rámcích. Ovšem je třeba podotknouti, že na drátěné pletivo přispěli občané peněžitými sbírkami v kostele.

Když už bylo provedeno oplocení kolem kostelní zahrady (jenom podél silnice) bylo pohlíženo také na podobnou úpravu kolem zahrádky u pomníka padlých, která sousedí se zahradou kostelní. Otázka byla, kde vzít peníze. V obecním rozpočtu není na takové akce pamatováno. Rada místního národního výboru se usnesla, uspořádati pro tento účel peněžitou sbírku mezi občany. Tak se také stalo! Sbírka vynesla částku 3.365 korun. Tj. neklamným důkazem, že naši občané rádi a ochotně přispějí na dobrou věc. Ihned pak přikročeno k úpravě tohoto oplocení. Dnes máme pěkné oplocení podél silnice v jednotném provedení u kostela i u pomníka padlých. Kolem školy bylo podobné oplocení provedeno už dříve. Vyrovnáním státní silnice a rozšířením vozovky se stalo, že stávající oplocení bude nutné upraviti znovu a to tak, aby bylo palarelně navázáno na vozovku. To znamená, že dolní část musí býti posunuta asi 4 metry k silnici a horní část, aby navazovala na oplocení kostelní. Ovšem i zde hrály hlavní úlohu, peníze. Shodou okolností, přispěl Krajský národní výbor na úpravu školy, částkou 86.000- Kč. Co za tento obnos poříditi? Odbor pro výstavbu při Místním národním výboře a ředitelství školy se usnesli provésti vlýskové podlahy v učebnách a zbudouli nějaké peníze, upraviti také oplocení. Akce se chopíl zdejší občan, stavební technik, Stanislav Kubáň, zaměstnaný u Pozemních staveb, národní podnik, Gottwaldov. Vy pracovál potřebnou dokumentaci a dle rozpočtu zjistíl, že částka, 86.000 Kčs postačí na zamyšlené práce. Provedení zadáno Pozemním stavbám n. p. stavební správa Uh. Brod.

Byly školní prázdniny, takže se mohla alespoň vnitřní úprava provésti. Prkenné podlahy v některých učebnách byly už věkem sešlé (od roku 1894), v některých, na příklad ve škole která byla postavena v roce 1913, byly rovněž značně poškozeny a v ostatních učebnách už pekno pošlapána. Kde byly podlahy velmi špatné, položeny pod vlýsky prkna nová, ostatní jenom obrácena. Skrátka, dnes jsou ve všech učebnách, sborovni, ředitelni i ředitelově bytě, podlahy z bukových vlýsek (parket). Mimo toho, položena šamotová dlažba na chodbě prvého patra staré školy a opaksitové soklíky kolem schodů a podlah na chodbách v celé škole.

Ovšem také oplocení kolem školy, jak je o něm hovořeno dříve. Tak za pomoci K N V dostalo se naší škole dalšího, značného zlepšení. Je však nutno připomenouti i tuto okolnost, že je ještě dosti našich občanů, kteří tuto skutečnost nevidí a nebo nechtějí vidět a stále poukazují, že se jenom platí a do obce nic nejde. Ba jsou i takoví, kteří říkají, že se tyto peníze měli investovat buďto na stavbu kostela, nebo kulturního domu. Nechtějí pochopit, že když je obnos určen škole, této také patří. Stavba, nebo dostavba kostela, nedá mnohému klidně spát. Toto je však kapitola jiná, o této se také zmiňuji. Krajský národní výbor poukázál také na opravy kostela částku třicet tsíc korun. Aby bylo účelně těchto peněz použito, rozhodl se farní úřad provésti pokrytí střechy novou krytinou celého kostela a zříditi okapní žlaby. A zase to býl Stanislav Kubáň, který, jako předseda Odboru pro výstavbu a jako občan, se této akce chopíl a spolu z panem farářem se přičiníl, aby uvedená práce, byla provedena do konce roku. I tuto práci prováděly Pozemní stavby n. p. stavební správa v Uh. Brodě. Když se sundávala stará krytina a kladla nová, pracovalo zde zdarma přes 60 občanů. Ovšem i zde padly hlasy: Proč se raděj nestaví kostel nový? A pan farář má k tomu svoji poznámku, že to je asi tak, jak když si stará babka dá na hlavu pestrý šátek! Jak jsem už dříve poznamenál: Stavba kostela, je prvořadý cíl! Možná, že budu moci i této akci někdy více napsati, prosatím se z mého hlediska na celou věc dívám střídmě. Jest zapotřebí budovati věci mnohem důležitější a pak snad i na šumický kostel přijde řada. Prozatím starý stojí a já osobně si myslím, že i když se stará babka pěkně obleče, vypadá přece jako čiperka. Provádí se opravy prastarých budov, a jsou pěkné!

Letošním rokem také skončena výstavba hospodářských budov inseminační stanice. Zbudovány prostorné stáje pro plemeníky, laboratoře, sklady, kanceláře a byty. Místní

občané, tak jako předešlá léta, snaží se zbudovati nové byty a nebo stávající menší adaptaci, zdokonaliti: Tak na příklad: Hasoň Josef, zvaný „Hruda“, postavíl na místě starého domku domek nový, jednopatrový, rovněž tak Jančařík Frant. na malé straně. Hasoň Vojtěch na suchém řádku provedl nadstavbu jednoho patra a jeho bratr Josef, postavíl rodinný domek na parcely Nade mlýnem. Václav Zeťka postavíl domek v uličce ku hřbitovu a Josef Mudrák rodinný domek vedle svého rodiště, Pod močidly. Uvedení občané jsou vesměs mladí lidé, tak se každý snaží, aby ten rodinný život prožíl v prostředí slušném a zdravém. Je pravdou, že staré domky, budované před 80ti lety, nevyhovují ani po stránce bydlení a co se týká stránky zdravotní, teprve né. A takové bydlení měl občan Hasoň Josef, Jančařík Frant. a vrcholem nedostatků je domek Václava Zeťky. Domeček malý, nízký, úplně sešlý věkem. Dlužno zde připomenouti: Stavělo by se mnohem více, prováděly by se různé adaptace, kdyby býl k dostání potřebný materiál. Už by se snad nehledělo ani na přísloví: Kdo staví, prostaví peníze i zdraví! Každým rokem zaznamenávám přírustek nových domů v naší obci. Pro mne, jako stavaře, je to radostná bilance. Čím více bude nových domků v obci, tím bohatší bude obec a to hlavní, bude život člověka radostnější, aby se životní úroveň pozvedla po všech stránkách!“ Pravdou také je, že každý, kdo chce míti později pohodlí, musí při stavbě toto si takřka úplně odřeknouti. Každá volná chvilka, musí býti využita tomuto dílu. To je nepsaný zákon.

Neuvádím zde malé opravy a zdokonalení bydlení našich občanů. Jednak tyto v evidenci nevedu a mnohé nejsou zvenčí viditelné. Postačí ale poznámka, že je zájem o cement, vápno a cihly. Tudíž materiál stavební. A že se najednou objeví nová okna nebo truhlářská vrata, už to je známka nějakého zdokonalení. A tyto běžné opravy, objevují se každým rokem. Lidé si peníze vydělají ať v různých závodech, či výsledek práce zemědělské. A výsledek svojí práce vkládají do toho, co je každému nejmilejší, do rodinného domku. K radostnému bydlení patří vkusný nábytek, zařízení bytu. O této kapitole není zapotřebí dlouhého psaní. Podotknu pouze poznámku: I venkovská žena má dobrý vkus. A pro její vkus, nabízí krásný, moderní nábytek velké sklady a výkladní skříně „Nového bytu“ v Uh. Brodě. Jenom mít peníze! Tímto uzavírám kapitolu o Výstavbě obce.

Kulturní poměry.

Začnu o škole. Naše osmitřídka vychovává žáky od šesti do patnácti let. Tak jako předešlá léta, docházejí do naší školy žáci z Rudic a Nezdenic. Tito ovšem až do posledních čtyř ročníků. Prospěch žáků, vycházejících z posledního ročku jest vždy dobrý. Že tomu tak jest, jest důkaz, že každým rokem odchází do vyšších škol značný počet žactva. Nastupují do jedenáctiletky (dříve reálné gymnasium) v Uh. Brodě, nebo do obchodních škol v Uh. Hradišti. Tak tomu je i tento rok. Do obchodních škol dochází většinou děvčata, rovněž tak do školy pedagogické v Kroměříži. Také školy zdravotní v Gottwaldově, navštěvují jenom děvčata. Chlapci zase jedenáctiletky, aby po maturitě mohli nastoupiti na Vysokou školu. Ovšem, většina chlapců nastupuje do Státních pracovních záloh, odborných učilišť a zde se učí budoucímu povolání. U chlapců je velký zájem o strojařinu a letos, což je chvályhodné, býl zájem o stavebnictví. Rozdělování k jednotlivým odborům provádí Odbor pracovních sil při Radě Okresního národního výboru za spolupráce školy a účasti rodičů. Přihlíží se jednak k tomu, aby býl kryt požadavek jednotlivých odborů, to znamená, aby strojařů bylo mnoho a v jiných odborech a v zemědělství se dorostu nedostávalo, dále se přihlíží k fysickým a zdravotním zdatnostem žáka a v neposlední řadě, k učebnímu prospěchu ze školy. To jsou ukazatelé, podle kterých se rozdělení žáků provádí. Mnohý chlapec i jeho rodiče cítí se sklamáni, když na příklad chtěl býti strojařem a najednou bude zedníkem a nebo se mu doporučí, zemědělství. Jistě komise správně rozhodla a žák najde zálibu i v tom novém, snad i tezším odboru. Každá práce je krásná, když je konána s láskou a chutí. A učňovské domovy?

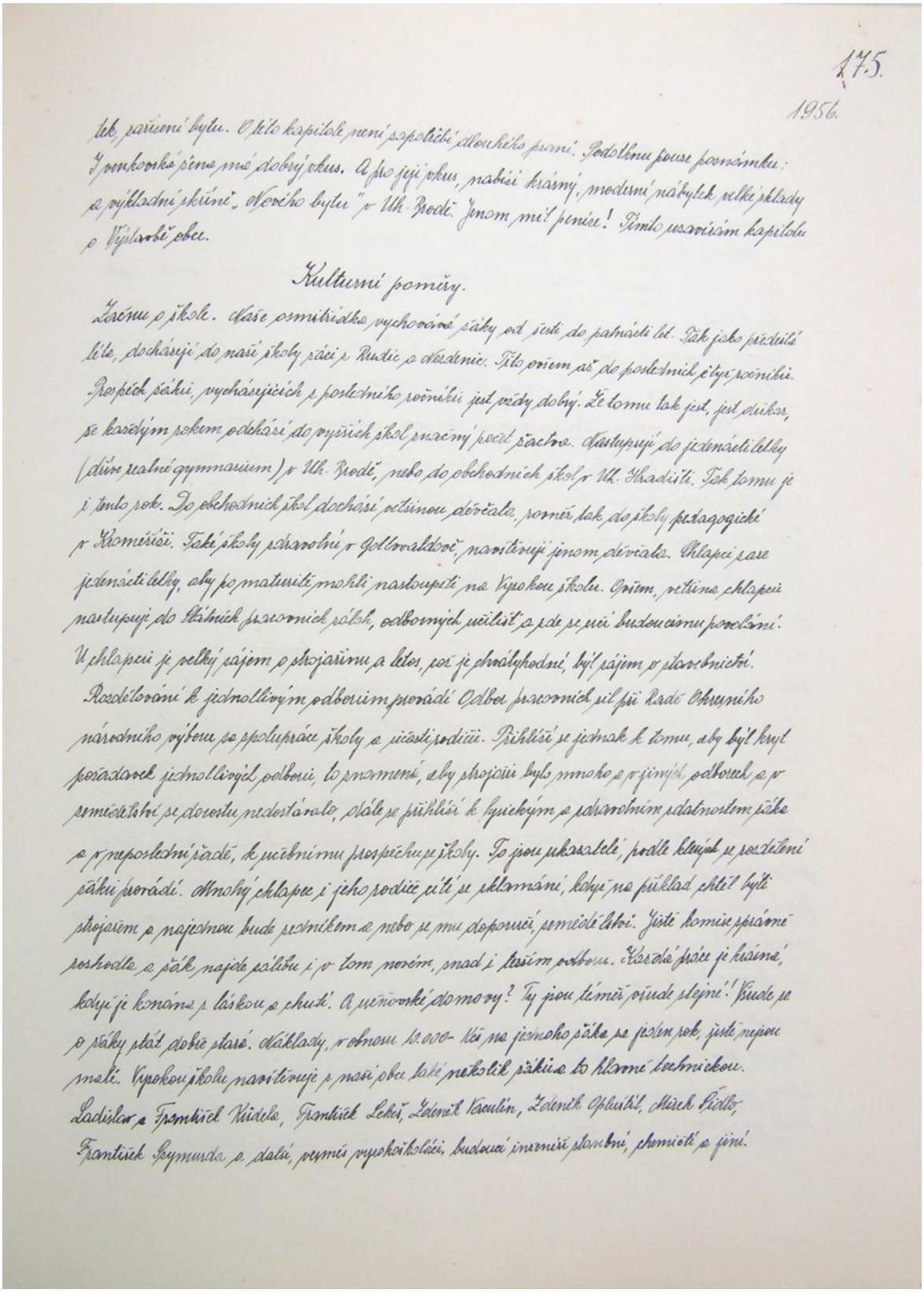

175.

1956.

tak zařízení bytu. O této kapitole není zapotřebí dlouhého psaní. Podotknu pouze poznámku: Z punkovské pivnice má dobrý zisk. A pro její zisk, nabízí krásný, moderní nábytek velké sklady a výkladní skříně „Nového bytu" v Uh. Brodě. Jenom mít peníze! Tímto uzavírám kapitolu o Výstavbě obce.

Kulturní poměry.

Začnu s školou. Naše osmitřídka vychovává žáky od šesti do patnácti let. Tak jako předešlé léta, docházejí do naší školy žáci z Rudic a okolnic. Této zřízení až do posledních čtyř ročníků. Prospěch žáků, vycházejících z posledního ročníku jest vždy dobrý. Že tomu tak jest, jest důkaz, se každým rokem odchází do vyšších škol značný počet žactva. Nastupují do jedenácté třídy (dříve reálné gymnasium) v Uh. Brodě, nebo do obchodních škol v Uh. Hradišti. Tak tomu je i tento rok. Do obchodních škol docházejí většinou děvčata, rovněž tak do školy pedagogické v Kroměříži. Také školy zdravotní v Gottwaldově navštěvují jenom děvčata. Chlapci zase jedenácté třídy, aby po maturitě mohli nastoupiti na Vysokou školu. Ovšem, většina chlapců nastupuje do těžních pracovních sil, odborných učilišť a zde se učí budoucímu povolání. U chlapců je velký zájem o strojařinu a letos, což je pochopitelné, byl zájem o stavebnictví.

Rozdělování k jednotlivým odborům provádí Odbor pracovních sil při Radě Národního výboru se spolupráce školy a účasti rodičů. Přihlíží se jednak k tomu, aby byl kryt požadavek jednotlivých odborů, to znamená, aby strojařů bylo mnoho z jiných odborů a v zemědělství se dorostu nedostávalo, dále se přihlíží k tělesným a zdravotním zdatnostem žáka a v neposlední řadě, k učebnímu prospěchu ze školy. To jsou ukazatelé, podle kterých se rozdělení žáků provádí. Mnohý chlapec i jeho rodiče cítí se zklamáni, když na příklad chtěl býti strojařem a najednou bude zedníkem a nebo se mu doporučí zemědělství. Jistě komise správně rozhodla a žák najde zálibu i v tom novém, snad i tvůrčím odboru. Každá práce je krásná, když je konána z láskou a chutí. A učňovské domovy? Ty jsou téměř všude stejné! Všude se o žáky stát dobře stará. Náklady, v obnosu 10.000- Kčs na jednoho žáka za jeden rok, jistě nejsou malé. Vysokou školu navštěvuje z naší obce také několik žáků a to hlavně technickou. Ladislav a František Kůdela, František Lekeš, Zdeněk Vaculín, Zdeněk Opluštil, Mirek Šidlo, František Szymurda a další, vesměs vysokoškoláci, budoucí inženíři stavební, chemičtí a jiní.

Ty jsou téměř všude stejné! Všude se o žáky stát dobře stará. Náklady, v obnosu 10.000-Kčs na jednoho žáka za jeden rok, jistě nejsou malé. Vysokou školu navštěvuje z naší obce také několik žáků a to hlavně technickou. Ladislav a František Kůdela, František Lekeš, Zdeněk Vaculín, Zdeněk Opluštil, Mirek Šidlo, František Szymurda a další, vesměs vysokoškoláci, budoucí inženíři stavební, chemičtí a jiní.

Za to patří dík učitelskému sboru naší školy a také žákům, že svojí píli, dosáhli toho, aby naši obec representovali svojím vzděláním a povoláním, na tom úseku práce, kde budou jako odpovědní pracovníci postaveni.

Učitelský sbor zdejší školy: Marek Petr, ředitel

Černý, Švach, Šimoník, Marková, Jančaříková, Polanská, Opatřilová, Šůstek, Bárta, Roubíčková a Turzová, učitelé.

Všichni zhorauvedení zaslouží si vřelý dík naších občanů né jenom za jejich práci ve škole, ale i mimo školu. Se svými svěřenci připravili pěknou zábavu naším občanům hlavně o svátku Mezinárodního dne žen, Mezinárodního dne dětí a při různých státních oslavách a významných výročích jako je Devátý květen, Výročí Velké říjnové socialistické revoluce a podobně. Při žádné podobné akci nescházejí školní děti a učitelé. V průvodě o prvním máji, pochodují děti s praporky a holubicemi míru a na sport. Hřišti o dnu svátku dětí, se to hemží různými maskami jako chrousti, pampelišky, včeličky či sedmikrásky, do kterých jsou děti oblečeni. A což teprve, když děvčata starších ročníků, oblečená v krojích, rozvinou v tanci Moravskou besedu? To vše je práce učitelského sboru pro radost žákům, a pro pěknou zábavu, dospělým. A tak tomu bylo i tento rok. Méně a nebo v pravdě skoro nic, udělala mládež dospělá. Nelze zde mluviti ani o Svazu české mládeže. O této korporaci víme jenom tolik, že každý měsíc se koná členská, nebo výborová schůze. Svaz pro spolupráci s armádou, který združuje mládež před nástupem vojenské služby pracuje sice bez zvláštních hlášení, za to ale poctivě. Důkazem jest odměna putovní vlajka, za nejlepší výkony v předvojenské výchově, na okrese.

Sokol, oddíl kopané sehrál několik dobrých zápasů. Ovšem i zde by bylo zapotřebí více poctivé práce a sportovní a sokolské kázně, jistě by i výsledky zápasů byly lepší. Podmínky k tomuto zde jsou. Zrovna tak tomu jest i se zápasy hokejovými. Naši sportovci připravují hokejové hříště až pořádně mrzne. To se teprv stavějí mantinely, shání se osvětlení a voda na kropení plochy. Než se vše připraví, mrazy povolí a je po radosti. A jak je dlouhá příprava, tak dlouhý je ji úklid. Dávno mrazy pominuly, pomalu se i poupata v růže rozvinuly, ale mantinely straší stále kolem hříště. Není divu! Ti co hrají hokej se nestarají o úklid a ti co kopanou, také né. Čekají času!

Osvětová činost.

Činost Osvětové besedy možno za uplynulý rok hodnotiti kladně. Stále kino Osvětové besedy poskytuje naším občanům dospělým i školní mládeži, každou neděli pěknou zábavu. Tak letos byly z českých filmů předvedeny velmi významné filmy. Jan Hus, Psohlavci a Mým životem. Poslední z uvedených filmu nás seznámil s životem a dílem Bedřicha Smetany, oba předcházející, zavedly diváka do dávné minulosti našeho národa. První, bojovník za pravdu, druhý za práva a třetí, za krásu své drahé, české země. Možno říci, že všechna filmová představení uspokojila diváky ať už to byly filmy české, slovenské, francouzské, německé i sovjetské. Lidé si zvykli navštěvovati kino a každé představení zanechá určitý dojem. Mimo promítání filmů, pozvala Osvětová beseda k lepšímu pobavení občanů, estrádní umělce. V sále kina jsme se setkali z Joškou Severinem a Boženou Šebetovskou, Milanem Smetákem a jeho družinou, Veselou trojkou a kouzelníkem Bronem. Krásný večér zpěvu připravil Pěvecký sbor Dvořák z Uh. Brodu za řízení dirigenta Novolky. Zájezd ochotnického divadla z Pitína do naší obce, přinesl rovněž zábavný večér. V celku možno po pravdě říci, že Osvětová beseda plní svoje poslání dobře. Také různé přednášky, organisované osvětovou besedou zanechávají uspokojující odezvu u návštěvníků, hlavně přednášky zdravotní.

Lidová knihovna.

Tato je toho času umístěna v zasedací síni Místního národ. výboru. Místnost je to velká, ale co je platno, že knihovna nemůže v plném rozsahu plniti úkoly tak, jak by je plniti měla. Místnost je zasedací siň a jest věcí samozřejmou, že se zde konají schůze M. N. V. rady M. N. V. schůze stranická a schůze Jed. zeměděl. Družstva, schůze výboru Rady žen a občas i schuze Svazu požární ochrany. Je pravdou, že půjčování knih se koná každou neděli dopoledne, jak bylo v radě M. N. V. usnešeno, ale i tak, některou neděli se zde koná v touže dobu nějaká schůze. Proč se uvedené schůze konají zde? Inu prostě proto, že jiné místnosti, mimo sálu kina a školních učeben, není! To by teda v celku nevadilo. Ale knihovna má míti také čítárnu a má také míti určitou dekoraci. A právě toto je první nedostatek. Druhý je, že není dostatek místa pro uložení knih. Schází potřebné skříně, nebo regály, aby knihy byly přehledně uspořádány. Uspořádat do třech a půl skříně přes tisíc knih tak, aby býl přehled každé literatury, je nemožné. Zatím se však musíme spokojiti se stavem jaký je. Vím, že v některých obcích a je jich dosti na okrese, je situace ještě horší. Pro knihovnu je hlavní, aby knihy kolovaly mezi občany, aby se hodně četly. Aby byly studnici, ze které se čerpají vědomosti, přinášely zábavu a poučení. Tato práce, ačkoliv velmi užitečná, nedaří se tak, jak by se dařiti měla.

Pro tento rok je potěšující pro knihovníka to, že je, oproti roku minulém, více čtenářů z řad dospělých občanů. Níže uvádím celoroční výkaz lidové knihovny za rok 1956. Stav knižního fondu: Celkem 1113 knih. Z toho literatůry politické 95 svazků, přírodovědecké 7 svaz. zemědělské 25, technické 5, naučné 36, krásné (romány, básně a jiná beletrie) 853, pro mládež 92 svazky. Z uvedených knih je 8 kusů ve slovenském jazyce a 5 v originále ruském. V roce 1956 bylo celkem 411 knih půjčeno čtenářům a to jak následuje: politické 3, přírodovědecké 5, zemědělské 24, technické 4, krásné 319, pro mládež 55. Počet čtenářů: celkem 44. Z toho; muži 28, ženy 4, mládež do 14 let 12 osob. Podle socialního rozvrstvení: Dělníci 12, zemědělci 4, jiní zaměstnanci jako úředníci, technici apod. 9, studující, důchodci 7 osob. Nejstarší čtenář, důchodce 61 let, žena v domácnosti 52 let. Výstava knih uspořádána 1 krát. Návštěva dobrá. Na výstavě prodáno 61 svazků vesměs krásné literatůry, z toho 14 svazků pro mládež knihy pohádkové. Výstava uspořádána spolu z místní Jednotou, prodejním družstvem.

Taneční zábavy, plese.

Snad všude, né jenom v naší obci, jsou nejlepším kulturním podnikem mládeže, taneční zábavy. Tyto se mohou pořádati každou sobotu nebo neděli a vždycky budou návštěvou obohaceny. Jsou to zábavy tak zvané tradiční. Konec masopusta kdy se chodí po babkování, pak je to zábava rekrutská, kdy jde mládež k odvodu, dále zase rekrutská když se na vojnu nastupuje, pak je zábava hodová, to je na šumické hody. Na řadu přicházi zábavy příležitostné. Tak na příklad vyhraje se zápas v kopané, oslaví se taneční zábavou a když se prohraje tancuje se z lítosti. Sejde se více vojáků na dovolené, no musí každý svoji milou vytočit, tak se pořádá taneční zábava, na podzim se vrátí z vojny, to se ví zase radost projevená v tancování a takových a jím podobných příležitostí bylo v tomto roce mimo plesů 28. Co se „Plesů“ týká, pořádají se výhradně v masopustě. Ovšem velký rozdíl mezi tanečními zábavami zde není. Oboje se koná v jedné a téže místnosti, jejíž podlahová plocha je asi 14x7m, což je necelých 100m². A když se zde namačká když né víc, jak 100 párů, ovšem bez tance, je tanec podoben šlapání zelí v bečce.

A zde pořádál se také tradiční Ples zaměstnanců S roksilu, dříve baňská a hutní společnost, další také ples pořádál Svaz české mládeže, pak býl tradiční ples myslivecké společnosti a vrcholem plsů býl ples Maškarní. Nutno zde poznamenati jednu závažnou skutečnost, týkající

se, hlavně „Plesů“. Jak již bylo vícekráte v této knize poznamenáno, jest v naší obci prostorná místnost tak zvaná Farní dvorana. Majitelem je farní úřad, který jí pro kulturní účely pronajál Místnímu národnímu výboru. Tento jí dál k dispozici Osvětové besedě. Dohodou, projednanou jednak v radě a také schválenou plénem M. N. V. dovolila Osvětová beseda, která sál udržuje a platí nájemné, že se zde, za určitý poplatek na úhradu otopu, osvětlení a úklidu, mohou konati slušné plese, ovšem bez podávání alkoholických nápojů. To by bylo jakž, takž přijatelné. Jiná je však okolnost a sice ta, že je dvorana na faře a že měla, nebo má sloužit kdysi, jako provisorní kostel. No a to je ta překážka, kterou ještě i pan farář podporuje. Tak zatím je to jenom usnesení uvedených složek, ale plese se konají dále, byť i za cenu nepohodlí, v malé, začuzené místnosti. Jedině místní organizace komunistické strany pořádala svůj ples v sále Osvětové besedy. A podle zpráv účastníků, býl to skutečný ples, jaký si pracující člověk zaslouží. Veselý i bez kořalky.

Poměry lidopisné.

Mladí lidé se žení a vdávají, zakládají rodiny. Tento koloběh života se opakuje od dob, kdy první člověk vstoupil na zem a bude se opakovati dále a stále. Pro kronikáře je zajímavé, kolik který rok bylo sňatků uzavřeno, kolik mladých lidí mělo odvahu založit rodinu. Říkám tomu odvahu proto, že uzavřením sňatku nastane pro mladé lidi jiný život. Nejsou řídké případy, kdy po svadbě za nějaký čas nastane určitá nervosita a mnohde se tomu říká, zklamání. Bývá to ovšem někdy taková přechodná doba, které i manželský svazek utuží, ale stane se, že i rozvrátí. Dva lidé se vezmou, povahově jsou rozdílní a než-li se vyrovnají, příjde i k domácím nesrovnalostem. Proto, tomu říkám, odvaha k ženění. No a takových odvážlivcu bylo u nás tento rok 15 párů. A když se mladí žení, tak se jím obyčejně přeje: „Do roka, proroka“! To znamená, že mají být děti. Nechci zde tvrditi, (neb to ani nevím,) že by se u všech svadební přání splnilo, v tom, že se letos narodilo 33 dětí, mají pdíl i manželé starší. Z uvedeného počtu je 14 děvčat a 19 chlapců. To znamená, že muži vedou. Člověk se proto narodíl, aby jednou zemřel! Tato slova jsem četl na kterémsi hřbitově. Není zapotřebí pravdivost těchto slov zvláště připomínat.

Tomuto odvěkému, nepsanému zákonu se letos podřídilo 14 osob. Nejstarší se zemřelých býl dědeček Dvořáček Jan, který se dožíl 92 let. Příčiny úmrtí byly různé. Tak na sešlost věkem zemřelo 5 občanů, na tuberkolosa 1 občan, rakovina 4 občané, mrtvice 1 občan a 3 občané na vleklé nemoce. Z žen, zemřela nejstarší babička Aneška Kolářová, ve stáří 90ti let. Nejmladší rovněž žena, Barbora Tlachová, ve stáří 54léta. Všichni jsou pochováni na šumickém hřbitově. Dvořáček Josef, rodák naší obce zemřel ve Fryšavě okres Mikulov, byv raněn mrtvicí. Pozůstalí jej nechali převést do rodné obce a rovněž jest na našém hřbitově pochován. Tento však není zahrnut v uvedeném počtu zemřelých. Porovnámeli počet narozených s počtem zemřelých, jeví se letos přírustek 19 osob. A zemřelo-li 7 mužů a sedm žen, jest přírustek u mužů počet 12, u žen 7 osob.

Tímto uzavírám tuto část, která je radostná i žalostná. Oboje však se bude i na dále opakovati.

Těm, kteří nás navždy opustili, patří naše milá vzpomínka.

Závěrem letošního zápisu chtěl bych podotknouti. Ve světě, hlavně ve státech kapitalistických, stále se mluví o harašení zbraní, mluví a píše se o atomových a vodíkových pumách, ohromné sumy peněz jsou vynakládány na zbrojení. Státy lidovědemokratické, vedené Sovjetským svazem dělají pravý opak. Snižují počet armád, snižují náklady na zbrojení a jsou vedeny jedním, velkým cílem: Hájit a bránit mír pro všechny národy. Také naše republika stojí pevně v řadách obránců míru, v míru a pokoji chceme budovati

socialistickou budoucnost. My nový život chcem na zemi, život krásný a radostný. Naším horoucím přáním jest: Aby holubice míru rozprostřela svoje křídla nad celým světem, aby v kronikách obecních všude, né jenom v této, bylo slovo „válka“ navždy zapomenuto. Jsem prostý člověk, ale důvěřuji zdravému rozumu pracujícího člověka v celém světě, že zmaří choutky po válce věem, kdo po ní touží. Internacionála, je zítřka lidský rod!

1957.

Volby.

Hlavní letošní událostí byly volby do Krajských , okresních a místních národních výborů. Na této celostátní události nevzniknou žádné změny ani doplňky, proto je uvádím jako prvou kapitolu.

Volby, jak je zhora uvádím, konaly se v neděli, dne 19. května. Přípravy k volbám probíhaly však již od března. Oproti volbám předešlým, konaných v roce 1954 jest ten rozdíl, že tehdy byla obec rozdělena na 17 volebních obvodů, letos jest volebních obvodů 21. To v podstatě znamená, že bylo voleno 21 členů místního národního výboru. Rovněž pro volby do okresního národního výboru byli voleni dva kandidáti, poslední jenom jeden. Podotýkám, že oba kandidáti jsou naši občané.

Kandidáty pro volby do místních národních výborů navrhují občané združení v národní frontě zrovna tak, jak minule. Podstatné rozdíly proti volbám minulým, co se týká agitace, besed z voliči, schválení kandidátů a podobně, nenastaly, tudíž nepovažuji za nutné se o této otázce šířeji rozepisovati. Ten týden před volbami, byly denně místním rozhlasem vysílány relace, zaměřené k nastávajícímu volebnímu aktu. Občané, voliči vybízení ku spontánímu odhodlání, bojovat společně za mír a socialismus. Tuto svoji odhodlanost prokáže každý tím, že bude volit navržené kandidáty Národní fronty. Před volbami konány dvě veřejné schůze. Na první schůzi byli občané seznámeni z navrženými kandidáty a zástupce okresního národního výboru soudruh Skalka, přednesl referát o účelu předvolební kampaně. Mimo jiné řekl, že jest velký rozdíl mezi agitací předvolební dříve, za první republiky a nynější agitaci. Mladí občané neznají způsob dřívějších předvolebních bojů, kdy každá politická strana měla snahu, získati co nejvíce hlasů pro sebe, kdy jedna strana druhou špinila, vytahovaly se a dávaly voličům k poslechu a posouzení věci, o kterých před volbami nebylo mnohdy ani slechu. Po takové předvolební schůzi, bylo vždycky o několik nepřátel ve vesnici více. Inu každý hájil svoji politickou linii. Dnes, taková agitace neexistuje. Lidé se musí pro společnou práci a společný cíl zbližovat a né rozbíjet. V předvolebním období probíhají besedy s voliči v obvodech za přítomnosti navržených kandidátů. Podrobně nebudu vypisovati obsah těchto besed, jednak proto, že každá má svůj program, který si voliči sami určí. Jak už ani jinak nelze, jsou to po většině požadavky týkající se úpravy polních cest a všelijakých mostků přes potoky, ůprava chodníků pokud ještě nejsou provedeny a mohu říct, že nejaktuálnějším požadavkem zůstává stavba kulturního domu. Ale o tomto se smíním obšírněji v další kapitole. Tyto a další otázky jsou kladeny kandidátům, aby byly řešeny po volbách v národním výboře. Ono jest stejné v akčním plánu pro příští tři léta mnohé s požadavků na volebních besedách nanášených, ale je dobré, když se o nich hodně diskutuje. Zde je vidět zájem občanů o věci, které mají sloužit celku.

Neděle, dne 19. května, den voleb. Od šesté hodiny ranní, znějí řízné pochody z amplionů místního rozhlasu. Májové sluníčko slatí svojím jasem celý kraj. Volební místnosti a také před nimi, všecko v jakémsi slavnostním hávu. Členové volebních komisí přicházejí, aby ve stanovený čas, to je v sedm hodin, byly volby zahájeny. Nad vchodem do školní budovy kde jsou volební místnosti jest transparent z nápisem: “Volíme manifestačně.“

Na rozdíl proti volbám minulým, jsou nyní volební místnosti dvě. V jedné volí obvod č. 1-10 ve druhé č. 11-21. Každý volič ve stáří od 18ti let, obdrží od volební komise tři kandidátní lístky a sice: jeden pro volbu kandidáta pro místní národní výbor svého obvodu, jeden pro volbu pro okres. národ. výbor a jeden pro krajský národní výbor. Na každé kandidátce jest uvedeno jméno kandidáta. Volič má právo vyjádřiti svůj nesouhlas s uvedeným kandidátem

tím způsobem, že jméno jeho prostě škrtne. Proto jsou v každé volební místnosti zřízeny zástěny, kde volič má právo kandidátku podle svého upraviti. Ovšem, nelze zde uváděti jiné jméno. Škrtnuté jméno, jest hlasovací lístek neplatný.

Je sedm hodin, předseda volební komise zahajuje volby. Jako první volí členové komisí. Z řad občanů první přišla babička Bachůrkova 80ti letá a hned za ní manželé Jančárovi. A pak už jeden za druhým, jak šli na ranní bohoslužby. Do osmé hodiny odvolilo 140 voličů. Po ranních bohoslužbách, asi o půl desáté, hlásí komise, že odvolilo 288 voličů. No a tak to šlo dále až do odpoledních hodin, kdy už ruch ustával. V odpoledních hodinách snesla se nad krajem bouře, provázena silným lijavcem. V tu dobu bylo 88% voličů odvoleno.

Členové volební komise navštívili také občany, kteří se nemohli pro nemoc a nebo z jiných vážných příčin sami voleb zůčastniti, aby i oni mohli vykonati občanskou povinost. Návštěva, která členům komise poděkovala a mimo jiné řekla: „Dobře to chlapci děláte, já su spokojená, enom aby vojna nebyla!“ A my všichni říkáme s babičkou Šerkovou: Naše vláda chce, aby každý občan býl spokojený, aby náš život býl radostný den ode dne a volbami, které právě provádíme, bojujeme za mír pro nás a veškeré lidstvo. Šest hodin odpoledne. Tak jako ráno předseda volební komise volby zahájil, nyní prohlašuje volby za skončeny. Následující předepsané ceremonie a pak nastává sčítání hlasů.

Předseda konstantuje: Voličů, zapsaných ve voličských seznamech 1068 osob.

Dnešních voleb se zůčastnilo 1059 osob

To jest 99.15%.

Teď uvádím výsledek voleb jednotlivých kandidátů.

Kandidát pro krajský národní výbor, soudružka Jašková Marie, z Bojkovic

obdržela 1056 hlasů, proti 6 hlasů, platných 1050 hlasů.

1.) Kandidát pro okresní národní výbor, soudružka Bartošová Božena, ze Šumic

obdržela 562 hlasy, proti žádný hlas, platných 562 hlasy

2.) Kandidát pro okresní národní výbor, bratr John Leopold, ze Šumic

Obdržel 493 hlasy, proti 3 hlasy, platných 490 hlasů

Kandidáti jednotlivých obvodů pro místní národní výbor, všichni ze Šumic.

Obvod číslo	1. Kramná Emílie č. 164	obdržela	50	hlasů,	proti	0	platné	50 hlasů
" "	2.Šidlo Vlastimil č. 3.	obdržel	48	"	"	0	"	48 "
" "	3. Jančář Ludvík č. 248	"	45	"	"	9	"	36 "
" "	4. Juřeník Josef č. 30	"	51	"	"	0	"	51 "
" "	5. Bachůrek frant. č. 39	"	46	"	"	0	"	46 "
" "	6. Kandrnál Josef č. 45	"	53	"	"	1	"	52 "
" "	7. Vaculín frant. č. 321	"	51	"	"	0	"	51 "
Obvod číslo	8. Budík Karel č. 262,	obdržel	46	hlasů,	proti	3,	platné	43 hlasy
" "	9. Žampach Antonín č. 71,	"	44	"	"	0	"	44 "
" "	10. Ševečková Anna č. 256	"	44	"	"	0	"	44 "
" "	11. Kozub Miloslav č. 372	"	47	"	"	0	"	47 "

"	"	12. Kokoš Jan č. 200	"	52	"	"	3	"	49	"
"	"	13. Hasoň Martin	"	52	"	"	0	"	52	"
"	"	14. Juřeník Josef č. 228	"	52	"	"	0	"	52	"
"	"	15. Gajdoš Frant. č. 107	"	48	"	"	1	"	47	"
"	"	16. Horecký Stanislav č. 117	"	50	"	"	1	"	49	"
"	"	17. Bachůrek Josef č. 133	"	47	"	"	1	"	46	"
"	"	18. Hřib Frant. č. 143	"	52	"	"	1	"	51	"
"	"	19. Jančář Ludvík č. 189	"	55	"	"	0	"	55	"
"	"	20. Velflová Anděla č. 350	"	51	"	"	0	"	51	"
"	"	21. Šojdr Jaroslav č. 339	"	55	"	"	0	"	55	"

Celkem odevzdáno 1039 hlasů, proti 25, platných 1014.

Rozdíl mezi účasti na volbách dle volebních průkazů a skutečně odevzdanými hlasy voliče, činí 20 hlasů, nebo správně 20 kandidátek. Tento počet býl odnesen voliči, nebýl odevzdán. Rovněž tak byly odneseny 3 kandidátky pro krajský národ. výbor a 4 pro okres. nár. výbor. Výsled voleb, tak jak jej uvádím, býl místním rozhlasem vyhlášen týž den, ve 20 hodin.

Ustavující schůze místního nár. výboru.

Dne 1. června, ve 20 hodin, konala se ustavující schůze, nově zvoleného národního výboru. Schůze se konala v klubovni československého svazu mládeže. Pozváno 50 hostů z řad občanů. Schůzi zahájil dosavadní předseda M. N. V. Jaroslav Šojdr. Zjišťuje, že je přítomno 20 členů nového nár. výboru a současně oznamuje nepřítomnost jednoho člena, který se omluvíl. Jako hosté jsou schůzi přítomni členové okresního národního výboru, John Leopold a Bartošová Božena a členka kraj. národ. výboru, Jašková Marie. Po srdečném přivítání přítomných, ohlašuje předseda program dnešní ustavující schůze.

Bod 1. Zahájení ustavující schůze
" 2. Volba mandátové komise
" 3. Zpráva předsedy Místního národ. výboru.
" 4. Zpráva mandátové komise
" 5. Složení slibu nově zvolených členu MNV.
" 6. Volba předsedy místního národ. výboru.
" 7. Volba tajemníka " " "
" 8. Volba členů rady " " "
" 9. Volba komisí z řad členu MNV
" 10. Volba komisí (aktivistů) z řad občanů
" 11. Usnesení, platné pro volební období
" 12. Závěr.

Řízení schůze ujímá se nejstarší člen národ. výboru, Bachůrek Josef.

K bodu 2.) Zpráva předsedy MNV týká se další činosti národního výboru. Je zapotřebí, zaměřiti se na nesplněné body akčního plánu minulého volebního období a vynaložiti veškeru snahu ku splnění akčního plánu, který jest postaven pro nové volební období a se kterým byli naši občané seznámeni na předvolební schůzi. Dnes dáme tento akční program do usnesení. V dalším svém referátu připoměl předseda úkoly jednotlivých komisí. Komise zemědělská bude pečovati, aby se zvyšovala rostlinná i živočišná výroba, bude mít na zřeteli rozšíření půdní a družstevní základny, bude prováděti arondaci zemědělské půdy pro Jednotné zemědělské družstvo a státní statky, bude sledovati a kontrolovati plnění státních dodávek a další otázky, související se zemědělskou politikou. Komise finanční, měla by plniti svoje úkoly tak, jak je plnila komise dosavadní. Obrazem dobré práce finanční komise je skutečnost, splnění placení různých poplatků na 85%, a to nemáme ještě ani pololetí za sebou. Z plánovaných 48.000 korčsl pro potřeby místního národního výboru, bylo doposud vyčerpáno 30.000- Kč. Toto je visitka dosavádní finanční komise. Komise pro výstavbu stojí před velmi vážným úkolem. Vybudovati v obci kulturní dům. Tento problém řeší se v naší obci dlouhou dobu, což je patrno ze zápisů v kronice této i v předešlé a stále zůstává nevyřešen.

Kulturní dům má se pomocí adaptace za spolupráce občanů zbudovati budovou číslo 120, dříve dům Augustína Bartoše. Další prací komise pro výstavbu má býti, vybudování přejezdných železobetonových mostků přes mlynský náhon, v průtahu obce a jiné práce stavební uvedené v akčním plánu. Komise kulturní a osvětová bude spolupracovati s komisí pro výstavbu při budování kultůrního domu. Svojí činosti bude pečovati o řádný chod kina, které je pod správou osvětové besedy. Z čistého výtěžku kina doplní hlediště novými sedadly a provedení částečné úpravy jeviště. Bude pečovati o zdárný rozvoj sportovní a tělovýchovné organizace, naváže těsnější spojení k místní skupině československého svazu mládeže a spolu vytvořiti kroužek divadelních ochotníků a pěvecký sbor. Pro spolupráci získati širší veřejnost a učitelský sbor.

Za splnění všech úkolů uvedených v akčním plánu, jest spoluodpovědna Rada místního národního výboru. Aby práce místního národního výboru byla co nejvíce usnadněna a setkala se s úspěchem, jest zapotřebí získati si co největší důvěru a pomoc, všech občanů. Naši občané dokázali v nedávné minulosti, že jsou ochotni obětovati svůj volný čas a né jenom čas, ale i finanční náklady pro věc, která slouží celku a zkrášlí naši obec. I v této kronice jest zaznamenáno několik případů, které si vyžádali mnoho fyzické práce i finančních nákladů naších občanů. Všechno, co v obci uděláme dobrého a užitečného, bude naší chloubou a dokážeme, že společná práce na jakémkoliv úseku přináší dobré výsledky, končí předseda svoji zprávu.

K bodu 4. Předseda mandátové komise John Jaroslav podál zprávu ve které zjišťuje, že všichni nově zvolení členové místního národního výboru obdrželi nadpoloviční většinu hlasů odevzdaných při volbách pro jednotlivé obvody a jsou proto právoplatně zvoleni.

K bodu 5.) Místností zazněly velebné tóny státní hymny. Nastává slavnostní akt. Noví členové národního výboru skládají slib. Předsedající předčítá formuli slibu, načež všichni členové hlasitým „slibuji“ odpovídají a vlastnoručním podpisem slib potvrzují.

K bodu 6.) Volba předsedy. Koho navrhujete, aby stál v čele národního výboru? táže se předsedající. Nastává chvilka klidu, kdo to bude? Navržen je jako první Šojdr Jaroslav, dosavadní předseda, jako druhý, Juřeník Josef č. 30. Hlasováním obdržel první návrh 18 hlasů, tedy velkou většinu. Předsedou národního výboru pro další volební období, stává se zase Šojdr Jaroslav č. 339. Zvolený předseda funkci přijál a ujímá se řízení další schůze. Na trikolóře se státním znakem zdobí jeho prsa.

K bodu 7.) Pro funkci tajemníka národního výboru navržen Budík Karel. Hlasováním obdržel 19 hlasů. Jmenovaný funkci přijál.

K bodu 8.) Volba rady národního výboru. Volí se pět členů rady.

Navrženi a zvoleni byli následující členové.

Žampach Antonín, č. 71, výkonný zemědělec.

Kramná Emilie č. 164, v domácnosti

Bachůrek frant. č. 39, zemědělec, předseda Jednot. zem. družstva.

Juřeník Josef č. 30, mistr stavební

Jančář Ludvík č. 248, důchodce, pokladník JZD.

K bodu 9. Volba komisí. Navržení a zvolení tito členové:

Komise zemědělská:	Předseda	Hasoň Martin č. 87, výkonný zemědělec
	člen	Hřib františek č. 143 " "
	"	Vaculín frant. č. 321 " "
	"	Horecký Stanislav č. 117 účetní Jed. zem. družstva
	"	Kokoš Jan č. 200, mistr stavební
Komise finanční:	Předseda	Bachůrek Josef č. 133, důchodce
	člen	Velflová Anděla č. 350, v domácnosti
	"	Gajdoš Frant. č. 107, výkonný zemědělec
Komise pro výstavbu:	Předseda	Kandrnál Josef č. 45, stavbyvedoucí
	člen	Juřeník Josef č. 228, skladník Lidové tvorby
	"	Šidlo Vlastimil č. 3. zedník
Komise kulturní:	Předseda	Jančář Ludvík č. 189, stavbyvedoucí
	člen	Kozub Miloslav č. 372, malíř pokojů
	"	Ševečková Anna č. 256, v domácnosti.

K bodu 10.) Na základě novelizace volebního zákona, přibírají se k jednotlivým komisím občané, kteří nejsou členy národního výboru. Děje se tak proto, aby byla co nejširší veřejnost zainteresována v práci MNV a tím lépe řízena agenda jednotlivých komisí.

Občané, kteří budou do těchto komisí přibráni, vyzve místní národní výbor k pohovoru a seznámí je s účelem a prací jednotlivých komisí.

K bodu 11.) Nově zvolený tajemník přečetl usnesení, které je programem místního národního výboru pro volební období 1957-1960. Podstatná část tohoto usnesení jest ve správě, kterou přednesl předseda po zahájení schůze.

Předseda Jaroslav Šojdr poděkoval za prokázanou jemu důvěru a prohlásil, že bude věrně plnit slib, který jej a všechny členy zavazuje. Odstupujícím členům MNV poděkoval za jejich práci v národním výboře a požádal je, aby i na dále byli pomocníky a rádci, kde je toho zapotřebí. A v skutku, dobrých rad a pomocí, bude zapotřebí stále. Nově zvolené členy pak vyzval, aby úkoly, které jím budou určeny, vždycky plnili světomitě ku blahu občanu a naší vlasti.

K bodu 12.) Člen okresního národního výboru John Leopold, učinil pak závěr dnešní ustavující schůze, zhodnotil její průběh a s přáním hodně úspěchu v práci nového národního výboru, schůzi ukončil.

Po něm ještě se přihlásil ku slovu odstupující člen, bývalý předseda komise pro výstavbu Kubáň Stanislav, který jménem odstupujících členů poděkoval předsedovi MNV za spolupráci a prohlásil, že odstupujíci členové odcházejí ze svých funkcí v národním výboře, ale zůstanou i na dále pomocníky a rádci, kde bude jejich pomoci zapotřebí.

Písní práce, schůze ukončena.

Snad někdo z občanů a nebo kdokoliv, kdo v budoucnu bude číst v této kronice to, co jsem o průběhu voleb zde napsál, si řekne, že jsem opsál protokol této schůze. Není tomu tak. Napsál jsem průběh voleb a začátku až po ustavující schůzi tak, jak ve skutečnosti celá akce probíhala, neb jsem měl možnost všechno sledovat osobně, ovšem, nezapisuji drobnosti a nebo spíše bych řekl, všechny detaily, které se obyčejně při volbách vyskytují. Tyto nemají žádný význam pro budoucnost.

No, a dále bych řekl, že jsem považoval za správné takto zápis o volbách zaznamenati, aby naše budoucí pokolení mělo obraz, jak se u nás volby konaly, jaký měly průběh a podobně. Mění se lidé ve svém počínání, zrovna tak se mění soustavy veřejných i státních institucí. Tak jak my dnes rádi čerpáme historické události dávno, velmi dávno v naší vlasti se odehrávající, tak i naše budoucí pokolení, bude se zájmem hledat cesty, po kterých se ubíral život, jejich předků v době, kdy se u nás, v naší vlasti budovál socialismus.

Volby soudců z lidu.

Po únorových událostech v roce 1948, kdy skutečně převzál lid pracující vládu do svých rukou, nastává velká změna, řekl bych, reorganisace, téměř celého státního aparátu. Ústava, schválena a přijata Národním shromážděním dne devátého května 1948, jasně ukazuje práva a povinosti každému občanu tohoto státu a také uplatnění schopnosti v řízení a odpovědnosti národních a státních institucí. Tak i naše soudnictví jest změněno zákonem o soudnictví z roku 1950. Tímto zákonem se stávají soudy lidovými to znamená, že vedle soudci z povolání, zasedají a spolurozhodují soudci z lidu, tj. laici, občané, které si lid pro tuto čestnou funkci zvolí. Soudce z povolání jest předsedou soudu, soudci z lidu, jsou přísedící. Jsou přítomni při soudních sporech a nebo řízení ve věcech trestních i v občanskoprávních. Úkolem i povinosti soudců z lidu jest hájiti socialistické zřízení tohoto státu v mezích zákonů, které si lid, prostřednictvím Národního shromáždění dává. Dříve, po schválení zákona o soudnictví a o vyjítí v platnost tohoto zákona, byli soudci z lidu jmenováni Místním národním výborem a doporučeni Okresnímu národnímu výboru. Okresní národní výbor povolál pak dekretem navrženého občana k výkonu funkce z lidu, no určité období, spravidla na jeden ro. Při společném shromáždění všech povolaných soudců z lidu z celého okresu, složili tiot do rukou předsedy okresního národního výboru slib, kterým se zavazují plniti funkci kterou jím lid dává, svědomitě. „Důvěra, kterou Vám tím pracující lid projevuje, zavazuje Vás abyste vykonával svou funkci odpovědně, čestně a svědomitě a bděl, aby vůle a zájem lidu a jeho státu, ztělesněné v našich zákonech, býly vždy a všude uplatňovány v plné shodě s duchem lidové demokracie a s velikými socialistickými cíli.“ Tak zní formule slibu soudců z lidu. Pisatel této kroniky, zastávál funkci soudce z lidu v období 1950 – 1954, ve věcech občansko právních.

Jmenování soudců lidu místním národním výborem provádělo se do tohoto roku. Letos v měsíci listopadu byly po prvé volby soudců z povolání i soudců z lidu. Samozřejmé je že návrh pro volbu musél vypracovati místní národní výbor za spolupráce výboru Národní fronty

tak, aby, pokud možno, byly zastoupeny strany sdružené v národní frontě a také různé povolání občanů. Z naší obce se navrhuje šest občanů pro volbu soudců z lidu. Návrh se předloží okresnímu národnímu výboru, který po prozkoumání jej, jako kandidátku doporučí pro volbu. Volby se konaly v okresním městě, jak soudců z povolání i soudců z lidu. Z naší obce byli zvoleni následující občané.

John Leopold, zemědělec, člen Jednotného zemědělského družstva

Hasoň Martin, " " " " "

Ulková Ludmila, předsedkyně Výboru žen, manželka zemědělce

Stehlíčková Božena, úřednice okres. národ. vyboru

Bublík Antonín, zaměstnanec závodů přesného strojírenství

Šot Ferdinand, zedník

Uvedení občané, ve funkci soudců z lidu, budou Okresním lidovým soudem jednou nebo i více krát povolávání k soudnímu přelíčení buďto ve věci trestní, nebo občansko právní. O tom rozhodne předseda soudu, soudce z povolání. O své činosti podají pak zprávu Místnímu národnímu výboru a občanům na veřejné schůzi, jednou za rok.

Úmrtí presidenta republiky.

Dne 13. listopadu o 5té hodině ráno, zemřel president republiky československé

soudruh Antonín Zápotocký.

Zpráva o úmrtí milovaného presidenta, vnesla smutek do srdcí všeho pracujícího lidu. Zdála se téměř neuvěřitelná. Vždyť dne 1. listopadu poslouchál celý národ Jeho zahajovací projev k Měsíci československosovjetského přátelství a ku čtyřicátému výročí pak v denním tisku zprávy o Jeho nemoci, ale nepředpokládál žádný, že nemoc Jeho je tak zlá, aby učinila konec plodnému životu. Je sice pravdou, že 73 let Jeho života, bylo naplněno radostmi i starostmi. Léta bojů pro lepší život, život pracujícího člověka jehož strasti sám, jako kamenický dělník a syn z dělnické chudé rodiny nejlépe dovedl ocenit, bojů, které proti kapitalismu vedl za první republiky jak na půdě parlamentu ve funkci poslance, tak také při různých akcích, které organisoval a vedl proti fabrikantům a uhlobaronům s dělnickou třídou ve stávkách, protestních manifestacích a všude tam, kde se dělo příkoří pracujícímu člověku, hlavně na Kladensku. Soudruh Antonín Zápotocký býl u kolébky zakládající se Komunistické strany československa a jako komunista hájil ideje komunismu a internacionalismu. Pro tuto svoji nezlomnou myšlenku býl také v době okupace nacistickým gestapem zatčen a celou dobu okupace věznen v koncentračních táborech. Jistě, shrneme-li zhruba všechnu tu Jeho práci a strádání v nacistických mučírnách Jemu na zdraví prospěch nepřineslo. Přesto soudruh Antonín Zápotocký, ujál se po roce 1945 znovu práce na díle, které od svého mládí pomáhál tvořit a které Osvobozením naší vlasti Rudou armádou dostalo se do těch kolejí, po kterých si vždycky on a celá dělnická třída přála jet, tj. zbaviti se navždy vykořisťovatelů, vzíti všechno do svých rukou a začít „Nový život na zemi!“

Není mojím úkolem, rozebírati státnickou činost zemřelého presidenta soudruha Antonína Zápotockého. Toto je věcí celostátní a historie ukáže, kdo býl druhý dělnický president republiky československé. Já se omezím jenom k tomu faktu, k té skutečnosti, kterak Jeho úmrtí zapůsobilo na naše občany a jak byla uctěna Jeho památka.

Mohu klidně zaznamenati, že soudruh Antonín Zápotocký, býl našimi občany vážen a milován. Každý Jeho rozhlasový projev, ať jej pronášel ve funkci předsedy vlády, nebo

předsedy Ústřední rady odborů a konečně jako president republiky, býl našími občany bedlivě vyslechnut a dlouho se pak o jeho obsahu hovořilo a poukazovalo na nedostatky v různých institucích, které on ve svém projevu nemilosrdně tepál a na ně ukazovál. Bylo také několik případů, které se jenom sem tam v obci prošoupli, že ten, neb onen občan, obrátil se v určité věci, kterou nemohl vyřešit na místním či okresním národním výboře, přímo na kancelář presidenta republiky a vždycky se mu dostalo odpovědi v čase co nejkratším. Býl presidentem z lidu a pro lid a tento lid jej měl v lásce a z důvěrou se k němu ve všem obracél. A On, nikoho nezklamál. Proto, býl náš!

Naši občané uctili posmrtnou památku svého presidenta plnou účasti v okresním městě Uh. Brodě, přímo ze závodu ve kterých pracují, na tryzně za tím účelem v den Jeho pohřbu, dne 18 listopadu ve 14 hodin, uspořádané. V naší obci byla v tentýž den a hodinu, rovněž uspořádaná tryzna u pomníku padlých a umučených občanů. V rámci podzimních květů obraz zemřelého presidenta přepásán černou páskou, před obrazem čstná stráž členů svazu ceskoslovenského svazu mládeže v modrých košilích a pionírů s rudými šátky kolem krku. Stojí nehnutě, vědomí si důležitosti v tomto okamžiku. Od školy přichází průvod školní mládeže se svými učiteli. K ním se připojují do průvodu občané, kteří se shromáždili u obecního domu. Členové místního národního výboru nesou velký věnec na jehož stuze jest nápis: Svému presidentu, občané Šumic. Téměř každý žák nese kytičku podzimních květů, kterou po položení věnce, jeden za druhým klade k obrazu presidenta. Vše se děje v posvátném tichu. Zaznívá státní hymna. Nehnutě stojí účastníci tryzny. Děti přednáší básně, vstahující se k životu a dílu, drahého zesnulého člověka. Tajemník Místního národního výboru přednáší smuteční projev.

Stručně rozebírá život s. Ant. Zápotockého od Jeho mládí až po nejvyšší funkci ve státě, kterou Jej lid pracující poctíl. Loučíme se s Vámi soudruhu presidente. Váš život zůstane navždy spjatý z vítězným zápasem našeho pracujícího lidu.

Věčna čest, Vaší památce.

Z amplionu místního rozhlasu, zaznívají tóny Internacionály.

V tu dobu začínají pohřební obřady na Pražském hradě. Celý národ v duchu provází svého dělnického presidenta, soudruha Antonína Zápotockého, na poslední cestě. Ještě poznamenávám: Dne 17 listopadu dopoledne, bylo to v neděli, byly v zasedací síni Místního národního výboru, vkusně vyzdobené, vyloženy kondolenční listiny, do kterých občané vkládali svoje podpisy. U busty presidenta republiky stáli čestnou stráž členové svazu mládeže a členové Svazarmu.

Smuteční prapory a státní vlajky spuštěné na půl žerdi vlají v sychravém podzimním dnu. Z rádiových přijímačů zní tklivá melodie pochodu ruských padlých revolucionářů. Ta hudba doprovází hlavu státu na poslední cestě matičkou Prahou. Konec plodného života.

Volba presidenta republiky.

Po dnech velkého národního smutku, přichází den velkého očekávání. Kdo nastoupí na úprazdněný presidentský stolec? Koho pověří Národní shromáždění funkcí hospodáře ve státě, funkcí nejvyšší a nejčestnější? To jsou otázky, které si každý z nás klade a které budou dne 20. listopadu zodpověděny. Na tento den je svolána schůze Národního shromáždění do Vladislavského sálu na Pražském hradě.

Středa, dne 20 listopadu. Blíží se poledne. Posloucháme u přijimačů. Je 12 hodin. Předseda Národního shromáždění Zdeněk Fülinger, zahajuje schůzi. Slova se ujímá předseda vlády Viliám Široký. Seznamuje Národní shromáždění s usnesením strany i ústředním

výborem Národní fronty, které pro funkci presidenta republiky československé navrhují prvního tajemníka Ústředního výboru Komunistické strany československa

soudruha Antonína Novotného.

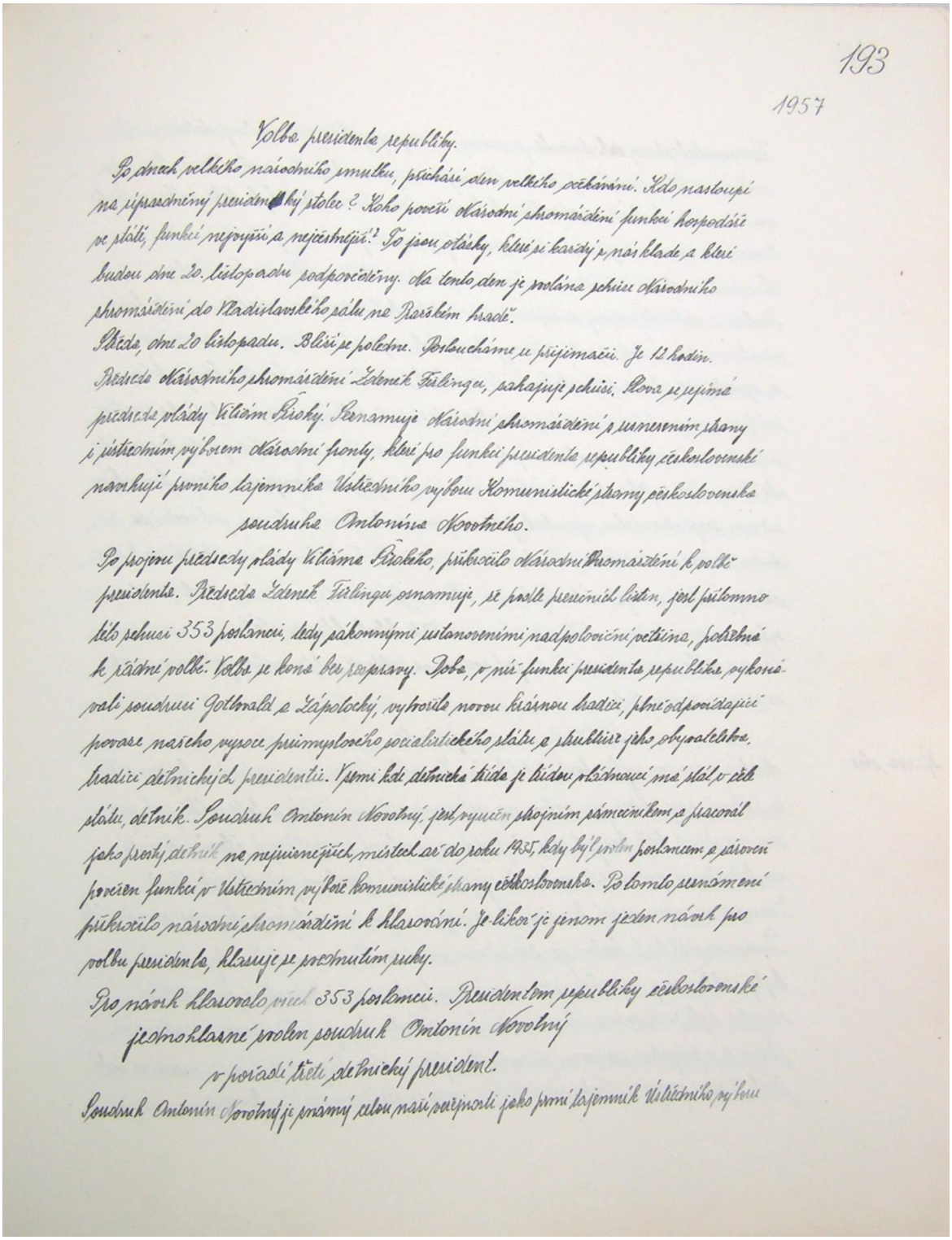

193

1957

Volba presidenta republiky.

Po dnech velkého národního smutku, přichází den velkého očekávání. Kdo nastoupí na upraceného presidentského stolce? Koho pověří národní shromáždění funkcí hospodáře ve státě, funkcí nejvyšší a nejčestnější? To jsou otázky, které si každý z nás klade a které budou dne 20. listopadu zodpovězeny. Na tento den je svolána schůze národního shromáždění do Vladislavského sálu na Pražském hradě.

Středa, dne 20 listopadu. Blíží se poledne. Poslouchám u přijímače. Je 12 hodin. Předseda národního shromáždění Zdeněk Fülinger, zahajuje schůzi. Slova se ujímá předseda vlády Viliám Široký. Seznamuje národní shromáždění s usnesením strany i ústředním výborem národní fronty, které pro funkci presidenta republiky československé navrhují prvního tajemníka Ústředního výboru Komunistické strany československa

soudruha Antonína Novotného.

Po projevu předsedy vlády Viliáma Širokého, přikročilo národní shromáždění k volbě presidenta. Předseda Zdeněk Fülinger oznamuje, že podle presečních listin, jest přítomno této schůzi 353 poslanců, tedy zákonnými ustanoveními nadpoloviční většina, potřebná k řádné volbě. Volba se koná bez rozpravy. Doba, v níž funkci presidenta republiky vykonávali soudruzi Gottwald a Zápotocký, vytvořila novou krásnou tradici, plně odpovídající povaze našeho vysoce průmyslového socialistického státu a skutečně jeho obyvatelstva. tradici dělnických presidentů. Vždyť kde dělnická třída je třídou vládnoucí, má stát v čele státu, dělník. Soudruh Antonín Novotný, jest vyučen strojním zámečníkem a pracoval jako prostý dělník na nejrůznějších místech až do roku 1935, kdy byl zvolen poslancem a zároveň pověřen funkcí v Ústředním výboru Komunistické strany československa. Po tomto seznámení přikročilo národní shromáždění k hlasování. Je-likož je jenom jeden návrh pro volbu presidenta, hlasuje se pozvednutím ruky.

Pro návrh hlasovalo všech 353 poslanců. Presidentem republiky československé jednohlasně zvolen soudruh Antonín Novotný

v pořadí třetí, dělnický president.

Soudruh Antonín Novotný je známý celou naší veřejnosti jako první tajemník Ústředního výboru

Po projevu předsedy vlády Viliáma Širokého, přikročilo Národní Shromáždění k volbě presidenta. Předseda Zdeněk Fülinger oznamuje, že podle presečních listin, jest přítomno této schuzi 353 poslanců, tedy zákonnými ustanoveními nadpoloviční většina, potřebná k řádné volbě. Volba se koná bez rozpravy. Doba, v níž funkci presidenta republika vykonávali soudruzi Gottwald a Zápotocký, vytvořila novou krásnou tradici, plně odpovídající povaze

našeho vysoce průmyslového socialistického státu a struktůře jeho obyvatelstva, tradici dělnických presidentů. V zemi kde dělnická třída je třídou vládnoucí má stát v čele státu, dělník. Soudruh Antonín Novotný, jest vyučen strojním zámečníkem a pracoval jako prostý dělník na nejrůznějších místech až do roku 1935, kdy býl zvolen poslancem a zároveň pověřen funkcí v Ústředním výboře komunistické strany československa. Po tomto seznámení přikročilo národní shromáždění k hlasování. Jelikož je jenom jeden návrh pro volbu presidenta, hlasuje se zvednutím ruky.

Pro návrh hlasovalo všech 353 poslanců. Presidentem republiky československé jednohlasně zvolen soudruh Antonín Novotný

v pořadí třetí dělnický president.

Soudruh Antonín Novotný je známý celou naší veřejnosti jako první tajemník Ústředního výboru Komunistické strany československa, je známý svými projevy které jsou vysílány státním rozhlasem a které zanechávají dobrý ohlas né jenom u straníků, ale u všech občanů, kteří mají na srdci lásku k vlasti z odhodlání k budování socialismu. Proto byla také volba soudruha Antonína Novotného presidentem republiky, s uspokojením přijata.

Soudruh Antonín Novotný se narodíl 10 prosince 1904 v Letňanech u Prahy. Pochází z dělnické rodiny se čtyřmi dětmi. Otec býl zedníkem, matka zemřela když malému chlapci byly 4 roky. Po vyjití ze školy, vyučíl se strojním zámečníkem a vyrůstá pod vlivem dělnického hnutí a zvláště pod vlivem svého otce, který je tehdy politický činný v tehdejší sociálně demokratické straně. Velká říjnová socialistická revoluce v Rusku má rozhodující vliv na jeho celý další život. V roce 1921 vstupuje do komunistické strany. Zde se jeho zájem o dělnické hnutí utužuje, seznamuje se z Marx-leninským učením, svojí stranickou vyspělosti jest pověřován důležitými funkcemi, jest zvolen za stranu poslancem do Národního shromáždění v roce 1935. Postupně si získává stále více důvěry a obliby širokých dělnických mas. Stává se prvním tajemníkem Ústředního výboru vedoucí strany ve státě a na konec ve 53ti letech, hlavou státu.

Zápis o volbě presidenta republiky jest pořízen na základě rozhlasového vysílání a z části ze správ v denim tisku.

Politický a veřejný život.

Správa obce.

Místní národní výbor tvoří 21 členů. Ze svého středu má předsedu, tajemníka a 5 členů rady, kteří jsou voleni na ustavující schůzi. Zápis o této volbě jest uveden na straně 187, kde jest zároveň uvedeno povolání jednotlivých členů. Rovněž na této straně jsou uvedeny komise, jejich členové i povolání jednotlivých členů. Zaznamenávám práci komisí. Snad nejvíce byla zaměstnána komise zemědělská. Dnešním řekl bych heslem je: Socialisace vesnice. To znamená, aby na vesnici byly zakládány, nebo kde jsou už založena (jako u nás) Jednotná zemědělská družstva, byla rozšiřována členská základna. Tento bod je také uveden v akčním plánu a v přijatém usnesení Národního výboru. No, a když je v plánu, musí se také řešit. A že se jedná o otázku zemědělskou, má jí řešit zemědělská komise.

Otázka Jednotného zemědělského družstva není u nás novinkou. Každý rok jsou v této knize o ní záznamy. Právě u nás se jedná o rozšíření členské základny. Přesto, že stávajíci družstvo dosáhlo v loni dobrých hospodářských výsledků, o kterych se zmíním v další kapitole, zůstavají naši zemědělci stále při svém. Do družstva nechtějí vstoupit, raději ku státním statkům. Po této stránce, neměla zemědělská komise valných úspěchů, přesto, že jednání se zemědělci se vedlo každý týden. Že na konec úspěch býl, nevím komu zásluhu

připočítat. Ale o tom v další kapitole. Zemědělská komise má pečovati, aby býl dodržen plán osetí cukrovky, tato aby byla včas obdělána, dále má dbáti aby býl plánovaný stav hovězího a vepřového dobytka v zástavu, aby byly plněny státní dodávky, ve žních aby býmlat obilí probíhál co nejrychleji při využití mlátících souprav na dvě i tři směny, komise má za úkol rozpracovati hospodářský plán pro příští rok, aby každý zemědělec věděl, kolik má čeho set hned na podzim a jakou výměru má ponechat pro jarní setbu a sadbu. Zkrátka, otázka zemědělská spadá do kompetence zemědělské komise. A podle toho, jak tato komise se zemědělci pracuje, jaký má vliv, takový je také konečný výsledek. Nelze tvrdit, že by komise špatně pracovala, ale také nelze přiznat kladné výsledky. Tyto se objeví jak byly plněny státní dodávky. Je pravdou, že sebe lepší komise, nemůže ani tuto otázku ovlivnit na tolik, aby plán výkupu býl splněn na 100% ve všech produktech. Nejsem zemědělec, ale mám za to, že zemědělská výroba jest okázána na mnoha faktorech, což mě dá za pravdu laik i zemědělec. V dalším se zmíním o takovém faktoru, který také udělál škrt. Komise finanční. Ze správy předsedy národního výboru jsme se dověděli, že předcházející komise pracovala dobře. Pracovali dobře znamená, starali se, aby obecní dávky byly včas občany placeny, domovní dáň aby byla vyrovnána do stanoveného termínu, rovněž tak daně zemědělské. Na tomto velmi záleží. Jak se plní příjmi, tak možno čerpat z položek ve vydání. Velkou položku příjmů činí daň domovní, která zůstává téměř celá pro vydání dle rozpočtu. Proto musí finanční komise dbáti, aby daň byla zaplacena co nejdřív, načež v podzimních měsících, kdy už nelze prováděti žádné investice. Za tím účelem musí členové národního výboru burcovati ve svých obvodech ty občany, kteří jsou k placení daní liknaví a takto finanční komisi pomáhati. Doposud neznám výsledek hospodaření, ale ji to se dovím.

Komise pro výstavbu. No, letos nebýl plodný rok pro tuto komisi. Aspoň pokud jsem sledovál její činost. V akčním plánu je také uveden bod, zřízení kulturního domu adaptací budovy čís. 120. Bohužel! Když se akční plán sestavovál, vědělo se, že dům číslo 120 je z polovice obydlen a druhá polovice je volná. Také se vědělo o tom, že celý dům býl dán k dispozici Jednotě, lidové spotřební družstvo v Uh. Brodě, které hodlalo z tohoto domu zbudovati moderní obchodní dům, značným nákladem, ovšem tehdy, když bude i druhá polovice domu uvolněna. To se mělo státi v roce 1956. Jednota však smlouvu nezrušila a místní národní výbor druhou polovinu domu neuvolníl. Podle mého soudu počítalose s tím, že Jednota nebude čekat a že obnos, který má býti investován do domu č. 120, použije někde jinde a Šumice pustí z plánu. Ono byly různé komplikace a dohovory. Na příklad: Aby Jednota provedla nadstavbu 1 patra a zde zřídila obchodní respkt. prodejní místnosti, v přízemí aby se zřídilo pohostinství, sál a kulturní místnosti za spoluúčasti místního národního výboru. No zkrátka byly různé kombinace, hovořilo se o tom na schůzích, kreslili se nákresy, plánovalo se. Přišli žně. Jednotnému zemědělskému družstvu jak se u nás říká, Pán Bůh požehnál. Obilí bylo mnoho. K tomu ještě ve žních občas pršelo, zrno bylo nutno sušit. Družstvo postrádalo skladovací prostory pro zrno. No a na 120 celá půlka domu volná a k tomu prostorná půda z betonovou dlažbou a ještě sklepy pro brambory. Samozřejmě, družstvo tyto místnosti po právu zabavilo a zaplnilo obilím. Když býl činěn dotaz ze strany Jednoty, kdy budou tyto prostory uvolněny, dostalo se jí této odpovědi: Tehdy, až zemědělské družstvo zbuduje vlastní sýpky neb sklady! A to může býti za rok, nebo i za pět let. Staré pořekadlo praví: Když se dva hádají, třetí ma z toho užitek. Tak tomu bylo i s budovou č. 120. Nu ale co teď? Akční plán je postaven a v něm je také o kulturním domě řeč. A tato řeč už se vede velmi dlouho. Členové komise pro výstavbu dali hlavy dohromady a plánovali. Za dráhou má pěkné stavební místo Franta Pavlíček, on má svůj dům v Popradě na Slovensku, bydlí tam i s rodinou a pravděpodobně tam zůstane. V Šumicích stavit nebude. Bude se s ním jednati o prodej tohoto pozemku. Ovšem, jedna parcela je málo. Nevadí! Vedle má stavební místo Jaroslav Vaculín.

Tomuto se nabídne jiné stavební místo a bude věc vyřešena. Zase se udělál náčrtek jak by asi nový kulturní dům na těchto dvou parcelích vypadál. Musím zde poznamenati, že shotovení nákresů neb náčrtků nikoho nic nestojí. V komisi pro výstavbu je více jak polovina stavebních techniků, ti to udělají zdárma. No a začalo jednání, nejprve s Pavlíčkem. Dohodli se tak, že Pavlíček dostane výměnnou jiný vhodný pozemek a Vaculín, rovněž. Teď ale padla ta nejdůležitější otázka. Finance! Jakási naděje by byla s akce Z, kterou poskytuje Okresní národní výbor. Častka, poskytnuta z této akce, může se použít na zakoupení materiálu, práce se provádí svépomoci, zdarma. To by nevadilo, provedlo se u nás tímto způsobem mnoho práce. Ale to byly vesměs práce menšího rozsahu. Počítá-li se, že stavba kulturního domu vyžádá si finančního nákladu nejmíň osmsettisíckorun a okresní národní výbor poskytne z akce Z ročně stotisíc, pak se bude kulturní dům stavět dlouhou dobu. A u nás jest zapotřebí co nejdřív. Aby to bylo postaveno brzy, musí i občané přinésti finanční oběti. Buďto dary nebo půjčky a to se rozumí, i práci. Naši občané chapou situaci která se vleče mnoho let, každý z nás dobře ví, že pěstovati kultůru možno jedině tehdy, jsou-li k tomuto účelu podmínky. No dnes, mimo jedné nevyhovující hostinské místnosti a tak zvané farní dvorany ve které ji kino, nic jiného nemáme. Proto býl také návrh komise pro výstavbu souhlasně přijat. Musíme se už jednou sami do toho pustit a začít. Jinak to nepujde! Tímto rozhodnutím však otázka stavby kultůrního domu nekončí. V roce 1955 jsem v této kronice zaznamenál na straně 150, že majetek Františka Tlacha propadl ve prospěch státu. Tento majetek převzaly státní statky v Bojkovicích a když v roce 1956 bylo založeno zemědělské družstvo, státní statky tento majetek, ovšem bez živého i mrtvého inventáře, předaly družstvu. To znamená, družstvo převzalo pozemky a budovy. A býl zde také hostinec, který nebýl od té doby, co býl majetek zabaven, v provozu. Státní statky měli zde skladiště a Jed. zem. družstvo rovněž. Když představenstvo zem. družstva vistihlo situaci, ve které Místní národní výbor ve věci stavby kulturního domu stojí, usneslo se, že hostinské a k tomu přilehlé místnosti dá k disosici pro zřízení kultůrního domu. Přece to bude mnohem levnější nežli novostavba. A pak, bývalý Tlachův hostinec má jedinečné místo. Tato nabídka byla nadšeně přijata.

Jelikož toto rozhodnutí učiněno ku konci roku, zaznamenávám problém kulturního domu jenom co se v této věci udělalo tento rok. Tak, jak se doposud ukazuje, zdá se, že v roce příštím bude v této knize zpráva radostnější. Komise pro výstavbu a všichni občané bez rozdílu, uskutečnění této otázky řádi přivítali a všemožně také podpořili.

Komise kulturní. Činost kulturní komise jest zaměřena především k práci Osvětové besedy. Ono toto jaksi jedno z druhým souvisí. O činosti Osvětové besedy bude samostatná kapitola. Co se doposud a to již trvá delší dobu, nepodařilo kultůrní komisi, ani Osvětové bedesedě dáti dohromady jest, utvoření kroužku divadelních ochotníků. Žádná organisace, ať je to Sokol, Svaz české mládeže, Svaz pro spolupráci s armádou, Červený kříž Svaz požárníků, nemají zájem k utvoření kroužku a sehráti alespoň jedno divadelní představení během roku. Možno říci, že kultůrní činost nejlépe provádí žáci zdejších škol s učitelským sborem, kino Osvětové besedy, lidová knihovna. Je sice pravdou, že kultůrou nerozumíme jednotlivé podniky, (divadla, besídky, přednášky a t. d) ale také jak občané žijí, jak bydlí a oblékají se, jak se vzdělávají a podobně, ale to, podle mého soudu kulturní komise v dnešní době neusměrňuje a také nemá na toto vlivu. Kůltůrní úroveň se zvyšuje tehdy, žijeli pracující člověk bez obav, že by zítra ztratíl zaměstnání a tím výdělek. Tyto obavy v naší vlasti, budující socialismus, neexistují. Proto si také každý občan dovolí zlepšít a zpříjemnit život tak, aby žíl spokojeně a jak mnohý říká: Žiju jako člověk. Kultůrní komise má spolupracovat s komisi pro výstavbu a získati občany k uskutečnění pro naši obec velkého díla, zbudování kutlůrního domu. Pak se snad podaří i to, že na nové divadelní jeviště vystoupí s pěknou hrou, naši, šumičtí ochotníci.

Uvedl jsem stručně činost komisí při Místním národním výboře. Možná že jsem nevystihl všechnu práci a třeba i výsledky práce některé z komisí. Pak se budu snažit, abych se o tomto snad opemnutému činu, zmínil na jiném místě. Činost komisí se zpravidla projeví za delší dobu a uvedené komise fungují možno říci půl roku, to je od ustavující schůze dne 1. června. Činost místního národního výboru od voleb (mislím nového národ. výboru) jest dosti obsáhlá. A řekl bych, rady místního národního výboru. Vezmeme-li jenom otázku socialisaci zemědělství v naší obci, kterážto otázka byla dosti dobře vyřešena, že to byla práce skoro unavující.

Přesvědčovat zemědělce o výhodách společného hospodaření v Jednotném zemědělském družstvu, získati je pro tuto myšlénku, když téměř každý z nich trvá na svém soukromém hospodaření, byla jistě práce nemalá. Není toto pp prvé, co se touto otázkou místní národní výbor zabývá a také já o ní po prvé nedělám v kronice záznamy. Ten, kdo bude někdy číst záznamy o vyvoji socializace zemědělství v naší obci, pak mu jistě napadne věta: Tvrdé selské hlavy, byli ti naši otcové! O tom, jak se rozšířila členská a přední základna, dočtě se čtenář v kapitole „Zemědělství“. Chci jenom poukázat, že velkou zásluhu na tomto činu má Místní národní výbor za těsné spolupráce s výborem vesnické organisace komunistické strany československa, složek Národní fronty a závodní organizace komunistické strany, odborové rady a vedení patronátního závodu Pozemních staveb, národní podnik v Gottwaldově, stavební správa v Uherském Brodě. Stálým agitátorem a řekl bych pomocníkem v otázce socialisace býl zástupce Okresního národního výboru, soudruh Štefl, kerý se denně volál několik zemědělců do kanceláře M. N. V. k pohovoru. Možná, kdyby on psál kroniku o zemědělské otázce a o pohovorech, že by to byla kapitola pestrá. Zrovna tak, kdyby o svých návštěvách u zemědělců psali zástupci patronátního závodu.

Další hodnotnou činosti národního výboru bylo organizování dobrovolných brigád při žňových pracích a sklízni brambor a cukrovky na pozemcích Jednotného zemědělského družstva. Pod vlivem této akce vyvolané národním výborem a výborem vesnické organisace komunistické strany československa, zapojili se všecky složky Národní fronty do práce. Jen tak bylo možno sklidit, hlavně dobrou úrodu brambor v trati Pod komenskou a cukrovku v trati. Pod brodskou a na blaňách. Další záslužnou práci národního výboru jest zřízení vozovky ku výstavbě hospodářských budov Jednotného zemědělského družstva a to od hlavní silnice uličkou u Synčákového až za Podsedky a úprava polní cesty na Lázek a přes Vinohrady až po dráhu. Tato práce prováděna ve spolupráci z J. Z. D. Zemní práce se provedly pomoci buldozeru. Občané přispěli finanční částkou ve formě poplatků pět korun z hektaru půdy. Místní národní výbor vyhlásil také pracovní povinost občanů, kteří provedli štětování vozovky. Most přes řeku Olšavu, přes který se jezdí do Dolní hory (Vlachňové) je v takovém stavu, že jízda po něm musela býti z bezpečnostních důvodů zakázána. Po dlouhá léta, tj. od roku 1922 kdy býl most při provádění regulace řeky Olšavy postaven, udržován a opravován z titulu obecního rozpočtu, ačkoliv toto patřilo regulační zprávě, respektive orgánům pečujícím o veřejný provoz. Místní národní výbor od svého působení, to je od roku 1945, poukazovál na vyšších úřadech na tuto nesprávnost a na tu skutečnost, že most, který je ze dřeva, chátrá čím dále tím více a že není daleká doba kdy se zhroutí do řečiště. Přišli komise, konstatovali správnost připomínek, slíbili nápravu a dost. Toto jednání a slibi neodratily však národní výbor, ale znovu se dožadovál, aby most býl opraven. Konečně letos se štěstěna usmála. Krajský národní výbor povoluje na stavbu mostu v roce 1958 částku třistapadesáttisíc korunčsl. Který podnik bude nový most stavět, doposud není známo, ale je takřka jistá naděje, že se stavět bude. Uvádím několik případů práce Místního národního výboru a jednotlivých komisí s tím podotknutím, že výsledek každé práce vyžaduje si kolikráte mnoho času a trpělivosti a jak už to na vesnici bývá, mnoho strávených nocí, neb ve dne není času na schůzování.

Zemědělství.

Socialistický sektor.

V roce 1956 bylo v naš obci založeno Jednotné zemědělské družstvo, v pořadí, druhé. O prvním zemědělském družstvu jsou v této knize záznamy v předcházejících letech. Tentokráte se budu zabývati činosti zemědělského družstva v loni ustaveného a to hlavně po stránce dosažených úspěchů a také nedostatků, jak jsou uvedeny ve zprávě revisní komise, která je na Výroční členské schůzi dne 6 února 1957, přednesla. Psanou revisní zprávu, zapůjčil mě předseda revisní komise. Uvedu zde ty náležitosti, které budou podkladem při dalším rozvoji družstva, neb jak z dalšího zápisu bude zřejmo, družstvo svoji základnu rozšiřuje a také proto, aby budoucí pokolení mělo obraz o tom, jak naši družstevníci začínali a jaké byly výsledky, společné práce.

Členská základna ke konci roku 1956 činí 32 členů, kteří odpracovali celkem 3639 jednotek. Jednotné zemědělské družstvo obhospodařuje 219 hektarů zemědělské půdy, z čehož je 94 ha orné půdy. Dodávkové úkoly bly splněny v předepsaném množství, výjma mléka a hovězího masa. Nedostatečné plnění těchto produktů zaviněno tím, že svod dobytka pro společné ustájení býl proveden teprve v září 1956 a nebyly zastaveny plánované stavy hovězího i ostatního dobytka. Jednotné zemědělské družstvo mělo ku konci roku 1956 tento zástav živočišné výroby:

5 párů koní

15 kusů dojnic, plán určuje 32 kusů, takže bylo pod plán 17 kusů

25 kusů mladého dobytka, plánováno 40 kusů, bylo pod plán 15 kusů

4 kusy prasnic, plán určuje 10 kusů, pod plán bylo 6 kusů

14 kusů prasat, plán určuje odchovat ročně 100 kusů

99 kusů ovcí, které však naplánovány nebyly

140 kusů slepic, podle plánu mělo býti 250 kusů, jest tedy 90 kusů pod planovaný stav.

V roce 1956 bylo nákupem v hodnotě 54.000 Kčs získano následující:

Jeden traktor s vlečkou, výfuk sena, řezačka a potahová vlečka.

V hodnotě 6.827- Kčs nakoupeno nářadí a přístroje a sice, psací stroj. 2 potahové hrabačky, 1 potahový válec a 4 plečky. Dosud nebylo převzato nářadí a mrtvý inventář od členů družstva. Má se tak státi během zimního období.

Zásoby na osivách a sadbách jsou ku konci roku 1956 v hodnotě 8.700- Kčs a sice: 15q ječmene, 15q ovsa, 114q brambor. Umělá hnojiva v hodnotě 11.450.- Kčs

Krmivo a stelivo je v zásobě v hodnotě 37.500.- Kčs, což je do příští sklízně nedostačující a bude třeba v nejkratší době zajistiti nákupem hlavně seno a jadrná krmiva. Na tento nákup je pamatováno částkou 16.000.- Kčs.

Stavební materiál na výstavbu je v hodnotě 125.815.- Kčs a určen pro adaptaci hospodářských budov, stavbu drůbežárny a kravína a vepřína.

Celkové výnosy družstva za uplynulý rok činí	224.641.02 Kčs
Celkové náklady	119.566.21 "
Zisk	105.074.81 Kčs

Z této částky byly odpočítány částky na fondy které družstvo založilo a bude je doplňovat.

a.) Nedělitelný fond který slouží k pořízení a úhradě investic, k nákupu chovných zvířat a nemůže ho býti použito k rozdělení mezi členy. Do tohoto fondu bylo přiděleno 7% z celkového peněžního důchodu.
b.) Do fondu krmiva, vytvořena reserva 16.000.- Kčs
c.) Sociálnímu fondu k úhradě nemocenského pojištění zajištěno 3% z celkového peněžního důchodu.
d.) Na kulturní fond přidělena částka 2.200.- Kčs

Po odečtení částek, které byly přiděleny do jednotlivých fondů, byl zbytek rozdělen na odpracované jednotky členům družstva. Na jednu odpracovanou jednotku připadá částka 18.- Kčs Ve správě revisní komise se dále praví: Naše Jednotné zemědělské družstvo má všechny předpoklady pro další dobré hospodaření a závisí to především na poctivé práci všech družstevníků. Jedině tak připoutá si družstvo další členy z řad středních a drobných zemědělců.

V revisní zprávě se dále poukazuje, aby družstevní potahy obdělávaly záhumenky členům družstva hlavně z řad drobných zemědělců a to přednostně aby tito nebyli závislí na souromohospodářících zemědělcích. Revisní komise doporučuje představenstvu družstva, aby se touto otázkou vážně zabývalo a vyřešilo jí ku spokojenosti všech členů.

Pro další rozvoj živočišné výroby a dosažení dobrých hospodářských výsledků je třeba přikročit k výstavbě společných zařízení pro ustájení hospodářských zvířat a společné skladování krmiv. Základním zákonem pro společné hospodaření je dodržování vzorových stanov. Závěrem praví se v revisní správě. Všichni jsme se učili v minulém roce svým povinostem i práci. Měli jsme určité nedostatky. Revisní komise pracovala bez jakéhokoliv plánu a některé úkoly kotroly neprováděla. Vyplývalo to hlavně z neznalosti práv a povinosti revisní komise. Musíme se snažit svoji práci zlepšit jak revisní komise tak představenstvo, aby naše práce byla k prospěchu naší družstevní rodiny.

Tolik ze správy revisní komise. V roce 1957 se ukáže, na kolik se zlepšil výsledek společného hospodaření. Výsledek této práce tak jak je shora uveden, bude možno zaznamenati až po výroční členské schůzi, která se bude konati počátkem roku 1958. Jest však jisté, že bude vypadati docela jinak, neb rok 1957 býl pro Jednotné zemědělské družstvo ve znamení přílivu nových družstevníků. Teto otázce chci věnovati další záznamy. V kapitole Politický a veřejný život jsem se zmíníl, že otázka socialisace vesnice u nás, byla dosti dobře vyřešena zásluhou Místního národního výboru a vesnické organisace komunistické strany československa. V této kapitole jsem rovněž poznamenál, že otázce Jednotného zemědělského družstva, respektive rozšíření členské a půdní základny, bude věnována pozornost v kapitole Zemědělství.

Že u nás Jednotné zemědělské družstvo existuje a že výsledek hospodaření za první rok společné práce je dosti dobrý, to věděl každý zemědělec, každý občan. Předpokládalo se, že na základě této skutečnosti, bude získávání dalších zemědělců pro společné hospodaření snadné. O tom býl takřka přesvědčen Místní národní výbor i výbor vesnické organisace strany. Ovšem, ukázalo, že tomu tak není. Soukroměhospodaříci zemědělci střední i drobní, byli přesvědčeni, že se jednou stanou členy družstva ale u veliké většiny z nich, nadšení pro tuto otázku nebylo. Když se otázka socializace zemědělství na veřejné schůzi kdykoliv probírala, přijata byla bez velké diskuse a v případě pokrčením rameny. Málokdy, snad až po schůzi, se o této otázce šířeji mluvilo a když, vypadala tato diskuse více méně jako hádka, zvláště když o výhodách společného hospodaření začál debatu člen strany a k tomu třeba bezzemek a nebo i takový, který vlastníl hektar půdy.

V tu dobu, bylo to v červenci nebo i v srpnu, seděl jsem ještě z jinými soudruhy v pohostinství u Hřibů. U vedlejšího stolu seděli a bavili se sami zemědělci. Byla neděle,

vhodný den pro společnou zábavu. Pojednou mě od tohoto stolu volá zemědělec František Vaculín č. 321. Jářku co je Frantíku? Podle jeho vážné tváře jsem postřehl, že má něco na srdci a chce se mě s tím svěřit. On Franta je dobrý a rozumný hospodář, je členem národního výboru a pohovor s ním je hlavně v otázkách zemědělských (i v jiných) velmi přátelský a rozvážný.

Pokud je mě známo, jste vy obecním kronikářem! Ano, povidám, jsem doposud. No a co máš za bolesti a nebo jaké přání! Na to Frantík povídá: Když budete do kroniky psat dnešní vývoj zemědělství, pište prosím vás jenom pravdu, tak jak se věci mají. Nic neskrašlujte nic nehanobte. Pište tak jak sám celé dění sledujete. K němu se přidali spolusedící zemědělci a všichni měli jednu žádost. „Psáti do kroniky pravdu“. Podobnou připomínku mě dál Augustín Hřib č. 103. Jak Vaculínovi tak i Hřibovi jsem dál odpověď. Do kroniky se píše jenom pravda. Nemělo by smyslu některé věci zkrášlovat a pak třeba po nezdaru omyly opravovat. Tak teda pravdu! Snažím se všechno co do kroniky zaznamenávám dáti co nejpravdivěji a právě otázku zemědělskou, která má hluboké kořeny zasazené rodovým dědictvím, láskou k rodné brázdě jak o ní píše básník Jos. Sládek, tuto otázku se pokusím zaznamenati v obraze, jaký skutečně se ukazoval. Jestli se mě nepodaří ku spokojenosti všech, pak bych si dovolil předem malou poznámku na adresu nespokojených. Né všichni zemědělci lnuli láskou k rodné brázdě! Někteří se chovali příliš macešsky. Nic rodné brázdě nedávat a hodně z ní brát! Nebudu je jmenovat, možná že potomci jejich napraví chybu otci páchanou a tu rodnou brázdu, byť i pod jiným jménem, lépe budou milovat než-li otcové. Mnozí zemědělci nebrali dosti vážně plnění dodávek státu tak jak jím byly předepsány a to hlavně dodávka mléka, vepřového masa a cukrovky, takže manko zůstávalo každým rokem. U některých zemědělců bylo neplnění dodávek omluvitelné v některých případech. Buďto pád dobytka hlavně dojnic, uhynutí prasat následkem některé z nemocí (červenka, obrna) špatná úroda cukrovky (v nevhodné půdě) a podobně. Ale také je pravdou, že byli i takoví zemědělci, kteří mohli dodávky plnit a neplnili buďto velmi málo, nebo vůbec nic. Každý rok býl činěn pohovor s těmito zemědělci, jak napraviti nedostatky v plnění dodávek a pokaždé se přišlo k uzávěru, že jediná cesta je ve společné práci, v Jednotném zemědělském družstvu. Ovšem, to býl názor těch, kteří toto řešení zemědělcům doporučovali. Byli to funkcionáři okresního národního výboru, plnomocník ministerstva výkupu, straničtí funkcionáři jak vedení okresního tak i místní organisace a v neposlední řadě, rada místního národního výboru. Veškerá snaha uvedených činitelů zůstavala pasivní. Byť i byla mnohými zemědělci sprvně chápána otázka společné práce, zůstávali stále na svém stanovisku, hájit a uhájit soukromé hospodaření. Nějak zvláštním přitažlivým příkladem, nebylo ani družstvo v loni utvořené, přesto že dosáhlo za první rok společné práce, dobrých výsledků a také přesto, že v tomto družstvu byli výkoní zemědělci, tedy jedni z těch, kterým letos bylo společné hospodaření doporučováno. Byla také řešena i otázka, když by nevyhovovala společna práce v zemědělském družstvu, jest možnost nabídnouti celé hospodářství státním statkům. Ku podivu, k tomuto řešení se přiklonilo několik zemědělců a také prohlášení, že tak učiní, podepsali. Proč se tak naši zemědělci houževnatě bránili ku vstupu do zemědělského družstva? V předešlých zápisech v této knize, jsou uvedeny příčiny. Jelikož letos býl učiněn přelom v zemědělské otázce, zopakujeme alespoň ty, řekl bych hlavní příčiny, které byly brzdou této nové, zemědělské politiky, která je v měřítku celostátním a ve všech státech lidově demokratických.

Soudružka Jašková Marie, vdova po učiteli Jaškovi z Bojkovic, členka Krajského národního výboru v Gottwaldově, pracovnice okresního archivu v Uherském Brodě, dodala mě písemný Katastrální vceňovací operát obce Šumic, z roku 1841. Řekl bych, že je to takový soupis a polohopis naší obce, v té době. Jest rozdělen na několik částí a to:

Topografie, hranice obce, počet obyvatelstva, dobytek, vody, cesty, trhy, pozemky, plodiny, obdělávání půdy, kvalita plodin, rozdělení pozemkového majektu, domy, rozstřídění

pozemků, role podle tříd, louky, zahrady, vihohrady, pastviny, lesy a konečně majitelé jednotlivých domů jmenovitě i čísla domů. Tento dokument jest sepsán dne 9 září, roku 1841 a uložen v okresním archivu. Jest tedy stár 116 let.

Po bedlivém prostudování tohoto dokumentu jsem zjistíl, že některé rody, není jich mnoho, drží se na jednom místě, myslím tím na gruntě zemědělském, více jak sto let. Na a to je u některých zemědělců, řekl bych selskou hrdostí, držet majetek po otcích zděděný takovou dobu. Zatím, co mnoho podobných úsedlostí, jak se zemědělským závodům říká změnilo několik majitelů za tu dobu a nebo se úplně rozpadly, zůstaly přece některé, byť i v menší výměře, pod jedním číslem a v jednom rodu. Buďto po meči, nebo přeslici. To by byla jedna kategorie zemědělců, podle soupisu z roku 1841.

Druhou, býl důsledek těch úsedlostí, které se z různých příčin, buďto v dávné, nebo nepříliš dávné minulosti rozpadly a dostaly se do rukou nových majitelů.

A třetí kategorii by byli zemědělci drobní, neb jak se těmto dnes říká, kovo a stavozemědělci. Tito pochází z části ze zemědělských rodin a druhá část z rodin domkařů. První, obdržel od rodičů zemědělců nějaký pozemek věnem, nebo dostala podobné věno manželka, on sám je řemeslníkem, v druhém případě si řemeslník pozemky koupil a zařadíl se mezi drobné zemědělce. Velkou většinu zemědělské práce, vykonávaly manželky těchto drobných zemědělců, samy. Mužové pracovali a pracují v závodech, buďto na stavbách, neb strojírnách.

Všichni jak je uvádím, lpí a lpěli na té zemské hroudě a nebo lépe řečeno, na soukromém vlastnictví. Všichni bez rozdílu. Každý měl k tomu svoji vážnou připomínku. První říkali, že jejich rod na tom hospodáří desítky let a oni nechtějí toho rodové právo porušit.

Druzí říkají: Co se naši rodičé našetřili a nebo i my, abychom toto co máme si udrželi.

A třetí? Tito mají asi všichni stejné námitky: „My na polích nepracujem a když, tak velmi málo, mluvte z našími manželkami!“ Manželky zase říkají. „Nech idů do družstva sedláci napřed, potom půjdeme i my!“ Správně to řekl zemědělec Josef Synčák: Víte strýčku to je tak, já vám to povím. Dobrý sedlák má radost ze svojí práce. Je samostatný, dělá si jak chce a kdy chce, žádný mu neporoučí, jedině ta boží příroda. Když tak ide za tím pluhem, pobrukává si nějakou písničku a dělá plány, jak by to, neb ono udělál, zlepšíl, chvilku si postojí, poohlédne se poli, jak to krásně na něm roste, doma má radost (někdy i žalost) z dobytka a podobně. Když je dobrá úroda na poli a dobře se daří dobytku, dodávky se splní, zůstane i pro něho, zabije se prase, nebo i dvě a má pokoj. Když půjde do družstva, začne jiný život! Než si na společnou práci takový sedlák zvykne, bude to pro něho těžké. Tam to svoje „Já“ bude muset změnit na slovo „My“! Tento Josef Synčák z čísla 332, vyjádříl mýšlenku všech výkonných zemědělců. Já bych jí doplníl ještě tím, čím bych navázál na třetí kategorii a sice, na drobné zemědělce.

Každý výkonný zemědělec má větší výměru pozemků, kterou obdělává. Jest-li bylo hospodaření volné a nebo jak je nyní, plánované, málokterý se obešél bez cizích pracovních sil. Alespoň né při špičkových pracích: Obdělání cukrovky, ve žních a podzimní sklízni okopanin. Tyto pracovní síly získál z řad drobných zemědělců, hlavně ženy. Každý měl několik takových „babek“, které u něho pracovali a on zase potahem obdělávál jejich pozemky a konál jiné potahové práce, jako svoz úrody, vození hnoje a t. d. Poměr práce té které „babky“, k práci potahové se rovnál 5:1, to znamená 5 dní práce babky, za jeden den potahové práce. V řídkých případech býl poměr menší. Zemědělec dávál ženským stravu, drobný zemědělec dávál rovněž stravu a k tomu i krmení tažného dobytka. Z tohoto vidno, že jeden na druhém býl závislý, jeden druhého potřebovál. Málokdy se stalo, že by zemědělec při podzimním účtování býl babkám v penězích neb naturáliích doplácel, spíše naopak. Toto býl

dlouholetý zvyk, který na konec má dnes ten výsledek, že není mladých zemědělců. Měl-li zemědělec syny, nenechál je v zemědělství a také proč? Měl jiných pracovních sil dostatek. Dál synky do učení některému řemeslu a býl-li schopný, šel na studie.

V řídkých případech přilnůl syn řemeslník (o studovaném není řeči) k práci zemědělské. Oženíl se a rozšířil řady drobných zemědělců a třeba ten poslední, ovšem také řemeslník, nechál pracovat a hospodářit otce až tento v této práci takřka zestárl. Mladý chodí do zaměstnání, peníze vydělá, donese domů, ale o zemědělství se málo zajímá. No a teď jsme u toho, proč jsou různé námitky ku vstupu do zemědělského družstva. Myslím, že nemusím psáti obsáhlý komentář. Chci ještě doplniti tu skutečnost. Tak jako synkové zemědělců pracují v různých závodech národních podniků, rovněž tak pracují také dcerky. A ještě jedna závažná věc je v poslední době. Selský synek hledá manželku (když se chce oženit) v řadách dělnické třídy, rovněž tak dcerky. Ku podivu, žádný až na malé vyjímky, nechce být sedlákem. Těchto případů je v naší obci několik. Časy se mění a změnily se. Toto co jsem uvedl je první pravda, která se nedá popřít. Teď druhou pravdu, kterou mě připoměl přítel Vaculín František č 321. Poznamenál jsem, že někteří zemědělci měli pasivní postoj k plnění dodávek státu. Ti zemědělci, kteří svoje dodávky vzorně plnili, nemohli zakrýti manko, které každým rokem zůstávalo. Obec, jako celek, byla vždycky řazena mezi obce které dodávky neplnily. Východisko je jedno a né první v naší vlasti. Tam kde se utvoří řádné zemědělské družstvo, plní se dodávky přes sto procent. A v Šumicích jsou k tomu předpoklady. Schází zde nálada. No a ta se začala hledat. Nejdřív přesvědčováni zemědělců v kanceláři místního národního výboru, kam byli zemědělci předvoláváni doporučeným dopisem a aby nezapoměli se dostaviti, tak i místním rozhlasem. Zde, za přítomnosti zástupce okresního národního výboru, předsedy místního národního výboru, členů výboru vesnické organisace komunistické strany československa, zástupců patronátního závodu, byli pozvaní zemědělci přesvědčování o výhodách společného hospodaření. Tato kampaň započala v červenci a trvala až do 7. záři. Denně byli zemědělci voláni k pohovoru, téměř denně byli navštěváni ve svých domech některými soudruhy z uvedených institucí. Zdálo se, že již jsou všichni unaveni ale výsledek malý a nebo žádný. Hledala se jíná methoda. Odpoutat od středních zemědělců ty drobné zemědělce, zbaviti je pracovních sil. Ani toto nemělo valného účinku. Sám jsem býl svědkem jedné takové debaty, kde se na konec řeklo:“Kozaři nebudou zakládat zemědělské družstvo!“ Když už se mašina rozjela; nelze jí tak snadno zastavit. Zase nová methoda, která měla býti né snad přímím, ale pomocným argumentem. Zaznamenál jsem, že mnoho zemědělských synků a dcerek je zaměstnáno v různých závodech národních podniků, zrovna tak i majitelé, respektive příslušníci rodin drobných zemědělců. Tito zaměstnanci byli zase voláni k pohovoru v závodech a uloženo jím, aby rodiče ku vstupu do družstva přesvědčili, aby jím dokázali že jediná cesta k vybudování socialismu je ve spolupráci dělníka s rolníkem, průmyslu se zemědělstvím. Naše zemědělství hodně za průmyslem. Podobně byli pohovory na závodech ve věci drobných zemědělců. Tito byli přesvědčováni už i tím, že byla nabídnuta přihláška ku vstupu do zemědělského družstva.

Zkrátka náborová kampaň pro rozšíření členské a půdní základny stávajícího zemědělského družstva, rozjela se na plné obrátky a to u všech, kdo vlastníl alespoň hektar půdy. Nevím zda-li bylo pravdou, nemohl jsem se toho dopátrati, že měli býti synkové a dcery zaměstnané v závodech z těchto propušteni, nevstoupili rodiče do družstva. Je pravdou, býl-li zaměstnán synek zemědělce neplniče, býl tento se zaměstnání propuštěn, nebo i majitel zemědělského závodu. To býl případ Ludvíka Jančaříka č. 61, Vojtěcha Hřiba č. 32. Je možné, že některé závody tohoto prostředku i při letošní kampani používaly. Těžko je zasahovati do hloubky celého dění. Mnoho bylo řečí, mnoho stravených nocí, mnoho bylo různých porad při každé příležitosti a setkání a mám za to, že i v domácnostech ať středních, nebo drobných zemědělců, bylo mnoho i nepříjemných chvílek. Toto všecko musí se státi a

musí býti, začínáli člověk něco nového a při tom má se rozloučiti se starým, vžitým pořádkem. Musí prodělat vnitřní boj a když se už cíti dosti silným, pustiti se dobře vyzbrojen, do boje dále, z ostatními, kdo brání vítězství nové myšlenky. Nová doba, doba vyspělé techniky, doba pokroku v každém směru našeho počínání. Heslo: Ku předu, zpátky ni krok, platí pro všechny občany, pracující na kterémkoliv úseku v naší vlasti, tudíž i pro zemědělce. A tak naši zemědělci, dne 31 srpna večer, vykročili ku předu. Tak jako ve válce, jdou nejlepší vojáci prozkoumat terén než-li začne boj, tak i naši zemědělci jakoby vyslali jedny z nejlepších aby jím, ostatním ukázali novou cestu. Cestu nového života. S těch, kteří s odvahou šli do boje za lepší budoucnost, jest patnáct výkoných zemědělců jak následují: John Leopold, člen okresního národního výboru, Hasoň Martin, Hřib františek, Vaculín františek členové Místního národního výboru, Kandrnál Leopold, Šidlo Rudolf, Juřeník františek, Juřeník Josef, Šojdr Martin, Žampach Josef, Plášek Jakub, Vaculín Josef, Gajdoš františek Červenka Leopold a Trchalík františek, vesměs dobří hospodáři, zemědělci. Musím přiznati, že nějaká nadšená nálada je k tomuto odvážnému činu nepřiměla, že bylo zapotřebí důkladného rozmyšlení a velkého sebezapření, než-li k tomuto činu došlo. Nelze se tomu diviti a také já, který jsem se zde narodil a mohu říci, že znám mentalitu našich občanů, podle toho celou tuto věc posuzuji. Sám na sobě jsem to zkusil a né letos, ale ještě v roce 1951, kdy se založilo první zemědělské družstvo, bez výkoných zemědělců. Vrátím se k naším předním bojovníkům. Odvážně prolomili pevnou hráz a za nimi následovali další střední a drobní zemědělci. Dne 3 záři svolána schůze nových i stávajících členů zemědělského družstva. Účelem této schůze bylo příjetí nových členů jak určují stanovy družstva, že nové členy přijímá členská schůze a za druhé, rozšíření představenstva družstva z řad nových členů. Při této příležitosti vzdál se předsednictví františek Bachurek č. 39 a na jeho místo zvolen františek Juřeník č. 150. Vedoucím rostlinné výroby zvolen Martin Hasoň č. 87, živočišné výroby františek Gajdoš č. 107 a vedoucím výstavby Martin Šojdr.

Schůze tato měla rušný ráz, jak každá nová věc. Mluvilo se i o tom, jak se zvládne tak velký kolos, nejsou proto vychováni lidi a podobné poznámky, jak to už bývá. Nejlépe to řekl Martin Hasoň: Mosíme sa toho všeci poctivě chytit a hlavně, zaměřiti se na živočišnů výrobu, věřím, že sa nám všeckým dobře povede. Začátky budú těžké! My je mosíme překonat! Enom nevěšat hlavy a s chutí do společné práce.

Po této první společné schůzi následovaly další, které však měly už pracovní program Blíží se podzim a s ním podzimní práce, hlavně setí ozimin. Je se potřeba držeti osvědčeného hesla! „Když se nezaseje, tak se nesklidí!“ Tato otázka, velmi důležitá, projednána v představenstvu a na členské schůzi podána informace ve věci postupu práce. Zemědělci, vlastnící potahy, (koně, tažné voly) byli vyzváni, aby, jakmile bude připraveno osivo, nastoupili do práce podle pokynů vedoucího rostliné výroby. Všichni členové družstva jsou povini odevzdati pro společné setí, 50 kg ozimného zrna, (žito, pšenice) a 50 kg jařiny (ječmen, oves) na 1 hektar orné půdy. Odevzdané obilí se vymění u Výkupního družstva za osivo kvalitní a jednotné. Jest potěšující, že usnesení představenstva jest členskou schůzi v celku dobře chápáno, což je zárukou, že nová organisace zemědělské práce, má slibné předpoklady. Další důležitou otázkou je sklízeň okopanin, brambor, krmné řepy a cukrovky, na družstevních polích. Dlužno poznamenati, že úroda uvedených kultůr je velmi dobrá. Počasí v měsíci záři, kdy se obyčejně provádí sklízeň brambor, je špatné. Půda předcházejícími dešti je značně promočena a jakoby slitá, takže při velmi namáhavé práci, výsledek provedení je malý a k tomu ještě brambory jenom koule bláta. Proto má představenstvo družstva starosti, jak co nejlépe a nejrychleji sklízeň okopanin provésti. Místní národní výbor se zavázál k organisování dobrovolných brigád a patronátní závod rovněž přislíbil všestrannou pomoc při sklízni.

Říjen, měsíc podzimního období, učinil přelom v počasí, rovněž listopad býl pro opožděnou sklízeň dobrým měsícem. Společnou prací jak družstevníků, dobrovolných brigádníků z řad občanů a hlavně občanek, a v neposlední řadě také patronátního závodu (Pozemní stavby národní podnik) stavební správa v Uh. Brodě, byla sklízeň okopanin úspěšně do polovice měsíce listopadu skončena, včetně odvozu. Všichni měli radost z dobře vykonané práce. Současně prováděno orání a setí ozimin na nově utvořených lánech, nebo jak se po družstevnícky říká, honech. Musím zde poukázati také na nedostatky které se během uvedených podzimních prací projevovaly. Čtenář by mohl míti dojem, že všecko šlo jak na másle. Ono to není pravda! Denně, ráno, v poledne i večér byli občané místním rozhlasem vyzíváni aby se zapojili do práce, byli vyzíváni jmenovitě, muži pracující v závodech, ženy v domácnosti, mládež, zemědělci s potahy pro odvoz sklízně a věru, některý den byla účast na práci velmi malá. A podobně tomu bylo i se setím. Vedoucí rostlinné výroby i předseda družstva osobně zvali zemědělce aby, pokud je pěkný čas chopili se práce. Také oni neměli vždycky kladných výsledků.

Příčina tohoto zjevu, nebo počínání? Snadno vysvětlitelná. Všichni, kdož na podzim do družstva vstoupili, museli také provésti sklízeň se svojích pozemků ať to býl střední nebo malý zemědělec. Když vezmeme v úvahu u středního zemědělce v průměru půl hektaru brambor a rovněž tolik cukrovky a u malých zemědělců jenom čtvrtinu hektaru těchto okopanin, pak příjdeme k závěru, proč tolik námahy na jedné a malá účast někdy na druhé straně. Značný přelom nastál, když byla sklízeň na soukromých plích skončena. Pak nebylo překvapením, když ku sklízni cukrovky nastoupilo 50 až 60 ženských za jeden den. Jen tak se provedla sklízeň jak jsem zhora uvedl, včas. A rovněž tak tomu bylo i se setím.

Trochu jsem to natáhl chtěje poukázati na starosti nových družstevníků. Ještě bych chtěl poznamenati, že každá členská schůze schvalovala přijetí 10 až 20 nových členů družstva. I na tuto okolnost chci upozorniti, proč se tak dělo. Ti, kdož se do družstva postupně až do konce roku přihlašovali, byli většinou drobní zemědělci, vlastnici hektar půdy, některý o málo více, jiný zase méně. Majitelé těchto realit jsou většinou zaměstnanci národních podniků. Na půdě pracují výhradně manželky těchto zaměstnanců. A taková žena, je hotový diplomat. Uvažuje! Když nevstoupí do družstva, dostane za svoje pozemky výměnu a to kdoví kde! (Dlužno připomenouti, že velká většina drobných zemědělců vlastní pozemky dobré bonity a co nejblíž vesnici.) Druhá otázka, nad kterou se uvažuje je obdělávání. Téměř všichni výkonní zemědělci jsou členy družstva! Tak co teď? Vzíti výměnu pozemků Bůh ví kde a jakou a pak jíti do družstva žádati o potahy nebo traktor na obdělání pozemků? Zde by mohl předseda družstva říci: Ano, my vám pozemky odběláme, vy nám část naší práce zaplatíte hotově a část odděláte na našich pozemcích. Při těchto úvahách dají se hlavy dohromady a výsledek je pak tento. Vstoupí se do družstva, uplatní se nárok na záhumenku která bude jistě dobré bonity a blízko vesnice. Lepší je míti 50 árů dobré půdy, nežli hektar někde v „Hoře“ půdy špatné. A když v družstvu pracovat tak za jednotky a naturálie. Když Pán Bůh požehná úrody budou peníze i obilí. Tak uvažují a rozhodují ženy. A také, když se na schůzi noví členové přijímají, všecky, nebo téměř všecky jména končí „ová“.

Považuji, že jsem toho o Jednotném zemědělském družstvu pro tento rok napsál dosti. Nebylo by ale správné, kdybych neuvedl některá čísla, která souvisí s touto otázkou a která jsou řekl bych základním pilířem nové zemědělské soustavy. Je zapotřebí porovnati růst družstva od jeho počátku. Uvedu některá čísla z loňského roku a stav roku letošního.

Tak v roce 1956, mělo družstvo 32 členu, ku konci roku 1957 bylo 165 členů tedy více o 133. Výkoných zemědělců bylo loni členy družstva 10, letos 65, více o 55 členů.

Zemědělské půdy loni 109 hektarů, letos 768 hektarů, z toho orné loni 72 ha letos 525 hektarů. Opravuji: Zemědělsé půdy loni 219 ha z toho orné 94 ha. Letošní čísla jsou správná.

Stav dobytka: v roce 1956, 5 párů koní, letos 23 párů.

" 15 kusů dojnic, letos 123 kusů

" 25 kusů mladého dobytka, letos 171 kusů

" 4 kusy prasnic letos 21 kusů

V roce 1956 mělo družstvo 14 prasat, ku konci roku 1957 však 162

Z uvedených čísel jest zřejmé, že se rošiřuje členská i půdní základna družstva a tím také živočišná výroba. Není snad mojí poviností, ba ani bych snad nemohl rozvésti celé hospodaření družstva detailně, do všech podrobností. Pro tento účel mělo by míti družstvo kroniku svoji, ve které by se celý družstevní život odrážél. Moji snahou je zachytiti hlavní události od zrodu zemědělského družstva a jak se dále rozvíjelo a nebo i upadalo. Věřím však, že k úpadku nedojde. Musím také zaznamenati, že letos bylo zaseto 110 hektarů ozimin. Nebýl by zápis úplný kdybych nepoznamenál, že v roce 1956 bylo propláceno za jednotku 18 korunčsl a v naturáliích 2 a půl kg obilí a 1 kg brambor.

Následkem vzestupu nových členu v roce 1957 byla v tomto roce hodnota jednotky snížena o 4 Kč Proplácelo se 14 Kč v penězích a v naturáliich jako v roce minulém. Důvod, proč se tak stalo spočívá v tom, že v podzimních měsících, v důsledku rozšíření členské a půdní základny práce hodně přibylo, hlavně setí a orba, avšak příjem družstva se tak nepozvedl aby se krylo vydání. Toto družstevníci pochopili a museli se spokojiti z nižší jednotkou. Ono to jinak v začátcích ani nejde. Nedostatky jsou v družstvech zavedených delší dobu, kde je hotová výstavba budov pro společné ustájení dobytka, sklady krmiv, drůbežárny a tak dále. Naše družstvo teprve začíná tyto objekty budovati.

V roce 1957 býl zbudován nový vepřín v zahradě na bývalém Tlachovém.

Drubežárna pro 300 nosnic na Čupech a menšími adaptacemi získány stáje pro mladý dobytek u Karla Tomka a několik dojnic je společně ustájeno na bývalém Tlachovém. Ostatní dobytek i prasata jsou po páru kusech ústajeny u družstevníků. Takové hospodaření je nevýnosné, drahé a málo přehledné. Co se ale má počít? Jsou to začátky. Je však velká naděje že v roce 1958 učiní se i v této otázce značný krok ku předu.

V podzimních měsících provedena nová vozovka k výstavbě hospodářských budov, zbudována nová trafostanice a započato se stavbou kravína pro 100 Kusů dojnic. Tento kravím má býti předán k užívání začátkem května 1958. Stavbu provádí okresní stavební podnik z Uh. Brodu. V prostoru výstavby jest rovněž započatu z hloubením studní a stavbou výtalčné strojovny. Na rok 1958 je v plánu a bude se stavěti porodnice pro prasnice, teletník a jedna drůbežárna.

Bude nutno provésti adaptaci některých stodol další prostory pro ustájení většího počtu dojnic i ostatního skotu a bravu. Rovněž tak je zapotřebí a řekl bych nutné, zříditi další drůbežárny. Naším družstevníkům se doporučuje a také je jejich snahou, chopiti se živočišné výroby a to hlavně skotu. Podmínky pro tento účel v naší obci jsou. Velké komplexi pastvisek, dají po celé leto obživu páru stům mladého dobytka a další pastviny možno získati v tratích méněurodných polí. V roce 1956 mělo družstvo 99 kusů ovcí. Ku konci roku 1957 bylo toto stádo zlikvidováno jako nerentabílní. Nevím určitě proč se tak stalo, ale byla asi obsluha dražší, než-li příjem za vlnu. Jiný příjem na ovcích nebýl. A pokud jsem se informovál, nebyla vlna dobré kvality.

V roce 1956 jsem poznamenál, že družstvo má vlastní kolový traktor Zetor, ku konci roku 1957 mělo družstvo kolové traktory tři. Je teda samozřejmé, příbytkem půdy, musí nastati příbytek strojů a další mechanisace. Věnovál jsem otázce Jednotného zemědělského družstva

několik stran této knihy. Snažil jsem se popsati co nejstručněji novou epochu zemědělství v naší obci jak se vyvíjela, za jakých podmínek, nezastírám ani odpor ze strany zemědělců k novotám ba ani okolnosti které zemědělce vedly k tomuto činu. Závěrem této kapitoly chci vyjádřiti né jenom svůj, ale širší veřejnosti obdiv nad tím, jak se noví družstevníci z nadšením chopili práce na společném hospodářství. Jest jistě každého z nás tím nejlepším přáním, aby nastoupená cesta přinesla užitek všem kdož po ní kráčí a abychom příští rok mohli do této knihy napsati: Šumice jsou obcí socialistickou. Jsou proto předpoklady.

Soukroměhospodařící zemědělci.

Jak s předešlé kapitoly jest zřejmo, nastalo družstevní hospodaření ve většinovém počtu zemědělců až v podzimních měsících a to při podzimním setí, orbě pro jarní setbu a sadbu a částečného svodu dobytka do společného ustajení. Do této doby, mimo dříve založeného družstva, hospodářili všichni zemědělci soukromě. Ještě sklízeň podzimních okopanin, býl prováděn podle dřívejšího způsobu.

Polní práce započaly v druhé polovině března. Provádělo se setí jarní pšenice a ječmene z větší části však na pozemcích odvodněných. Časté deště, zvláště v měsíci dubnu, brzdily plynulý postup zemědělských prací. Zemědělci i družstvo, využívali každého vhodného počasí a snažili se co nejdřív jarní práce skončiti.

Je věru té práce mnoho a počasí nepřejné. Nejedná se jenom o zasetí jařin, ale je zapotřebí provésti zasetí cukrovky, krmné řepy, vození chlévské mrvy, sadba brambor, setí kukuřice a tak dále. No, není toto prvý rok, obdobně se tyto práce opakují každým rokem. A vždycky se skončí. Letos však na našem katastru hospodaří čtyři sektory zemědělské. A to vypadá tak jakoby jeden druhého v práci poháněl. Na družstevních lánech prohání se traktory se smykami a branami, za nimi secí stroje tažené koňmi, na pozemcích, také soustředěných do větších celků patřících plemenářské stanici dva páry silných koní tahá secí stroje, velká část pozemků za Komenskou a pod Komenskou, dále pak u Trnavské a část Zbytků, zcelená ve velké lány patří státním statkům Nezdenice. Zde rachotí od rána do noci pásové traktory, připravují půdu pro jarní setí a na úzských políčkách, roztrůšených po celém katastru, lopotí se soukromí zemědělci. A všichni jak je uvádím, zápolí s časem, všichni mají jeden cíl. Včas skončiti první etapu jarních prací. Jsem přesvědčen, aniž bych zapřádál s někým rozhovor, že né jeden zemědělec, když tak kráčí v poli za pluhem uvažuje, kde od brázdy s obou stran je úroda pochybná! Jak dlouho ještě potrvá toto zastaralé hospodaření? Urodí se mě tolik, abych splnil zvýšené dodávky? Vstoupili do družstva? Och, pryč s tou myšlenkou! Co by mě řekli rodiče, jak se zachová žena? Není to špatné, to společné hospodaření, ale což já mám býti mezi prvními? A jak se tam konečně shodnem když nejsme všichni stejní pracanti! Výsledky práce je viděti na poli! Stejný katastr, stejná bonita půdy a úrody rozdílné. Na svém vlastním mnohý nedbale pracuje, jak bude pracovati na společném majetku? Takové a podobné myšlenky víří v hlavě mnoha dobrých hospodářů. A když začne pohovor o těchto problémech, závěr je takový. Každy uznává výhody společné práce, ale nechce rušit ustálený zvyk, býti pánem na své hroudě. V zajetí těchto myšlenek, pracuje každý, ať střední, malý nebo drobný zemědělec. A tak ubíhá den za dnem, práce končí jedna za druhou obvyklým tempem. Obdělávání cukrovky, brambor, kosení a sklízeň sena, jeteliny a vojtěšky a než-li se naděješ jsou žně, hlavní práce zemědělské. Sklízeň chleba pro sebe a pro národ.

Letos však i žně byly ve znamení pilné a mnohdy i bezvísledné práce. Po velkých vedrech v měsíci červnu a do půl měsíce července, nastala změna. Dne 12 července snesla se nad krajem bouřka provázena silným lijavcem a krupobitím. Není jistě zapotřebí psáti, jak lijavec a kroupy působily na obilí, které takřka po předcházejících vedrech, dozrávalo. Toto býl teprve začátek zhonu. V Malém poli bylo několik mandelů rži a ječmene které silný vítr řádně pocuchál a déšť namočil. A jak už se obyčejně děje, že po bouřce vyskočí slunko a pořádně

hřeje. Jaké jsou pak následky v době, kdy obilí dozrává, není zapotřebí vipisovat. A teď začne divoká práce. Využívá se každé vhodné chvilky ku kosení a vázání. Stroji to nejde, je mokrá půda, jenom kosou. Málo je těch dnů, kdy se příjde domů s pole suchou nohou. Jak jsem uvedl, vyskočí slunce, ženci spěchají do pole, najednou se ukáže hnědočerný mrak, vítr, blesky, bouřka, lijavec. A co dále? Konec práce. Podobně se toto opakuje 25, 26, 27, 28 července. A začátek srpna není lepší. Obilí přezráté, hned při kosení padá zrní s klasů a pak při sušení promočených snopů další ztráta, na mandelích rostou zelené čepičky, obilí klíčí, prorůstá, co je na zemi takřka hnije.Sláma černá a následkem suchého počasí v předcházejícím období zůstala krátká. Nat tím vším uvažuje každý zemědělec. Smluvní dodávky se mají plnit na 100% a na státní nákup také měl mnohý v plánu něco odprodati za vyšší cenu. Je sice dána jakási výhoda pro zemědělce, kteří nemohou splnit dodávku obilí, mohou použít náhradního plnění to je místo obilí mohou dáti mléko, vepřové maso, neb olejniny jako mák, řepku a podobně v určitém poměru. Jak a kterak toto učiniti, když je mnoho zemědělců kteří mají plánovaný zástav dojnic a vepřů? Kolik je zemědělských závodů, kde je dodržena plánovaná plocha cukrovky, brambor a osetí ozimné řepky? Kolik zemědělců zaplatilo pokuty vyměřené jim okresním národním výborem za to, že narušili plánované hospodářství a tím zákon o Pětiletém plánu? A byly to peněžité pokuty od tisíce korun na horu! Zemědělci, kteří byli takto postižení měli k tomu svoje výmluvy, ale tyto byly u mnohého málo platné. Máš zemědělský závod, máš pozemky a je proto povinosti plniti k čemu tě zákon o Pětiletém plánu hospodářského rozvoje, zavazuje. Takto asi rozhodoval okresní národní výbor, když vyměřoval pokuty naším zemědělcům Františku Stehlíčkovi, Jakubovi Pláškovi, Matěji Volaříkovi a dalším. Nechci uvedené zemědělce řaditi mezi nedbalé, špatné hospodáře, ale stala se jím tato chyba a doplatili na ni. Uvádím těchto několik případů jako příklad, že není dobře vyhíbati se povinostem vůči státu. Zásada státu budujícího socialismus je: Plnit a překročit hospodářský plán v průmyslu i zemědělství!

Pokusil jsem se rozepsati situaci zemědělců tohoto roku. Obdobně se tato situace projevovala i v letech minulých. Jaké je východisko z této situace, uvádím poslechnutý rozhovor. Podobně, ba ještě ve větším rozsahu jako u nás, byly krupobitím postiženy katastry obcí Maršov, Prakšice a Pašovice. Zde byla úroda zničena na 80-100%. Kteří zemědělci měli úrodu proti živelným pohromám pojištěnu, obdrželi od státní pojišťovny peněžitou náhradu. Ve věci plnění dodávek byli pro informaci u plnomocníka ministerstva výkupu a zde se jím dostalo této rady. Státní dodávky se plnit musí. Opatřili si obilí nákupem a nebo sousedskou svépomoci a nebo, založit v obci Jednotné zemědělské družstvo, respektive, vstoupiti do družstva, je-li už v obci utvořeno.

No a tato rada byla snad podnětem k tomu, že naši zemědělci se rozhodli vstoupiti do družstva jak jsem uvedl v předešlé kapitole a tak skoncovali se soukromo hospodářstvím. Jak na jedné schůzi družstva prohlásil náměstek předsedy okresního národního výboru soudruh Eliáš: Všecky nesplněné dodávky letošní i z let minulých se promíjejí těm zemědělcům, kteří pochopili otázku zemědělské velkovýroby na základě družstevního podnikání. Ovšem, stane-li se, že by zemědělec do tří let z družstva vystoupil, je pak povinen, dlužné dodávky vyrovnati v plné výši.

A těch dluhů je mnoho. Ku konci této kapitoly uvedu některé čísla, jak jsem je získál od tajemníka Místního národního výboru.

Takto se během několika měsíců změnila zemědělská politika v naší obci, mění se v okrese, v kraji, ve státě, mění se ve všech Lidově demokratických státech budujících socialismus. V naší obci zůstává ku konci roku velmi málo soukromě hospodařících výkoných zemědělců. Jmenuji několik středních zemědělců: Žampach Antonín č. 71, Kůdela Vojtěch č. 22, Bartoš Jaroslav č. 13, Synčák Josef č. 332, malí zemědělci do 5 hektarů půdy. Dvořáček Václav, Vaculín františek č. 66 a další drobní zemědělci do 2 hektarů půdy. A pravděpodobné

je, že v této knize budou v příštím roce některá z uvedených jmen uvedena v kapitole: Rozvoj J. Z. D.

Heslo, které vytýčil první dělnický president Československé republiky „Ku předu, spátky ni krok, ku předu za vítězství socialismu v naší vlasti“, razí cestu i v zemědělství. Heslo, presidenta soudruha Gottwalda se v blízké budoucnosti splní. Buduj vlasť, posilníž mír!

Než-li uzavřu tuto kapitolu, chtěl bych porovnati naše zemědělství jak vypadalo před 116 lety a jak vypadá dnes. Podklad z roku 1841 jsem obdržel z okresního archivu, prostřednictvím archivářky soudružky Marie Jaškové z Bojkovic, členky krajského národního výboru. Podle tohoto, Katastrálního vceňovacího operátu (taková je hlavička spisu) měla naše obec, v roce 1841, kultivovaných pozemků to je, role, louky, zahrady, vinohrady, pastviny a lesy 2565 katastrálních jiter, což jest přepočteno na hektary 1358 hektarů.

Odečteme-li obecní lesy, které jsou dnes už státní a jejichž výměra činila 223 katastrální jitra to je 129 hektarů, zbývá 1229 hektarů zemědělské půdy.

Na místním národním výboře jsem si zjistíl, že celková výměra zemědělské půdy činí 1210ha Rozdíl 19 hektarů není tak velký a dá se zduvolniti tím, že za dobu 116 let se mnoho změnilo. V tomtéž operátu jest uvedeno, že v roce 1841, to bylo ještě za poddanství u nás:

62 půllánů z vyměrou 12-14 jiter polí to je asi 8 hektarů

60 čtvrtlánů " 6 – 7 " " asi 4 hektary

a 80 domkařů, bez udání výměry polí.

Dnes slovo půllán není ve slovníku a čtvrtlán mizí, nebo již zmizel rovněž.

Je si třeba uvědomiti, že zemědělec, nebo jak se říkávalo, sedlák půlláník býl na vesnici boháč. Já pamatuji dva půllániky v naší obci a sice Gajdoš Jan čís. 27 a Bartoš františek č. 90.

Tak zvaných čtvrtníku bylo ještě do nedávna u nás několik. Jaká se stala změna? Zemědělci jsou rozděleni do pěti skupin. První skupina nad 20 hektarů půdy

Druhá " od 15 do 20 hektarů půdy

Třetí " od 10 do 15 "

Čtvrtá " od 5 do 10 "

Pátá " od 5 hektarů půdy.

a jsou pojmenování: Velcí, střední, malí a drobní zemědělci. Domkaři, nebo jak se do nedávna říkalo „hoveři“, rovněž zmizeli ze slovníku. Tím, že se změnila struktura v držení pozemkového majetku, změnil se také postup hospodaření, odbělávání půdy i zástav dobytka. Tak zvané úhorování pozemků každým rokem určité tratě, zrušili mladí zemědělci po první světové válce 1914-1918. A vůbec tato doba vnesla přímo revoluci do zemědělství. Můžeme říci, že po roce 1918 nastává úplný převrat v zemědělství. Mladí hospodáři razí cestu pokrokovému, účelnému a výnosnějšímu hospodaření. Nebojí se vyhazování „mrtviny“ pomoci parníh pluhů, nevozí na pole hnůj z lesní hrabánky, který vítr roznesl bůh ví kam než-li jej hospodář shodíl z vozu, začínají věřit umělým hnojivům neb jak říkají, práškům, více se seje, více se sklízí a více se prodá. Před válkou bylo několik, velmi málo jedinců, kteří seli cukrovku, po válce rok od roku stále pěstitelů cukrovky přibívá. A tak bych mohl pokračovati a porovnávati postup i odstup zemědělství počínaje srpem a kosou po dnešní žačky a samovary, cep zaměněn za mlatičku, čističku poháněnou elektrickým motorem, koně nahrazuje traktor, hrabě potahové hrabačky a tak dále.

A to hlavní, rozdrobená políčka, rozdělená asi na sedm tisíc parcel, tvoří dnes a v budoucnu budou tvořit velké, ucelené lány pozemků a na nich se bude už i v roce 1958 vlniti zlatá pšenka.

Uvedl jsem, že výměra zemědělské půdy našeho katastru činí 1210 hektarů.

Na této výměře se podílejí: Jednotné zemědělské družstvo	785	hektarů
Československé státní statky	72	"
Inseminační stanice	51	"
Záhumenky družstevníků	82	"
Soukromý sektor	220	"

Z uvedeného rozdělení je zřejmé, že zemědělství v naší obci né že najíždí, ale již najelo na jinou formu hospodaření a že to, co bylo před 116 lety, nelze už vůbec přirovnávati. Pamětníci poddanství, roboty dávno vymřeli a ti nejstarší občané, narození 19 až 20 let po zrušení roboty, pamatují snad některé ty pololáníky a čtvrtníky. A pamatují i to, kdy takový strýček pololáník nebo čtvrtník něl pro dnešního drobného zemědělce příjemné slovo: „žebrač, psota“. Dnes a již dosti dlouho, podobné tituly se nepoužívají a boda se už kdy použijí. My, současníci rádi toto naším předkům, zemědělcům odpouštíme, neb víme, že k tomuto ponižování chude vrstvy obyvatel byli vychováni tehdejší panskou vrchnosti, která zrovna v nich viděla jenom „cháma“ selského. A né jinak se chovala cirkev. Vymáhala na sedlácích desátky, ponižovala selský stav jak jenom mohla. A sedlák? Dělál to, co dělali páni. Nenáviděl chudého spoluobčana do duše. My toto nepamatujeme, ale učí nás historie našeho národa, jak to kdysi u nás bylo. My všichni, dělníci, rolníci, pracující inteligence, tvoříme nový svět, v němž nesmí býti žádných běd!

Rostlinná výroba.

Ustáleným zvykem našich zemědělců je osívati pozemky ozimnou a jarní pšenicí, ozimným žitem, (rží) jarním ječmenem a ovšem, ojediněle tak zvaným vičákem a směskami ječmen s ovšem. Ozimnou řepku zasévají jenom tehdy, když je určena plánováním. Tato kutrura netěší se dopodus zvláštní oblibě. Mě, jako laikovi v otázce zemědělské se zdá, že i to zasetí provádí se v mnoha případech macešsky. Podle toho, jaká důležitost se řepce ukládá, měla by jí býti věnována lepší péče. Je tomu několik let, co zemědělec Juřeník František č. 150, dosáhl pěkného výnosu, takže né jenom splnil povinnou dodávku řepky, ale jako nárdním plněním zakrýl dodávku mléka. Jako nová, dosud u nás, na našem katastru nepěstovaná plodina, jest proso.

Proso

Jako první začál ve větším měřítku s touto plodinou mladý zemědělec Ptáček Josef č. 90. Jmenovaný se do naší obce přiženil a zkoušel, zdali se vyplatí na naších pozemcích zasetí prasa jak se to dělá tam, odkud on pochází, totiž od Kyjova. Pokus se jemu podařil. Proso narůstlo velmi bohaté jak na slámu tak i na zrno. Škoda však, že v době, kdy proso dozrávalo, nastalo deštivé počasí, takže nadějný výnos trochu sklamál. Ještě dříve zasával proso železniční zřízenec Klauda František, ale jenom na několika čtverečních metrech půdy. Že tato plodina byla u naších občanů nová svědčí ta skutečnost, že se né jeden tázál, co to ten Klauda zasél? Zrnko prosa zná každý, málokdo však znál plodinu k teré zrnko pochází. Letos jsem viděl velkou plochu zasetou prosem na pozemku inseminační stanice a také menší plochy několika zemědělců. Prosatím však nelze mluviti o výnosech, jsou to žačatky. Další, řekl bych také novou plodinou je ozimná směska na zelené krmení. Ovšem i tato se teprve

začína uplatňovati. Letos této nové plodiny bylo na podzim zaseto asi 2 hektary na pozemcích Jednotného zemědělského družstva.

Zelenina

Ponechám stranou další obvyklé plodiny jako cukrovka, brambory apod. ale musím uvésti, že na pozemcích JZD se letos ve značné míře, pod vedením odborníka Augustína Bartoše, pěstovaly ranné brambory, okurky, mrkev, petržel a cibule a rajská jablíčka. Jest nutno konstatovati, že uvedené produkty byly velkým přínosem pro zdejší prodejny a hlavně pro spotřebytele a také tržba za ně přinesla finanční efekt pěstiteli, to je, zemědělskému družstvu. Po skušenostech z letošního roku, hodlá zemědělské družstvo pěstovati ve větším měřítku jak ranné brambory, tak i zeleninu.

Podnože, školkařství

Školkařství není novinkou v naší obci. Datuje se snad od roku 1926. Zavedl jej zdejší občan Augustín Bartoš, nynější vedoucí školek a zahradnictví Jednotného zemědělského družstva. Vlivem různých okolností, o kterých jest také v této kronice psáno (strana 25) jsemnovaný školkaření zanechál, ačkoliv dobře znál, jaké příjmi toto přináší. Chapeme jeho znechucení, zrovna tak jak zase jej rádi vidíme ve svém živlu, ve školkách JZD. Zde se nepěstují ovocné štepy jako ve štěpnicích, pouze tak zvané podnože a to od zasetí jáder po výrůst asi 40 cm. Tyto podnože se pak prodávají dále do štěpnic k dalšímu pěstování. Ve školkách je práce takřka celý rok. Nemyslím tím přímo v poli, ale v dílnách, kde se podnože balí do svazků k odeslání, příprava semene (jáder) pro jarní zasetí a t. d. Jádra se získavají při lisování zralého ovoce a nejlepší jsou ze zralých planých hrušek. Není mojím úkolem rozebírati odbornou stránku školkaření, uvádím jenom, co se u nás pěstuje né jenom ze starých kultur ale také jak naši občané zemědělci, zavádí nové kultury, snad i v mnohém výnosnější. Po tomto úvodu, poznamenám průběh polních prací, ačkoliv jsem se částečně o nich zmínil v předešlých kapitolách. Ne každým rokem probíhají polní práce stejným tempem a také né vždy tak, jak bychom si přáli. Jsou různé přírodní překážky, které ovlivňují postup prací a mnohdy přináší zklamání ve výpočtech.

Senoseče.

Tak tomu bylo i letos. Jak se zdála slibná úroda jeteliny a vojtěšky z jara, tak zklamala. Příroda vzrůstu těmto plodinám nepřála. V době, kdy měly plodiny růst, vlivem suchého počasí se nevivinuly. Za celý měsíc květen nespadla kapka vody a teploměr ukazovál ráno 14 a přes den 28 až 30 stupňů tepla. Následek tohoto počasí se projevíl při sklízni, která byla až o 50% menší proti roku minulému. A né jinak toto dopadlo s ostatními travinami. Samozřejmě, že i obilí utrpělo značně na vzrůstu. Stébla zůstala krátká takže nastál velký úbytek slámy. A když po sklízni jetelin a dalších travin teploměr stále stoupál až do 12 tého července, kdy dosáhl takřka tropického vedra 37 stupňů, tu již byla velmi malá naděje na druhou sklízeň pícniny. Ještě dobře, že i když si tak někdy příroda zahraje z vesela, dovede se také zachmuřit. Nám lidem je těžko někdy vyhověti. Jestli je horko je zle, jest-li prší, ještě hůř. No a právě to, že zase často a značně pršelo, přineslo na podzim náhradu za to, cose neurodilo v jarních měsících. Narůstly otavy, vojtěšky, strniskové jeteliny a směsky. Podzim býl dlouho pěkný, téměř až do prosince, dobytek býl denně na pastvě, takže se hodně krmiva na zimu ušetřilo.

Žně.

Poznamenál jsem, že do 12 července bylo až tropické počasí. Toto mělo velký vliv na rychlé zraní obilí, hlavně ječmen a réž. Avšak dne 13 července přilítla první letní bouřka,

provázená silným lijavcem. A toto jakoby by bylo návěstí, co teprve příjde. Bylo již několik mandelů v Malém poli.

V neděli, dne 14 července před polednem, zatáhla se obloha šedočernými mraky, přihnál se burácející vítr který nadělál hodně škody na ovocných stromech že je zlámál, v zapětí začaly hromy tlouci a padati kroupy velikosti holubího vejce a pak lijavec. Krupobití zasáhlo část Malého pole v šířce asi 300-400m směrem od dráhy až do Kopánek. Tento pás úrody býl zničen na 80 až 100% hlavně u ječmene a ovsa. Bramborové natě, řepný chrást, kukuřice, byly doslova kroupami rozsekány. Nechci zde mluviti o štěstí, ale jinak se nemohu vyjádřiti, než-li že bylo štěstí, že kroupy zasáhly jenom tento úsek katastru. Řekl jsem, že 13. 7. byla dána návěst tomu co přijde. Začaly žně a začaly bouřky a deště. A tím také začala honička. Nepršelo-li dopoledne, tak odpoledne jistě i s náhradou a nebo i několik dnů za sebou. Prší 16 a 17 července, prší 19, 20, 21 a 22 července, 23 dopoledne slunce pálí, odpoledne bouřka z notným lijavcem a obdobně se počasí střídalo až do konce měsíce července.

Říkalo se: srpen je měsíc žní. Býl, není sporu! Co se dopoledne pokosilo a svázalo, odpoledne dobře namoklo. A když tak nepršelo dva dny, tu se nevědělo co dřív. Sušit co namoklo, nebo kosit co už se samo na zem sype! Kdo jide na pole suchý, neví, vráti-li se tak, nebo jak došek. A povzdechuje: To sú žňa, kdy a jak to enom skludíme! Co je na zemi, roste, co je v mandelích, roste, co ještě stojí je přezráté a vypadává. Takové to je, nedá se nic dělat, využít každé vhodné chvíle a kosit, vázat a složit do mandelů. Po nečasy bývá čas, po zlém bývá dobré zas! Tak říkají staří lidé a my jím toto rčení plně věříme. Vždycky není dobře a není tak zle. Příroda se vybouřila, nastalo počasí ustálenější. No a to je samozřejmé, že nikdo neseděl na lavičce u zahrádky. Co se dělo dále, netřeba psát. Podobný zápis je z roku 1955 a kolik takových zápisů je před tím a také tento není poslední. Může se někdy v budoucnu státi, až člověk ovládne přírodu, že i podobné zápisy budou jenom popelkou. Do té doby se ještě mnoho kronikářů vystřídá. Naší povinosti je, zachytiti všechny události které se během roku udály a my, pokud naše vědomosti stačí, činíme tak každý dle svého způsobu. Jeden stručně, jiný obsáhle a zase jiný jenom jak pranostikář: Bylo, bude a dost. Já se snažím použít z každého způsobu něco.

Při tom všem, že počasí ve žních bylo špatné, možno říci, výmlat býl proveden v rekordním čase. Každý, ať střední neb malý zemědělec se všemožně snažíl, aby výmlat měl za sebou. Nikdo si nedávál na čas. No, to je pochopitelné, neb stoprocentně suché obilí do stodoly málokdo svážel! A co uděla vlhké obilí na kupě, dovede posouditi i budoucí zemědělec, který bude tento zápis někdy čísti. Lépe je sušit zrno, než slámu!

Okopaniny

Přicházím ku sklizni okopanin.Dříve však si i zde trochu posteskneme. Ono se říká, že práce na poli je krásná a radostná. Je to pravda, ale jenom potud, pokud příroda radostné praci přeje. Jinak se na polní práci dívá laik třeba z daleka, když vidí sehnuté dělníky na poli, kterak v potu tváři pracují, sluníčko jím pálí hřbety, skřivan nad nimi poletuje a z hrdélka se nese jeho zpěv. To je basnické! Jinak ale cítí ten, kdo sehnutý pracuje, jako na příklad letos. Kultivace cukrovky. Od jejího zasetí dlouhou dobu nepršelo. Kultůra vlivem zimní vláhy vzešla. Je třeba první okopávku provésti, je třeba provésti jednocení, druhou okopávku a tak dále. Při suchém počasí cukrovka neroste, za to se množí plevel. Odstraňuje se plevel, škodí se slabé cukrovce. Rovněž tak brambory. Stěží suché brázdy pustily mladinké trsy na sluníčko, je zapotřebí provésti okopávku nebo oborání. Půda suchá a tam, kde je jílovitá teprv. Toto není radostná práce i když sluníčko hřeje a skřivan zpívá. V takovém případě je polní práce těžká, aspoň na většině našeho katastru, kde je půda jílovitá. A když už si myslíš, že je všecko to co jsi udělál v pořádku a spoléhäž na brzký déšť aby to krásně růstlo, ozve se ti z amplionu místního rozhlasu správa, že na našem katastru se objevuje a nebo objevila

mandelínka bramborová. No a co zbývá pěstitelům brambor? Prohlednouti Kultůry a případnému napadnutí kultur čelit. Posypati bramborové trsy Diositovým práškem. Mandelinkou byly napadeny brambory na pozemku Jednotného zemědělského družstva v trati pod Komenskou a některé také v trati pod Brodskou. Včasným zákrokem i těch brambor které nebyly napadeny, zabráněno dalšímu rozšiřování tohoto nebezpečného brouka. V některých místech, avšak ojediněle, byla neznámým škudcem napadena i cukrovka. Šíření další nákazy zabránila příroda sama. Deštivé počasí jak jsem jej dříve uvedl bylo lékem proti chorobě a malátnosti všech okopanin. Všechno růstlo vůčihledě. Jak se říká: I zlé, je k něčem dobré. Ovšem né při všem a né vždycky. Účinky deštivého počasí se ukázaly při sklízni. Řekl jsem ze začátku, že bylo dlouho bez deště a že půda našeho katastru je ve velké části jílovitá. Nastaly deštivé dny a po nich zase teplé počasí. Půda byla takřka rozbředlá, brambory se kopaly vidlemi a musely se v blátě hledati. Poznenáhlu se půda vlivem teplého počasí utužovala, takže dobývání brambor bylo pracné. A při sklízni cukrovky, bylo umění dostati celou ze země ven. No i zde zase přišla příroda na pomoc. Půda byla teplá, stačilo pár jemných deštičků a sluníčko prohánějící babí léto a hned byla práce veselejší. A k tomu pěkný podzim, dobrá nálada a tak za pomoci nadpřirozených činitelů, mohli naši zemědělci i Jednotné zemědělské družstvo hlásit v půli měsíci listopadu: Sklízeň okopanin je skončena.

Ovocnářství.

Když se tak člověk dívál po tom našem katastru začátkem měsíce května, měl radost z tohoto pohledu. Kde býl ovocný strom, hlavně peckoviny, stálo všecko jako krásné, bílé kytice. Růžově bílých květů bylo míň. A co znamená taková krása pro pěstitele ovocných stromů, není zapotřebí psát. Každý, jakoby pohledem hladíl ten svůj strom. Venkovský člověk s tou boží přírodou roste od malička a rok co rok v ní vidí něco nového, byť se tentýž proces opakuje z roka na rok. To co bylo loni je už pryč, nové je to, co vidím letos. A věru ten rozkvetlý strom, nezklamál. Je pravdou, že deštivé počasí mělo vliv na ovoce hlavně tím, že právě tehdy potřebovaly plody hodně slunko, což se projevilo dlouhým dozráváním a malou cukernatosti. To však nikterak nevadilo. Z lepších druhů vařily hospodyně povidla a ostatní šlo do sušíren, ale mám za to, že více do beček na kvas. No, toho kvasu bylo mnoho. Pálenice zahájila kampáň v listopadu a podle přihlášek potrvá provoz až do února. Nutno podotknouti, že v Šumické pálenici vaří sousední obce Rudice, Nezdenice, Záhorovice, Újezdec i Těšov. Z tohoto je viděti, že letos bylo peckového ovoce všude dosti. A když uvážíme, že v té naší pálenici se zdestilovalo asi 19.000 litrů slivovice, tak to už je známka dobré úrody. Násobíme-li toto množství průměrným poplatkem 42 Kč z litra dotaneme číslo 798 tisíc korčsl které šly do státní pokladny. Všichni jsou spokojeni. Jeden má povidla, suché ovoce a slivovici a celek příjem. To dál ovocný strom. Jablek a hrušek bylo letos velmi málo, strom po loňském roku odpočívál. Poznamenávám, jak se prodávalo peckové ovoce: Trnky za 110 Kčs, durancie a kulovačky za 90-100 Kčs za 1 metrický cent. Litr slivovice 52°, tedy té nejlepší za 80 Kčs a kdo potřebovál peníze a né slivovici prodál také za 70 Kčs.

Peněžnictví.

V naší obci byla asi před padesáti léty založena záložna Raifasenka, družstvo z ručením obmezeným. Stručný zápis o vzniku a poslání Raifasenky jest uveden v obecní kronice předchozí, psané přítelem Cyrilem Šojdrem. Já se zde zmíním jenom o tom, jak zanikla. Postátněním všech bank a peněžních ústavů, stala se Raifasenka pobočkou státní spořitelny. Prováděla různé peněžní úkoly jako vklady, půjčky dle směrnic, proplácela obnosy za dodávky zemědělských produktů poukázaných Výkupním podnikem přes státní banku a podobně. Dlouholetým pokladníkem Raifasenky býl zdejší občan, kovář Lorenc Ludvík. Pro svoji poctivou práci, kterou zde třicet let konál, zůstál v této funkci i po sestátnění peněžních

ústavů, s tím rozdílem, že zde vykonával funkci účetního, a pokladníkem jemnován zemědělec Šojdr Martin č. 82. Jeden bez druhého, žádné peněžní úkony neprováděl. Každou neděli od 14 do 16 hodiny, úřadovali. Takto vedli pobočku státní spořitelny do 31. prosince 1956. Od 1. ledna 1957 vykonává tytéž úkony Poštovní úřad, poštmistr Zdeněk Opluštil. Ludvík Lorenc provádí dále kovářštinu kterou prováděl i když býl pokladníkem a účetním a Martin Šojdr rovněž tak zemědělství. Dnes je členem Jednotného zemědělského družstva a že dříve než se ujál zemědělství pracovál na stavbách a svojí snahou a odbornými znalostmi dopracovál se vedoucího místa (polír stavební), býl pověřen vedoucím výstavby hospodářských budov pro JZD.

Různé poznámky a události v roce 1957.

Výstavba.

Rok 1957 nebýl pro výstavbu nijak bohatý. Je pravdou, že by se hodně stavělo hlavně rodinných domků, brání tomu nedostatek stavebního materiálu. Na volný trh přichází tohoto velmi málo, tak jenom na menší adaptace. Proč je stavebního materiálu pro soukromé stavby málo dá se zdůvodniti asi tak, že se provádí rozsáhlá výstavba celých sídlišť na Ostravsku, Karlovársku a v Pražském kraji, mimo toho výstavba velkých závodů jako Nová huť Klementa Gottwalda v Kunčicích a další velké stavby, školy, zdravotnická zařízení, které spotřebují spousty materiálu a stávající výrobny jako cihelny, cementárny a vůbec závody vyrábějící stavební materiál mesí na prvém místě zasobovati tyto stavby celostátního významu. V naší obci byl letos postaven jeden dům Antonína Šojdra č. 381 na Záhumení a Ladislav Synčák provedl v hrubém zdivu stavbu rodinného domku. Běžné opravy domků, vsazení nových oken a podobně, to už jaksi patří k tomu, že jsou u nás ještě zedníci, kteří, když provádí jinde pěkné práce, chtějí míti i ten svůj domek jak klícku.

Bytová otázka.

O tom jakou výstavbu provádí Jednotné zemědělské družstvo, zmíníl jsem se v předešlých kapitolách. V otázce bytů stále v naší obci pokulháváme. Již v uplynulých létech jsem se zmínil, že větší část učitelů zdejší školy odjíždí denně do svých domovů, ačkoliv by mnohý z nich raděj bydlél zde, v obci. Ovšem otázka, kde nájiti vhodný byt, když jej není. Tím, že není u nás vhodného, volného bytu, né že jenom učitelé zde nemohou bydleti, ale ztrácíme další možnosti! V naší obci mohlo býti zdravotní středisko, mohla zde býti veteriální služba, toto zde mohlo býti, ale…….? Není pro to místností! A stavět? V roce 1956 bylo naší obci přislíbeno, že obdrží čtyři bytové jednotky v rámci rozpočtu Krajského národního výboru. Je pochopitelné, že příslib býl radostně uvítán a už se uvažovalo, kde budou postaveny. Ovšem, býl to příslib, který se zase zrušíl. Bylo po radosti. A budovati z vlastních prostředků, nemá Místní národní výbor, možnosti.

Bytová otázka zůstane ještě dlouho v naší obci nevyřešena. A není to jenom otázka bytů, je zde další problém, školní učebny, tělocvična, školní kuchyně, mateřská školka, středisko červeného kříže, středisko požární ochrany, poradna pro matky a kojence. Tak na příklad: ve škole se vyučuje na tak zvané směny. Jedna část žáků dopoledne, druhá odpoledne. Tázál jsem se ředitele školy, jaký takové vyučování ma na žáky vliv. Odpověděl mě, vělký. Děti příjdou na odpolední vyučování roztěkané, vytržené ze svých her a nebo více myslí na hry, než-li na učení. No, je to pochopitelné! Zatím co jedny ze školy odchází domů a mají volný čas, druhé do školy přichází. Jsou to děti, pro ně neplatí, že byly doma dopoledne! Takto si to já sám představuji a uznávám výrok ředitele za správný. Musíme uvážiti tu skutečnost, že u nás je střední osmitřídka, do které ve školním roce 1957-58, chodí třistačtyři žáci. Osm učeben je pro tak velký počet žáků, málo. Jediné řešení je, vyučování na směny. Kdy budou a

nebo kde budou další učebny, zatím hudba budoucnosti, zrovna jako školní kuchyně. Tělocvična, to je další problém. Tento by býl a doufáme že bude vyřešen zbudováním kuturního domu. Uvolněním sálu kina Osvětové besedy, býl by tento k disposici škole. Kino bude v kulturním domě. Ovšem, to je otázka nejmíň dvou let. Do té doby v létě sportovní hřiště a v zimě……..?

Další problém je Mateřská školka. Bezesporu, je v naší obci nutná a potřebná, o tom není sporu. V poslední době se hovoří, že bude zbudována při farní budově. Učiníl jsem v této věci dotaz u pana faráře a on mě potvrdil správnost toho, o čem se hovoří. On sám bude pečovati o to, aby přístavba Mateřské školky k faře, byla v roce 1958, provedena. Ale nedooručuje tuto zříditi, pokud je kino ve farní dvoraně, jak se říka sálu Osvětové besedy. Prý se přenášejí bacile. Pisatel není lékař, aby toto potvrdíl. Nechť je, jak bude, jen když se pan farář postará, aby přístavba provedena byla. Budou jemu občané vděčni. A jak vyřešili další otázky které uvádím shora, bude starosti Místního národního výboru a mám za to, že všech občanů. Musí se hleděti získat kapitál z akcí „Zet neb Em“ a pak to hlavní, jak se i na jiných obcích provádí, sousedskou svépomoci. Toto je jedině možné řešení. A když bude chuť do práce, všecko se podaří a věřím, že jak je v této knize již zaznamenáno několik akcí provedených péči našich občanů, že se zde objeví další, které na konec budou jenom naší chloubou a zůstanou po nás památkou.

Kulturní poměry.

Škola

Ve školním roce 1957-1958 navštěvuje osmitřídní střední školu v naší obci třistačtyři žáci. Vyučuje dvanáctičlený sbor. Jména učitelů uvádím v dalším zápisu, závěrem této kapitoly. Měl bych zaznamenati na prvém místě činost učiteů ve škole. Do této otázky se nemohu zahloubati, nenavštěvoval jsem školu v době vyučování a kdybych i tak činíl, nejsem pedagok, abych posoudíl správnost učebních látek. Mohu ale klidně říci, že výsledky práce učitelského sboru se projevují v tom, že každým rokem odchází několik žáků do vyšších škol na další studia a téměř všichni chlapci do Odborných učilišť státních pracovních záloh. Musím poznamenati, že i do OUSZ jsou přijímáni žáci jenom s dobrým prospěchem. Letos odešlo do škol vyššího stupně 5 žáků z naší obce.

3 děvčata do nižší hospodářské školy

2 chlapci na strojní průmyslovku.

Dlužno zaznamenati činost učitelů a žáků mimo školu. Žádná slavnost není pořádána bez kulturního programu školní mládeže. Tak letos vystoupili žáci s bohatým programem o slavnosti Mezinárodního dne žen, předvečér Prvního máje Svátku práce, kde spestřili slavnost lampionovým průvodem, Čtyřicáté výročí velké socialistické revoluce, Nadílku Dědy Mráze před vánočními svátky. Zvláště musím znovu poznamenati, účast všech žáků se svými učiteli na tryzně, uspořádané v den pohřbu presidenta republiky Antonína Zápotockého. Zkrátka, školní mládež s učitely je všude, kde se jedná okulturní program. Přednášení básní a zpěvy těmi nejmenšími až po ty žáky, kteří končí poslední rok docházky do školy je vždycky přítomnými občany radostně přijato a odměňováno potleskem. Za to patří dík učitelskému sboru, který mimo učební látku, věnuje mnoho času k naučení a nacvičení různých kulturních programů se svými žáky. Věřím, že by tuto práci rádi konali s mládeží dospělejší, která před nedávnem opustila školní lavice, bohužel tato nějak brzy na své učitele zapomíná a málo se k ním hlásí a bez urážky možno říci, že kulturní práci vidí jenom v tancovačkách. Já se musím ještě zmíniti o práci učitelů mimo školu. Tak jak se neobejde žádná slavnost vez žáků, není také bez projevu ředitele školy neb jeho zástupce, nebo některého dalšího učitele. O svátku

Mezinárodního dne žen přednesla projev učitelka soudružka Marie Polanská, na agitační neděli 28 dubna uspořádané v předvolebním období učinil velmi zajímavou přednášku na théma: Sibiř, země budoucnosti, zástupce ředitele, učitel soudruh Alois Černý, o Významu Velké říjnové socialistické revoluce učinil projev ředitel soudruh Petr Marek, Leningrad – Moskva ohnisko revoluce přednesl přednášku s. Alois Černý. Také ostatní učitelé se zapojují do kulturní činosti podle programu který společně sestaví. Jejich práce je kladně občany hodnocena a každé také vystoupení má svoji odezvu.

Bylo by jenom opakováním všeho toho co uvádím v létech minulých o kulturní činosti naší školy. Můžeme s uspokojením konstatovati, že naše škola a náš učitelský sbor vychovává mládež v duchu socialistickém, vštěpuje jí lásku k pracujícímu člověku, vede jí cestou Marx-leninského učení, seznamuje jí s programem Komunistické strany československa, v mnoha příkladech seznamuje žáky o růstu a bohatství vědy a umění našého Osvoboditele Sovjetského svazu. A né jenom žáky, ale i občany na veřejných slavnostech seznamuje o všem, co se děje né jenom v našém státě, ale ve státech Lidově demokratických i kapitalistických. Nemalou měrou přispěla škola k propagaci utvoření a založení Jednotného zemědělské družstva. Závěrem této části musím poznamenati, že se učitelé se žáky vyšších ročníků zůčastnili sklízně brambor na státním statku v Nezdenicích a na pozemcích zdejšího Zemědělského družstva. Sběr odpadových surovin je žáky prováděn již po několik let a vždycky s dobrým výsledkem.

Sdružení rodičů a přátel školy schází se každého čtvrt roku a spolu s učitelským sborem hodnotí výsledky vykonané práce v oboru vychovatelském. Akce, jako je Nadílka Dědy Mráze, je pořádána ve spolupráci.

Uvádím jména učitelů zdejší školy.

Soudruh	Petr Marek, ředitel
"	Alois Černý, zástupce ředitele
"	František Bárta, učitel, vyučuje nižší stupeň
"	Jindřiška Rulíčková, učitelka, " "
"	Aneška Opatřilová " " "
"	Marie Polanská " " "
"	Věra Knotková " " "
"	Alois Šimoník, učitel, vyučuje vyšší stupeň
"	Josef Šustek " " "
"	František Salvet " " "
"	Libuše Marková, učitelka " "
"	Anna Jančaříková " " "

Školník, Josef Kůdela, uklízečka Marie Zeťková, oba ze Šumic.

Činost Lidové knihovny.

Lidová knihovna je jako předešlý rok umístěna v zasedací místnosti Místního národního výboru. Nelze říci, že by umístění bylo špatné, ale účelu, který se dnes po knihovně požaduje s hlediska propagace knihy, rozmístění a uspořádání knih, čitárny a konání besed o knize, nevyhovuje. O těžkostech jsem psál v roce minulém, na straně 177. Letos k ním přibila další a sice, že v místnosti je zřízena kancelář, kde se provádí nové uspořádání pozemků po utvoření

Jednotného zeměděl. Družstva. To znamená, že je zde práce každý den a téměř po všech stolech jsou rozloženy Pozemkové archy, mapy a různé spisy. Knihovník aby při půjčování knih dbál, hlavně u školní mládeže na to, všechno nechati ležet na svém místě. Je rád, má-li aspoň jeden stůl volný pro svoji práci. A toto, podle výroku předsedy Národního výboru, potrvá asi dva roky. Doufám, že se podaří zbudovati kulturní dům v nejbližší době, pak se dostane umístění Lidové knihovně v místnosti, která této právem náleží. Do té doby, musíme se spokojiti s tím, co máme. Na jiných vesnicích až na malé výjimky, není situace lepší, né-li horší. Teď se podíváme do knihovny, co v ní máme.

Celkový knižní fond činí v roce 1957,	1162	svazků
Z toho: politické literatůry Marx-leninské	79	"
Společensko politické	34	"
Přírodovědecké	9	"
Zemědělské	31	"
Technické	5	"
Jiné naučné	38	"
Krásné (beletrie, romány, básně a t. d.)	848	"
Literatůry pro mládež	118	"

Jak se u nás četlo, jaký býl zájem o knihy z Lidové knihovny? Potěšujícím zjevem je skutečnost, že oproti roku minulém počet zápůjček zančně vzrostl. Zatím, co v roce 1956 půjčeno 320 knih, v roce 1957 činíl 825 knih, tedy více o 505 knih. Toto možno považovati oproti letům minulým za velmi dobré. A teď, jak se četlo, o jakou literatůru býl největší zájem.

Jak ani jinak nelze, samozřejmě o krásnou. Historické romány od Jiráska, Třebísského, oblíbená literatůra od Báara, Sokola Tůmy, Raise, Herbena, Olbrachta, Fučíka, Majerové, Novákové, Pujmanové, Tolstoje, Šolochova, Tadějeva, Gorkého, zkrátka, každý má svojeho zamilovaného spisovatele. Jeden druhému doporučuje tu či onu knihu k přečtení. Chtěl bych se stručně zmíniti, že stále jsou v oběhu téměř všechny svazky Sokola Tůmy: Na kresách, Celibát, V záři miliónů, Pan závodní, Na šachtě, Valašská světice, Jiráskovi: Psohlavci, Temno a hlavně 5 dílu Fr. Věk, Skaláci. Raisovi: Zapadlí vlastenci, Paničkou a další. Zítkovi: Cizáci, Pomsta. Třebíského: Z různých dob, Nerudovi Malostránské povídky, Zápotockého Rozbřesk, Bouřlivý rok. Majerové Siréna a tak dále. Hanselka a Zigmunt jde z ruky do ruky, ani se v knihovně neohřeje. Oblíbení jsou i ruští spisovatelé, také mají ctitele mezi čtenáři. Tichý Don, Daleko od Moskvy, Jak se kalila ocel, Divoké pole, Petr Veliký a v poslední době je stále v oběhu kniha Cizáci opravuji Křižáci na západě. Uvádím jenom stručně zájem čtenářů a zálibu v četbě knih, kterých je v hojném počtu k výběru. A těchto a dalších knih zde nevyjmenovaných se půjčilo leto 575 svazků.

Božena Němcová se svými povídkami a pohádkami, rovněž tak Erben a další spisovatelé čeští i rusští jsou zase miláčci naší mládeže do 14 let, která učinila knižní obrat v počtu 234 svazků. Zemědělci se zajímali o knihy včelařské a ovocnářské výpůjčkou 12ti svazků. Na posledním místě je literatůra politická které se půjčilo 4 svazky.

To by tak asi bylo o půjčování knih. Kolik je čtenářů? Celkem 98, z toho 34 mládež do 14ti let. Z dospělých čtenářů jsou důchodci, dělnici, ženy v domácnosti a mládež od 14 let, hlavně studující. Stav zemědělský je skromně zastoupen, pouze tří čtenáři. Snad se i v tomto směru situace zlepší a dobrá, odborná kniha najde místo i v rodinách zemědělských. Nesmím nikterak podceňovati naše zemědělce že nečtou a nestudují zemědělskou literaturu z Lidové

knihovny! Vždyť knižní trh je obohacen v plné míře a každý, kdo má o knihu zájem může si tuto koupit i v naších prodejních Jednotách.

Závěrem této části uvádím, že v roce 1957 byla uspořádána jedna vystava knih v předvolebním období. Knihovníkem je pisatel této kroniky, který bude míti radost, když v roce 1958 bude se moci pochlubiti zase ještě lepším výsledkem. Každý má radost z práce která se mu daří, tak i knihovník, byť je to malá práce.

Činost osvětové besedy.

Téměř každá nová věc, než-li se jak se říká, vžije, bývá opomíjena. Podobně tomu tak bylo i s kinem osvětové besedy. Návštěva kina byla také zpočátku malá, hlavně dospělejší mládež raději zajížděla na filmová představení do Uh. Brodu.

Návštěva kina se ale rok od roku zlepšuje a to néjenom u mládeže ale, což je chvályhodné i u starších občanů bez rozdílu povolání a stáří. Každý se rád ty dvě hodiny pobaví, zhlédne na plátně cizí kraje v aktualitách a mnohé zajímavosti ze světa i z domova.

Vedoucí činitelé osvětové besedy mají tu nejlepší snahu, získati vskutku dobré filmy, aby naši občané byli spokojeni a po celotýdení práci dostalo se jím alespoň jeden večír ušlechtilé zábavy. Rovněž pro školní mládež jsou čas od času pořádána filmová představení. To je pak radosti když se na plátně objeví milé postavy z pohádky Perníková chaloupka nebo Sůl nad zlato! Každý se rád pobaví a potěší a rád se zasměje, nebo, když to musí býti, i slza se vyroní. Inu, film dokáže všecko a divák rovněž. Ve filmu hrají lidé a zase pro lid. A člověk je od zrození náchylný k radosti i zármutku.

Během tohoto roku bylo 62 filmových představení pro dospělé, s průměrnou návštěvou 172 osob.

Pro děti promítnuto 21 film s průměrnou účasti 162 dětí.

Hůře je to z divadly. Přes všelikou snahu členů osvětové besedy, nepodařilo se dáti dohromady několik ochotníků, aby se sehrálo alespoň jedno divadelní představení. Že naši občané rádi divadlo mají, toho důkazem jest návštěva, sehraje-li u nás divadelní představení soubor z jiné vesnice. Letos u nás byla sehráta dvě divadla a to:

Ochotníci z Nezdenic sehráli divadelní hru „Paní hostinská“ a divadelní soubor poštovních zaměstnanců z Uh. Brodu předvedl veselohru „Dáme se rozvést“. Na obě představení byla všechna místa vyprodána. Československý svaz mládeže uspořádál jednu celovečerní estrádu. V sále osvětové besedy konalo se pět plesů (taneční zábavy) a v místnosti pohostinství 12 tancovaček. V tomto směru jest naše mládež oproti okolním vesnicím populární. No, musíme ponechat mládeži to co jí baví, pokud se to děje v mezích slušnosti bez pitky a bitky. První se přece sem tam u některých objeví, druhé dávno zaniklo. Závěrem nutno zaznamenati, kdo se hlavně o kino stará a o další zábavu. Jest to malý kroužek pracovníků, ale pečlivý.

Správa osvětové besedy	Bublík Antonín
Předseda kult. Komise	Jančář Ludvík
Správce kina	Hasoň Stanislav, kinooperátor
	Horecký františek, "
	Šojdr Stanislav, pokladník
	Tlach Ludvík, hospodář
	Marek Petr, revisór účtů

Uvedení členové jsou hybnou pákou osvětové besedy a všichni mají tu nejlepší snahu uspokojiti maše občany dobrou a poučnou zábavou a při tom dobře hospodářit. A že hospodáří dobře je viděti z toho, že letos bylo koupeno dvěstě nových židlí za 10.000 Kč a druhý promítací aparát za 6.000- Kč. Je pravdou, že aparát býl koupen za peníze které jednak členové osvětové besedy a také občané půjčili ale tyto byly během roku zase oplaceny. Mimo uvedeného vydání, bylo další vydání na zlepšení prostředí kina, opravy, topivo, elektr. Proud a další. Těšíme se však nadějí, že až v tom novém kulturním domě, bude všechno jestě lepší. Zatím jsme spokojeni s tím co máme a že to máme.

Závěr roku 1957.

Snažíl jsem se zachytiti život naších občanů v tomto roce po všech stránkách. Možné je, že se mě nepodařilo všechno zachytiti tak jak by bylo mnohému čtenáři přáním, ale kdo z nás je tak důsledný aby něco neopoměl? Hlavní a to přerod vesnice je podle mého soudu zachycen důkladně. Rovněž ostatní kapitoly jsou obrazem dnešního našeho života. Jest-li jsem však skutečně něco vážného zapsati opomenůl, bude mojí snahou toto učiniti v roce příštím, dopřeje-li mě Bůh dalšího života. Ne-li, učiní tak můj nástupce. Napsál jsem několik stránek, které jsem věnovál dnes žijícím. Považuji za povinost vzpomenouti i Těch, kteří navždy opustili naše řady, skončili vezdejší pouť života, zanechavše po sobě jenom tu vzpomínku na plody celoživotní práce. Když vzpomenu zemřelou Františku Vaculínovou manželku zemědělce z čísla 71, která se dožila 90ti let a když z tohoto věku věnovala práci jenom 65 let, musím se s úctou sklonit před její památkou. A naše vzpomínky patří všem těm dvacetipěti zemřelým občanům kteří rozmnožili řady obce mrtvých. Nejstarší byla občanka Vaculínová 90 let, nejmladší Vlček Cyril 51 let. Průměrný věk zemřelých býl 64 léta. Příčina úmrtí ve většině případů sešlost věkem, ve třech případech zhoubná rakovina a další případy, vleklé nemoce srdeční, žaludeční a jiné. Z bolestí se život rodí a v bolesti končí. Nám, kteří dále putujeme cestou života, odkazují Ti co odchází: „Vzpomínejte na nás!“ Ku konci tohoto roku jest nejstarším občanem Martin Jančář 90ti letý a Anna Šerková rovněž 90ti letá. Oba však jsou upoutáni na lůžko. Inu, roky jsou roky!

V roce 1957 se narodilo 32 dětí, takže přírustek činí 7 osob.

Tímto uzavírám zápisy z roku 1957, z roku, kdy se mluví o atomových a vodíkových pumách, kdy v sousedství naší vlasti v Západním Německu se formulují vojenské oddíly aby zase někdy přivedly svět do válečné vřavy. V roce, kdy Sovjetský svaz a země tábora socialismu snaží se ze všech sil uhájiti mír ve světě, po kterém všechno lidstvo touží a potřebuje jej ku své plodné práci. Mnohdy si tak my starší posteskneme: Narodili jsme se v době velkého rozmachu vědy, techniky, kultůry ale také v době, kdy věda a technika obrací se proti těm, kdož jí uskutečňují, proti člověku. Jak radostný a krásný by býl život lidstva, kdyby navždy zmizelo ze slovníku slovo: Válka! Dokud budou existovati státy kapitalistické, potud slovo válka nezmizí. Věříme však, že pracující lid celého světa jednou zvítězí a Mír bude pro všecky národy. To je přáním každého člověka. Na konec uvádím ještě (což mě čtenář laskavě promine) plnění dodávek v roce 1957.

Soukromý sektor:

vepřové maso,	předpis	29.419 kg	splněno	24.871 kg	to je	81%
hovězí	"	45.009 "	"	38.190 "	"	84%
Mléko	"	188.694 litry	"	175.981 "	"	90%
Vejce	"	148.083 kusy	"	143.305 "	"	96%
Brambory	"	116.595 kg	"	79.435 kg	"	68%

Obilí	"	101.950 kg	"	91.714 kg	"	90%
Seno	"	16.417 kg	"	13.607 "	"	82%

Jednotné zemědělské družstvo:

Vepřové maso:	předpis	2.471 kg	splněno	2471	t. j. 100%	stát. nákup	6.163kg	
Hovězí "	"	5.392 "	"	5.392	" 100%	"	1.516 "	
Mléko	"	17.203 litry	"	17.203 litry	" 100%	"	9.595 litru	
Vejce	"	11.466 kusů	"	11.466 kusů	" 100%	"	3.064Ks	
Brambory	"	12.305 kg	"	12.305 kg	" 100%	"		
Obilí	"	11.460 "	"	11.460 kg	" 100%	"		
Seno	"	5.482 "	"	2.060 kg	" 38%	"		

V Šumicích v roce 1957.

Zapsál: Kubáň Ludvík.

Vzpomínky na dobu národní poroby

od roku 1939 do roku 1945.

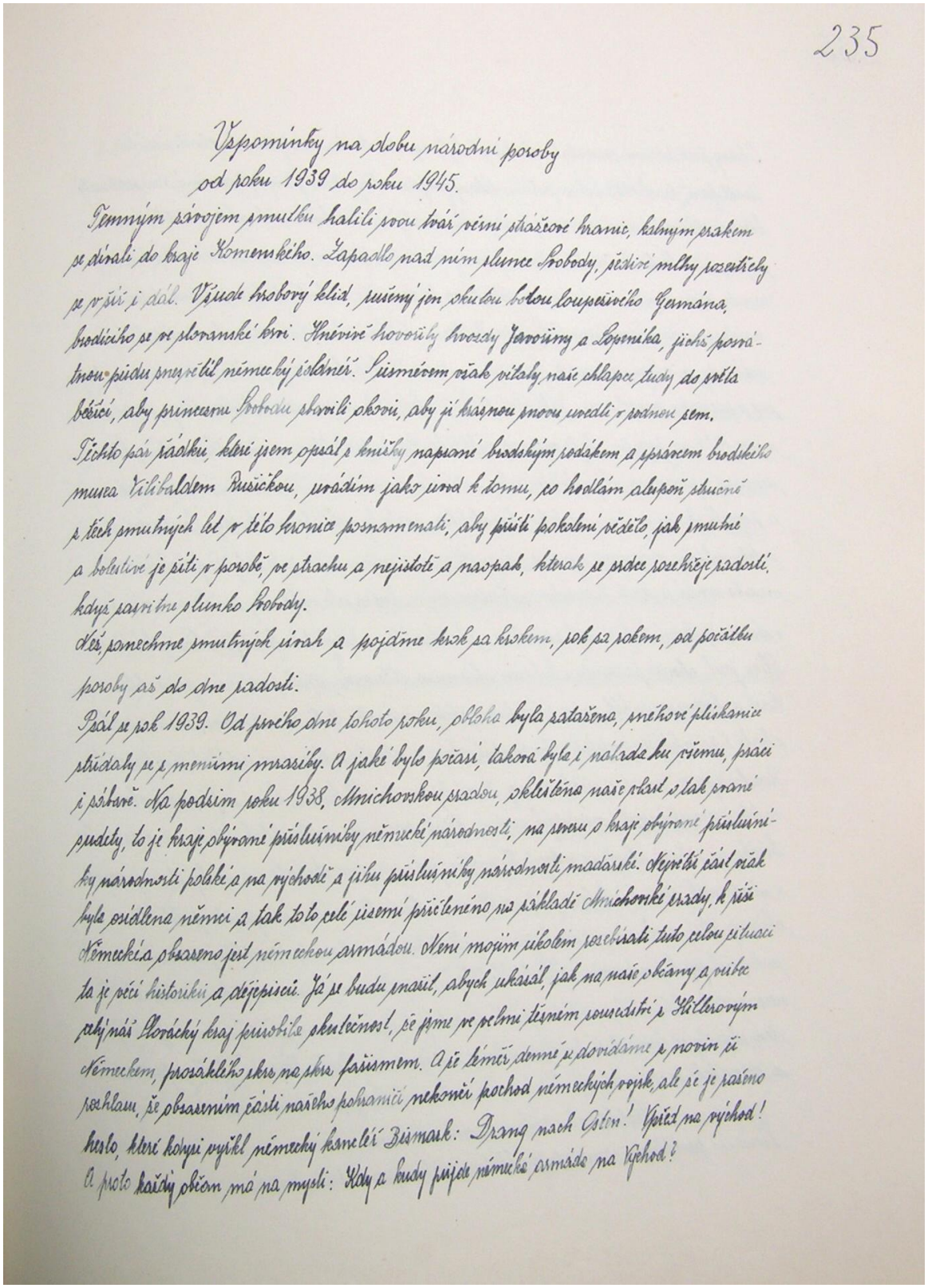

235

Vzpomínky na dobu národní poroby
od roku 1939 do roku 1945.

Temným závojem smutku halili svou tvář věrní strážcové hranic, kdyby zrakem se dívali do kraje Komenského. Západlo nad ním slunce Svobody, pěstíce mlhy zasetřely se v příš i dál. Všude hrobový klid, rušený jen skutou bolou loupežného Germána, brodícího se ve slovanské krvi. Hněvivě hrozily hvězdy Javořiny a Lopeníka, jichž poraštnou půdu znesvětil německý šlapáci. Úsměvem však vítaly naše chlapce, tudy do světa běžící, aby princeznu Svobodu stavili okovu, aby ji krásnou znovu uvedli v zdánou zem.

Těchto pár řádků, které jsem opsal z knížky napsané brodským rodákem a správcem brodského muzea Vilibaldem Rusičkou, vrádím jako úvod k tomu, co hodlám alespoň stručně z těch smutných let v této kronice poznamenati, aby příští pokolení vědělo, jak smutné a bolestivé je žíti v poroba, ve strachu a nejistotě a naopak, kterak se srdce zaveselí radostí, když zasvitne slunko Svobody.

Kéž zanechme smutných úvah a pojďme krok za krokem, rok za rokem, od počátku poroby až do dne radosti.

Psal se rok 1939. Od prvého dne tohoto roku, obloha byla zatažena, sněhové vločky střídaly se s menšími mrazíky. A jaké bylo počasí, taková byla i náhrada ku všemu, práci i zábavě. Na podzim roku 1938, Mnichovskou zradou, zklíčeno naše pásmo v tak zvané sudety, to je kraje obývané příslušníky německé národnosti, na severu a kraje obývané příslušníky národnosti české a na východě a jihu příslušníky národnosti maďarské. Největší část však byla ovládána němci a tak toto celé území přičleněno na základě Mnichovské zrady k říši Německé a obsazeno jest německou armádou. Není mým úkolem zachycovati tuto celou situaci to je věcí historiků a dějepisců. Já se budu snažit, abych ukázal, jak na naše občany a vůbec celý náš Slovácký kraj působila skutečnost, že jsme ve velmi těsném sousedství s Hitlerovým Německem, prosáklého zkrz na skrz fašismem. A že téměř denně se dovídáme z novin či rozhlasu, že obsazením části našeho pohraničí nekončí pochod německých vojsk, ale že je zasáno heslo, které kdysi vyřkl německý kancléř Bismark: Drang nach Osten! Vpřed na východ! A proto každý občan má na mysli: Kdy a kudy půjde německá armáda na Východ?

Temným závojem smutku halili svou tvář věrní střážcové hranic, kalným zrakem se dívali do kraje Komenského. Zapadlo nad ním slunce Svobody, šedivé mlhy rozestřely se v šíř i dál. Všude hrobový klid, rušený jen okutou botou loupeživého Germána, brodícího se ve slovanské krvi. Hněvivě hovořily hvozdy Javořiny a Lopeníka, jichž posvátnou půdu snesvětil německý žoldnéř. S úsměvem však vítaly naše chlapce tudy do světa běžící, aby princeznu Svobodu zbavili okovů, aby jí krásnou znovu uvedli v rodnou zem. Těchto pár řádků, které jsem opsál z knížky napsané brodským rodákem a správcem brodského musea Vilibaldem Ružičkou, uvádím jako úvod k tomu, co hodlám alespoň stručně z těch smutných let v této kronice poznamenati, aby příští pokolení vědělo, jak smutné a bolestivé je žíti v porobě, ve strachu a nejistotě a naopak, kterak se srdce rozehřeje radostí, když zasvitne slunko Svobody.

Než, zanechme smutných úvah a pojďme krok za krokem, rok za rokem, od počátku poroby až do dne radosti.

Psál se rok 1939. Od prvého dne tohoto roku, obloha byla zatažena, sněhové plískanice střídaly se z menšími mrazíky. A jaké bylo počasí, taková byla i nálada ku všemu, práci i zábavě. Na podzim roku 1938, Mnichovskou zradou, okleštěna naše vlast o tak zvané sudety, to je kraje obývané příslušníky německé národnosti, na severu o kraje obývané příslušníky národnosti polské a na východě a jihu příslušníky národnosti maďarské. Největší část však byla osídlena němci a tak toto celé území přičleněno na základě Mnichovské zrady, k říši Německé a obsazeno jest německou armádou. Není mojím úkolem rozebírati tuto celou situaci ta je věcí historiků a dějepisců. Já se budu snažil, abych ukázál, jak na naše občany a vůbec celý náš Slovácký kraj působila skutečnost, že jsme ve velmi těsném sousedství z Hitlerovým Německem, prosáklého skrz na skrz fašismem. A že téměř denně se dovídáme z novin či rozhlasu, že obsazením části našeho pohraničí nekončí pochod německých vojsk, ale že je raženo heslo, které kdysi vyřkl německý kancléř Bismark: Drang nach Osten! Vpřed na východ! A proto každý občan má na mysli: Kdy a kudy půjde německá armáda na Východ?

Obavy před kterými jsme stáli a se kterých býl největší strach, nedaly na sebe dlouho čekati. Uvedl jsem, že rok 1939 býl od počátku takový jakýsi smutný. A né jiný býl osudný den patnactý březen. Německá armáda dala se na pochod, aby v páru hodinách obsadila celé území zbývajícího Československa. Mocné proudy vojska zvláště motorisovaného valily se všemy proudy. Naše vojska musela trapně pohlížet na to co se děje, nebo takto bylo předem se zrádci našeho národa s kancléřem Adolfem Hitlerem dohodnuto. Opevnění hranic velkými náklady a velmi dokonale zbudována, musela býti bez rány opuštěna a veškera výzbroj zde v pořádku ponechána. Ještě před překročením tak zvané demarkační čáry, stanovené v roce 1938 na podzim, byla vydána výhláška Reichs protektorem von Neurattem, která důrazně upozorňuje obyvatelstvo, aby nečinilo žádné překážky obsazující armádě a použití zbraně ze strany českého obyvatelstva, mělo by neblahé následky. Současně se v této vyhlášce oznamuje úprava německé měny s měnou naši a to tak, že jedna německá marka rovná se deseti korunám československým. Znění celé vyhlášky oznámeno u nás v obci v odpoledních hodinách způsobem v obci obvyklým. Když toto tehdejší obecní strážník Slíva Josef, chodíce po vesnici s bubnem občanům ohlašoval, nějak podivně se jemu hlas třásl a hodně se zajikál, což se před tím nikdy nestávalo. A ti, co na návsi stáli a poslouchali i po vyhlášení zůstali dlouho stát v kupě a dlouho o této nové události živě hovořili. Rozcházejíce se, smutně věšeli hlavy. A což teprve dne 17 března, když se přes naši obec valila německá vojska v zelených autech, když spojky na motociklech lítaly jedna za druhou, břečka na silnici utvořena z tajícího sněhu jako mračno stříkala na všecky strany, vojáci v otevřených autech z helmami na hlavách hrdě ba některý až zpupně pohlížel na občany, kteří ze slzamy v očích pozorovali toto dění. Marně se i některý z vojáků pokoušel jejich pozdravem „Heill Hittlerr“ o opětování pozdravu, nikdo na toto Heill nereagovál a když, tak se zaťatou pěstí. Smutný to býl den i od

samé přírody. Ještě týž den objevily se černožluté tabule u silnice z nápisem:“Rechs fárenn“, Jeďte v pravo, a dáno také ve známost, že Říše béře pod „ochranu“ Čechy a Moravu z názvem

Protektorát Böhmen und Mähren.

Slovensko prohlášeno samostatným štátom v čele s presidentem Tisom.

Pro Čechy a Moravu je státním presidentem doktor Emil Hácha, dosud osoba neznámá. My se teď podíváme, jak to dále vypadalo v naší obci. První starostí každého, kdo měl jaký groš bylo, nakoupiti si různé zboží, hlavně tekstil a látky. Je svatou pravdou, obchody v Uh. Brodě byly nabity různým zbožím, ale je zase pravdou, že němci měli marek jak hader a kupovali co se dalo a zvláštními poštovními auty posílali domů. Proč také né! Jedna marka rovná se 10 korunám! Jen malý příklad: Němec přišel k pekaři Ševčíkovi v Uh. Brodě a chtěl za marku rohlíky. Když mu je manželka pekařova dala na pult, tento křičel že on chce jenom za ajn mark a toto že je jaksi mnoho! No pravda mnoho. V Německu za marku 20 kusů a u nás 60 Kusů, nebo 6 kusů za jednu korunu, násobeno deseti jest šedesát kusů. A tak to bylo se vším. Obchody byly do slova nabity kupujícími. Němci i naši. Jenom ten rozdíl. Němec měl přednost! Tento chvat trvál dosti dlouho, zkrátka až se kde co vyprodalo, né jenom tekstíl ale i mýdlo, boty, tuky, cukr i chléb a mouka. Jedni jako vojsko, které se stále přemýsťovalo, přejíždělo v dlouhých kolonách, kupovali a posílali domů, naši lidé kupovali aby měli zásoby. Neb kdo ví, jak bude dále!

Důsled pak býl, lístky na mýdlo, obuv, cukr, poukazy na tekstil a obleky, lístky na chléb a mouku a to vždy jen na určité množství označené na lístku a také na určitou dobu. Potraviny zpravidla na měsíc, obuv a tekstíl na jeden rok. Rovněž tabák a tabákové výrobky byly kuřákům i nekuřákům, ovšem jenom mužům od 16ti let, prodávány jako příděl na tak zvanou „tabačenku“ a to jenom v určitém množství a v trafice, kde se k odběru kuřiva kuřák respektive občan přihlásil. A to si nesměl mnoho vibýrat. Co trafikant měl, to prodál. Kdo chtěl dýmkový tabák, dostál na měsíc 4 balíčky, kdo kouřil cigarety tak 40 Kusů na měsíc bez ohledu zda je to Vlasta, nebo Zórka, (takový býl název cigaret.).

V souladu lístkového systému, nebo lépe řečeno přídělového systému, zavedeno celostátně řízené hospodářství na všech úsecích hospodářského života. Na úseku zemědělském zavedeny povinné dodávky rostliných a živočišných produktů. Množství těchto produktů určíl pro jednotlivé obce okresní úřad, obecní úřady měly k tomuto účelu utvořeny komise, které předepsané množství produktů rozepsaly jednotlivým zemědělským závodům, podle velikosti a kvality půdy. Že rozepsání dodávek se dělo tak, aby byla komise co nejdřív s tuto práci hotová, měřila se dodávka podle příbuzenského klíče.

Tak se stalo, že malý zemědělec měl v poměru se středním zemědělcem, dodávky mnohem vyšší. Za základ rozpisu se vzál hektarový výnos na příklad obilí. Odpočetlo se potřebné semeno pro příští rok, spotřeba pro domácnost a zbytek, dodávka. A tyto hektarové výnosi se řídily podle bonity půdy toho kterého závodu. Podobně se prováděl rozpis dodávek výroby živočišné. Tak na příklad při dodávce mléka, vzata průměrná dojivost jedné dojnice, odečtena domácí spotřeba to je pro dospělou osobu jednu osminu litru a pro děti do 14ti let čtvrt litru mléka denně a zbytek edevzdati do mlekárny. Tak se stalo, že se od jedné dojnice odvádělo 600-700 litrů mléka za rok. Mlekárna pak vracela dodavatelům určité množství másla za úředně stanovenou cenu. V souvislosti s tímto opatřeními zavedeno mletí obilí na tak zvané „mlecí povolení“. Aby se neděly nějaké machinace při mletí, určen mlýn, kde se bude obilí mleti. Přesto, že v naší obci mlýn je, muselo se jezditi do Uh. Brodu nebo do Drslavic. A do mlýna v naší obci, zase obce okolní. Machinace se dělaly tak i tak. Přesto, že povolení znělo na příklad na 1 metrák pšenice, semlelo se i 3 metráky. Jak se říká: Za peníze v Praze dům! Tak i zde tomu tak bylo. A né peníze, ale mouka. První býl komisař, který obilí ve mlýně předávál a přebírál mlýnské výrobky, druhý kdo dodané obilí kontrolovál a třetí, kdo

mlél. Všichni byli odpovědni ale všichni brali a pomáhali si navzájem. Kontrolou býl s pravidla pověřen Němec a nebo důvěryhodný ouřada, který šel na mouku jako mol. Jest-li se stalo, že býl kontrolór moc úřední, toho už pantáta mlynář musel zpracovat a udělat z vlka, beránka. Na mlynáři záleželo, kolik a jak se mele. A mlynáři, a mám za to, že jich bylo v naší vlasti velmi mnoho, podporovali hlavně těch občanů kteří neměli co semlet a obyvatele z města. Viděli jsme to v našem mlýně u Pípalů. Tito různí zákazníci obcházeli mlýn zahradou a kde se dalo a pan otec i jeho synové pokud měli, prodávali po dvou, třech kilogramech mouky. Kontrola musela býti hluchá i slepá. Postupem času se stávalo, že se musela zvýšiti pozornost a velká ostražitost jak mlynářů tak i kupujících. To se obyčejně stalo tehdy, když se některý mlynář dostál do rukou bezpečnosti a ocitl se na pár let v koncentráku a nebo, nová přísná kontrola.

Řízené hospodářství, zásobovací systém a další krátkodobé i dlouhodobé systémy trvaly až do konce okupace. Jedni se obohacovali jiní chudli. Během doby se rozmohly tak zvané černé obchody a černé porážky vepřů. Černý obchod přinášel velké zisky těm různým obchodníkům, černé porážky pomáhali chovatelům. Oboje bylo riskantní a trestné.

Jest však starým pořekadlem:“Zakázané, je lákavé a chutné!“ Adam s Evou také měli zakázáno Hospodinem jísti z prostředního stromu ovoce a přece jedli i za ztrátu života v ráji! A černý obchod se děl, třeba i za ztrátu svobody. Jak se prováděl? Okupaci československa neskončila anabase německého fašismu. Rozpoutala se druhá světová válka. Snad všechny evropské státy měly účast na této hrozné válce, válčilo se v Asii (Japonsko, Čína) válčilo se v Africe a do války zasáhly i spojené státy severoamerické. Státy fašistické proti jiným státům, které byly jiného politického řízení. Německo, Italie, Maďarsko, Japonsko, Španělsko na straně jedné, Sovjetský svaz Francie, Anglie a Amerika na strané druhé. Německá válečná mašina rozjela se na plné obrátky. Fašistická armáda pohlcovala jeden evropský stát za druhým. Zradou vedoucích státníků upadaly do poroby evropské národy. Padla Francie, Belgie, Norsko, Finsko, slovanské národy Polsko, Jugoslávie, Bulharsko, které se postavily na odpor se zbraní v ruce byly vlivem zrady poraženy a všechny tyto státy byly nuceny pracovati pro fašistické Německo. Ilegální pracovníci a osoby podezřelé, které vedly skrytý i zjevný odpor proti fašismu byli takřka houfně zatýkání gestapem, to je tajnou policii německou, plnily se žaláře a koncentrační tábory. Pracující lid býl nucen hledati zaměstnání v závodech zbrojařského průmyslu, stavební ruch býl omezen a pracovalo se jenom na objektech pro válku důležitých. Úřady práce byly nuceny posílati dělníky do Německa na stavby nových zbrojařských závodů a na stavby opevňovací do Norska a jiných států. Z počátku se děl nábor dělniku cestou dobrovolnou. Různí přesvědčovatelé i k nám, do naší obce přicházeli a slibovali slušné výdělky a různé výhody jako ubytování, stravování, placenou dovolenou, placené ztrátové časy v době deštivého počasí nebo velké zimy a podobně. Podařilo se získati několik jedinců a tito pak po splnění slibů, lákali daší dělníky, takže během roku, byla velká část naších dělniků zaměstnána na různých místech Rakouska, Německa a bůh ví kde ještě. Je pravda, výdělky byly mnohem lepší nežli v Protektorátě už vlivem úpravy kurzu marky s korunou. Výdělek 100 marek za měsíc, rovnál se tisíci korunám naším. To je jenom příklad. A to býl výdělek mnohem větší! A teď ten černý obchod o kterém jsem se zmíníl. Něco se koupilo v Německu třeba tekstil za pár marek, doma se prodalo za pár stovek a nebo naopak, maso a sádlo z černé zabíjačky se doma koupilo za pár korun, v Německu, když se toto podařilo přepašovat, prodalo se za pár mark. Lákavé bylo jedno i druhé. A následky? Příděl na lístky býl malý a i ten postupně omezován hlavně potraviny a maso a masné výrobky a kupě pod rukou, bez lístků stoupala v ceně den co den. Kdo mohl a měl co prodati (mouku, obilí, máslo, sádlo, vejce) pomalu nevěděl co by za to chtěl. Ba už ani peníze nebyly lákavé. Sám jsem podobné akce nezkusíl ani nezažíl, v Německu jsem nepracovál a prodávati jsem neměl, mimo svoji práce, co. Ale to, co zde zaznamenávám je pravda. Je pravdou, že lidé

z města nabízeli za potraviny prádlo, šaty a co měli. Znál jsem případ, kdy jedna paní, jejíž manžel býl v koncentráku nabízela za mouku jeho sváteční páskované kalhoty, které před válkou měly cenu 180-200 korun. A této paní dávala jistá selka v Těšově za tyto kalhoty 5 kg mouky a 10 vajíček. Tento případ mě oná paní s pláčem vyprávěla. A jak to dopadlo? Jsou lidé chamtiví a jsou citliví. V téže obci, dostala 3 kg mouky a 10 vajíček od jiné ženy zdarma a k tomu útěchu, aby kalhoty pro manžela schovala aby si je mohl obléci když se domu vrátí. To je jenom jeden případ lakoty a dobroty. Bohužel, že mnohdy to první převládalo druhé. Že i u nás podobné případy se staly, kdy mamon mnohému zavírál oči i srdce, to nechci ani psáti. Nechci proto, aby potomkové nemuseli se styděti za svoje předchůdce. Nebylo těchto případů mnoho, ale byly. Tak jak bylo několik dělníků pracujících v Německu kteří do nebe chvalili Hitlera že je ochráncem pracujícího člověka. Inu lidé jsou lidé, každý jiného názoru a myšlení. Válečná technika je velmi vynalézavá. Jeden stát předčí v této věci stát druhý. Jest-li Němci používali ku bombardování Anglie dálkově řízené střely tak zvané „Faul ainz) Angličané hromadnými nálety bombardovali města a přístavi Německé. Celé proudy letadel zakroužily nad závody a městy a kobercovitě spouštěly smrtonosné bomby. Následky byly vždycky hrozné. A tuto hrůzu prožívali také naši občané v Německu a Rakousku pracující. Každý se snažíl co nejdřív dostati se domů. Bylo po dobré náladě i chvále.

Ono to ale nešlo tak snadno dostati se z této vřavy. Útěk z práce považován za sabotáž a býl trestný. Hledaly se různé cestičky, jak obejíti paragrafi Pracovního řádu. Nemoc vlastní nebo rodiny a podobně. Když se pracovních sil v Německu čím dále tím více málilo, nařízeno tak zvané totální nasazení pracovních sil. Toto se provádělo dvojím způsobem. První se podobál rekrutským odvodům. Mladí muži ročníků 1919-1922 museli se dostaviti k presentírunku do Uh. Brodu a jako rekruti byli odvedení na práci do Reichu. Pro člověka zaujatého proti tomuto násilí bylo trapné dívati se na takto odvedenou mládež s kyticemi umělých květin na kabátech a kloboucích a zpívajících „Těžko jste mě máti má, těžko jste mě chovala!“ Člověk nevěděl, zdali toto jednání je vysměchem těm kteří odvody prováděli, nebo nenápadně projevený vzdor české hlavy proti nepříteli slovanské krve a nebo radost z čehozi neznámého. Čest a chvála naším chlapcům, tito se drželi tak, jak se na občany pokrokové vesnice sluší. Šli, neb museli jíti k odvodu a šli také do Reichu. Hřib Jaroslav, Valentův, byť i v německé uniformě ale srdce české matky, pracovál, když musél. Další Kubáň Stanislav, Šopík Rudolf, Jančář Ludvík a Mudrák Josef, všichni žáci Průmyslové školy stavební v Brně, nuceně určeni na práci v Německu. Jinak, nemohli dále studovati. Svoji českou hrdost a národní uvědomění neskryvali nikde a před nikým. Žel, Můdrák Josef, živý se z Německa nevrátíl. V práci utrpěl smrtelné zranění, kterému dne 5 února 1944 podlhl. Zemřél v Berlíně, v raném věku 21 let. Z Berlína býl do rodné obce převezen a zde za velké účasti občanů, v doprovodu téměř stovky družiček a mládenců v krojích, hasičského sboru a všech spolustudujících kamarádů a dvou profesorů, na našém hřbitově pochován. Pomník u brány hřbitova z Jeho podobiznou jest také úpomínkou těm, kdož s ním byli nuceně do Německa posláni. Leč zármutek rodičů a sourozenců tímto slavným pohřbem odstraněn nebýl. V krátkem čase, hořem utrápena odchází za synem, matka. A takových matek a bolestného hoře bylo mnoho. Horší však než-li totální nasazení do práce bylo pronásledování vlastenecky, protifašisticky smýšlejících občanů. V roce 1939, zřízením protektorátu, zakázána činost Komunistické strany československa, zakázána činost Tělocvičné Jednoty Sokol, Orel, Dělnické tělocvičné jednoty a dalších pokrokových, vlastenecky smíšlejících spolků. Komunistická strana pracovala ilegálně, vydávala ilegální letáky, burcovala český lid k boji proti fašismu a posilovala k lásce Sovjetskému svazu. Různými metodami nabádán náš lid, jak čelit fašismu, jakých prostředků lze použít k ničení fašistické bestie, která začíná zle řádit.

Je pochopitelné, že né všichni souhlasili s tím co se dělo. V tomto zápisu nelze ani všechno uvésti neb celá kniha by nestačila, kdyby se mělo všecko napsati. Zákazů bylo velmi mnoho, svobodného života, málo. Zákaz schůzování, zákaz poslouchání na krátkých vlnách rozhlasu (krátké vlny z příjímačů odstraněny) zákaz studování na vysokých školách (tyto zavřeny) zákaz spívání vlasteneckých a dělnických písní, zákaz volného prodeje zemědělských produktů, zákaz volného pracovního místa, zákaz stavění rodiného domku a další zákazy, na které si člověk odstupem doby ani nevzpomene. A toto všecko vedlo k přemýšlení jak dosáhnout svobody. Jařmo, které na národ český bylo uvaleno, bylo den co den těžší. Německá tajná policie Gestapo, za pomoci zrádců bohužel z řad českého lidu, pátrala po lidech, kteří sebemenšími projevy dávali na jevo svoji nechuť k činům fašismu. Rasová diskriminace dovršila dílo zkázy. Pátralo se po rodinách židovského původu byť i z druhého či třetího pokolení. U nás to byla rodina Synčáková. Matka Aloise, Josefa, Jana a Františka, byla původu židovského. Proto, že tomu tak bylo, odebrán Synčákům radiopřijímač a žádný s jmenovaných nesměl svojím dětem v případě provdání, ničeho z majetku postoupiti. Židovská rodina Bergrů, které v naší obci bydlela, musela tuto opustiti a usídliti se v židovské čtvrti v Uh. Brodě. V roce 1943 v zimních měsících byli všichni židi s celého okresu deportování do koncentračních táborů, všichni, muži, ženy i děti. Svoje obydlí opustili v žalostném stavu. Podobně i cigáni. Z naší obce deportována celá rodina cigána Jiřího Holomka, Emilie a Jaroslava Holomka a více se nevrátili. Jejich domek na Michovci, zůstál opuštěn a na konec spustošen. Toto všecko předem sehráto a označeno v knize Adolfa Hitlera, „Mein Kampf“ nutilo k přemýšlení: Co bude s námi? Zášť a nepřátelství proti národům slovanským, datovala se od dob, kdy praotec Čech vstoupil na tuto půdu. A Hitler si vzál za úkol slovanské národy zničit a co zbude, nemilosrdně porobit. Proto se zvedaly hlavy, proto mysl každého uvědomělého občana obracela se k východu, k Sovjetskému svazu, který vedl těžký boj na vlastním území z dobře vyzbrojenou Německou armádou. Sebemenší projev sympatie k Sovjetskému svazu, v jeho konečném vítězství nad fašismem a nebo projev pochybnosti nad vítězstvím Německé armády, býl neuprosně a přísně trestán. Teď zavedu čtenáře do dob nejsmutnějších. Rok 1941. Bylo to v měsíci lednu, šel jsem kolem domu bývalého poslance a tehdy obecního starosty Slívy Leopolda. Před domem stálo neznáme auto, šofer civil. Přicházeje blíže, slyšel jsem velký pláč. Tatínku, tatínku“ Hned mě napadlo: Polda se stál jistě první obětí z naší obce. Za malou chvíli vyšel v doprovodu dvou či třech civilně oděných mužů, nasedli do vozu a jelo se k obecnímu domu.

Zde v krátkosti předál starostenský úřad náměstku Františku Hřibovi z čísla 21, opět do vozu a odjezd do neznáma. Vrátil se po osvobození naší vlasti Rudou Armádou v roce 1945, zničen na těle ale duch pevný. Majetek jeho uvržen pod státní správu. Zůstala zde manželka a 5 dětí. Měsíc březen téhož roku. Gestapo navštívilo z nenadání občana Mikuláše Jančáře, otce dvou dětí. Provedena důkladná domácí prohlídka a výsledek? Mikuláš nastoupil do auta, doprovázen gestapem a pláčem manželky, dětí a občanů, kteří tomuto aktu přihlíželi. Mikuláše odvezli, více se domu nevrátil. Býl v roce 1943 v Berlíně popraven. Ještě měsíc březen, týž rok. Měl jsem nějakou práci na obecním úřadě. Přicházím k obecnímu domu a vidím státi trochu známé auto. Pro Boha už jsou tu zase? U dveří stojí náš občan Tomáš Švec a dovnitř nikoho nechce pustit, ovšem ani mne. Co se tam děje? ptám se. Šeptem mě říká: Mají v prádle Tlacha, teď asi předává svůj úřad. (Tlach býl toho času zásobovací referent). Za chvíli vychází František Tlach v doprovodu gestapa, kteří s revolvery v ruce, strkají tohoto do vozu. Odjíždí. Ale né daleko! Na malou stranu do čísla 27. Zde sebrali Vojtěcha Dvořáčka, otce dvou synu, majitele zemědělského závodu, další zastávka u Vojtěcha Hřiba č. 251 a ještě jedna zastávka na dolním konci vesnice, kde přisedl k uvedeným třem Augustin Chmela, otec tří dětí. Tím ale dnešek nekončíl! Ještě týž den provedena gestapácká návštěva v kanceláři ing. Jaroslava Rennera v Uh. Brodě a zde sebráni a odvezeni další, vesměs svobodní naši občané, kteří zde byli zaměstnáni jako technici. Jaroslav John, Jaroslav Škubal a ing. Jaroslav

Sedláček. Milý čtenáři! Dovedeš si představiti tento den? Víš, kolik tu bylo pláče a bolesti? Vžij se do situace manželek, dětí a rodičů! A to, co se dělo v naší obci, dělo se v celé vlasti. Noviny denně přinášely zprávy o poravách tak zvaných zrádců, kteří se postavili proti Říši. Strach a hrůza jímala každého z nás. Nikdo si nebýl jistý, jest-li zítra bude s rodinou. Přišel měsíc květen, téhož roku. Zase zatýkání. Šel jsem pěšky po silnici z Uh. Brodu domu. Za vesnici mě předjelo známé již auto a v něm sedí Stanislav a Josef Šojdr, naši kováři. Přijdu do vesnice a hned na pokraji stojí s pláčem ženy, matka a otec, manželka a dvě děti Stanislava Šojdra. Nemocného, v horečkách, stáhli jej s postele a odvezli i s Jeho bratrancem Josefem Šojdrem, otcem čtyř dětí. A ténže měsíc další. František Klauda železniční zřízenec, Vladimír Bachůrek, syn obchodníka, Hřib Josef syn hostinského a Tlach Mikuláš rolník, bratr Františka Tlacha. V Lidečku pak sebrali našeho občana, který zde pracoval na stavbě mostu Martina Šojdra, tesařského políra, otce dvou dětí. A teď je otázka. Proč je všechny gestapo zatklo?

Vyprávěl Dvořáček Vojtěch, když se po jednom roce věznění vrátil domu: Celých čtrnácte dnů od doby zatčení, žádný mě nevyšetřoval a na nic se mě neptál. Po čtrnácti dnech býl jsem předveden k výslechu. V místnosti, kde se konál výslech, seděl za stolem člověk vzezření hrubého a pohrával se s revolverem. Spolu s ním seděl u stolu ještě jeden muž. Jak se jmenuješ? Táže se mě ten bez revovera. Odpověděl jsem! Jest-li pak víš, proč jsi zde? Odpovíš za deset minut. Oba si zapálili cigarety a kouřili. Já přemýšlel co mám odpovědět. Politicky činný jsem nebýl, předepsané dodávky zemědělských produktů jsem plnil. Jest-li to nebude skrze ten leták! Klap revolver na stůl. Mluv! Asi proto, že jsem četl komunistický leták, odpovídám. Bác, facka jak hrom. Kde jsi k tomu letáku přišel? Mluv! Našél jsem jej. Druha facka. Mluv kdo ti leták dál! Jančář? Né, povidám. Tak kdo? Hřib? Ani Hřib, zase povídám. Třetí facka, ale volná, spadl jsem po ní na zem. Probrál jsem se až v celi. Na druhý den konfrontace. Já a Jančář Mikuláš. On Mikuláš už měl asi těch facek hodně, tak mluvíl všecko. I to, že mě leták dál. Dostál jsem novou, notnou facku a s jménem komunista jsem býl zase odveden do cely. A za ten leták jsem dostál trest, jeden rok. Dvořáček Vojtěch komunistou před tím nebýl. Ale po navrácení ze žaláře se jím teprve stál. Šojdr Martin, více jak půl roku býl vězněn proto, že přispěl peněžitým darem na podporu ženám a dětem obětem fašismu. Kováři, Šojdr Josef a Stanislav, byli vězněni proto, že zhotovili plechovou krabici pro dynamón, který býl gestapem nalezen v domě Jančáře Mikuláše. Ostatní jako Tlach frant. a Mikuláš, Bachůrek, Hřib, Klauda, Chmela a další jednak proto, že rozšiřovali komunisticke letáky mezi občany v obci, nebo v okolí a také proto, že byli členy komunistické strany, na příklad Vojta Hřib, Jančář Mikuláš. Téměř všechny, o kterých jsem zde napsál, prozradíl Jančář Mikuláš. Nesmíme a také nech ani budoucnost neklade Mikuláši za toto počínání vinu. Po odstupu řádky let, chtěl bych říci: Juliu Fučíků bylo mnoho, neprozradili ani při sebevětších mukách, ale byli zase i takoví, kteří pro podobný boj nebyli připraveni. A to býl i Jančář Mikuláš. Býl ještě poměrně mladý, 29 let a komunistická myšlenka u něj zakotvila rok nebo dva před zatčením. Ale přece, i když tak mladý komutista, dál život za komunistickou ideu. Býl v roce 1943 popraven v Berlíně. Také jeho kamarádi, kteří s ním pracovali a rozšiřovali letáky všechni se domu nevrátili. Šojdr Stanislav, Tlach František, Sedláček Jaroslav, zemřeli po útrapách, které jim připravili „kultůr trégři“ německého fašismu. Jejich jména jsou vysekána v žulévé desce na pomníku, který k jejich pomátce občané postavili. A ti co se domu vrátili? Mnohý z nich má zdraví podlomeno, někteří opustili naše řády předčasně (Klauda, Chmela, Dvořáček) a neradi mluví o tom, co který v koncentráku prožívál. A je to pochopitelné. Dnes, pokud jsou mezi námi, jsou členy komunistické strany a jako takoví, pracují proto, aby nikdy se nevrátily takové časy poroby a útrap, které na vlastním těle snášeli a né jenom oni, ale celý národ, celý svět. Slovo fašismus, nech je výstrahou dnes i v budoucnosti.

Nesmím zapomenout ještě na jednoho občana, jehož jméno je na pomníku padlých. Zajíc Klement, zemědělec, neplnil dodávky zemědělských produktů. Byla u něj provedena domácí prohlídka za asistence německé policie. Nalezeno větší množství obilí ukrytého pod slámou na půdě. Pro sabotáž Zajíc zatčen, odvezen do Breslau, kde taky zemřel.

Takto bylo u nás v Šumicích, tak to bylo v jiné obci a v celé vlasti. Úkolem německého fašismu bylo, český národ zdeptat a pomalu ale jistě zničit. Morálně i fysicky. Chci jen tak připomenout. Ten osud, který postihl v této knize jmenovaných, očekávalo velmi mnoho našich občanů, hlavně mužů středního věku. Každý býl rozsévačem odporu proti tomu co se dělo, každý svoji metodou ale všichni za jedním cílem. Získati ztracenou Svobodu. Zmíníl jsem se o tom, že z radio přijímačů byly odstraněny krátké vlny. Jenže tyto odstraňovali elektromechanici čeští, naši z Uh. Brodu a ono se tam vždycky kousek té vlny nechalo aby se mohla poslouchat Moskva nebo Londýn. I tam odtud se ozývál hlas víry a naděje, odtud přicházela éterem slova odvahy a víry ve slavné Vítězství. Lidé se zatajeným dechem naslouchali hlasatele těchto stanic a radostí si mnuli ruce, když byla německá vojska bita u Moskvy, Stalingradu, Charkova, Kyjeva a když den co den byl hlášen ústup fašistických vojsk poražených mocnou sovjetskou Rudou armádou. Přesto, že v náši obci byla stála menší posádka tak zvané Schutzpolicie, ubytovaná v domě Karla Kohoutka, a která měla za úkol střežiti zájmy němců, naši občané se před nimi strachy netřásli. Ba možno říci, že byli ještě i v mnohém smělejší, odhodlanější. Němci byli rádi že nemusí na frontu, že se v klidu řádně nají a vyspí, a ta procházka ze Šumic do Záhorovic neb do Uh. Brod a zpět, byla jistě lepší než-li fronta.

Pravda, byla prováděna výměna ale vždycky některý z těch dřívějších zůstál. Uvedena Schutzpolicie stravovala v hostinci u Tlachů. Zde měla vyhražený stůl, nádobí, to je talíře, hrnéčky a jídelní příbory byly se znalcem hákového kříže, znakem fašismu a uprostřed stolu, hlavně když jedli, stála vlaječka, rovněž s hákovým křížem. Né všichni, ale většina policistů na vlaječku koukala jako na božstvo. Všechno nádobí i jídelní příbory bylo jejich vlastnictvím. Jedni zdravili: Heil Hitler, někteří Guten tág, jedni Sieg heil, jiné, Auf vieder zén když odcházeli. Na opascích měli znak hákového kříže z nápisem: Gott mit uns. Po čase úplně sevšedněli a málokdo si jich povšiml. A když začál tam u nich doma hlad a do německých měst začaly padati čím dále tím hustěji bomby i letadel a když se fronta blížila den co den k hranicím Slovenska, byli schucáci jak beránci. K tomu časté výměny a odchod na frontu, strach před smrtí, strach o rodinu kdesi odstěhovanou z bombardovaného města, strach před partyzanským hnutím, které se hlasitě z Javořiny, Lopeníka a Buchlovských hor ozývalo a které už i svoji záškodnickou činost proti německému fašismu zahájilo (ve zbrojovce v Bojkovicích a jinde) bylo po náladě. Hrdinové byli v prachu. Stratili se jednoho dne začátkem roku 1945 aniž řekli: Auf vieder zén. Nemám v úmyslu široce se rozepisovati o všech událostech které během téměř šetileté okupace prožívál náš lid. Nemohu ani do hloubky tohoto života zasahovat, neb je tomu již třináct let, kdy opět zasvítilo slunce Svobody nad naší drahou vlasti a já nebýl v době okupace kronikářem abych měl po ruce různé poznámky pro tuto knihu. Když však můj předchůdce tak neučiníl, aby doba pro náš národ nejsmutnější a život našich občanů z této doby nebýl pro paměť budoucím alespoň stručně zaznamenán, vzál jsem si tento úkol za svůj. Uvedl jsem počátky okupace a další léta, která přinesla do mnoha rodin pláč a hoře. A mohu klidně říct, že ten žal obestřel celou obec. Vždyť co je obec? Jedna rodina a dobrá rodina zvláště tehdy, když je zle! A za okupace nikdo nebýl jistý, že večér bude tam, kde býl ráno. Bylo mnoho občanů, kteří s láskou a důvěrou k sobě lnuli, bohužel, byli i takoví, kterým se lidé vyhýbali. Kdo jednou chválí cizí peří a svoje haní, ten u poctivě smýšlejícího člověka ztrácí důvěru i kdyby se přetvařovál. Kdo jednou oblekl dobrovolně uniformu z hákovým křížem, byť býl jenom „Verckschuss“ někdo v továrně, nemá důvěry kdyby mluvíl i českým jazykem. A byli i z naší obce takoví dva občané. Nemohu napsati že

by někomu ublížili ale černé znamenko je dosti dlouho provázelo. Děti zahladily tuto černou skvrnu svojích otců. To už tak snad musí v životě lidském být. Že se v hejnu vran i bílá najde. Teď se podíváme na poslední rok okupace, na rok 1945. Poslední fáze fašismu. Začátek roku 1945 býl také začátek jistého konce fašistické hrůzovlády. Německá armáda po kruté porážce u Stalingradu dala se na ústup a přesto, že se mnohokráte pokusila znovu zaútočit, byla zase za velkých ztrát poražena Rudou Armádou. Poslední a snad největší boje odehrály se na naších hranicích, Dukelského průsmyku. Zde také po boku rudoarmějců bojovala československá armáda pod velením generála Ludvíka Svobody. Po porážce, kterou zde němci utrpěli dali se na bezhlavý ústup. Je pravdou, že půda Dukelského průsmyku je skropena krví sovjetských a československých vojáků, tisíce mladých životů padlo zde za vlast, za vítězství nad fašismem, které bylo již neklamné. My jsme pak byli svědky toho neslavného ústupu. Téměř denně v měsíci lednu a únoru přecházely přes naši obec části armád maďarských i německých vojsk. Dlouhymi pochody znavení vojáci, hledali přístřeší u naších občanů. Některý den byla jimi vesnice přímo zaplavena. Dříve nabubřelí „soldáten“, chovali se jak beránkové a souhlasně předpovídali: „Hitler kaput!“ Nejednomu tekly slze z očí při těchto slovech. Ne snad z bázně o Hitlera, ale z bázně o sebe o rodinu tam někde v Bavorsku, Prusku, Vídni neb Tyrolsku, Maďarsku a nebo Československu. Snad se bude čtenář za několik let diviti, proč zde psáno o československých vojácích v německé armádě? My jsme byli svědky toho všeho o čem psáno ze začátku, o Protektorátě. A my byli také svědky, kterak vojáci v uniformě německé začali najednou krásně česky mluvit a co víc, nejeden z nich vytáhl z tašky v papíru zabalenou fotografii, když sloužíl v naší armádě před válkou. „Býl jsem četařem u jezdeckého pluku v Hodoníně!“ takto mluvíl voják v hodnosti štábního strážmistra německé armády, rodák z Hané, tak mluvíl voják četař z Krkonoš a ze Znojma. Toto, co zde uvádím je malý obraz jako na ukázku, kterak vypadala celá ta armáda, před nedávnem hrdých, nabubřelých fašistů. Každý se snažíl svojím chováním získati sympatie občanů, kteří jim poskytovali přístřeší a mnohdy i pohostinství. Ubohá byla ustupující armáda, ubozí byli koně vozotajstva. Únavou a slabosti padali na silnici a jenom na cestě od Nezdenic k naší obci bylo jich šest zastřeleno. V souvislosti s ústupem poražených armád, nastaly neobvyklé starosti naším občanům. Čelo německé armády, kde mohlo, houževnaté odráželo nápor postupující rudé armády. Za tiché noci bylo slyšet hřmění děl, eskadry bombardovacích letadel kroužili nad krajem a jejich náklady otřásaly zem hned na jihu, hned na severu, hned od východu zněla strašná, dunivá píseň. A co den, to blíž. Oblast, kterou zasáhne válka, je na čas zničena, to ví každý muž, který první světovou válku prožíl. Proto raženo heslo: Zachraň co můžeš!“

Pod tímto heslem začalo dělání všelijakých úkrytů, z větší části v zemi. Do vykopaných jam ukládali bedny nebo sudy naplněné moukou, sádlem, masem i oděvy. Dnes je důkladně zakopali za pár dnů zase vykopali a mnohokrát na příklad mouku zkaženou zemní vlhkosti zničenou, zkrmili dobytku. Černé zabíjačky prasat, byly na denním pořádku. Čím více se blížila fronta, tím větší byla starost co kde skrýt. Najednou jakoby se lidé vzpamatovali. Vždyť my musíme i na sebe pamatovati, kam se před frontou ukrýt. S evakuací žádný z nás nepočítál. Z příkazu vojenského velitelství, musél obecní úřad vyhlásit pracovní povinost pro všechny muže od 16ti let, kteří měli a také pracovali na kopaní a zřizování krytů pro frontové vojsko, střeleckých zákopů a barikád. Kopaly se kryty v zahradě Juřeníka františka č. 150, kopaly se střelecké zákopy v poli na Černé hoře, pod příčnou, za komenskou, stavěly se mohutné barigády se silných klád dřeva dovezeného z Komenských lesů u mostu přes Olšavu, cesta do horní části vesnice byla barigádou uzavřena hned za dráhou. Práce tyto prováděny za dozoru tak zvané Thot arbeit truppe. Naši občané, až na malé vyjímky se při této práci nestrhali, to je pravda. Zvláště v nočníh hodinách, kdy se kopaly ty různé kryty. Aby starosta měl pokoj a splnil nařízení šlo se z vojáky do práce, ale pod rouškou tmy se brzy chlapci vraceli oklikou do vesnice. Když takové zabezpečení dělala armáda, to musí dělat také každý

pro sebe nebo menší kolektiv. Kopaly se „bezpečné kryty“ na čupech, v Rajíčku, na Nivách a Michovci, Padělkovém žlebě a Hradské. Kopaly se v humnech, zajišťovaly se sklepy. Dnes se pevnosti vykopaly, zítra prohlášeny za nedostačující, začaly se kopat jiné a jinde, na jiném místě. Nikdy se tolik lidé zbytečně nenapracovali, jako v měsíci dubnu roku 1945. Říkám opravdu zbytečně, nebo žádný, nebo skoro žádný z těch „pevných krytu“ nebýl tehdy, když fronta byla v těsné blízkosti obce, v těchto nebýl. Za to sklepy byly plně obsazeny.

Přestože jaro, že je měsíc březen a duben bylo velmi pěkné, málokdo se zemědělců odvážil se jeti do pole. Bombardovací letadla z jedné i druhé strany kroužila každou chvíli nad krajem. A né jenom že kroužila, ale také spouštěla zkázonosné bomby. Tam kde se usadila německá vojska, byla návštěva bombardérů skoro jistá. V nezdenickém katastru a bánovském byla rozložená fronta kulometčíků a v Nezdenicích v zámku, bylo velitelství německé armády. To bylo známo velitelství rudé armády a toto, když i né přímo do vesnice, ale blízkého okolí řídilo bombardování alespoň pro poplach. Ovšem poplašeni byli vždycky civilní občané. Proto se každý raději zdržoval doma a když bylo slyšet hukot letadel, hledál úkryt.

Říká se, že když je to nutné, zvykne člověk i na šibenici. Tak tomu bylo i v případě náletů, i v tom, že půl hodiny od vesnice byla rozložena fronta a každou chvíli svištěly kulky zdánlivě kolem uší. Nebylo žádným překvapením, nebo zvláštním zjevem, viděti houfek lidí ve vinohradech, kterak dalekohledy pozorují pohyb vojska na frontě pod Komenskou nebo v Hoře!

Starší občané, kteří prožili ve frontách první světovu válku, tyto zvědavce upozorňovali před takovým počínáním, ale mladí, neskušení lidé nerádi poslechli. Až zakročilo velitelství německé armády, tak se trochu zvědavost omezila. Přesto ale chodilo se dále, ne tak houfně. Zmínil jsem se na straně 246 o partyzánském hnutí v našem okrese. Také v naší obci bylo několik členů partyzánského oddílu. Nevím, nemohl jsem se dopátrati jisté pravdy o jejich činosti, jen to vím, že sebrali potravinové lístky připravené na obecním úřadě, které měli býti přiděleny občanům na měsíc leden a za to pak byli gestapem vyšetřováni občané, kteří měli hlídku. Zdejší občan Hynek Zeťka, přechovával několik chlapců partyzánů, jejichž úkolem mělo býti, narušování německých vojsk. Ale oni o pravé činosti těchto partyzánu v naší obci jsem se nic podstatného nedověděl. V souvislosti s tím, překvapila Hynka Zeťku nemylá návštěva, v neděli ráno dne 12. ledna. Když po raních bohoslužbách vycházeli lidé s kostela, naskytl se jím smutný, ne však první obraz. Před obecním domem stálo známé osobní auto a v něm sedí Hynek Zeťka z manželkou a z kanceláře obecního domu vychází v doprovodu gestapáků řetízky spoutaný Josef Zajíc z čísla 289. Gestapák z napřaženým revolverem v ruce otevířá dvéře auta, čelem přisedl proti spoutaným a auto odjíždí směrem k Uherskému Brodu. Kolem stojící občané se slzamy v očích, vyprovázejí další oběti gestapácké mašinerie.

Přece však jeden čin partyzánů otřásl děsem celou vesnicí. Býl takový požmourný aprílový den. Pršelo a chladný vítr vanůl od severu. Po silnici projížděly vojenské kolóny aut a dělostřelectva s koňským spřežením. Dělostřelecké baterie usadily se za dráhou, pak na Nivkách a za podsedky. Vojsko přecházelo z polí do vesnice, z vesnice do polí. Do polí proto, že tam byly zákopy. Občané, nezvyklí podobnému ruchu, připravovali se na dny příští, na dny, kdy se bude rozhodovat o osudu vesnice, jakmi-le nastane útok. Tento den býl od rána takový jakýsi zvláštní. Samý strach, samá zlá předtucha a divoká zpráva. Někdo přinesl zprávu, že němci odvádějí muže od 16ti let na nucené vojenské práce. V Bánově prý už se tak stalo. Kdo neuteče do hor, každého berou. To býl povel k útěku z vesnice do lesů. Muži se ubírali do lesů, něterý z uzlíčkem, někteří z holýma rukama. Odcházeli i proti své vůli, na nátlak žen a dětí. I já jsem musél z domu odejít aspoň formálně na prosbu dětí a manželky, ovšem né daleko. Sedělo nás asi dvacet ve žlebě hradské a tak jsme hovořili o tom, co se právě děje, jak je ten náš lid ustrašený, podlehne každé fantastické zprávě, ničím neověřené a

my, většinou chlapi první válkou otřelí, podlehli jsme také. Sami, někteří zbaběle, jiní na nátlak žen odešli jsme z domu ze sobeckých zájmů „zachránit“ holý, vlastní život, nestaraje se co bude a nebo co by mohlo býti s rodinou. Takto jsme mezi sebou zahanbeně hovořili! Houfně jsme se vrátili do vesnice a za námi se vraceli další hloučky ustrašených hrdinů. Němci toto dobře pozorovali, ale býl v tuto dobu klid. Toto se dělo hned z rána. Před polednem chodíl obecní strážník po vesnici z bubnem a hlásíl: Velitel zdejší posádky nařizuje všem občanům, mužům od 16ti let, aby se ihned po vyhlášení dostavili k obecnímu domu. Kdo neuposlechne bude potrestán. Tak a co teď? Jít, nejít? Radíme se jeden druhého. No půjdem. O nějakém zlém činu který by zavdál příčinu k nějakému přísnému zákroku nic není známo, snad nějaká výtka po té ranní šlamastice. Sešlo se nás u obecního domu kolem 300. Polní policie se samopaly tak si nás obcházela ale z chování nebyla zřejmá nějaká touha po sensaci. Pojednou přichází v doprovodu náměstka starosty františka Hřiba čís. 21 důstojník, pozdraviv přítomné občany zasalutováním, hlásí: Při vjezdu do obce směrem od Nezdenic, byly rozloženy prkénka v nichž jsou naraženy hřeby a to za účelem poškození pneumatik projíždějících vojenských kolon. Pachatelé tohoto činu musí býti během dvou hodin ohlášení veliteli vojenské polní policie. Nestane-li se tak, bude pro výstrahu vypálen některý dům. Toto samozřejmě hlásíl německy. Vyzvál proto aby se přihlásíl tlumočník. Vyhlášený rozkaz v české řeči tlumočíl koperátor zdejší farnosti pátr Ant. Kyselák. Slova jakoby zasychala v hrdle, nelze je všechny vypovědět. Dokončení tlumočí občan Leopold John. Současně vyhlášeno stané právo. Nikdo, mimo nočníh hlídek označených bílou páskou na levém rameni nesmí se zdržovati venku od šesté hodiny večír do šesté hodiny ranní. Přestupek se podle zákona o staném právu přísné trestá. Po vyslechnutí dán povel k rozchodu. Jdouce zpět domů hovořili jsme o tom co jsme právě vyslechli. Žádný neslyšel o podobném činu a kdyby snad i znál pachatele, jistě nepůjde tohoto ohlásit děj se co děj. Každý si je vědom, jak by s pachatelem bylo naloženo. To němci jenom straší, ozve se hlas! No, počkej! Proč je vyhlášeno stané právo? Nevěř v germánskou zhovívavost. Ustupují, potřebují klidnou cestu a tu si budou klestit tímto způsobem který jsme vyslechli.“Einige haus“. Nečekalo se dvě hodiny, ba ani hodina, vyšlehl zhoubný plamen z domu Františka Kůdele skoro současně Františka Šidly pak Tomáše Vaculína, Josefa Pranicu a Stanislava Dvořáčka. Tak né některý dům ale několik, celkem 5. Napřed ale odveden dobytek ovšem pro armádu a majitelům domů dáno 10 minut možnosti na vyklizení domů. Zoufalí majitelé vyklízeli co mohli, ale co 10 minut hrůzy. Spěchali jsme k požáru i my z našeho řádku, ale cestu nám uzavřeli vojáci z nasazenými samopaly „Vég fon tó“ Pryč odsud, řvali. Těchto pět domů i z hospodářskými budovami, se vším co bylo uvnitř bylotak důkladně vypáleno, že nezůstaly jenom holé zdi, ba i ta omítka spadla se zdiva. Dílo zkázy bylo skončeno. Žlutý kouř valí se k obloze, zápach spáleniště rozložen nad vesnicí. Zapadající slunce, které odpoledne zasvitlo, dodáva smutný obraz večera. Pět očuzených komínu stojí jako výstraha kolem jdoucích (domy jsou u dráhy a silnice) a jako symbol válečné zběsilosti. Pachatel činu s prkénkem zjištěn nebýl, dílo zkázy však vykonáno. Až po skončení války Vítězstvím slavné rudé armády nad fašismem, mluvilo se, že to býl čin naších partyzánů. Jest-li bylo vyřazeno některé německé auto z provozu, to nevím. Pak už se válečné události den ze dne projevovali větším odsunem vojska, vesnice žila v napětí a zvláště, když první granáty dopadli do vesnice. Tu teprve nastal zmatek když sklo z oken se zesypalo následkem detonace a každý spěchál do krytu chránit život.

Osobně jsem nezažíl to, o čem se po skončení války mluvilo, že v krytech se lidé modlili růženec a prosili Pána Boha o záchranu života. Toto už je v lidech tak snad vžité, že když je zle, hledá se pomoc a útěcha. Když nám nic nezůstane, jenom když zdraví přežijem tuto hrůzu která se na nás valí. To byla slova téměř každého bohabojného občana. Jak toto pronesení vypadalo v praksi po skončení hrůzy o tom se nemusí psát. Použiju jedno přísloví: Řeč se mluví, voda teče! No, jsme lidé podléhající příležitostným náladám z vrozenou sobeckosti. Nadešél den radostný pro naši obec.

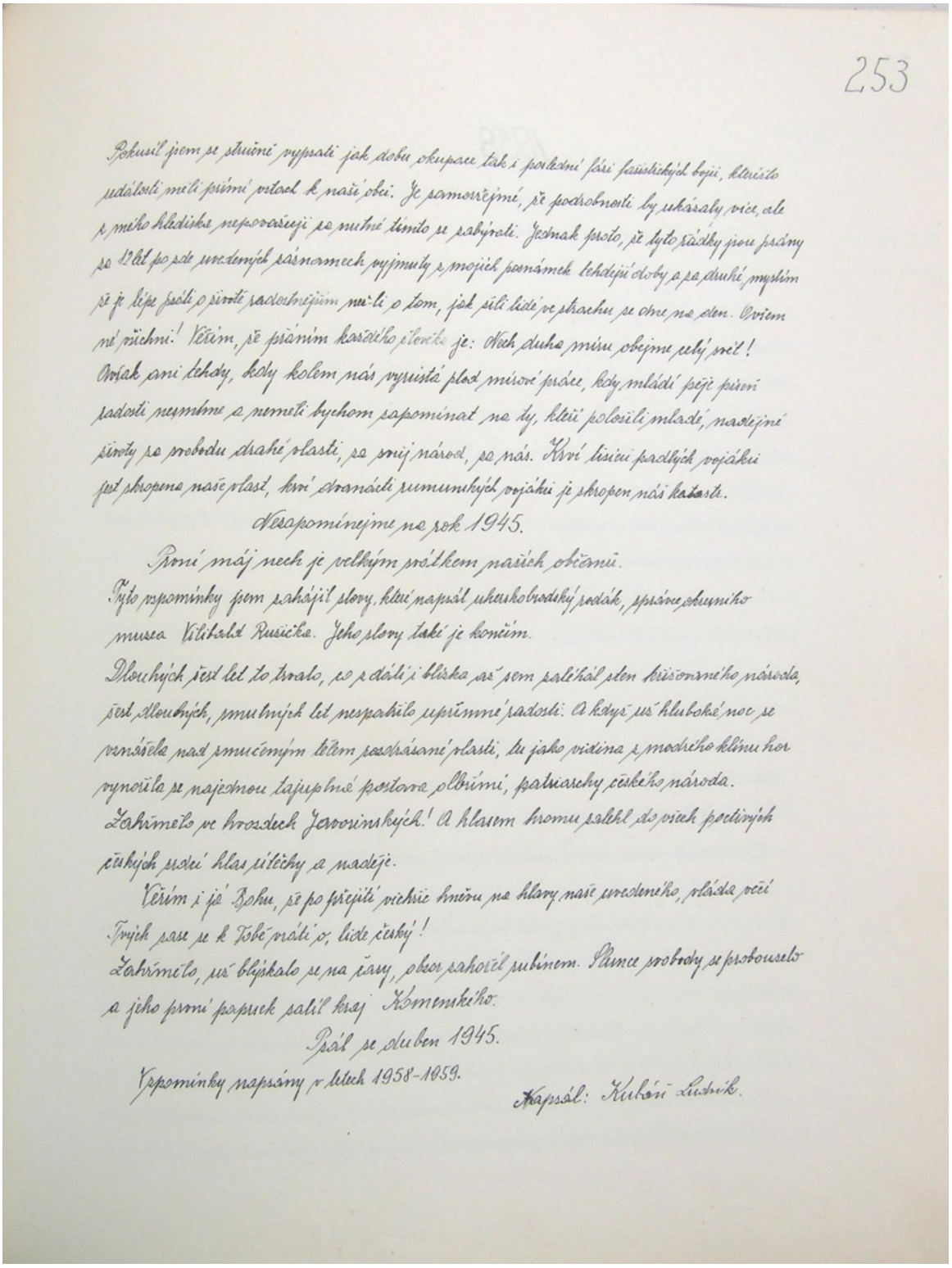

253

Pokusil jsem se stručně vypsati jak dobu okupace tak i poslední fázi fašistických bojů, kterýsto události měli přímý vztah k naší obci. Je samozřejmé, že podrobnosti by ukázaly více, ale z mého hlediska nepovažuji za nutné tímto se zabývati. Jednak proto, že tyto řádky jsou psány za 12 let po zde uvedených záznamech vyjmuty z mojich poznámek tehdejší doby a za druhé myslím že je lépe psáti o životě radostnějším než-li o tom, jak žili lidé ve strachu se dne na den. Ovšem ne všichni! Věřím, že přáním každého člověka je: Ach, duše mému objeme celý svět! Avšak ani tehdy, když kolem nás vyvstává plod mírové práce, když mládí pěje píseň radosti nesmíme a nemeli bychom zapomínat na ty, kteří položili mladé, nadějné životy za svobodu drahé vlasti, za svůj národ, za nás. Krví tisíců padlých vojáků jest skropena naše vlasť, krví domácích rumunských vojáků je skropen náš kataste.

Nezapomínejme na rok 1945.

První máj nech je velkým svátkem našich občanů.

Tyto vzpomínky jsem zahájil slovy, které napsal uherskobrodský rodák, spisovatel muzea Vilibald Rusička. Jeho slovy také je končím.

Dlouhých šest let to trvalo, co z dálí i blízka až sem zaléhal sten krišovaného národa, šest dlouhých, smutných let nespatřilo upřímné radosti. A když už hluboké noc se vznášela nad smučeným tělem zcoháseané vlasti, tu jako vidina z modrého klínu hor vynořila se najednou tajuplné postava olbřímí, patriarchy českého národa. Zahřmělo ve hrozdech Jeronýmských! A hlasem hromu zaslechl do všech poctivých českých srdcí hlas útěchy a naděje.

Věřím i jé Bohu, že po přejetí vichřice hněvu na hlavy naše uvedeného, vládce očí Tvých zase se k Tobě vrátí ó, lide český!

Zahřmělo, už blýskalo se na časy, obzor zahořel rubínem. Slunce svobody se probouselo a jeho první paprsek zalil kraj Komenského.

Psal se duben 1945.

Vzpomínky napsány v letech 1958-1959.

Napsal: Kubíň Ludvík.

První květen 1945, který by měl býti zároveň se Svátkem práce, svátkem naší obce. Měl by býti každoroční vzpomínkou všech občanů bez rozdílu. O tomto krásném dnu je v této knize vícekrát napsáno. Bohužel, zdá se, že vzpomínka na osvobození naší obce Rudou armádou upadne v zapomenutí a jenom ten pískovcový pomníček na hřbitově bude dočasně připomínat rok 1945. Zub času vyhlodá nápys vysekaný v pískovci který upozorňuje příchozího: „Položili život při osvobozování naší obce!“ Ano, toho dne vzlétla nad naší obcí červená raketa, za ní druhá, třetí, vystřelená přední hlídkou Rumunských vojáků, kteří po boku Rudé, sovjetské armády bojovali proti Němcům, oznamující, že vesnice je čistá, bez

německého vojska. Toto v tichém chvatu opustilo naši obec v noci. V zápětí po výstřelu raket, jako lavina valila se rumunská vojska směrem od Bánova a Nezdenic, do vesnice, kde byla radostně vítána našími občany. Vojáci umazaní, unavení, stali se na malou chvíli hostmy šťastných lidí, kteří snášeli pro vojáky co kdo měl. Chléb se sádlem, slaninu, maso, mléko, vajíčka víno i slivovici. Když né jazyk, tak láska a radost jednoho ku druhému, činila všecky šťastnými. „German kaput“ tato slova pronášeli vojáci a smáli se sami nad tímto výrokem. To bylo snad jediné slovo, kterému každý, voják neb občan, rozuměl. Tento den býl v skutku sváteční. Po celý den až do večera byla obec plná vojska, které šlo v patách ustupující německé armády. A pak nastál zase obyčejný pracovní den, druhý třetí, dny nedávného strachu upadaly v zapomenutí a tak se dále ubírál život promíchaný láskou i závisti, dobrem i sobeckosti. Stopy válečných dnů zahlazeny, na hrobě obětí války kvete hřbitovní kvítí a jenom jednou za rok zhromáždí se občané u hrobu rumunských vojáků a stovka svíček svojím světlem připomíná světlo svobody a radosti, rok 1945. To se děje v den památky zemřelých.

Pokusíl jsem se stručně vypsati jak dobu okupace tak i poslední fázi fašistických bojů, kteréžto události měli přímí vztach k naší obci. Je samozřejmé, že podrobnosti by ukázaly více, ale z mého hlediska nepovažuji za nutné tímto se zabývati. Jednak proto, že tyto řádky jsou psány za 12 let po zde uvedených záznamech vyjmuty z mojích poznámek tehdejší doby a za druhé, myslím že lépe psáti o životě radostnějším než-li o tom, jak žili lidé ve strachu ze dne na den. Ovšem né všichni! Věřím, že přáním každého člověka je: Nech duha míru obejme celý svět! Avšak ani tehdy, kdy kolem nás vyrůstá plod mírové práce, kdy mládí pěje píseň radosti nesmíme a neměli bychom zapomínat na ty, kteří položili mladé, nadějné životy za svobodu drahé vlasti, za svůj národ, za nás. Krví tisíců padlých vojáků jest skropena naše vlast, krví dvanácti rumunských vojáků je skropen náš katastr.

Nezapomínejme na rok 1945.

První máj nech je velkým svátkem našich občanů.

Tyto vzpomínky jsem zahájil slovy, které napsál uherskobrodský rodák, správce okresního muzea Vilibald Ružička. Jeho slovy také je kočím.

Dlouhých šest let to trvalo, co z dálí i blízka až sem zaléhál sten křižovaného národa, šest dlouhých, smutných let nespatřilo upřímné radosti. A když už hluboká noc se vznášela nad zmučeným tělem rozdrásané vlasti, tu jako vidina z modrého klínu hor vynořila se najednou tajuplná postava olbřímí, patriarchy českého národa. Zahřmělo ve hvozdech Javorinských! A hlasem hromu zalehl do všech poctivých českých srdcí hlas útěchy a naděje.

Věřím i já Bohu, že po přejítí vichřic hněvu na hlavy naše uvedeného, vláda věcí Tvých zase se k Tobě vrátí o, lide český!

Zahřmělo, už blýskalo se na časy, obzor zahořél rubínem. Slunce svobody se probouzelo a jeho první paprsek zalíl kraj Komenského.

Psál se duben 1945.

Vzpomínky napsány v letech 1958-1959.

Napsál: Kubáň Ludvík.

1958.

Oslava desátého výročí Vítězného února.

„25. únor“ Jubileum.

Před deseti lety nastoupil pracující lid československé republiky novou cestu, kterou kráčí stále v před k dobudování socialismu v naší vlasti. Taková a podobná slova četli jsme v denim tisku, podobná slova přenášena éterem z rozhlasových stanic. Každý poctivě smýšlející občan republiky si uvědomuje ten velký význam Únorových událostí v roce 1948 a dnes, po uplynutí deseti let s uspokojením pohlíží na plody vykonané práce. Hodnocení dosažených výsledků kterých pracující lid naší vlasti, pod vedením Komunistické strany československa dosáhl, bylo prováděno v celostátním měřítku velmi mnoho. Těch uplynulých deset let je neklamným důkazem vyspělosti našeho lidu, který dovede vládnout ve svém státě, dovede budovat a řídit velké závody a stavby, dovede se vypořádat se všemi otázkami vědy a kultůry, bez kapitalistů. Náš průmysl se řadí k nejvyspělejším státům v Evropě, jeho výrobky jsou vyhledávány skorem všemi státy světa. My, československý pracující lidé, z hrdostí pohlížeme na uplynulých deset let. Na každém kroku setkáváme se z výsledky naší dobré práce, každým rokem obohacuje se naše vlast o nové a stále větší a lepší hodnoty které nám přináší československá věda a technika. V celostátním měřítku jest to ohromný rozmach, který člověk, řekl bych uzavřený v malém prostoru okresu nebo kraje ani nepostřehne tak důkladně. To by musél projet republiku od Aše až po Humené, od Ostravy po Bratislavu a ještě by neviděl všecko to, co dokázál lid naší vlasti za tak krátkou dobu, deseti let. Velkou řeku tvoří malé potůčky které do ní vtékají, řeky pak tvoří jezera a moře. Toto porovnání jsem uvedl proto, že všechno to, co jsem jaksi stručně uvedl úvodem tohoto zápisu, vychází a hromadí se z malých a větších výsledků práce a budování, v celku, ve státě pak je souhrn toho všeho, ohromný. K těmto, jak jsem uvedl potůčkům, chtěl bych přiřadit naši obec a spolu z našími občany, shromážděnými u příležitosti Desátého výročí Vítězného února na této významné slavnosti, zhodnotili výsledky společné a nebo také individuální práce za uplynulých deset let.

Abych začál nějak po našém, kladu si za povinost zaznamenati, že slavnost byla pečlivě připravena a také účast občanů byla velmi dobrá. Program slavnosti býl zaměřen k památnému výročí, každé vystoupení žáků osmileté školy a členů Československého svazu mládeže, bylo přítomnými odměněno bouřlivým potleskem. Rovněž tak byla odměněna dechová hudba, která zpestřila svojím vystoupením slavnostní večér.

Hlavním programem slavnosti byl projev který přednesl ředitel školy s. Petr Marek. Úvodem vyzvedl výsledky práce našeho lidu v celostátním měřítku, jak jsem je já uvedl v začátku tohoto zápisu. Pak poukázál co se za uplynulých deset let vybudovalo v našem okrese a rovněž, zda, u nás v obci. V roce 1949 započato se stavbou Slováckých strojíren. Dnes po deseti letech je to jeden z největších průmyslových závodů v okrese. Se stavbou tohoto závodu souvisí výstavba sídliště, které započato v roce 1950 a rok z roku zde přibývají další kompleksi bytových jednotek pro pracující lid né jenom ze Slováckých strojíren ale i z jiných závodů. Sídliště vévodí moderní jedenáctiletá škola Jana Amose Komenského, postavená v roce 1955-1956. Rozšířeny a zdokonaleny stávající průmyslové závody v okrese, stovky nových moderních bytů pro pracující v těchto závodech na příklad v Uh. Brodě na Radlici, Lapači a Horního dvora, autobusová doprava spojuje i tu nejzapadlejší vesničku se světem, na Kopanicích, to je Lopeník, Vápenice, Vyškovec, všude září za večera elektrická světla, nově jsou zřízená zdravotní střediska v Uh. Brodě, Luhačovicích a Bojkovicích, sanitní auta obstarávají rychlou službu pro převozy do nemocnice a porodnice, veteriární služba je rovněž značně rozšířená, téměř na každé vesnici je lékařská poradna pro matky a kojence,

lékařská péče i v nemocnicích a porodnicích poskytována zdarma téměř všem občanům bez rozdílu povolání a ještě mnoho, zde neuvedených vymožeností a služeb poskytována pracujícím našeho okresu, které všechny uskutečněny lidovědemokratickým zřízením republiky za uplynulých deset let. A teď se podíváme, co všechno se udělalo v naší obci. Nemáme zde žádný průmysl, za to máme značnou část občanů v průmyslu zaměstnaného. Prosperita průmyslu ať je to kovodělný, potravinářský nebo stavební, odráží se na příjmech zaměstnanců, příjmy pak jsou uplatňovány v rozvoji kulturní úrovni našeho občanstva. Staví se nové a rekonstruují staré domy, zavádí se domácí vodovody, zřizují se koupelny a prádelny, upravují dvory a zahrádky, je brán velký zřetel na vkusné módní oblékání jak mužů, tak i žen a hlavně děvčat, dříve nesnadno dosažené studium na středních a vysokých školách dnes je takřka možné pro každého žáka který chce tyto ústavy navštěvovat a má dobrý prospěch. Vždyť za uplynulých 10 let máme v naší, nebo lépe řečeno z naší obce 2 lékaře, 1 veterinář (zvěrolékař) 8 inženírů různých odborů, 12 techniků se vzděláním na průmyslových školách a tak bych mohl počítat ještě další povolání, která dříve byla dosažena jenom z kruhů tak zvané lepší třídy. Náš lidovědemokratický stát, budující socialismus vychovává ve svých školách a vzdělavacích ústavech inteligenci z řad dělníků a drobných a středních zemědělců, kteří budou pokračovateli a dalšími upevňovateli socialistické myšlenky. Proto stát vynakládá mnoho prostředků na vzdělání dělnické inteligence. My se podíváme ještě dále, jak vzrostla kulturní a životní úroveň našeho lidu za posledních 10 let. Snad není jedné rodiny, kde by nebýl rozhlasový přijímač, ba v desátém roce už se objevily 3 televizory, elektrické pračky, ledničky a různé elektrické spotřebiče v domácnostech, nejsou žádnou zvláštnosti. Motocikle to už bude pomalu taková zvláštnost na vesnici, jak jízdní kolo před 20-25 léty. No co se aut týká těchto u nás je velmi málo. Jeden spartak a dva automobily staršího typu. Po této stránce se nemůžeme chlubit. Za to se můžeme pochlubit společnou prací pro všechny občany.

Kanalisace obce.

Za posledních deset let, to je od roku 1948 provedena v dolní části obce kanalisace, zbudována dlažděná cesta ku hřbitovu, upraven hřbitov, zhotoveny dlažděné chodníky téměř v polovině obce, provedena velká úprava školy a v roce 1956 položeny ve všech učebnách vlýskové podlahy, provedeno oplocení školní a kostelní zahrady a prastranství u pomníku padlých. Státní správa silnic provedla rekonstrukci silnice přes vesnici, silnice je vydlážděna žulovými kostkami, zhotoveno 5 železobetonových mostků přes mlýnský náhon, zbudována obřadní síň k oddavkám, úprava výpadových cest, rozšířena elektrická síť a další hodnoty užitečné a účelné, se kterých musí míti každý občan radost. Toto všechno co jsem uvedl, jsou řekl bych běžné věci, s tímto se shledáme na každé vesnici i když zrovna né se vším. Jinou kapitolou bude ta okolnost, jak se na naších vesnicích uplatňovaly zásady socialismu, ku kterým také dali svůj souhlas zemědělské delegace přítomné v Praze v Únorových událostech v roce 1948.

Delegát na sjezdu JSČZ v Praze

I z naší obce byl tehdy v Praze delegát, zemědělec Ferdinand Bartoš z čísla 2. Jest-li tehdy zvedl ruku k souhlasu, doma, to je v obci mezi spoluzemědělci myšlenku socialisace neproklamovál. Možná, neměl vliv na svoje kamarády a nebo měl obavu první začít.

JZD – 1953

I když se v roce 1953 Jednotné zemědělské družstvo ustavilo a zahájilo činost, nebylo ani jednoho zemědělce, který by se do družstva přihlásil. Bylo to zemědělské družstvo bez zemědělců. Marné bylo přesvědčování a získávání alespoň 3-4 zemědělců, kteří by práci organisovali a svými zkušenostmi pomáhali k lepšímu rozvoji družstva. Členové družstva,

vesměs zaměstnanci v různých závodech tak zvaní stavo a kovozemědělci neměli praktických zkušeností pro zemědělskou výrobu, museli platit cizí ošetřovatele dobytka a také předsedu družstva.

Se strany Místního národního výboru dostávalo se družstvu pomocí organisováním pracovních brigád při špičkových pracích, se strany Okresního národního výboru také se vycházelo všemožně vstříc zrovna jako od okresního býra strany. Co však to bylo všechno platné, když nebylo stálých pracovních sil v zemědělství obeznalých. Sebemenší neúspěch družstva, býl zemědělci kritisován a poukazován na neschopnost družstevníků. Myslím, že tím nikomu neublížím když pznamenám, že bylo mnoho zemědělců, kteří měli radost z neúspěchu i se škody, které družstvo utrpělo. Jest-li pošla slepice, věděla o tom celá vesnice jak v družstvě chcípají slépky. Jest-li bylo trochu plevek v cukrovce, byla tato samá plevel přesto, že kousek dál byla cukrovka zemědělce v mnohém horším stavu. Mladé družstvo se bránilo seč mohlo, členové družstva přes týden pracovali ve svých závodech, ale každou volnou chvilku, každou neděli pracovali na společném hospodářství s tím vědomím, že se přece najde rozumný zemědělec a převezme alespoň to nejdůležitější, to je vedení a organisování zemědělské práce. Podmínky byly velmi dobré jen vůle byla špatná se strany naších zemědělců. Pozemky téměř všechny ccá 60 hektarů v dobré bonitě, hospodářské budovy pro začátek úplně vyhovovaly (na bývalém Slivovém) dobytek hovězí, vepřový, pára dobrých koní, a to hlavní, chuť a nadšení členů ku každé práci. Co však bylo platné nadšení i chuť k práci, když výsledky musely se dát stálým pracovníkům kteří nebyli stoprocentní, nelnuli láskou k društevní práci naopak, snažili se co nejvíc z družstva jak se říká, trhnouť a mám za to že k tomu všemu byli podporováni od soukromých zemědělců, kteří měli radost z družstevního úpadku. V důsledku těchto okolností družstvo prodalo dobytek, zásoby obilí a jiných produktů s každým, kdo v družstvě pracovál se čestně vyrovnalo, zaplatily se pohledávky a pozemky i celé hospodářství které bylo pod národní správou, dáno k dispozici Místnímu národnímu výboru. Místní národní výbor se svolením vyšších orgánů nabídl pak hospodářství i z pozemky Plemenářské stanici ve Bzenci, kteréžto už dříve jevila o toto zájem, tato nabídku přijala a na místě dříve Leopolda Slívy, zbudovala velkou Plemenářskou stanici se stájemi pro 16-20 plemeníků, laboratoře, stáje pro koně, sýpky, byty pro zaměstnance, přibrala další pozemky k obdělávání (65 ha celkové výměry) Po odstupu né deseti ale pěti let, litují naši zemědělci svého špatného postoje k prvnímu Jednotnému družstvu zemědělskému. To říkají dnes, kdy založili sami zemědělské družstvo a vidí, co všecko se musí budovat. A tehdy to zbudováno bylo!

To, co jsem na předchozích stránkách uvedl, je jenom stručný výtah té celé směny života našeho lidu, které se udály za uplynulých deset let. A jak se říká, že s jídlem roste chuť, tak je tomu i se současnosti. Mnozí lidé ještě nejsou spokojeni, stále mají jakési nedostatky v tom či onom. Každý z nás hledí jenom v před, stále k lepším zítřkům. Starší občané porovnávají uplynulé léta z nynější dobou a dovedou posoudit ten velký rozdíl mezi tehdejškem a dneškem. Základem života každého člověka je, aby ve zdraví a spokojenosti mohl žít. Spokojenost přináší ohodnocená práce, bez které nelze žít. Bez práce nejsou koláče. Byly doby, v letech 1930-35, kdy se toto přísloví plně uplatňovalo v mnoha rodinách i v naší obci. Nebylo práce a když i byla, nemohlo se počítat dokud bude. Někdy třeba pár dnů. Přišla sobota a dělník obdržél pár korun a na přídavek slovo: „Musíte vysadit!“ Toto pamatují starší občané, kteří byli odkázání na výdělek z práce na stavbách a v továrnách. A co zemědělci, hlavně ti drobní? Mohl-li prodati trochu obilí a toto přivezl na trh, neměl jistotu jest-li jej prodá a jak. Obchodníci obilím většinou židi měli zájem lacino nakoupit a dráže prodat. Hledali příčinu jak zemědělce „zcuchat“, aby od něj obilí levně dostál. Obilí bylo drobné, chudé, vlhké a t.d. Co měl sedlák dělat, peníze potřebovál, tak prodál zač za to. Ve stáji měl kus dobytka hovězího nebo vepře na prodej. Čekál až se ozve: „Prodejte na maso“, zavolál

řezníka a nabídl ke koupi. Sám si oceníl, řezník nabídl o mnoho méně, nedohodli se, přišel druhý řezník poslaný prvním a ten nabídl ještě míň a výsledek? Zase se prodalo jen aby byly peníze. Nejinak bylo s prodejem drůbeže, másla a vajec. Nabídka velká, ovšem z vyšších kruhů i poptávka, ale nabízející měl velmi malý zisk. A když se tak najednou objevíl exekutor a pro neplacení daně nebo úroků z dluhů zabavíl hospodáři dobytek nebo kus nábytku a tento se v exkuční dražbě na úhradu pohledávek prodál, byl i pláč v rodinách. I toto pamatují starší občané. A pamatují také tu skutečnost, kdy se prodály v exekuci celé zemědělské závody z živím i mrtvým inventářem a že bývalý majitel se musel na hodinu ze svého kdysi domu vystěhovat. Tyto události nejsou z doby daleké. To se psál rok 1934-35, za vlády předmníchovské republiky, kdy se mluvilo o humanismu a demokracii. Mladí lidé z toho všeho neví nic a když jsou minulé léta kríze, nezaměstnanosti, exekučních dražeb a všech těch dalších těžkostí připomínána, jsou mladými lidmi přijímána jako pohádka o hloupém Honzovi.

Nikdo si nepřeje návrat zašlých dob, všichni chceme žít životem radostnějším bez obav dnes co bude zítra, nemůžeme ale chtít, aby se naše přání plnilo jak bychom chtěli. Průmysl daleko předstihl zemědělství a tu je zapotřebí, aby se tato dvě odvětví co nejdřív sblížila, vyrovnala. Pak teprve může a bude odstraněno mnohé z dnešních neostatků. Až bude dostatek levného masa, sádla, másla, cukru a dalších životních potřeb, nastane doba levného průmyslového zboží, bude práce a výdělek, bude také spokojenost i v těch rodinách, kde se jím zdá, že není všecko jak má býti. Poohlédnéme se zpět jenom na období deseti let, to je od roku 1948 do 1958 a nebo od Osvobození naší vlasti Rudou armádou v roce 1945, to je třináct let musíme z hrdostí konstatovat velmi značné zvýšení životní úrovně naších občanů. Perspektivy, které jsou Komunistickou stranou a vládou národní fronty do budoucna rýsovány a které pracující lid naší vlasti přijímá za své uskutečnění jsou předpokladem, že za dalších deset let, možné je, že to co je dnes v této Pamětní knize psáno, nebude provdou tak jako to, že před páru léty byla nezaměstnanost a exekuční dražby. Kdo bude za deset let pokračovatelem v psaní kroniky, nech porovná dnešní zápis a uvidí další rozkvět naší rodné obce. Bude záležet na každém občanu, jakou cestu připraví pro rok 1958 až 1968. Musí to být cesta, Budování socialismu!

Jednotné zemědělské družstvo.

Minulý rok 1957 býl pro naši obec velkou změnou v oblasti soukromého hospodaření na úseku zemědělské výroby. Mám za to, že jsem velmi obšírně zaznamenál celý průběh jak k tomuto, řekl bych, převratu došlo a nikterak jsem se nesnažíl zamlčovat pravdu, že předcházela nějaká spontání nálada pro společnou práci. Naopak, ponechávál jsem značnou rezervu dobré vůle pro další léta. Na krajské konferenci kronikářů, která se konala 17. srpna 1958 v Uh. Hradišti, jsem ve svém diskusním příspěvku mimojiné prohlásíl: Chceme-li my kronikáři uvést v zápisech pravdivý obraz toho, jak se přecházelo od soukromého zemědělství k zemědělství družstevnímu, pak se tím budeme muset zabývat několik let. Delší dobu potrvá, než se zemědělci vžijí do nového podnikání, než definitivně slůvko „já“ změní na „my“. Tato slova jsem zde prohlásíl a těchto slov se držím.

Aby budoucí čtenář těchto záznamů mohl posoudit vývin družstevní práce v zemědělství, mám tu nejlepší snahu předložiti obraz celoroční práce a poukázati na její dobré i špatné výsledky. Dne 11 a 12. února konala se výroční členská schůze, která byla společná se členy družstva řekl bych zakládajícího s členy, kteří přistoupili v roce 1957. Členská výroční schůze rozvržena na dva dny a to vždy odpoledne ode čtrnácti hodin. Účast byla téměř stoprocentní. Program výroční schůze: Správa předsedy družstva, správa vedoucího rostliné a živočišné výroby, správa účetního a pokladníka, správa revisní komise, schválení celoročního

výrobního plánu, schválení účetní uzávěrky, a proplacení za odpracované jednotky členům družstva. Uvedené body programu nebudu rozvádět, ponechám je na konec tohoto zápisu a pak si porovnáme výsledky dosažené v roce 1957 a v roce 1958. Letošní výsledky mě budou známy velmi brzy, neb výroční členská schůze bude se konati 6 a 7 února a mnohé z důležitých hospodářských výsledků jsou mě už dnes známy. Ještě není uzavřena finanční otázka a ta je hlavní pákou družstevního hospodaření. Zatím se podíváme, jak se pracovalo aby ta páka byla dobrá a také byla pevnou základnou pro rok 1959.

Zatím se podíváme, jak se v družstvu v roce 1958 pracovalo, jak byla práce organisována a jaké byly výsledky společné práce. Začátek společné práce býl hnojení pastvin umělými hnojivy. Musím hned se začátku poznamenat, že to byly ve velké většině ženy družstevnice, které se této první práce zůčastnily. Byly pěkné lednové dny a také práce šla, jak se říká, od ruky. Příchodem jara nastaly další práce, rozmetání umělých hnojiv pod cukrovku a ječmen, rozhazování chlévské mrvy pod brambory, zkrátka práce byla denně, jak už to ani jinak býti v zemědělství nemůže. Na lánech se objevily traktory se smykami, potahy 10 až 15 párů s bránamy a secími stroji. Do připravené půdy vkládalo se zrno ječmene a směsky, základ nové úrody. Seje se cukrovka tentokráte na 50 hektarech krmná řepa na 25 hektarech. Pak přichází na řadu brambory rané a pozdní, kukuřice na siláž a tak dále. Než-li se tyto práce skončily, už se ukázaly první řádky zelených lístků cukrovky. A to je povel k práci, která pak potrvá delší dobu. První okopávka cukrovky se prováděla společně. Byla radost se podívat na nastoupené řády žen družstevnic v počtu 50 až 70, kterak se pustily do práce. Vždyť každá z nich je si vědomá, že od začátku až do konce, je a bude to práce výhradně jejich.

A jak se vykoná první práce, takový bude další postup. Jednocení cukrovky, druhá okopávka a sklízeň, provádělo se podle pracovních norem. Téměř každá členka měla za úkol pečovati o 50 árů cukrovky. Někdo by si pomyslíl, jedna žena a 50 árů, to je dvě a půl míry, ta se nadělá. Ono to není tak, ku každé práci musí být kladný poměr to je základ úspěchu a další je, prospěch. V loňském zapisu jsem uvedl, že ženy jsou hotový diplomaté, dovedou počítat. Za jednu měřici obdělané a sklizené cukrovky se počítá 18 jednotek. Podle plánu to bude 216 korun a 36 kg obilí naturálie. Poznamenávám: Plánovaná jednotka je 12 korun a 20 kg obilí. Ovšem, výsledek býl jiný. Když se přidělovaly délky po 10 árech, neobešla se tato práce bez křiku a hlavně, kde byla cukrovka blízko vesnice. Letos byla naseta téměř všechna blízko, na honech v Krůžku, Nad kružkem, Malé páté, Kučný žlébek, Křivé a Pod příčnou. Vzdálenější kony byly na Blaních a pod Komenskou. Byly některé ženy, které chtěly né dvě a půl míry, ale 3 ba i 5 mír. Proto ten křik a pomalu i hádky. Vedoucí rostliné výroby se usmívál, když viděl takovou náladu a také jak by né. Padesát hektarů je velké množství a k tomu doba pokročilá. Práce byla opožděna následkem nastalých déšťů které cukrovku popohnaly k růstu a jakmile se promešká agrotechnická lhůta, pak jsou už výsledky sklízně špatnější. Proto jenom z vesela a chutí do práce, říká rostlinář Martin Hasoň. Dík ženám družstevnicím, do 15 června je všechna cukrovka vyjednocena. Aby snad čtenář těchto řádků nemyslél, že oněch 50 nebo 70 árů cukrovky ošetřila jenom jedna družstevnice, tak poznamenávám, že ve většině případech pomáhali členové rodiny a při sklizni také muži a odrostlejší děti. Nebylo zvláštnosti, uvidět na lánu 150 osob a hlavně v pátek a sobotu, ba i v neděli, kdy byli mužové doma ze zaměstnáni. Nejinak vypadala práce při sázení brambor. Na honě v Padělcích bylo použito na sázení kombajnu. Ostatní brambory se sázely obvyklým způsobem, do brázdy. A to zase byla práce žen. A sklízeň brambor, ta se prováděla také obvyklým způsobem, vyoráváním. Jak sklízeň cukrovky, tak i sklízeň brambor, obojí bylo ztíženo častými dešti. Pokud jsou tyto kultůry sázeny v písečné půdě, není ani po dešti práce se sklízni tak obtížná, bohužel, v našém katastru takové půdy je velmi málo. Musím ještě poznamenati, že letos narůstla cukrovková bulva veliká, převelika, jak v té pohádce. Některá vážila 6 až 8 kg bez chrástu!

Sklízeň sena a jeteliny. Louky se ponejvíce kosily ručně, jeteliny strojně. Při skládání suché píce zase ponejvíce pracovaly ženy, muži byli zaměstnáni kosením a svážením píce do skladů. U této kapitoly se musím trochu pozastavit. Uvádím, že louky se kosily ručně. A těch luk má družstvo hodně a k tomu takové, že stroje ani nelze použít. Ten katastr zde zůstane možné však je, že během několika let se louky změní na pastviska a nebo ornou půdu. Pro zajímavost uvádím louky v roce 1958. Pod končiny ccá 40 hektarů, v Těžovcoch asi 4 ha v Hradčovcoch také asi 4 ha, celkem asi 50 hektarů. Těch několik družstevníků, stálých pracovních sil, nezvládlo tyto louky samy pokosit, vždyť byla i jiná práce pro muže. Musely se kosit jeteliny a vojtěšky, skládat na sušáky nebo jenom do kopek, co bylo suché, bylo nutné odvážet k tomu ještě časté deštivé přeháňky. Představenstvo družstva se obrátilo z výzvou na stavo a kovozemědělce, písemně je zvalo, aby aspoň v pátek a v sobotu přišli pomoci louky kosit. Nebyli voláni takový, kteří vlastní do dvou hektarů půdy, ale až nad dva hektary. Z 56 pozvaných, dostavilo se 12 kosičů. Sklamali muži, družstevníci: Nepochopili nutnost této důležité práce. A sklamali mladí synkové zemědělští. Pokud otec hospodářil soukromě, nenechál syna odpočívat, jakmi-le je ale v družstvě, nedovede synovi poručit a nebo nechce. Následky této lhostejnosti se pak projevily při sklízni. Tráva na lukách stárla těch několik kosičů nestačilo, seno v kopkách ztrácelo na kvalitě, občas namoklo svážet něměl kdo, koně stály ve stájích. V hospodě se kritizovalo představenstvo, že nedovede hospodářit. Kdyby bylo pochopení aspoň takové jak se stalo při pozdějším kosení luk v Těšovcoch kde nastoupilo přes 60 kosičů, mohla býti situace jiná a uspokojivá. V tempu senoseče a sklízni píce, začaly lány ječmene a rži povážlivě žloutnout. 19. července započaly žně. První réž na honě v Malých trnovcích a Ovčírkách. Jelikož je povalena, kosí se ručně. A pak už to jide bez přestávek jedno za druhým. Dne 30 července započato ve výmlatu. Čtyři mlatičky jsou v provozu. Pracuje se na dvě i tři směny. Počasí žním nepřeje. Časté bouřky z lijavci velmi ztěžují práci a znehodnocují obilí i v mandelích a slámu ve stozích. Venkovský člověk je zvyklý s přírodou se rvát. Sotva poslední kapky vody spadnou, jide se znovu. Žně, to je snad nejdůležitější v zemědělství. Ostatní kultůry mohou zmoknout, těm déšť neuškodí, naopak, prospívá, ale obilí, to je něco jiného!

Obilí je zralé, několikráte do něj naprší a už zrno s klasů padá. Stačí malý větřík a už je spousty zrna na zemi. A to se už nedá sebrat. Proto je nutné využít každé vhodné chvílky, pokosit, svázat do panáků. No a letos tomu tak bylo. Objevil se malý mráček na obloze a býl z něho notný déšť. Dne 31. srpna ustál hukot mlátiček, jednotné zemědělské družstvo skončilo výmlat. Je po žních. Postup žňových prací nerozvádím, každý ví, že když se žne ať strojem nebo ručně, musí se snopy skládat, mandele odvážet k mlatičkám a provádí se výmlat. A že při těchto pracích jsou ponejvíce ženy, to je známo všeobecně. Já bych chtěl tak trochu poukázati na žně a hlavně výmlat obilí. Slýchával jsem po žních naše zemědělce, kterak hodnotili výsledky svojí práce. Každý věděl kolik kterého obilí namlátíl a některý si dávál i pozor, aby věděl z které trati býl jaký výnos. Tak na příklad: Žito předslatinů sypalo lepší jak z Podbrodští, ječmen býl lepší na Ovčírku jak v Malém trnovci a podobně. A když se tak ze zvědavosti zeptál mlatičkáře, kolik ten neb onen zemědělec namlátíl, když u něj mlátička hučela den nebo i dva, to věděl mlatičkář skorem na chlup. Ty bylo ještě v roce 1957, pokud velká část zemědělců hospodářila soukromě. V roce 1958 byly také žně, ovšem žně družstevní. Byly lány žita, pšenice, ječmen a směsky, no, bylo toho mnoho. Jak by taky né! Vždyť 75% půdy je začleněno v družstvu! Zkrátka je to družstevní, jaké pak starosti pro jednotlivce. Jednotlivec to stejně nezvládne, na to je 8 členů představenstva. Mají za to jednotky, tak ať se starají i o výmlat! No, snad se starali ale né s péči dobrého hospodáře. Nedovedli organisovat výmlat. Bylo po žních, po výmlatu a žádný fukcionář nevěděl a neví, kolik se namlátilo, jaký býl hektarový výnos toho neb onoho obilí. Žádný z mlatičkářů to neví a co ví, není pravdou. Skladník neví, vedoucí rostliné výroby tak jenom odhaduje a předseda? Ten aspoň poví pravdu: „Dělali jsme to špatně, nebyla žádná kontrola“! Jest-li se nějaký

metrák musél ztratit, neříkám ukrást, to je trochu hrubý výraz, pak se to dělo proto, že jsme to dělali „špatně“. Kdyby ale zůstalo jenom při tomto konstatování, budíž, ale ono to mělo další odezvu. Členové a členky nemohli tomuto jednání příjit na chuť a tím ochabla nálada ku práci. Je samozřejmé, že s tímto mnoho dobrých členů a členek, kteří se nejvíce ve žních napracovali, nemohlo souhlasit. Úroda byla vesměs dobrá, musí být i výnos dobrý. No co se dá dělat, už se stalo. Nedostatečná organisace práce a malá odpovědnost zůčastněných.

Že to asi neklaplo podle očekávání, ukázalo se na první schůzi členské po žních. Uvedl jsem na straně 261. že plánovaná jednotka naturálii byla 20 kg obilí. To je omyl. Plánovaná jednotka obilí byla 250 kg. Teprve na této schůzi byli členové požádáni aby toto množství bylo upraveno na 200 kg, aby byla dostatečná krmivová základna. Prý, nebýl výnos takový, jak se očekávalo. Že rozhodování nešlo jak na drátkách je jasné. No, ale co se dá dělat. Žně dvakráte nebudou, máme ústájeno 37 koní, 142 dojnic 268 kusů mladého dobytka, 9 hříbat, 51 prasnic, 325 prasat včetně selat, 1 páru volů na výkrm, toto množství zvířectva cosi za rok spotřebuje a hlavně mladý dobytek a prasata. Přítomní členové těžko zvedali ruky k souhlasu na 2 kg. A to né všeci, ale přece většina. A teď spočítáme co tímto činem bylo získáno. Plánovaných jednotek na všechny práce v družstvu bylo pro rok 1958, včetně živočišné výroby 52 tisíc, překročilo se o 3 tisíce, tedy celkem 55 tisíc. Na jednu jednotku se uvolnilo 0,5 kg obilí, tedy celkem 275 q obilí skrem tři vagóny. Nechci říct, že se tak stalo následkem špatné kontrole při výmlatu, ale něco z toho pravda je. Dalším nedostatkem a řekl bych zaviněnou chybou odpovědných činitelů bylo, že nedovedli využít letošní bohaté úrody jeteliny. Téměř každý zemědělec říká: Takový rok na jeteliny bývá tak jednou za 10 let a ti mladí říkají, že se nepamatují aby se jetelina mohla třikráte kosit. A letos tomu tak bylo. Druhá jatelina byla lepší jak první a třetí, také velmi dobrá. Soukromí zemědělci kosili tedy třikrát, ale družstvo jenom dvakrát. A ta druhá jetelina byla prah ubohá. Dovede si každý představit i to kosení ať strojem nebo ručně? První se posekla v čas, druhá s třetí pohromadě, jedna byla černá druhá zelená. Při sušení polovina jenom trsy. Nedbalosti né jenom funkcionářů, ale všech, kdož tomuto rozuměli a po účinku pokyvovali hlavama „mělo se to“ ztratilo se jakási stovka q kvalitní píce. Nemysli si milý čtenáři, že vinu nad takovým počínáním měli skušení zemědělci nebo skupináři? Vina byla na představenstvu. Je to také správné! Přísloví jedno říka: Někomu stačí nešeptnout a hned pochopí, někoho však musíš klackem uhodit aby pochopíl. V tomto případě nebylo zapotřebí klacku, ale traktory se žačkami a kosit. O tu další práci, jako je skládat na sušáky, by se postaraly ženy družstevnice a důchodci. „Začátky budů těžké“ řekl Martin Hasoň na první společné členské schůzi. Tomu jsme věřili. Ovšem těžké a těžké, dá se rozumět také dvakrát. Těžká je práce z lidmi neskušenými, kteří nemají kladný poměr k práci, vidí v ní otrokárnu a ze všeho mají nejraději když „padla“ a při výplatě hodně peněz. Jiná je práce z lidmi, kteří tuto vykonávají s chutí s elánem, z lidmi, kterým jak se říká „práce k srdci přirůstla, mají z ní radost. Toto jsou moje dlouholeté zkušenosti. Tož tak si uvažuji nad tím naším družstvem. Vždyť je zde přes šedesát výkoných zemědělců a většina z nich má za sebou padesát let, tudíž mají dlouho lété zkušenosti v zemědělské výrobě a nedovedou dobře hospodářit, jakmi-le se dostanou do většího celku. Vždyť většina z nih, hospodářila na 8 až 15 hektarech zemědělské půdy a je pravdou, že byli dobrými hospodáři. Proč by to nemělo jíti dobře v družstvu? Pracovních sil je dosti, jenom organizátoři práce schází. Nechci přirovnávati zemědělství k práci na příklad ve stavebnictví! Ale porovnejme to. Mistr, nebo lépe řečeno polír provádí malou stavbu, kde pracuje 20 lidí, dělníků, většina rozených stavařů. To se mu dobře pracuje. Najednou je jejmu přidělena stavba velká všelijak kombinovaná a musí zaměstnat třeba 100 i více dělníků. A tito musí pracovat tak aby dosáhli určité procento produktivity, práce musí býti provedena odborně, kvalitně do stanoveného termínu, musí se dbáti bezpečnosti při práci, šetření materiálu plnění plánu hrubé výroby a dalších ukazatelů. Na tuto práci jsou nejvýše dva: polír a stavby vedoucí. Co je zde zapotřebí? Tito dva lidé musí dáti hlavy dohromady a udělají si

plán, organisace práce. S tímto plánem seznámí vedoucí pracovních čet, tyto si udělají nebo také neudělají závazky a jede se. Denně se provede kontrola, jak se plní organizační plán a když to někde neklape, hledá se příčina a náprava. Tomuto se u nás říkalo: Odpovědnost! Proč by toto nemohlo jít takhle i v zemědělství? Je zde představenstvo jako vedoucí, odpovědná složka. Je zde předseda, jako nejvyšší autorita družstva, je zde vedoucí výroby rostliné, živočišné a výstavby. Jsou zde skupináři a vedoucí pracovních čet. Ti hlavní by měli práci organisovat a ti ostatní tuto podle organisačního plánu provádět a denně podávati zprávu, jak se plán plní. A upozornit na to, co by bylo lepší vykonat. Toto je názor můj a býl na schůzích představenstva i členských , nejednou nanášen. Ovšem, realisován doposud nebýl a ještě dlouho nebude. Pro podobnou organisaci je zapotřebí delšího školení a co hlavního, viděti skutečný úspěch. A ten sám nepříjde.

Ocenění dobré práce JZD

Bylo by nesprávné kdybych v naší kronice neocenil i dobrou práci družstva. Vzál bych za základ slova předsedy s. Františka Juřeníka č. 150, který na omluvu nedostatků nejednou řekl: Žádný z nás se nenarodíl družstevníkem, nemáme skušeností! Učili se jak představenstvo tak i členové družstva. Jednou, řekl bych snad největší starosti bylo, jak udržet aspoň v trochu dobré kondici společně ustájený dobytek. Svod dobytka proveden od nového roku, ovšem né do kravína, ale do stájí k jednotlivým družstevníkům po 4 neb 6 a v některých případech i po 10ti kusech. Dobytek se zvedl ale krmiva se přivezlo s ním málo, nebo i žádné. U mnohých družstevníků byla taková metoda: „Nech si to už enom veznů, nech mám pokoj a nemosím poklúzat“. Představenstvo se muselo o krmivo postarat, muselo se kupovat a to celé vagónové náklady. Koupila se sláma obilní i kukuřičná, koupilo se seno i jadrná krmiva, šrot, otruby, mláto. Kdyby býl každý družstevník dál z dobytkem ať hovězím nebo vepřovým aspoň část krmiv, nemuselo se vyplatit přes dvěstě tisíc korun za tyto produkty. Obdobně tomu bylo i se setbou a sádí. Kupovalo se obilí jak ozimné tak i jařiny, jetelové a travní semena, brambory. Když se pak na schůzi četlo, že náklady na krmiva, setbu a sádě pohltila téměř půl miliónu korun, bylo jasné, že plánovaná jednotka půjde směrem dolu. Uvážíme-li, že pokud by ten který zemědělec hospodářil soukromě, musél by dobytek, který dál do družstva přechovat do jara z vlastních zásob, rovněž tak by musél použít vlastních zásob obilí a brambor. Je sice pravdou, že většina se zavázala tyto, tak zvané přínosy proplatit v penězích. Kdybych měl o této kapitole psát, pak bych musél jenom pro tento účel věnovat hodně času. Hotově platíl málokdo a odpočítání s pracovních jednotek mnohému ani nestačilo. Bráti peníze za práci a platit dluhy z těchto peněz, to tak lehce nešlo. Něco se zaplatilo, zbytek zůstál v knize pasiv pro příští rok. Přestavenstvo zde prokázalo, že i přes uvedené obtíže, zajistilo co bylo zapotřebí. Na jaře vybudovány salaše na pastvinách kde se po celé léto až téměř do listopadu pásl mladý hovězí dobytek. Jeden salaš postaven v Pátem, druhý na Ovčírkách. Výstavba hospodářských budov pokračovala velmi úspěšně. První kravín postaven Stavebním podnikem z Uh. Brodu, svod dojnic do tohoto kravína, v počtu 96 kusů proveden 15 června. Ostatní objekty: teletník, silážová jáma, vepřín pro 200 Ks prasat, drubežárna, postaveno ve vlastní režii.

Pod střechou je druhý kravín pro 96 kusů, který bude do června roku 1959 odevzdán svému učelu. Mimo uvedených objektů provedeno několik menších adaptací hospodářských budov pro prasnice, kachny a kuřata. Na těchto pracích podílí se stavební skupina sestávající se čtyř zedniků, dvou tesařů a dvou pomocných dělníků. Podle nutné potřeby pomáhají tak zvaní brigádníci, kteří upsali závazky pomoci družstvu bezplatně, zdarma, určité hodiny a nebo za úplatu v pracovníh jednotkách. Vedoucí stavební skupiny s. Šojdr Martin, dobře organisuje práci svého kolektivu a má také velmi dobré výsledky. Téměř každý objekt je dokončen před plánovaným termínem a to znamená pro družstvo značné finanční úspory.

Stavební skupina našeho družstva s vedoucím s. Šojdrem je hodnocena jako nejlepší v okrese. A to je jistě potěšující pro každého člena. Abych v tomto zápise neopomenůl pracovníků stavební skupiny, uvádím jejich jména: Zedníci: Stehlíček František, Bartoš Tomáš, Dvořák Stanislav a Bartoš František. Tesaři: Ptáček Josef a Mahdal František. Pomocní dělníci: Matějíček Josef a Tomek František. Instalaci elektrického vedení provádí samouk Vaculín Ladislav. Poznamenávám, že uvedení členové stavební skupiny byli do nedávna vesměs výkonní zemědělci, ovšem, než-li k tomu došli, byli vyučení řemeslům až na Tomka, který vyučen není. Jsou na výsledky svojí práce hrdí a dávají dobrý příklad ostatním družstevníkům. V rámci družstevní společné práce, musíme konstatovati, že výsledky zaslíňují na druhé straně nedostatky o kterých jsem se zmiňoval. Nemám v úmyslu podceňovati schopnosti vedoucích funkcionářů družstva a klásti jim vinu za napáchané nedostatky. Znám je téměř od dětství, každého, mají dobrou vůli i snahu, aby hospodářství družstva prosperovalo, ale schází jím škola. Myslím, že žádný z nich nemá vzdělání vyšší, než-li obecnou školu. A pak, to musím přiznat, nebyla zde téměř žádná odborná pomoc z vyšších instancí. Mám za to, že nejlepší školou pro všechny družstevníky včetně představenstva býl rok 1958. Na výroční členské schůzi konané 14 února 1959 ozvalo se mnoho hlasů: Dostali jsme dobrou školu jak dobré tak i špatné práce. Musíme pracovat tak, aby výsledky byly lepší. Z chyb se musíme učit. Naším eminentním zájmem musí být, dosáhnout vyšších výnosů našich produktů, zvýšit příjmy družstva a snížit náklady. Pracovat tak, aby pracovní jednotka byla hodnocena směrem nahoru, né dolu, jak tomu bylo v roce 1958. Když se dobrá vůle projeví u všech členů družstva, předpoklady k dobrým výsledkům zde jsou.

Činost výboru žen.

Činnost VŽ

Před časem býl v časopisu Naše Vlast uveřejněn článek, jehož pisatelkou byla členka krajského národního výboru soudružka Marie Jašková. V článku se poukazuje na malou pozornost se strany kronikářů, věnovanou práci žen na naší vesnici. A je tomu tak! Kdyby kronikářem byla žena, možné je, že by tomu bylo opačně. Nechci se tímto omlouvat, třeba jsem také lecos opomenúl napsat o našich ženách, ale snažíl jsem se podchytit každou činost, každou práci. Lidově demokratický stát dává stejná práva i stejné povinosti jak mužům tak také ženám. Není tudíž správné aby ženy zapojené ve veřejné činosti, kterou vykonávají mimo svojí každodenní práce, byly opomíjeny. Tak jako většina mužů je členy spolků a organisací, obdobně je tomu i u žen. Vrcholným, řekl bych orgánem je i v naší obci organisace Rada žen, nebo také Výbor žen. Ze svého středu mají zvolenou předsedkyni, zapisovatelku, pokladní a čtyři až pět členek výboru. Svojí činosti zasahují téměř do všech veřejných složek a záležitostí. Z naší obce je volená členka okresního národního výboru, tři členky jsou v místním národním výboře, čtyři členky jsou v představenstvu Jednotného zemědělského družstva, dvě členky jsou členy soudců z lidu a tak bych jmenoval ještě další instituce ve kterých pracují naše ženy. A že pracují dobře, o tom není pochyby. Vždyť čeho se ženy chopí, to musí jít. V mnoha případech předčí svojí vytrvalosti, muže. Já zde nebudu psát, řekl bych o docela všedních věcech, jako je příprava oslav Mezinárodního dne žen, nebo dětí. Toto se z menší nebo větší obměnou opakuje každoročně. Chci poukázat na činost Výboru žen, která má význam a prospěch pro širší veřejnost a má delší trvání. V naší obci býl zřízen tak zvaný žňový dětský útulek. To znamená, že po dobu žní, to je měsíc červenec a srpen, mohly dáti matky svoje malé děti od tří do pěti let do tohoto útulku, kde děti byly pod dozorem odborné vychovatelky, zde obdržely dobrou stravu, měli svoje zábavy a procházky i odpočinek. Matky děti na osm hodin ráno do útulku přivedly a večír o osmnácté a někdy i

později, si děti zase odvedly domu. Správě útulku se zaplatíl určitý poplatek, ovšem minimální a matky byly po celý den bez starosti.

Jak jsem poznamenál, tento útulek pro děti býl jenom po dobu žní, nejvíše dva měsíce a býl umístěn po dobu školních prázdnin v učebně ve škole. Je pravdou, že zemědělské ženy této v skutku dobré věci nedovedly využít. Byly zde děti ponejvíce z rodin tak zvaných stavo a kovozemědělců. To už je snad nemoc venkovského člověka a nemám v úmyslu kritisovat, hlavně naších zemědělců, že každou novou věc jakoby podceňovali. O tom máme mnoho příkladů odvodňováním pozemků počínaje a založením Jednotného zemědělského družstva koče. Jiná však nastala situace, po založení zemědělského družstva. Abych alespoň tak částečně osvětlíl otázku, proč nebýl zájem se strany zemědělských žen o dětský útulek. No dosti snadný! Bylo dosti zemědělských žen, které se málo věnovaly práci na poli. Neměly toho zapotřebí. Špičkové práce jako obdělání cukrovky, práci ve žních i podzimní sklízeň provedly ženy stavo a kovozemědělců za práce, které na pozemcích těchto majitelů provedl zemědělec potahem. Za jeden den práce potahové čtyři i pět dní práce ruční. Žena zemědělce připravila „nádenicím“ oběd, nebo svačinu a jinak se věnovala práci při domě. Tudíž, děti měla při sobě, opatrovala si je sama. Utvořením družstva, byla a je každá zemědělská žena odkázána, pokud jí to zdraví dovoluje, pracovati ve skupinách buďto v polní práci nebo živočišné výrobě. Tím vyvstala otázka: Co teď z malými dětmi! A této důležité otázky se chopíl Výbor žen. Svojí iniciativou dosáhly plného pochopení u okresního národního výboru, kde byla přislíbena všestranná pomoc hlavně co se vybavení i finanční pomoci týká. Výbor žen si vašk vzál za úkol zřízení útulku né jenom po dobu žní, to je dva měsíce ale po celou dobu, kdy jsou ženy zapojeny v polní práci a to měsíc květen až měsíc říjen. Nesnadnou otázkou bylo získání vhodných místností. Dětský útulek, nebo jak to předem ženy nazvaly mateřská školka, musí míti kuchyni, jídelnu, místnost ku hraní a odpočinek, šatnu a alespoň kousek dvorka neb zahrady pro hry a zábavu venku. Toto býl velký problém, kde tyto náležitosti získat. Za spolupráce z Místním národním výborem, hledaly se všeliké možnosti. Konečně i tato nesnadná otázka šťastně vyřešena. Díky patří zdejšímu občanu Frant. Zeťkovi a jeho manželce, kteří z nevšední ochotou dali nejnutnější místnosti k dispozici, sami se pokud mohli, uskrovnili a tak mohl býti dětský útulek dne 3 května dán do provozu.

U Zeťků na dvoře bylo ten den a ještě několik dnů veselo i pláče. Maminky sem přivedly dvacetpět dětí od tří do pěti let. A to víte co umí děti, pokud se mezi sebou nepoznají, pokud si nezvyknou na opatrovnice. Matka je zde zanechá a nesmí slyšet pláč svého děcka, to si musí zvyknout. Podobně to mají i opatrovnice, ovšem tyto bez pláče! Musí se snažit získat přízeň dětí, musí to s nimi umět. A ony to dovedou. Jsou taktéž matky dětí, mají, jak se říká „mateřskou“ trpělivost. Den za dnem ubíhá, děti si zvykly, hrají se, chodí na vycházky, řádně se nají i po obědě prospí, učí se různým dětským hrám, tanečkům a večér pak maminkám doma předvádí, co se zase nového naučily. Jsou rádi a šťastní všichni: Maminky i děti. Oželí se oněch 60 korun, které se měsíčně zaplatí jako malý příspěvek útulku, ale jsou bez obav a bez starosti. Vždyť je to něco více jak dvě koruny denně. Čtyřikráte denně jídlo a opatrnost dítěte k tomu. Od května až do konce měsíce října denně, mimo neděle a svátky a to od sedmé hodiny ráno do devatenácté hodiny odpoledne. Závěrem uvádím jména těch, kdo se o toto co uvedeno, stará: Kramná Emilie, předsedkyně Rady žen

Bartošová Božena, členka okres. nár. výboru

Velflová Jarmila, opatrovnice dětí a účetní

Slezáková Olga, kuchařka.

a Bartošová Marie, zastupkyně opatrovnic.

Mám za to, že jsem alespoň stručně zhodnotil práci našich žen, která není poslední, ale je začátkem. Vždyt umístění dětského útulku je jenom prozatimní, snad jenom na jeden rok. A naše obec potřebuje skutečně stálou mateřskou školku, která bude umístěna ve vhodných a trvalých objektech. A toto bude starosti Rady žen, jak toho dosáhnout. Svojí pílí a houževnatosti, věříme toho dosáhnou.

Československý červený kříž, místní skupina.

V předešlém zápisu jsem se pokusil stručně zhodnotiti práci Výboru žen a také jsem uvedl některé instituce, ve kterých ženy pracují a svými zkušenostmi a rozvahou pomáhají řešit mnohdy i ožehavé problémy. Tento článek chci rovněž věnovati naším ženám, občankám. Jaké poslání má Červený kříž? Na tuto otázku je snadná odpověď. Členové Červeného kříže na vesnici, mají býti nositeli krásné myšlenky zdravotnické a kulturně výchovné. Konají tyto zásadní povinosti ve prospěch občanů? Možno říci, že po této stránce ano. Téměř každý měsíc uspořádají zdravotní přednášku na které o různých nemocech hovoří odborní lékaři. Občané přednášky navštěvují a tak se seznamují o příčinách nemocí jako je rakovina, nemoci zaživacích orgánů, tuberkulosa, reumatismus, chřipka a tak dále. A když přednášející doprovází přednášku krátkým filmem, který jasně ukáže následky té které choroby, stává se přednáška zajímavější, poučnější. Členové Červeného kříže mají však další program. Jak některým chorobám předcházet. Mnoho nemocí pochází ze špatného, nebo lépe řečeno neodborného ošetření poranění té které části těla. Za tím účelem jsou členové odborně školení ve večerních zdravotních kurzech, aby dovedli poskytnout první pomoc tomu, kdo tuto potřebuje. Proto jsou v obci zřízeny stanice První pomoci, (v naší obci celkem osm stanic.) Každá tato stanice je zaopatřena nejnutnějšími obvazy a léky, které školený člen nebo členka v případě potřeby použije. A je věru dosti případů, kdy se této první pomoci vyhledává, zvláště ve žních, kdy se nejvíce různých poranění naskýtá. A naši samaritání jsou kdykoliv pomoc poskytnout ochotni. K činosti Červeného kříže patří také dětská poradna. A zde jsme zase u obdobného problému, jako uvedeno v článku předešlém. Schází vhodné místnosti. Dětská poradna potřebuje alespoň dvě místnosti: čekárnu a ordinaci. Dětská poradna je ustavena v naší obci již několik let. Za těch několik let se také několikráte přestěhovala z domu do domu. Členové Červeného kříže a Místní národní výbor se otázkou stálého, trvalého umístění této poradny nejednou vážně zabývali a hledali východisko z této situace. Na zbudování nové budovy, nebo zakoupení budovy pro tento účel, není finančních prostředků.

Naskytla se však příležitost. Před časem nabídl pan farář část farských stavebních objektů, kde byla dříve sýpka a kůlny pro hospodářské nářadí (pokud předešlí faráři měli zemědělský závod) a tyto objekty byly takřka v desolátním stavu, že by se na tomto místě mohlo něco prospěšného a užitečného, zbudovat. Pokud si pamatuji, měla se zde postaviti právě Dětská poradna a ještě další místnosti pro cvičení zpěvu a divadel. Byly zhotoveny i nákresy, požádáno o stavební povolení, ale záhadným způsobem, zůstala celá otázka kdesi v šuplíku. Přestalo se o ní mluvit. Stávající objekty chátraly, nikdo je neopravil a také proč? Zkrátka, byly ponechány svému osudu. Zub času pomalu ale jistě hlodál kamenné zdivo, krytinu i krov. Rada místního národ. výboru, navázala znovu jednání s panem farářem, zda by nebylo možno uskutečnit to, co se zde před páru léty plánovalo. Se strany pana faráře nebylo proti uskutečnění námitek, naopak, Rada místního národního výboru pověřila pana faráře, aby on sám, je-likož má zálibu ve stavebnictví, tuto akci pomohl uskutečnit a pak práci organisovat. Komise pro výstavbu navrhla, aby se na místě stávajících objektů zbudovalo částečnou adaptací a přístavbou nové zdravotní středisko, kde by mimo Dětské poradny, čas od času, v případě i stále ordinoval lékař. Finančních prostředků na tuto práci bude použito z části z doplňkového obecního rozpočtu a ze sbírky, uspořádané Místní skupinou Červeného kříže.

Práce dělnické i další odborné práce stavební, provedou se za pomoci dobrovolných brigád z řad občanů. Vyžádáno uřední povolení této adaptace a v jarních měsících započato s prací. Materiál potřebný, hlavně cihly získán z bouračky objektů a zbývající, dokoupen. Rovněž tak dřevo na krov a strop a krytina. Zdálo se, že práce bude ještě v roce 1958 skončena a Zdravotní středisko bude od nového roku 1959 v provozu. Různými okolnostmi se však stavba den co den zpomalovala, až na jednou zůstala úplně stát. Nebylo peněz na zakoupení dalšího materiálu. Nová sbírka ale co platno, nastaly mrazy, práce se zastavila. No doufejme, že někdy v květnu roku 1959 bude práce na Zdravotním středisku úplně skončena a toto bude dáno k dispozici svému účelu. Pak si jistě předseda místní skupiny Červeného kříže, Juřeník Josef číslo 30. soused farního úřadu, odechne. Bude míti o jednu starost méně.

Těmito dvěma články chci poukázati budoucím naším občanům, že né všecko, co se v současné době, myslím v létech kdy tyto řádky píšu, budovalo, šlo tak snadno a lehce, ale že bylo zapotřebí mnoho práce, starosti i obětavosti všech, komu záleželo na tom, aby naše obec nezůstala popelkou mezi obcemi v Uherskobrodském okresu. A není snad jednoho podniku, jedné práce, které by se v hojné míře neučastnily ženy. Tedy né jenom práci v domácnosti a v zemědělství ale na každém úseku budování, pracují bok po boku z muži. A zde, v místní skupině Červeného kříže teprve. Již v sestavení výboru je to zřejmé.

Juřeník Josef, předseda

Kubáňová Zdeňka, jednatelka

Kandrnálová Jiřina, pokladní

Haluzová Milada, kulturní referentka

Jančaříková Anna, instruktorka

Uvádím vedoucí funkcionáře, kteří organisují zdravotní akce, školení, přednášky, rozhlasové relace týkající se úpravy prostranství na návsi, čistoty dvorů a podobně. Konají záslužnou práci a všichni občané jím v této práci, pomáhají. A tak to má být. Vždyť co děláme, je pro nás a příští generaci.

Stavba kulturního domu.

V této kronice je téměř každý rok zmínka o kulturním domě. Naposled v roce 1957 na straně 197. Když bych ale chtěl hovořit více o stavbě kulturního domu, pak bych se musél vrátit alespoň čtyřicet let nazpět a hledati zápisy v první kronice, založené v roce 1920. I zde se často píše né však o kulturním ale dělnickém domě. Míti vlastní stánek pro pěstování kulturního života v obci, bylo vroucím přáním šumických občanů a hlavně dělníků. Různými okolnostmi, které mnohé z nich jsou i v této knize zaznamenány, nebylo možné dobrou myšlenku uskutečnit. Propagátoři dobré myšlenky jeden po druhém odcházeli do nenávratna, ale sémě, jednou zaseté klíčilo i když je někdy jakoby mráz popálil. Znovu ožilo v myslích těch kteří zde zůstali a stáli u kolébky rodící se myšlenky. Zalévána rosou víry a naděje vzrostla a dále roste.

Tak mě kolikráte padnou na mysl slova dělnické písně, kterou jsme ještě jako mladí dělníci velmi rádi zpívali: Zapějme si píseň bratři jak se volným mužům patří! A v předposledním verši se říká: I kdybychom padli všici, vstanou noví bojovníci, Rudý prapor zavlaje. Tak asi je tomu i z myšlenkou stavby dělnického domu. Bojovníci padají stářím, nemocemi, vstávají však noví a znovu zvedají ten Rudý prapor, prapor boje a víry, prapor vítězství. A zdá se, že nová směna, noví bojovníci zvlajícím praporem barvy rudé, zvítězili. Kulturní dům se v Šumicích staviti bude. Poněvadž tento článek píšu v roce 1959 v dubnu, mohu směle napsati, že už se i staví. Odvolávám se na stránku 197, kde je psáno o adaptaci

bývalé hostinské místnosti. Tato myšlenka úplně padla a na místě byvalé jatky, výminku, a ledovny, buduje se od základů novostavba Kulturního domu.

Jelikož jsem také jeden z těch starých bojovníků, kterým ležela myšlenka stavby dělnického domu v hlavě a obětoval jsem nejeden večér zkouškám divadelním, v nejedné akci jsem býl zapojen kde se daly získati nějaké peníze na stavbu dělnického domu, býl jsem zůčastněn práce radostné, kdy se korunky jedna ku druhé ukládaly ze stovky narůstl tisíc, k tomu druhý, třetí až čtrnáctý. Býl jsem přímým učastníkem doby nezaměstnanosti v letech 1930-1935. Tehdy jsem býl očitým svědkem bídy v mnoha dělnických rodinách. A když v roce 1933 měla se prováděti regulace řeky Olšavy směrem od mostu k Nezdenicím a obecní úřad měl na tuto práci přispěti částkou desetitisíc korun, nemaje však ani koruny v obecní pokladně a výpájčku mohl dostati jenom na osobní ručení členů obecního zastupitelstva, býl jsem to já, tehdy ve funkci předsedy Združení řemeslníků, který na úpěnlivou žádost zástupců dělníků nezaměstnaných (sám jsem býl také) a po sepsání protokolu na obecním úřadě ve kterém bylo uvedeno za jakých podmínek my, z naších úspor na Dělnický dům, desettisíc korun obci půjčujeme, osobně jsem tyto v tehdejší spořitelně vyzvedl a tentýž den předál obecnímu pokladníku a tento rovněž ten den je předál Zprávě vodních toků v Bojkovicích. Na druhý den, učiněn nábor nezaměstnaných do práce a započato z regulaci řeky Olšavy. Velmi nerad toto vzpomínám. Když jsem se i já zde o práci ucházel, býl jsem některými spoluobčany napaden, že co zde chci? Máš doma krávu! Ano, to jsme měli! A to bylo vše! To je jenom vzpomínka. Taková byla doba, kdy se jeden bál, že druhý jemu práci vezme. Nehledě k tomu, že nebýt peněz šetřených na Dělnický dům, neprováděla se ani regulace řeky Olšavy a nebylo ani práce pro nezaměstnané. No, tato doba je za námi uběhlo 25 let. Obecní úřad peníze zapůjčené vrátil i s úroky jak bylo v protokole uvedeno, ale ještě tentýž rok a sice v roce 1939 si je znovu vypůjčil na stavbu ohradní zdi kolem hřbitova. A to zase jenom proto, aby byla práce pro ty, kteří i tento rok byli nezaměstnaní. Obecní úřad pak zase peníze vrátil, ale byla již okupace, Protektorát Čechy a Morava. Na vkladních knižkách bylo uloženo asi šestnáct tisíc předválečných korun. Tento obnos stejně na stavbu dělnického domu nestačíl. V době krize, nezaměstnanosti byly malé přírustky, za okupace téměř žádné, stavět se nemohlo a nesmělo. Zbývala naděje: Až po válce! V roce 1945 jsme uspořádali dožínkové slavnosti ve Svobodné vlasti, zůstalo nám čistého zisku třicet tisíc korun. Už jsme zase stavěli! Ale v roce 1946, vyšel zákon o měnové reformě a naších téměř padesátjeden tisíc korun zůstalo na vázaném vkladu. Bylo dostavěno! Na jak dlouho? V roce 1953 byla druhá peněžní reforma, při které padly všechny vázané vklady. Tentokráte bylo úplně dostavěno.

Peníze jak předválečné tak i poválečné byly pryč. Zůstala jenom myšlenka na stavbu dělnického domu. A ta zvítězila v roce 1958. Mladí občané, dělníci a technici postavili jí za svůj cíl a staří jím pomáhají. Teď alespoň stručně, jak k tomuto cíli se došlo. Když už bylo stavební místo zajištěno, hledala se cesta, jak na to, aby se také stavělo. A když stavět, tak pořádně. První akce. Musí se vědět, co se bude stavět, co to bude státi. Místní technici dali hlavy dohromady, utvořili stavební komisi a ze svého středu pověřili stavebního technika Haluzu Josefa, aby vypracovál návrh kulturního domu. Stalo se! V krátkém čase býl návrh vypracován a předložen občanům k veřejnému nahlednutí. Po tomto aktu, který na občany zapůsobíl, uspořádána veřejná schůze, pořadatelem je rada Místního národního výboru. Na této schůzi bylo hovořeno jenom o stavbě kulturního domu. Hovoříl předseda M. N. V. předseda komise pro výstavbu při M N V, hovořili technici hlavně Kubáň Stanislav a do diskuse zasáhlo také více místních občanů. Všichni se vyjádřovali pro stavbu kulturního domu a slibovali všestranou pomoc. A to býl právě hlavní účel dnešní veřejné schůze. Vycítit myšlení veřejnosti. A to bylo kladné.

Po této akci, která jak se ukázalo byla úspěšná, následovala akce druhá, která měla dokázati skutečnost toho, o čem bylo na schůzi hovořeno. Rada Místního národního výboru

usnesla se na své schůzi na dvou akcích, které se ještě ku konci roku a hlavně v období vánočních svátků, budou uskutečněny. První akci, která byla spojena i s druhou, bylo: Provésti peněžitou sbírku a upsání brigádnických hodin které se zdarma na stavbě odpracují. Členové národního výboru obešli tak každý svůj obvod a celkový výsledek těchto akcí býl velmi dobrý. Peněžitá sbírka byla do 31. 12. 25.700 Kčs a závazky na odpracování brigádnickýh hodin 11.500

Ukázalo se, že naši občané jsou ochotni přinésti jakouko-liv oběť pro dobrou myšlenku, vidí, že bez řádných místností, prostředí, upadá kulturní život na vesnici, že je nutné chopiti se práce a už jednou skutečně budovati. Je samozřejmé, že na tento výsledek čekala komise pro stavbu kulturního domu! Znovu se mladí technici chopili práce a spolu s radou M N V hledali cesty a cestičky jednak na Okresním tak i na Krajském národním výboru, jak zajistit zamýšlenou stavbu. Musím poukázati na téměř nezlomnou snahu techniků Stanislava Kubáně a Josefa Kandrnála, kteří, jak my říkáme, čistili kliky na obou uvedených úřadech. Snaha jejich korunována dobrým výsledkem. Stavba kulturního domu zařazena do akce „Zet“ na rok 1958 a pro ten rok povolena částka dvěstětisíc korun k prostavění. Povolené pěněžité částky ze státního rozpočtu bude použito na zaplacení stavebního materiálu který bude dotován okres. nár. výborem, práce bude provedena sousedskou svépomoci. Na základě kominionelního řízení dne 21 února, bylo dáno úřední povolení ku stavbě a také, jak jsem již dříve poznamenál, ihned se stavbou započato. A né jenom to! Na stavbu dodáno 200q cementu, 170q kusového vápna, 140q železa jednak betonářské oceli, jednak železo profilové na ocelové vazníky, 140 m³ písku, 350 m³ říčního štěrku, další materiál je poukázán na další měsíce k odběru. Zkrátka, kulturní dům se už staví!

Hospodářské poměry.

Na základě směrnic jedenáctého sjezdu Komunistické strany československa kde se navrhuje zlepšení služeb občanstvu, usnesla se rada místního národního výboru po dohodě s místními řemeslníky, zříditi drobné provozovny některých důležitých služeb občanům, také v naší obci. Dne 26. června došlo k dohodě a dnem prvního července, usneení rady místního národ. výboru, vstoupilo platnosti.

Název služeb zní: Drobné provozovny při Místním národ. výboře. A združují následující služby: Holičství, malíře a natěrače, švadleny, stoláře, oprava drátěných plotů a pokryvače.

Vedoucím Drobných provozoven zvolen Hasoň Stanislav č. 8, holič, který má za úkol přidělovati jednotlivým provozovnám nahlášenou práci, objednati potřebný materiál provozovnám a provésti vyúčtování za vykonanou práci u zákazníka jakož i odměnu té které provozovně práci provádějící. Odměna – mzda jest za jednu hodinu vykonané práce. Zákazníku se připočítá na hodinovou sazbu 50% rezijních poplatků. Na příklad: malíř obdrží za jednu odpracovanou hodinu pět korun, zákazníkovi se však vyúčtuje sedm korun padesát haléřu. Hodinová sazba je u každé provozovny jiná a u švadlen je stanovena odměna za kus. Na příklad: za ušití damských šatů, domské halenky, ložní soupravy, krojové součastky a t. d. Potřebný materiál ku provedení práce, rovněž látky švadlenám, dodává si ve většině případech zákazník sám. Ze skušeností získaných za první pololetí možno konstatovati, že se provozovny osvědčily. Tímto uskutečněním zanikly v naší obci soukromé živnosti úplně až na jednoho kováře, kterému pro stáří živnost ponecháme, pokud bude moci pracovati. A dědeček Alois Šidlo, ještě si občas na tu svou kovadlinu perlíkem zazvoní. Poznamenávám. Melancholický zvuk Šidlové kovadliny, doprovázel dva kováře na poslední cestě, bratry Josefa a Jana Šojdra. Doprovodí někdy i majitele? „Časy se mění, co bývalo není,“ říkají mnozí lidé. Ano, mění se všechno kolem nás, staré formy práce i podnikání, mění se myšlení

lidí, žijeme v době, kdy každý den znamená něco nového. Buduje se nový svět, svět socialistický!

Přehled zemědělského sektoru v roce 1958.

Soukromý sektor obhospodařuje ku dni 31. 12. celkem 194 hektarů zemědělské půdy. Zajímavé je ale porovnání ve stavu hospodářského zvířectva, chovaného soukromým sektorem s ohledem zemědělské půdy a s porovnáním pak hospodářstvím Jednotného zemědělského družstva.

Uvedu stav hospodářských zvířat, hlavně skotu a prasat, podle záznamu evidence na Místním národním výboře.

Soukromý sektor zemědělství:	Zemědělská půda:	194 hektarů:
Stav skotu celkem	252 kusů	
z toho dojnic krav	194 "	
Stav prasat celkem	298 "	
z toho prasnic	7 "	
Jednotné zemědělské družstvo:	Zemědělská půda:	823 hektarů.
Stav skotu celkem	364 kusů	
z toho krav	138 "	
Stav prasat celkem	393 "	
z toho prasnic	51 "	

Dlužno ovšem připomenouti, že v zemědělské půdě družstva je zahrnuta také půda záhumenková která představuje asi 80 hektarů, stav záhumenkového dobytka není ale společný z družstevním.

Odečteli se oněch 80 hektarů z celkové výměry, zbývá 743 hektary pro vlastní hospodářství družstva. Připadá 1 kus ustájeného dobytka mimo koní na 90 arů. U soukromého sektoru na 43 árů. Na první pohled jsou zde značné rozdíly. Musí se však bráti v úvahu, že družstvo je v začátcích a převzalo půdu rozdrobenou, téměř každou parcelu jinak obdělávanou, jak jsem uvedl dříve, dobytek převzalo bez řádného zajištění krmiv. Nebylo stájových prostorů pro společné ustájení dobytka a nebylo skušeností k řízení tak velkého zemědělského hospodářství. Tyto a další okolnosti je nutné bráti v úvahu. Pro rok 1959 se situace zlepšuje a věříme, že bude stále lepší. Na závěr zemědělské otázky hlavně družstevní uvedu, jak byla odměňována práce členů družstva v roce 1958.

Pracovní jednotka plánována na 12 korun a k tomu 2 a půl kg obilí. Proplácelo se za jednotku 7 korun a k tomu 1 kg a 80 dkg obilí. Okolnosti, jak došlo k tomuto rozdílu, jsou uvedeny v kapitole na straně 259 a 266. Nebudu je znovu rozvádět. Jaké výsledky budou v roce 1959, bude záležet na mnoha ukazatelích a hlavně na velkých výnosech a malých nákladech. A dobré výsledky společné práce, musí se postarati každý člen družstva podle svých schopností. Jenom tak bude práce radostná a spokojenost zavládne u všech členů. Každý začátek nového podnikání je těžký a zvláště v zemědělství, kde je téměř všechno nové, nezvyklé. Dobrá vůle a odvaha však překoná mnohé nesnáze. Věříme, že i naše družstvo vykročí po nové cestě ku předu k radostnějšímu životu.

Různé.

Přehled počasí. Začátek roku se vyznačoval pocasím oblačným, teplota kolísala mezi 3 až 8 stupni pod nulu. Sedmého ledna nastává obleva, mrazy nejsou žádné, za to je bláta dosti. Teprve ku konci měsíce ledna nastalo tak trochu zimní počasí, které zase brzy povolilo a bylo střídavé i přes únor. Sněhu napadlo velmi málo, takže zimní sporty (saňkování, lyžování) byly velmi krátké. V březnu ponejvíce pršelo, polní práce se neprováděly. Teprve měsíc duben ukázál cestu do polí a popohnál co se v březnu zameškalo. Měsíc květen býl skutečně v květu. Kvetly jabloně, hrušky i peckoviny. A že i ti zmrzlí svatí se dobře májovým slunkem ohřáli, neměli možnost uškoditi ovocnému stromu. Celý měsíc květen nepršelo a také né do dvacatého června. Když květen vláhy nedá, červen se předá, říká staré přísloví. No nepředál se, ale přišel deštíček v čas. Cukrovka byla vyjednocena a senoseč teprve začínala. Horší bylo počasí v červenci. Od počátku bouřky, líjavce a žně se kvapem blíží. Od 15 července nastává změna. Nastává horké letní počasí. Teplota 28 až 30 stupňů a některý den 33 až 35 stupňů nad nulu. 19 července jsou zahájeny žně na láně J Z D.

A pak už to jde jedno za druhým. Měsíc srpen podobá se měsíci dubnu. Je takové aprílové počasí. Den pěkně, dva dny deštivé, bouřky, lijavce a k tomu pilné žně, svoz obilí a výmlat. Dnes se mlátí, sláma se ukládá do stohů a hned na to dva dny pořádně lije! Sláma se znehodnocuje, obilí v mandelích porůstá.

V Šumicích, 2. 11. 1959. Kubáň Ludvík

Poznámka: S technických důvodů, nebýl zápis v kronice úplně do 2. 11. 1959 za tento rok ukončen. Proto považuji tak učiniti dodatečne.

Počasí v měsíci záři bylo střídavé a poměrně chladné, což mělo velký vliv na růst řepy cukrovky z jejíž sklízni se záměrně odkládalo. Cukrovka se sklízela až od 10 října a to za stížených podmínek. Častými déšti půda rozmočena, cukrovka narostená jak v té ruské pohádce „Veliká převelika“, dny krátké. Lidé chodí z práce jak kdyby je v blátě pokoulál a pořádně napracování. Není zvláštnosti váha řepné bulvy 6 až 7kg a k tomu koule mokré půdy která je na řepě jakoby přilepena. Nelepší se provádí sklízeň brambor, pouze vidlemy. Jest samozřejmou věcí, že takto ztížená práce se protáhla až do prosince. A pak už zbyly do konce roku jenom běžné práce, ale stále za špatného počasí. Lepší se očekávati nedalo, blíží se konec roku 1958.

Poměry lidopisné.

V roce 1958 zemřelo 24 občanů. Nejstarší Martin Jančář 90 let, nejmladší Anna Velecká, 25 let. Mezi zemřelými jest také ředitel zdejší střední školy Petr Marek, který náhle zemřel 12. července, ve věku 50ti let. Jeho jméno je v této kronice téměř každý rok uváděno.

Narodilo se 28 dětí, přírustek je 4 občánci.

Tímto končím zápisy z roku 1958.

V Šumicích, dne 30. ledna 1959.

Zapsál: Kubáň Ludvík.

1959.

Výroční členská schůze J.Z.D.

Dne 12. února, zaplnil se sál Osvětové besedy. Družstevní rodina se zde sešla, aby vyslechla zprávu o činosti představenstva, revisní komise a hlavně zprávu hlavního účetního družstva. Nežli přikročeno k vlastnímu programu dnešní vyroční členské schůze, vystoupili s kulturním pořadem žáci zdejší školy pod vedením učitele s. Františka Bárty. Kulturní program dosti pestrý (zpěvy, recitace básní) vnesl radostnou náladu k nadcházejícímu, důležitému jednání. Na závěr programu vystoupila žákyně Liduška Juřeníková z čísla 150 a sólově zazpívala starou šumickou, řekl bych selskou písničku:

1.) To šumické Malé pole, to je bože políčko,
zasél sem tam majoránku a vzešlo mé žitečko.

2.) A co je to za žitečko vítr mě ho vymlátíl
už sa ten můj najmilejší z vojny domu navrátíl.

3.) Já na vojnu z vojny domu ty zas eště nevdala
na koho jsi moja milá, na koho jsi čekala.

4.) Čekala jsem můj Janíčku čekala jsem na tebe
až ty domu z vojny příjdeš že my svoji budeme.

To se samosebou rozumí, srdečný potlesk býl odměnou žákům i učiteli za pěkný program. Žákům se dostalo malé pohoštění a vesele odchází do školy. Přistupuje se k hlavnímu programu. Na jeviště přicházejí členové představenstva v čele s předsedou Františkem Juřeníkem, hlavní účetní Dr. Hruban a hosté.

Předseda po zahájení schůze podává zprávu o své činosti a vyhodnocuje činost jedtlivých členů představenstva. Tento postup jest známý u všech korporací a provádí se na výročních schůzích pravidelně. Nebudu se ve svém zápise zabývati tímto postupem. V zápisech, které uvádím v roce minulém, na straně 260 až 265 jest dosti obšírně hovořeno o nedostatcích, které měly velký vliv na výsledky hospodaření v družstvě. Je zde také zaznamenáno, že všichni vedoucí funkcionáři prohlašovali, jak se musí z chyb které se napáchali v roce 1958, učit, slibovali, že rok 1959 musí býti lepší, práce musí býti organisačně lépe podchycena, domácí pracovní řád musí být dodržován a t. d.

O tom, jak byla slibovaná náprava uskutečněna, bude psáno v další části. Na výroční členské schůzi bylo členům oznámeno, že pracovní jednotka je proplácena v peněžní hodnotě sedmi korunami, místo plánovanými 12ti a naturálie místo – 2 kg za jednu odpracovanou jednotku, jenom 1.80kg. Zkrátka, v učetní uzávěrce se jeví menší výnosy a větší náklady a tím menší zisk na straně jedné a překročení plánovaných pracovních jednotek na straně druhé. Jsme v začátcích, nemáme potřebných zkušeností, ale věříme, že to musí býti příště a stále lepší, takto hovoří funkcionáři družstva a tuto naději se utěšují členové družstva. Vždyť není možné abychom šli nazpět, musíme stále ku předu! Celoroční výrobní i finanční plán který býl schválen dává perspektivy k dobrým hospodářským výsledkům. I ta odměna za pracovní jednotku bude snad lepší i odměna v naturáliich. No, nedá se už nic jiného dělat, než-li se smířit z výsledkem jak je předložen. Mladé družstevnice přináší na stoly koláče, pivo, limonádu a víno vyrobené z planých hrušek, řízky vepřové a bramborový salát. „Vesele, vesele i když se zle děje, šak ptáček neseje zpívá se vesele!“ natuje si kdosi u zadního stolu. Ten má pravdu, ozívá se jiný hlas. Šak až si dáme náš katastr do pořádku, odvodníme všecky

tratě a tím zůrodníme všecku půdu, dosáhneme vyšších výnosů, pak dokážeme, že šumické družstvo nebude mezi posledními v okrese. Naučíme sa také dobře hospodářit. Co sů naši zemědělci hlúpější jak úježďané nebo nezdeňané? Tak a podobně bylo hovořeno po skončení hlavního programu výroční členské schůze, v sobotu dne 12. února 1959, když se při hostině rozproudila družná debata. Takto hovořili ženy i muži! Budeme pracovati k tomu, aby výsledky byly stále lepší. A to je to potěšující, že lidé chápou nedostatky ve kterých družstvo plave, ale neztrácejí naději v lepší budoucnost. Jsou přesvědčeni o tom, že pouhé konstatování nedostatků nepozvedne družstvo, ale poctivá práce a touto získané výsledky jsou vodítkem k lepším zítřkům. Až zase na jaře, sluníčko ohřeje ten náš kraj, chopíme se znovu práce z důvěrou, že Výroční členská schůze začátkem roku 1960, bude veselejší a možná i hodnota pracovní jednotky poskočí ku předu.

Výroční členská schůze JZD za rok 1959, konaná 30. I. 1960

Podobně, jako začátkem roku 1959, sešli se naši družstevníci 30. ledna 1960 v sále Osvětové besedy, aby na výroční členské schůzi shodnotili výsledky svojí práce za uplynulý rok, aby schválili celoroční výrobní a finanční plán a zvolili nové představenstvo a další funkcionáře, kteří povedou družstvo v nastávajícím období. Pohleďme na chvíli do sálu. Po celé délce tři řady stolů, po obou stranách židle, stoly pokryty umyvací, bílými ubrusy, na stolech talířky s naloženými vdolečky, pivo, sodovka. Na jevišti dlouhý stůl pokrytí bílým ubrusem, kolem stolu řada židlí. V pozadí by mělo býti heslo, transparent, bohužel, na toto asi pořadatel zapoměl. No, budiž mu toto odpuštěno. Do sálu přichází členové družstva, ženy, muži, zasedají postupně ku stolum, muži spolu a ženy rovněž. V šatně se schází školní mládež. Sál se zaplňuje. Je 13 hodin 30 minut. Na jeviště nastupuje školní mládež vedena učitelem s. Svobodou, aby kulturní vložkou zahájili slavnostní akt. Bílé košilky a rudé pionírské šátky školní mládeže, mile se odrážejí od pozadí jeviště. Písničku vystřídá vhodná básnička a na závěr zaznívá, nová, hradištským souborem lidových písní a tanců nastudovaná píseň:

Dobré je, dobré je, že už není pána,

už nám neporúčá, už nám neporúčá

starodávný gazda.

Školní mládež odchází z jeviště a ku stolu zasedají: Předseda MNV Jaroslav Šojdr, předseda JZD František Juřeník, vedoucí rostlinné výroby Martin Hasoň, vedoucí živočišné výroby Jaroslav Hřib, hlavní účetní Dr. Hruban, vedoucí výstavby Martin Šojdr, zástupce Zemědělského odboru rady okresního národního výboru s. Skalka, uvolněný člen zemědělského odboru s. Bradáč a okresní zootechnik s. Hruboš, rovněž uvolněný.

Předseda družstva zahájil jednání, oznámil pořad a jako první podál zprávu o činosti představenstva za uplynulé období. O výsledku hospodaření na úseku rostlinné výroby podál zprávu Martin Hasoň. Ve zprávě poukazuje, že nebylo dosaženo plánovaných výsledků téměř v žádné kultuře. Tento nedostatek zdůvodňuje že u cukrovky nebyla správně dodržena jednak agrotechnická lhůta a druhá, závažná okolnost byla ta, že vývin cukrovky býl postižen suchem což se projevilo v celostátním měřítku. Obiloviny, přesto, že úroda byla velmi slibná, utrpěly značnou ztrátu vlivem deštivého počasí v době žní, řepa krmna a semenačka byla do značné části zničena povodní dne 16 srpna, rovněž tak podnože, které, podobně jako řepa semenačka dávaly velký předpoklad dobré tržby. Co se týká sklízně suché píce, nebylo rovněž dosaženo plánovaných výsledků, ale veškera píce byla sklizena v dobré kvalitě. Krmivová základna utrpěla citelnou ránu tím, že strniskové zaseté směsky vlivem suchého počasí vůbec nevzešly a i ty, které dříve byly zasety, nemohly se vyvinout pro nedostatek vláhy. Jedině řepka olejná

se vydařila a plán u této býl překročen. Rovněž brambory podobně jako cukrovka suchem utrpěly a výsledek sklízně klesl hluboko pod plán.

Obdobnou zprávu podál vedoucí živočišné výroby Jaroslav Hřib. Nesplnili jsme proto že nebylo zástavu dobytka, krávy špatně dojí, snúška vajec je neuspokojivá a podobně. Nechci se dále rozepisovat, musél bych opakovati to, co bylo hovořeno na minulé výroční členské schůzi, konané 12. února 1959. A to je už zapsáno. Opakovati slova, „musíme se z chyb učit“ považuji za zbytečná. Snad se jednou naučíme a pak bude i zápis v kronice jinak vypadati.

Správa vedoucího pro výstavbu byla konkretnější. Byla provedena adaptace stodol v čísle 92 a v čísle 10. Stodoly upraveny na vepříny, dokončena stavba kravína, postavena porodna pro 50 prasnic, vybudována jedna silážní jáma a t. d. Zde viděti kladné výsledky celoroční práce. Správa je podána jasně, bez poukazování na nemožnosti. Nedostatky je nutné odstraňovati a né je používat k argumentaci. Mimo výstavby pro naše družstvo je Martin Šojdr vedoucím výstavby v Pitíně. Správa hlavního účetního byla dosti obsáhlá. Jako takový předkládál výroční členské schůzi čísla, bilanci za uplynulý rok. Náklady převyšují výnosy a to už mnohému z přítomných vrtá hlavou: Jaký bude konečný výsledek? A jak už ani jinak nelze, očekává se poslední slovo: „A hodnota pracovní jednotky činí 9 korunčeskoslovenských, mimo naturálii. Plánovana jednotka 12 Kč nebyla dosažena z příčin, které jste slyšeli ve zprávách odpovědných vedoucích, uzavírá účetní zprávu Dr Hruban. Mezi členy jsou slyšet hlasy: No proti lonsku je to o dvě koruny více, možná že to bude zase lepší.

Volby představenstva JZD.

Po přednesených zprávách přikročeno k volbám představenstva a dalších funkcionářů. Volby řídí předseda Místního národního výboru s. Jaroslav Šojdr. Úvodem seznamuje členy družstva, že Okresním národním výborem je pro naše družstvo doporučený za předsedu družstva soudruh Bradáč z Nivnice, který býl zakládajícím členem okresního národního výboru v Uh. Brodu. Rovněž soudruh Hruboš, který také působil na okresním národním výboře, je tímto doporučen pro funkci zotechnika našemu družstvu. Doporučení bylo projednáno a návrh kandidatůry obou jmenovaných schválen na společné schuzi představenstva družstva, rady místního národního výboru a výboru místní organisace komunistické strany československa. Předseda Jaroslav Šojdr žádá přítomné, aby se vyjádřili k tomuto návrhu. Z řad členů se hlásí Antonín Slíva, který poukazuje na to, že soudruh Bradáč nezná náš katastr, tudíž, že se mu bude těžko pracovat. Připouští, bude-li mezi členy představenstva úzká spolupráce, jsou předpoklady, že soudruh Bradáč funkci dobře zvládne. Více připomínek nebylo, přikročeno k volbám jejichž výsledek je následující:

1. Představenstvo. soudruh Bradáč, předseda
" John Leopold
" Hasoň Martin
" Juřeník františek
" Hřib Vlastimil
" Gajdoš Josef
" Bartoš Jaroslav
" Hřib Jaroslav
soudružka Bartošová Božena
" Bartošová Marie.

2. Revisní komise: s. Vaculín františek s. Juřeník Josef
s. Bachůrek Josef s. Slíva Josef
s. Lorenc Ludvík s. Ševečková Anna

Vedoucí rostliné výroby: Hasoň Martin, skupináři, Juřeník frant. a Bachurek frant.

Vedoucí živočišné výroby: s. Hruboš, skupináři: Bartoš Jaroslav, Hřib Jaroslav a Kandrnálová Marie.

Vedoucí výstavby: Šojdr Martin

Učetní: Dr Hruban a Horecký Stanislav

Pokladník: Jančář Ludvík

Skladník: John Leopold

Bezpečnostní technik: Ptáček Josef

Vedoucí dopravy: Synčák Josef.

Po krátkém projevu novězvoleného předsedy výroční členské schůze ukončena. Následovalo malé pohoštění, na podium jeviště nastoupila dechovka řízená Ludvíkem Tlachem. V rytmu polky a valčíků rozproudila se družstevní zábava, která se protáhla do druhé hodiny po půl noci. Společně do práce, společně k upřímné zábavě. Jenom z jedním přáním: Aby rok hospodaření 1960 přinesl lepší hospodářské výsledky. Pracovní morálka členů byla dobrá a když bude předpoklad ku kladným výsledkům, bude ještě lepší. To je náš cíl!

Povodeň. 16. VIII.

Žnové práce dostaly se do největšího tempa. Se sklízni obilí započato 20 července. Úroda obilovin byla dobrá, místy až velmi dobrá, jak oziminy tak i jařiny. Kosilo se ponejvíce samovazy, obilí se skládalo do křížných mandelů i do panáků. Poslední dny měsíce července byly sice bouřlivé z menšími dešti, to však mnoho nevadilo postupu práce. Začátkem srpna započato z výmlatem. Letní slunko pražilo po celý den, práce šla ku předu. Provádělo se všechno jedním šmahem. Kosení, skládání, svážení, výmlat. Když bylo všechno v nejlepším tempu, přišly bouřky i lijavci. Malý mráček, hromobití, lijavce. Co to znamená pro polní práce a k tomu ve žních, není zapotřebí poznamenávat. Postup práce je zpomalen, kola strojů i povozů zařezávají se do mokré půdy. Obilí pod tíhou vody poléhá na zem. Každý den, hlavně odpoledne bouřky, lijavec. Vyvrcholení přichází 15 srpna. Celou noc a celý den a v noci na 16 srpna prší a prší. Ráno 16. srpna. V časných raních hodinách nezvyklý hukot probouzí občany bydlící v horní části obce v Kůtě, za dráhou. Potok Ovčírka, jindy skorem suchý, přináší hukot. Korytem se valí spousta vody, z koryta se rozlévá v rovině do polí a ve vesnici po návsi. Voda zaplavuje zahrádky a vniká do nížepoložených domů. Mocný proud rve a odnáší co má v cestě. Odnáší stromy a klády dřeva, snopy obilí. Kolem sedmé hodiny voda v Ovčírce opadá. Za to řeka Olšava začíná řádit. Prostor pod mostem nestačí pojmout spousty vod. Voda v řečišti stoupá, už přeteká přes most. Dravý proud nese bedny, trámy, prkna, včelí úle, kralikárny, celé mandele obilí, vyrvané stromy. Sláma, stromy chytají se na zábradlí mostu a tvoří jakousi přehradu, voda se zvedá a zaplavuje zahrady, hřiště na výpustě, zaplaven je hřbitov téměř do poloviny plochy. Ochranná hráz, zbudovaná při provádění regulace Olšavy jest v jednom místě vodou promleta, prostor pro průtok vody se rozšířil a voda se hrne přes zahrady a dvory, přes silnici přímým tokem na malou stranu. Dvě části vesnice, horní část od dolní části je oddělena vodou od dráhy až po kostel. Přes most se valí kalný proud, zábradní

metr vysoké je pod vodou. Voda stoupá stále, už teče mezi kolejemi dráhy. Na malé straně a v povodí řeky na dolním konci obce, vynášejí lidé to nejnutnější, vyvádějí dobytek. Po pás ve vodě.

Přes nový železobetonový most v dolní časti obce, který spojuje obec z tratí Vlachňová voda rovněž přetéká. Domky, Boženy Stehlíčkové, Anežky Kubáňové, Augísta Lišky, jsou zaplaveny. Voda teče okny dovnitř. Od dráhy téměř po silnici bod brodskou a dále, jest jedno jezero. Řepa semenačka, která dávala výhled na velmi dobrou sklízeň je pod vodou zaplavena, rovněž tak řepa krmná a vojtěška. Všechno družstva. Pod velkým tlakem vody, vylomilo se zábradlí mostu, dravý proud strhl jej dolů, nastál rychlý odtok. Skladištní bouda u stavby kulturního domu, postavena v blízkosti řečiště se hroutí. Betoné skruže o průměru 120 cm, připravené do mlynského náhonu válejí se jak dřevěné sudy a narážejí na plot kolem pomníku padlých, který i s betonovou podezdívkou se klade do vody. Figura fošen 58 kusů se od zemi odlepuje a celá jak je složena, plave po malé straně a za ní desetimetrové klády, materiál to pro stavbu kuturního domu. Kolem desáté hodiny, počíná voda klesat. Občané, bydlící v povodí řeky si oddechli. Po upadnutí vody, se naskytá nová podívaná. Zábradlí nostu vysí ve vodě, dlažba silnice přes most a ještě kus do vesnice vymleta a odplavána. Před domy Stanislava Šojdra, Šidly a Mikuláše Tlacha vymleté jámy, po vesnici kusy dřeva a kupy slámy, bahna, štěrku. Ve sklepích voda. Přijíždějí požární sbory z Rudic a Bánova a spolu z našími požárníky čapají motorovými střikačkami vodu ze sklepu a zaplavených studní. Lidé mají plné ruce práce. Pomáhá jeden druhému vyklidit nanesené bahno z místností, vodou zaplavených. Hladina vody klesá stále více. Nastává večér, srpnové neděle 16 srpna. Dlouho do noci zní hukot čerpadel. Ráno, 17. srpna uklízí se co zůstalo někde zachyceno a co občané chytili. Celá figura fošen zůstala zakleštěna mezi stromy naproti domu č. 139. Klády a další materiál po různu ve vesnici a v zahradě Karla Tomka. Stavba kulturního domu ztratila povodní 5m³ řeziva, 60m³ štěrku, 40m³ písku. Občané utrpěli škody asi za půl milionu, včetně škod způsobených družstvu. Domek nebýl zbořen žádný ani jinak, mimo páru utopených prasat obětí nebylo. Škody napáchány na úrodách a poškozených domech ve kterých se pronesly podlahy a popraskaly příčky. Z některých dvorů vymeteno dřevo a co voda mohla utrhnout.

Jak k této živelní pohromě došlo? V noci z 15 na 16 srpna snesla se hroná průtrž mračen nad Komnou, Přečkovicemi a Rudicemi. Spousty vod valících se od Komně, zničily stolárnu v Bojkovicích, odplavili několik kubíků (snad asi 50) řeziva a mnoho hotových výrobků. Býl stržen most silniční vedoucí přes říčku tekoucí od Komně. Mezi Nezdenicemi a Záhorovicemi protéká údolím potok Kladenka od Přečkovic. Zde se valila voda do řeky Olšavy, vzdouvala se a zaplavila zámeckou zahradu a zámek v Nezdenicích. Voda vytékala okny v přízemí zámku. Železniční trať v délce 50ti metrů v blízkosti nádraží Nezdenic byla podemleta. Vlaky, jenom osobní dojížděly jenom do Nezdenic nádraží a zde se děla přeprava osob autobusy do Bojkovic a opačně. Oprava tratě provedena během 12ti hodin. Od Rudic se valíl kalný proud vod Ovčírkou, jak je se začátku tohoto zápisu uvedeno.

Před čtyřiceti léty, dne 19. července 1919, byla taky povodeň. Ta však byla pro naši obec katastrofální. Sedmdesát domků bylo úplně zbořeno, dalších 120 bylo poškozeno. Mnohým občanům nezůstalo jenom to co měl na sobě. Kdo měl jaké zásoby živobití, trochu té mouky, voda všecko zničila. Po odstupu dalších páru let, nebudou občané ani věděti, jak povstala řada domů na malé straně a suchém řádku, kterak byla založena část obce na záhumení, kde se vzaly skupinky domů na dolním konci obce a t. d. To jsou památky na rok 1919. O tom napsál velmi mnoho i fotografiemi doložil kronikář františek Palička a čtenář si může toto přečíst v první kronice, která je uložena u Místního národního výboru. Tato povodeň dala podnět k provedení regulace řeky Olšavy. Nebýti tohoto, měla letošní povodeň katastrofálnější následky. A kdyby průtok vody pod most býl plynulejším, nemuselo dojíti ani k tomu, o čem

zde psáno. Most přes řeku Olšavu je co do průtoku nízký a mimo toho, prostřední mohutný pilíř brání plynulému odtoku zvětšnému přívalu. Na pilíř se zastaví co voda přináší a tím se i tak malý průtok ještě zmenšuje, voda se vzdouvá a razí si cestu kde se dá. Po neblahých skušenostech v roce 1919 a v roce 1959, uvažuje se, provésti rekonstrukci tohoto mostu. Kdy k tomuto dojde, může se dověděti čtenář, některých z dalších zápisů v příštích létech. Nech jenom do té doby neuplyne dalších 40 let!

Mezinárodní den žen.

Neděle, dne 8. března, odpoledne. Sál kina osvětové besedy je už po několik let dějištěm různých oslav památných dnů. Zde se schází občané ku slavnostem, zde vyslechnou program té které slavnosti a v dobré náladě se rozcházejí. Také letos se zde, jako každým z uplynulých let, sešli ženy, matky z dětmi. A jak už snad ani jinak nelze, děti připravili svojím matkám a babičkám pěkný program. Zpěvy, tanečky, básničky. K dětem se připojili svazáci a dechová hudba. Matky zase ze spolupráce Výboru žen, připravily dětem nadílku, bonbóny, lízátka. Děti maminkám květy a srdíčka. Rada místního národního výboru z rukou předsedy Jaroslava Šojdra, vyznamenala celou řadu matek více jak čtyři dětí, odznakem: „Čestný odznak mateřství“ prvního, druhého a třetího stupně. První stupeň obdrželi matky více jak osmi dětí, druhý stupeň více jak šesti a třetí do šesti dětí to je více jak čtyři. Největší překvapení však připravil všem občanům republiky, stát. Dnešním dnem vyhlášeno další značné snížení maloobchodních cen potravinářského i průmyslového zboží. Podstatná sleva se týká veškerého zboží, mimo masa. Toto se po pravdě zdůvodňuje tím, že naše zemědělství ve výrobě živočišné stále ještě je nedostačující. Bude záležet na Jednotných zemědělských družstvech, státních statcích i soukroměhospodářících zemědělcích, jak se s touto otázkou brzy vypořádají. To už jsem odbočil od původního tématu. Napsál jsem, že byla oslava svátku matek, jak se tento den všeobecně u nás nazývá, velmi zdařilá. Ano, byla zdařilá a při tom pro starší matky, většinou již babičky několika vnoučat, byla přímo dojemná. Nestalo se nikdy v historii národa, aby stát takovýmto způsobem, obrátil pozornost k venkovské ženě, matce! Zajímalo kdy vládní činitele, kolik která matka dala život dětem, kolik jich vychovala a jak je vychovala? Snad některá paní z vyšších kruhů obdržela úcty hodný dar a blahopřání třeba i od ministra, ale venkovská žena, nebo v městě žena dělníka? Možná sklidila nepříjemnou poznámku: „Na co tolik dětí, kdo to má živit?“ Socialistické zřízení si všímá každého pracujícího člověka a věnuje veškeru péči od dětství až řekl bych po našem, až do hrobu. Tím větší peči věnuje matkám, tak jak náš český básník Jan Neruda. Nejkrásnější básně, věnoval matce.

Svátek práce 1. Máj.

Desítky let slaví pracující lid první máj, svátkem Práce. Rok co rok stává se tento den slavnějším, mohutnějším. Není tomu dávno, tak v letech před druhou válkou, kdy se na venkově tento významný den neslavil. Mám na mysli venkov totiž zemědělce. Vspomínám na ten čas, kdy my dělníci jsme šli do Uh. Brodu na Májové manifestace v průvodu přes vesnici a cestou jsme potkávali povozy jedoucí do pole, ve vesnici pracovní ruh, jakoby ani svátek nebýl. Nechci zde mluviti o pronesených poznámkách ze strany nesvátkujících. Ty doby jsou za námi, a my dnes můžeme konstatovati, že socialistické zřízení sbližuje a za krátko sblíží pracující měst i venkova a Svátek práce bude slaven spontáně, všemi lidmi. V naší obci se toto souručenství slibně projevuje. Letošní svátek práce však býl slaven doma, v chalupách. V podvečer, 30. dubna, sešlo se značný počet občanů k slavnostnímu aktu, zasazení Lípy v místa, kudy k nám vstoupila v roce 1945, také 1. máje, první skupina Osvobozeneckého vojska. Lípa zde dnes zasazena, má připomínati občanům oněch šest let, kdy národ český

zbaven je svobody a zároveň má býti symbolem radosti nad znovu získanou svobodou, kterou, řekl bych cestou krvavou k nám přinesla sovjetská Rudá armáda a po jejím boku bojující vojska rumunská. Současně zasazena bříza u památníku rumunských padlých vojínů. Památník ten stojí na hřbitově. Tak jako Lípa má připomínati občanům den Osvobození tak zase bříza bude přípomínkou, že Osvobození naší obce bylo prolito krví šesti rumunských vojáků, kteří zůstali mrtví v našem katastru a dočasně pochování na hřbitově tam, kde stojí památník a při něm roste bříza. Oba tyto stromy zasazeny v předvečer svátku práce a ku stále vzpomínce na den Prvního máje 1945. Při tomto aktu přítomno značný počet občanů a když se dál průvod na pochod vesnicí, k pochodu vyhrává dechovka, lampiony jako pohádkový průvod, tu teprve bylo vidět, že myšlení občanů se proti létům mynulým značně změnilo. A tak to má býti, „Jednota“ se musí projeviti ve všem. Jednotně v práci Jednotného zemědělského družstva a Jednotně také, alespoň jednou za rok, k velké oslavě Práce, 1. máje. Bohužel, prvního i druhého Máje značně po celé dny pršelo. Proto jsme byli v chalupách.

Oslava Velké říjnové social. Revoluce. 42 výročí.

Sobota, večér dne 7. listopadu. Prostranství před budovou místního národního výboru jest zhromáždištěm téměř ku všem veřejným oslavám. Tak tomu je i dnes. Scházejí se mladí i starší, školní mládež, svazáci, ženy i dívky. Pomník padlých je slavnostně osvětlen. Řadí se lampionový průvod školní mládeže, do čela průvodu nastupují svazáci se státními prapory. Dechová hudba do středu průvodu a za ní občané, účastníci dnešní slavnosti. Mezi občany jest přítomen milý host, poslanec Národního shromáždění s. Ladislav Jurčík. Průvod prochází vesnici a zastavuje se u pomníku padlých. Položení věnce z rudých květů u pomníku padlých. Krátký projev předsedy Místní odbočky Svazu československého přátelství s. Vojty Hřiba, kulturní vložka kterou provedli žaci školy. Závěrem zní Píseň práce. Účastníci průvodu odcházejí do sálu kina Osvětové besedy, kde bude pokračování dnešní slavnosti. Sál se zaplňuje. Přichází občané kteří se průvodu nezúčastnili. Je osm hodin. Podium jeviště zaplněno nejmladšími občany, pioníry. Píseň střídá básnička a po každém přednesu odměna přítomných občanů, potlesk. Školní mládež kočí program. K slavnostnímu projevu nastupuje poslanec s. Jurčík, vřele uvítán občany. Ve svém projevu vzpomíná velkého rozmachu kterého dosáhl Sovjetský lid za uplynulých dvačtyřicet let, kdy svržena carská moc a buržuázní nohsledové a moci se ujál staletí deptaný ruský pracující člověk, který pod vedením Komunistické strany sovjetského svazu a slavným vůdcem Vladimírem Ijličem Leninem položil pevný základ novému, socialistickému státu, prvnímu na světě. Ani krutá válka vyvolaná Hitlerovským Německem, která hrozně pustošila v Sovjetském svazu, neotřásla pevnými základy, na kterých idea socialismu a komunismu zakotvila. Poslanec s. Jurčík ve svém projevu poukázál, jak ohromný význam má Velká říjnová revoluce pro náš stát a ostatní země socialistického tábora. Také náš okres se velkou měrou podílí na socialistickém budování. Pro důkazy není zapotřebí daleko chodit, ani o nich hovořit. Jsme všichni budovateli lepších zítřků. Za to vděčíme našemu Osvoboditeli a ochránci, bratrskému Sovjetskému svazu.

Po krátké přestávce následuje další program. Na podium jeviště nastoupil Pěvecký sbor „Dvořák“ z Uh. Brodu se svým dirigentem s. Veselkou. Sborové zpěvy smíšené, mužské a sólové, arie z opery Rusalka a Prodané nevěsty, houslový koncert v doprovodu klavíru, vystoupení pozounisty, to vše byla čísla programu, která zanechala u účastníků nejkrásnější dojem. Bouře potlesku byla odměnou účinkujícím a zvláště tehdy, když na podium přiběhly pionírky z kyticí květů, kterou podarovali dirigentu s. Veselkovi. „Býl to dnes krásný večér“ takto hovořil každý účastník slavnosti. Zpěvem k srdci, srdcem k vlasti, tak se může vyjádřit nadšení při poslechu sborových zpěvů, které i venkov velmi rád poslouchá. V rámci dnešní oslavy, nastoupili nejmladší pioníři ku složení pionírského slibu. Rodiče těchto dětí s velikým

zájmem sledovali slavnostní akt svojích ratolestí. A když se ruce zvedly v pozoru „Buď připraven“ zaznělo nadšené zvolání nejmladší generace. Trubači fanfárami přivítali do svých řad dalších dvacet nových členů pionírské rodiny. Z rukou předsedy svazácké organisace františka Tlacha, převzali pak pionírský prapor. Na ukončení dnešní slavnosti zazněla sálem Píseň práce.

Vítání do Života, dříve

Před první světovou válkou, to je před čtyřicetí až padesáti léty a snad i více, konalo se vítání novorozeňat do života okázalým způsobem, podle cirkevních obřadů, v kostele. Taková slavnost, zvaná „Úvod“, byla zpestřena průvodem kmotřenek, které k tomuto obřadu šly co nejlépe vyšňořené. Dlouho před tím, než se dítě narodilo, připravovalo se alespoň něco nového na „sebe“. Když nic jiného, tak aspoň fěrtůšek nový, musel býti na Úvod připravený. Kdo se této slavnosti zůčastnil? A kdy? Podle staršího zvyku, bylo dítě křstěno za dva až tři dny po narození. Křtu se učastnili kmotrové: kmocháček a kmotřenka. Tato dvojice nemusela býti manželé! Křtící kmotři, byli obyčejně kmotři biřmovací, to znamená, že kmotr stál při biřmování co by svědek otci dítěte, kmotra zase matce dítěte a to třeba ještě v době, kdy tito chodili ještě do školy. Bývalo zvykem, že biřmovací kmotři byli voleni buďto už z ustáleného kmotrství delší doby, a nebo se takový kmotři volali z příbuzenstva a nebo i kamarádství. Této „službě“ se málokdo ostýchál vyhovět, ba naopak, byla to jakási čest. Na tuto čest si zvláště potrpěly svobodná děvčata více jak chlapci. (Tito se nechali, když už jinak nešlo, zastupovat). Stávalo se, že některá holka měla i několik biřmovanců (a chlapce také!) Aby si čtenář této statě nemyslél, že státi za kmotra při biřmování, byla služba jen tak aby se neřeklo, to by býl na omylu. Taková služba byla spojena z určitými výdaji, jako všecky zvyky které se na venkově a zvláště na moravském slovácku tradičně dlouhá léta zachovávaly. Kmotr svého biřmovace jak se patří uhostíl, koupil jemu různých pamlsků kterých bylo plné krámské stánky tam kde se biřmování konalo (na Velehradě, nebo v Uh. Brodě) a na památku, chlapcovi kapesní hodinky z řetískem a malý cirkevní zpěvník. Děvčeti se koupili zlaté naušnice, nebo řetízek z Madonou, ale nejčastěji část kroje a také cirkevní zpěvník. Všecko se řídilo po finančních možností na straně jedné a podle obliby biřmovance na straně druhé. Byl-li kmotr i biřmovanec z „lepší“ rodiny, byla i památka hodnotnější, jest-li ale býl kmotr z „lepší“ a biřmovanec z „horší“ rodiny, byla památka na biřmování, méněhodnotná. Třeba bez hodinek, nebo naušnic. Nejlepší bylo, když byli oba dva stejného stavu. Těmto rozdílům se u nás říkalo „vybírání, kdo dá víc!“ Inu, z biřmování měli pěkný zisk hostinští, cukráři a pernikáři, zlatníci i hodináři, církev i biřmovanci. Spokojeni byli všichni! Po tomto co zde uvádím, vrátíme se k začátku tohoto zápisu. Bylo zde hovořeno o křtu novorozeňete. Asi za týden po křtu, podle toho, jak se cítila rodička zdravá, byl proveden „úvod“ cirkevní obřad. Tohoto se osobně zůčastnila rodička z novorozenětem a sní, na prvém místě křtící kmotřenka a další kmotřenky, jako manželka křtícího kmotra, rodiny z dalšího kmotrstva, případně kamarádky, sestřenice a podobně. Některá „uvodnice“ měla pět až osm i více kmotřenek, které jí kostelem v průvodu provázely, každá co nejlépe vyšňořená, ovšem v krojích. A takto, v celé parádě doprovodily všechny „úvodnici“ z kostela domů, kde pak následovala velká hostina. Byly připraveny buchty, vdolky a vdolečky, kafé, čaj, sodovka a pro kmocháčky kteří byly ku kmotřenkám přizváni, také něco „ostřejšího“. A jak už to bývá, kde se sejde více lidí a k tomu dobrá nálada, je také více řeči, hodina za hodinou ubíha a tak se i hostina prodlužuje. Všemu bývá konec, hosté se zvednou od stolů, kmotřenky ještě dají nějaké peněžní dárky kmotře „uvodnici“ a zdarovanou výsluškou to je nějaké ty dobroty pro děti které se hostiny nezúčastnili, se rozcházejí. Křtící kmotra na rozchodnou pronesla ještě přání: „Kmocháčci milí, vinšujeme Vám, abyste děťátko které Vám pambu ráčil dáti, mohli šťastně k Vaší radosti

vychovati. S pánem Bohem. Tak asi vypadalo a konalo se vítání do života před několika léty, takto, ovšem v docela malém měřítku koná se i v tuto dobu. Inu tradice, která pomalu upadá.

Vítání do Života nyni!

Socialistický stát věnuje velkou péči pracujícímu člověku. Největší péči však vynakládá matkám a dětem. V žádném kapitalistickém státě není tak rozvětvena síť Poraden pro matky a kojence, není tolik účelně vybavených dětských Jeslí, lékařských stanic a dalších zdravotních zařízení sloužících výhradně matkám před porodem a po porodě zase jím a dětem, jako jest tomu v naší československé republice, sovjetském svazu a mám za to, že tak tomu jest ve všech zemích socialistického tábora. Aby býl dán opravdoví dúraz věnované péče o člověka od jeho narození, byly ustaveny v obcích při matřičním úřadě tak zvané Kroužky pro občanské záležitosti. Tyto Kroužky mají vésti v patrnosti a uvádět v život: Vítání do života novorozeňata, připravit důstojně obřadní síň ku sňatku novomanželů a v neposlední řadě, prokázat úctu a poctu těm manželům, kteří slaví zlatou svadbu. Skrátka, pole působnosti je dosti obsáhlé, jen toto využít. Dne 1. listopadu, v odpoledních hodinách, konalo se v šumické obřadní síni po prvé „Vítání do života“. Obřadní síň je vkusně vyzdobena, slavnostně osvětlena, všecko je připraveno k prvnímu slavnostnímu aktu. Osobní auto františka Kutnára dováží rodiče z dětmi k budově Místního národního výboru. Dnes vítáme čtyři děti. Do obřadní síně vstupují jako první:

Budíková Vlasta se synáčkem Luďkem, narozeným dne 13. záři 1959, otec

Budík Karel, svědkové Šidlová Terezie a Slíva Josef.

a Hrušková Marie se synáčkem Zdeňkem, narozeným 10. září 1959, otec

Hruška Ludvík, nepřítomen. Svědkové: Velflová Anděla a Kubáň Ludvík.

Dvě děvčátka, pionírky, vítají vhodnými básničkami děťatka do naší společnosti. Maminkám podávají kytice květů s přáním, aby se dožily u dětí mnoho radosti. Slova se ujímá předseda Místního národního výboru Jaroslav Šojdr.

Jménem rady Místního národního výboru uvítál malé občanky do velké rodiny naší obce, blahopřál matkám a novorozeňatům mnoho zdraví a spokojenosti. Matkám předál úpomínkový list a pro novorozeňata vkladní knížku na 100 Kčs. Po celou dobu slavnostního aktu, tlumeně zní arie z opery Ukolébavka. Nastupují další dvě maminky:

Prachařová Jarmila s dceruškou Ladislavou, narozenou 15. záři 1959, otec ing. Prachař Ladislav. Svědkové: Prachařová Aneška a Kandrnál Josef, a Slívová Marie s dceruškou Marii, narozenou 15. záři 1959, otec Slíva Josef. Svědkové: Slíva Ludvík z manželkou.

Pořad uvítání tentýž jako u předešlé dvojice. Štastni a spokojeni odchází rodiče z dětmi z obřadní místnosti. Nejsem znalec člení myšlenek, ale dobrá pohoda dala se vyčíst z usměvavých tváří maminek i tatínků. Všichni byli stejně laskavě přivítáni. Dítě dělníka, inženíra i zemědělce. Socialismus nezná třídních rozdílů, v socialistické společnosti je hlavním, člověk.

František Kutnár, odváží šťastné rodiče z dětmi domu.

Poznámka: Nebylo první vítání do života takové, jak by se slušelo tak významnému aktu. Bylo to první a něco k tomu scházelo. Né více okázalosti, spíše více účastnosti a pozornosti se strany rady žen, rady MNV a v neposlední řadě svazu české mládeže. Věřím však, že po druhé už těch nedostatků, byť i malicherných, nebude. Začátky se bez chyb těžko obejdou.

Vítací projev předsedy M.N.V.

Vážení rodiče!

Prožíváme dnes s Vámi překrásnou chvíli, uvítání do života nověnarozených občanů.

Jest-li je sňatek soulad dvou srdcí v životě lidském velkou událostí, je narození dítěte nejkrásnějším okamžikem nejen pro matku, otce, příbuzné, ale též pro národ a lidskou společnost.

Od narození dítěte prožíváte tedy nejen pyšnou radost, že jste dali lidstvu nového člověka, ale přijímáte i odpovědnost vychovati ze svých dětí dobré a pilné občany naší socialistické společnosti, jak od Vás naše lidově demokratická republika očekává. Vychovejte je tak, aby jednou byly zdravé, silné, morálně pevné dcery a syni svého národa, oddaní dělnické třídě, která pro ně vytváří podmínky ku šťastnému životu v radosti a míru.

Náš stát Vám k tomu dává všechny možnosti, neboť pro něj jsou děti naději a pokladem národa. Vy rodiče i Vy svědci slibte dnes naší republice, že vynaložíte veškeru svoji lásku a všechny své síly, abyste je odevzdali zdravé a charakterově krásné syny a dcery, kteří svou vlast i její řád budou milovat a chránit.

Vás malí občané vítám jménem rady Místního národního výboru v Šumicích, jménem všech občanů a přeji Vám abyste rostli k radosti svých rodičů a stali se platnými občany naší

Lidově demokratické republiky.

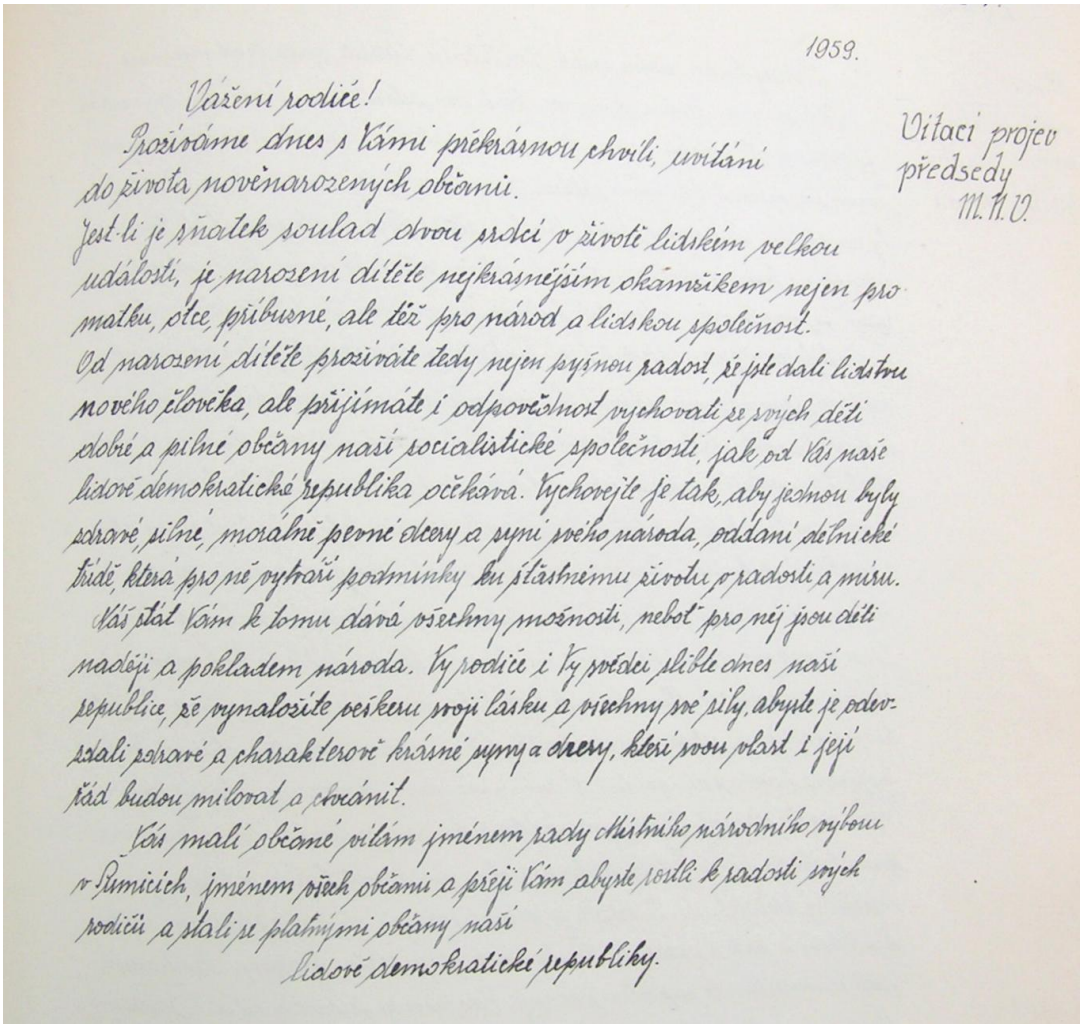
1959.

Vítací projev předsedy M.N.V.

Vážení rodiče!

Prožíváme dnes s Vámi překrásnou chvíli, uvítání do života nověnarozených občanů.

Jest-li je sňatek soulad dvou srdcí v životě lidském velkou událostí, je narození dítěte nejkrásnějším okamžikem nejen pro matku, otce, příbuzné, ale též pro národ a lidskou společnost.

Od narození dítěte prožíváte tedy nejen pyšnou radost, že jste dali lidstvu nového člověka, ale přijímáte i odpovědnost vychovati ze svých dětí dobré a pilné občany naší socialistické společnosti, jak od Vás naše lidově demokratická republika očekává. Vychovejte je tak, aby jednou byly zdravé, silné, morálně pevné dcery a syni svého národa, oddaní dělnické třídě, která pro ně vytváří podmínky ku šťastnému životu v radosti a míru.

Náš stát Vám k tomu dává všechny možnosti, neboť pro něj jsou děti naději a pokladem národa. Vy rodiče i Vy svědci slibte dnes naší republice, že vynaložíte veškeru svoji lásku a všechny své síly, abyste je odevzdali zdravé a charakterově krásné syny a dcery, kteří svou vlast i její řád budou milovat a chránit.

Vás malí občané vítám jménem rady Místního národního výboru v Šumicích, jménem všech občanů a přeji Vám abyste rostli k radosti svých rodičů a stali se platnými občany naší

lidově demokratické republiky.

Položení základního kamene stavby Kultur. domu.

Devátý květen, státní svátek Den Vítězství. Čtrnácté výročí Osvobození naší vlasti slavnou Rudou armádou. Tento den oslavili naši občané letos dvojnásobně. Dopoledne 80 občanů nastoupilo do práce na stavbu. Pracovalo se s nevšedním nadšením při výkopech, betonování základů a ve zdivu. Všude radostná nálada. Proč taky by neměla být? Začínáme stavět stánek, po kterém jsme toužili padesát let. Osvobozená, socialismus budující vlast nám dopřála splnění dlouholeté touhy. Předmníchovská republika neměla zájem o tom, jak kulturně žije venkovský člověk? Pro tehdejší vládnoucí kruhy bylo jedno gesto: Máte-li k tomu prostředky, stavte si co chcete, jenom od nás nic nechtějte, stejně vám nic nedáme! Pro venkovského člověka zrovna tak i pro pracujíci ve městech mohla vláda první republiky poskytnout dvě možnosti: Chudému zemědělci eksekutora, dělnikům nezaměstnanost a žebračenky. Podpořit stavbu kulturního domu, na to nebylo ve státní pokladně peněz, přednější bylo zachraňovat různé afery a bankovní spekulace. Dnes je tomu docela jinak. Lid je vládnoucí moci ve státě. Proto se stala každá práce radostnou, tak i práce na stavbě našeho kultur. Domu. Dnes dopoledne v práci, odpoledne na slavnosti kladení základního kamene. Krásný den májový. Sluníčko mile hřeje, láká ven mladé i staré občany. Po čtvrté hodině odpolední, schází se u staveniště občané, všecko po svátečnu oblečené. Přichází krojovaná hudba s dirigentem Ludvíkem Tlachem. Koncertem zahajuje dnešní významnou slavnost. Zedník Josef Zeťka vykonává poslední přípravy k osazení památného kamene. Žulový, po kamenicku opracovaný kvádr, ve kterém je vysekaný letopočet: 9. 5. 1959. je ovinut zeleným věncem a připraven nejdřív k poklepu a pak k osazení. Po stranách vlají státní prapory. Prostranství před staveništěm je zaplněno občany. V doprovodu předsedy MNV Jaroslava Šojdra a dalších členu rady MNV přichází na staveniště poslanec Národního shromáždění soudruh Ladislav Jurčík, zástupce Okresního národního výboru soudruh Chramosta, ředitel Okresního ústavu národního zdraví MUDr. Antonín Jančář a další hosté. Dechová hudba hraje státní hymny. To je právě 5 hodin odpoledne. Slavnosť je zahájena. Předseda MNV víta hosty a všechny účastníky slavnosti.

Po něm se ujímá slova učitel zdejší osmileté střední školy, soudruh Salvét. Ve stručném projevu poukázál na tužbu občanů, míti důstojný stánek pro pěstování kuturního života v obci, vyzdvihuje snahu Místního národního výboru a všech korporací kteří neskládali ruce v klín, ale houževnatě hledali cestu, kterak dosáhnout kyženého cíle. Děkuje jménem učitelského sboru, jménem školy a hlavně jménem všech občanů všem, kdož se jakýmkoliv způsobem zasloužili o uskutečnění stavby kulturního domu v obci. Zvláštní dík je adresován Radě Krajského národního výboru v Gottwaldově a Radě Okresního národního výboru v Uh. Brodě, bez jejichž pomoci bychom tuto stavbu prováděti nemohli. Poslední slova zanikají v potlesku kterým všichni přítomní vzdávají srdečný dík těm, o kterých ve svém projevu hovořil učitel soudruh Salvét. Předseda MNV doplnil předcházející projev poděkováním všem občanům, kteří od počátku kdy práce jsou zahájeny těchto se ve značném počtu zůčastňují a vyzvál je, aby tato dobrá snaha se dále a lépe vyvíjela, abychom se ku konci roku 1960 opět sešli ještě k významější slavnosti, k otevření Kulturního domu v Šumicích. Poslanec s. Jurčík provádí první poklep s projevem, aby kulturní dům sloužil socialistické kultuře, ku vzdělání nynější a příští generace. Následují další poklepy projevy poklepávajících zanikají v bouřlivém potlesku. Zedník Josef Zeťka, klade do niky v žule vydlabané skleněnou trubku, ve které je uložen pamětní list pergamenového papíru a při něm všechny druhy peněz, které jsou toho času v oběhu. Jsou zde kovové mince: 1 halíř, 3 halíře, 5 halířů, 10 halířů a 25 halířů.

Papírová platidla: 1 koruna, 3 koruna, 5ti koruna, 10ti koruna, 25ti koruna, 50ti koruna a 100koruna. Vyšší hodnota v tuto dobu neexistuje. Poznámka pisatele: s. Josef Zeťka a Cyril

Bublík, společně usazují kámen na určené místo, tam, kde ho milý čtenři vídáš. Hudba hraje a lid zpívá Píseň práce.

Slavnost, položení základního kamene, za velké účasti občanů, končí. Tím ale nekončí sváteční den! V přístí kapitole zavedu čtenáře na další, rovněž významnou slavnost. A to ještě nebude konec svátečního dne. Ten se skončí někdy po půl noci, při rytmu polky nebo válčíku v sále Osvětové besedy.

Otevření lekařské stanice.

Na straně 272 jsem se obšírně zmíníl o práci Místní odbočky Československého červeného kříze a snaze této odbočky, vybudovati místnosti pro Poradnu a Zdravotní středisko. Jako každá práce, která se provádí svépomoci nemá plynulý chod, takto tomu bylo i při úpravě uvedených místností. Když byli pracovníci, scházel materiál, býl-li materiál, nebylo pracovníků. Práce pomalu postupovala. Pan farář co by organizátor práce, snažíl se dostati postup do rychlejšího tempu, na konec z různých příčin také ustál. Aby práce byly jednou ukončeny a alespoň lékařská stanice byla dána do provozu, musela zasáhnouti Rada místního národního výboru a komise pro výstavbu. Potřebný materiál odebrán se stavby kulturního domu, rovněž tak pracovní síly. Úplné dokončení lékařské stanice stanoveno tak, aby se mohla dne 9. května předati svému účelu. Toto býl termín a býl také splněn. Pracovali zde zedníci, malíři, natěrači, položena gumolitová podlaha, kompletace vodovodu a elektrického zařízení, nábytek pro čekárnu a ordinaci dodál Okresní ústav národního zdraví.

Provedeny venkovní úpravy. V tempu práce nadešél den, kdy mají býti místnosti předány svému účelu. V předešlé kapitole jest uvedena slavnost položení základního kamene stavby kulturního domu. Po skončení programu této slavnosti, odebrali se všichni účastníci i z hudbou k budově lékařské stanice. Vchod do budovy býl uzavřen trikolorou. Před vchodem stály sestry červeného kříže ve služebních bílých pláštích s bílými čepičky na hlavách, tvořily jakoby čestnou stráž. Předseda místní odbočky Červeného kříže s. Juřeník Josef č. 30. zahajuje slavnost přivítáním všech občanů, zvláště srdečně přivítál ředitele Okresního ústavu národního zdraví, šumického rodáka MUDr Jančáře Antonína a obvodní lékařku MUDr Exnerovou. V krátkém projevu poděkovál všem občanům, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli k uskutečnění a vybudování místní lékařské stanice. Zvláštní dík patří panu faráři jednak za to, že dál k dispozici jinak nepotřebné farské objekty a pak za technickou spolupráci a organisaci dodávky materiálu a pracovních sil. Hlavní zasluha na tom, že dnes můžeme slavnostně Lékařskou stanici otevřít, patří Okresnímu ústavu národ. zdraví, jejímu ředitele Dr Jančářovi. Potom se ujíma slova ředitel OUNZ.

Ve svém projevu zdúrazníl, že socialistické zdravotnictví má jejiný zájem a také povinost, sloužit pracujícímu člověku, pečovati o jeho zdraví od útlého věku až do konce života. Aby byla umožněna lékařská péče v míře největší a pro občany, potřebující lékařské pomoci co nejpohodlnější, zřizují se Lékařská stanice na vesnicích, kde není stálá lékařská ordinace.

Zřizování Lékařských stanic vyplývá z usnesení IX. Sjezdu Komunistické strany československa kde se klade velký důraz, že naše zdravotnictví musí podstatně zlepšit péči o zdraví lidu. Okresní ústav národního zdraví plní usnesení přijaté sjezdem strany, což je důkazem také dnešní slavnost. Pro Lékařskou stanici v Šumicích jest ustanovena lékařka Dr Exnerová, která zde bude ordinovati každé úterý od šesti do dvanácti hodin dopoledne a každý čtvrtek od dvanácti hodin do šestnácti odpoledne. V ostatní dny ordinuje v Bojkovicích, kde se mohou občané v nutném případě ku ní vždycky z důvěrou obrátit. Po projevu ředitele Dr Jančáře, rozstřihl předseda MNV Šojdr Jaroslav stuhu, tím provedl slavnostní otevření a současně předál klíče do rukou Dr Exnerové, která je z dojetím převzala a tím také převzala

úkol, pečovati o zdraví občanů, kteří zde, v nové ordinaci budou hledati pomoci. Následovala přehlídka zařízených místností, které se účastnili téměř všichni přítomní občané a hosté. Vycházeje z budovy, pochválně se vyjádřovali o vkusné úpravě a zařízení Lékařské stanice. Ještě dnes má každý možnost volně si všecko prohlídnout. Pak již sem budou chodit jenom ti, kdož potřebují lékařskou péči a to zase jenom ve stanovené dny a hodiny. Májový večér se blíží, sluníčko zapadá za hory. Před Lekařskou stanici ještě koncertuje dechová hudba. Občané se rozcházejí do svých domů. Každý ve slavnostní náladě. Velmi zdařile a slavnostně jsme prožili dnešní den Vítezství! A věru, nebýt „Devátého května 1945“ nebýl by uskutečněn ani jeden bod dnešního programu. Nevím, kolik občanů si toto plně uvědomilo. Po odstupu čtrnácti let, mnohý považuje veškeré vymoženosti za samozřejmé. Zvláště mladí lidé, kteří neví nic o tom, jak dřivější režími se starali o náš venkov. Dnes vládne v Československé republice pracující lid vedený Komunistickou stranou československa, která veškeru péči věnuje zvýšení životní úrovni občanů po všech stránkách. A to je ten hlavní výsledek dne Vítězství, ku kterému nám za krvavých obětí pomohla slavná Rudá Armáda, Sovjetského svazu.

Průběh polníh prací: Práce jarní.

První polní práce započaly v měsíci březnu tím, že bylo prováděno rozmetání umělých hnojiv pod setí jařin a řepy cukrovky. Využívalo se vhodného k tomu počasí aby, až příjde čas k setí bylo všechno připraveno. Od poloviny měsíce března, bylo započato se setím jarního ječmene. Práce se prováděly tak, že smykování a vláčení prováděno traktory, setí koňskými potahy. V důsledcích vhodného počasí práce dobře pokračovaly, takže k prvnímu dubnu byl ječmen zaset a také 15 hektarů cukrovky bylo zaseto. Měsíc duben býl nástupem do pilné polní práce. Počasí tomuto přálo, tudíž byla také dobrá pracovní morálka. Jest-li občas se musela práce vlivem aprílového počasí, které podle prastarého zvyku někdy se dostavilo, přerušit, bylo snahou zpožděné dohonit.

Postupy jednotlivých prací není zapotřebí rozepisovat. Připomenu, že cukrovka zaseta do prvního dubna, kolem dvacátého dubna ukázala první lístečky. Jestli býl v setí průběh prací kladný, nemohlo se toto říci při sázení brambor. Na hnojištích jak u kravína tak i u zemědělců kde býl ustájen družstvení dobytek bylo chlévské mrvy stovky metrických centů a brambory se sadily z velké části bez hnojené půdy. Vedoucí činitelé družstva se ohrazovali tím, že před zahajením jarních prací, nebyly podmínky pro odvoz chlévské mrvy a po skončení setí, rovněž né. Napřed bylo mokro a pak nebylo sucho. To jsou výmluvy převzaté s pokolení na pokolení u jedněh hospodářů. Šak sa to po druhej nestane! První dny májové přinesly hojnou vláhu, popohnaly růst zasetých jařin a cukrovky. Dne 5 května odvážejí traktory družstevnice do polí, kde čeká na ně pilná práce. První okopávka cukrovky. Nědky je dobře když se s prací pospěchne, někdy taky né! Cukrovka setá v březnu je notně zaplevelena a teď ty déště prospěly snad více k růstu plevele, než cukrovky. Jelikož cukrovka byla seta úskořádkovými stroji, nebylo možno použít k první kultivaci strojů, neb tyto mají širší záběr, ruční prací nebylo možno tak rychle plevel odstranit, takže se musela značná část zasetí cukrovky zaorat a set znovu. Než-li tato vzklíčila nastalo suché počasí, cukrovka se nevyvinula, následek pak býl, nedosažení výnosu. Ono získati ze sedmi hektarů výnos průměrně 20 vagonů cukrovky, nebo jenom pět, je velký rozdíl. Nejsem zemědělec, ale slyšel jsem povídání, že práce kvapná málo platná“! Mělo se prý aspoň 14 dnů počkat až plevel vzejde, tento kultivovat a teprve cukrovku sít!

Do konce měsíce května, provedeno jednocení cukrovky mimo té, která se znovu musela sít. V červnu se prováděla sklízeň sena za velmi dobrých podmínek. Zde nutno konstatovati

značné zlepšení organizace v postupu práce proti roku předešlému. Téměř veškera sklízeň provedena za suchého počasí, tedy kvalitně. Denní teploty dosahovaly 28-30 stupňu C.

Práce letní

Jest-li je dlouho suché počasí v době jarní, projeví se toto na vzrůstu rostlin v přechodu na dobu letní. To jsou úvahy pronášené starými hospodáři a různými pranostikami. Říká se také: Když květen vláhy nedá, červen se předа! Nebo: Pastýři nemá v máji halena uschnout, to znamená, že by mělo co den pršet. Pranostiky mají původ staletý, někdy se toto osvědčí, jindy né. Také letos se z pranostik téměř nic neosvědčilo. Takové počasí je vhodné ku sklízni zelené píce, která neztrácí na kvalitě. Očekávaný déšť se dostavil 29 a 30 června. V přírodě se rázem všechno pohnulok růstu. Po deštích nastalo zase pěkné počasí, řekl bych, pravé letní. Teploměr ukazował 28 až 35 stupňu teploty, takřka po celý den bezvětří. Prováděla se druhá okopávka cukrovky. V poledníh hodinách, to je od 11 hod. dopoledne do 15 hod. odpoledne bylo málo, skoro žádný v poli. Obilí, vlivem horkého počasí rychle dozrává. A jak už se dosti často stává, když se dělá příprava ku žním, vpadne do plánu škrt. Od 15 července nastaly déště. Obilí poléhá. Po nečasy bývá čas, po zlém příjde dobré zas. Dne 20. července započaly žně. Úroda všech druhů obilí ukazuje se velmi slibná. Využívá se všech prostředků, aby žnové práce měly rychlý průběh, neb všechno až na pozdní oves, najednou dozrává. Pracují samovazy i potahové žací stroje. Za stroji se ihned obilí skládá do mandelů a panáků. Mlatičky začaly se svou jednotvárnou písni od 1. srpna, žně se rozjely na plné obrátky. Na jedné straně mandelů ubývá na druhé přibývá. Mlátí se na dvě směny. Když však byly žnové práce v nejprudším tempu, dostavilo se v neočekávaném tempu špatné počasí. Bouřky, lijavce a to pravidelně v odpoledníh hodinách. Vyvrcholení nastalo ve dnech 15 a 16 srpna. Následky jsou popsány na straně 287 a 288. Po bouřlivých dneh a dohře která skončila povodní, obloha jakoby ve smutku nad tím co bylo provedeno, zůstala zatažena, slzy déště však nepadaly. Pole byla lijavci promečena, se stroji nebylo možno vyjeti.

Obilí v mandelích vlivem předchozích lijavců a stávajícího tepla porůstá, porůsta i to, co leži na zemi. Nedá se čekat, musí se úroda taková jaká je, zklidit. Smutná obloha se vyjasnila, nastaly krásné letní dny. Mandele se spole ztrácely a do výšky se šinuly velké stohy slámy. Vedoucí rostlinné výroby s. Martin Hasoň konstatuje dne 23. srpna, že družstvo má v poli ještě více jak tisíc mandelů obilí, počítá však, že půjde-li výmlat takovým tempem jako je tomu dosud, že do konce srpna máme žňové práce skončeny. A také se tak stalo. Žně se skončily, povinné dodávky státu splněny. Už během posledníh dnů měsíce srpna, provádělo se kosení jetelin a otav a s tím to spojené další práce. Provádí se podmítání strnisk a sběr okurků, poloraných brambor. Počasí je stále letní, teplé, slunečné. Není ani poznati, že se blíží podzim. Jediná známka podzimu je, že se krátí den a vlaštovky jsou v dálce odletěny. Občas slyšet kdákání divokých hus, kterak táhnou na jih.

Práce podzimní

Velmi příhodné počasí, trvající od 18 srpna pohání také podzimní práce. Je zde však k výhodě určitá nevýhoda. Po lijavcích je půda promočena a teď, vlivem tepla se „utáhla“, je tvrdá na kost. Náš katastr je ponejvíce půdy jílovyté, která se zvláště letos dobře utáhla. Nic naplat, brambory, cukrovka i řepa krmná musí ze země ven. Přesto, že práce je značně stížena suchem, radostně se provádí. Přece je to lepší jak minulý rok, stále jenom v blátě. Je pravdou, že se musí téměř všecka cukrovka dobývati úzkými rýči, štychary, ale je alespoň suchá. Brambory se vyorávaly potahovými pluhy. Sklízeň brambor skončena do 10. října, cukrovka byla vykopána do 20. října. Samozřejmé je, že odvoz cukrovky se protáhl do 10. listopadu

ačkoliv i tato práce mohla býti, při správném využití dopravních prostředků dříve skončena. Dopravní podmínky byly až moc dobré, cesty byly jako betonové. Jedna nevýhoda při sklízni cukrovky i krmné řepy byla přílišná ukvapenost jak se strany družstevníků tak vedení družstva. Spočívala v tom, že se práce rozjela na plné obrátky, aniž se přihlíželo k tomu, jaké z toho vzniknou následky. K poznání se došlo až bylo po činu. Na jedné straně výhoda na druhé nevýhoda, ztráta.

Poznamenál jsem průběh počasí od 18. srpna. Stále teplo, sucho. Cukrovka na 80 hektarech byla vykopána takřka v rekordním čase, za tři týdny. Toto budíž připsáno k pilnosti naším ženám, družstevnicím. Všecka čest této práci. Jenom na jedno se zapomělo! Že je sucho, které cukrovce na hromadách na váze nepřidá. Jest-liže byly hromady pokryty skrajky, to nestačilo, aby bulva cukrovky byla uchráněna vysychání. S odvozem se nestačilo, cukrovka na hromadách i tři týdny vadla, následek nízká váha, horší jakost, menší hektarový výnos a to hlavní, menší finanční efekt. K tomuto poznání se přišlo, když už bylo pozdě. Vedoucí rostliné výroby Martin Hasoň i předseda Franta Juřeník provinile se přiznávají: Neměli sme sa do toho tak naráz pustit. Měli sme vykopat na jednom honě, odvést a kopat na honě druhém a né všecko hr, na ráz. A potom, měla sa řepa lepší pozakrývat okrajkama, také by nebyla tak vyschla. Sakra, když člověk nikdy neví jak by lepší udělál! To je pravda! Člověk není nikdy přeučený. Jednoho učí běh práce v závodě, na stavbě či kde jinde a druhého, příroda. Zase nová škola. Sklizeň jak sklizeň, ta se v příhodném počasí provedla. Hůře je s podzimním setím. Pásové traktory neořou, ale lámou suchou půdu a né jenom půdu ale lámou i pluhy a ztrhávají samy sebe. Na honě Předslatinou je hned po odvezení mandelů a to ještě před velkými dešti zaseta řepka. Od té doby měla býti země zelení vzrostlé řepky, pokryta. Velmi po skrovnu se řádkuje a to už uběhly dva měsíce od zasetí. K podzimní setbě ozimin, je situace nepříznivá. Přesto se seje, kde se jenom trochu dá. A tak se práce podzimní protáhly až do období zimního, setí ozimů i hluboká orba pro jarní setí. Zimní období přineslo časté déště, které přišly vhod suché půdě. To už jinak ani býti nemůže. Příroda si s člověkem zahrává a ten se v určitých taktech musí podrobit její hudbě i když to není někdy příjemné a výnosné. Překážky se musí překonávat a hledati nové cesty, jak se dostati i z nesnází.

Výpomoc vojáků při žňových pracích.

Právě 16. srpna, kdy byla vesnice a pozemky v povodí řeky Olšavy zaplaveny spousty vod, kdy dravý živel brál a odnášel vše co stálo neb leželo v cestě, kdy mnozí občané stěhovali z domů to nejnutnější, odváděli dobytek na bezpečná místa a čekali co bude dále neklesne-li voda, přijel do Šumic oddíl vojáku od jednoho vojenského útvaru z Hranic, který býl vyslán, aby pomáhál při žňových pracích našemu Jednotnému zemědělskému družstvu. Mnozí občané však měli za to, že vojáci měli pohotovost, aby poskytli pomoc v případě, že by povodeň byla katastrofálnější. Nebylo tomu tak, vojáci přišli na žně. Ubytováni byli v učebnách zdejší školy, kde také pro ně zařízená kuchyně. Kuchařky byly naše občanky, které současně vařily jídla pro děti ve Žňovém útulku, který býl rovněž ve škole v uvolněném bytu pro ředitele. Dne 17 srpna nastoupili vojáci do práce. V místnostech bývalého hostince na Tlachovém, byla uskladněna vymlácená pšenice asi 200 metrických centů. Pšenice jako zlato, byla nasypána po celé ploše ccá 75m² na podlaze na výšku 40 až 50cm. Dne 16 srpna, byla úplně vodou zaplavena. První prací, kterou vojáci provedli bylo, tuto pšenici napytlovat, odvésti a nasypati na půdní prostor nad kravínem aby zde zrno vyschlo. Vojáci se chopili práce se vším elánem. Jedna skupina jenom obilí pytlovala, druhá vlastním nákladním autem odvážela na určené místo. Do večera byli takřka s prací hotoví. Mimo této skupiny, druhá část vojáku uklízela stavební dřevo, odplavené od stavby kulturního domu, kteréžto se pomocí traktorů ku staveništi stahovalo.

Jakmi-le se zahájily žňové práce, kosení, skládání a odvoz jeteliny, byli vojáci všude. Každá práce jím šla, jak se říká, od ruky. Vojáci sváželi obilí, mlátili, stohovali slámu, sváželi jetelinu, zkrátka dělali všecko. Představenstvo družstva a rada MNV dbali, aby vojáci měli dobrou stravu a o to se zase postarali kuchařky Anděla Velflová a Kristina Slačálková. Spokojenost byla oboustraná. A když po práci za večera, vyšli vojáci na procházku vesnicí a nebo i za vesnici, nejedna holka po očku na tyto zamžóurala. Když toto tak člověk nenápadně pozorovál, napadla mu jedna sloka sokolské písně:

Vesele děvčata poskakují, jakmile sokoly zuhlídají.

Hle již jsou tam, snad přijdou k nám,

Kterému já asi hubičku dám.

Tak asi tomu bylo v Šumicích, když se vojáci, ve vycházkových uniformách

Objevili večér, nebo v neděli odpoledne na vesnici. Snad si mnohý z nich

A také z občanů kteří byli vojáky, připoměl písničku nebožtíka Hašlera.

Co pak je to za vojáka, když mu láska nekvete.

Co pak je to za vojáka bez hezkého děvčete!

Voják, ten se nesmí bát, voják, musí pevně stát.

Holky musejí si, za ním musejí si

paty, špičky vyšmajdat.

Téměř každý voják měl svoji párnici. Po pilné práci v družstvu, družná zábava z děvčaty. A mám za to, ač jsem už starý chlap, že ani o hubičku nouze nebyla. Láska bez hubiček je jako řeka bez rybiček!

Všecko má svůj konec. Žňové práce se skončily, vojáci se vrátily ku svojému útvaru do Hranic. Jest-li bylo loučení se slzamy v očích, potom jsem nepátrál. Mám však po ruce dopis, který býl v originále zaslán Vojenskému útvaru v Hranicích. Obsah dopisu zní:

Rada místního národního výboru v Šumicích, spolu s představenstvem JZD Šumice projednala zhodnocení postupu žňových prací a jejich ukončení. Bylo konstatováno, že výpomoc vojáků, příslušníků vašeho útvaru byla velmi účelná a umožnila místnímu JZD ukončit žnové práce ve stanoveném termínu. Rada MNV i se zástupci JZD vyslovují touto cestou dík a pochvalu příslušníkům vašeho útvaru, kteří se zúčastnili žňových prací v JZD Šumice a sice:

kapitan s. Veselý, des. Kytlica, svob. Vrba, svob. Goller, svob. Kryštofík, svob. Velkov, svob. Králík, svob. Maršík, svob. Skořepa, svob. Jún, čet. Jirotka, svob. Synák, des. Novotný, svob. Domonkoš, svob. Mergl, svob. Obst, svob. Richter, des. Mrnka, svob. Němeček, des. Pech, svob. Kukla, a vojín Chabada.

Všichni uvedení příslušníci vašeho útvaru, svojí kázní a pracovitosti byli vzorem i naším pracovníkům v Jednotném zemědělském družstvu, za což jím patří náš dík a plné uznání.

V Šumicích, dne 12. září 1959.

Předseda Místního národ. Výboru — Tajemník MNV

Jaroslav Šojdr (razítko) — Karel Budík.

Poznámka pisatele:

Doufám, že obsah dopisu mluví jasně o nezištné pomoci vojáků. Toť heslo socialismu: Lid s armádou, armáda s lidem!

Téměr celá obec družstevní.

Socialisace vesnice je program strany a vlády národní fronty. Naše republika dovršuje výstavbu socialismu v naší vlasti. Proto je nezbytně nutné aby k této otázce zaujali kladné stanovisko i zemědělci, kteří se doposud stavěli pasivně. Přesto, že naše družstvo je většinové, že obhospodařuje 80% z celkové výměry, nebylo by zapotřebí dlouhého přesvědčování ku vstupu do družstva. A bylo, jak dále uvádím. Řeklo by se, v družstvu je už velká většina zemědělských závodů malých i velkých, tak jakepak přesvědčování. Výsledky společné práce nejsou sice skvělé, družstvo prodělává ještě jakousi dětskou nemoc, ale když budou všichni zemědělci členy družstva, snáze se i nemoc překoná. Takhle se socialisace táhne do nekonečna, není možné stanoviti pevný výrobní ani finanční plán. Nelze bez uceleného družstva správně hospodářiti. Jest-li začátky socialisace daly mnoho řeči a přesvědčování, není tomu o mnoho lépe, kdy už je na programu socializaci ukončit. Každý zemědělec, ať malý nebo střední ví, že jednou do družstva půjde, ale vyčkává, kdyby to tak „prasklo“. Přesto že letos bylo získáno zase několik dobrých zemědělců do družstva, mezi nimi, Bartoš Jaroslav č. 13 Žampach Vojtěch č. 14, Vaculín frant. č. 66, Hasoň Vojtěch č. 89, Juřeník Josef č. 252 a také několik tak zvaných stavo a kovozemědělců, zůstává nadále ještě několik závodů co by souromí zemědělci. Co se větších závodů týká, jsou jenom dva v soukromém sektoru.

Žampach Antonín a Kůdela Vojtěch č. 22. Ono by to šlo velmi rychle, kdyby! Kdyby se nemuselo v družstvu pracovat. U mnohých občanů je to vyjádřeno prostými slovy. Já vám to dám, ale dělat nemožu a nebo jiná gesta, tu to máte ale mňa uvolníte do práce kde budu já chtět. To jsou argumenty, které se předkládají při získávání dalších členů do družstva. Mladí říkají není to naše to je starých, staří zase, že oni už pracovat nemohou. Jeden je nemocný, druhý nemoc hledá, další, byť dlouhou dobu pracovál jako zeměděl a ani mu nenapadlo aby šel pracovat do průmyslu, najednou chce, aby býl z družstva uvolněn, aby mohl jíti pracovat na stavbu nebo jiného závodu. Zkrátka, práce, kterou po několik let vykonávál jako svoje hlavní povolání, najednou, vstupem do družstva se jemu z duše zprotivila. A aby takový družstevník dodál svému požadavku ve věci uvolnění váhu, opírá se o argument: „Já sem družstvo nepodepsál, podepsala žena!“ Tož tak to vypadá z některými členy družstva, takovými je poměr ku společné práci. Není takových případů mnoho v našem družstvu, ale jsou. Takovéto počínání odrazuje od práce další členy zemědělce a následky pak jsou, jednání v představenstvu i na členských schůzích. Je v tomto případě nutno podotknout, že v našem družstvu je více dříve výkoných zemědělců, vyučeno zednickému řemeslu nebo tesaři. Pro zajímavost uvádím jména těchto zemědělců. Šojdr Martin, tesařský mistr, Kůdela františek, tesař, Červenka Cyril, tesař, Jančařík Josef tesař, Zálešák Josef zedník, Hřib Vlastimil zedník, Hřib františek zedník, Bartoš františek zdeník, Brumovský Cyril zedník, Stehlíček františek zedník, Ulek Jan tesař, Vaculín františek tesař, Juřeník Josef zedník, Velecký františek zedník, Kozub Augustín tesař, Bartoš Jaroslav zedník, John Leopold mlynář, Dvořák Stanislav zedník, Bartoš Tomáš zedník, tito občané které zde jmenovitě uvádím, všichni byli výkonými zemědělci, vlastníci 7 až 10 hektarů zemědělské půdy. Je pravdou, že většina z nich poctivě i v družstvu pracuje, ale jakmile nastane dohadování ve věci uvolnění, jak když mezi ně vletí roj sršňů. Tu unisonu povstanou a všeci chtějí pryč od zemědělské práce. Někteří i tka pracují ve stavební skupině při výstavbě a jsou jakž takž spokojeni ovšem potud, pokud je klid. A musím přiznat, že téměř všichni, které zde uvádím, jsou dobří odborníci vyučenéhořemesla. Ovšem, nějak se to nesrovnává z nedávnou minulosti.

Není tomu tak dávno, co se říkalo „my sedláci“ a dnes by se mnohý pomalu za to styděl, že býl sedlák, přiznává, že je řemeslník. Tak se časy mění co bylo včera, dnes už není! Každá nová věc dá mnoho řečí a různých starostí, než-li se ujme. Tak je tomu i při soialisaci vesnice. Někde to jide hladce, jinde né, jsou lidé, kteří pochopí, že společnou prací lze mnohem více vyproduktovat nežli sám muže dokázat a jsou zase takový, kteří v novotách vidí metlu lidstva a všemožně se tomuto brání. Ale neubrání se!

Nastoupená cesta má směr ku předu. Jestli je 85% zemědělské půdy socialistického sektoru už těch 15% směr nastoupené cesty zpět neobrátí. Věřím, že rok 1960 bude rokem posledním, kdy se ještě zbytek soukromého zemědělského sektoru udrží. Marné bude povídání, „nikdy né!“ Tyto dvě slova mohou býti pronesena po čase, až se hospodářství družstva upevní a dosáhne dobrých hospodářských výsledků. Pak by se oněch dvou slov mohlo použít, ovšem v opačném případě. A k tomu, aby se všem družstevníkům dobře vedlo, musí všichni společně poctivou prací přispět, i ti, kteří chtějí býti uvolněni.

Závěrem této kapitoly uvádím stav zemědělské půdy a její rozdělení s porovnáním v roce minulém. Z celkové vyměry 1222 hektarů zemědělské půdy a 908 hektarů půdy orné připadá v roce 1959.

Jednotné zem. družstvo:	913 ha	zeměděl. půdy	663 ha	orné půdy
Záhumenky:	101 ha	"	75 ha	"
Státní statky:	73 ha	"	63 ha	"
Insem. stanice:	48 ha	"	46 ha	"
Social. sektor a stát. stakty celkem	1135 ha	zem. půdy	847 ha	orné půdy
Soukromý sektor	87 ha	"	61 ha	"

Soukromý sektor zahrnuje drobné zemědělské závody do výměry 0,50 ha. Majitelé těchto drobných zem. závodů až na malé vyjímky, nejsou členy družstva. Z větších zemědělských závodů, tak zvaní střední zemědělci z výměrou do 10 hektarů zůstavají zatím dva mimo družstvo. U těchto slovo „Né“ nějak dlouho zakotvilo.

V roce 1959 vstoupilo do družstva 22 zemědělských závodů. No, snad rok 1960 bude rokem úplné socialisace naší obce.

Různé.

Most přes Olšavu u Vlachňové

Dne 26. června 1959 provedena kolaudace železobetonového mostu přes řeku Olšavu na dolním konci obce. Most tento zbudován nákladem 380tisíc korun čekoslovenských.

Hlavním investorem je krajský národní výbor Gottwaldov. Stavbu provedl: Dopravní stavby, národní podnik Olomouc, stavební správa Uh. Hradiště. Že uvedený podnik stavbu mostu pojál do provozního plánu a také v krátkém čase tuto provedl, jest nemalou zásluhou šumického rodáka Rudolfa Šopíka, technika, zaměstnaného u téhož podniku, který mimo svojí přidělené práce, převzál vedení stavby mostu v Šumicích ve volných časech. Povodní, dne 16. srpna býl most, hlavně nájezdní rampa značně poškozena. Komise, která škodu zjišťovala dne 12 záři, odhadla, že úprava najezdní rampy a další zlepšení vyžádá si nákladu asi 150 tisíc korun československých.

Ředitel školy.

Od 1. září je ředitelem osmileté střední školy v Šumicích, soudruh Antonín Šuranský, dosavadní ředitel školy v Pozlovicích. Náměstkem ředitele je s. Alois Černý, učitel.

Poměry lidopisné

V roce 1959 se narodilo 24 dětí. Zemřelo 22 osob. Nejstarší ze zemřelých mužů býl Bachůrek františek 91 let, nejstarší žena Šerková Anna 92 let. Nejmladší ze zemřelých vůbec býl Marek Alois 55 let. Průměrný věk zemřelých býl 74 let. Nejčastější příčina úmrtí je sešlost věkem, jeden případ je ranění mrtvicí. Porovnáme-li matriční zápis z roku 1938, to je před 21ti léty, zjistíme, že v tomto roce 1938 zemřelo 11 dětí do věku 10 let a 3 děti do věku 14ti let. Namane se otázka: Proč tomu tak bylo? Odpověď je snadná! Předmnichovská republika věnovala velkou péči růstu kapitalismu, pro děti pracujícího člověka blahovolně povolila různé dobročiné spolky. V době nezaměstnanosti laskavě věnovala otcům dětí žebračenky a jednou za rok dovolyli úřady postaviti také „Vánoční strom republiky. Lékařská péče o zdraví dítěte byla omezena finančními možnostmi rodičů. Jinak je tomu dnes! Socialistický stát pečuje o člověka a jeho zrození až do stáří, i hrobu.

1960.

Úvod.

Rok 1960 býl bohatý na různé události celostátního významu. Hlavními událostmi, které měly značný ohlas i na vesnicích byla nová uzemní organisace, volby do místních, okresních a krajských národních výborů a volby do Národního zhromáždění, mohutné oslavy patnáctého výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou, diskuse o přijetí nové ústavy a t. d. Rozvněž místní události měly značný vliv na postoj občanů k té či oné práci ať již se jednalo o úpravu obce v jarních měsících, výstavbě nebo praci na společném hospodaření v Jednotném zemědělském družstvu.

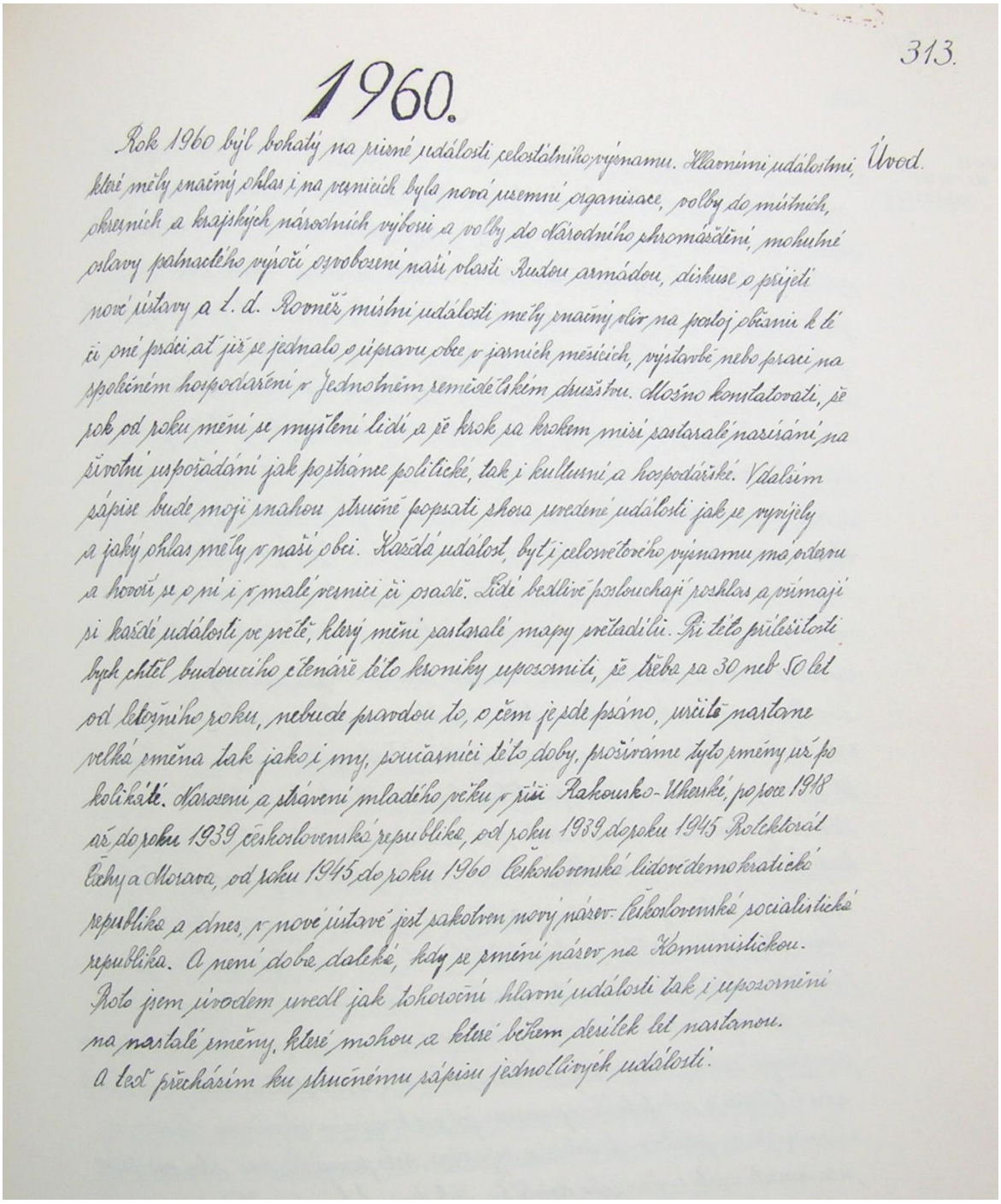

313.

1960.

Úvod.

Rok 1960 býl bohatý na různé události celostátního významu. Hlavními událostmi, které měly značný ohlas i na vesnicích byla nová uzemní organisace, volby do místních, okresních a krajských národních výborů a volby do Národního zhromáždění, mohutné oslavy patnáctého výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou, diskuse o přijetí nové ústavy a t. d. Rovněž místní události měly značný vliv na postoj občanů k té či oné práci ať již se jednalo o úpravu obce v jarních měsících, výstavbě nebo praci na společném hospodaření v Jednotném zemědělském družstvu. Možno konstatovati, že rok od roku mění se myšlení lidí a že krok za krokem mizí zastaralé nazírání na životní uspořádání jak po stránce politické, tak i kulturní a hospodářské. V dalším zápise bude mojí snahou stručně popsati shora uvedené události jak se vyvíjely a jaký ohlas měly v naší obci. Každá událost, byť i celostátního významu má ozvaru a hovoří se o ní i v malé vesnici či osadě. Lidé bedlivě poslouchají rozhlas a vnímají si každé události ve světě, který mění zastaralé mapy světadílů. Při této příležitosti bych chtěl budoucího čtenáře této kroniky upozorniti, že třeba za 30 neb 50 let od letošního roku, nebude pravdou to, o čem je zde psáno, určitě nastane velká změna tak jako i my, současníci této doby, prožíváme tyto změny už po kolikáté. Narození a strávení mladého věku v říši Rakousko-Uherské, po roce 1918 až do roku 1939 československá republika, od roku 1939 do roku 1945 Protektorát Čechy a Morava, od roku 1945 do roku 1960 Československá lidovědemokratická republika a dnes, v nové ústavě jest zakotven nový název: Československá socialistická republika. A není dobře daleké, kdy se změní název na Komunistickou. Proto jsem úvodem uvedl jak tokoroční hlavní události tak i upozornění na nastalé změny, které mohou a které během desítek let nastanou. A teď přecházím ku stručnému zápisu jednotlivých událostí.

Možno konstatovati, že rok od roku mění se myšlení lidí a že krok za krokem mizí zastaralé nazírání na životní uspořádání jak po stránce politické, tak i kulturní a hospodářské. V dalším zápise bude moji snahou stručně popsati zhora uvedené události jak se vyvíjely a jaký ohlas měly v naší obci. Každá událost, byť i celosvětového významu má odezvu a hovoří se o ní i v malé vesnici či osadě. Lidé bedlivě poslouchají rozhlas a všímají si každé události ve světě, který mění zastaralé mapy světadílů. Při této příležitosti bych chtěl budoucího čtenáře této kroniky upozorniti, že třeba za 30 neb 50 let od letošního roku, nebude pravdou to, o čem je zde psáno, určitě nastane velká změna tak jako i my, současníci této doby, prožíváme tyto změny už po kolikáté. Narození a strávení mladého věku v říši Rakousko-Uherské, po roce 1918 až do roku 1939 československá republika, od roku 1939 do roku 1945 Protektorát Čechy a Morava, od roku 1945 do roku 1960 Československá socialistická republika. A není doba daleká, kdy se změní název na Komunistickou. Proto jsem úvodem uvedl jak tohoroční hlavní události tak i upozornění na nastalé změny, které mohou a které během desítek let nastanou. A teď přecházím ku stručnému zápisu jednotlivých událostí.

Nová uzemní organisace.

Během uplynulých patnácti let, rozmohl se hospodářský život v naší vlasti nebývalou měrou. Změnila se struktura hospodářských, politických i kulturních oblastí také našeho Uherskobrodského okresu a Gottwaldovského kraje. Byly vybudovány velké průmyslové podniky, veškerý obchod je v rukou družstevního a státního sektoru, řemesla a živnosti soustředěny jsou v komunálních, družstevních či okresních podnicích, na vesnicích jsou menší živnosti jako malíři, truhláři, holiči, švadleny a podobně, združeny v Malých či drobných provozovnách spadajících pod správu Místního národního výboru, zemědělství je združeno ku společné práci v Jednotných zemědělských družstvech a státních statcích, v oblasti bydlení, odívání a vzdělání, péči o zdraví pracujícího člověka a hlavně péče o zdraví matek a dětí, péče o přestárlé občany, změnilo se za uplynulých patnácti let, k porovnání letům za první, předmníchovské republiky nebývalou měrou. S postupem těchto změn, přibývalo více sektoru řídících nové podniky, které mnohdy zasahovaly do sousedních okresů nebo krajů. Aby bylo usnadněno řízení hospodářského a politického života ve větších celcích usnesla se strana a vláda na novém uzemním uspořádání celé republiky.

Dne 17. ledna 1960 byly tiskem i státním rozhlasem vyhlášeny nové uzemní organizace, ku kterým byla uspořádána celostátní diskuse. Tímto vyhlášením zaniká okres Uh. Brodský a téměř celá oblast přivtělena k okresu Uherskohradišťskému. Rovněž Gottwaldovský kraj zaniká a ze značné části přivtělen k nově zřízenému kraji Jihomoravskému se sídlem v Brně. V diskusi, která po vyhlášení probíhala, bylo mnoho dotazů, proč se mění, respektíve ruší tradiční uspořádání brodského okresu, který býl po desetiletí u občanů takřka vžit. Když však bylo vysvětleno proč se takto děje a když bylo rozhodnuto, že značnou část pravomoci okresních národních výborů přebírají místní národní výbory, byla nová územní organisace, tak jako i všechny předcházející změny, kladně přijata. Velmi důležité v socialistickém státě je, že každý návrh, týkající se celostátního významu, jest před konečným schválením Národním shromážděním, předložen k diskuzi a vyjádření všeho pracujícího lidu, který má právo navrhnouti určité změny, nebo doplňky. Tak tomu bylo i při vyhlášeném novém uzemním uspořádání, které definitivně vstoupí v platnost, po volbách.

Okres Uh. Brodský.

Aby příští pokolení bylo informováno (a mám za to, že i nynější dobře nezná) o vzniku okresu uherskobrodského, uvádím jednotlivá data, pořízena městským archivářem v Uh. Brodě. Za dob patrimoniálních vedly správu veřejnou a soudní úřady patrimoniální jednotlivých panství a statků, správu většiny měst (i Uh. Brodu) vedly magistráty složené

z několika radních, a práva znalého syndika. Skoro současně se zrušením poddanství selského lidu (v roce 1848) byly zřízeny pro veřejnou správu i soudnictví úřady státní, tak zvané smíšené okresní úřady, jež vykonávaly nejen funkce politické, ale i soudní. Země Morava byla rozdělena na 6 krajů a 76 okresů a 2 politické obvody Brno a Olomouc se správou obecní. Náš kraj kradišťský měl 12 okresů, mezi nimiž byl i náš okres uherskobrodský, který byl utvořen ze dvou obcí panství bývalého ostrožského (Nivnice a Strání), ze všech obcí panství uherskobrodského s připojenými statky velkoořechovským, bánovským a arcibiskupkým lenním statkem Prakšicemi, ze statku Nezdenice (s Rudicemi) z panství Nového Světlova s připojeným arcibiskubským lenním statkem Vasilsko, z necelého panství luhačovského, z leních statků Slavičína, Hrádku a Divnic a ze všech obcí rozsáhlého panství brumovského. Okres byl spravován okresním úřadem, jehož sídlo bylo město Uherský Brod a v jehož čele stál okresní přednosta, jemuž přidělený personál se skládál z adjunktů, aktuárů, kancelistů a sluhů.

Ač tato organisace byla zavedena již roku 1849, nemohla býti ihned v celé úplnosti provedena pro nedostatek školeného a schopného úřednictva. Proto byl pro první dva roky pověřen působnosti okresního přednosty tehdejší vrchní úřadník panství uherskobrodského Fiebinger. Teprve později byl ustanoven prvním okresním přednostou z titulem „podkrajsky“ N. Peter.

Státním základním zákonem z 21. prosince 1867, číslo 144 říšského zákona bylo ustanoveno, že soudnictví má býti ve všech instancích odděleno od politické zprávy. Provedeno to bylo zákonem z 19. května 1868, čís. 44 říšského zákona. Pro správu politickou byla v prvé instanci zřízena okresní hejtmanství a pro soudnictví zřízeny v první stolici okresní soudy. V našem okrese zpočátku dva: v Uh. Brodě a ve Valašských Kloboukách. Později byly některé obce vyloučeny z obou dosavadních soudních okresů a zřízen třetí okresní soud v Bojkovicích.

Ve věcech veřejných financí působilo okresní hetmanství pomocí svých berních inspektorátů, berních úřadů a evidence katastru daně pozemkové. Později byly i tyto úřady vyjmuty a osamostatněny jako okresní berní správy. Za první republiky byla okresní hejtmanství změněna v okresní úřady s okresním hetmanem v čele a s nimi ve veřejné správě spolupůsobila z části volená, z části jmenovaná z odborníků okresní zastupitelstva. Tehdy okresní úřad převzál i celou agendu bývalých samosprávných okresních silničních výborů.

Posledním českým okresním hejtmanem býl rada politické správy Cyril Kousal, úředník všeobecně oblíbený. Okupanty přeložen k zemskému úřadu v Brně.

Po celou dobu okupace vedli okres okresní hetmani Němci. Titulovali se oberinšpektoři. Byli to Strošen, Lenkl a poslední Mendlík, který uprchl před vstupem vítězné Rudé armády do města. Osvobozením města a okresu, doznala i veřejná správa pronikavých změn. Řízení veřejných věcí ujál se pracující lid a okres vedl Okresní národní výbor, jemuž v čele jako první předseda stál uředník nemocenské pojišťovny, Karel Veselý. Práce Okresního národního výboru rozdělena v několik referátů, jimž v čele stáli jednotliví členové rady Okres. nár. výboru. Později byly referáty změněny v odbory s vedoucími uředníky v čele a celou práci Okres. národ. výboru řídí rada ONV. Během uplynulých patnácti let, vystřídalo se ve funkci předsedou ONV několik občanů. Po Karlu Veselém býl předsedou Dr Zdeněk Renner, po vítězném únoru 1948 býl předsedou Petružela, po něm Ludvík Valíček se Záhorovic a posledním předsedou býl Josef Šustek z Luhačovic. Z uvedeného zápisu jest zřejmo, že okres uherskobrodský existovál od roku 1849 do roku 1960, tedy jednostojedenáctlet. Za tu dobu se velmi, velmi, mnoho změnilo. Kdyby první okresní přednosta Peter vstál z hrobu, sotva by nalezl místo kde po prvé se ujál moci. Ano moci! Oni byli mocipáni.

Tolik o okrese Uherskobrodském pro informaci.

Předvolební období.

Usnesením vlády republiky, konají se volby do Místních, okresních a krajských národních výborů a do Národního shromáždění, dne 12. června. Jako při volbách konaných před čtyřmi léty a dříve, předcházela i k volbám letošním velká příprava. Dosavadní národní výbor čítál 21 členů. Nový národní výbor bude míti dvacetpět členů rozdělených do dvacetipěti volebních obvodů. Na prvém místě jest nutné provésti výběr kandidátů pro volbu místního nár. výboru. Výběr provádí Národní fronta ve které jsou soustředěny veškeré korporace které jsou v obci činné: jako Komunistická strana československa, Českoslov. strana socialistická, Českosl. strana lidová. Revoluční odborové hnutí, Svaz českoslov. sovjet. Přátelství, Svaz požární ochrany, Československý svaz mládeže, Výbor žen, Jednotné zemědělské družstvo a t. d. Uvedené koporace navrhnou ze svých řad kandidáty se kterými se pak na schůzích Národní fronty vede pohovor. Stane se, že korporace knadidáta navrhne, ten ale z návrhem nesouhlasí. Proto je nutné z každým navrženým kandidátem o věci pohovořit a teprve, dáli svůj souhlas provésti registraci. Výběr a zaregistrování kandidátů zabere v předvolebním období mnoho času. Chci-li býti upřimný, musím přiznati, že jest velký rozdíl mezi předvolebním obdobím před okupací, to je za první republiky a předvolebním obdomím dnešním. Jest to jednak tím, že se nesvádí politické boje, kdy každá z tehdejších politických stran chtěla při volbách co nejvíce získati moci a také si snad lidé více potrpěli na honoraci, na čest býti v obecním zastupitelstvu. A kdo býl radní, tomu se i vyhrávalo. Snad to bylo také tím, že odpovědnost za řízení veřejných věcí, byla více méně ponechána starostovi, který také ve většině obcí měl rozhodující slovo. Záleželo na tom, která politická strana měla v obecním zastupitelstvu většinu. Je pravdou, že bývaly ve schůzích zastupitelstva boje, ale obyčejně vyhrál silnější. A tím odpovědnost menšiny padla. To chci připomenouti, že jest značný rozdíl mezi minulosti a přítomnosti. Dnes každý poslanec (takto se tituluje každý člen národního výboru všech stupňů) jest se své funkce odpověden voličům svého obvodu a také vyšší instanci. A té odpovědnosti se mnohý občan vyhíbá. Proto jest nutné nejdřív s každým navrženým kandidátem pěkně pohovořiti, seznámiti jej s právy i povinostmi které na sebe zvolením béře a které je nutné plniti. Mimo výběr kandidátů jest zapotřebí uvésti do pořádku voličské seznamy, rozděliti obvody, provésti volby komisí a hlavně zahájiti předvolební agitaci. Za tím účelem se v každé obci zřizují Agitační střediska.

Agitační středisko

Účelem agitačního střediska jest, vhodným a názorným způsobem seznamovati občany z výsledky práce v minulém období činosti národního výboru, jak býl plněn plán, který si před volbami vytýčíl. Dokumenty jsou umístěny na nástěnkách ve vzorném uspořádání. Návštěvník agitačního střediska má možnost shlédnouti fotografické snímky provedených staveb, uprav obce, grafické znazornění zvyšování životní úrovně občanů, plnění plánu dodávek Jednotného zeměděl. družstva i soukroměhospodařících zemědělců. Agitační středisko seznamuje občany s kandidáty a pořádá předvolební besedy z voliči. Besedy jsou zaměřeny na různá themata, která vyjadřují perspektívi budoucí práce národního výboru. Vedoucím agitačního střediska býl předseda Českoslov. svazu mládeže František Tlach č. 168 a s ním spolupracovál kolektiv mladých agilních občanů. František Tlach, povoláním zedník, zaměstnán u Pozemních staveb n. p. v Uh. Brodě, býl po dobu předvolební kampaně asi na měsíc z práce uvolněn aby se mohl plně věnovati agitaci. Vedl si velmi dobře. Kolektiv agitačního střediska, vydávál také vesnické noviny, nazvané „Agitátor“. Vhodným způsobem kritisovál nedostatky v JZD nebo korporaci, jmenovite seznamovál občany z kandidáty a volebními obvody, pochválil dobrou práci, upozorníl na různé programy a podobně.

Tak na příklad „Agitátor“ číslo 1. Heslo dne: Máš-li naši obec rád, víš pro koho hlasovat! Následují jména všech poslanců, jejich povolání a politická příslušnost. Jsou zde uvedeny

volební obvody, kde který obvod začíná a končí. Jména poslanců uzavírá vhodný odstaveček s přípomínkou: Jsme přesvědčeni, že navržení poslanci budou plně po celé funkční období hájit a prosazovat zájmy všech pracujících, ať již organisovaných v KSČ, ČSL, bezpartijních i členů JZD a povedou nás za jediným cílem, vytýčeným Komunistickou stranou československa, dokončit výstavbu socialismu v naší vlasti a přistoupit k budování komunismu.

Následuje satirická část zpovědi představenstva Jednotného zemědělského družstva.

1.____nestarali jsme se o organizování práce, hlavně ve výrobě rostlinné, věnovali jsme málo pozornosti skupinářům a vedoucím čet a denně jsme neprojednávali pracovní úkoly, zajištění pracovních sil.

2.____v klidném spánku, ovlivněného příhodným počasím, zaspinkali jsme dobrou příravu strojového parku pro sklízeň senoseče.

3.____až příliš jsme věřili naším traktoristům, nesledovali jsme důsledně jejich výkony a neporovnávali, zda náklady odpovídají příjmům.

4.____trápili jsme zvířata – nezajistili jsme dostatek krmiva pro živočišnou výrobu. Zavazujeme se, že tento nedostatek odstraníme nyní při krmení zelenou pící.

5.____objevil se opět starý neřád, vyskytující se občas v našem kolektivu a býl náběh proviniti se proti „nepokradeš."

Následuje kulturní okénko, ve kterém jest uvedeno, že kulturní dům vyžádál si nákladu doposud 319.569.21 Kč, že na stavbě kult. Domu odpracováno 7.675 brigádnických hodin, jsou zde uvedeni nejlepší brigádníci a podobné zprávy. Dále jsou zde zprávy Agitačního střediska: Přednáška „Poslání a úkoly národního výboru v podmínkách diktatury proletariatu, která se koná dne 3 června a vyslovení pochvaly předsedovy JZD za vzorně připravenou relaci.

Agitátor číslo 2. Heslo: „15let svobody, 15let budování naší obce."

V pořadí, od roku 1945 až do roku 1960, jsou vyjmenovány všechny důležité provedené práce i v peněžní hodnotě. Agitační středisko oznamuje, že volby se konají 12 června v budově střední školy, zahájeny budou v 7 hodin a oficiálně skončeny v 18 hodin. Očekává se však, že volby budou skončeny nejpozději do 12 hodiny v poledne. Pak následují zprávy dikobrazu.

Agitátor číslo 3. poslední před volbami. Z tohoto čísla uvedu básničku nazvanou:

Náš hlas je pro mír.

Až zítra tvá mozolnatá ruka
Odloží kladivo, neb pustí pluh,
Zavolej na mámu a pohlaď kluka,
Vzpomeň na zítřek a hrdý buď.

Na minulost nevzpomínej,
my slzy už nechceme znát,
odejdi smutku a muziko hrej
pro šťastný život budu hlasovat.

Pak do náručí vezmi dítě
a polib jeho hebký vlas,
spi sladce broučku, štěstí probudí tě,
já pro mír dál jsem hlas.

Kolektiv agitačního střediska zhostil se svojí práce velmi dobře.

Volby

Neděle, 12 června, půl šesté hodiny ranní. Zamplionů místního rozhlasu zní řízné pochody. Budíček, který oznamuje slavný den, den voleb. Začíná krásný den. Sluníčko vyskočilo nad Karpaty a jasným světlem ozářilo Slovácký kraj. Veselá nálada začíná od rána. Dnes splní svoji občanskou povinost mladí lidé po prvé, starší už po kolikáté a v různých podmínkách. Po šesté hodině začínají občané, svátečně oblečení vycházet z domů a kroky jejich míří ku střední škole. Před školou je prostor vyzdoben majkami a věnci. Nade-dveřmi štítek z nápisem: Volební místnost. Dvéře jsou otevřeny. To znamená, že volby jsou zahájeny. Občané vchází dovnitř. Po předložení voličské legitimace, obdrží hlasovací lístky a sice jeden pro volbu kandidáta svého obvodu, jeden pro kandidáta pro volbu do okresního národního výboru, jeden pro volbu do krajského nar. výboru a jeden pro poslance Národního zhromáždení. Po obdržení hlasovacích lístků, přistupuje občan k hlasování. Přesto, že ve volební místnosti jest plenta pro úpravu hlasovacích lístků, téměř nikdo tohoto místa nepoužívá. Bez jakých-koliv úprav, vkládají voliči hlasovací lístky do volební urny. Přichází jednotliví občané, staří, mladí, přicházejí korporace manifestačně splnit občanskou povinost. Před školou hraje dechovka za řízení kapelníka Ludvíka Tlacha. Vesele muziko hrej, do kroku těm kteří přicházejí i odcházejí, vesele hrej, aby dnešní den ukázál celému světu jednotu a dohodlanost československého pracujícího lidu k boji za šťastnou budoucnost k boji za uhájení míru pro všechen lid. Dechovou hudbu vystřídali pioníři, žáci střední školy s učitelem soudruhem Procházkou. Písnička za písničkou rozléhá se vesnicí. Radostné mládí vítá slavný den. Pro ně, pro naše děti a pro příští generaci, buduje se lepší svět, v němž není psot a běd. A dnešní, manifestační volby jsou důkazem toho, že s plnou důvěrou ve šťastný a radostný život všichni hlasujeme.

Blíží se poledne. K volební místnosti přichází ojedinělí voliči. Už jenom né celé jedno procento schází do úplnosti. Krátce po dvanácté hodině, opouští poslední volič volební místnost. Volby jsou skončeny ačkoliv volební místnost zůstává i nadále otevřena. Oficielní ukončení je o 18 hodině. Pak teprve se volební místnost uzavře a přikročí se ku sčítání hlasů.

Volební komise konstatuje, že voleb se zůčastnilo 1139 voličů.

Dle voličského seznamu bylo všech voličů 1141. Byla tedy účast při volbách takřka stoprocentní.

Jednohlasně byli zvoleni všichni navržení kandidáti Místního nár. výboru.

Za obvod č. 1.	Tlachová Marie, čís. 308,		zaměstnání,	v domácnosti
" č. 2.	Synčák Antonín čís. 349		"	státní zaměstnanec
" č. 3.	Omelka Jaroslav čís.18		"	technik
" č. 4.	Juřeník Josef čís. 30		"	stavbyvedoucí
" č. 5.	Kočík Jindřich čís.344		"	dělník
" č. 6.	Kandrnál Josef čís. 45		"	stavbyvedoucí
" č. 7.	Valášek Miroslav čís. 224		"	stavitel. technik
" č. 8.	Vaculín František čís. 321		"	člen JZD
" č. 9.	Synčáková Božena čís. 307		"	v domácnosti
" č. 10.	Bachůrek František čís. 39		"	člen JZD
" č. 11.	John Jaroslav čís. 369		"	staveb. technik
" č. 12.	Kubáň Stanislav čís. 366		"	" "

"	č. 13.	Šidlo Ladislav čís. 271	"	učitel
"	č. 14.	Kokoš Jan čís. 200	"	dílovedoucí
"	č. 15.	Hasoň Martin čís. 87	"	člen JZD
"	č. 16.	Jančář Jaroslav čís. 288	"	staveb. technik
"	č. 17.	Živnéřová Barbora čís. 119	"	v domácnosti
"	č. 18.	Šuranská Pavla čís. 113	"	učitelka
"	č. 19.	Horecký Stanislav čís. 117	"	člen JZD
"	č. 20.	John Leopold čís. 191		" "
"	č. 21.	Kubáň František čís. 160	"	dělník
"	č. 22.	Jančář Ludvík čís. 189	"	staveb. technik
"	č. 23.	Hřib Vojtěch čís. 251		" stavbyvedoucí
"	č. 24.	Šojdr Jaroslav čís. 339	"	technický úředník
"	č. 25.	Kramná Emilie čís. 164	"	v domácnosti.

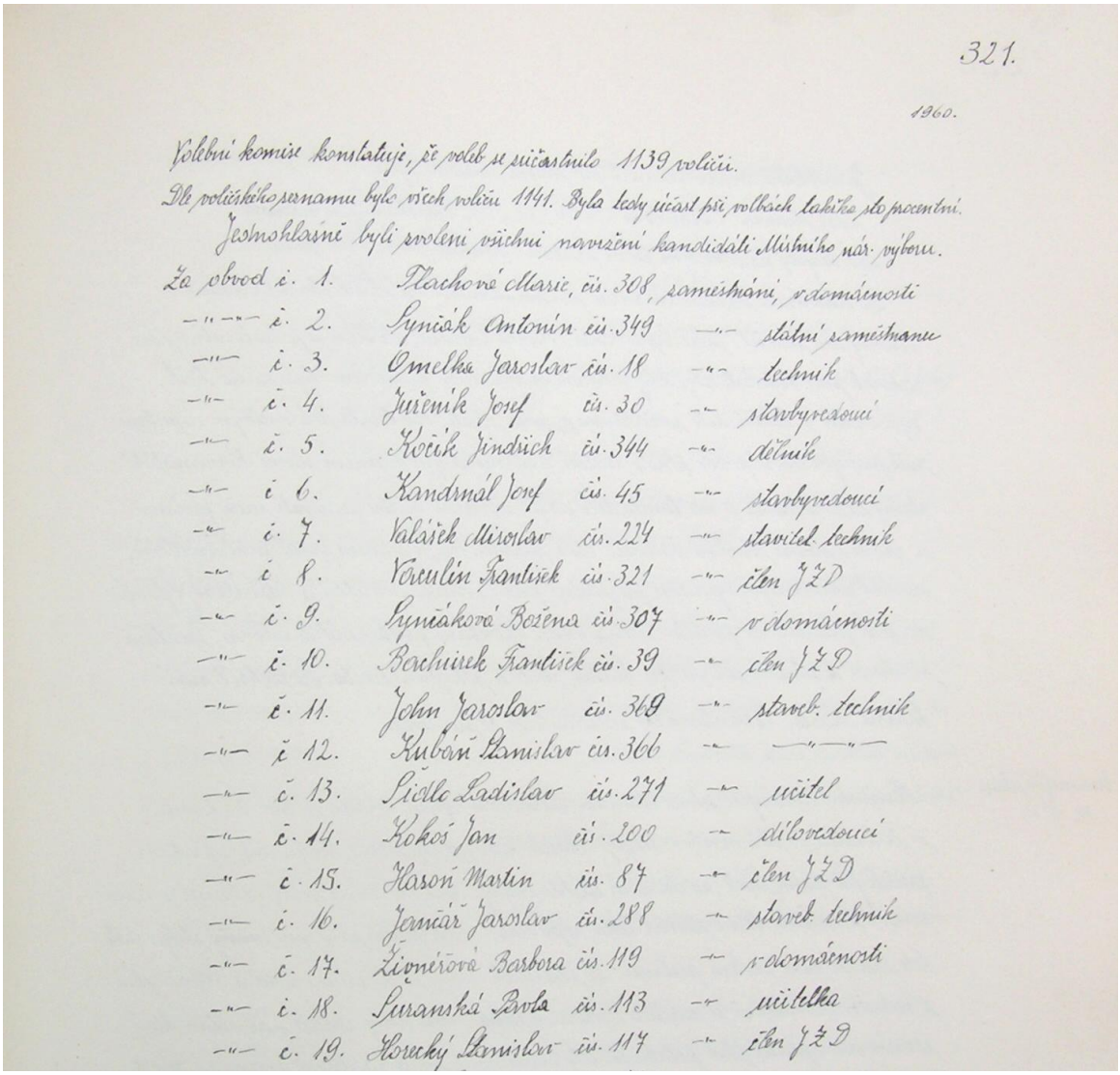

321.

1960.

Volební komise konstatuje, že volb se zúčastnilo 1139 voličů.
Dle voličského seznamu bylo všech voličů 1141. Byla tedy účast při volbách takřka sto procentní.
Jednohlasně byli zvoleni všichni navržení kandidáti Místního nár. výboru.

Za obvod	č. 1.	Plachová Marie, čís. 308,	zaměstnání,	v domácnosti
—"—	č. 2.	Synčák Antonín čís. 349	—"—	státní zaměstnanec
—"—	č. 3.	Omelka Jaroslav čís. 18	—"—	technik
—"—	č. 4.	Juřeník Josef čís. 30	—"—	stavbyvedoucí
—"—	č. 5.	Kočík Jindřich čís. 344	—"—	dělník
—"—	č. 6.	Kandrnál Josef čís. 45	—"—	stavbyvedoucí
—"—	č. 7.	Valášek Miroslav čís. 224	—"—	stavitel technik
—"—	č. 8.	Verculín František čís. 321	—"—	člen JZD
—"—	č. 9.	Synčáková Božena čís. 307	—"—	v domácnosti
—"—	č. 10.	Bachinek František čís. 39	—"—	člen JZD
—"—	č. 11.	John Jaroslav čís. 369	—"—	staveb. technik
—"—	č. 12.	Kubáň Stanislav čís. 366	—"—	—"—"—
—"—	č. 13.	Šidlo Ladislav čís. 271	—"—	učitel
—"—	č. 14.	Kokoš Jan čís. 200	—"—	dílovedoucí
—"—	č. 15.	Hasoň Martin čís. 87	—"—	člen JZD
—"—	č. 16.	Jančář Jaroslav čís. 288	—"—	staveb. technik
—"—	č. 17.	Živnéřová Barbora čís. 119	—"—	v domácnosti
—"—	č. 18.	Šuranská Pavla čís. 113	—"—	učitelka
—"—	č. 19.	Horecký Stanislav čís. 117	—"—	člen JZD

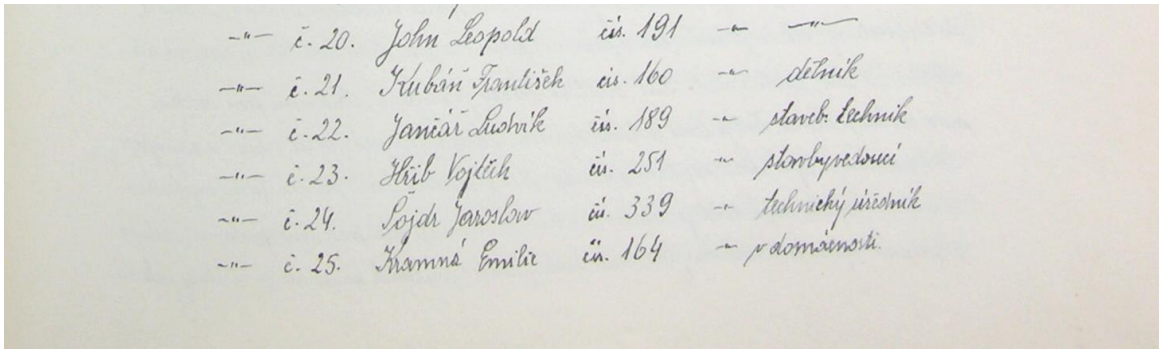

-"-	č. 20.	John Leopold	čís. 191	-"- -"-
-"-	č. 21.	Trubán František	čís. 160	-"- dělník
-"-	č. 22.	Janečar Ludvík	čís. 189	-"- stavb. technik
-"-	č. 23.	Hrib Vojtěch	čís. 251	-"- stavbyvedoucí
-"-	č. 24.	Šojdr Jaroslav	čís. 339	-"- technický úředník
-"-	č. 25.	Kramná Emilie	čís. 164	-"- v domácnosti

Jednohlasně zvolen kandidát pro okresní národní výbor.

naše občanka Bartošová Božena čís. 298, zaměstnání v domácnosti

Pro krajský národní výbor zvolen poslanec František Jurčík, z Uh. Brodu

Do Národního zhromáždění zvolen poslanec Stanislav Mikulášek, člen JZD, z Pozlovic

Slavný den skončíl, práce teprve začne. Vlastně nezačne, ale bude se pokračovati v práci započaté před patnácti léty, kdy v košickém vládním programu bylo dáno heslo: Vybudovati v krátké době socialismus v naší vlasti. Na tomto díle s velkým uspěchem náš pracující lid se podílí plnou měrou, pod moudrým vedením slavné Komunistické strany československa a na tomto díle až do dovršení budou pracovati naši poslanci a spolu s nimi všichni občané. Náš pracující lid se zdarem splnil první dvouletku, dosáhl ohromných výsledků při plnění první i druhé pětiletky a odhodlaně vykročí do třetí pětiletky od prvního ledna 1961. Spontáně přistupoval k volbám, spontáně nastoupí k plnění úkolů ku blahu, štěstí a pokojného života, pro rozkvět naší krásné vlasti, Československé socialistické republiky.

Ustavující schůze M. N. V.

Slavnostní ustavující schůze Místního národního výboru konala se dne 25 června o 20 hodině, v sále osvětové besedy. Průčelí sálu jest vyzdobeno květinami, uprostřed průčelí jest státní znak po stranách státní vlajky. Nad výzdobou velký griland z nápisem: „Budeme věrně sloužit lidu, republice“. Před průčelí sálu jsou seřazeny stoly a židle kde zasedali nově zvolení poslanci. Po stranách kolem stolů zasedli hosté a občané, staří i mladí. Na balkoně se usadila dechová hudba. Mezi hosty zasedl náš občan, který rodnou obec opustíl před pětatřiceti léty, odcestovál spolu z dalšími občany za moře, do Argentíny. Alois Juřeník (tak se jmenuje) přijél i se svou dceruškou Liduškou, navštíviti rodnou obec, rodnou vlast. Sál osvětové besedy je obsazen. Přítomní jsou všichni nově zvolení poslanci. Znějí tóny státních hymen. Slavnostní ustavující schůze se zahajuje. Po hymnách se ujál slova nejstarší poslanec MNV soudruh Josef Juřeník. (Není nejstarším věkově, ale nejdéle, celých 12 let je členem národního výboru). Vítá přítomné poslance, zástupce okres. nár. výboru soudruha Krejčího, vítá hosty zástupce místních korporací a všechny přítomné.

Seznamuje přítomné s programem slavnostní schůze, který jest následující.

1. Kulturní vložka (provede dechová hudba)
2. Slavnostní projev (soudruh Krejčí, zástupce ONV)
3. Slib poslanců (přednese s. Josef Juřeník)
4. Vyhlášení agčního plánu (dosavadní předseda MNV.)
5. Volby funkcionářů (řídí předseda vesnické organisace KSČ s. John)
6. Volba aktivistu (" " " ")
7. Usnesení z dnešní ustavující schůze (Přečte s. John)
8. Závěr ustavující schůze (provede novězvolený předseda MNV.)

1.) Dechová hudba řízená Ludvíka Tlachem, zahrála několik skladeb.

2. Zástupce okresu soudruh Krejčí, ve svém slavnostním projevu zhodnotil dobrý průběh voleb v naší obci se kterého může míti každý občan radost. Poukázál, jak se v našem státě vyvíjí péče o pracujícího člověka, kterak v této péči jsme na prvním místě, po sovjetském svazu, ve světě, připoměl politickou situaci ve světovém měřítku a závěrem svého projevu vyzvál novězvolené poslance ku poctivé práci pro blaho občanů a rozkvět republiky. Vyzvál přítomné občany a vzkázál nepřítomným, aby všestraně pomáhali plnit odpovědné úkoly poslancům, které jsme si zvolili.

3. Josef Juřeník předčítá Slib poslanců, kteří jej a všichni přítomní vyslechli v stoje.

„Slibujeme“, ozvalo se spontáně všech dvacetpět poslanců. Vlastnoručním podpisem každý z nich Slib potvrdíl.

4. Dosavadní předseda MNV Jaroslav Šojdr, vyhlašuje akční plán, který má býti určitým vodítkem v programu práce MNV pro celé volební období. Akční plán jednohlasně přijat. Předseda Volební komise Leopold Tlach podává zprávu o průběhu voleb a prohlašuje, že všech dvacetpět poslanců bylo právoplatně zvoleno, tudíž může byti přikročeno k tomu nejdůležitějšímu programu dnešní schůze, k volbě funkcionářů.

5. Soudruh Jaroslav John podává zprávu o navržených funkcionářích. Voliti se bude: předseda, tajemník, předseda plánovací komise, který jest současně náměstkem předsedy, předseda komise pro výstavbu předseda zemědělské komise, finanční komise, komise pro školství a kulturu, komise sociální a rady žen.

Hlasovati se bude o každém navrženém funkcionáři samostatně. Do každé komise budou voleni mimo předsedy, ještě další dva až tři poslanci. Hlasují pouze poslanci. Při volbě aktivistů, to jest občanů, kteří nejsou poslanci, ale budou se aktivně podílet na práci komisí, hlasují všichni přítomní občané. Soudruh Jaroslav John ukončil svůj úvod a přikročil k volbám.

1. Za předsedu Místního národního výboru navržen a jednohlasně zvolen dosavadní předseda	Jaroslav Šojdr.
2. Tajemníkem zvolen	Antonín Synčák
3. Předsedou plán. komise náměstek předsedy.	Stanislav Kubáň, který je současně
4. Předsedou komise pro výstavbu	Josef Jůřeník
5. Předseda komise zemědělské	Stanislav Horecký
6. Předsedou komise finanční	Leopold John
7. Předsedou školství a kultury	Jaroslav Omelka
8. Předsedou komise sociální	Vojtěch Hřib
9. Předsedkyně Rady žen	Marie Tlachová

Hlasování doprovázeno potleskem přítomných. Další členy jednotlivých komísí neuvádím. Uvedení funkcionáři jsou současně členy Rady místního nar. výboru. Rovněž nepovažují za nutné uváděti jména aktivistu, jejíchž volba následovala po volbě zhora uvedené.

Bod 7.) Soudruh John přečetl usnesení z dnešní ustavující schůze, které určuje směrnice pro práci jednotlivých komisí pro volební období. S přáním mnoho úspěchů

v odpovědné práci Národního výboru, ukončil svoje poslaní v dnešní schuzi.

Bod 8.) Závěrem se ujímá slova nový předseda Jaroslav Šojdr. Jménem svým a jménem všech poslanců, děkuje občanům za důvěru kterou při volbách byli poctěni, vyzívá všechny

ku spolupráci a slibuje, že v mezích zákonů bude on a všichni poslanci pečovati o blaho a rozkvět naší obce a celé vlasti. Za bouřlivého potlesku, schůze ukončena. Rozvinula se družná zábava, hudba, zpěv mladých i starších, který potrvál až do ranních hodin. Né všichni vydrželi v družné zábavě do rána.

Poslanci, členové JZD užitečně oslavili dnešní den. Do rána odvezli z luk 190q sena.

Krásný příklad a ještě krásnější a radostnější první krok do práce nového Místního národníhovýboru. Bylo by si jenom přáti, aby družba společné, pěkné zábavy byla také družbou společné práce na všech úsecích našeho života. Aby se dobrá spolupráce a porozumění ukázalo jak v Jednotném zemědělském družstvu, při výstavbě naší obce, plnění povinosti placení daní a různých poplatků, přispívání vědy a kultury, práce osvětové a sportovní, věnování péče otázkám sociálním a zdravotním a v neposlední řadě, podporovat snahu Rady žen, které mají svoje užitečné a celku prospěšné cíle: Dokončiti místnosti pro Dětskou poradnu a zahájiti kroky které povedou k nejdůležitějšímu cíli, ku stavbě Mateřské školy. Když takto bude každý občan smíšlet a pracovat, pak jistě z hrdosti se může ohlédnout po čtyřech létech na výsledky naší, společné práce.

Patnácté výročí osvobození naší vlasti Rudou armadou.

Každý rok je den, devátý květen oslavován v celé naší vlasti. Mohutné oslavy konají se ve hlavníh městech jako v Praze a Bratislavě, kde ten den je přehlídka naší branné moci. V menších městech jako v Brně, Olomouci, Ostravě, Košicích, Plzni, Českých Budějovicích konají se rovněž vojenské přehlídky, ovšem v malém měřítku. Města venkovská a vesnice oslavují tento den podle vlastních programů. Na vesnicích se den devátý květen oslavuje zpravidla, prací. Oslavy se konají předvečér státního svátku. Letos připadl svátek, Den Osvobození, na pondělí. Oslavy se konaly v neděli 8. května. Program slavnosti býl obdobný slavnostem minulých let. Nejzajímavějšího a potěšujícího při slavnosti byla skutečnost, jak se za uplynulých patnáct let mnoho změnilo a to né jenom v celé naší vlasti, ale i na jednotlivých vesnicích, tedy i v naší obci. V zápise uvedeném před pěti léty, to je k oslavě desátého výročí jsem velmi obšírně zaznamenál jak průběh slavnosti, tak i výsledky budování za uplynulých deset let. Jistě byly výsledky společné práce dobré. Pět let je v životě lidském krátká doba. My však žijeme v době, kdy tempo života je jakési rychlé oproti létům minulým. Zdá se nám, že nestačíme s časem, že to, co bylo včera nové na druhý den se zdá nedostačující. Mění se myšlení člověka a svoje touhy a cíle chce stále měnit a zdokonalovat. Nebývalou měrou rozvíjí se kultura ve vzdělání, odívání a bydlení. Nejinak je tomu ve výživě a zdravotní péči.

Letošní oslavy, Patnáctého výročí Osvobození naší vlasti Rudou armádou, konají se ve znamení předvolebního období. Nové volby, respektive nový Místní národní výbor má vytyčený akční program pro příští období a bude jistě jeho snahou, tento splnit. Nebudu předcházet budoucnosti. V rámci tak důležité oslavy jako je devátý květen, chci alespoň stručně zhrnout výsledky budování v naší obci za uplynulých patnáct let. Předem však musím poznamenati, že naši občané se na toto výročí slavnostně připravili. Snad ani na hody, což je řekl bych tradice, nebýl takový ruh s opravou domů a úklidem, jako k tomuto dni. Prováděly se fasádní omítky domů dosud neomítnutých, sešlé fasády se opravily, před domy prováděn úklid, zkrátka, vesnice přivítala patnácté výročí ve slavnostním hávu.

Bez diktátu z hora, ale z vlastního popudu a z vlastního závazku. Jistě měl každý z této práce radost. Před pěti léty se hovořilo na slavnosti, že v naší obci není vyřešena zemědělská otázka. Dnes je v socialistickém sektoru přes devadesát procent zemědělské půdy. Jenom dva větší zemědělské závody hospodaří ještě soukromě a velmi málo je závodů které hospodaří na výměře do tří hektarů. Na místě rozdrobených políček, rozprostírají se velké lány po kterých se o žních a při setbě na podzim i na jaře prohání pásové i kolové traktory. Před pěti léty

nebylo o výstavbě společných stájí, (kravínů, teletníků, vepřínů, drůbežáren a podobně) ani řeči. Po pěti letech jsou postaveny tři kravíny každý pro sto kusů dojnic, dva teletníky, dva vepříny, tři drubežárny, silážní jámy, kůlna pro stroje a celá farma je oplocena. Že je velmi nutné postaviti kulturní dům v naší obci, bylo přáním občanů skoro před padesáti léty. O této otázce bylo před pěti léty také hovořeno. Minulý rok jsem v této knize napsál o slavnostním položení základního kamene ku stavbě kulturního domu, která se konala devátého května a letos tentýž den osazen poslední ocelový vazník střechy nad sálem kulturního domu. Před pěti léty býl zakázán přejezd po mostě přes řeku Olšavu u Vlachňové, pro jeho úplnou zchátralost. Dnes je řeka Olšava v tomtéž místě překlenuta krásným železobetonovým mostem. A ještě dále: nebylo lékařské stanice, kostkami dlažděné silnice, téměř po celé obci dlažděné chodníky, oplocení zahrady u pomníka padlých, u kostela a školy, nebyla upravena vozovka v horní části obce za dráhou, nebyla provedena rekonstrukce elektrické sítě a mnoho dalších větších či menších akcí.

Za pět let se toto co uvádím všecko uskutečnílo. Jest-li že jsem v roce 1955 uvedl, že za deset let Svobodné vlasti v naší obci zbudovalo 36 nových rodiných domků, za pět let býl přírustek 28 rodinných domků. Před pěti léty snad nebýl ani jeden televizor v obci, dnes už je těchto více jak třicet. Kolik bylo motociklů a motorových kol před pěti léty neměl jsem zjištěno, dnes je v obci 112 motociklů, mopedů a pionírů a 12 osobních automobilů. Radiopřijímač, elektrická pračka a různé elektrické spotřebiče téměř v každé rodině, elektrické sporáky a chladničky snad v každé páté rodině. Nechci zde mluviti o koupelnách, domácích vodárnách, obývacích pokojích, vnitřním zařízením jednotlivých domů a podobně. Jednak bych musél procházet dům od domu abych toto mohl zjistit a pak stejně za dalších pět let stejně se údaje značně změní. Doufám, že i to, co jsem uvedl postačí, aby si budoucí čtenář udělál obraz, co všecko se dá vykonat za pouhých pět let svobodného života, aby mohl zhodnotit okázalé oslavy Výročí Osvobození naší vlasti Rudou armádou. Vždyť co může býti radostnějšího pro každého z nás, než-li dobré výsledky naší práce? A není spokojenější práce, jak v míru a pokoji. A my, díky našemu spojenectví z naším Osvoboditelem a Ochráncem Sovjetským svazem a se zeměmi socialistického tábora, bezpečně budujeme naše obce, naší vlast. Mám za to, že je lépe vystihnout důvody k oslavě, než-li psáti o programu oslav. Tyto se konají vícekráte za rok skoro se stejným programem: Slavnostní projevy, hudba, zpěvy, recitace. Na závěr této kapitoly uvádím hodnocení výsledků provedených prací za uplynulých 15 let:

v roce 1945: Byly zahájeny přípravy pro stavbu čekárny na železniční zastávce. Občané ve sbírkách na tuto stavbu uhradili 220 tisíc korun. Celkový náklad činil 350 tisíc korun

v roce 1946: Vybudován místní rozhlas svépomoci v hodnotě 120tisíc korun a rovněž svepomoci bylo započato se stavbou kanalisace. Dokončena stavba čekárny.

v roce 1947: Provedena větší část kanalisace v hodnotě 1 milion 200 tisíc korunčsl.

Vybudována dlažděná cesta ku hřbitovu v hodnotě 1 a půl milionu korunčsl.

Občané, mimo dobrovolné práce, uhradili ve sbírkách na tuto akci 75tisíc korčsl.

v roce 1948: Dokončena kanalisace mimo části obce za dráhou (horní část) v hodnotě 800 tisíc korčsl. Byla svépomoci adaptována farská stodola na prostorný sál, sloužící dnes kult. Účelům. Tentýž rok postaven žulový pomník padlých a umučených. Celou částku za tento pomník, to je 87tisíc korunčsl, uhradili sbírkami naši občané.

roku 1949. Vybudovány chodníky na malé straně v hodnotě 30 tisíc korčs.

Započato s úpravou hřbitova v nákladu 200 tisíckorčsl.

roku 1950. Postavena a zařízena obřadní síň při Místním národním výboře v hodnotě 20tisíc korčsl.

roku 1951. Provedena generální oprava a úprava školy, nákladem 1,310tisíc korčsl.

rok 1952 až 1953 býl bez větších investic. Blížili se nové volby do Místního nár. výboru.

roku 1954. Pokračováno v budování chodníků na malé straně v hodnotě dalších 30tisíc korčsl. Vybudovány tři žel. Betonové mostky přes mlýnský náhon, přistavěny hospodářské místnosti na dvoře obecního domu, všecko nákladem 110tisíc korun českosl. Do kostela koupeny nové varhany. Celý náklad, 140tisíc korčsl. Uhrazen ve sbírkách mezi občany.

roku 1955. Bylo započato z rekonstrukci části státní silnice v průchodu obce v délce 800km, nákladem 680tisíc, úprava dlažděných chodníků v horní části obce za dráhou nákladem 40tisíc, pořízeny aparáty pro stále kino Osvětové besedy nákladem 15tisíc. Provedena generální přestavba, nádstavba a velká část novostavby budov inseminační stanice nákladem 1,350tisíc.

roku 1956. Dokončena rekonstrukce státní silnice v průchodu celé obce nákladem 820tisíc.

Dokončena část chodníku v horní části obce a sice od čísla 64 po dráhu, nákladem 8tisíc. Provedeno část oplocení kostelní zahrady nákladem 10tisíc. Založeno Jednotné zemědělské družstvo, v pořadí druhé.

roku 1957. Ve všech učebnách, ředitelni, sborovni a bytě ředitele školy zhotoveny parketové podlahy, provedeno oplocení školní zahrady, nákladem 128 tisíckorčsl. Pokrytí kostela novou krytinou, okapní žlaby a odvodnění deštuvky všecko nákladem 35 tisíc kor.čsl. Oplocení zahrady u pomníka, 12 tisíc.

roku 1958. Provedena generální oprava a rekonstrukce elektrického rozvodu v obci nákladem 56 tisíc. Příjezdná vozovka k farmě JZD nákladem 60 tisíc. Stavba Lékařské stanice, letošní náklad 30 tisíc. Ustavení drobných provozoven.

roku 1959. Dokončena stavba Lékařské stanice dodatečným nákladem 7 tisíckorčsl.

Započato se stavbou kulturního domu. Práce letos provedené vyžádaly si nákladu 250 tisíckorčsl. Nový železobetonový most přes řeku Olšavu, včetně opravy po povodni činíl celkový náklad 560 tisíc korunčsl. Meliorace pozemků si vyžádala nákladu 180 tisíc korun.

Neradostná zpráva tohoto roku: Povodeň natropila naší obci škody v hodnotě 1 milion dvěstětisíc korun československých.

roku 1960. Pokračování se stavbou kulturního domu si vyžádá další náklad 230tisíc.

Železobetonová mostovka mostu přes potok Ovčírku, náklad 7 tisíc korun.

Dlažděné chodníky v horní části obce za dráhou, druhá a poslední část, 10 tisíc. Zahájena novostavba pohostinství a obchodního domu.

Pokračováno v melioračních pracích.

Nejsou uvedeny novostavby hospodářských budov a zařízení, vybudovaných od roku 1957 na farmě Jednotného zemědělského družstva, které si vyžadaly nákladu přibližně 4 miliony korun.

Za uplynulých 15 let bylo zhruba investováno 14 milionu třistadevadesátdva tisíce korun do různých prací a staveb, které slouží celé naší veřejnosti. Zajisté je toto krásný výsledek. A když bychom připočetly náklady spojené se stavbami rodiných domků a adaptací, dosáhli bychom čísla kolem dvaceti miliónu korun. A což teprve auta, motocikly, televizory, pračky, ledničky, různé elektrické spotřebiče, bytové zařízení? Je věru podivné, že toto si mnohý občan neuvědomuje a stále ještě repce, není spokojen! Mohl předseda místního národního výboru ve svém projevu kladně hodnotit výsledky budování za patnáct let Svobodné práce.

Na závěr dnešní slavnosti byli odměni někteří členové národního výboru Pochvalným uznáním za dobrou práci, které udělila Rada okresního národního výboru. Knižními dary byli odměněni občané „Za obětavou práci při výstavbě obce“. Tuto odměnu, u příležitosti 15 výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou

Věnuje Rada místního národního výboru v Šumicích.

Starodůchodcům a vdovám, pobírajícím důchod do 350 korun měsíčně, předány „Výměry“ o zvýšení důchodu s platností od 1. ledna tohoto roku.

Písní práce, slavnostní shromáždění, ukončeno. Účast si 400 občanů.

Zemědělství

Zemědělská otázka je hlavním programem v celostátním měřítku. Zemědělskou otázkou zabývá se Ustřední výbor Komunistické strany československa, vláda republiky, krajské, okresní a místní národní výbory. Směrnice ku zvyšování zemědělské výroby jak rotliné tak i živočišné které jsou uvedenými složkami vydávány, uvádí v život pracující lid, hlavně na venkově. Jednotná zemědělská družstva tvoří velké výrobní zemědělské závody a na nich záleží, jak dosáhnout co nejlepších výsledků. Každý rok se otázkou zemědělskou v této knize obšírně rozepisuji. Úvodem, než přikročím k zápisu letošního roku, chtěl bych úvesti slova kronikáře z obce Prušánek, která jakobch sám hovořil: „Když jsem v roce 1951 převzál vedení obecní kroniky, nepomyslel jsem si, jaké povinosti na sebe béřu. Nikdy jsem si nepředstavovál, jak spletité případy a události budu muset luštit, abych úkol, který jsem na sebe převzál, dobře a pravdivě splnil.“ Nejtěžším úkolem pro kronikáře, podle mého názoru je, zabývati se otázkou zemědělskou. Podati správný obraz jak se utváří život na vesnici po přechodu od sourkomého hospodaření ku družstevním, společném, není tak snadný, jak by se na první pohled zdálo. Mnoho lidí, mnoho názorů. V předešlých zápisech jsem uvédl, že potrvá ještě delší dobu, než-li se vžijeme do nového, socialistického života. Nechci a také nemohu podceňovati schopnosti vedoucích činitelu družstva, nemohu si dovolit podceňovati pracovní morálku členů družstevní rodiny jak mužů tak i žen. Nemohu však dosti dobře pochopit, proč výsledky společné práce nejsou tak uspokojivé tak radostné, jako práce sama? Na výročních členských schůzích podávají se zprávy o tom, jak družstvo minulý rok hospodářilo, po každé jsou ve zprávách uváděny i nedostatky a chyby, kterých se představenstvo družstva, respektivě vedoucí odborů dopustili, při každé výroční schůzi ze slibuje, že se musíme snažit chyby příště odstranit. „Z chyb se učíme!“

Bohužel, není to předsevzetí takové, jak by mělo býti. Snad ten náš katastr je tak špatný že nesplní předpokládaný výsledek úrody a nebo se příroda k nám obrací zády a nebo, schází odborné znalosti. Když jsem v jarních měsících procházel pro části katastru a viděl jsem krásně se zelenající jařiny na družstevních lánech, tu jsem si pomyslil a v duchu se těšil: „Když nepřijde nějaká pohroma, bude pěkná úroda“. Vedoucí rostliné výroby soudruh Martin Hasoň mě říkál. Jařiny máme letos všady velice pěkné, horší je to s oziminou, ta nám trochu vymrzla. Co se ale stalo? Jařiny bůjně růstly a z velké části polehly. Nejsa zemědělec, ptál jsem se zemědělců, čím to je, že jařina polehla? Odpověd: Bylo použito mnoho dusikatých umělých hnojiv a deštivé počasí. Zde je vidět, že schází odborné znalosti. Teorii uplatňovati

v praksi. Tím že obilí polehlo není dosaženo hektarového výnosu, není plněn výrobní plán, není dosaženo plánovaného příjmu a t. d. Podobně jako u obilí, jeví se nedostatky u ostatních plodin. I když je úroda té které plodiny v určité trati dobrá, nenahradí ztráty, vzniklé v jiné trati. A tak konec konců je výsledek celoroční práce asi v tomto obraze: Nesplnění dodávek státu ani v rostliné, ani v živočišné výrobě na sto procent. S tím souvisí: Nedosáhnutí plánovaného příjmu a co je pro družstevníky řekl bych hlavní, nízká hodnota pracovní jednotky a menší množství naturálií. A zase? Jakou odezvu má tento výsledek na pracovní morálků? Ozívají se hlasy: Darmo dělat, damo ležat. Není ještě po výroční schůzi, ale již dnes se ví, že nebude hodnota pracovní jednotky tak jak je plánovaná 14 korun, ale ztěží polovička, to je 7 korun, zrovna tak i příděl naturálijí nebude 2kg obilí na jednotku, ale 1.30 to je jednokilotřicetdekagramů. A teď má kronikář uvésti po pravdě, jaká je nálada mezi družstevníky, jsou-li spokojeni nebo nejsou. Když tak člověk poslouchá řeči, které se o hospodářství našeho družstva vedou mezi družstevníky, neví skutečně jaký by měl učinit správný závěr. Jedni říkají: na šumicku není možné dosáhnout vysokých výnosů obilní sklízně ani sklízně okopanin. Naša půda je těžká, jílovitá, máme mnoho půdy močálovité, neodvodněné, když je suché počasí je zle, jeli mokré, není také dobře. A co je nejožehavjejší, nejsou ještě pozemky vyrovnané, to znamená, že je ještě dnes dobře poznat, jak který zemědělec půdu odbělávál.

Je možné, že je pravdou, co se takto hovoří. Mám však za to, že tak jako já, také i ti všichni co mnohdy špatně o tom našem katastru hovoří, milují rodnou brázdu, ten svůj milý, někdy i drsný kraj a že i přes různé nedostatky a překážky které se staví v cestu budovatelské práci, neochabnou, ale půjdou zase s odhodláním do boje, za lepší zítřek. Vždyť jenom letmý pohled po družstevních lánech osetých oziminou dává byť i předčasnou naději na dobrý výsledek v roce 1961. Není sabotáže v práci, ani liknavosti. To už je snad v lidské povaze, že když jinak nelze, tak aspoň trochu jak se říká „pobrblat se musí“. Zase budou čteny správy na výroční členské schůzi dne 4. února 1961, zase budou nanášeny dobré i špatné výsledky a zase budou sliby: Mosíme dělat tak, aby bylo lépe! Snad se to jednou podaří. Ale o tom až po výroční členské schůzi. Vždyť to patří pro rok 1960.

A teď tak trochu na omluvu vzniklých nedostatku v hospodářství Jednot. zeměd. družstva. Jarní práce proběhly dosti dobře. Počasí bylo příhodné, takže i polní práce měly plynulý průběh. Jak jsem již dříve uvedl, pracovní morálka družstevníků byla uspokojující a to je snad v zemědělství hlavní otázka. Že se snad vysktne bílá vrána i to je v tak velkém kolosu, jako je naše družstvo omlouvající. Absolutní většina družstevníků má kladný poměr ku společné práci a hlavně, to bych měl podtrhnout, ženy. Hůře bylo při senoseči. Nastalé déště v měsíci červnu a začátkem července byly příčinou opozdívání sklízně. Když se jenom trochu ukázalo příhodné počasí, kosilo a hrabalo se seno a jeteliny. V tu dobu bylo hodně práce také s kultivaci cukrovky. Díky zase hlavně ženám, družstevnicím i tato práce se zvládla. Obilí dostává svoji původní barvu, oseté lány mění se do zlatova. Blíží se kvapem hlavní zemědělská sezóna, doba žní. Žně započaly 30 července. Bohužel, do 15. srpna nebylo ani polovina obilí pokosena. Příčina? Bouřky, déště! Následky z tohoto počasí byly takové, že se nemohlo používat plnou měrou žacích strojů. Tak jsem si kolikráte připoměl slova písničky, kterou jsme jako školáci ve škole zpívali: Příjde jaro příjde zase bude máj! a na jednu z dalších sloh: „Bude kosa řinčet“. a nebo se zahleděl do Mánesova orloje na obraz znázorňující měsíc srpen. Kosič s kosou, žene se srpem.

Rozdíl je v tom, že když jsme ve škole zpívali o tom, jak bude kosa řinčet a nebo když slavný český malíř Mánes malovál obrazy pro pražský orloj, nebylo žacích strojů a obilních kombajnů. Dnes je máme , ale musíme chtě nechtě pracovati po staru. Jak jsem již uvedl, velká část jařin byla slehlá a jak slehlá! Jak kdo chce! Pustiti sem žací stroj, je nemožné. Nezbývá jiné, než-li kosa. Tak na velkém láně na blaních, nastupuje denně 30 až 40 kosiču

s kosami a tolik také odbíraček. Podobně je tomu na láně Před slatinou a Pod blanskou. Jenom tyto tři lány představují výměru nejmíň 60 ha Řekne se, tolik kosičů vykoná za den hodně práce. To je však omyl. Točí se každý do kola jak když tančí pomalý foxtrod. Nadělaný a práce vykonané málo. Najednou se přižene šedý mrak a v zápětí déšť a je po práci. Dne 18 srpna jsme nastoupili s kozama na čtyřicetihektarový lán Za komenskou. Zde byla směska (pšenice a ječmen) ve stavu takřka přezrátém. Naším úkolem bylo prokosit cestu pro stroje, které čekaly na ouvratích. Byly zde žací stroje pro koňský potah i žací stroje s traktory. Obilí pěkné stálo, zdálo by se, že se do večera udělá mnoho práce. Ale chyba lávky. Stroje vjely do pole a zabořily se až po osy do mokré půdy. Aby se dostaly z této situace, vytahoval jseden traktor druhý ven. Na konec zabředly oba dva. Teprve pásový traktor je mohl s pole na cestu vytáhnout. Nejinak se vedlo žačkám potahovým. Na místo kol, kotouče bláta. A kosiči si připadali jako na rýžových plantážích. Po kotníky v blátě a ve vodě.

Celý lán směsky na výměře 40 hektarů, pokosíl se ručně, kosamy. Práce, kterou bylo jinak možno provésti během dvou dnů stroji, prováděla se více jak týden při denním nástupu 30-40 kosičů a tolik, ne-li více žen. Samozřejmé jest, že tím vznikaly větší náklady (čerpání pracovníh jednotek) a oddalovali se další práce, jak svoz a výmlat obilí. Mohlo by se namítnout, proč se nesváželo a nemlátilo současně? Jednoduše proto, že všichni muži museli kosit, takřka přezráté obilí. Mlátilo se jenom jením strojem. Letos po prvé býl také použit ve žních obilní kombajn. Velmi dobře pracovál i výsledek práce býl dobrý, ale pouze jeden den. Začalo pršeti a lilo dva dny, půda rozmoklá, s kombajnem se do pole nemohlo. Taková byla tedy situace v letošních žních.

Přestavenstvo družstva má tu nejlepší snahu použít strojů kde je to jenom trochu možné, vždyť přišli pomáhati dva traktory i se samovazači i s celou osádkou ze Slovenska, z Nitry, velmi rádi by nám co nejvíce pomohli, rada místního národního výboru, vesnická organisace komunistické strany vyzívají občany nedružstevníky, aby pomohli zvládnout žnové, beztak ji dosti opožděné práce. Zde musím po pravdě říci, že do 19. srpna, velmi málo bylo těch, co by reagovali na tyto výzvi. Ono přece bylo lepší sedět v klidu doma, nebo chodit do lesa na hřiby, než-li se plahočit někde za komenskou. 20 srpna se sluníčko vytřepalo, býl krásný den sobotní. A toto bylo snad signálem do svědomí občanů, nedružstevníků. Na pole přišlo více mladých chlapců i děvčat a tam kde je mládí je i veselo a také práce se mnoho vykoná. V neděli 21. srpna se sváží a provádí výmlat a zase zde vidíme mladé naše občany. Výmlat se provádí třemi mlatičkami, z toho jsou dvě tak zvané automaty. Mláti se na dvě i tři směny. Počasí je krásné, takže i práce těši. Máloplatno, přece se na letošní žně doplatilo i když se zdálo, že bude výsledek dobrý. Mnoho obilí se mlátilo ve stavu mokrém a tak zase vznikly ztráty jak na jakosti, tak také na penězních příjmech. Když takto uvažuji, tak přicházím k závěru: Nejmíň 120 hektarů obilovin kosení ruční činí velký náklad a ztráta při mokrém obilí při výmlatu, dohromady činí slušnou částku. A toje jenom ve žních, v rostliné výrobě. Zde by se mohlo říct: No, kdo za to může, když příjde špatný čas! To je pravda! Ale možné je, že se mohlo v lečems také předejít. O tom však až po výroční členské schůzi.

Dne 17. září započato se sklízni okopanin, hlavně brambor a zase tak, jak to dělali naši předchůdci. No pokud to šlo, tak se vyorávaly pluhem ale když nešlo jinak, tak hesky motykama. Používání jiné mechanisace je prý nemožné. Já tomu sice nerozumím ale viděl jsem, že nezdenští družstevníci používali vyoravače brambor, říkají tomu „čert“. Podobně i cukrovka se kope ručně a také jsou na to vyoravače. Ono přece je to staré nejosvědčenější: Motyka, štichár, kosa a srp!

Živočišná výroba.

V našém katastru máme velké kompleksi pastvin: Trnovce, Páté, Kopánky, Padělky, Ovčírky a Žebráčky. Pasinek Trnovec, Ovčírky a Žebráčky jest ponechán pro pastvu dobytka

záhumenkařům. Soukromý sektor pasinků nepoužívá. Ostatní pasinky jsou pro pastvu družstevního dobytka. Rozděleno je to tak, že Páté a Kopánky jsou vyhrazeny pro pastvu jalovic, pasinek Padělky, pro mladý dobytek ve stáří do jednoho roku. Na každém pasinku je postavena salš, kde je dobytek ve stáří do jednoho roku. Na každém pasinku je postavena salaš, kde je dobytek přes noc ustájen. Dobytek je na pastvinách od jara, tak asi od půli měsíce května až do podzimu. Letos asi do 15 listopadu. Pastviny sousedí z lukami, takže po sklízni otavy, pase se dobytek i na těchto lukách. Je samožřejmé, že bez dozoru zde dobytek není. Každé stádo má svojého pastýře. Tak Josef Kořenek má pod dozorem 100 kusů mladého dobytka a Josef Ulek rovněž 100 kusů i více, jalovic. Tuto výhodu, že může bytí od jara do zimy na pastvě přes dvěstě kusů hovězího dobytka za minimalních nákladů, nemá v okolí, žádné družstvo. Chybou snad je, že dvěstě dojnic tráví celý rok v kravínech. Kolik by se ušetřilo píce na zimu a také práce spojené s dovozem píce a ošetřováním, nehledě na zdraví dojnic, které venku, v přírodě dobytek zívkává a jím se utužuje. Uvažuje se o tom, že se musí upraviti pastviny v blízkosti farmy. Zde jsou proto vhodné podmínky. Půda je zde pro obilí i okopaniny méně výnosná, takže pastviny by zde byly dobré. Dobře by bylo, kdyby po úvahách přikročilo se k činu.

Prasata jsou umístěna ve dvou vepřínech na farmě a ve dvou vepřínech provisorních, upravených adaptací chléva a stodoly. Počítá se, že do konce třetí pětiletky to je do konce roku 1965 bude veškeren dobytek, hovězí, vepřový i koně, umístěno na farmě. Tím by odpadlo mnoho práce, spojené jednak s ošetřováním dobytka a hlavně, rozvážením krmiva. Koně jsou ustájeny rovněž na několika místech. Ve stájích u Jos. Synčáka č. 332, u Karla Tomka č. 153, u Fr. Bartoše č. 324 a po jednom páru rovněž u některých družstevníků. Doposud není postavena stáj, pro ustájení koní společně. Drůbež ma vyhrazeno a ohrazeno místo na Čupech, kde jsou postaveny dvě drůbežárny a jedna drůbežárna je na farmě, kde je rovněž kačárna pro chov kačen.

Stav hospodářských zvířat v kusech, ku dni 31. 12. 1960, jak jest uvden v hlavních ukazatelích, předložených výroční členské schůzi, dne 9. února 1961.

Skot celkem	1. 1. 1960	Plánováno:	Skutečnost 31. 12. 1960
	469	607	545
z toho krávy:	182	230	197

Výroba mléka na 1 hektar zeměd. půdy	284.7 litru
Dojivost na jednu dojnici	1405- litrů
Počet odchovaných telat od 100 krav	55 kusů
Hynutí telat	10.5 %
Výroba hovězího masa na 1 ha zeměd. půdy	19.2 kg
Splnění dodávky mléka v roce 1960----------	70% z předpisu
Splnění dodávky hovězího masa " ----------	80% "

Prasata celkem:	1. 1. 1960	Plánováno:	Skutečnost 31. 12. 1960
	605	588	786
z toho prasnice	84	100	105

Výroba vepřového masa na 1 ha orné půdy	58.1 kg
Počet odchovaných selat od 1 prasnice	12 kusů

hynutí selat 1.8%

Splnění dodávky vepřového masa v roce 1960 ---------- 50% z předpisu

Slepice:	1. 1. 1960	Plánováno:	Skutečnost 31. 12. 1960
kusů	1.600	2.500	1981

Snůška vajec na 1 slepici činí v průměru 85 kusů

Výroba vajec na 1 ha orné půdy 208 kusů

Splnění dodávek vajec v roce 1960 ---------- 80% z předpisu

Koně celkem 26 kusů, z toho 3 hříbata do 1 roku.

Z uvedeného přehledu jest jasně viděti, že živočišná výroba v našem družstvu nesplnila předpokládané úkoly. Hlavním zdrojem příjmů v každém družstvu má býti tržba z živočišné výroby. Bohužel, u nás toho dosaženo nebylo.

Ani jeden produkt nebýl splněn na 100%. Výsledek pak býl ten, nedosažení plánované tržby, kteá měla dosáhnout obnosu 2,045.756 korunčsl.

Skutečnost jest 1,221.904.75 "

Tedy méně o 823.851.25 "

Nejinak jest tomu u výroby rostlinné.

Také v rostlinné výrobě zaznamenávám údaje, uvedené v hlavních ukazatelích Výroba rostlinná. Předložených výroční členské schůzi 9. února 1961.

Hektarové výnosy hlavních plodin v q.		rok 1960	
	v roce 1959	plán:	skutečnost:
Pšenice	17.4	27.-	17.-
Žito (rež)	19.5	26.-	22.-
Ječmen	14.2	27.-	23.2
Oves	9.7	27.-	18.3
Brambory	67.6	175.-	55.-
Cukrovka	183.-	340.-	240.-
Pícniny (jetel, lucerka)	51.7	70.-	46.7
Seno z luk	30.-	55.-	37.-

Tržby z rostlinné výroby 705.654- Kčs 579.500.30 Kčs

Tedy méně o 126.153.70 Kčs

Plnění dodávek:

Obilí:	předpis	19. vagonů,	splněno	16 vagonů
Brambory:	"	13. "	"	7 "
Cukrovka:	"	170 "	"	130 "
Mák:	"		"	50 q

Nesplnění dodávek projevilo se v plnění finančního plánu, který uvádím na další straně.

Plnění finančního plánu:	Plán na rok 1960	Skutečnost.
a) tržby:	705.654.- Kčs	579.500.30 Kčs
z rostlinné výroby	2.045.756.- "	1,221.904.75 "
z ostatní činosti	244.900.- "	443.993.62 "
přímá pomoc státu a jiné příjmi	40.000.- "	266.400.52 "
Provozně-zajišťovací fond	------	116.200.- "
Příjmy celkem	3,036.310- Kčs	2,627.999.19 Kčs

b.) náklady na výrobu	1,442.291.- Kčs	1,578.788.42 Kčs
ostatní náklady	372.771.- "	344.544.71 "
příděl nedělit. fondu	49.796.- "	8.965.40 "
příděl sociál. fondu	91.089.- "	30.000.- "
příděl kult. fondu	30.363.- "	10.069.33 "
členům na prémie	-------	24.171.23 "
členům na pracovní jedn.	1,050.000.-	631.460.10 "

připočte se úvěrovaný podíl k částce	631.460.10 Kčs
který činí	17.155.90 "
zbývá k rozdělení na prac. Jednotku	648.816.- Kčs

Při celkovém počtu 81.077 pracovních jednotek, je tedy výsledná hodnota pracovní jednotky v penězích 8 korunčsl.

Plánována byla 14.- korunčsl.

Přesto, že hodnota pracovní jednotky jest proti plánované o 6 korun nižší, nelze mluviti, že by byla skutečným výsledkem hospodaření družstva. Nebýti účinné finanční pomoci Rady okresního národního výboru, byla by hodnota pracovní jednotky sotva 5 korun né-li méně. Také příděl naturálií nebýl na pracovní jednotku dodržen. Místo plánovaných dvou kilogramů obilí, býl příděl pouze jedenkilogram třicet dekagramů. K výroční správě, ze dne 9. února 1961 uvádím pro úplnost další ukazatele.

Výměra zemědělské půdy k 1. 1. 1960:	913 ha	z toho orné půdy		663 ha
k 1. 1. 1961:	1046 ha	"	"	795 ha
Záhumenky k 1. 1. 1961:	100 ha	"	"	76 ha

Počet členů družstva ve věku:

od 14 do 25 let	4
od 26 do 45 let	101
od 46 do 60 let	91
nad 60 let	31
celkem	227 osob

Sečteme-li prvé dva řádky dostaneme číslo 105 osob do 45 let, naopak ale, sečteme-li řádek třetí a čtvrtý dostaneme číslo 122 osoby do a nad šedesát let. To znamená, potrváli dosavadní nezájem v zemědělské práci jako u mladých lidí, tak i u jejich rodičů kteří nerádi svoje syny a dcery do zemědělství doporučují a hlavně z řad bývalých výkoných zemědělců, jsou zde vážné obavy, že bude nedostatek pracovníků v zemědělství. Hlavní příčinou tohoto nezájmu jest, nízká hodnota pracovní jednotky. Doufejme, že se snad jednou zlepší.

Investiční majetek družstva k 31. 12. 1960.

Budovy a stavby	2,883.887.- Kčs
Energetické stroje a zařízení	260.250.- "
Výrobní stroje a zařízení	282.979.84 "
Rozvodná zařízení	36.196.- "
Meliorace	876.194.- "
Dopravní prostředky	244.802.- "
Nářadí a inventář	14.787.- "
Základní stádo a tažná zvířata	1,028.306.- "
Sady a porosty	1.480.- "
Celkem	5,631.881.84 Kčs

Výroční schůze JZD.

Dne 9. února 1961. konala se výroční členská schůze Jednotného zemědělského družstva v sále Osvětové besedy.

Na pořadu jednání bylo: Schválení celoročního výrobního a finanč. Plánu.

Přijetí nových členů

Schválení učetní závěrky za rok 1960

Zpráva o výsledku hospodaření v roce 1960

Zpráva revisní komise

Diskuse ku předneseným zprávám

Doplňovací volby

Volba delegátů na okres. konferenci družstev

Schválení odměn pracovníkům ve výrobě živočišné

Závěr.

Výroční schůze rozdělena na dvě etapy. První tři body pořadu projednány dopoledne. Pro velmi malou účast členů na schůzi, nemohly býti schváleny. Odpolednímu jednání bylo přítomno přesdvěstě členů družstva. Je-likož se schůzí zůčastnují více méně ženy družstevnice, nejeví tolik zájmu přednášeným číslům které, jak jest známo, výrobní a finanční plán celkem obsahuje. Mnohem více pozornosti se věnuje dalším zprávám a volbám.

Zvláště letos byli všichni členové zvědaví, jakým způsobem bude zdůvodněno hospodaření družstva, když hodnota pracovní jednotky je nejnižší v porovnání družstev v sousedních obcích, kde všude je jednotka nad deset i patnáct korun! Úroda nebyla tak špatná aby nebylo průměrných výsledků, zástav dobytka také není až tak hluboko pod

plánovaný stav, pracovní morálka u členů je dobrá, v čem to tedy vězí? Tak a podobně uvažoval každý člen. Jestli-že předepsané dodávky byly v roce 1960 splněny v průměru na 70%, pak by také hodnota pracovní jednotky měla býti alespoň 70% z plánovaných 14.- Kč tj. nejmíň 9.- Kč. Proč vlastně je nižší než-li pět korun? Ono to není maličkost, uvážímeli na příklad při mlácení obilí za 8 hodin je jedna jednotka dvacet desetin, to je v penězích při hodnotě 5 korun za jednotky mzda 6- korun za 8 hodin práce, nebo při ručním kosení polehlého obilí za 10 hodin práce 2 jednotky to je mzda 10 korun a nebo jednocení cukrovky 20 arů to je jedna měřice, 6 jednotek za 30 Kč. To jsem uvedl jenom několik příkladů a né zrovna té nejlepší práce, která se musí vykonat v určitý čas a odměna velmi, velmi malá. Proto ta zvědavost ku dnešním zprávám. Předseda družtva, soudruh Bradáč se velmi obšírně ve své zprávě touto otázkou zabývál. Přiznává, že nebylo dosaženo ani v jednom produktu obilovin ani okopanin plánovaných hektarových výnosů, což mělo velký vliv na plnění finančního plánu. Hůře tomu bylo u výroby živočišné, na kterou se z lepšími výsledky všeobecně počítalo. Že ani zde nebýl splněn plán tržby, býl následek nízkého příjmu a tím hlubokého poklesu hodnoty pracovní jednotky. Bohužel, nebyly náležitě zdůvodněny příčiny tohoto nedostatku. Některé z těch příčin byly zdůvodněny starší metodou, jako že snůška vajec je malá proto, že slepice byly mladé, dojivost se zdůvodní že je mnoho dojnic starých, prasata se nemohly prodati neměla patřičnou jatečnou váhu, selata se nemohou prodat je-likož se v našem okrese objevila slintavka a kulhavka a t. d. V diskusi vystoupilo několik členu, kteří kriticky hodnotili hospodaření družstva: s. Jaroslav Hřib č. 118 poukazovál na nehospodárnost z krmivy, které zůstalo na poli, jako řepný chrást, hrachovina po kombajnu, nepokosené otavy, nedbalé ošetřování slepic a ještě nedbalejší sbírání snešených vajec. Náměstek v Částkově z družstvem naším. Častkov nemá lepší hospodářské podmínky než-li Šumice a přece výsledky jsou mnohem lepší. Nejlépe celé naše hospodáření vystihl v diskusi s. Josef Synčák, když řekl: „Mě to připadá asi tak, jak když sú luteráni u zpovědi. Hřešili sme a lutujem toho, tečka!“ Rok je za nama a tento zas nějak bude! On má celkem pravdu a nemyslel tím nějaký žert. Mysím, že je snahou každého z nás, dosáhnout vlastní práci dobrých výsledků, jistě bude lepší a veselejší, když bude jednotka za 15 korun z vlastní práce, než-li 8 korun z pomoci.

Zpráva revisní komise, přednesená předsedou Josefem Bachůrkem č. 133, byla omezena na pouhé konstatování: „Nescházeli jsme se a já sám, co jsem mohl dělat?“ Taková je tedy situace v našem družstvu. Po zprávách, které v celku nikterak nepřinesly správné objasnění ve věci hospodaření družstva, přikročeno k dalšímu bodu programu, k volbám, které řídíl předseda místního nár. výboru s. Jar. Šojdr.

Do výrobního výboru zvoleni následující členové:

Bachůrek František, č. 39,	předseda
Bradáč Josef	ekonom
Vaculín František č. 321,	vedoucí rostlinné výroby
Trchalík František	vedoucí skupiny č. 1.
Plášek Jakub	" " č. 2.
Hruboš Karel,	vedoucí živočišné výroby
Bartoš Jaroslav č. 13	vedoucí skupiny č. 1.
Kandrnálová Marie	" " č. 2.
Hřib Jaroslav č. 118	mechanisátor
Šojdr Martin,	vedoucí výstavby

Dr Hruban,	hlavní účetní
Horecký Stanislav č. 116,	pomocný účetní
Jančář Ludvík	pokladník
John Leopold	skladník
Kužílková Ludmila	úřednice
Bartošová Ludmila	"

Představenstvo: Bachůrek Frant. č. 39, předseda Bradáč Josef, náměstek předsedy

John Leopold, člen představenstva		Kubáňová Marie č. 264, člen předst.	
Bartoš František c. 324	"	Synčáková Božena č. 307	"
Vaculín Josef č. 60 člen	"	Juřeníková Terezie č. 30	"
Vaculínová Božena, č. 25	"	Bartošová Marie	"
Jahodová Marie č. 358	"	Ulek Josef č. 85	"

Členové revisní komise: Trchalík Josef, Slíva Josef
Živnéřová Barbora, Kramná Emilie
Bartošová Božena Dvořáček Václav
Ptáček Josef.

Volby se skončily, práce v družstvu pokračuje a další příjde, až jarní sluníčko ohřeje kraj. Čeká mnoho práce a hlavně, dobrý nástup do třetí pětiletky. Dosáhnouti v tomto roce zančných výsledků v rostlinné a živočišné výrobě, aby býl náskok ku splnění pětiletky za čtyři roky tak, jak si dalo družstvo závazek.

Jest to velký úkol, ale společným úsilím, poctivou prací a příhodným počasím, je možné tento splnit. Jistě je přáním každého z nás, aby naše družstvo nebylo mezi posledními v okrese uherskohradišťském, ale pošinulo se do předních řad. Kéž by příští výroční schůze byla veselejší tím, že bude hodnota práce lépe oceněna než-li v roce uplynulém. Pak by i kronikář z větší radosti učiníl zápisy o práci, která přináší spokojenost těm kteří jí konají a výsledky této práce ku blahu a spokojenosti naší socialistické společnosti.

Výstavba obce.

Stavba kulturního domu.

V roce minulém bylo započato se stavbou kulturního domu. Z různych okolností nebylo dosaženo úrovně stavby, práce zastavena dne 21. prosince. Přes zimní období připraven další materiál jako cement a prkna, takže dnem 1. března, opět zahájena práce. Bednění, armování a betonování stropu nad vestibulem, bednění, armování a betonování hlavní římse a další práce k přípravě postavení střechy. Komise pro stavbu kulturního domu spolu z vedením stavby vzali si za úkol připraviti stavbu tak dalece, aby dne 9. května, to je v den Vítězství, byly ocelové vazníky na stavbě osazeny. Toto se také podařilo uskutečnit. Tak jako v roce 1959, položen dne 9. května základní kámen, tak také dne 9. 5. vytažen a osazen poslední ocelový vazník střechy. Do 15. června byla větší část, to je prostor sálu, zastřešen. Pokračovalo se ve všech stavebních pracích, pokud na toto býl k dispozici materiál a hlavně, pokud byly pracovní síly. Přes veškeré obtíže a nedostatky, podařilo se stavbu tak ukončiti, že mohou nastoupiti řemeslníci a to hlavně elektrikáři, aby na jaře mohlo býti přikročeno k omítkám.

Jest nesporné, že i v roce 1961. bude ještě mnoho práce a to práce více, méně speciálně zednické jako vnitřní a fasádní omítky, dlažby a obklady. Nejdůležitější však bude provedení řemeslných prací, vybavení jeviště a práce výtvarné. Z řemeslných prací jsou na prvém místě práce elektroinstalační, pak práce truhlářské, sklenařské, natěračské, malířské, terasářské, parketařské, dokončení práce klempířské a pokryvačské, zámečnické a úprava jeviště. Práce výtvarnické si vzál za úkol provésti zdejší rodák Miroslav Němec, který pracuje v kolegiu výtvarných umělců v Praze. Nevyřešena zůstává otázka vytápění budovy. Lokální vytápění je nevyhovující, vytápění ústřední teplou vodou neb topení parní, vyžádá si dalšího zvýšení stavebního nákladu. Touto důležitou otázkou budou se muset Rada místního národního výboru, komise pro stavbu kulturního domu a komise pro výstavbu, v zimním období, velmi vážně zabývati a hledati cestu, jak získati potřebné prostředky k vybudování dokonalého vytápění budovy. V tomto roce se provedla také studna pro pitnou i užitkovou vodu. Výkop studny provedl Odbor místního hospodářství, oddělení studnařů, v Hluku. Studna je o průměru 120 cm, hluboká 8 metrů.

Chceme-li dosáhnouti ukončení stavby v tomto roce 1961, musí se naši občané mnohem lépe této práci věnovati. V roce 1960 nebyla účast z řad občanů, uspokojivá. Dosvědčuje to fakt, 3160 brigádnicky odpracovaných hodin. V tom jsou započteny brigádnické hodiny, odpracované školní mládeži, která veškeru krytinu dopravila ze skládky až na místo pod střechu. Velký rozdíl je mezi rokem 1959, kdy bylo odpracováno téměř 7.500 brigádnických hodin. Je pravdou, že občané jsou brigádami přesyceni. Na příklad v průběhu letošních žních, kdy se téměř všecko obilí kosilo ručně, rovněž tak při výmlatu obilí, sklízni cukrovky. Tu se čekalo na pracovníky v průmyslu, jak přijedou v sobotu, respektive v pátek večer domu z práce, aby se co nejvíce zůčastnili práce na polích družstva a to nejen na polích, ale také při stavbách hospodářských objektů na farmě. Mimo toho, prováděla se úprava vozovky v horní části obce za dráhou, přístavba školy, chodníky kolem školy a to mělo býti všecko jenom brigádnicky prováděno. Mám za to, že se brigádnická práce mnohým občanům znechutila. Nebýti několika důchodců z řad zedniků a tesařů a páru ženských které nebyly členy družstva, nebyla stavba kulturního domu tak daleko ukončena. Na práci při stavbě kulturního domu se nejvíce podíleli tito občané, důchodci:

Škubal Jan č. 79,	stáří 68 let	zedník
Lekeš Šimon č. 59	" 66 let	"
Šojdr Cyril č. 227	" 66 "	"
Tlach Ludvík	" 67 "	"
Kubáň Ludvík č. 264	" 65 "	"
Šojdr Frant. č. 103	" 62 "	"
Mudrák Dominik	" 63 "	tesař
Šojdr Augustín	" 60 "	"
Kozub Augustín č. 111	"	"

Ženské pomocnice: Hurbišová Ludmila
Hurbišová Aneška
Kramná Emilie

Synčáková Marie

Pomocný dělník: Gajdoš Ludvík.

Ocelové vazníky vytáhli a na úrovni stavby usadili montéři Slov. Strojíren: Vedoucí montáže, First Josef, montéři: Švec Josef, Kovařík Josef, Horák Jan, Kročil Rudolf, Kučera Josef a Kubáň Ludvík. Konstruktér: Chmela Stanislav.

Práce pokryvačské, pokrytí bobrovkou, provedl z části zdarma, z části za mzdu, občan Kudela Josef, pokrývač.

Práce klepmiřské: Stavomontáže, oddělení klempířů Uh. Hradiště

Vedoucí soudruh Arnold Skaunic, z Uh. Brodu.

Přístavba školy

Naše střední škola postrádala potřebnou místnost pro polytechnickou výchovu žáků. Na základě školních učebních osnov, mají si starší žáci osvojiti znalosti některých řemeslných prací a zacházení z spotřebnými nástroji. Na příklad: drobné práce ze dřeva, nebo práce kovové, zacházení s pilkou, dlátem, vrtákem, pilníkem a podobně. K tomuto účelu je nutné míti místnost, dílnu a sklad potřebného materiálu.

Ředitel školy, soudruh Antonín Šuranský a předseda plánovací komise soudruh Stanislav Kubáň spolu z radou místního národního výboru a združením rodičů a přátel školy, se touto otázkou vážně zabývali až se podařilo dosáhnouti souhlasu ku stavbě od odboru školství a kultury při radě okresního národního výboru v Uh. Hradišti. Na přístavbu školy povolena částka třicet tisíc korun. Patřičné výkresy a projekční náležitosti vypracovál zdejší rodák, stavitel soudruh Jan Prachař. Materiál, to je cihly a řezivo bylo použito se zásob které byly připraveny k eventuelní stavbě kostela, která kdoví, kdy bude uskutečněna. Ostatní materiál, jako kámen, písek, štěrk, cement, betonářská ocel a truhlářské výrobky, byly zakoupeny z fiančních prostředku, přidělených ONV. Vápno vypůjčeno se stavby kultur. domu. S prací se započalo 15 října. Základové rýhy vykopali žáci starších ročníků za dozoru soudruhů učitelů. Stavební dozor měl soudruh Jan Škubal. Vlastní stavební práce zahájeny 27. října, to je betonování základů a další postupy. Za pomoci důchodců zedniků a tesařů přístavba školy dána do konce listopadu pod střechu. A jak už to tak často bývá, když stavět tak stavět. Když polytechnickou dílnu, tak také kuchyni a jídelnu. Na jednom základě a pod jednou střechou. Se strany vyšších orgánu námitek nebylo, tak se i tyto potřebné místnosti v prvém patře vybudovaly. Na jaře se bude na stavbě pokračovati v práci a v novém školním roce 1961-1962 budou míti žáci pěknou dílnu a jídelnu a kuchařky řádně vybavenou školní kuchyni. Největší radost, hlavně z toho, že bude vaření obědu ve školní kuchyni budou míti žáci z Rudic a Nezdenic, kteří dochází do naší střední školy a myslím, že i učitelé. Doufám, že v zápisech v roce 1961, budu moci tuto otázku znovu vzpomenouti.

Výstavba rodinných domků

Je potěšitelným zjevem, že každým rokem přibývá několik nových rodinných domků. Mladí občané, kteří domky budují, již se nespokojují jenom s tím nejnutnějším jako jejich otcové, kteří, když stavěli nový domek, tak by byla jedna jizba a kuchyně, komora a chlévek. A v těchto dvou obytných místnostech se odbývál rodinný život, byť i desetičlený. Je pravdou, že ještě dnes je mnoho podobných rodinných domů. Mladí hospodáři takovéto domky adaptují tak, aby získali více obytných místností a koutek pro koupelnu. Tím, že téměř celá obec je družstevní, stalo se, že dříve používané hospodářské budovy jsou úplně uvolněny, adaptují se tyto pro jiné, potřebné účely. Již dnes můžem konstatovati, že tímto bylo dosaženo hodně bytů o dvou až třech pokojích a mnoho koupelen. Dúkazem, který je z venku

viditelným je ta skutečnost, že každým rokem se mění vzhled domků. Nová, široká okna, truhlášrská vrata, nové fasádní omítky. I když nenahlédneme dovnitř domku, dává nám venek znamení, že se zde něco děje. Před domem kupa písku a štěrku a kupa rumiska z bouračky. Tomuto zjevu každý stavař rozumí. Mladí stavebníci už staví domky, jak se ve stavařině říká, s celým komfortem: Kuchyni, obyvací pokoj, ložnici, dětský pokoj, světničku v podkroví, koupelnu, spíž a klozet. Samozřejme sklep pro trochu brambor a zeleniny nebo ovoce a pro palivo a nezbytný domácí vodovod. Vybavení bytu provádí každý dle finančních možností. Někdo skromně, jiný lépe.

Takovéto nové rodinné domky zbudovali občané:

Stehlíček Josef, na pozemku za dráhou

Omelka Ladislav " "

Slačálek Jaroslav, na Michovci

Liška Augustín, u dolního mlýna

Žampach Jaroslav, na malé straně

Janíček Stanislav, na dolním konci

Jančář Jaroslav, v uličce ku hřbitovu, na místě starého domku

Botlík Antonín, " " " "

Kunovský Václav, nade mlýnem

Stehlíčková Anna, v horní části obce, na místě starého domku

a Jančařík Ladislav, na malé straně " " "

Dílna pro švadleny

Drobné provozovny, ustavené v naší obci jsou rozděleny na několik odborů. Největším odborem jsou švadleny. Každá z těchto švadlen pracuje ve svém domě a také se stává, že při větším návalu práce, pracují v jednom domě 2 až 3 švadleny. Aby byla práce švadlen soustředěna na jednom místě a tím také uvolněny místnosti v soukromých domech, bylo radou místního národního výboru doporučeno, aby byla vyhlédnuta vhodná místnost, která by menší adaptaci vyhovovala jako dílna švadlen. Po prozkoumání této otázky, bylo rozhodnuto, oadaptovati bývalou družstevní prádelnu na Pípalovém, kterážto místnost vhodnou úpravou přizpůsobena, bude svému účelu vyhovovati. Patřičný adaptační výkres a rozpočet vypracoval stavitel s. Jan Prachař. Místní národní výbor, jakožto majitel drobných provozoven uvolnil na adaptaci v roce 1960 částku, desettisíc korun. Práce spojené s adaptcí započaly 8. listopadu. Do konce roku provedena hrubá práce. Proslýchá se však, že po novém roce převezme drobné provozovny Okresní komunální podnik v Uh. Brodě. Nevím, zda-li se adaptace pro účely kterým měla sloužit, dokončí. Možné je, že bude sloužit někomu jinému. Mám za to, že věc byla ukvapená.

Zrušení obecní mostní váhy.

V těsné blízkosti obecního domu, přímo pod okny, byla umístěna obecní mostní váha. Nejeden občan se nad tím pozastavíl, čí to býl nápad, váhu takto budovati. Pokud se na váze vážilo pár kráte do roka a to trochu slámy nebo sena, někdy třeba kud dobytka, nebylo tak zle. Ale to, co se dělo v posledních šesti letech, bylo přespříliš. Utvořením družstva, byla váha v provozu den co den. Vážilo se všecko: sláma, seno, řepa chlévská mrva, zelené krmení, skrajky a to za každého počasí. Příjezd k váze byla jenom měká cesta, tak za sucha po ní

jezdit. Za deštivého počasí byla před obecním domem hotová spoušť. A po tomto baně chodili občané na poštu která je v obecním domě umístěna a také do úředních místností místního národního výboru. V obecním domě je také obřadní síň, kde se uzavírají sňatky a konají různé slavnosti, pořádané sborem občanských záležitostí. Jistě to nebyla žádná slasť pro nevěstu, když v bílých bolečkách musela překonávati překážky, hned první den manželského života. A pro místní národní výbor to nebyla jistě žádná chlouba. Cesta rozbitá, mostovka na váze také, váha vážila jak chtěla, metrák hore nebo dolu. Na opravu nepomýšlel ani národní výbor, aní největší uživatel a také poškozovatel, jednotné zemědělské družstvo. Aby býl učiněn konec tomuto nešvaru, váha se domontovala. Přišel občan Šimon Šerek, takto mistr pro všecko, montáž i demontáž různých strojů a zařízení a za pomoci Františka Tlacha váhu demontovál a co se hodilo k něčemu dáno k dispozici místnímu kováři a zbytek do šrotu. Jednotné zemědělské družstvo, bude muset novou mostní váhu na jiném místě vybudovati. Ku vchodu do obecního domu zřízen široký chodník s cementových dlaždic a na jaře se prostranství před obecním domem vhodně upraví výsadbou okrasných keřů a zaseje travním semenem. Tak zmizela jedna rarita která měla občanům sloužit která také nedělala před obecním domem žádnou parádu. Svůj věk dosloužila!

Pohostinství Jednota.

Před první světovou válkou 1914-1918 byly v naší obci tři hospody, jak se tehdy hostincům všeobecně říkalo. Hospoda v čísle 128 patřila židovi Davidu Berglovi, který tuto v roce 1913 prodál Františku Synčákovi, hospoda v čísle 227 byla obecní. Obecní úřad hospodu pronajímál zájemcům na dobu dvou až tří let. V roce 1915 byla prodána občanu Cyrilu Šojdrovi bez výčepního práva. To znamená, že byla zrušena. Třetí hospoda byla v čísle 34, majitel František Tlach. U této hospody se na chvíli zastavíme. Tlachova hospoda byla oproti ostatním prostornější a také více občany navštěvována. Nejedna veselá zábava se zde konala a mnoho divadel zde se hrálo. Byla prostornější ale byla malá. Majitel býl spokojený když byla hospoda plná hostů sedících i stojících, ale na lepší, pohodlnější zařízení snad ani nepomýšlel. Jemu to bylo jedno, jestli host pije pivo v sedě, nebo stoje.

Ta Tlachova hospoda, ta Tlachova hospoda z drobného kamení,

z drobného kamení,

a kdo peníze nemá a kdo peníze nemá, nech do ní nechodí,

nech do ní nechodí.

Tato pěsnička sa nejednůc ozývala z hospody a také nejednůc šel odtud mnohý občan domů bez peněz. V knize dlužníků byla pěkná řádka jmen. Bejvávalo, už není.

V roce 1955 propadl celý majetek Františka Tlacha v prospěch státu. Ovšem i hospoda. Majetek převzaly státní statky včetně budov, živého i mrtvého inventáře. Rodině Tlachové ponechány blahovolně k dispozici obytné místnosti. Po ustavení Jednotného zemědělského družstva v obci, uvolnily státní statky hospodářské budovy všetně místností hostinských a tak zvané chaloupky rodičů, družstvu. Hospodářské budovy sloužily svému účelu. Byly zde ustájeny dojnice a prasata. Místností hostinských družstvo používalo jako skladišť různého inventáře a materiálu a také jako skladiště obilí. Určitou dobu sloužila jedna místnost schůzkám Svazu české mládeže. Když se počalo jednati o stavbě kulturního domu a o vhodném místě kde by měl býti postaven, nejlépe vyhovovalo místo Tlachovo. Družstvo tehdy uvolnilo část hospodářských budov, které byly vybudovány ve směru podél silnice, pro stavbu kulturního domu. Zde byly zbudovány následující budovy, počínaje od řeky Olšavy směrem dolů: stodola, ledovna, kůlna pro vozy, chaloupka rodičů, jatka (porážka) a bývalý výsek masa. Část uvedených budov bouralo družstvo a materiál z bouračky získaný býl použit

k dalšímu učelu. Chaloupka a dvě další místnosti byly zbořeny při stavbě kulturního domu. Stavba, respektive budova kulturního domu stojí na místě budov, jak je uvádím.

Jednota, lidové spotřební družstvo, hodlá již delší dobu zbudovati v Šumicích, pohostinství a prodejní místnosti. Jeden hostinec a k tomu ještě malý, je pro takovou obec jako jsou Šumice, nevyhovující. Je-likož vedle budovy kulturního domu, jsou ještě další objekty bývalého hospodářství Frant. Tlacha a které, jak se říká dosloužily, projevilo představenstvo Jednoty v Uh. Brodě zájem, na místě stávajících objektů, v těsném sousedství kuturního domu, postavili nové hostinské místností. Jednáním mezi dosavadním uživatelem to je Jednotným zemědělským družstvem a správcem na d zabaveným majetkem, to je Místním národním výborem a schválením Okresním národním výborem, byly ostatní zbávající objekty dány k disposici Jednotě. Je-likož Jednota hodlala postaviti budovy od základu nové, vyhovující svému účelu, vzalo si Jednotné zemědělské družstvo za úkol, stávající objekty za získaný materiál zbourati. Byly zde tyto objekty: dvě hostinské místnosti, kuchyně, chodba, místnost pro výsek masa, tři pokoje, chladírna, konírna, stáje pro hovězí dobytek a dobytek vepřový. Všechny objekty byly přízemní, zdivo většinou z vepřovic (nepálených cihel) krytina tašková. Vazba krovu byla z části dubová, rovněž tak všechny stropní trámy. Stropy nad stájemi byly klenuté do ocelových nosičů, traverz. Mimo vepřovic, vesměs stavební materiál hodnotný. Zdivo stájí bylo celé z kamene. Ujednání bylo uskutečněno v roce 1959. S bouráním se však započalo na jaře 1960. Jak již dříve uvedeno, obytné místnosti byly blahovolně ponechány po neurčitou dobu rodině Tlachové k obývání. Manželka Františka Tlacha byla delší dobu těžce nemocná. Naděje na uzdravení nebyla naprosto žádná. Zhoubná nemoc rakovina dokonávala svoje dílo. Děti i ona sama prosili, aby s bouráním místností bylo posečkáno alespoň, potud, než-li jí z domu mrtvou odnesou. Tomuto smutnému a řekl bych poslednímu přání bývalé majitelky bylo vyhověno. Na podzim v roce 1959 Marie Tlachová zemřela. Pozůstalým býl uvolněn byt v čísle 105, do kterého se na jaře v roce 1960 přestěhovali. V tutéž dobu, kdy chodbou vynášen nábytek na povozy, zdělávala se krytina ze střechy nad hostinskými místnostmi. Rodina Tlachova opustila dům a za několik dnů zůstalo z nedávné Tlachové hospody jenom zbořenisko. Materiál se z větší části odklidíl a zbývající část byla odklizena pomoci bagru a demprů, když se na podzim v roce 1960 provádělo hloubení sklepu pro nové budovy. Na místě hospodářství Fr. Tlacha jsou zbudovány nové budovy, které po dokončení budou majetkem socialistického sektoru a budou složit naším občanům. A mám za to, že i ta stará písnička o Tlachové hospodě může změnit text. Do kulturního domu na besedu do knihovny, čítarny nebo klubovny, může přijíti občan mladý i starý bez peněz a nebo z málo penězi.

A bude velmi dobrým znamením, když prostorou sálu zazní píseň nová, nového, radostného života naší vesnice. A z pohostinských místností nech vychází občané zdraví a mysli veselé, nech nikdy nevychází odtud ženy a děti s pláčem, jak se toto mnohdy i v Tlachové hospodě stávalo, že otec poslední korunu propíl a nebo prohrál v kartách. Nech se plně uplatní slova naší dělnické písně: „My nový život chcem na zemi, v němž nesmí býti žádných běd!“

Různé.

V roce 1960 zemřelo 11 osob. Nejčastější příčina úmrtí je sešlost věkem. Jeden případ umrtí jest sebevražda (jméno neuvádím) a jeden případ kostní snět. Jedno novorozeně zemřelo za pár hodin po narození. Mimo novorozeňata, nejmladší zemřelý býl 16 let, nejstarší 88 let

Z celkového počtu bylo: 5 mužského pohlaví, 6 pohlaví ženského. Průměrný věk 68 let.

Nejstarší žijíci občané: muži. František Kozub, 85 let, Matěj Volařík rovněž 85 let.

ženy: Anna Tlachová 91 let a Františka Hasoňová rovněž 91 let.

Nejstarší obytný domek je pravděpodobně číslo 57. Majitel domku Františka Slívová, avšak bydlí v něm nájemník Anna Zábojníková.

Za mojí paměti býl majitelem domku Jan Hřib, prodál jej Františku Kubáňovi, tento jej prodál Leopoldu Slívovi. Leopold Slíva ani tak o domek zájem neměl ale o velkou zahradu k domku patřící. V domku bydleli střídavě nájemníci pravdepodobně bez nájmu. Nejstarší rody v Šumicích, které se drží na jednom a téže čísle jsou: Vaculíné č. 321, Bartošé č. 324 a Žampaši čís. 12. Tyto rody jsou známy jako čtvrtlánici v letech 1825.

Nejvíce povolání je ve stavebnictví. V tomto roce je v naší obci: 215 osob ve stavebnictví.

Z toho počtu jest 190 zedniků

25 tesařů.

Z uvedených 215 osob jest 44 techniků a dílovedoucích

24 osob pracuje u stavoisolace

9 osob pracuje v jiném oboru (ve stroj. závodech)

5 " pracuje jako stálá staveb. skupina JZD

39 " jsou pracující i nepracující důchodci

94 osoby pracují jako zednici a tesaři u různých staveb. podniků.

Techničtí zaměstnanci jsou mnozí ve vyšších funkcích u stavebních podniků jako vedoucí stavební správy, vedoucí kalkulačního a projekčního oddělení, stavbyvedoucí a podobně. V roce 1960 bylo v naší obci 209 důchodců. Z toho 97 mužů a 112 žen.

Závěr roku 1960.

Rok 1960 býl bohatý na události celostátního významu. V tomto roce jsme slavili patnácté výročí Osvobození naší vlasti Rudou armádou, byly provedeny volby do místních, okresních a krajských národních výborů, volby do Národního zhromáždění, provedena nová územní organisace okresů a krajů, Národní zhromáždění schválilo novou Ústavu, naše vlast dostala nový název: Československá socialistická republika, uskutečněna druhá celostátní spartakiáda které se zůčastnilo přes dvěstětisíc cvičících, počínaje nejmladšími pionýry až po muže a ženy. Naši krajané budlící v různých částech světa, využili této příležitosti k návštěvě rodné vlasti. Také krajané bydlící v různých částech světa, využili této příležitosti k návštěvě rodné vlasti. Také do naší obce přijeli z daleké ciziny, z Argentíny občané Alois Juřeník a Terezie Sluková, kteří rodnou obec opustili před třicetilety.

Delegace strany a vlády navštívila bratrský sousední stát Polsko, do naší vlasti přijela delegace strany a vlády z Maďarska. Země socialistického tábora se navzájem navštěvují a stále více a více upevňují se přátelské svazky pro zachování míru, po kterém touží národy celého světa. Africké a asijské národy vymaňují se z koloniálního otroctví, mění se rok od roku mapa světa. Země, o kterých jsme málo před léty slyšeli, hlásí se o Svobodu o mnohé už také kýžené Svobody dosáhly. Doposud skoro neznámá jména zemí, objevují se na mapách jako samostatné státy.

V sousedním státě Západním Německu pořádají se provokační revanšickické manifestace, na kterých se nemluví o míru ale haraší se zbraněmi. Němci, odsunutí z naší vlasti po skončení druhé světové války do Německa, pořádají za účinné pomoci vládních činitelů německé spolkové republiky tyto mohutné manifestace, na kterých razí heslo: „Es kom der Tág“ t. j. Příjde den, kdy se my zase vrátíme. Ovšem to je jenom heslo! Uskutečnění jest však

možné, jenom snad ve snu. Spolkový kancléř Adenaur, stařec osmdesátiletý tyto akce podporuje, ačkoliv je přesvědčen že jsou to akce bez výsledku. Nesmí se zapomenout, že rok 1938 se nikdy nevrátí.

Naše Československá socialisticka republika v pevném svazku se Sovjetským svazem a zeměmi socialistického tábora stojí na stráži miru a my věříme, že mír zvítězí.

S touto pevnou vírou vstupujeme do Nového roku 1961, kdy oslavíme čtyřicátévýročí založení Komunistické strany československa, vůdkyni pracujícího lidu.

Kulturní a školská komise spolu s radou MNV zhodnotila dne 22. 12. 1961 práci našeho kronikáře s. Kubáně Lud. St. a shledala kroniku plně věrohodnou, vedenou s největší pečlivostí a pílí.

Za obětavou práci vyslovujeme společně naše občanské poděkování s. Kubáňovi a jménem všech občanů, hlavně naší mládeže pro níž mistrně zachycuje historii naší rodné obce mu přejeme do dalších let hodně trpělivosti a úspěchů.

předseda MNV	předseda kult. a škol. komise	předseda OB

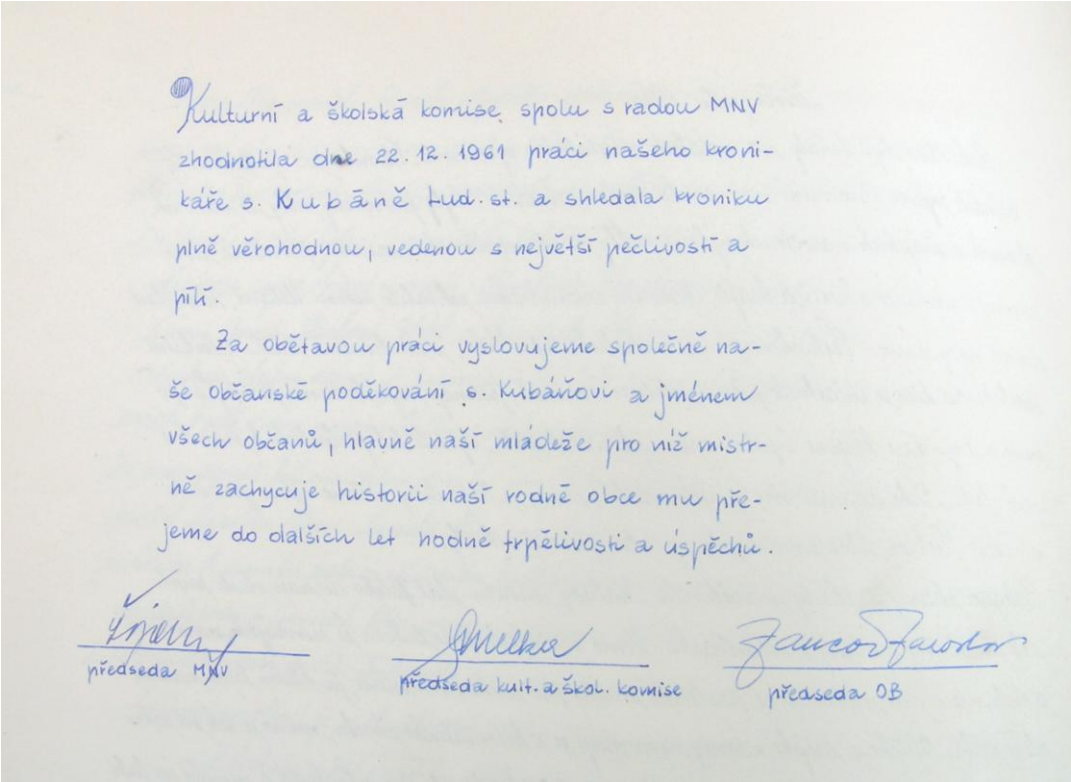
Kulturní a školská komise spolu s radou MNV zhodnotila dne 22. 12. 1961 práci našeho kronikáře s. Kubáně Lud. St. a shledala kroniku plně věrohodnou, vedenou s největší pečlivostí a pílí.

Za obětavou práci vyslovujeme společně naše občanské poděkování s. Kubáňovi a jménem všech občanů, hlavně naší mládeže pro níž mistrně zachycuje historii naší rodné obce mu přejeme do dalších let hodně trpělivosti a úspěchů.

předseda MNV | předseda kult. a škol. komise | předseda OB

ROK 1961.

Každý rok přináší sebou něco nového, nějaké zvláštnosti a události, menšího nebo většího významu. To je snad proto tak nezákoně uspořádané, aby měl kronikář o čem dělat záznamy a aby příští pokolení nemyslelo, že ti jejich předchůdci žili jen tak, bez povšimnutí, co se v obci děje. Není povinností kronikáře psáti o věcech malicherných, pro budoucnost bezvýznamných, ale takovou událost, o které budu hned v začátcích tohoto roku psát, už se mě po druhé sotva podaří zaznamenati.

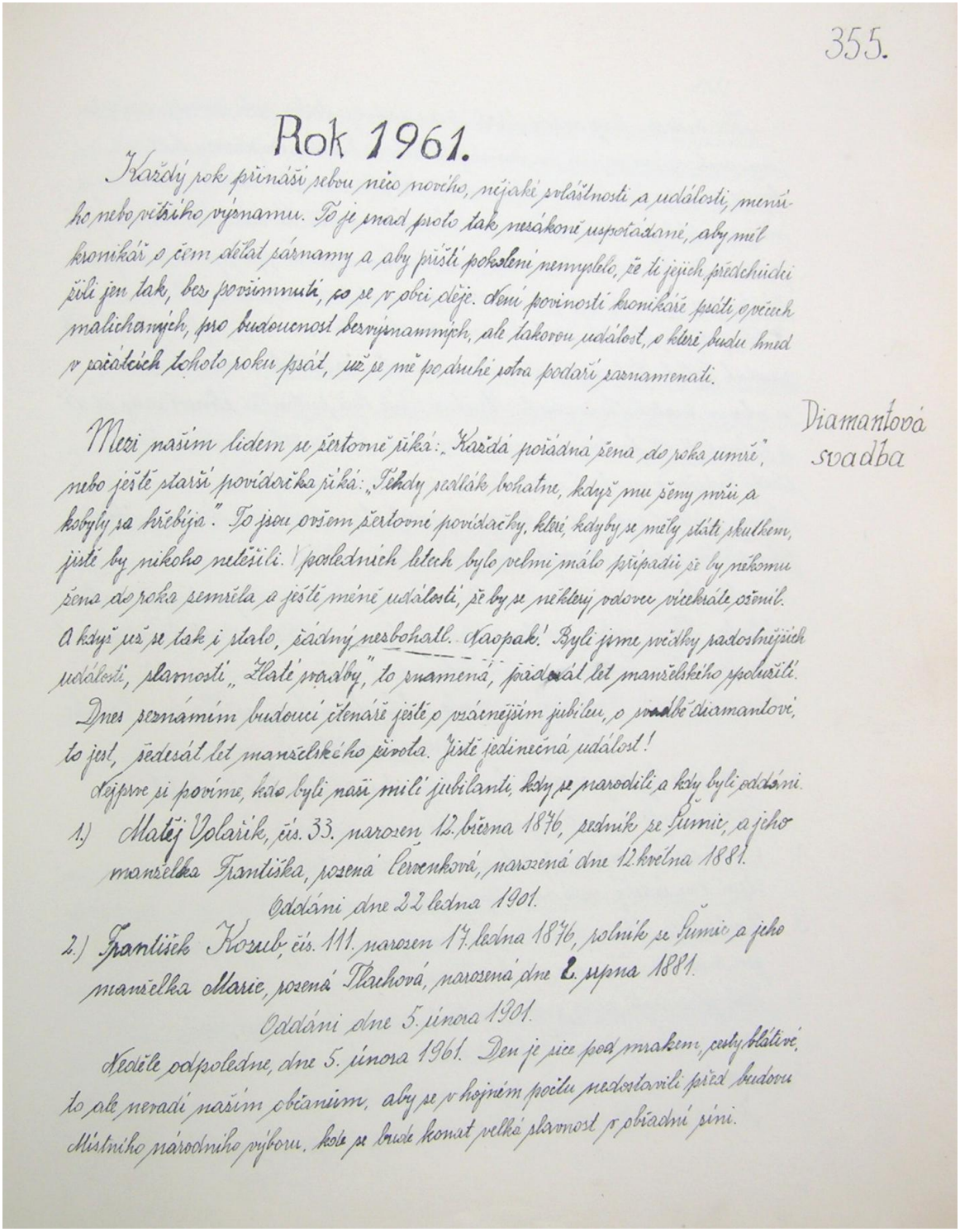

355.

Rok 1961.

Každý rok přináší sebou něco nového, nějaké zvláštnosti a události, menšího nebo většího významu. To je snad proto tak nezákoně uspořádané, aby měl kronikář o čem dělat záznamy a aby příští pokolení nemyslelo, že ti jejich předchůdci žili jen tak, bez povšimnutí, co se v obci děje. Není povinností kronikáře psáti o věcech malicherných, pro budoucnost bezvýznamných, ale takovou událost, o které budu hned v začátcích tohoto roku psát, už se mě po druhé sotva podaří zaznamenati.

Diamantová svadba

Mezi naším lidem se žertovně říká: „Každá pořádná žena do roka umře", nebo ještě starší povídačka říká: „Tehdy sedlák bohatne, když mu ženy mřou a kobyly se křebějí." To jsou ovšem žertovné povídačky, které, kdyby se měly státi skutkem, jistě by nikoho neteší. V posledních letech bylo velmi málo případů, že by někomu žena do roka zemřela a ještě méně událostí, že by se některý vdovec vícekrát oženil. A když už se tak i stalo, žádný nesbohatl. Naopak! Byli jsme svědky radostnějších událostí, slavností „Zlaté svatby", to znamená, padesát let manželského soužití.

Dnes seznámím budoucí čtenáře ještě s vzácnějším jubileu, s svadbě diamantovou, to jest, šedesát let manželského života. Jistě jedinečná událost!

Nejprve si povíme, kdo byli naši milí jubilanti, kdy se narodili a kdy byli oddáni.

1.) Matěj Volařík, čís. 33, narozen 12. března 1876, sedlák se Šumic, a jeho manželka Františka, rozená Červenková, narozená dne 12. května 1881.

Oddáni dne 22. ledna 1901.

2.) František Kozub, čís. 111, narozen 17. ledna 1876, rolník se Šumic a jeho manželka Marie, rozená Ptáchová, narozená dne 2. srpna 1881.

Oddáni dne 5. února 1901.

Neděle odpoledne, dne 5. února 1961. Den je sice pod mrakem, celý blátivé, to ale nevadí našim občanům, aby se v hojném počtu nedostavili před budovu Místního národního výboru, kde se bude konat velká slavnost v obřadní síni.

Diamantová svadba

Mezi naším lidem se žertovně říká: „Každá pořádná žena do roka umře“, nebo ještě starší povídačka říká: „Tehdy sedlák bohatne, když mu ženy mřů a kobyly sa hřebíja“. To jsou ovšem žertovné povídačky, které, kdyby se měly státi skutkem, jistě by nikoho netěšili. V posledních letech bylo velmi málo případů že by někomu žena do roka zemřela a ještě méně událostí, že by se některý vdovec vícekráte oženil. A když už se tak i stalo, žádný nezbohatl. Naopak! Byli jsme svědky radostnějších událostí, slavností „Zlaté svadby“, to znamená, padesát let manželského spolužití.

Dnes seznámím budoucí čtenáře ještě o vzácnějším jubileu, o svadbě diamantové, to jest, šedesát let manželského života. Jistě jedinečná událost!

Nejprve si povíme, kdo byli naši milí jubilanti, kdy se narodili a kdy byli oddáni.

1.) Matěj Volařík, čís. 33. narozen 12. března 1876, zedník ze Šumic, a jeho manželka Františka, rozená Červenková, narozená dne 12. května 1881.

Oddáni dne 22 ledna 1901.

2.) František Kozub, čís. 111. narozen 17. ledna 1876, rolník ze Šumic a jeho manželka Marie, rozená Tlachová, narozená dne 2. srpna 1881.

Oddáni dne 5. února 1901.

Neděle odpoledne, dne 5. února 1961. Den je sice pod mrakem, cesty blátivé, to ale nevadí naším občanům, aby se v hojném počtu nedostavili před budovu Místního národního výboru, kde se bude konat velká slavnost v obřadní síni.

Před budovou hraje dechová hudba řízené pochody. Osobní auto předsedy okresního národního výboru odjíždí pro manžely Volaříkovi. V doprovodu předsedy kulturní komise soudruha Jaroslava Omelky, přijíždějí pak před budovu Národního výboru, kde je vítá náměstek předsedy místního národního výboru, soudruh Stanislav Kubáň, který je uvádí do obřadní místnosti. Manžele Volaříkovi doprovází jejich synové a dcery. K této ojedinělé slavnosti, dostavíl se předseda okresního národního výboru z Uh. Hradiště, soudruh Vojtěch Hütner, předseda odboru pro vnitřní záležitosti soudruh Šimčík a okresní matrikářka soudružka Staňková. Dále byli přítomni členové rady MNV a poslanci MNV, funkcionáři vesnické organizace komunistické strany československa, členky Rady žen a nejmladší občané členové svazu české mládeže a pioníři.

Obřadní místnost zaplněná do posledního místa, ba i chodba před obřadní místnosti jest zaplněna účastníky slavnosti. Venku zní melodie valčíku. Slavnostní obřad začíná. Předseda kulturní komise srdečnými slovy vítá naše milé jubilanty. Pioníři, vedení učitelem s. Kandrnálem a učitelkou s. Opatřilovou, přednesli krásné básničky a babičkám podali kytice svěžích květů.

Svazačka, Jenička Prachařová, přednesla jubilantům báseň od Ladislava Baráka:

Blahopřání starým manželům.

1.) Kde jsou ty časy uprchlé krásy, když jste si dědečku babičku brál?

Byli jste mladí, měli se rádi, valčík vám do tance hrál.

2.) A jak čas letí, pak přišly děti a s nimi radost i starosti již.

Úděl ten lidský, vedl vás vždycky společnou snášeti tíž.

3.) Uprchla léta, hlava prokvetla, vzpomínky na mládí jsou již dnes snem,

jen vaše líce vždy víc a více k sobě se naklání jen.

4.) Přišli jsme přáti, srdce zahřáti, potěšit, promluvit, rozjasnit vás

byste na dále, ve zdraví stále prožili všechen svůj čas.

5.) Jsme tomu rádi, že mezi námi žijete dědečku s babičkou svou.

Je naše přání říci s vámi: Příště zas na shledanou!

Slzy radosti kanou po tvářích jubilantů. A jak by také né. Stalo se někdy v minulosti, aby byla věnována taková pozornost starým rodičům. Snad ve vyjímečných případech a to jenom v kruhu rodiném. Širší veřejnost se toto dověděla později a úřady? Ty měly pramalý zájem o podobné události. Socialistická společnost si váží každého člověka, který svojí prací přispívá, nebo přispíval při budování nového, socialistického života.

Po přednesu blahopřejné básně, představuje matrikář Josef Slíva, jubilanty předsedovi Jaroslavu Šojdrovi, těmito slovy:

Soudruhu předsedo. Představuji Vám manžele: pana Matěje Volaříka a jeho manželku a pana Františka Kozuba a jeho manželku, kteří předstupují před Místní národní výbor v Šumicích, aby oslavili šedesát let svého manželského života, spojeného hřejivými pouty klidného a šťastného spolužití.

Předstupují před Vás soudruhu předsedo, aby si dnes slavnostně připoměli svůj slib, který si dali před šedesáti léty, že pujdou spolu po všechna léta věrně a upřimě, ve vzájemném porozumění a lásce.

Náš stát má zájem na spořádaném manželství, klade zvláštní důraz na zhodnocení tohoto vzácného jubilea.

Proto Vás soudruhu předsedo žádám, abyste toto vzácné jubileum manželů Volaříkových a Kozubových zhodnotíl a dál za příklad všem občanům naší obce.

Projev předsedy MNV.

Vážení přátelé! Z pověření místního národního výboru Vás všechny srdečně vítám na dnešní, pro nás zcela vyjímečné slavnosti, kterou jsme uspořádali na počest manželů Volaříkových a Kozubových, k jejich šedesátiletému výročí společného manželského soužití. Mě připadl zvlášť čestný a radostný úkol, abych několika málo slovy zhodnotíl význam jejich společného života.

Dnešní výročí je pro Vás manželé Volaříkovi a Kozubovi významnou událostí, kdy Vaši drazí v úctě a obdivu děkují Vám za Vaši péči, starost a výchovu. Vám jako manželům jistě zůstavají krásné vzpomínky na prožitá léta a jen Vy byste mohli říci ty nejkrásnější vzpomínky z Vaší společné cesty životem.

Váš společný a příkladný život je opravdovým vzorem skutečné manželské souhry obzvláště dnes, kdy jste obklopeni svými drahými, které jste vychovali. Všechny Vaše děti a celá rodina se dnešního dne obracejí k Vám z láskou, aby Vám stejnou láskou opláceli, jakou jste jím věnovali Vy, když jste je, jako malé děti, k spánku ukládali. Všechny Vaše děti se k Vám postupně vrací, aby Vám alespoň z části splatili dluh za Vaši péči, kterou jste jím, jako vzorní rodičové věnovali.

Mnozí vylétli jako ptáčata se společného hnízda, ale nezapomínají a s radosti se k Vám vrací, aby od Vás i nadále čerpali z Vaších životních zkušeností. Proč tomu tak je? Jistě proto, že Váš příkladný život, pochopení, důvěra a láska jednoho ku druhému, rovněž Vaše odhodlání Vám pomohlo splnit krásné poslání rodiny. Toto vědomí ať Vás hřeje a zbližuje,

aby Vám bylo nejlepším poděkováním a odměnou u příležitosti Vašeho šedesátiletého manželského výročí.

Dnes na Vás jistě vzpomínají všichni Vaši přátelé, kteří Vám již přišli, nebo přijdou popřát hodně zdraví, štěstí a spokojenosti na další cestě Vašeho společného života

Vaše manželství i Váš společný život plný souladu a vzájemného porozumění, je krásným příkladem pro naše občany. Tuto skutečnost bych chtěl zvláště zdůraznit a přáli bychom si, aby v našem státě byla všechna manželství tak sladěna, jako jsou Vaše. Vždyť takováto manželství jsou dobrým základem šťastného života občanů naší socialistické republiky.

Milí manželé Volaříkovi a Kozubovi. Přeji Vám jménem Místního národního výboru, jménem všech našich občanů i jménem svým do dalších let Vašeho společného života hodně zdraví, spokojenosti a co nejvíce radosti. Buďte ještě dlouhá léta společně šťastni. Prosím, abyste svůj slib spolupodepsali ve slavnostním zapise pamětní knihy místního národního výboru.

Třesoucí se rukou podepisují naši jubilanti svůj slib.

Přistupují gratulanti. Jahoda Jiří a Juřeníkova Jana v Šumickém kroji, odevzdávají věcné dary. Babičkám šátky a dědečkům faječky. Přistupují zástupci okresního národního výboru v čele s předsedou, kteří odevzdali jubilantům dárkové koše, funkcionáři MNV a další osobnosti.

Slavnost na místním národním výboře je skončena. Naši milí jubilanti nasedají do aut, která je odvezla do jejich domovů, za doprovodu dechové hudby. Vždyť oba dva dědečci byli také muzikanti u dechových hudeb. A to se rozumí samo sebou, že slavnostní průvod tvořili občané, kteří se v hojném počtu této významné slavnosti zúčastnili.

Manžely Kozubovy doprovázelo na této slavné cestě: 6 synů, 3 dcery, 7 snach, 3 zeti, 31 vnuků, 15 pravnuků celkem 65 nejbližších příbuzných členů rodiny. Mimo těchto, čtyři manželé vnuček a sestra babičky, to je 70 osob. Hostiny se u Kozubů zúčastnilo celkem 97 osob. Poznamenávám, že manželé Kozubovi vychovali celkem 10 dětí. Nejstarší syn František zemřel v roce 1955, ve stáří 53 let.

Manžely Volaříkovy doprovázelo: 2 synové, 2 dcery, 2 snachy, 2 zeťové, 9 vnuků a 3 pravnuci. Mimo toho 1 manželka vnukova a manžel vnučky, celkem 22 nejbližších příbuzných. Hostiny u Volaříků se zúčastnilo mimo sousedů 49 osob.

Dlužno připomenouti. Manželé Volaříkovi mají 2 syny v Argentíně a dcera, provdaná za Františka Bachůrka zemřela i její manžel rovněž v Argentíně. Tudíž vychovali 7 dětí. Na závěr slavnosti uspořádána taneční zábava, které se zúčastnil i dědeček Kozub. Dědečkovi Volaříkovém nohy neslouží. Tomuto hudba na jeho dvoře zahrála zednickou písničku (on býl zedník). Stavěli tesaři zedníkům lešení, po něm se prochází moje potěšení.

A dědeček Kozubův, stařeckým hlasem notoval si starou známou písničku:

Vesele, vesele, třeba sa zle děje, šak ptáček neseje zpívá si vesele.

Veselá dědinka v kteréj sem se zrodíl, eště veselejší do kteréj sem chodíl.

Na dobrou noc si přál, aby se zazpívala známá selská píseň (on býl zemědělec)

Rodné brázdy v šíř i v dál

co mi vás jen pán bůh přál

Co si já vás naobsévál, naorál

Až té trávy neseté, na mém hrobě rozkvete,

čí pak vy mé rodné brázdy budete.

Kdo tu bude při vás stát, kdo vás bude mít tak rád

kdo vás příjde rodné brázdy zaorat.

Rodné brázdy v šíř i v dál, rád bych potom z hrobu vstál

říct, aby jako já vás milovál.

Skončil slavný den. A zase krok za krokem, den za dnem, jako hodiny, odtikává čas.

Jednotné zemědělské družstvo.

Výroční členská schůze.

Ačkoliv zápisi v kronice jsou za rok 1961, spadá do tohoto roku také zpráva o činosti a hospodaření družstva i když se výroční schůze koná v roce 1962. Je přece jesnou věcí, že uzávěrka nemůže býti provedena do konce hospodářského roku.

Proto i letos je zaznamenáno jednání výroční členské schůze, která se konala dne 2 a 3 února 1962. Výroční členská schůze rozdělena byla na dvě části a sice:

I. část dne 2. února v 19. hodin, s programem.
1. Zahájení schůze.
2. Projednání celoročního výrobního a finančního plánu na rok 1962.
3. Diskuse k plánovaným úkolům.
4. Schválení celoročního plánu.

Hlavní ukazatelé výrobně finančního plánu na rok 1962.

1.) Výměra půdy k 1. lednu 1962: zemědělská 1.032,24 ha

z toho orná 782.57 ha

2.) Rovněž tak je i plánovaná výměra půdy.

3.) Finanční plán na rok 1962.

a.) Plánované tržby a jejich rozdělení.

tržby ze živočišné výroby----------Kčs	2,468.894.-
tržby z rostlinné výroby----------Kčs	649.650.-
tržby z ostatní činosti----------Kčs	527.100.-
Ostatní výnosy----------Kčs	90.000.-
z toho přímá pomoc od ONV 50.000.-	
celkem tržby a výnosy----------	4,035.644.-

Celkový počet plánovaných jednotek pracovních 98.390

Plánovaná jednotka v penězích Kčs 12.-

Plánovaná jednotka v naturáliích Kčs 1.45

Zde je stručně uvedeno jaké jsou plánovány příjmi a hodnota pracovní jednotky. Jaký bude výsledek, to ukáže celoroční hospodaření na příští výroční členské schůzi v roce 1963. Nepovažuji za nutné uváděti podrobně plánované náklady. Celkem činí 4,035.644 Kčs

Po zkušenostech z minulých let, pochybuji, že to, co je plánováno, bude uskutečněno. Podíváme se na hlavní ukazatele o hospodaření v roce 1961.

Plnění finančního plánu.

Plán tržeb 3,912.286 Kčs splněno: 3,157.342.13 Kčs

Rozdíl mezi plánem a skutečnosti činí 754.944- Kčs

Plán pracovních jednotek činí 90.334, splněno 90.430.

Plánovaná pracovní jednotka v pěnězích Kčs 12.- splněna Kčs 7.-

V roce 1960 byla hodnota pracovní jednotky 8 korun, plánovaná 14 korun.

Nějak nám to nejde! Nelze říci, že by býl špatný rok na úrodu, nebo špatná pracovní morálka. Né jenom já sám jako neodborník ve věcech zemědělských, ale jest i mnoho družstevníků zemědělců, kteří se pozastavují nad tím, že hodnota pracovní jednotky nemůže se zvýšit. Ono ten rozdíl tržeb mezi plánem a skutečnosti se musí někde projeviti. Jako neodborník, mám za to, že by bylo lépe hospodařit na menší výměře pozemků a lepší bonitě půdy. Vzpomeneme-li na družstvo založené v roce 1956, které hospodařilo na výměře 170 hektarech a jako začátecnici dosáhli hodnotu pracovní jednotky 16 korun a plnou hodnotu naturálií, nebo vezmeme za příklad sousední družstva v Újezdci nebo Nezdenicích, která mají snad poloviční výměru a hodnotu pracovní jednotky kolem 20ti korun, pak něco v tom určitě vězí. Náš katastr jest velký, půda velmi rozdilná, těžká, jílovitá a za soukromého hospodaření různo obdělávána. Nebyli ani soukroměhospodařící zemědělci všichni dobří hospodáři a to se ještě i dnes projevuje v určitých tratích a potrvá ještě nějakou dobu, než-li se půda jak tak vyrovná. Vždycky býl v tom lépe zemědělec z menší a lepší výměrou pozemků, jako ten, který měl přes 10 hektarů rozdělených v několika tratích různé bonity. Skrátka, musíme konstatovat skutečnost jaká se nám jeví. Druhá část výroční členské schůze, konala se dne 3. února, z následujícím programem:

1. Zpráva o hospodaření družstva za rok 1961
2. Zpráva revizní komise
3. Diskuse k předneseným zprávám
4. Schválení roční uzávěrky a zprávy revisní komise
5. Doplňovací volby členů představenstva z členů revizní komise. 6 závěr.

Jak se hospodařilo v roce 1961 o tom jsem se zmínil na straně předcházející. Zpráva revisní komise se omezila na pouhé konstatování nedostatků jak se málo scházeli a podobně. Revisní komise má velké práva a také velké povinosti v družstvu, ale nedovede tyto plně využít. Není věci kronikáře aby zasahovál do činosti odpovědných funkcionářů družstva, toto je, podle mého názoru poviností členů družstva, na členských schůzích, které se konají každý měsíc, aby kontrolovali jak se kdo ve své funkci uplatňuje. Kronikář by neraděj psál o věcech radostnějších. Až se bude moci napsat:“Letos naše družstvo splnilo plán ve všech ukazatelích, hodnota pracovní jednotky stoupla o 3 koruny proti plánu“, pak to bude veselejší!

A mám za to, že i ten poslední bod programu, to je Závěr, bude jinak vypadat. Stalo se zvykem, že závěr výroční členské schůze jest družstevní hostina s hudbou a tancem. Mnozí naši družstevníci na toto žehrají. Většina však je toho názoru, že když se celý rok poctivě a za málo peněz pracuje, nechť je alespoň ukončení veselejší. Obnos, který se vydá na pohoštění členů družstva, nepozvedne hodnotu pracovní jednotky ani o 20 haléřů. Někdy za první republiky býl pořádán v Šumicích zemědělský ples. Na pozvánkách na tento ples, bylo napsáno: Zdar tabě zemědělče, po své práci rozvesel se!

A tak ať se i dnes, družstevní zemědělská rodina, po celoroční práci rozveselí. Napečem vdolečků, to bude panečku! Sypané, mazané, každý z nás dostane. Kousek pečeně vepřové, knedlík se zelí, sklenku piva nebo dvě a muziko hrej vesele. Takový býl závěr výroční členské schůze.

V představenstvu nastaly některé změny, hlavně ve vedoucích funkcích.

Předsedou družstva zvolen Martin Hasoň

Vedoucím rostlinné výroby	Slánečka
Vedoucím živočišné výroby	Bradáč
Skupinářem rostl. výroby	František Vaculín a Jakub Plášek
Skupinářem živoč. výroby	František Bachůrek a Jaroslav Bartoš
Předsedou revis. komise	Martin Šojdr, který je současně vedoucí výstavby
Mechanisátor	František Juřeník
Skladník	Leopold John, pokladník Ludvík Jančář.

A zase, jako léta minulá se slibovalo a hovořilo: Mosíme sa všeci snažit, abychom úkoly, které jsme si dali a schválili, čestně také splnili. Toto je jistě přáním každého družstevníka.

Na splnění a překročení plánovaných úkolu závisí prosperita družstva a spokojenost každého pracujícího člena družstva. Zamědělská otázka je dnes prvořadým úkolem v celostátním meřítku. Letos jsme vstoupili do prvního roku třetí Pětiletky. Mnohá družstva a mezi nimi i naše dala si závazek, že třetí Pětiletku splní za čtyři roky. Podle ukazatelů z prvního roku by býl špatný nástup. Učíme se z chyb! Snad se podaří dohoniti to, co se třeba i nechtě, zanedbalo.

Polní práce

Jarní práce.

My, žijící na vesnici máme dvojí zájem. První je kde který občan pracuje, jak se jemu v práci daří, posledchneme si jeho stezky na zimní práci, jak se v podniku plní výrobní plány a podobně. S těmito občany se scházíme jednou za týden, v neděli při setkání náhodně a nebo v pohostinství u sklenice piva. Rádi si pohovoříme o životě, který jsme také prožívali, pokud jsme nezapali do poslední etapy našeho života, do důchodu. Mluvím zde jménem důchodců. Jsou to věru krásné, vzpomínky na mládí. Tehdy nás tak ani ta druhá otázka nezajímala, to je otázka zemědělská, jako dnes. Člověk neměl času, aby sledovál běh vesnického života, soustředěného k zemědělské práci, žíl pro podnik, ve kterém pracovál. Kolikráte jsme si řekli: „Bude nám jednou dopřáno sledovati přírodu od jara do zimy? Den co den? Dočkali jsme se toužebného času! Sledujeme počasí od počátku roku a porovnáváme jej z roky minulými. Je pěkná zima, když mrzne a kraj je oděn v bílém šatě, kdy v kamnech praská oheň a děti z tvářičkama červenýma od studeného větru, užívají zimní radosti, saňkování a bruslení. Radostnější změna nastává, když se ukáže jarní sluněčko, když špačci obhlédají svoje budky na stromech a skřivan vzlétne nad polem aby vylákál svým zpěvem do polí zemědělce. Někdy je to píseň skřivančí vábivá ale nelze jí hned podlehnout. Je třeba ještě půda mokrá“ Skřivančímu zpěvu musí přijíti na pomoc slunce a jarní větříček, aby povrch půdy oschl. Tak tomu bylo i letos. Od počátku měsíce března, byly pěkné jarní dny. Na družstevních lánech se započalo s jarními pracemi. Provádí se setba jařin, řekl bych dobrým tempem.

Do svátku sv. Josefa, to je 19. března, bylo zaseto 80 hektarů jařin. Pak ale nastala nucená přestávka. Deštivé počasí znemožnilo slibný postup jarní práce. Ale jaro je tady, poprší, půda oschne a pokračuje se dále v práci. Velikonoční svátky připadající na dny 2 a 3 dubna, byly ve znamení déště a chladného počasí. Popršelo, vyjasnilo se, slunce mile hřeje, příroda se probudila. Ovocné stromy v zahradách i na polích, odívají se do slavnostního šatu. Kvetou peckoviny, kvetou hrušně. Všude samá krásá, tak to jaro jásá! Na polích se prohání kolové a pásové traktory táhající brány a secí stroje, sejí se jařiny cukrovka a krmná řepa. Čas je příhodný, je ho třeba využít. A tak ve shonu pilné práce, uvítáme První máj. A pak šla práce jedna za druhou. Sázení brambor, setí kukuřice na siláž, první kultivace cukrovky. Vlivem

teplého počasí a dosti vláhy, rychle růstly traviny na lukách i jetele a lucerky. Dne 3 června kosilo přes 50 kosičů louky na vinohradech. Bohužel, tato práce, ač poctivě provedena, neměla kladného výsledku. Ještě týž den odpoledne obloha se zatáhla černým mrakem. Přišla bouře, blesk za bleskem burácel, a silný lijavec se hrnůl s oblak. A tak se to opakovalo téměř denně až do 15 června. Výsledek? Traviny na loukách pokosené hnily na zemi a co bylo na sušácích, zapařovalo se. Naději na dobrou a hojnou sklízeň prvních pícnin, se započaly rozplynovati. Půda na polích byla tak promočena, voda stále v brázdách a dolinkách, že téměř pět týdnů nedalo se do polí vkročit. A zatím růstl plevel v cukrovce která čekala na jednocení na některých lánech (většina byla vyjednocena) a druhou okopávku, polní práce úplně úvázly. Po nečasy bývá čas, po zlém příjde dobré zas! Říká staré přísloví.

Práce letní.

Vyjasnilo se a nastál letní čas. Teplota vzduchu dosáhla 27 června plus 32°Celsia. Ještě dobře, že jeteliny a některé louky nebyly pokoseny před deštivým počasím. Za nastalého počasí se kosilo stroji i ručně, krásně sehlo a odváželo se do stodol a stohů. Ženy družstevnice s chuti pustily se do zameškané práce v cukrovce a tak se dohánělo co bylo značně opožděno. Že byla promeškaná agrotechnická lhůta u cukrovky a výsledek podzimní sklízně nebude jak se předpokládalo, není vinou družstevních pracovníků. Můžeme ještě mluviti o náhodě, že deštivé počasí zasáhlo v první polovině června, kdy obilí mimo rži, nebylo ještě vyvinuté a vlivem dešťů neslehlo. Ani rež mnoho neslehla.

K prvnímu červenci je senoseč skončena na 90%. A již tu máme hlavní polní práce, žně. 28. června započato se sklízni ozimného ječmene a řepky olejné. Pak už to jde jedno za druhým takže kolem desátého července jsou žně v plném proudu. Možno říci, že letos byla žňová práce dobře organisována. Co se pokosilo a mimo obsékání, všechno stroji, hned se skládalo do mandelů, takže na zemi zůstalo velmi málo snopů obilí. Do žní zasáhly učinně také obilní kombajny, které se letos dobře osvědčily. Počasí práci přálo. V červenci byla teplota plus 24-26° v srpnu 28-30°a v odpoledních hodinách dosahovala až 35° ve stínu. To jsou žně!

Kombajnová sklízeň dosahuje denně 150q obilí, na poli, které je vyrovnané a lepší úroda až 250 q denně. Automatizované mlatičky dosahují 120-150 q denního výmla při dvou směnách, každá ze dvou do práce nasazených. Dne 7 srpna bylo namláceno mlatičkou s vedoucím Ladislavem Vaculínem 17 vagonu, s vedoucím Josefem Dvořáčkem 14 vagonu a s vedoucím Jos. Janíčkem 2 vagony obilí. Janíček měl mlatičku staršího typu.

Dne 11 srpna hlásí místní rozhlas: „Naše Jedotné zemědělské družstvo splnilo dnes dodávku obilí na státní nákup na 100%!“ Všichni máme z této zprávy radost. Žňové práce, včetně výmlatu skončily dne 31. srpna dopoledne. Toto dalo také podnět k tomu, že byla pro družstevníky a všechny občany kteří se podíleli na žnových pracích, uspořádána dožínková hostina z hudbou a tancem, v sále Osvětové besedy. Škoda, že nebyly dožínky takové, jako bývaly dříve. Poslední dožínková slavnost byla v roce 1945. Nemá jí kdo organisovat. Zemědělské mládeže rapidně ubívá, nezemědělské se do toho nechce a starší družstevníci se spokojí s tím, že posedí a zabaví se u stolu v sále Osvětové besedy. Srdečně přejeme naším družstevníkům a hlavně ženám družstevnicícm tohoto pohoštění i pěkné zábavy. Zaslouží si, aby jím byla mile stisknata ruka a třeba i pohlazení, za dobře vykonanou práci. Nesmíme opomenout ani naši mládež, která se rovněž zapojila do žňových prací hlavně při výmlatu obilí a všichni naši občané pracující v různých závodech a podnicích, kteří každý volný čas a neděle věnovali společné práci. Věru veselá to byla práce v letošních žních i když slunce mnohdy dobře pražilo. Vážný, Josef Synčák, pečlivě se starál, aby pracující při svozu a mlácení, netrpěli žízeň. Pivo a sodovka byla v budově u mostní váhy na farmě, stále v hojné

zásobě. A to bylo to hlavní, jak pro muže tak i ženy. 28-32° teploty, muselo se nějak hasit! A práce šla vesele.

Práce podzimní

Hlásí se nám podzim. Ne však ranimi mlhamy, žloutnoucím listím na stromech a kouřem z ohníčku bramborové natě! Mohlo by se dříve říci, že ačkoliv je měsíc září, je to spíš pokračování léta, než-li vstup do podzimu. Již to, že denní teploty se pohybují na 28-30° Celsia, je důkazem, že se podzim ještě vlády neujál. Ale nic naplat. Příroda si poroučet nedá! A člověk, závisející na hříčkách přírody, hledí využít vhodného počasí ku svojí práci. Bramborová nať je suchá, tudíž brambory musí ze země ven a do sklepů. Lépe je sklízet za sucha a bez teplého oblečení. Podzimu není radno věřit. Dnes je tak a zítra bude jinak. Proto také letošní sklízeň brambor byla takřka dopoloviny října ukončena. Zde nutno zaznamenati, že úroda brambor byla dosti slabá vlivem jednak delší dobu trvajícího deštivého počasí kdy nebyla provedena řádná kultivace a pak zase náhlým oteplením a bez deště. Musíme konstatovati, že od 15 července do konce měsíce září vůbec nepršelo. Půda byla hodně zeschlá, nebo jak říkají zemědělci, byla ztažená. Těžko se brambory vyorávaly a ještě těžeji ručně kopaly. To už tak musí asi být. Když je jedna práce dobrá, druhá musí býti horší. Sklízeň cukrovky se provedla skoro za týchž podmínek, jako sklízeň brambor. Velkou vyhodou byla skutečnost, že odvoz cukrovky na skládky i na dráhu, děl se bez obtíží. Cesty byly všudy velmi dobré. Odvoz cukrovky a skrajků prováděl se plynule takřka z výkopem. Že sklízeň cukrovky byla ze suché půdy obtížnější, to je i bez poznámky. Táhání ze země bylo minimální, za to výkop rýčem býl maximální. Ale i tato práce se zdarem skončila. Mimo sklízně okopanin, zdárně se provedla sklízeň otavy, jetele a dalších pícnin. Co se se zdarem neprovedlo, byla podmítka strnišť. Za to hluboká orba pro podzimní setí, prováděla se dosti účelně. Na závěr zápisu o polních pracích musíme potvrditi, že téměř všechny byly provedeny v dobré pracovní morálce a to né jenom se strany družstevníků, ale za účinné pomoci velké většiny naších občanů a naší i nedružstevní mládeže. Toto jest neklamným důkazem, že i na vesnici socialismus vítězí. Že zájem o včasnou a dobrou sklízeň úrody není jenom věcí zemědělského sektoru, ale je eminentním zájmem všech občanů.

Méně potěšujícím zjevem je fakt, že práce prováděna se vším elánem, je tak málo hodnocena. Jestli-že se proplácí za pracovní jednotku 6 korun a je malá naděje že bude v celku vyšší, pak se mnohdy člověk tomu diví, co ty lidi do té práce tak žene. Uvážíme-li, že za celodenní práci při sklizni cukrovky jsou asi dvě jednotky, to je 12 korun a 2.40kg obilí, pak to nelze jinak nazvat, než-li láskou k rodné hroudě a nadějí, že to přece bude jednou lepší. Takový je vesnický člověk, takého my známe. I když si čas od času pobrble, zase na to zapomene a zase pokračuje v díle, které jednou započál.

A my důchodci, kteří jsme velkou část svého života prožili v nezemědělském povolání, ve stáří se vžíváme do zemědělské práce. A pokud naše síly stačí, rádi přiložíme ruce k dílu. Vždyť i v naších žilách proudí krev vesnického života a ten nikdy nezapřeme. Vesničko krásná, kdož by tě neměl rád, vždyť si nás matičko naše, dovedla vychovat.

Stavba kulturního domu.

Třetí rok.

Třetí rok se táhne stavba kulturního domu. Možná, že za pár let, až bude některý mladý občan tyto řádky čísti, tak si řekne: Jak je toto možné, že by se takový barák mohl stavět tři roky? Kdo ví, možná za 10 nebo 20 let budou jiné podmínky, nebo jiní lidé! Kdo to může vědět! Skutečnost je taková a nelze jí změnit. Začalo se v roce 1959. Pokračovalo se v roce

1960 a býl plán, dokončit v roce 1961. Tento poslední bod padl. Stavba kulturního domu se v roce 1961 neukončila. Ještě zbylo i pro rok 1962. Pokusím se jako dílovedoucí této stavby, otázku dlouhostavění tak trochu objasnit. Za první, nesmí se bráti v úvahu uplynulý rok. To znamená, že na stavbě se pracuje zhruba 7 měsíců v roce. Započne se na jaře v březnu, po dobu žňových prací to je měsíc až 6 týdnů se práce přeruší, pak se zase nastoupí a pracuje se přes měsíc listopad a konec. Je zima. Za druhé: Stavba je prováděna v akci „Zet“, to znamená více méně svépomoci. V roce 1959 byla svépomoc dosti dobrá. Byla zdarma a nebo jak my říkáme, brigádnícky, odpracováno 7.675 hodin. Toto byla velká pomoc, uvážímeli, že ten rok se provedli všechny výkopy základových rýh a patek a výkopy sklepů. Provedla se betonáž všech základů, čihelné zdivo po úroveň římse a prefabrikované stropy nad přísálím. Zkrátka všechny hrubé práce až na některé detaily. Brigádníci nastupovali ponejvíce v sobotu a nebo po čas svojí dovolené. Jako stálí zaměstnanci, pracovali 3-4 důchodci zednici a 2-3 pomocní dělníci.

Docela jiná situace v postupu práce v roce 1960. Nálada brigádnicky nebo lépe řečeno zdarma pracovat značně upadla. Důkazem tohoto zjevu jest 3804 odpracované hodiny. Tudíž poklesla o celých 50%. Stav stálých zaměstnanců nemohl býti značně zvýšen jednak hodně důchodců zedniků nejevilo zájem za nízkou mzdu pracovati, když jinde, na příklad v Bánově, Nivnici, Brezové nebo Strání měli dobré platební podmínky (100 korun denně a stravu) a jednak také proto, že stavba měla určený mzdový fond, který se bez zdůvodnění nemohl překročit. A místní národní výbor, jako stavebník, nedisponovál zvláštními fondy, ze kterých by mohl nadměrný počet pracovníků proplácet. Práce i materiálu bylo dosti, nebýl však dostatečný počet pracovníků. V tomto roce se mohl udělati takový náskok, že v roce 1961 bez velkých obtíží a řekl bych docela hladce mohl se slavnostně kulturní dům na šumické hody, otevřít. Takový býl náš, dobře promyšlený plán, který se však neuskutečníl.

Padne otázka: Proč upadla nálada brigadnicky pracovat? Odpověď bude taková. Bylo a ještě dnes je mnoho občanů, kteří nejeví zájem o tuto stavbu. Těžko je toto pochopit. Některý si myslí, že když odpracovál 5 hodin, že udělál povinosti za dost, jiný řekne nech řádně zaplatí a práce půjde a někdo mávne rukou a pomyslí si: Ono to i beze mne nějak skončí. A ti, co prvý rok této práci věnovali každou volnou hodinu, jako na příklad Tomáš Bartoš, Cyril Hřib, Josef Juřeník, Šimon Lekeš, Jan Kokoš a další, kteří zde poctivě odpracovali za rok 1959 více jak 100 hodin a nebo mnoho občanů kterým do stovky mnoho nescházelo, ti si praví, nech zase pracují druzí, jsou také občané.

Pak se stane, že první třeba zase příjdou a druzí klidně čekají, jak to dopadne. Dalším problémem je ta skutečnost, že se pomalu slovo brigáda stává apatickým, nevšímavým. Na stavbě kulturního domu pracují i brigádnicky občané, zaměstnaní v různých závodech a podnicích. A na tyto pracovníky čeká představenstvo družstva a nedbalo by, kdyby celá ta armáda pracovníků každou sobotu zapřáhla v družstvu. Jakmile začně senoseč, jsou voláni písemně i rozhlasem každý týden až do podzimu. Co je moc, všecko škodí. Říká se: Práce šlechtí člověka! Ano šlechtí, ale nesmí ji býti přes příliš. Letošní rok bylo započato v práci prvního března. Již v zimních měsících, připravovali naši elektroinstalateři instalaci elektrického rozvodu, aby se co nejdřív mohlo započít z vnitřní omítkou stěn a stropů.

Výrobky truhlařské byly rovněž po novém roce na stavbu dodány, to je všechna okna a dvéře, materiálu bylo rovněž připraveno dostatek, jenom z chuti začít. Ještě pořád byla naděje, že při dobré vůli občanů, bude letos alespoň na Sylvestra stavba ukončena a dána do provozu. Že se tak nestalo, jsou objektivní příčiny. Dříve však, než-li se zmíním o přícinách které práci brzdili, chci poukázat na postup práce v tomto, třetím roce. Jak jsem již uvedl, první z řemeslniků začali pracovati elektroinstalateři.

Jaroslav Tlach č. 247

a Jaroslav Lekeš č. 59

Dali se do práce se vším elánem. Sami vypracovali projekt, výpis materiálu a potřebných rozvaděčů. Při instalaci, to je kladení rozvodných trubek pomáhali

Vojtěch Lekeš č. 73

a Stanislav Hasoň.

Zedníci vysekali drážky, takže práce šla velmi rychle, byť chlapci pracovali jenom v pátek a sobotu, podle toho, jak se mohli se svého stálého zaměstnání uvolnit.

Ku vnitřním omítkám přísálí nastoupili dobrovolní brigádníci od 6 do 9 dubna.

Organisátorem brigády býl Stanislav Šojdr

a zůčastnili se jí následující zedníci: Josef Šojdr, Antonín Šojdr, František Šojdr č. 217, František Hřib č. 244, Augustín Juřeník a Stanislav Šojdr mlady.

Současně se zedníky nastoupili i přidavači, vesměs rodina zedniku, jako zetí a švagři.

Josef Kůdela, Jaroslav Omelka, Jaroslav Žampach, Ladislav Šojdr, Ladislav Bachůrek Oldřich Tomek. Všichni uvedení pracovali úplně zdarma, práce provedena odborně a kvalitně. Počítali jsme, budeli takových part více a budou s práci navazovati jedna na druhou, nebude problém letos skončit. Urychleně jsme připravovali ku omítkám vestibul a sál. Omítku vestibulu si vzala za úkol Myslivecká společnost. Bohužel, nastoupili jenom dva omítkaři a to Leopold Tlach a František Šopík a pomocný dělník František Kráčmar. Pracovali dva dny. Vestibul pak omítali stálí zaměstnanci. Rovněž stěny sálu omítli zaměstnanci stálí s brigádníkem Václavem Veleckým. Strop nad sálem potřebovál delší přípravu a hlavně bylo zapotřebí shotoviti důkladné lešení celého prostoru a to scházelo.

Konečně i toto se podařilo prostřednictvím stavbyvedoucího s. Stanislava Kubáně a vedoucího stavební správy s. Jaroslava Johna u Pozemních staveb vypůjčit a sice 180m². Veškeré přípravy provedli stálí zaměstnanci, takže dne 4 června mohli nástoupit omítkáři, a také nastoupili a pracovali do 10 června, to je plných 6 dnů od 6 hodin ráno do 18 hod.

Byli to následující omítkaři: František Zetka č. 110, Josef Zetka, Cyril Kozub 162 František Hasoň , František Tlach 168, František Zajic 191, Alois Hřib, Josef Hřib 81, Ludvík Prachař 91, Tomáš Vaculín a pomocný dělník Jaroslav Liška. Uvedení občané provedli svoji práci kvalitně a takřka zdarma. Na závěr této práce přišel s. Vojta Hřib č. 251. Dnem 26 června započato s fasadní omítkou. Tuto práci provedli zedníci, důchodci za mzdu, jak následují:

František Mudrák	72 let
Josef Borýsek	63 let
František Chmela	62 let
Cyril Šojdr	67 let
Tomáš Jahoda	60 let
Vojtěch Hřib	60 let
Jan Kandrnál	76 let
Josef Kroča	62 let

a Martin Bartoš, invalidní důchodce.

Barevný střik fasády je dílem Martina Bartoše a Tomáše Jahody.

Každý kolemjdoucí musí si povšimnout zhotovených plastik jednak na průčelí budovy a také na straně východní a při tom si pomyslí, zvláště cizí člověk: Ti šumičané museli mít mnoho peněž, když si dovolili takovou parádu! Vče je ale taková. Šumice jsou velká obec a z jejího středu vyšlo mnoho odborníků a techniků. A když už se plní přání, aby býl v obci kulturní stánek, tak každý se snaží přispět svojím uměním, nebo svojí znalosti, aby zde po něm zůstala památka.

Podobně je tomu i v provedení plastik. Milošek Němec, narodíl se v Šumicích, zde prožíl svoje mládí mezi kamarády. Už jako školák měl velkou zálibu v malování krajinek a vůbec v malířském umění. A jak se to dřív stávalo, byť by měl sebelepší sklony, ale neměl peněz, nemohl dosáhnout vzdělání, aby pak mohl v plné míře uplatnit svoje vědomosti, svůj talent. Učíl se nějaký čas zedníkem a pak studovál na umělecké průmyslovce v Brně.

Po skončení studií odejel do Prahy a zde pracuje v kolegiu výtvarných umělců. Každý rok tráví svoji dovolenou v rodné obci, kde žije jeho matka a dvě sestry. Ihned, když se počál kulturní dům stavět, vzál si za úkol, že navrhne určité výtvarné práce a některé osobně provede. Ve spolupráci se svým kamarádem, stavbyvedoucím Stanislavem Kubáňem, vypracovál konstrukci stropu nad sálem a rozmístění elektrických osvětlovacích těles jak na stropě tak i po stranách v sále a vestibulu. Navrhl vzory osvětovacích těles na stropě a sestavu nábytku, barvný střik fasády a v době své dovolené v měsíci srpnu provedl dříve zmíněné plastiky. Místo, aby dovolenou trávíl někde v horách nebo u řeky, pražíl se v 30-35° teploty na lešení kulturního domu v Šumicích a tvořil dílo, které zde zůstane po něm jako krásná památka. Aby jemu práce lépe šla od ruky, pomáhál při zhotovení kunstrukce Vojta Hřib. Ačkoliv je toto práce umělecká, která by si jinak vyžádala slušný náklad, Miloš Němec jí provedl takřka zdarma, pouze za úhradu částečného strávení času. Když s touto práci začínál, hned se našli proroci, kteří hlásali: To bude ale drahý špás, prý to bude stát nejmíň 40 tisíc korun. A ti, kdož jej blíže neznali, kritizovali národní výbor, že musel na tuto práci volat „němčůra“!

Pletli si příjmění Němec, za německou národnost. Na konec se všecko vysvětlilo. Vstupní schody hlavního vchodu, terasové plotny na schodech vedoucích na balkon, to je dílo důchodce Šimona Šerka čís. 72, mřížové odvětravače a světelné rámy na stropě sálu provedli jeho synové Stanislav a Vojtěch za spolupráce Václava Zeťky. Duralové uhelníky zajistíl v závodě „Let“ Kunovice, Jan Prachař, který také navrhl sestavu odvětravačů. Práce malířské stropu a stěn sálu a celého přísálí provedli naši občané, malíři, brigádnícky. Na této práci se pracovali: Jaroslav Chromek, František Horecký, František Slačálek, František Synčák, Ladislav Freml, Miroslav Kozub, Josef Juřeník, Cyril Hřib a Vincenc Horecký. Jak je z uvedeného zřejmo, mnoho občanů se letos na práci podílelo a to zde nebylo vzpomenuto práce mimo stavbu, jako je překrytí mlýnského náhonu kterážto práce se prováděla ve dvou etapách a to vždycky, když bylo více občanů doma. Prvá etapa se provedla 8 a 9 května, tj. v den Vítězství nad fašismem a osvobození naší vlasti Rudou armádou, druhá etapa se provedla 28 října, zase den pracovního klidu, Den znárodnění.

Z toho, co jest doposud uvedeno, mohlo by se říci: Tak co ještě schází, aby nebyla stavba skončena? Je si třeba uvědomit, že všichni ti co letos se práce zůčastnili jak jsem je i jmenovitě uvedl, pracovali v určitých etapách. Provedli svoji práci a odešli. Ale mezi těmi etapami, bylo mnohdy prázdno, nebo velmi málo pracovníků. Jak jsem již několikráte uvedl, stálí pracující byli vesměs důchodci a ti pracovali jak se to kterému hodilo. Jednou býl nemocen, druhý měl doma práci, třetí pomáhál rodině opravit domek, byli žně, býl nízký mzdový fond a t. d. Brigádníků chodilo málo do práce, zkrátka práce mnoho, pracovníků málo. Počítalo se, že když se už blíží konec, bude větší nadšení u mladých i starších občanů,

že se odpracuje nejmíň tolik brigádnických hodín, jako první rok. Výpočty byly ale špatné, byť i dobře myšlené. V roce 1961 bylo odpracováno 4189 brigadnických hodin. Pro rok 1962, zůstávají tyto práce: Provedení kompletace elektrorozvodu, nátěry oken a dveří, vyřešení vytápění, veškeré dlažby podlah, skončení práce malířské, kladení parketových a gumových podlah, práce dekorační, venkovní úpravy a hlavně ukončení stavebních prací sousedního objektu „Jednoty“ kterýžto objekt souvisí s kulturním domem. Pro kulturní dům je připraven všechen materiál, jako keramická dlažba, guma, parkety, látky na okenní závěsy, je dodán nábytek jako židle 180 kusů a sklápěcí křesla 200 kusů a další potřebný materiál. Poslední termín k otevírání kulturního domu, jest definitivně stanoven 8 a 9 květen 1962. Snad se nám podaří termín dodržet.

Považoval jsem za správné, popsati souhrně postup práce a některé dobré i horší stránky tříletého budování našeho kuturního domu, od začátků, po dnešek. S touto stavbou jest spojeno velmi mnoho starostí v zajišťování materiálu a jeho dodávce, zajištění výroby a dodávky řemeslných výrobků jako je klempířská, pokryvačská, stolařská, sklenářská, natěračská práce. Navštěva Okresního národního výboru a Krajského nár. výboru za účelem přídělu financi a poukazů na potřebný materiál, hledání dalších pramenů kde koupit nábytek, osvětlovací tělesa, elektromateriál, rozvodné skříně, dlažby, parkety, gumu a další potřeby. Získavat lidi do práce a při tom konati svoji odpovědnou povinost na úseku svěřených staveb teré provádí podnik u něhož jsou ti, kdo si vzali za úkol starati se o kulturní dům, zaměstnání. A při tom všem, se ještě tato starostlivá snaha někdy ani neuznává. O tom by mohli mluviti přímí účastníci. Končím malou historii stavby kulturního domu, věřím, že rok 1962 bude poslední.

Druhá stavební akce.

Přístavba školy.

Minulý rok jsem zaznamenál, že se provádí přístavba školy a to polytechnická dílna, kuchyně a jídelna, kuchyně a jídelna. Není to nikterak velká stavba. Přílepek ku stávající školní budově, tři zdi. Soudruh Antonín Šuranský, ředitel školy počítál a s ním i další zainteresovaní soudruzi, že se práce spojené s přístavbou ukončí během letních měsíců a že od začátku školního roku 1961-62 bude možno přistavěných místností ku svému účelu, používat. Tak jak nevyšel plán s ukončením stavby kulturního domu, nevyšel ani s ukončením přístavby školy. Příčina: Nebylo pracovníků. Na schůzi rodičů a přátel školy se slibovala pomoc, ale skutek, utek. Až v měsíci listopadu se podařilo získat několik zedniků důchodců, kteří provedli vnitřní omítky a podkladní betony podlah. Další práce zůstavají pro rok 1962. Při trochu dobré vůle, mohla býti práce hotová v roce 1961.

Lékařská stanice.

Její zrušení.

Dne 9 května 1959 byla slavnostně otevřena a dána do provozu Lekařská stanice. Záznam o této slavnosti jest obšírně uveden na straně 300.

Dvakráte týdně pravidelně zde ordinovala lékařka doktorka Exnerová z Bojkovic. Občané, kteří potřebovali lékařské pomoci, se zde v ten den, kdy byla ordinace, v hojném počtu scházeli. Pani doktorka si nemohla stěžovat, že jezdí do Šumic zbytečně. Pacienti vícenemocných i méněnemocných bylo stále dost. Občas přišli pacienti i z Rudic a Nezdenic, aby to nebyli jenom šumičané, když to mají doma. Zatím, co se v Šumicích scházeli marodi, v Nezdenicích se scházeli obecní funkcionáři a dumali nad tím, jak získat né Lekařskou

stanicí, ale něco více! Zdravotní středisko, něco takového jako je malá polyklinika. Dumali až vydumali. Dali k disposici patrový domek s přilehlou zahradou, který kdysi patřil bývalému hostinskému Vitáskovi který zemřel co by starý mladenec. Okresní ústav národního zdraví nabídku nezdenských přijál, stávající budovu celou nechál přestavět aby vyhovovala svému účelu a ustavil zde Obvodní zdravotní středisko pro obce Nezdenice, Záhorovice, Rudice a Šumice. Je zde mimo lékařské ordinace také zubní ambulance a odborná lékařská prohlídka. Stálé bydliště má zde Dr Eksnerová, která je také vedoucím zdravotního střediska. Je-likož Šumice jsou od Nezdenic vzdáleny pouze 2 km a jest zde vlakové i autobusové spojení z Nezdenicemi, byla z rozhodnutí Okresního ústavu nár. zdraví v Uh. Hradišti Lekařská stanice v Šumicích, dnem 1. listopadu 1961, zrušena. Místností lékařské stanice jest používáno pro Lekařskou poradnu matek a dětí. Šumičtí marodi přiviklí chodit k lékaři doma, musí teď chodit do Nezdenic. O to by ani tak nešlo, je to kousek, pěšky slabé půl hodiny, ale těch řečí, že Místní národní výbor proti tomuto nezakročil a nechál zrušit to, co tu bylo! V Šumicích nic býti nemůže ani ta lekařská stanice, tak si mnohý občan pobrukuje. Stalo se!

Celostátní sčítání lidu, domů a bytů.

Sčítání lidu.

Od 1. do 6. března provádělo se celostátní sčítání lidu, domu a bytů. Pro tento významný účel byli v každé obci a městě jmenováni sčitací komisaři, jejichž povinosti bylo občany poučit jak se mají počínat při vyplňování sčitacích archů, aby výsledek sčítání býl pravdivý a býl jasný přehled o tom, jaké životní úrovně obyvatelstva jest hlavně v bydlení a zařízení bytů. V naší obci byli jako sčitací komisaři jmenování okresním národním výborem:

Antonín Synčák, tajemník MNV, Josef Slíva matrikář a Antonín Knadrnál, učitel. Konečné výsledky nejsou do tohoto času ještě přesně známy, jeli-kož celý elaborát sčitacích archů musél býti odevzdán státnímu statistickému úřadu ku zpracování. Jakmi-le bude výsledek sčítání ohlášen místnímu národnímu výboru, neopomenu tuto důležitou událost v kronice zaznamenati. Doposud je známo, že ku dni 31. prosince 1961, jest v naší obci 392 obytných domů. S tohoto počtu jest šest domů ve stavu kritickém a přece zde bydlí lidé. Tyto domky jsou staré více jak 150 let, z části, nebo téměř celé, dřevěné, srubové. Třicet pět domku jest ve stavu o málo lepším než-li oněch uvedených šest, ale při menší úpravě lze ještě tyto udržeti nějakou dobu pro bydlení. Rovněž stáří těchto budov jest nejmíň 100 let. Majitelé těchto domků je nechávají, jak se u nás říká, dožít. Starým už se do toho nechce, čekají, co budou dělat jejich mladí nástupci. Jistě staré domy zmizí, tak jak v posledních letech mnoho podobných barabizen zmizelo a na jejich místech stojí dnes domky moderní.

Volby soudců z lidu.

Dne 3. prosince konaly se volby lidových soudců. Tak jako volby minulé na příklad poslanců krajských, okresních a místních národních výboru měly slavností ráz, podobně tomu bylo i při volbách lidových soudců. Občané přistupovali k volbám důstojně a bez jakéhokoli odcházení za plentu, spontáně kladli hlasovací lístky do osudí. Vždyť také proč nějaké obcházení. Volíme naše občany které známe, dáváme jím svoji důvěru že budou-li soudit, tedy spravedlivě. Že budou dbáti zákonů a opatření, která jsou v souladu socialistického zřízení naší republiky.

Jednohlasně byli zvoleni tito občané:

Martin Hasoň, člen JZD

Leopold Tlach, zedník

Ferdinand Šot, zedník

František Bachůrek, člen JZD.

Ku dobré náladě při dnešních volbách, konaných po prvé v historii, vyhrávala dechová hudba z Ujezdce řízená kapelníkem Škubalem a šumická dechovka řízená františkem Hasoněm. Přesto, že den býl sychravý, nálada voličů byla velmi dobrá. Důkazem tohoto jest, že volby skončily o 14 hodině, to je o čtyři hodiny dříve než-li bylo úředně stanoveno na 18 hodinu. Jako soudce z povolání zvolen býl doktor Hnilík, rovněž jednohlasně.

Požár.

V neděli dne 17. prosince v časných raních hodinách býl nezvyklý budíček. Siréna hlásí poplach. Místní rozhlas hlásí: „Občané, vemte si vidle a kopáče a ihned se dostavte na farmu JZD.“ Hoří velký stoh slámy. Toho dne klesla teplota na minus 22 stupně. Jaké to bude hašení? Voda je dosti daleko od farmy a než-li se z potoka leské vytlačí nahoru, v hadicích zamrzne! Takto hovořili občané spěchající na místo požáru. A jaké pak hašení, když stoh hořel ze středu, jak bylo na místě konstatováno. Požár vznikl samovznícením a mohl býti jedině pokud bylo možno, lokalisován aby se rapidně nemohl rozšířit. Účinně bylo organizovaná záchrana slámy tím, že co ze strany severní olizovaly plameny stoh slámy a občané všemi prostředky, sněhem, vodou donášenou ve vědrech z kravínů plameny tlumili, ze strany jižní se sláma nakládala na vlečky a odvážela se do bezpečí. Tato práce se konala pokud čpavý kouř dovolovál. Kolem desáté hodiny zachvítliy plameny celý stoh. Konec záchrany.

Požáru padlo za oběť nejmíň třicet vagonu krmné slámy. Je pravdou, že škoda byla kryta pojištěním, ale stoh slámy se nenahradí. Téměř do konce roku dodoutnávala sláma a čpavé plyny se táhly údolím. Takto končíl rok 1961 v našem Jednotném zemědělském družstvu. Mnohý z družstevníků si posteskl: „Co to dalo práce a za pár hodin je po všem!“

Úroda ovoce

Na straně 364 jsem se zmíníl, jak se příroda oděla do svátečního hávu. Kvetly peckoviny a hrušně. Výsledek toho všeho býl, bohatá úroda švestek, trnek a durancii, hrušek i vlašských ořechů. Úroda peckovin byla taková, že velmi mnoho stromů se pod tíhou plodů polámalo i přesto, že byly přetížené větve podepřeny. Nadměrná úroda jednoho roku znamená podle skušeností neúrodu v příštím roce. A jak tomu již velmi často bývá: Čeho je mnoho, není vzácné, tak tomu bylo i z letošní úrodou peckovin. Zájemců o koupi bylo velmi málo, nezbývalo než sklidit a skonzumovat jak se nejlépe dá. Na prvním místě bylo zavařování do sklenic. Padesát až sto litrových sklenic zavařených trnek v jedné domácnosti, bylo běžné. Pak bylo vaření povidel. Zase několik pořádných hrnců. Těch několik sušíren oboce které se ještě udržely, bylo v ustavičném provozu, ale nestačili pro tolik zájemců. Přišly na řadu bečky! A co to znamená peckoviny v bečkách, to ví každý moravský slovák. Nebylo snad jednoho hospodáře který by neměl pořádnou bečku kvasu i když neměl vlastního ovoce. Byli zase takový majitelé ovocných stromů, kteří kamarádsky řekli: „Běž, naber si kolik chceš, stejně to zhnije a je to škoda!“ Přihlášek na pálení slivovice bylo tolik, že se počítalo v té šumické pálenici s provozem od 15. listopadu do konce měsíce března v roce 1962. Každý zájemce máli kvas, musí množství které hodlá paliti přihlásit u místního národního výboru, který pak přihlášky předá vedoucímu pálenice a ten pak určí pořadí, kdy asi ten který zájemce bude slivovici pálit. Přihlášky jsou dvoje: pro členy jednotného zemědělského družstva a pro nečleny družstva. Rovněž rozdílné jsou i poplatky za pálení. O tomto rozdílu si pohovoříme. Za 1 litr 100% slivovice jest daňový poplatek pro člena družstva 105 korun 15 haléřů. To znamená za 1 procento jednu korunu pět haleřů. Jest samozřejmé, že žádný zájemce nemůže

mít 100% líh! Průměrně se ponecháva 52°, to je nejlepší slivovice. Z jednoho litru takové slivovice se platí 52x1.05=54 koruny 60 haléřů. Nedružstevník zaplatí o 10 korun více 64.60 Kč. A teď příklad, další. Občan přihlásí ku pálení na dva kotle. Z jednoho kotle dobrého kvasu se napáli průměrně 17 litrů slivovice o 52 stupněch, ze dvou 34litry x 54.60 Kč = 1856.40 Kčs. Nedružstevník zaplati za totéž množství 2.196.40 Kč. S tímto musí každý, kdo přihlašuje kvas, počítat. Stává se, že se pálí a když se napáli někdy nad průměr, schází peníze. Pak zbývá možnost pokud je zájemce, část slivovice prodati. Daňové poplatky tak jak jsem je uvedl byly v platnosti do 31. ledna 1962. Dnem 1. února se zvýšily o 25 korun, to znamená, místo dosavadníh 105.15 Kčs na 130.15 Kčs za litr 100% líhu a nebo za jeden stupeň 13.015 Kč a nebo za 1 litr 52° slivovice 67.67 Kč pro člena družstva, pro nečlena místo 115.15 Kč na 140.15 Kč, tudíž za 1 stupeň 14.015 a za litr 72.87 Kč. Zvýšením daňového poplatku ubylo dosti těch, kdož přihlásili větší množství a omezili se nejvýše na jeden kotel vaření kvasu. Počítál-li někdo, že nějaký litr slivovice odprodá, tímto novým opatřením se plán skazíl. Prodati litr slivovice laciněji jak za 100 korun to asi neučiní a dráže, žádný nekoupí. A rozumný hospodář raději slivovici ponechá pro svoji domácnost, počítaje s tím, že taková úroda není často. A slovácká pravá slivovice čím je starší, tím je lepší, jako víno.

Ona ta slovácká slivovice má někdy velkou moc. O tom často hovoří občané, kteří už mají skušenosti. Říká se v jednom přísloví: Dobré slovo srdce otvírá“ Slovácká slivovice je ještě mocnější. Otevře výmluvnost, srdce i zamknuté dvéře. Je to dobrý nápoj, jenom rozumně jej užívat. Užívat jako lék a né jako nápoj k uhašení žízně. Pak se teprve ukáže její síla. I pořádným chlapem zatočí! Kdysi bývalo v pálenici přemožených chlapů, za dnešních časů to už není. Teď o těch, kdož měli tuto letošní slivovicovou sezonu na starosti, kdož měřili a počítali. Vedoucím pálenice býl Drahomír Pípal. Zaměstnáni byli na jedné směně Josef Zajic a Martin Bartoš, druhá směna Václav Dvořáček a františek Kůdela. Šumická pálenice je přičleněný závod k podniku Fruta n. p. Uh. Hradiště.

Tolik o bohaté úrodě peckovin v roce 1961. Ostatní ovoce není tak populární. Ale trnkovica!

O činosti spolků a organisací.

Požárníci.

Nejstarším spolkem v naší obci jsou požárníci, nebo jak se dříve jmenovali, sbor dobrovolných hasičů. Sbor býl založen v roce 1890 tehdejším nadučitelem (ředitelem obecné školy) Augustinem Kašparkem. Heslem sboru bylo: Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci. Toto heslo se uplatňovalo do nedávné minulosti. Nechejme stranou účast hasičů při cirkevních slavnostech, jako o Vskříšení, Božím Těle, na ukončení starého roku, sbor hasičů se zůčastňovál korporativně slavností národníh jako byly narozeniny prezidenta republiky, oslava 1. máje, oslava Svátku Svobody 28 října. Co se týká hlavního poslání hasičstva, počínál si šumický sbor při požárech velmi obětavě za což býl kladně hodnocen. Přesto, že téměř všichni členové sboru byli výkonní zemědělci, měli dosti času nacvičit a sehrát pěkné divadlo, uspořádat letní výlet, zábavu to pro mladé i starší občany. Zkrátka, věnovali se kulturně osvětové činosti. Pravdou je, že iniciátorem kulturních podniků býl bezesporu velitel hasičského sboru Ludvík Lorenc, povoláním kovář a nejbližšími spolupracovníky byli členové sboru Jan Kolařík a Josef Velfl, oba krejčí. Ludvík Lorenc býl velitelem sboru přes 30 let. Obdobná činost až na malé vyjímky projevovala se do nedávna. Je pravdou, že požárníci se už cirkevních stavností nezúčastňují, ale v poslední době, mimo vlastního poslání, nic pro kuturní život, mimo taneční zábavu jednou nebo dvakráte do roka, nepodnikají. Staří členové odešli jedni do nenávratna, jiní na odpočinek. Mladí, jak jsem uvedl, mimo vlastního poslání, nejeví zájem o kulturní činost. Nejsem ani jsem nebýl členm

požarníků, ale velmi rád vzpomínám na dobu, kdy, hlavně v letních měsících hasiči se každým rokem mohli pochlubit dobrou kulturní činosti. I za okupace podnikali slušné zábavy a hodnotné cvičné programy. A to jenom proto, aby dokázali plnit druhé heslo: Vlasti k obraně, bližnímu k ochraně! Taková je skutečnost dnes, 1961. Velitelem požarníků je František Hřib, předsedou Josef Vaculín č. 60, strojmistr Josef Slíva č. 43.

Tělocvičná jednota. Sokol, oddíl kopané

Tělocvičná jednota Sokol byla v naší obci založena v roce 1946. V roce 1947 dne 30 srpna uspořádá na první veřejné cvičení za spolu účasti cvičících sokolů i okolních obcí. Po roce 1948, kdy nastala reorganisace v ústředí Sokola a tím také v Jednotách, zvolila si naše Jednota za hlavní činost, fotbál. Je pravdou, že určitý čas byla činost v oddílu kopaná velmi dobrá. Šumičtí fotbalisté byli populární. To však byla a je doposud jediná činost Sokola. Po stránce kulturně osvětové, omezuje se Sokol na uspořádání tanečních zábav a v letní dobu uspořádání karnevalu na hřišti.

Že karnevál pořádají téměř každý rok nazvali jej „tradiční“! V roce 1961 a v 1962 uspořádal Sokol Konec masopusta, fašankový průvod. V roce 1961 lepila se naším fotbalistom smůla na paty. Bylo málo mistrovských utkání, kde by byli vyšli jako vítězové, většinou jako poražení. A zase obdobně jako u požarníků: Starší hráči odcházejí a noví málo trenují a tak potom dopadne i boj o prvenství. Sokolské heslo bylo a jest doposud: „Ku předu, zpátky ni krok“! Budou-li se naši Sokoli tohoto hesla držet a budouli dbáti sokolské kázně, budou dobrými fotbalisty a svoji činost musí zaměřit i na jinou dráhu. Vždyť ten nový, krásný kulturní dům musí býti využíván pro ušlechtilé podniky, kulturně výchovné, né jenom pro tancovačky. A kdo jiný by měl býti tou avantgardou když né mladí lidé. A tito jsou většinou členy sokola. Doufejme, že se zaměří naši Sokoli na pořádání takových podniků, které rádi navštíví né jenom fanouškové na fotbalovém hřišti ale mnoho občanů, které kopané nebaví. Ale rádi uvidí pěkné divadlo, nebo akademii. Je mnoho možností, jenom s chuti začít. A ty staré stezky že není pro kulturní účely místností, dnes už nemají významu. Místnosti jsou, jenom je nenechat zatuchnout. A nebo je pronajímat pro podniky pořádané v menších obcích jako jsou Nezdenice, Záhorovice, Rudice a Těšov? Toto se v poslední době u nás dělo!

Teď by měla býti za tímto tečka. Vždyť je zde další spolek

Svaz české mládeže

Potěšujícím zjevem jest, že naši mladí lidé, členové Svazu české mládeže, organisují hodnotné podniky jednak pro vlastní kulturní činost i pro širší veřejnost. Recitace básní a zpěv za doprovodu kytary nebo harmoniky, spříjemní každou slavnost nebo výroční schůze. Zásluhou dobré spolkové práce, kterou řídí předsedkyně skupiny soudruška Štěpánka Živnéřová, dostává se od veřejnosti uznání a pochvaly naší mládeži. Ono starším občanům se zdá, že dnešní mládež neumí se pěkně pobavit tak, jak se bavila mládež za jejich mladých let. Je si třeba uvědomit odstup několik desítek let. Jedno přísloví říka: „Jiná doba, jiný mrav“! A je tomu tak. Jinak se bavila mládež v dobách roboty, jinak v době monarchismu za starého rakouska, jinak v době předmnichovské, bez okázalých zábav v době národní poroby za protektorátu a jinak po roce 1945.

Každá z uvedených dob, zanechala po sobě alespoň časť z toho, jak se kdy mladí lidé bavili. Jsou to staré lidové pěsničky a tance. Kolik lidových písní a tanců může ještě dnes předvést naše moravské slovácko? Nejlépe je to vidět na stražnických nebo hrozenkovských slavnostech. A to bychom mohli nazvat jenom jako ukázku starých písní a tanců. Tu náladu a pravý slovácký temperament nelze originálně nacvičit. Jistě jinak zněla taková slovácká

pěsnička, třeba rekrutská, když jí zpívali rekruti před sto lety, než-li se zpívá dnes na podiu jeviště!

Ve Strážnici za vojáka mňa brali

moje vlasy na kraťučko strihali

moje vlasy hej, haj, na kolena padaly,

moje mamka aj frajarka plakaly.

To je píseň z dob, kdy na vojnu páni verbovali a kdy rychtáři a pudmistrové určovali kdo na vojnu půjde a kdo se z vojny vyplatí. Obdobné písničky zpívala mládež v době rakouské monarchie, to je před 50ti i více léty.

Těžko mě mamička vychovala

a z ruky na ruku překládala.

Teď, když jsem vyrostl nabýl síly

do vojenských šatů mě vstrčili.

Na rámě ručnici meč po boku,

Za to abych sloužil rok od roku.

Podobných rekrutských písní bylo mnoho a byly i takové, které páni neradi poslouchali a byly zakázané u vojska zpívat.

Písněmi se sesměšňoval režim který v tu dobu vládl, v písních býl terčem posměchu starý zupák na vojně, pisničkou vyznává chlapec lásku děvčeti a nebo naopak, písničkou vzpomíná v daleké cizině na rodnou vlast, veselou písničkou začíná a končí zabavu v reji tance za doprovodu hudců. Tak asi tomu bylo kdysi a je tomu obdobně i dnes. Mládež ráda zpívá i tančí staré zvyky, ale dává přednost písním i tancům moderním. A to se nám, starším zdá, že se neumí bavit. Každá zábava je dobrou zábavou, pokud je slušná, bez alkoholu, hádek a rvaček. A my věříme, že naše mládež bude hledati takové zábavy, které budou pro ni i pro širší veřejnost radostným zážitkem. Pro tento účel, pro kulturní všestrannou činost jest postaven kulturní dům který jest chloubou našich občanů. Věříme, že v prostorách tohoto krásného stánku bude se naše mládež scházet a organisovat slušné podniky pro sebe i pro ty, kteří tento stánek zbudovali. A toto by mělo býti věcí Svazu české mládeže.

Myslivecká společnost.

Vzpomínám si na doby, kdy k nám, do Šumic, chodilo na hony mnoho pánů bůh ví odkud. Kdy milostivá pani hraběnka Eleonora Kaunicová, přijela v kočaře taženém bílými koňmi, kterak kde jaký pán se jí klaněl a poníženě ruku líbál. Kdy mnoho kluků i starších občanu toto panstvo spontáně očekávalo a pokud kterého už z dřívějška kdo znál, jako ku známému se hlásil, aby mohl nositi panskou brašnu a čagan (hůl). Páni byli střelci, kluci i dospělí, honci. Jedni zajíce stříleli, druzí je nosili. Ti co nosili čagan a brašnu, byli od nošení zajiců osvobozeni a měli naději, že po skončení honu, padne nějaký groš, co by odměna za nošení panských věcí. Je pravdou, že s pániskama byli honu účastni i místní střelci: Byli to většinou zemědělci jako: Frant. Tlach, Josef Kůdela, Josef Červenka, Josef Gajdoš, Frant. Bartoš a hajný Jan Borýsek. Tito však museli dáti přednost panstvu, což oni rádi učinili. Stejně z úlovku nic neměli i když se zastřelilo třeba 300-400 zajíců. Tak tomu bylo před první světovou válkou. Po roce 1918 byla honidba pronajímána honební společnosti z řad místních občanů. Na hlavní hon byli rovněž zváni páni z okresu i ze vzdálenějších měst a obcí. Hlavní hon byla myslivecká slavnost. Není mě známa organisovanost tehdejší myslivecké

společnosti. Vím jenom tolik, že už chodilo s puškami mnohem více občanů a že už byli pomíchaní: Rolníci i řemeslníci. Zemědělci: Leopold Slíva, Josef Kůdela, Josef Červenka, Frant. Tlach, Martin Šojdr, Josef Zajíc, řemeslníci: Šimon Šerek, Tomáš Švec, Drahomír Pípal, Josef Lorenc a farář Josef Berger. Místní myslivci měli pro sport myslivecký široké pole působnosti. Hájit zvěř, pečovat o ní proti škůdcům a starati se o krmení zvěře v zimním období.

Je-likož celý náš katastr býl rozdrobený na několik stovek parcel a několik desítek tratí, byly tyto obdělávány po různu. Mimo toho bylo mnoho různých mezí zarostlých hustým trním a to byla velmi dobrá ochrana polní zvěře i ptactva. Zajiců a koroptví bylo habaděj. Mluvím-li o obdělávání pozemků po různu, jest tím myšleno, že na příklad v trati na Pláni bylo obilí, okopaniny, jeteliny, tudiž po celé jarní, letní i podzimní období dobrá pastva pro zvěř a co hlavní, klid. V zimě dobré zátiší v mezích. Jinak je tomu dnes. Široširé lány obilí, po sklizni černý, pooraný komplex. Není mezí, není potřebného klidu a není ani tolik zvěře ani koroptví. Bylo radosti jíti polní cestou a počítati stáda koroptví, kterak pod bedlivým vedením kohouta běží po polích. Kosič, kosíl-li obilí, nebo jetelinu dávál pozor aby nezničíl vajíčka nebo mladé koroptvičky, nebo malé ušáčky. Zvěř se množila, býl také dobrý úlovek. Myslivci neměli tolik starosti jak je tomu dnes, příroda jakoby sama chránila a ošetřovala svoje obyvatele. Za péči, kterou myslivci zvěři věnovali, odměnila se mnohonásobně. I když bylo hájení zvěře i ptactva určitou dobu stanoveno, to znamená, nesměl se prováděti odstřel zajiců a koroptví a bažantů, toto hájení nevztahovalo se na polní divoké králíky. A těchto bylo v našem katastru velmi mnoho až do roku 1955, kdy zlá nemoc zvaná Mixomathoza zničila téměř všechny polní králiky. Polní králík má velmi chutné maso a rychle se plení. Každý myslivec si velmi rád vyšel na večer s puškou aby ulovíl králička k obědu. Dnešní myslivecká společnost má docela jiné postavení než-li ty, o kterých byla řeč předcházející.

Podrobnou zprávu o činosti Myslivecké společnosti uvádí její kronikář s. Leopold Tlach, který je toho času členem společnosti, tudíž je velmi dobře obeznámen se všemy problémy a povinostmi souvisejícímy z myslivosti. Já jsem se omezíl jenom na stručný zápis o tom, že Myslivecká společnost v obci existuje a jsem přesvědčen, že svoje poslání vykonává dobře.

Čtyřicáté výročí založení Komunistické strany Československa.

Oslava.

Neděle, 7. května odpoledne. Do sálu Osvětové besedy scházejí se naši občané a to hlavně členové vesnické organisace, dělníci pracující v národních podnicích, členové Jednotného zemědělského družstva a šumická mládež. O patnácté (třetí odp.) hodině zahájena oslava tohoto slavného výročí Písní Práce za doprovodu dechové hudby. Slavnostní projev, přednesený předsedou vesnické organisace, soudruhem Jaroslavem Johnem, byl přítomnými občany bedlivě vyslechnut a odměněn potleskem. Komunistická strana československa sehrála velkou úlohu za uplynulých čtyřicet let svého trvání v boji o lepší zítřek pracujícího lidu. Od samého vzniku vedla neúprosný boj proti buržoázním vykořisťovatelům, organisovala stávkové boje pracujícího lidu, neohroženě vystupovala proti korupcím a aferám které za první republiky i ve vládníh kruzích byly páchány. Čelní vůdcové strany byli pro svoji neohroženou činost proti kapitalistům žalářování, propouštěni ze zaměstnání a různými způsoby šikanováni. Téměř po celou dobu trvání strany stáli a dodnes stojí v čele vůdcové, zakladatelé strany, jejíchž jména jsou dělnickou třídou z uctou vyslovována. První předseda strany soudruh Klement Gottwald a první dělnický president republiky. Nesčetněkráte bouřil v parlamentě proti bezpráví páchaném na dělnické třídě, proti paklování vládních krůhu

s fašistickou organisaci vedenou sudetským němcem Konrádem Henleinem a Hermanem Francem. Poukazoval, že toto bratříčkování přinese našemu národu jednou katastrofální následky. A také přineslo! Stačí vzpomenout měsíc září, roku 1938 a dobu Protektorátu Böhmen und Mähren. Slova, která Klement Gottwald v parlamentě i na veřejných táborech lidu přednesl, nebyla vládními kruhy nikterak brána v úvahu. Ba, ani poslední varování, téměř v předvečer kapitulace, bylo tehdejší vládou zamítnuto. Klement Gottwald, předseda Komunistické strany nekapitulovál, pustíl se znovu do boje a na konec dosáhl vítězství. Býl přesvědčen, že hájí právo a spravedlnost a že s ním stojí velká, byť i né ozbrojená armáda pracujícího lidu, že s ním pracuje strana. Antonín Zápotocký, druhý dělnický president, Václav Kopecký, Bohumil Dolanský, Zdeňek Nejedlý, Julius Fučík, Bohumil Šmeral a mnoho dalších průkopníků a vůdců strany, jejichž jména přechází do historie strany, do historie minulosti i současnosti. Komunistická strana je vedoucí složkou ve státě. I v naší obci má strana vedoucí postavení jak v Národním výboře, tak i v Jednotném zemědělském družstvu a ve Svazu české mládeže. Občané uznávají autoritu strany i přesto, že většina občanů jsou jinostraníci a bezpartijní. Faktem zůstává to, nebýti Komunistické strany, nebylo by Československé socialistické republiky.

Veškeré sociální vymoženosti které dnes existují a o kterých není zapotřebí dlouhých komentářů, byly dosaženy tehdy, kdy se strana stala vedoucí složkou ve státě. A všech těchto výhod používají všichni občané bez rozdílu. Nejsem historik, abych zachytil všechno to na čem má a nebo měla strana zásluhu, jako kronikář omezuji se na okruh obce a z vlastního pozorování mohu konstatovati, že naši občané, v převážné většině souhlasí s politikou strany, velmi oceňují výhody které strana uvedla v život. Jenom člověk zaslepený nemohl by viděti ty ohromné změny které se za uplynulých sedmnáct let, to je od roku 1945 do dneška udály. Pro tyto změny, pro všechny zdravotní, sociální, důchodové a další výhody, pro sociální spravedlnost, pro zbavení pracujícího člověka vykořisťovatelského systém, pro blaho lidstva a pokojné budovaní naší vlasti, proto bojovala Komunistická strana československa, jejíž čtyřicáté výročí dnes slavíme.

Internacionálou, slavnost ukončena.

Osvětová beseda.

Před naši Osvětovou besedou jest postaven nemalý úkol. Stavba kulturní domu přichází do dokončovacího stadia, v příštím roce v prvých květnových dnech bude kulturní dům slavnostně předán veřejnosti. Jakým způsobem budou prostory tohoto stánku využívány, bude záležet jenom a jenom na činosti Osvětové besedy. Posláním Osvětové besedy jest, pečovati o všestranou kulturně osvětovou činost, tuto sama organisovat a místním složkám pomáhat při organisování kulturně výchovných podniků. Naši občané velmi rádi navštěvují kulturní podniky, zvláště divadla a koncerty. Bohužel, v poslední době se málo, ba téměř žádné divadlo místními ochotníky nesehrálo. Musíme se spokojit, když u nás občas sehrají divadlo ochotníci z některých okolních vesnic, na příklad ze Záhorovic nebo Nezdenic. Všude jinde jsou pro tuto zábavu podmínky, jenom u nás to nějak nejde. Kdyby zde nebyla divadelní tradice, dalo by se ledacos omluvit. O schopnostech naší mládeže dalo by se říci, že je mnoho chlapců i děvčat pro divadlo jako stvořená. Nelze však pochopit, nezájem pro tuto ušlechtilou zábavu. Říká se: „televize vytláčí účast v kinech i divadlech“! Dejme tomu, že něco na tom pravda je, ale nelze toto bráti tak všeobecně. Za první; v naší obci je asi 80 majitelů televize, ale obec má 390 domovních čísel, to znamená, že 310 domů televizi nemá. A tito občané také se rádi zabaví, něco pěkného a poutavého rádi shlédnou a za druhé, i majitelé televize jdou rádi do společnosti, pobaviti se, rozptýlit svoje myšlenky, s kamarády si popovídat i zazpívat.

Doufejme, že i u nás bude kulturní revoluce, nový kulturní dům bude více lákat k činosti a jstě bude také velkým povzbuzením pro Osvětovou besedu. Bylo by hříchem nechati

prostory domu jenom jako výstavní síně pro shlédnutí, pro chválu co jsme po dlouhých létech očekávání zbudovali a teď, když je máme, zůstávají nevyužity. Jest vroucím přáním každého občana, který se svoji práci na tomto díle účastnil, aby zde občas prožil krásné chvíle v družné zábavě. Snad to by byla jediná odplata za provedenou práci. A tuto skromnou mzdu může proplatit jenom Osvětová beseda v těsné spolupráci s exstujícími složkami, s občany dobré vůle. Morální výsledek se určitě projeví k oboustrané spokojenosti. Vzpomínám si na jeden příběh, kdy jsem hrál divadlo „Vesnice zpívá.“ Byla to menší opereta. Režii měl učitel frant. Palička. My herci jsme poukazovali, že hra má velkou režii, mnoho peněz stojí výprava a podobně, že nám to přinese malý fianční zisk. Pan učitel nás poslouchál a povídá: Nemáte přátelé pravdu. „My se nesmíme dívat jenom na finanční efekt, ale na morální výsledek naší práce“! A měl pravdu. Finanční efekt nebýl velký, ale dlouho se na naše divadlo vzpomínalo a písně z operety se mezi občany zpívaly. Nad naší vesnicí sluníčko svítí, směje se sluníčko a voní kvítí; v daleký kraj, jásot zaznívá,

vesnice zpívá ju chej.

Jiná sloka: *Vesnice zpívá, vesnice hlaholí, krajem zaznívá daleko do polí*

vesničko krásná kdož by tě neměl rád, vždyť sis nás matičko naše

dovedla vychovat.

To jsou vzpomínky, vzpomínky milé. A každý, kdo dovede dáti radost druhým, největší radost má sám ze svého činu. Také členové Osvětové besedy budou míti radost, když se jím podaří dáti radostnou náladu naším občanům, mladým i starým. Věřím, že prostory kulturního domu budou pro radost a pohodu.

Kino.

Již po několik let máme v naší obci kino, které jest pod zprávou Osvětové besedy. Filmy se promítají v sále Osvětové besedy, který pojme asi 300 návštěvníků. Málokdy se však stane, aby byla všechna sedadla obsazena. V kině se promítají filmy dvakráte v týdnu a to ve čtvrtek a v neděli večer. Občas také v neděli odpoledne pro školní mládež. Návštěva bývá průměrná, podle toho, jaký film se promítá. Nejlepší návštěva je tehdy, jeli na programu veselohra.

Na základě skušeností za posledních let, s obavou se hledí do budoucnosti, až bude nákladné kino instalováno v kulturním domě, kde bude asi 450 až 500 sedadel a kde bude zapotřebí v době zimní vyhřát asi 1.500m³ prostoru a bude taková návštěva jako doposud? To není maličkost, nad tímto problémem je se zapotřebí pozastavit a hledat východisko jak naučit lidi kino navštěvovat. Jedině snad pečlivým výběrem hodnotných filmů, vkusným prostředím a pohodlím. Toto bude velmi vážný úkol, který bude muset Osvětová beseda řešit. Je pravdou, že televize má velký vliv na návštevu kinopředstavení a není všechno v rukou Osvětové besedy aby odpoutala lidi od televizorů. Ono přece je pohodlnější seděti doma u kamen a dívati se na obrazovku, než-li šlapat do kina, když doma vidí mnohdy totéž co v kině. Vzpomínám si, jak před nedávnem byly vzácné radiopřijímače, pokud těchto bylo v obci poskrovnu. Když chlapci Šerkovi udělali krystalku z nasluchátkama, sedělo plná světnice zvědavců a čekali až se uvolní na chvíli sluchátko aby si mohl na chvíli poslechnout to škrtání, nebo když franta Lekeš čis. 59 zmontovál rádio a otevřeným oknem nechál vysílat program, to býl svátek pro venku stojící posluchače. Dnes, kdy téměř v každém domě jest rádio, zdá se býti tato zábava docela všední, samozřejmá. Tak tomu bude po krátkém čase i s televizory. Sevšední a lidé budou hledati zábavu v kinech, ve společnosti. Nebudou žít isolovaně, v tom úzkém kruhu rodiném, ale půjdou tam, kde bude větší rozptýlení, lepší družná zábava. O to se musí přičinit né jenom Osvětová beseda, ale hlavně ti, kdož filmy

natáčejí, aby produkce filmů plnila svoje poslání. Přinésti občanům hodnotnou, radostnou pohodu.

Výstavba obce

Stavby veřejné

1. Pokračováno se stavbou kulturního domu.
2. Pokračováno se stavbou pohostinství a obchodních místností Jednoty.
3. Provedeno překlenutí potoka v prostoru před kulturním domem.
4. Pokračováno se stavebními pracemi na přístavbě školy. Provedeny vnitřní omítky, osazení oken a betonové dlažby. Výkop pro septik a další práce.
5. Oplocení zahrady kolem kostela.
6. Úprava a válcování cesty v horní části obce za dráhou (v kůtě)

Stavby JZD.

1. Experimentální stavba kravína pro 190 kusů dojnic.
2. Mostní váha a vrátnice.
3. Oplocení farmy.
4. Dřevěný vepřín.
5. Silážní jáma.

Stavby soukromé.

Novostavby:
1. Hynek Zeťka, nademlýnem
2. Vaculín Ladislav, v horní časti obce
3. František Hřib, " "
4. Vojtěch Žampach, v uličce ku hřbitovu
5. Stanislav Janíček, dolní část obce
6. Vojtěch Jančařík, na Podsedcích
7. Karel Lukáš, v horní části obce

Nástavby:
1. František Hasoň, Malá strana č. 8
2. Frant. Manda " " č. 9
3. Jaroslav Omelka " " č. 18

Mimo uvedených staveb provádí se stavba jezu na řece Olšavě. Investor MNV. Občané provádí menší adaptace rodiných domků, zřizují koupelny a prádelny, skrátka, kdo jen trochu může, snaží se, aby měl pohodlné bydlení. Co se této otázky týká, velká většina občanů skutečně kulturně bydlí.

V roce minulém jsem uvedl, že se provádí adaptace v bývalé pekárně Pípalové. Adaptační místnosti měly sloužit jako dílny švadlen Místního hospodářství. Jelikož některé podniky Místního hospodářství a mezi nimi také práci švadlen, převzaly Komunální služby města Uher. Brodu, byla práce adaptace místností zhora uvedených, zastavena. Obnos deset tisíc korun do práce investovaný, zůstál zbytečný, nerentabilní. Co zde ještě bude, jest otázkou budoucnosti. Že se bude také v roce 1962 stavět, toho jest nekladmným důkazem figury cihel, písku a štěrku na stavebních parcelách a také před některými stávajícímy rodinými domky. To je neklamným znamením, zvyšování životní úrovně našeho pracujícího lidu.

Služby obyvatelstvu.

Komunální služby města Uherského Brodu zřídily v naší obci následující služby: Sběrnu prádla a šatstva pro čistírnu, Prodejnu květin k různým celostátním příležitostem jako jest Mezinárodní den žen, Mezinárodní den dětí, První máj a podobně a také sazeničky květin a zeleniny. Dále zřízena Zsklívací služba. Mimo uvedených služeb v obci zřízených, mohou se občané z důvěrou obrátit na další služby v Uh. Brodě, ku příkladu malířství, natěračství, zámečnictví, klempířství, čalounictví a t. d. V obci zůstavají stálé služby a sice dílna truhlářská, vedoucí Karel Hurbiš a holičství, vedoucí Stanislav Hasoň.

Mimo uvedených podniků Komunálních služeb, využívá se i těch služeb pro člověka posledních, tj., služeb pohřebních. Zemřeli občan, postačí oznámiti Pohřební službě v Uh. Brodě která obstará rakev i věnce, a v den pohřbu, pohřebním autem nebožtíka přiveze na hřbitov. Pozůstalí zaplatí asi 420 korun se vším, tedy za rakev a převoz. Věnce a kytice se platí zvlášť. Tato služba se v naší obci tak vžila, že nošení na márách jest jenom v tom případě, jest-li ten den a tutéž hodinu jest pohřeb v Uh. Brodě a nebo v jiné blízké obci. Jinak se na hřbitov nosí jenom malé zemřelé děti.

Prodejny Jednota.

Jednota, lidové spotřební družstvo, má v obci dvě prodejny smíšeného zboží, jednu prodejnu masa a jedno pohostinství. Pekárna byla zrušena od 1. ledna tohoto roku. Chléb se dováží z velkopekárny v Bojkovicích do místních prodejen, drobné pečivo (rohlíky, housky a pod) dováží se s pekárny v Záhorovicích.

Jako další služba občanům, ovšem né komunální, jest kovářství. Dědeček Alois Šidlo, kovář, ochotně nabrousí motyku neb sekeru a taky rád udělá menší kovářské práce. Na větší už sám nestačí. Těch sedmdesátšest let síly ubírá i dechu. Zdá se, že brzy bude následovati svého mistra Jana Šojdra, u kterého se před šedesáti lety kovářem učil. Šidlova kovadlina dva kováře na poslední cestě doprovodila. Smutný její cinkot býl jako dík za jejich poctivou práci, naším občanům prokazovanou.

Opravna obuvi.

Kožodělné družstvo, zavé zkratkou „Svedrup“, provádí odbornou opravu obuvi. Dílna jest umístěna v domě Augustína Dvořáčka č. 76. Pracují zde dva dělníci, ku spokojenosti občanů. Druhá, méně navštěvovaná opravna obuvi, zvaná „Obnova“ jest v domě Václava Dvořáčka. Zde provádí opravy majitel domu, sám je obuvník.

Let do vesmíru.

První kosmonaut.

Je tomu již mnoho let, co jsme četli z dychtivosti utopistické knížky od Vernera: „Vzducholodí kolem světa“ a více dalších knižek nad kterými jsme dlouho uvažovali, zda-li to, o čem jsme četli, stane se někdy skutečností. Dvacáté století otevřelo dokořán bránu technického pokroku. To, co se nám před padesáti až šedesáti léty zdálo býti nemožným, dnes jest všední skutečnosti. Žijeme v době, kdy považujeme všechny technické vymoženosti za věc pro nás samozřejmou. Nedovedeme si představiti život bez elektrické energie: Světlo, různé elektrické spotřebiče jako jsou pračky, ždímačky, chladničky, pečící trouby, vysavače, sporáky, žehličky, domácí vodárny, radiopřijímače, televizóry a t. d. nemluvě o různých motorech pohánějící ohromné stroje, elektrické lokomotivy, zkrátka život bez elektrické energie, by nebýl snad ani možný. Naprosto nikoho nepřekvapí hlukot letadel nebo svist

tryskářů. Motocykly, auta byť sebe elegantnější, nejsou ani tak vzácná na podívání, jako býl kočár pana hraběte Václava Kaunice blahé paměti, nebo v zimě saně a v nich zapřažené koně z rolničkama. Ale přece jsme byli dne 13 dubna tohoto roku překvapeni. Sovjetský svaz vyslál do vesmíru člověka. Jefrem Antonovič Gagarín, první letec, nebo jak je vědci nazván, kosmonaut, obletěl ve velké výšce celý svět a zdráv přistál na sovjetské půdě. Za letu obdržel pozdrav od předsedy rady ministrů Nikity Sergijeviče Chruščova.

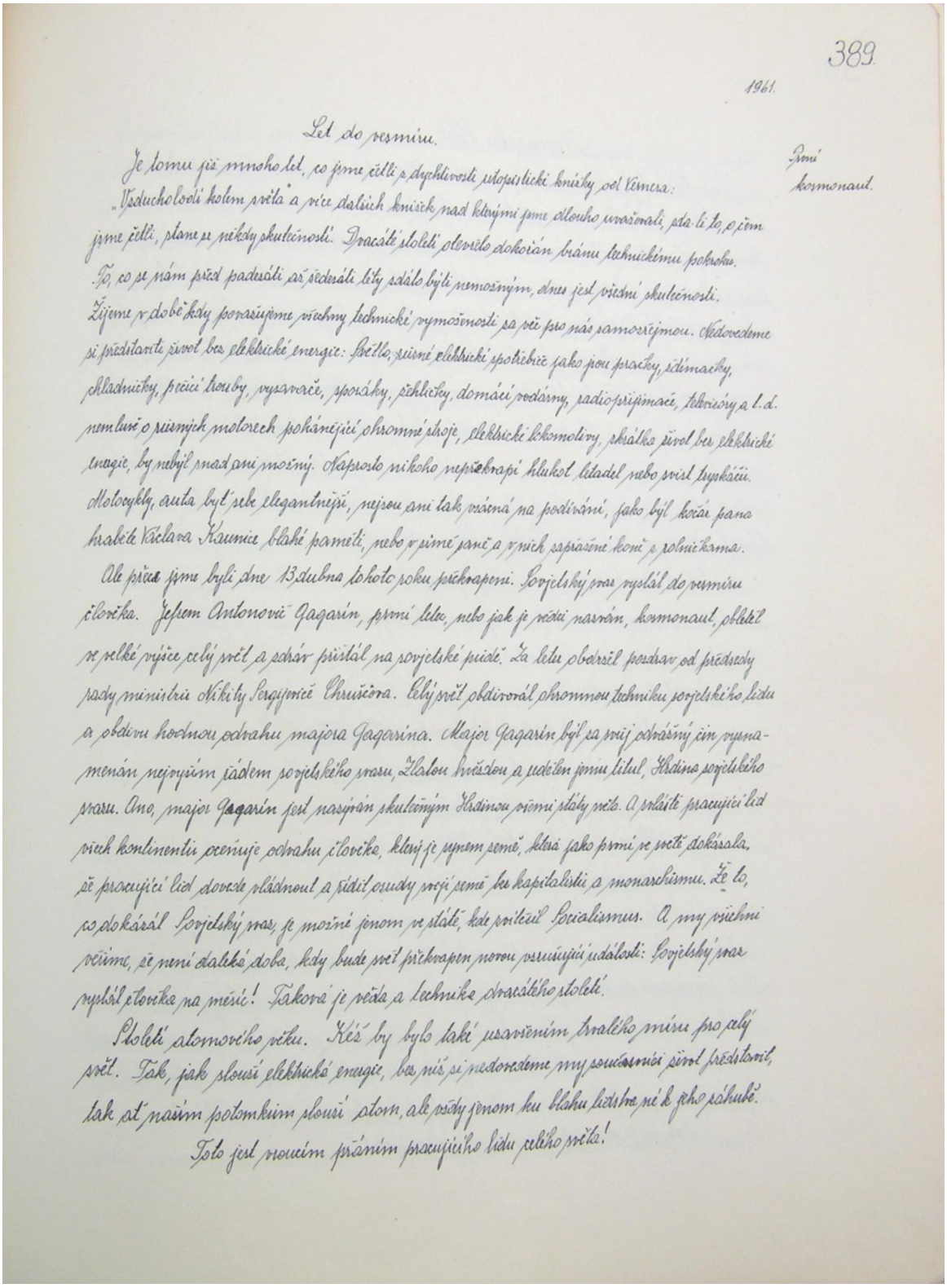

389.

1961.

Let do vesmíru.

První kosmonaut.

Je tomu již mnoho let, co jsme četli s dychtivostí utopistické knížky od Verneva: „Vzducholodí kolem světa" a více dalších knížek, nad kterými jsme dlouho uvažovali, ptali-li to, o čem jsme četli, stane se někdy skutečností. Dvacáté století otevřelo dokořán bránu technickému pokroku. To, co se nám před padesáti až šedesáti lety zdálo býti nemožným, dnes jest všední skutečností. Žijeme v době kdy považujeme všechny technické vymoženosti za věc pro nás samozřejmou. Dokážeme si představiti život bez elektrické energie: Světlo, různé elektrické spotřebiče jako jsou pračky, žehličky, chladničky, pečící trouby, vysavače, sporáky, sekličky, domácí podávny, radiopřijímače, televizory a t. d. nemluvě o různých motorech pohánějící ohromné stroje, elektrické lokomotivy, skrátka život bez elektrické energie, by nebyl snad ani možný. Otřesto nikoho nepřekvapí hlukot letadel nebo svist tryskáčů. Motocykly, auta byť sebe elegantnější, nejsou ani tak vzácná na podívání, jako byl kočár pana hraběte Václava Kaunice blahé paměti, nebo v zimě saně a v nich zapřažené koně z rolničkama.

Ale přece jsme byli dne 13 dubna tohoto roku překvapeni. Sovjetský svaz vyslál do vesmíru člověka. Jefrem Antonovič Gagarín, první letec, nebo jak je vědci nazván, kosmonaut, obletěl ve velké výšce celý svět a zdráv přistál na sovjetské půdě. Za letu obdržel pozdrav od předsedy rady ministrů Nikity Sergijeviče Chruščova. Celý svět obdivoval ohromnou techniku sovjetského lidu a obdivu hodnou odvahu majora Gagarina. Major Gagarín byl za svůj odvážný čin vyznamenán nejvyšším řádem sovjetského svazu, Zlatou hvězdou a udělen jemu titul, Hrdina sovjetského svazu. Ano, major Gagarín jest nazýván skutečným Hrdinou všemi státy světa. A snad i pracující lid všech kontinentů oceňuje odvahu člověka, který je synem země, která jako první ve světě dokázala, že pracující lid dovede vládnout a řídit osudy svojí země ke kapitalismu a monarchismu. Že to, co dokázal Sovjetský svaz, je možné jenom ve státě, kde vítězil Socialismus. A my všichni věříme, že není daleká doba, kdy bude svět překvapen novou vzrušující událostí: Sovjetský svaz vyslál člověka na měsíc! Taková je věda a technika dvacátého století.

Století atomového věku. Též by bylo také uzavřením trvalého míru pro celý svět. Tak, jak slouží elektrická energie, bez níž si nedovedeme my současníci život představit, tak ať našim potomkům slouží atom, ale vždy jenom ku blahu lidstva, ne k jeho záhubě.

Toto jest vroucím přáním pracujícího lidu celého světa!

Celý svět obdivovál ohromnou techniku sovjetského lidu a obdivu hodnou odvahu majora Gagarina. Major Gagarín býl za svůj odvážný čin vyznamenán nejvyším řádem sovjetského svazu, Zlatou hvězdou a udělen jemu titul, Hrdina sovjetského svazu. Ano, major Gagarín jest nazýván skutečným Hrdinou všemi státy světa. A zvláště pracující lid všech kontinentů oceňuje odvahu člověka, který je synem země, která jako první ve světě dokázala, že pracující lid dovede vládnout a řídit osudy svojí země bez kapitalistů a monarchismu. Že to, co dokázál Sovjetský svaz, je možné jenom ve státě, kde zvítězil Socialismus. A my všichni věříme, že není daleká doba, kdy bude svět překvapen novou vzrušující událostí: Sovjetský svaz vyslál člověka na měsíc! Taková je věda a technika dvacátého století.

Století atomového věku. Kéž by bylo také uzavřením trvalého míru pro celý svět. Tak, jak slouží elektrická energie, bez níž si nedovedeme my současníci život představit, tak ať naším potomkům slouží atom, ale vždy jenom ku blahu lidstva né k jeho záhubě.

Toto jest vroucím přáním pracujícího lidu celého světa!

Závěr roku 1961.

Rok 1961 býl zahájen radostnou událostí, která se tak brzy opakovati nebude. Za mého kronikářství už jistě né! Diamantová svatba, šedesát let manželského spolužití.

Podrobně jest o této svadbě psáno v začátcích letošního zápisu. Rovněž je zde psáno, že jedna pára s oslavenců se navždy rozešl. Dědeček Kozub babičku opustíl. Druhý pár se dočkál příjezdu svého syna z daleké Argentíny. Před třiceti léty opustíl rodný kraj a přece se alespoň na nějakou dobu do rodné obci přijél podívat, potěšit staré rodiče a sourozence a vůbec prožít v dobré pohodě alespoň kousíček svého života. S pláčem vyprovázeli jej na zpáteční cestu daleko za mořem, otec i matka a celá rodina. Ti staří rodiče, dědeček a babička Volaříkovi tuší, že toto loučení se synem Josefem, bylo poslední. Takový je ten náš život! Rádi se s přátely shledáváme, neradi se loučíme. A zvláště tehdy, kdy už člověk cítí, že tíha stáří víc a více na něj doléha. Krásně o tom napsál básník, zdá se mi, Josef Václav Sládek v básni: Náš tatíček.

Náš tatíček bůh ho živ, na nás vždycky myslil dřív,

na chleba nám másla přidál, sám jen suché kůrky jídál.

Náš tatíček vesele první skočíl s postele!

orál, kopál, hroudy třískál, ani slovem nezastýskál.

Večér v milé hodině, všecky nás měl na klíně!

U sebe nás v noci chovál, duchnu pořád přitahovál.

Teď jsou děti tu i tam, tatíček tu zůstál sám.

Hlava se mu klepe, točí, vlhké jsou ty staré oči.

Všem nám pomoh do světa! Teď kdy hlava prokvétá,

po stavení chodí, sedá, staré časy pořád hledá.

Ráno nikdo do kola o krajíček nevolá! Děti moje, děti zlaté, zda na tátu vzpomínáte?

Tuto báseň jsem do kroniky napsál jako milou vzpomínku na dobu kdy jsem chodíl do školy, napsál jsem jí jako malý ale srdečný dík mojím rodičům, za jejich lásku k nám, a napsál jsem jí pro Vás milí čtenáři, aby každý z Vás chovál ve svém srdci vřelou lásku k rodičům, aby, až Vy jednou dočkáte se stáří, mohli jste říct jak je poslední řádek uvedené básně:

Děti moje děti zlaté, zda si na mne vzpomínáte?

Proč jsem začál takový závěr? Dnes se mnoho mluví o tom, jak mnohdy děti už dospělé, neváží si svojích rodičů, mnozí rodiče se po krátkém spolužití rozvádějí, při rozvodech bývají smutné scény o tom, kdo se bude o děti v manželství zrozené starat, kdo je bude vychovávat zda otec či matka. Mnohdy se stává, že dítě bývá překážkou v novém manželství, je ponecháno osudu. Takové děti neznají kouzlo rodiny, otec je nepohoupá na klíně, matka se s ním nepolaská. Stává se odcizené a na konec na rodiče zapomene. Jest pravdou, že naše socialistická společnost věnuje velkou péči dětem a mládeži vůbec. Ale žádná instituce nemůže dokázat to, co spořádaný rodinný život, kde vládne autorita dobrého otce a kde hřeje láska mateřská. A na takový život děti i ve stáří rádi vzpomínají. Kolik krásných básní o matce napsál básník Jan Neruda? Napsál je pro nás, pro českou mládež i pro dospělé občany naší vlasti. Vždyť ten náš život je tak krátký, velkou část svého věku věnujeme práci pro společnost, pro naši vlast a bude jistě i ten zbytek našeho života radostný až jednou řeknem: Dost práci již ja chci mít klid! Budeme vzpomínat na své děti, těšit se z jejich práce z vědomím: Dobře jsme je vychovali! Každý z nás současníků musí chtě nebo nechtě přiznat, že žijeme spokojeně, že naše děti mají všecko co potřebují, netrpí nedostatkem v ničem, chodí slušně oblečené, najezené. Že každý občan má zaměstnání, pro všechny občany našeho státu jest zdravotní péče poskytována zdarma, v době nemoci, invalidity, vdovství a ve stáří jest zabezpečen finanční podporou. Dítě od narození a ve školním věku jest pod lékařským dozorem, lékařské poradny pro matky a kojence jsou téměř v každé obci. A letos po prvé a snad jenom v naší republice a Sovjetském svazu, obdrželi školní děti a vůbec školní mládež, potřebné školní knihy a pomůcky, zdarma. A to nejenom letos, ale budou je dostávati stále. Rodičům odpadla starost, kupovati dětem školní potřeby. Nelze ani všecko vyjmenovat, jakou péči věnuje Československá socialistická republika pracujícímu lidu. Inspirátorkou všeho, co se u nás ve prospěch všech občanů děje, je slavná Komunistická strana československa! A býl to život ještě mnohem radostnější, kdyby hlavně naši sousedé v Západním Německu přestali mluvit o revanšismu a vůbec o valčení. Kdyby jejich kancléř, Konrád Adenaur, místo atomových zbraní, mluvíl o holubici míru. Vždyť on, stařec osmdesátšest let starý, taky by mohl použít slova básně J V. Sládka! Děti moje, děti zlaté, zda vy na mne vzpomínáte. Je možné, že by na něj svět rád vzpomínál, kdyby následovál toho státníka, který mnohokráte nabízél podávanou ruku k míru a pokoji, Nikitu Sergijevice Chruščova. Toho miluje celý svět!

A ještě několik stručných poznámek.

Počasí.

Měsíc leden*;* do poloviny měsíce bylo počasí více podzimní. Občas déšt, mlhy, bláto.

Druhá polovina měsíce ledna byla ve znamení mírné zimy. Nejnižší teplota mínus 16 stupňů C.

Únor; počasí deštivé. 15. února bylo zatemnění měsíce do tří čtvrtin. Bohužel, nemohli jsme tento jedinečný přírodní zjev pozorovat, bylo velmi zamračeno a pršelo.

Březen; Obdobně jako měsíc únor. Časté deště, polní práce váznou. V mesíci březnu provedeno celostátní sčítání lidu, domů a bytů

Duben; S počátku chladné počasí, dešťové přeháňky. Pak nastalo krásné jarní počasí. Ovocný strom se obalíl do květů, kvetl každý keř, jenom jabloně málo. Jarní práce jsou v plném proudu.

Květen; Počasí střídavé, jeden dva dny pěkně a pak zase déšť a chladno. Polní práce váznou.

Červen; Bouřky, lijavce až do 15 června. Druhá polovina měsíce, krásné letní počasí. Teplota přes den dosahuje plus 25-32 stupně. Provádí se pilně senoseč a opožděné práce.

Červenec. Krásné letní počasí, teplota 25-27 stupňů. Žně započaly u nás 10 července.

Srpen: Žnové práce jdou plným tempem. Teplota kolem 28-34 stupňů. Žnové práce včetně výmlatu, skončily 31. srpna. Orání strnisek vázne, je velmi sucho.

Září: Málokdy se stává, aby bylo takové počasí jako letos. Teplota v odpoledních hodinách dosahuje plus 25-30 stupňů. Provádí se výkop brambor a česání ranějšího ovoce.

Říjen: Teplé dny až téměř do poloviny měsíce. Druhá polovina s častými dešťovými přehaňkami. Sklízeň cukrovky a ovoce. Setí ozimyn.

Listopad: Chladné podzimní dny, prší, občas sněží. Dne 16. započato s pálením slivovice.

Prosinec: Chladné počasí, občas déšt se sněhem. Od 13 až do konce měsíce mrazy. Teplota poklesla na minus 15-24 stupňu. 17 prosince se vzňál veliký stoh slámy, ccá 40-50 vagonů, na farmě J.Z.D. Dne 3 prosince provedeny volby soudců z lidu.

Umrtí. Narození.

V roce 1961 zemřelo 23 osob. Nejmladší 22 let, nejstarší 87 let. Průměr věku 64. Narodilo se 24 dětí. Přírustek 1 osoba.

Nejstarší občané.

Ženy: Anna Hasoňová a Anna Tlachova, obě dvě narozené v roce 1869, tudíž 92 léta.

Muži: Matěj Volařík, narozen v roce 1876, jest tedy stár 85. let.

Rok 1962

Dokončovací práce stavby kulturního domu.

Tento rok započnu zápisem pro naši obec velmi významným a památným. Téměř ve všech zápisech minulých byla zmínka, někdy menší, posledně však dosti obšírná o nutnosti postavení kulturního domu a v zápisech z let 1959-1961, o stavbě samé. V zápise v roce 1961 jsem uvedl, že stavba přechází do konečného stadia a jako termín slavnostního otevření kulturního domu, jest neodvolatelně stanoven 8 a 9 květen. Dříve však, než-li přikročím ku vlastní oslavě k otevření kulturního domu, považuji za nutné, seznámiti čtenáře o práci, kterou bylo nutno provésti, aby slovo „hotovo“, bylo skutečně slovem když i posledním, ale alespoň takovým, že nezasvěcený úcastník nesmí vidět a nebo poznat malé nedodělky, které po slavnosti zůstanou. Z minulého roku zůstalo mnoho práce a při jejím prozkoumáním, zatočila se hlava a říkali jsme: Dali jsme si loni šibeniční termín. Stane se zázrak, když se nám podaří termín splnit! Na první pohled se zdálo, to hlavní je hotovo a další, jsou jen detaile. Ano detaile, ale velmi složité. V měsíci lednu se neudělalo téměř nic. V únoru se dodala chodníková dlažba a započata, ovšem jenom po sobotách, elektroinstalace, dodány prkna na podlahy jeviště a balkonu, dodány polštáře pod podlahy. V březnu započalo tempo. Položení podlah na jevišti, úprava podlahy na balkóně, osazení vstupních schodů, nátěry oken, elektroinstalace. Duben, měsíc kvapu, od rána do večera ba i do noci. Výkop septiku, jeho provedení v betonovém a cihelném zdivu, kanalisace odpadních vod, usazení káblu od trafostanice do budovy, okapové chodníky, překrytí zbývající části potoka, dovoz hlíny na úpravu terénu a její rozhrnutí, uvnitř budovy provedení tepelné isolace na stropě, isolace tepelného potrubí, překrytí topných kanálu, provedení šamotových dlažeb ve vestibulu a na chodbách, osazování dveří, lištování, natěračské a malířské práce a práce elektroinstalační, kompletace. V tomto shonu a běhu, den za dnem utíká jako voda v řece a je konec měsíce dubna. Zbývá nám sedm dní do termínu a práce ještě mnoho. Jediná záchrana budou dva dny pracovního volna, to je pondělí 30 dubna a 1. máj. Rada MNV a výbor vesnické organisace KSČ, obrátili se k nadřízeným orgánům se žádosti, aby pro naše občany byla učiněna vyjímka a nemuseli se májových oslav se závody účastniti.

Nadřízené orgány tuto žádost vzaly na vědomí a dne 30 dubna nastoupilo do práce dopoledne 127, odpoledne 186 občanů. Pomoci bagru rýpala se zemina na čupech, tři auta z vyklapěčkami dováželi, lidé rovnali zeminu, odborníci osazovali obrubníky, technici vyměrovali cesty a chodníky, dovážel se makadam a písek, uvnitř budovy pracují elektrikáři, vodoinstalatéři, truhláři, natěrači, malíři, švadleny šijí záclony a oponu, děvčata a starší ženy čistí okna a podlahy, zkrátka tempo, tempo. A na druhý den ještě větší. Je 1 máj, svátek práce a u nás je svátek práce skutečný. Od rána do noci a zase to tempo jako včera. 272 brigádníků něco za den dokáže. A když večer slunko za hory zapadá a my unavení za celý den sedíme na schodech hlavního vchodu, tudíž dva dílovedoucí, já a soudruh Škubal a s námi stavbyvedouci soudruh Stanislav Kubáň, konstatujeme, že tyto dva dny, jak tak zachránily termín. Ale ještě máme mnoho práce a ta se nám musí podařit stůj co stůj. Venku, dlažba příjezdné cesty, dlažba chodníků, konečná úprava prostranství, spárování kameného soklu. A uvnitř? Kladení podlah pokryvkou PVC, kladení podlah parketových, dokončení lištování kolem podlah, lakování dveří, osazení madel na balkóně a schodištích, úprava jeviště (horyzont, opona) práce čalounické a dekorativní, zkouška elektroinstalace, generální čistění a další drobné i větší práce. František a Stanislav Žampach chopili se s elánem položení parketové podlahy i podlah s pokryvkou PVC, Jaroslav Tlach a Lekeš spolu z Vojtů Lekešem měli na starosti elektriku, za pomoci ing. Zdeňka Opluštila zkoušeli světla i slaboproud, Jaroslav Chromek organisoval práce malířské, Ludvík Tlach práce natěračské a čalounické,

Josef Švec konstrukci jeviště, Antonín Slačálek práce vodoinstalační, děvčata se ženskými čistily, umetaly, uklízeli co kde bylo zapotřebí. A tak to šlo den co den, jak kdo měl čas a přišel do práce. Mnozí si vzali i dovolenou. Zedníci, většinou důchodci měli svoji práci a tu se snažili udržet v tempu s prací uvnitř. Ještě je práce pořád dost, ale ještě jest jedna naděje. Pondělí 7. května. Tento den je pracovním jako sobota. Je-likož Den vítězství, 9 květen připadá na středu, učinila vláda toto opatření. Pracovní týden začínál dne 2. května a končí 7. května ve 12 hodin. Úterý 8 května a středa 9 května, jsou dny pracovního klidu. Tedy dne 7. května nastoupilo dopoledne 137 a odpoledne 228 občanů do práce a k tomu školní mládež starších ročníku i z učitelským sborem. Uvnitř budovy jeden řemeslník poháněl druhého a všichni za jedním cílem: ti venku i ti uvnitř, mají stejné heslo: Dnes připravit všecko tak, aby zítra býl slavný den pro naši obec.

O desáté hodině (dvacátédruhé) večér, zkouší se na nové, napastované parketové podlaze Moravská beseda, za doprovodu dechové hudby Osvětové besedy. Je 24 hodin, půlnoc, jdeme spát. Od rána od 6 hodiny, bolí hlava i nohy. Ale v srdci je radost. Termín je dodržen!

Finále.

Časně ráno, osmého května. Tichou vesnicí zní řízné pochody dechové hudby: „Vstávaj milá hore, už sa rozednívá“! Ano, vstávajte všeci, mladí aj staří, připravujte sa na slavný den! Enom aby býl pěkný deň, to uvidíja ti cuzí, co šumičané dokážů. Né enom pěkný dům postavit, ale aj pěknů a veselů slavnost umíja udělat. Enom sa podívajte na tú řadu praporů podél silnice nastavjaných, od mosta přes Olšavu až na dolní konec dědiny. Staňa Tlach se svojí skupinou jistě celů noc nespál, aby splnil úkol jemu určený. Praporová alej je hotová. Ono se i hudebníkom lepší hraje a šlape v takové parádě. A u kulturního domu také je pilno. Zde je skupina chlapců a děvčat, připravují tradiční máj, který chtějí dopoledne postavit. Pravděpodobně nečekali na budíček, ale vstávali mnohem dřív, aby brzy všechno připravili a pak, sami sebe. To je velmi důležité. Aj Franta Klauda, také brzy vstál. Musí prostranství před budovou uhrabat, ještě keříky zasadit, vždyť to patří k věci, pěkný dům i pěkné prostranství. Škoda, že není zelené! A co tam uvnitř? Poslední přípravy. Obrazová galerie v Gottwaldově, zapůjčila pro náš kulturní dům krásné obrazy, originále. Ty se musí účelně rozvěsit. Tuto práci řídí Miloš Němec, odborník na slovo vzatý. Jaroslav Jančář se svojí skupinou upravuje řady sedadel, děvčata krášlí ve vestibuli a hlavní vchod, některé stírají prach s podlahy i oken, zametají se venku chodníky, Jarda Tlach a Lekeš omrkávají elektrické zařízení, stavbyvedoucí se svojím kolektivem spolupracovníků dohlíží co kde ještě upravit, skrášlit, aby všecko, jak se říká, sedělo. Vedoucí jednotlivých skupin hlásí předsedovy komise, Jaroslavu Omelkovi, všecko hotovo. Ještě malá obchůzka a už se scházejí hudebníci v krojích, zrovna tak chlapci, děvčata, občané mladí i staří, školní mládež i hosté.

Stavění Máje.

Augustín Šojdr, tesař, číslo domu 315, téměř každý rok řídí práci stavění máje. Také dnes je ve svém živlu. A jak by také né! Poctivě pracovál na stavbě a má radost, že dnes je tato práce, to je stavění máje, jako zahájení slavného dne. A tož chlapci, pěkně do toho a pozór na komando. Domine Můdráku, buď tady a dávaj pozor, aby sa nic nestalo, to víš, chlapci sú chlapci, eště máj nestavjali! Připraveno? Tak, hej rup, hej rup, do prava žerdě, pod máj žebřík, kozu preč, hej rup, vyrovnat, hej rup, do leva a do předu, držte balanc, lopaty, zahazovat a dobře dusat, aby nespadl! Vysoký máj stojí jako svíce, fábory vlají, hudba hraje.

Fotbál.

Tělocvičná jednota Sokol, oddíl kopaná, zařadila do dnešní slavnosti fotbalový zápas. Pozvala si fotbalisty Rudou hvězdu z Brna. Občané shromáždění u stavění máje i z hudbou

odchází na hřiště, zhlédnout tento přátelský zápas. Bohužel, obloha se zatáhla, začalo pršet. Lidé po svátečnu oblečení z hřiště utíkali. Škoda! Zápas se sice dohrál, ale slavnostní nálada ochabla. Jenom ať odpoledne neprší, znělo ze všech úst. Ukazoval se ráno pěkný den, snad bude!

Kuchařky.

Zatím, co se připravoval máj, konaly poslední přípravy v kulturním domě, stavěl máj, hrál fotbál, bylo ve školní kuchyni živo. Mladé občanky co by kuchařky, otáčely se kolem sporáku a pečící trouby. Připravovaly jídla k pohoštění pozvaných hostí i domácích hostí. Počítá se z velkou návštěvou z okresu i z kraje. Tudíž musí být všecko připraveno. A to mají na starosti ženy, kuchařky. A jak bylo komisí zjištěno, klape to dobře. Doposud není nic spálené, jenom tváře kuchařek jsou červené a usmáté. Inu, všude je slavnostní nálada.

Průvod.

Kdyby procházél vesnicí cizinec, neznalý významu dnešního dne pro naši obec, ten by se jistě podivíl, co to má znamenat, taková sváteční nálada, jakou by viděl a sledovál! Je přece odpoledne 8 května, tudíž žádný svátek! To je pravda, státní svátek je devátého. Ale pro Šumice je svátek již osmého května a devátého rovněž. Dopoledne jsme byli svědky řekl bych předehře hlavního děje, který se bude odehrávat, odpoledne. A jako každý děj má svůj úvod, tak i odpolední má zase zahájení slavnostním průvodem. To už tak musí být! Průvod se řadí na dolním konci vesnice a tam míří kroky účastníků. Dechová hudba řízená kapelníkem Jožkou Stehlíčkem hraje řízné pochody, svolávaje občany na seřadiště. Přicházejí děvčata a mládenci vyšňoření v šumických krojích, ba i starší ženské oblékly dnes krojové šaty, mužové a ostatní občané řekl bych v nejlepších oblecích, modré košile svazákú, bílé košile s rudými šátky pionírů, mnoho hostí z okolních obcí, zástupci okresního a krajského národního výboru, zástupci národních podniků které se v určité míře podíleli na stavbě. Do čela průvodu nastupují vlajkonoši, mezi nimi uprostřed nesena svazáky státní vlajka. Následují svazáci, pioníři s učiteli, krojované skupiny mládeže, krojovaná hudba (nástroje lesk a blesk), za hudbou naši milí hosté doprovázeni poslanci místního národního výboru, za nimi skupina důchodců zedniků, kteří od samého začátku až do konce na stavbě pracovali v čele se stavbyvedoucím Stanislavem Kubáňem a pak následují další účastníci průvodu, muži, ženy, mládež. Nádherný průvod, jaký už dávno naší obcí neprošél. Po obou stranách silnice prapor na praporu, husté špalíry občanů kteří si průvod prohlížejí a pak se do něj řadí, fotoamatéři zachycují svými objektívy úseky průvodu, aby měli krásnou památku na dnešní den. Vesele se to vyšlapuje za doprovodu dechovky, radostná je nálada u všech. Obavy, které dopoledne déšť způsobýl zmizely, májové sluníčko jakoby se také přidalo ku slavnému dni krásně svítí a hřeje, zkrátka odpoledne nádherné podle přání nás všech. Průvod přichází ku Kulturnímu domu, kde již očekává mnoho lidí, kteří se průvodu nezúčastnili. Jsou zde dědečkové a babičky a pak ti, kteří přijeli vlakem neb autobusy a již se do průvodu nemohli zařadit, jelikož přišli trochu opožděně. Průvod se zastavuje.

Slavnostní otevření Kultůrního domu.

Ku stožáru u hlavního vchodu, obklopém vlajkami, přicházejí svazáci, nesoucí státní vlajku. Hudba hraje státní hymny. Vlajka pomalu stoupá k vrcholu stožáru. Slavný akt se zahajuje. V naprostém tichu doznívají tóny státní hymny. Mnohokráte jsme slyšeli i zpívali naše státní hymny a po každé se nám zdají býti krásnější, dojemnější. A tak tomu je i dnes. „A to je tá krásná země, země česká domov můj!“ V tom řekl bych svatém tichu, kdy každý stojí v pozoru a poslouchá tu krásnou melodii, zaletí v myšlenkách do nedávné minulosti kdy se rodíl sen o tom, co se dnes stalo skutečností: Míti v naší milé vesničce důstojný stánek

k pěstování radostného, šťastného života. K mikrofonu přistupuje předseda Místního národního výboru Jaroslav Šojdr. Vřelými slovy děkuje občanům za jejich poctivou práci při stavbě kulturního domu, vítá všechny účastníky na dnešní naší slavnosti, zvláště přítomné zástupce okresního a krajského národního výboru, zástupce okresního sekretariátu komunistické strany československa, zástupce místních národních výborů okolních obcí, zástupce národních podniku, zástupce státní banky, naše občany kteří přijeli na dnešní slavnost se svojích stálých i dočasných domovů z různých krajů republiky a všechny přítomné účastníky dnešní slavnosti. Po uvítacím projevu, předává předseda slovo stavbyvedoucímu Stanislavu Kubáňovi a žáda jej, aby zhodnil celkový postup práce a náklady, spojené se stavbou kulturního domu. Soudruh Stanislav Kubáň, na prvém místě srdečně poděkoval za spolupráci, jmenovitě: starším zedníkům důchodcům, které od počátku stavby okřtil na pioníry, kteří mají velkou zásluhu na plynulém postupu práce, srdečně děkuje naším elektroinstalaterům, malířům, natěračům, čalouníkům, parketářům, tesařům a zámečníkům, truhlářům a švadlenám, naší mládeži chlapcům a děvčatům, školní mládeži a učitelskému sboru, srdečnými slovy děkuje všem občanům kteří se svojí práci jakýmko-li způsobem podíleli na stavbě tohoto krásného díla. Zvláště upřimnými slovy děkuje našemu občanu, umělci malíři a sochaři Miloškovi Němcovi, za jeho nezištnou pomoc kterou přispěl ku vnitřní úpravě ve věci osvětlení, úpravě stropu nad sálem, sestavení nábytku a t. d. a za umělecky provedené plastiky v průčeli i na straně budovy. Náš srdečný dík patří závodům a podnikům, bez jejichž nezištné pomoci bychom nemohli tak velkou budovu v tak krátkém čase postaviti: Pozemní stavby n.p. Gottwaldov, zapůjčili nám stavební stroje a materiál na lešení, téměř 90% různého stavebního materiálu dovezli auty Dopravního závodu, Stavomontáže téhož podniku zhotovili všechna okna a dvéře, provedli klempířskou a pokryvačskou práci, Slovácké strojírny n.p. Uh. Brod, zhotovily a provedly montáž ocelových vazníků a jinak přispívaly potřebným materiálem, zrovna tak Závody Říjnové revoluce n.p. Uh. Brod, Dřevoděl, závod Pozlovice, zhotovíl lišty a madla, Moravské sklárny n.p. Květná, dodaly sklenice a popelníky, Komunální služby města Uh. Brodu, provedly a dodaly různé zámečnické i trhlářské výrobky zrovna tak Lidová tvorba různé dekorativní součastky. Všem jmenovaným i nejmenovaným závodům a podnikům patří náš srdečný dík. Nelze však opomenout skutečnost, bez které by to, o čem jest hovořeno nebylo by možno dosáhnout nebýti nadřízených orgánů, které nám schválili tuto stavbu, které jí financovali a všestraně nám pomáhaly a naším žádostem vycházely vstříc. Je to na prvém místě Krajský národní výbor v Gottwaldově kde jsme měli soudruhy zlatého srdce Blažeje Tománka a náměstka předsedy soudruha Červinku, předsedu plánovací komise soudruha Karla Veselého, předsedu fianční komise soudruha Kopřivu, Okresní národní výbor kde nad námi držél ruku předseda soudruh Vojtěch Hütner, soudruzi františek Gergela, František Savara, Tomáš Milička a další referenti. Náš srdečný dík patří soudružce Bartákové, předsedkyni odboru pro vystavbu měst a obcí při předsednictvu vlády republiky československé, která z nevšedním zájmem sledovala postup práce na stavbě kterou více kráte příležitostně navštívila a bylo její snahou, poskytnouti pomoc, kde bylo zapotřebí. Bohužel, nemohla se naší slavnosti zůčastniti, ač by byla velmi ráda zde.

V dalším projevu soudruh Stanislav Kubáň seznamuje přítomné o postupu prací. Stavba byla započata v únoru 1959. Základní kámen uložený v soklu u hlavního vchodu, slavnostně položen devátého května téhož roku, to je před třemi léty. Na stavbě bylo odpracováno dvacetpěttisíc brigadnických hodin, státní příspěvek činí sedmsetosmdesáttisíc korun československých, hodnota provedeného díla jest jedenmiliónpětsettisíc korun. Na základě odborných návštěv, které na stavbu z různých míst přicházely, jest veškera práce provedena odborně a kvalitně i po stránce architektonické a jak se mnoho návštěv vyjádřilo: Za takový kulturní dům jako je náš, nejlepším vysvědčením a uznáním, říká soudruh stavbyvedoucí. Závěrem svého projevu vzpoměl průkopníků socialistické kultury v naší obci a to zvláště

pokrokového učitele, Viléma Trylče, který u nás dlouhá léta působil a vychovál pokrokovou generaci, která po jeho odchodu v roce 1921, vzala si za úkol, postaviti v Šumicích Dělnický dům. Bohužel, nedošlo k tomu pro různé příčiny jednak rázu politického a hlavně finančního. Mnoho těch, kteří tuto myšlenku propagovali a věnovali jí všechny svoje síly, opustili naše řady a my, kteří jsme se myšlenky naších předchůdců znovu uchopili a dovedli tuto ku skutečnosti, dnes na ně, na naše soudruhy z láskou a vděčnosti vzpomínáme, končí svůj projev stavbyvedoucí soudruh Stanislav Kubáň.

Slavnostní projev přednesl předseda Okresního národního výboru, soudruh Hütner. Uvedl, kterak strana a vláda pečuje o kulturní růst pracujících, ze státního rozpočtu jsou každým rokem vynakládány stamilionové částky na kulturní zařízení která mají sloužit našemu pracujícímu lidu. Také vaše obec se na tomto rozpočtu podílela a my, kteří jsme na vedoucích místech státních orgánů zdílíme s Vámi radost z krásně provedeného díla. Jistě je pro každého z nás, vedoucích činitelů, odpovědných za hospodaření se státními prostředky potěšující, že tyto nebyly dány zbytečně, ale že je za ně dílo trvalé hodnoty, okrasa obce a chlouba občanů. Stát socialistický, v jehož čele stojí strana pracujícího lidu, Komunistická strana československa, bude vždycky dbáti toho, aby naše společnost žila ve spokojenosti, aby se kulturní úroveň stále a ve větší míře rozvíjela. Jménem Okresního národního výboru i jménem svým, popřál předseda s. Hütner naším občanům mnoho úspěchů v další praci a vzdál všem srdečný dík.

Krojovaný pár Marta Hřibová a Stanislav Ondřej, předložili předsedovi ONV soudruhu Hütnerovi nůžky a klíče od hlavního vchodu. Předseda přestřihl pásku nataženou přes hlavní vchod a klíče odevzdál předsedovi Místního národního výboru soudruhu Jaroslavu Šojdrovi, který slavnostně Kulturní dům otevřél a předál do užívání naší veřejnosti. Občané i hosté vstupovali do kulturního domu a rázem zaplnili všechny prostory. Z hrdostí každý prohlížel vykonané dílo a nikdo se netajil obdivem nad krásou, kterou spatřil a která bude sloužit nám, naším hostům kteří k nám kdy příjdou, která bude drahou úpomínkou příští generaci na ty, kteří mají velkou zásluhu na tomto krásném díle, tj. na občany nynější generace. Dnes zahajujeme slavnostní kulturní pořad a jest přáním každého z nás, aby se z našeho kulturního domu ozíval radostný zpěv, aby naše mládež vycházela odsud veselá, kultůrně vyspělá a vzdělaná. Všechny projevy byly předneseny u hlavního vchodu. Teď zavedu čtenáře dovnitř budovy.

Slavnostní pořad v sále Kulturního domu.

Šum a hluk utichá když tu rázem jsou zapnuty elektrická osvětlovací tělesa na stropě nad sálem. Doposud bylo jenom sporé osvětlení bočními světly. Padesát osvětlovacích těles ozářilo sál. Paprsky, vrhazující se od těles skrášlují celý strop. Toto bylo prvním velkým překvapením pro všechny přítomné a zvláště pro cizí hosty. Něco podobného jest v málu kulturních domech. Tímto také zahájen odpolední pořad v kulturním domě. Na jeviště nastupují nejmladší naši občané, pioníři. A co se může od dětí očekávat, než-li milé přednesení básničky a zpěv. Tak, jak rádi se zaposloucháme do zpěvu ptactva v těchto májových dnech, zrovna tak je nám milé poslouchat dětský, řekl bych také májový zpěv. Skřivan svojím zpěvem oznamuje příchod jara a naše děti svojím vystoupením zahajují jaro, novou epochu kulturního života na vesnici. „Díky Vám za Vaši práci“! zní na závěr vystoupení dětí. Na jeviště nastupuje Pěvecký sbor, který za skvělého řízení Stanislavem Kráčmarem přednesl sborové písně národní za doprovodu malého orchestru Osvětové besedy. Pěvecký sbor se svého úkolu zhostil znamenitě. Bouřlivý potlesk býl odměnou za krásně provedené dílo. Jeviště se zastkvělo šumickými kroji: Chlapci, děvčata, hudebníci. Jožka Stehlíček, kapelník dechové hudby je ve svém živlu. Ještě ani hudba nezačala hrát a jíž sálem

zní nadšený potlesk, který utichá teprve tehdy, když kapelník zvedá taktovku. A již sálem hřmí pochod, vlastní to skladba kapelníkova, složená ku dnešní slavnosti.

Řízný pochod přechází do piána a jíž zní zpěv děvčat a chlapců:

Ten šumický kostelíček kolem něho pěkná ves,

Ještě se podívám co můj milý děla dnes.

Točí se on točí, točí, na svém vraném koníčku,

on sobě připíná na levý bok šavličku.

Rázné forte pochodu, živé květy na jevišti v rytmickém pohybu a bouřlivý potlesk.

Následuje další pochodová píseň, tentokráte slovenská.

Bude jar, bude jar, ej budů chlapci orat

a já nebožátko ej budem mašírovat

Co jiného, než-li zase bouřlivý potlesk je odměnou účinkujícím. Následují orchestrální skladby, které rovněž pozorně vyslechnuty a odměněny bouřlivým potleskem. Malá přestávka a po ní další program, který bude překvapením pro všechny přítomné.

Vystoupení státního souboru písní a tanců. Nelze vypsat jednotlivá čísla vystoupení. V jednom reji střídají se tanečníci a zpěváci doprovázení vlastní cimbálovou muzikou, jedno vystoupení krásnější než-li druhé, potlesk a zase potlesk, veselí účinkují, nadšení diváci, zkrátka program, na který budem dlouho vzpomínat. A když na závěr všichni učinkující nastoupili na jeviště a když vedoucí souboru přijímali z rukou předsedy Osvětové besedy Jaroslava Jančáře úpomínkové dárky, krojovanou panenku a čutoru slovácké slivovice, nebrál bouřlivý potlesk konce. Za vřelé přijetí a za dárky srdečně poděkovali oba vedoucí, muž i žena, za provedení nádherného programu všem účinkujícím, jak Státnímu souboru písní a tanců, tak i všem místním účinkujícím poděkoval stavbyvedoucí Stanislav Kubáň. Tím byla odpolední slavnost ukončena. Co k tomu říci na konec, než-li to, co bylo na první pohled zřejmo a co cítil každý, kdo těch několik hodin sledoval krásný program dnešní, pro naší obec významné slavnosti. „Nádherný program, na který budem dlouho vzpomínat“! Májový večér zahaluje kraj ale v srdcích každého z nás jest milá radost, že jsme společně kulturní dům budovali a spolu, z našími milými hosty z blízka i dáli, oslavili jeho slavnostní otevření. A to je naše májová radost!

Večér téhož dne.

Ve školní kuchyni byla připravena hostina, která byla podávána jednak ve školní jídelni a v jedné učebni. Hostiny se zůčastnili zvláště naši milí hosté a členové Státního souboru písní a tanců a to se rozumí i naši občane hlavně poslanci místního národního výboru a funkcionáři různých korporací. Hostina proběhla v srdečném přátelském ovzduší a to se samo sebou rozumí, že i z veselým zpěvem. To už ani jinak na Morávském slovácku nejde. Kapka šumické, pravé slivovičky otevře bujarost dokořán a k tomu huštěnické víno, ve kterém je také slovácký žár, tož kdo by býl smutný a zvláště dnes? „Proč bychom se netěšili, když nám Pán Bůh zdraví dá“! Zatím, co ve škole je družná zábava, v kulturním domě se scházejí mladí i starší také ku družné taneční zábavě. Přece musí zkusit, jak to půjde na parketách! Na programu je národní tanec Moravská beseda a pak, to už záleží na kapelníkovi Josefu Stehlíčkovi a jeho souboru. A že býl program pestrý, toho býl důkaz pátá hodina ranní, kdy dozněly tóny hudebníh nástrojů a kdy z kulturního domu odcházeli poslední návštěvníci.

Druhý den slavnosti.

Devátý květen, státní svátek Den vítězství, osvobození naší vlasti Rudou armádou. Sedmnácté výročí tohoto dne, bylo zařazeno do rámce slavnosti otevření kulturního domu. Zatím, co po jiná uplynulá léta, slavil se tento svátek větším dílem prací, zvláště na venkově i u nás, letos tomu bylo jinak. Jest-li včera býl svátek, dnes je taky. Dopoledne patří školní mládeži. Závodní klub strojírenství v Uh. Brodě, sehrál pro školní mládež loutkové divadlo v kulturním domě. A né jenom pro školní mládež, ale i pro malé caparty, které doprovázely babičky. Zase byla spokojenost na obou stranách. Odpoledne vystoupili estrádní umělci z Brna, s programem „Brno vás baví“! O tom, jak byl program přijat svědčí okolnost, že všechna místa byla vyprodána a mnoho návštěvníku se již dovnitř nedostalo. Nezbylo nic jiného, než-li požádati vedoucího estrádního souboru, aby se program mohl opakovati. Vedoucí i umělci s tímto souhlasili takže po páté hodině se zaplnil po druhé sál i balkon, zase do posledního místečka. Program trvál dvě hodiny, tudíž čtyři hodiny zněl sálem smích, veselí a potlesk. Tak jako tomu bylo včera, i dnes spokojenost na obou stranách, u diváků i účinkujících. Estrádní program neuvádím, stejně by neměl pro budoucnost významu. Zkrátka, humor, zpěv, hudba, veselí a srdečný smích.

Večér patříl mladeži. Džezový orchestr závodního klubu Fatra Napajedla., hrát k tanci i poslechu až do rána bílého. Tímto byly ukončeny slavnosti pro naši obec tak významné. Následující a další dny jsou zase všední práce, bez které nelze žít, která je základem našeho života. A mám za to, když jsme dokázali společně zbudovati kulturní dům, společně jsme slavili jeho otevření, tak i společně budeme dále pracovat na našem splečnem Jedntném zemědělském družstvu, k jeho lepším, hospodářským výsledkům, tak jak to řekl předseda Okres. nár. výboru s. Vojtěch Hütner, v závěru slavnostního projevu 8. května. „Věřím vážení občané, že tak, jak jste dokázali postaviti krásný kulturní dům, dokážete i to, že vaše družstvo se brzy zařadí do prvních řad mezi nejlepší družstva v Uherskohradišťském okrese“!

Několik poznámek nazávěr.

Osmého května o třinácté hodině konalo se slavnostní zasedání pléna místního nár. výboru, kterému býl přítomen předseda Okres. nár. výboru soudruh Vojtěch Hütner. Při této příležitosti bylo předáno Čestné uznání starším občanům a dílovedoucím kteří pracovali takřka od začátku na stavbě kulturního domu. Čestné uznání obdrželi:

Stanislav Kubáň, stavbyvedoucí a zedník, narozen v roce 1921

Ludvík Kubáň, stavbyvedoucí a zedník, důchodce, narozen v roce 1895

Jan Škubal, dílovedoucí a zedník,	"	"	"	1892
Vojtěch Hřib, zedník, důchodce		"	"	1902
Šimon Lekeš, " " "		"	"	1894
Cyril Šojdr " " "		"	"	1894
František Zeťka " " "		"	"	1901
Šimon Šerek " "		"	"	1890
Augustín Šojdr, tesař, důchodce		"	"	1900
Dominik Mudrák, tesař, důchodce		"	"	1897
Jaroslav Tlach, elektroinstalater		"	"	1927
Jaroslav Lekeš, elektroinstalater.		"	"	1921

Tekst zní: Rada MNV v Šumicích

uděluje u příležitosti otevření

kulturního domu

Čestné uznání ----------

za příkladnou a obětavou práci při stavbě kulturního domu

Květen 1962

Podpis tajemníka. Razítko. Podpis předsedy M.N.V.

Antonín Synčák Jaroslav Šojdr

Při odpoledním programu byly njemenšími žáky věnovány dílovedoucím Škubalovi a Kubáňovi knihy, s tímto věnováním:

Za tříletou obětavou práci při budování kulturního domu, věnují žáci

základní devítileté školy.

Státní soubor písní a tanců, jehož členové učinkovali 8. května býl sedmdesátičlený. (70) Že u nás zdarma účinkovál bylo zásluhou soudružky Bartákové, předsedkyní pro výstavbu měst a obcí při předsednictvu vlády. Jejím vlivem se stalo, že soubor k nám zavítál, jinak bychom si nemohli dovolit takovou atrakci. Za to patří s. Bartákové, náš srdečný dík!

Moravskou besedu tančilo dvacet párů krojovaných chlapců a děvčat.

Sestavení programu ku slavnosti otevření kulturního domu byla pověřena k tomuto účelu zvolená komise. Předsedou komise býl Jaroslav Omelka. Mimosestavení programu měla komise na starosti: výzdobu obce a kulturního domu, zajištění pohostinství, to znamená zajistit finanční i materiélní stránku, zajistit kuchařky, kuchyni a jídelnu, zajistit estrádu, loutkové divadlo, hudby, pořadatele, zkrátka vše, čeho je zapotřebí ku zdárnému průběhu. A možno říci, že komise se svojí úlohy zhostila velmi dobře, ku spokojenosti všech občanů

Současně s otevřením kulturního domu, bylo provizorně otevřeno i Pohostinství které tvoří jeden kompleks, ačkoliv ku dokončení mnoho scházelo. Dne 10ho května se na této stavbě normálně pokračovalo v další práci. Tudíž o občerstvení bylo také dobře postaráno. Účast na slavnosti byla odhadována na dva a půl tisíce osob. Pozvánek bylo rozesláno asi 200 kusů, pamětních odznaků bylo prodáno 925 kusů. Pozvánky i odznaky navrhl Miloš Němec, z následujícím tekstem.

Rada Místního národního výboru v Šumicích u Uh. Brodu Vás srdečně zve na slavnostní otevření Kulturního domu v Šumicích, který býl vybudován v akci „Z“ svépomocí a obětavou prací všech naších občanů.

Oceňujeme i Vaši snahu pomoci nám dobudovat toto dílo a zveme Vás mezi nás, jako šumického rodáka, prožít společně radost z vykonané práce.

Program 8 května 1962.

6. hod. budíček

9. hod. slavnostní stavění máje

10. hod. utkaní v kopané

Šumice-Rudá hvězda Brno

Junioři.

14 hod. oficielní otevření kult. domu.

16 hod. vystoupení státního souboru písní a tanců

20 hod. lidová taneční veselice.

13.30 hod. průvod obcí

9. května 1962.

10 hod. program pro děti

15. hod. estráda „Brno Vás baví“

19. hod. taneční večér s orchestrem Závodníku klubu Fatra Napajedla.

Každá i sebemenší slavnost stojí peníze. Tak i slavnost otevření kulturního domu si vyžádá určitého finančního nákladu. S tímto Přípravná komise pro tuto slavnost také počítala. Otázka byla, kde peníze vzíti! Jinak né, než-li sbírkou mezi občany. Za spolupráce poslanců Místního národního výboru sbírka provedena z velmi dobrým výsledkem. Znovu se projevila velká ochota maších občanů.

Sbírka od občanů činila		19.165-	korunčsl.
Složky:	Sokol	500-	"
	Výbor žen	500-	"
	Osvětová beseda	1.200-	"
	Čes. Slov. Červený kříž	300-	"
	Jed. zeměd. družstvo	4.000-	"
Vesnická organisace Komun. Strany česk.slov.		300-	korun
Lidová myslivecká společnost		250-	"
	Celkem	26.215-	korun.

Mimo sbírky peněžní, přispěli občané i naturáliemy. Jednotné zemědělské družstvo darovalo vepře, občané tvaroh, vajíčka, slivovici a další domácí produkty. I s těmy se hospodářilo rozumně, takže přebytek se mohl prodati a tím získán zase určitý obnos peněz.

Tak za sádlo utrženo	360-	korun
za tvaroh	24-	korun
za vejce	890.64	
za maso	1253.-	koruny
Tržba celkem	2.527.64	korun

K oslavě pořízeny odznaky a za tyto činila tržba 3.072- koruny

Z pokladny Místn. Nár. výboru 225.

Dohromady 3.297 korun

Celková rekapitulace.	Peněžní sbírka od občanů a složek	26.215-	korun
	Tržby za produkty	2.527.64	"
	Odznaky a pokladna M.N.V.	3.297.-	"
	Úhrnem	32.039.64	kor.

Vydání: Různý materiál a úhrada mzdy dělníků	10.314.80	Korun
Pohoštění a občerstvení	13.501.93	"
Doprava	2.083.10	"

Výzdoba a propagace	4.857.49 "

Vydání celkem 30.757.32 Korun

Domácí slivovice darováno	53 a půl litru
Vajíček darováno	2.505 kusů
Vína koupeno	307 litrů

Tímto uzavírám slavnostní otevření kulturního domu ve dnech osmého a devátého května 1962.

První občanský pohřeb v Šumicích.

Dne 15 května zemřel po krátké avšak těžké nemoci mladý náš občan, otec dvou dětí, soudruh Leopold Tlach, ve stáří 37 let. Pohřeb se konal v neděli dne 20 května odpoledne. Jmenovaný zemřel v nemocnici v Praze, ostatky převezeny do rodné obce.

Den pohřbu býl od rána deštivý, ba možno říci, každou chvíli řádný lijavec.

Přesto, že den býl velmi nepříjemný i to odpoledne, účast na pohřbu byla velká. Stručně uvedu pořad tohoto Občanského pohřbu:

U domu smutku číslo 368, se zesnulým se zde rozloučíl poslanec Míst. nar. výboru s. Stanislav Kubáň, v jehož obvodu sesnulý bydlel. Pěvecký sbor, řízený Josefem Šojdrem zaspívál píseň*: „Zahučaly hory, zahučaly lesy,*

Kam jste se poděly moje mladé časy.

Hudba zahrála píseň: *„Zasviť ty mě slunko zlaté na poslední z vlasti krok“*

Načež rakev s ostatky uložena do pohřebního auta. Za zvuků pohřebních pochodů ubírál se dlouhý průvod, v jehož čele nesena rudá vlajka zahalena černým flórem, v předu umístěn katafalk, po stranách sedadla pro nejbližší příbuzné. Průvod se zastavuje. Členové myslivecké společnosti odnesli rakev s ostatky do vestibulu a uložili na katafalk. Zde zůstali se skloněnými puškami státi kolem rakve jako čestná stráž. Manželka, děti, matka, bratři a sestra zesnulého, zaujali místo u rakve a pokud bylo místo, zaplnili prostor vestibulu další účastníci pohřbu. Pohřební obřad zahájen Volkrovou básní „Smrti se nebojím“, kterou přednesl s. Jaroslav Omelka. Předseda Místního národního výboru ve svém smutečním projevu ocenil práci zesnulého, kterou jako funkcionář různých korporací vždycky rád a poctivě vykonávál, vzpoměl jeho činosti ve straně a v Místním národním výboře a na závěr projevíl hlubokou soustrast pozůstalým a slovy: „Čest tvojí památce“ ukončen obřad ve vestibulu kulturního domu.

Rakev opět uložena do pohřebního auta, průvod se ubírá na místní hřbitov.

Hřbitove, hřbitove zahrádko zelená, do tebe padají nejdražší semena!

A dnes zasazuje se k řadám drahých semen další, mladý člověk, který měl plány do života.

Hustý déšt klape na deštníky, lidé stojí v tichu a sledují poslední obřady na hřbitově.

Za zvuku pochodu ruských revolucionářů, spuštěna rakev do hrobu. Pěvecký sbor zpívá píseň: „Zasvit ty mé slunko zlaté na poslední z vlasti krok“; členové myslivecké společnosti, vypálili z ručnic tři salvy na rozloučenou se svým členem, jednatelem společnosti.

Předseda vesnické organisace komun. Strany českoslov. s. Jaroslav John, naposled se se soudruhem Tlachem, jménem všech účastníků pohřbu a jménem svým, tklivými slovy rozloučil.

Písní práce, ukončen pohřební obřad na hřbitově. Lidé odcházejí mlčky ze hřbitova. Hustý déšť klape na deštníky a tam, u hřbitovní zdi, padají první hroudy na rakev. Účast na prvním občanském pohřbu byla veliká i přesto, že po celou dobu se sypál hustý déšť. Tuto účast možno klasifikovat na dvě části: Jedna část byla úcta k zesnulému a projev soustrasti pozůstalým, druhá, řekl bych menší, byla zvědavost, jaký je pohřeb bez kněze! Všeobecně konstatováno: „Býl to pohřeb důstojný“! Vždyť to je nepsaný zákon: Mrtvé důstojně pochovávati!

Chřipková epidemie.

Na celém území státu řádila chřipková epidemie. V naší obci se značně projevila v druhé polovině měsíce ledna a trvala téměř po celý měsíc únor. Nemoc se projevila bolestí hlavy, svalstva, břicha, malátností a horečkou. Nemocný musí ležet v teple, návštěvy je nejlépe žádné nepřijímat, nebo nemoc je přenosná. Nemoc trvá 3-5 dnů. Kdo nemoc jak se říká přechodí, obyčejně na to doplatí. Pak teprve si delší dobu poleží. V důsledcích této epidemie byly prodlouženy pololetní školní prázdniny o 14 dnů. Až do odvolání byly zakázány taneční plesy, návštěvy kina, divadel a kostelů a vůbec, jakéko-liv zhromáždování lidu. Zákaz býl odvolán 20 února. Chřipková epidemie postihla hlavně děti, ale také mnoho dospělých občanů se muselo chřipce poddati a pár dnů poležeti v peřinách. Účinky epidemie můžeme si představiti z této skutečnosti: V závodech jako Slovácké strojírny, závody Říjnové revoluce a tak dále, měly v tu dobu co řádila chřipka jenom 50, nejvýše 65 procent osazenstva v zaměstnání. A takto tomu bylo na celém státním uzemí. Následky úmrtí na tuto nemoc v naší obci nebyly.

Výroční členská schůze Jed. zem. družstva.

Dne 16. února 1963, konala se výroční členská schůze Jednotného zemědělského družstva. Jak každoročně, tak i letos byli členové seznámeni s hospodářskými výsledky dosaženými v uplynulém roce (1962), dále byli seznámeni z výrobním a finančním plánem pro rok 1963 a jak již ani jinak nelze, mluveno o kladných i záporných otázkách týkajících se našeho družstva.

Že by výsledky hospodaření družstva byly proti roku minulém překvapující o tom nelze vůbec mluvit. Také nelze klásti vinu vedoucím činitelům za to, že se nesplnili určití ukazatelé výrobního a finančního plánu. Spočátku roku 1962 se zdálo, že úroda bude dobrá. Pravdou je, že oziminy byly značně mrazy poškozeny, počítalo se z nískými výnosy, dávala se velká naděje výnosu jařin. Bohužel, suché počasí v době vegetace tuto naději částečně narušilo. Nejhůře byly postiženy pícniny. Prvá senoseč byla jaká, taká, druhá však vůbec žádná. A to co se urodilo na příklad vojtěška, stačilo se zelené zkrmit i přes to, že mladý dobytek i velká část dojnic byla od července a část hned od května po celé dny na pastvě. Ale i tak zůstalo ve stájích mnoho dobytka a to mladých telat, býčků na výkrm a březích krav a jalovic. Mimo toho dobytek vepřový, který se rovněž zelenou pící přikrmoval. Suché píce bylo ve skladech málo a zima je dlouhá, rovněž tak krmného obilí nebude dostatek. Toto se vědělo hned po sklízni obilí, že po odečtení smluvní dodávky, zásob pro podzimní a jarní setí a po odečtení naturálních dávek členům za odpracované jednotky, zbude asi tolik, co vydrží do konce roku 1962. A pak? Musí se kupovat! A zase jsme tam, kde nechceme být. Náklady na nákup jadrných krmiv stoupnou na statisíce a toto značně ovlivní hospodaření v nastávajím

hospodářském roce. Jediná naděje jak přezimovati v dobrém stavu hovězí dobytek je zásoba slámy, krmná řepa a siláž se skrajků a řízků. Nelze mluviti ani o dobré sklízni cukrovky. Jest-li v trati za „komenskou“ byla úroda dobrá, v trati „pod blanskou“ byla takřka podprůměrná. Příčina? Teprve jarní orba, půda močálovitá a kamenitá. Jaká příprava půdy, taková je i úroda. Nejedná se o hektar, ale o desítky hektarů a to už něco znamená. Malé výnosy, mnoho práce a špatný finanční efekt. Zdůvodnění docela jednoduché: „Ano, měli jsme to udělat tak a tak, ale už to nešlo, mosíme to dělat na rok jináč“! Praví se: „S chyb se učíme“, snad se kdysi naučíme!

Můžeme říci, že péči vedoucího rostlinné výroby soudruha Slámečky, byla velmi dobrá úroda brambor. Co družstvo v obci existuje, taková úroda brambor ještě nebyla. A mohla býti ještě lepší, kdyby bylo v době první vegetace popršelo. No, toto už se naplánovat nedá! Snad až někdy po létech. A teď se podíváme, jak se v družstvu v roce 1962 hospodářilo. Nejdřív na hektarové výnosy.

Pšenice	plánováno	23.5 q	splněno	9.2q	méně	o 14.3q
Žito (réž)	"	24 q	"	14.3q	"	o 9.7q
Ječmen	"	26 q	"	14.9q	"	o 11.1q
Oves	"	20 q	"	12.2q	"	o 7.8q
Brambory	"	130 q	"	83.7q	"	o 46.3q
Cukrovka	"	260 q	"	193.8q	"	o 66.2q
Seno z pícnin na orné půdě	"	42 q	"	25.7q	"	o 16.3q
Seno z luk	"	21 q	"	7.7q	"	o 13.3q

Z uvedeného je jasně zřejmé, že ani jeden plánovaný výnos nebýl splněn. A že na základě plánované výroby tvoří se plán finanční, tu se samosebou rozumí, že není ani tento splněn

Jak vypadá živočišná výroba, ve výrobě na hektar půdy:

Mléko	plánováno	312 litrů,	splněno	342 l	více o 30 litrů
Hovězí maso	"	49 kg	"	47 kg	méně o 2 kg
vepřové maso	"	73 kg	"	90 kg	více o 17 kg
vejce	"	224 kusů	"	197 kusů	méně o 27 kusů

V živočišné výrobě je poněkud situace lepší. U mléka proto, že dojnice byly přes léto na pastvě, u vepřového masa tím, že výkrmu byla věnována lepší péče. Máme za to, že by to ško i u slepic.

Plnění finančního plánu:

Tržby ze živočišné výroby.	Plánováno,	2,468.894- Kčs	splněno	2,045.398- Kčs
Tržby z rostlinné výroby	"	949.650- Kč s	"	658.376- Kčs
Tržby z ostatní činosti	"	617.100- Kč s	"	687.010- Kčs
Celkem	"	4,035.644- Kč s	"	3,390.784- Kčs

Oproti plánu méně o 644.860 Kčs.

Tím se také stalo, že plánovaná hodnota pracovní jednotky klesla ze 12 na 10 korun.

Stavy hospodářských zvířat ku dni 31. 12. 1962.

Skot celkem 530 kusů

z toho krávy 221 kusů

Prasata celkem 910 kusů

z toho prasnice 87 kusů

Slepice 1556 kusů

Rozdělení tržby v roce 1962.

Náklady 65.38% z tržeb	2,216.817- Kčs
příděl 3,79% nedělitelnému fondu	128.739- Kčs
" 1,72% provoz. zajišť. fondu	58.335- Kčs
" 2.59% social. fondu	87.922- Kčs
" 0.97% kultur. fondu	32.766- Kčs
členům 1.48% na premie	49.998- Kčs
členům 24.07% na pracovní jednotky	816.207- Kčs
Celkem	3,390.784- Kčs

Celkový majetek družstva ku dni 31. 12. 1962.

	11,241.020 Kčs
z toho úvěry a dluhy	5,050.659- Kčs
vlastní majetek činí	8,190.921- Kčs

Výměra zemědělské půdy ku dni 31. 12. 1962 činí 1.032 hektarů

Výměra záhumenků 100 hektarů.

Počet členů družstva 226.

Naturálie byly v roce 1962 vydány místo plánovaných 1 a půl kigramu na pracovní jednotku, pouze půl (1/2) kilogramu obilí. Staré přísloví říká: Když není ani smrt nebere! Takto jest i v našem družstvu. Nezbývá, nemůže se dělit. Stejně se musí kupovat! Nezbude zase nic jiného, než-li se těšit nadějí, že i v našem družstvu bude lépe, že i na nás se příroda laskavě usměje. Pracovní morálka družstevníků je dobrá, schází zde něco jiného. Snad větší péče všemu (poli i zvířatům) a také více vědy, té nové! To staré pomalu odložit!

Výstavba obce.

Kulturní dům.

Jak již ze začátku tohoto roku jest uvedeno, byla skončena stavba kulturního domu. Jest to největší a nejnákladnější stavba jaká se kdy v naší obci provedla. Současně se stavbou kulturního domu provedeno překrytí mlýnského náhonu, provedena úprava prostranství před budovou a upravená komunikace na malou stranu dolní části obce.

Jednota.

V těsném sousedství, nebo lépe řečeno součást kulturního domu jest pohostinství a prodejna. Tyto objekty zbudovány Jednotou, prodejní družstvo se sídlem v Ostrohu. Stavbu

provedli Pozemní stavby, nár. podnik v Gottwaldově, stavební správa Uh. Hradiště, nákladem ccá 650 tisíc korun. Stavba předána svému účelu: Obchodní místnosti „Samoobsluha“ od 20 srpna, Pohostinství od 10 září. Spojením Kulturního domu s objekty Jednoty získán architenický komplex, oboustraně účelný. Tímto komplexem získala náves pěkného vzhledu, což je na první pohled patrno.

Přístavba školy.

V zápise minulého roku jsem uvedl postup práce na přístavbě školy. Také tato akce letos ja, tak skončena, takže přistavěné místnosti mohly býti dány k užívání. Polytechnická dílna dána k užívání od 1. dubna a školní kuchyně a jidélna od 15. května. Zbývá zde provésti venkovní omítky a zařízení septiku. Pro nedostatek finančních prostředků, nemohly se tyto zbývající práce provésti. Odročeno pro příští rok.

Stavby soukromé.

Novostavbu rodiného domu provedl františek Horecký za dráhou. Nádstavbu jednoho patra Josef Šuranský na Malé straně. Jinak dokončili a k obývání použili novostaveb majitelé které jsem jako stavebníky uvedl v roce minulém. Mimo novostaveb a adaptací provedeno několik fasádních omítek: Josef Ptáček, Ludvík Prachař, Josef Kůdela, Stanislav Janíček, Ladislav Vaculín.

Jed. zem. družstvo.

Jednotné zemědělské družstvo postavilo za svoje krátké trvání velké a nákladné objekty. Kravíny, vepříny, teletníky, kůlny pro krmiva, hnojiva a stroje, silážní jámy, mostní váhu a vrátnici, kovářskou a opravářskou dílnu, čerpací stanici (vodárnu) drůbežárny, salaše, cesty. Letos se dokončila stavba kravína pro 190 kusů dojnic. Stavba je plně mechanizovaná, počínaje přísunem krmiva, strojním dojením až pro odsun chlévské mrvy. Velkým projekčním nedostatkem a řekl bych chybou jest, že strop není izolován proti srážení páry. Stropy, respektive střecha jest z betonových panelů, bez isolace. Na stropě se sráží pára dobytkem dýchána a krásně ve formě kapek vody padá zpět na dobytek a obsluhující personál. Že tato hygiena neprospívá nikomu, jest jasné. Projekce chybu uznává, za tím však není nikoho kdo by chybu napravíl a kdo to bude financovat. Že v takovémto stavu je kravín, jehož náklad finanční býl přes milion korun, je neučelný, pro dobytek nezdravý jest i pro laika naprosto jasné.

Další akci letos započatou a také skončenou byla stavba poradny pro 100 kusů prasnic. Pro příští rok a snad i na delší dobu je výstavba dalších objektů zastavena. To by se naše družstvo z dluhů nedostalo a hodnota pracovní jednotky by zůstala pod minium. A to my přece nechceme. Máme velké kravíny a vepříny, dluhu přes pět milionů korun, dobytka pod plánovaný stav a mzda za vykonané práce, řečeno lidově, ubohá. Je na čase výstavbu zastavit.

Stavby veřejné Jez.

V povodí řeky Olšavy směrem k Újezdci v našem katastru buduje se nový Jez. Účelem této vodní stavby jest zadržovati odkok vody, které je zapotřebí k zavlažování přilehlých pozemků a pro napájení spodních pramenů. Tento Jez se staví nákladem státu a provádí jej Vodní stavby, národní podnik Olomouc. Stavba je takřka hotová. Zbývá dokončit úprava dlažděných svahů a počítá se z regulací řeky od Jezu po provedenou již regulaci v katastru Újezdckém. Průtok vody už jde přes nový Jez.

Dražní most.

V prostoru peróny zdejší železniční zastávky proteká potok Ovčírka. Potok býl překlenut železným mostem, který býl zbudován při stavbě dráhy, to je asi před 75 léty. (Dráha, vedoucí směrem Brno-Trenčanská Teplá se stavěla v letech 1883-88. Přes naši obec v letech 1887-1888 a to již poslední etapa, to znamená, že po celé délce, od Uh. Brodu až po Vlarský průsmyk se na trati pracovalo. Uh. Brod měl spojení z Brnem již v roce 1883.) Most přes potok Ovčírku již býl sešlý, nevyhovující dnešní dopravě, proto býl nahrazen mostem novým, železobetonovým. Výměna mostů prováděla se tak, že těsně vedle mostu starého, zhotovíl se na důkladném lešení most nový a po řádném ztvrdnutím podle předepsané normy, byly mosty v době kdy je nejmenší provoz na dráze, to je v noci, pomoci parních jeřábů, vyměněny. Ovšem po předběžné úpravě lože pod nový most. Výměnu mostu prováděla pracovní četa dráhy, za dozoru vrchního traťmistra.

Vojáci a dítě.

Ztracen a opět nalezen jest! Tak by se mohl nazvati článek, který následuje. Stalo se dne 14 července. Manželé Gajdošovi z čísla 54. sekali oklesky v lese Rajíčku. Vzali sebou do lesa vnuka, dceřiného syna, provdanou Hodulíkovou. Býl krásný letní den, v lese býl chládek, teploučko. Dědeček s babičkou hezky sekali, chlapec si hrál. Takový tříletý muž najde si vždycky vhodné zaměstnání. Tam najde dubovou kuličku, onde kvítečko, pozoruje mravence kterak se lopotí se stéblem suché trávy, je zvědaví na zpěv ptáčka a za těmito vábivími řekl bych hračkami jej touha táhne jako magnet. Snad našél bájné kvítko bludičku, nebo jej zlákála lištička jako Bumbrlíčka, v dětské pohádce? Tak nějak by to znělo v pohádce! Dědeček s babičkou, zabráni do své práce, zapoměli, že je s nimi v lese vnouče. Když si konečně vzpoměli, chlapce hledali, ale na konec zděšeni po marném hledání šli z lesa domu, domnívajíce se, že chlapec odešel snad už dříve domů, sám.

To se ale nestalo! Chlapcovi rodiče byli již z práce doma. Zpráva, že jejich syn František se v lese ztratíl je jistě nepotěšila. Znovu se šlo do lesa a né sami, ale už i sousedé. Matka dítěte běžela do kanceláře Místního národního výboru a zde požádala tajemníka aby místním rozhlasem obrátíl se o pomoc k hledání ztraceného dítěte. Mnoho občanů, hlavně mládeže na výzvu reagovalo a šli do lesa hladat ztraceného. Slunce zapadlo za hory, nad lesem se tvoříl lehký mlhavý opár. Noc se kvapem blíží, hledání, volání je bezvýsledné. Kdo ví, jak daleko chlapec za svou bludičkou zašél? Ztíšené je i to, že chlapec doposud málo mluví! Skusím požádat o pomoc Okresní velitelství Národní bezpečnosti a Okresní vojenskou správu, říká tajemník. Stalo se, že žádosti bylo okamžitě vyhověno. Občané, bydlíci v okolí obecního domu, byli nemálo překvapeni, když kolem desáté (22) hodiny přijela kolona vojenských aut. Vojáci seskákali z vozů, shromáždili se kolem velitele a tajemníka a po krátké informaci se šlo do lesa. Les býl osvětlován světelnými raketami. Hledali, hledali ale chlapce nenalézli. Den se znovu probouzél. Musíme na to jíti znovu a jiným způsobem, říká velitel a musíme vzíti na pomoc naše psy. Znovu se utvořila rojnice, muž od muže nejdále deset kroků a psovodi. Čtyři hodiny ráno. My toho chlapce najíti musíme, stůj co stůj, říkají vojáci. A našli, vlastně našel pes! Chlapec klidně spál, přikrytý dubovým suchým listím pod chrástem, kousek od místa, kde dědeček z babičkou sekál oklesky. Vojín, psovod z velkou radosti vzál chlapce kterého pes slabým štěknutím když jej našél vzbudíl, zabalíl do pláště a v doprovodu celé skupiny kamarádů jej nesl z lesa k obecnímu domu. Zde čekál vojenský lékař který chlapce pečlivě prohlédl a po občerstvení a najezení (chlapec byl hladov) jej vzál sebou do auta a zavezl jej na další pozorování do nemocnice v Uh. Hradišti. Sám konstatovál, že chlapci nic není, přesto však učiníl ještě i toto opatření. Chlapec býl veselý, smál se a ku svému nalezci se prý chovál jak k vlastní mámě. Šťastní byli vojáci, že jejich celonoční práce nebyla marná a ještě šťastnější byli rodiče, že jejich synek ztracen a opět nalezen jest. O radosti dědečka a

babičky není zapotřebí komentáře. Oni se cítili a správně řečeno byli vini, že nedali na chlapce lepší pozor. Velké ponaučení né jenom pro ně, ale i druhým, kteří vodí sebou do lesa malé děti. Rodiče vojákům velmi srdečně poděkovali a snad to už konkrétně nevím, je podarovali nějakým peněžním obnosem. Podle slov tajemníka soudruha Ant. Synčáka, zůčastnilo se hledání chlapce asi 600 (šestset) příslušníků armády a stráže Veřejné bezpečnosti.

V Československé socialistické republice platí heslo: *Lid s armádou, armáda s lidem!*

Kosmické lodi Sovjetského svazu.

Let do vesmíru.

Dvanáctého srpna dopoledne. Československý rozhlas hlásí: Sovjetský svaz vypustíl do vesmíru kosmickou loď „Vostok“ (Východ) 3, kterou řídí kosmonaut major Andrej Nikolajev. To se stalo v sobotu. V neděli 13 srpna další hlášení. Do vesmíru byla vypuštěna další kosmitská loď „Vostok“ (Východ) 4, s kosmonautem podplukovníkem Pavlem Romanovem Popovičem. Události, které ohromily celý svět. Né jenom astromonové ale obyčejní lidé, pracující celého světa obdivovali z velkou uctou techniku Sovjetského svazu a nezměrnou duševní sílu a odvahu obou kosmonautů. V naších představách jsme viděli odvahu dvou mladých lidí, kteří s jistotou vsedli do svých vzdušných korábů jsouce si vědomí, že po splnění jím uložených stranou a vládou poviností, přistanou šťastně na rodné, sovjetské půdě. Major Nikolajev obletěl zeměkouli 33kráte a vykonál cestu jeden milion dvěstě-padesát kilometrů za 48 hodin. Podplukovník Popovič obletěl zeměkouli 14kráte a urazil cestu dlouhou pětsetdevadesáttisíc kilometrů za 28 hodin. Něco, co přesahuje rámec vědomostí obyčejného pozemšťana. A my, lid československý z nemalou hrdosti obdivujeme dokonalou a nanejvýš vyspělou techniku bratrského sovjetského svazu, obdivujeme hrdinství kosmonautů, kteří prodchnutí ideou komunismu proslavují svojími hrdinskými činy svoji vlast a to né jenom ve válce, ale v radostném, mírovém budování. A to je nejzávažnější a největší hrdinství. Né zbraní a v krvi, ale beze zbraně, za pomoci vyspělé techniky v pokoji a míru dobývali vesmír a uváděl celý svět k obdivu: Hle, co dokáže svobodný národ, co dokáže člověk v socialismu!

Ne nadarmo se mluví ve státech kapitalistických, ve Spojených státech, v Anglii a ve Francii, že není daleka doba kdy Sovjetský svaz vyšle pomoci dokonalé techniky, člověka na měsíc. Tomuto proroctví věří mnoho lidí vysoce vzdělaných a ještě více lidí pracujících, kteří vidí něco více než-li techniku. Vidí národ svobodný, národ budující socialismus a uspěšně razící novou cestu, cestu ku Komunismu. Sovjetský svaz touto celou etapou kráčí stále vpřed!

Dvanáctý sjezd Komunistické strany československa.

XII sjezd KSČ.

Dne 4. prosince zahájen v Průmyslovém paláci sjezd strany, která ve spolupráci z Národní frontou řídí osudy československé socialistické republiky. Oči všeho našeho lidu bez rozdílu, upírají se ku Praze, kde za přítomnosti tisícisedmistům delegátům a hostům ze 67 států hodnotí se výsledky vykonané práce v období od XI. Sjezdu a jaké směrnice a usnesení vzejdou pro příští a další léta. Je pravdou, že sjezdu předcházela široká, celostátní diskuse, konaly se členské i veřejné schůze, na kterých se hovořilo o nárzích které byly jako předsjezdové vydány. Pracující měst a venkova, závodů a zemědělství podávali svoje náměty k návrhům co by se mělo zlepšit, co je špatné odstranit a vytýčil cestu novou do dalších budovatelských let.

První tajemník komunistické strany československa a president republiky soudruh Ant. Novotný ve svém dlouhém referátu na sjezdu zhodnotil kladné a záporné výsledky vykonané práce v uplynulém období. Konstatovál, že přes mnohé kladné výsledky vykonané práce, máme ještě mnoho nedostatků, které značnou měrou brzdí rozmach celonárodního hospodářství. Je to zejména do značné míry těžký průmysl, chemie, těžba uhlí a hlavně zemědělství, které těžko se vyrovnává a dohání průmysl. Bude zapotřebí těmto závodům věnovati co největší pozornost, se vší rozhodnoti najiti novou cestu, novou technologii a důkladnou organisaci, aby se hlavně zaostávající zemědělství co nejdřív pozvedlo na úroveň průmyslu a zdárně plnilo svoje úkoly, které jsou nemalé.

Dvanáctý sjezd vytýčil nové úkoly pro všechny oblasti hospodářského a kulturního života tohoto státu, které jsou zhrnuty ve sjezdovém usnesení. Toto usnesení, schválené sjezdem stává se zákonem pro všechny občany republiky. My, kteří žijeme na vesnicích, nás zajímá hlavně otázka zemědělská o které bylo na sjezdu mnoho hovořeno. Soudruh Ant. Novotný kladl ve svém referátu velký důraz zemědělské otázce a hlavně se zabíval živočišnou výrobou, která v našem zemědělství zaostává. K závěru zemědělské otázky řekl: „Vyřešení uvedených otázek nám umožní splnit jeden z rozhodujících úkolů rozvoje naší společnosti, dosáhnout dalšího vzestupu zemědělské výroby a tím i národního hospodářství, a tak zabezpečovat životní a kulturní úroveň pracujících. Vzestup zemědělské výroby povede k dalšímu upevnění svazku dělníků a rolníků, k dalšímu upevnění naší socialistické společnosti.

Poznamenávám, že uváděti zde všechny otázky o kterých bylo na sjezdu hovořeno považuji za zbytečné. Otázky tyto se týkají v celostátním měřítku. Chci jenom stručně uvésti kterak Komustická strana československa řeší otázky týkající se venkova a hlavně zemědělství. Pro každého občana republiky musí býti tato otázka jasná. „Zemědělství je základem státu.“! A hlavní odpovědnost za rozvíjení zemědělské výroby připadá vesnici. Dvanáctý sjezd býl zahájen 4 prosince a ukončen 8 prosince.

Přehled počasí a postup zemědělských prací a jiné.

Přehled počasí.

Měsíc leden. Počasí střídavé. Do poloviny měsíce menší mrazíky 5-8° pod nulou, většinou zataženo, občas déšť nebo sněžení. Ku konci měsíce bezmrazé ale chladné počasí.

Zemědělské práce: Vození a rozhazování chlévské mrvy.

Pálení slivovice. Zdejší pálenice je v plném provozu, od rána do rána, celých 24 hodin.

Zdejší pálenice je pobočný závod n.p. Fruta, Uh. Hradiště a je pod správou Jed. zem. družstva. Vedoucím je Drahomír Pípal. Zaměstnanci pálenice Frant. Kůdela, Martin Bartoš, Václav Dvořáček a Josef Zajíc. Do konce měsíce ledna bylo vypáleno asi 80.000 litrů slivovice. Z tohoto množství připadá pro JZD obnos asi 8.000 korun. O poplatcích jsem se zmíníl na straně 366-367.

Měsíc únor. Počasí jako v lednu. Menší mrazíky a plískanice. Bruslení a saňkování děti neužily. Ve dnech od 12 do 18 února byly sněhové vánice, ale silný vítr sníh rozmetál, takže se ve vrstvách neudržél. V západních oblastech státu hlavně na Šumavě, Jizerské pohoří a Krkonoše byly zachváceny prudkými vychřicemi a Šumava přímo orkánem. Vichřice natropila ohromné škody v lesích, zpřetrháno elektrické a telefoní vedení, spousty sněhu zatarasily silnice i dráhy, takže doprava byla udržována za největšího vypětí sil při uvolňování cest a dráhy. Některé horské úseky byly na určitou dobu pro dopravu uzavřeny. Měsíc únor nebýl příznivý pro venkovní zemědělské práce. Skončeno pálení slivovice.

Měsíc březen. Staré přísloví říká: Březen, za kamna vlezem. A letos se tato pranostika uplatnila. Spočátku měsíce bylo počasí deštivé. Dnem 13 března nastává obrat. Teplota poklesla na 8-10° pod nulou. Dne 15 a 16 března silné sněhové vánice, při tom celodení mráz 5-8°. Sněhová pokrývka 20 cm. Dne 19 března klidno, celodení mráz, ráno 12°přes den 5-8° pod nulou. A takové počasí se střídavě udrželo až do konce měsíce března. Minulý rok o tomto čase bylo již mnoho hektarů zaseto, letos prozatím se plánuje. Příroda poroučí, nedá se proti tomu nic dělat.

Měsíc duben. Dny měsíce dubna zpočátku jakoby dohrávaly zimní hudbu z minulého měsíce. Mraziky přestaly ale nastalo pravé aprilové počasí. Déšť a plískanice. Jest-li se jenom trochu ukázalo přizněvější počasí, hned se jej využilo k rozmetání umělých hnojiv po lukách. Traktory a secí stroje jsou připraveny, ale co platno, do pole se nedá vyjeti. Čas utiká jako voda a polní práce stojí. Předseda družstva Martin Hasoň říká: Už su z toho blázen, kdy už konečně bude čas k setí. Až sa ukáže čas, možeme sa sedřít. A takto mluví všichni družstevníci. Snad sa vyčasí. Dnem 15 dubna nastál radikální obrat. Vyjasnilo se, slunečko hřálo, teplota 15-18° a co den krásnější počasí. Vyjelo se z vesela do polí. Dne 22-25 dubna přímo letní počasí +25-27°. Velikonoční svátky jsou ve znamení krásné jarní pohody. Radostné práce všude, na polích i na stavbách. Blíží se První máj, Svátek Práce.

Měsíc květen. Až příjde máj, půjdeme v háj! Ale bohužel letos tomu tak není. Jak byly krásné dny v druhé polovině měsíce dubna! Ještě tak do 9 května a pak deštivo a deštivo a k tomu chladno. Polní práce ustaly načisto. Zatím co loni byla cukrovka touto dobou vyjednocena, letos teprve prvé lístečky se ukazují. A to už máme konec měsíce. Inu, počasí se naplánovati nedá! Jeden rok je dobrý, druhý naopak. Na konec to vždycky nějak dopadne. Jen trpělivost!

Měsíc červen. Do devátého června počasí obdobné jako druhá polovina května. Teplota se pohybuje na plus 6-12°. K tomu ještě studený severní vítr. Nebylo divu, že družstevnice jednotící cukrovku byly oblečeny v teplákoch, jako na podzim. Časté, byť i malé deštivé přeháňky, práci ještě ztrpčovaly. Desátého června nastává změna. Vítr ustál, teplota se lepší den ode dne, ráno 15-18°, přes den 26-30°. Senoseč je v plném tempu, rovněž další práce při cukrovce a bramborách. Třešně na čupech dozrávají. Dne 24. se prodávají a sice na jednom stromě za 10-40 Kč, to je podle velikosti stromu a úrody na něm a také podle nálady kupujících, tak jako na trhu. Z počátku za odhadní cenu a když se přichází ku konci, tak se přeplácí. Ale i tak jsou všichni spokojeni. Na jednom stromě je průměrně 15-20 kg třešní.

Měsíc červenec. Počasí střídavé. Je zajímavé, že téměř prvá polovina předchozích měsíců i měsíce července se vyznačuje zhoršeným počasím. Časté deštivé přeháňky, chladno. Teprve druhá polovina je ve znamení letní pohody. Teploměr ukazuje přes den 28-30°. Blíží se žně, ale obilí vlivem nestálého počasí, pomalu dozrává.

Měsíc srpen. Žně započaly 4 srpna s kosením rži a pak už to šlo jedno po druhém. Počasí bylo pravé letní, teplota se pohybovala ráno plus 15-18°, přes den 25-30°, někdy až plus 35°. Od rána do večera pracují samovazy a kombajny, na farmě hučí do 24 hod. Pozdní ozimní setba a také jarní setba a konečně špatné počasí v době vegetace, byly výsledkem nízkých hektarových výnosů. Nejvíce byla postižena pšenice. Místo plánovaných 22q po hektaru, dosaženo sotva polovina. Následkem tohoto poklesu není splněna dodávka na státní nákup a také bude omezena naturální dávka na pracovní jednotku.

Měsíc září. Zase jako v měsících předchozích mimo srpna, prvá polovina měsíce počasí deštivé. 17 a 18 září, celé dny prší. Ono je toto počasí velmi dobré, vždyť po celý měsíc srpen nepršelo a velmi teplým počasím je půda značně vypráhlá, je zapotřebí prováděti podmítku a připraviti orbu pro podzimní setí. Stalo se starým zvykem, po hodech kopati brambory. Jak se tato práce nenechá prováděti, jsou družstevnice nervozní. Není se co diviti. Práce je velmi

mnoho a téměř všechna sklízeň okopanin čeká, jako každoročně na ženské ruce. Čím dřív se tato práce vykoná, tím líp. Podzimní počasí bývá nestálé, dny se rapidně krátí. Druhá polovina měsíce je už lepší. Provádí se sklízeň brambor. Takové výnosy jako letos, ještě družstvo za své existence nedosáhlo. Je vidět, že se bramborům od počátku věnovala velká péče, což je nespornou zásluhou rostlináře soudr. Slamečky. Státní nákup splněn na 100% a pro potřeby družstva byla zásoba brambor zajištěna.

Měsíc říjen, doba sklízně brambor a cukrovky. Asi do 15 října skončena sklízeň brambor a přikročeno ku sklízni cukrovky. Počasí je pěkné, některý den přímo letní. Nedá se v celku o teplém počasí hovořit, je přece podzim a to jak říkali staří sedláci „podzim hraje“, Dnes tak, zítra onak. Aby práce se sklízni a hlavně odvozem cukrovky šla rychlým tempem, zavedeny jsou prémie. Jako příklad uvádím následující. Za odvoz cukrovky na skládku do Uh. Brodu byla stanovena norma: za 120q, 4 pracovní jednotky, t. j. v penězích 40 Kčs. Za každý metrický cent nad stanovenou normu, prémie 1 Kčs. Nebylo zvláštnosti, když traktorista z jedním pomocníkem odvezli nad normu dalších 120q i více. Také za odvoz skrajků byly propláceny prémie. Norma pro odvoz koňským potahem stanovena 45q, za každých dalších 45q jest prémie 10 korun. Výsledek? Každý se snažíl odvésti co nejvíc. Prémie se proplácely každý den. Tomuto způsobu se říká „hmotná zainteresovanost“. Tj. pochopitelné! Za dobrou práci, dobrá odměna.

Měsíc listopad. Deštivo, sněhové plískanice, v druhé polovině měsíce, mrazy. Je pravda, že do 15 listopadu se odvážela cukrovka a skrajky z polí, ale je také pravda, že šumické družstvo bylo jedno z prvních, které mělo do 15 listopadu skončenu sklízeň a zaseto téměř celou plánovanou plochu ozimin. Na tomto úspěšném skončení sklízně, mají zásluhu beze sporu ženy družstevnice. Plán býl: sklízeň se bude prováděti hon po honu a to tak, aby se stačilo s odvozem a aby řepa zbytečně nevysychala. To býl plán představenstva, respektive soudruha Slamečky. Ženy ale řekly: „Kopati se bude kdy je pěkný čas a né až bude padat sníh“! A vrhly se do práce! A pak prémie! Nebýti toho odhodlání a prémií, dopadla sklízeň jak v okolních družstvech, Nivnici, Vlčnově, Suché Lozy a dalších, kde cukrovka a né málo, na polích zamrzla.

Měsíc prosinec. Zimní, předvánoční a poslední měsíc roku. Od počátku až do konce, mrazy. Teplota poklesla na mínus 8-15°. Sněhová pokrývka 5 cm. Vcelku možno říci: Počasí bylo letos střídavé, polní práce postupovaly někdy i šturmovštinou, úroda obilí průměrná, okopanin dobrá, hlavně u brambor. Ovoce bylo málo, urodilo se trochu peckovin a to jenom v určitých zahradách, chráněných proti severnímu vítru. Třešní se urodilo průměrně. Ono je tomu z menší neb větší obměnou každým rokem. Naše obec neutrpěla žádnou živelní pohromu, takže můžeme klidně uzavříti přehled počasí i postup polních prací v roce 1962.

Kulturní život naší vesnice.

Taneční zábavy.

Je masopust, období tanečních zábav. První ples jest „Pracujících“ pořádaný vesnickou organisaci KSČ. Druhý, pořádá Čes. slov. červený kříž, třetí, myslivecký pořádá myslivecká společnost, čtvrtý Ples maškarní, pořádá Svaz české mládeže. Tradiční „babkování“ provedla Tělocvičná jednota Sokol, oddíl kopané. V průvodu, který provázela dechová hudba, bylo asi 50 masek. I když býl průvod neobvykle velký, celý ráz se vymkl z tradice slováckého babkování. To, co by mělo býti tradiční, bylo v tomto pořádání takřka úplně až na malé výjimky opomenuto. Hlavním cílem bylo, získati finance. O tradičním babkování se může čtenář dočíst v první kronice, kde toto velmi pěkně popisuje kronikář Cyril Šojdr.

Divadlo.

První divadlo v Kulturním domě sehrál Závodní klub pozemních staveb z Gottwaldova. Hra měla název: „Svadba sňatkového podvodníka.“

Druhé divadlo sehráli Ochotníci z Brna a mělo název „Hadrián z Římsu.“

Třetí, pod názvem „Lečka“, sehrálo Slovácké divadlo z Uh. Hradiště

Čtvrté a poslední tohoto roku bylo sehráto členy státního divadla v Praze a mělo název „Lišák Pseudolus“.

Mám-li zhodnotiti uvedená divadelní představení co do obliby našich občanů pak bych musél říci, že nejlepší hra byla „Lečka“ a pro vesnici se nehodící byla hra poslední. Tuto kritiku přijal jak vedoucí tak i učinkující souboru, za opravněnou.

Besídka.

Učitelský sbor se žáky zdejší školy, uspořádali pěknou předvánoční besídku v sále Kult. domu. Na jevišti se v malebném běhu střídaly skupiny žáků od těch prváčků až po poslední ročník. Tomečky, hry, zpěvy, ukázka tělocviku, básničky, krátké výstupy, to vše tvořilo nádherný obraz a v dobré pohodě strávené večerní tři hodiny. A když na závěr vystoupila skupina děvčat s učitelem soudr. Procházkou a zazněl sálem sborový zpěv, tu velký potlesk zahřměl sálem. A že tato Besídka byla předvánoční, ukončena byla také předvánoční písničkou:

Vánoce, vánoce přicházejí, zpívejte přátelé

Vánoce, vánoce přicházejí, šťastné a veselé!

Kino

Tento rok se promítají filmy v sále farní dvorany, doufáme, že rok poslední. Přístí rok bude snad kino umýstěno v Kulturním domě! Stávající kino promítá filmy dvakráte za týden, mimo dvouměsiční přestávku a to měsíc červenec a srpen, kdy je jednak nejvíce práce na vesnici a za druhé, nejdelší dny a krátké noci. To znamená, že večér by se muselo začínat tak asi o 21 hodině a to je už hodně pozdě. Návštěva kina by byla velmi malá a získané vstupné by v žádném případě nekrylo režii provozu a poplatek za film. Co se návštěvy kina týká, bývá průměrná a záleží na tom, jaký film se promítá. Velká většina zvláště mladých návštěvníků zná mnoho filmů z jiných kin a tito dělají pak propagandu a to buď kladnou nebo zápornou. Oblíbeny jsou filmy jednak české maďarské a rakouské, pak sovjetské a švedské. Už méně francouzské a americké. Záleží na tom, co film uvádí a také na tom, jak kdo dovede děj filmu ohodnotit.

Kultura bydlení.

Touto otázkou se nebudu obšírně zabývat. Téměř kadý rok v této knize zaznamenávám přírustek novostaveb, nadstaveb a přestaveb. A to považuji za dobré znamení zvyšování životní a kulturní urovně našich občanů. Je samozřejmé, že každý, kdo se odhodlá ku stavbě rodiného domku a nebo k jakémuko-li zlepšení domků starších, dělá tak, aby měl příjemné bydlení, jak se říká, se vším kompfortem. Že rok co rok přibývá obyvacích pokojů, koupelen, domácích vodovodů a prádelen, že se každou chvíli objeví na střeše televizní anténa, to jsou nejlepší důkazy toho, čemu říkáme Kulturní bydlení. Stačí se podívati do mnohých novostaveb a je obraz hotový.

Poměry lidopisné.

Vítání do života.

Jak již s předešlých zápisů vyplývá, jest v naší obci zřízen obvodní matriční úřad pro obce Šumice, Rudice a Nezdenice. V naší obřadní síni se konají občanské sňatky snoubenců z uvedených obcí. Mimo sňatků se zde koná také Vítání do života novorozeňat, ale jenom z naší obce. V obcích Rudice a Nezdenice se tato slavnost koná na Národním výboře té které obce, za přítomnosti obvodního matrikáře ze Šumic, soudr. Josefa Slívy. V tomto roce bylo Přivítáno v Šumicích 21 dětí v Rudicích 11 a v Nezdenicích 9 dětí.

Narození.

Letos se narodilo 24 dětí, téměř všechny v porodnici Okresního ústavu národního zdraví v Uh. Hradišti.

Zlatá svadba.

Do obřadní síně se dostavili manželé,

Jan Kandrnál a jeho manželka Barbora, rozená Slívová,

aby zde slavnostně obnovili manželský slib, který před padesáti léty poprvé sobě učinili. Je to hezká řádka let společného života, který sebou přinesl mnohou radost i starost. Žádný z manželů neoplývál vezdejšími statky ale věrná láska překonala všechny ty trampoty stavějící se do cesty jejich společnému životu. Vychovali 3 děti (2 děvčata, 1 chlapce) synovi dali vzdělání, je učitelem, jedna dcera je provdána mimo naši obec, z druhou, která předčasně ovdověla, dožívají svoje léta. Dědeček Kandrnál býl a doposud je zedník důchodce. Býl několik let, v Argentíně, pracovál na mnoha stavbách na Slovensku a před první světovou válkou v Maďarsku a Ostravě. Zkrátka proletář od narození. U příležitosti jejich zlaté svadby, přejeme jim do dalších let mnoho zdraví a pokojného stáří. Vždyť si toho plným právem oba zaslouží.

Uvedené slavnosti organisuje sbor pro Občanské záležitosti.

Úmrtí.

Tento rok zemřelo 21 osob. Nejmladší 1 rok, nejstarší 87 let, průměr stáří 64 let.

Nejstarší občané.

Babička Anna Tlachová 92 let, Matěj Volařík 87 let.

Závěr roku 1962.

S uspokojením můžeme konstatovati, že naši obec v tomto roce nepostihla žádná živelní katastrofa, zhoubný požár nebo epidemické nemoce. Že si trochu zařádila chřipka, tato řádila téměř na celém území republiky. Že se naši občané starají a možno říci až mnoho starají o svoje zdraví, toho jest dúkaz každodení návštěvy Zdravotního střediska v Nezdenicích, ku kterémužto obvodu i naše obec přísluší. O těchto pacientech nemocných i méněnemocných by mohla mluviti lékařka Dr. Exnerová. Žádného pacienta lékařská prohlídka nic nestojí, tak proč by neskusíl, zdali přece jenom doktorka nějakou nemoc nenajde. Dobré bude, když budu aspoň pár dní „marod“, něco si doma udělám a nemocenské dávky dostanu. A nebo, vyhnu se práci v Jednotném zemědělském družstvu. Šak on to kdosi za mňa udělá! Kdyby se mělo za

každou návštěvu u lékaře platit a k tomu i za léky, možná že by čekárna Zdravotního střediska občas zela prázdnotou. Vzpomínám si na jedno povídání, které bylo za rámečkem v čekárni lékaře Dr Kovaříka v Uh. Brodě. Bylo tam napsáno následující: Ve třech obdobách se lékař zračí! Andělem když k nemocnému kráčí, Bohem, může-li mu zdraví vrátit, ďáblem, ma-li se mu za to platit. Takové to skutečně před dvaceti léty bylo. Nemocní byli, ale nebylo mnohdy peněz pro lékaře a na léky. Péči Komunistické strany československa a vlády republiky, tyto starosti naším občanům odpadly. Je zapotřebí, využívat zdravotních zařízení, jenom né prosím, nezneužívat. Je si třeba uvědomiti, že každé zneužívání jakéhoko-liv zařízení je poškozování zájmů celé naší socialistické společnosti. Že žijeme v klidu, bezestrachu, že bude válka o které rádi hovoří naši sousede v Západním Německu, děkujeme a jsme vděčni našemu věrnému spojenci a ochránci, Velkému sovjetskému svazu a naším spojencům, zemím socialistického tábora. Náš lid chce a buduje cestu míru a my věříme, že po této cestě chtějí kráčet pracující celého světa. Jest naším vroucím přáním. Psáti v kronice o životě šťastném a spokojeném naších občanů, jenom nikdy né o věcech smutných a hlavně né o válce. Válku jsme prožili za mého života dvakráte. A ta třetí by byla hrozná! Nechť holubice míru jest trvalým symbolem pro všechny národy světa, nechť zní zpěv radosti v naších vesnicích, městech a v celém světě. Tímto upřimným přáním uzavírám zapisy v kronice roku 1962.

V Šumicích, 20. ledna 1964. Zapsál: Ludvík Kubáň,
kronikář.

Poznámka. Následují zápisy z roku 1963.

ROK 1963.

Úvod

Třináctý rok zahajuji se zápisi v kronice naší obce, po třinácté se zamýšlím jak seřadit zajímavé události které se tohoto roku udály. Nebudou to záznamy které by obsahovaly senzace, to né! Spíše budou takové, jak je život na vesnici přináší a jak je ta která událost širší veřejnosti přijímána, jakou měla odezvu a také trvalejší vzpominku. Doba třinácti let je velmi krátká v našem životě a přece i za tak krátkou dobu se velmi, velmi mnoho v naší obci změnilo. Každý uplynulý rok přináší zprávy většího nebo menšího rozsahu určitých novostí které se v roce udály. Člověk, žijící v normálním běhu denního života, ani nepozoruje, že se kolem něho něco děje a to, co se děje, považuje za samozřejmost. Jinak se na zvláštní události a nebo změny na vesnici dívá a tyto sleduje ten, jehož úkolem je, zachytiti je pérem, písmem, pro budoucnost. Samo o sobě nic nepříjde. Vezměme několik větších událostí za uplynulá léta: Obecní představenstvo a starostu obce! Tuto funkci převzál Místní národní výbor v čele s předsedou MNV. Soukromé podnikatele, živnostníky, obchodníky! Buďto jsou přičleněny k národním podnikům a nebo ku komunálním podnikům. Soukromě hospodářící zemědělci! Sloučeni v Jednotném zemědělském družstvu. Těchto málo příkladů udává velkou změnu na každé vesnici, městě a v celém státě. A co se změnilo za posledních páru let mimo z horauvedených příkladů významu celostátního, jenom v naší obci?

Vezmeme to tak trochu po pořádku: Tam, kde stojí budova čekárny na dráze, stávala dřevěná boudečka né větší jak 2x2 metry. Cesta na hřbitov byla horší cesty polní, dnes je se žulových kostek, hřbitov, bez ladu a skladu, dnes je upraven radost se podívat, státní silnice průtahem obce, dříve, za sucha mračna prachu, po dešti, bláto stříkalo do oken, dnes dlažba z žulových kostek, dříve bažiny se smraďutou vodou v kolika místech po vesnici, močůvka tékla pod vráty, dnes kanalisace téměř v celé obci, úprava chodníku v celé obci, s farských stodol upravena místnost pro kultůrní účely, ve škole zřízeno hygienické zařízení, a co stavba kultůrního domu, pohostinství, samoobsluhy, přístavba školy (polytechnická dílna, jídelna a kuchyně), překrytí potoka a úprava návsi u kultůrního domu. Kolik přibylo nových rodiných domků, kolik bylo domů přestavěno, zmodernisováno?

A co říci o změně v odívání, bydlení a vůbec o životní úrovni obyvatelstva? Proč rapidně mizí krásný šumický kroj? Mužský už zmizel snad úplně. Kolik rodin bydlí ještě v jedné místnosti s hliněnou podlahou, pecí a velkými kachlovými kamny, kam se poděli obecní chudí, kteří chodili ještě před páru léty (až do roku 1945) jednou za měsíc dům od domu, řekl bych po žebrotě o trochu mouky nebo pár halířů odříkávati, co chodili s kolovrátkem (verklem) dům od domu, od vesnice k vesnici? I u nás takoví byli! Kandrnál, Paták. Byli to chudáci, život je k tomu nutíl! Kolik bylo před páru léty v domácnostech radiopřijímačů? A kolik domácnosti je dnes bez nich? O televizorech nemluvě! A tak bych mohl pokračovati ještě mnohem déle. Mnohý snás buďto z části zapomíná na doby uplynulé, vžil se do současnosti a mladí lidé, neznalí minulosti a života i svojích rodičů, nedovedou si představit, jak tomu před nedávnem bylo a vyprávění o tehdejším životě jest pro ně nepravděpodobné. Starší občané, dnes tak padesátiletí a starší, nechť jsou to řemeslníci nebo zemědělci, nejlépe poznají změny, kterés e v posledních létech udály. A mnoho z těchto změn jest zapsáno v této kronice a doba před rokem 1945 jest zapsána v kronice první, která je uložena v kanceláři Národního výboru. Až uplyne dalších patnáct, dvacet let, zase budou nové změny i na vesnici a možná, že dnešní mládež, bude pak porovnávat ten rozdíl mezi rokem 1963 a rokem 1980. Že k tomu dojde, o to se postará stále vyspělejší věd a technika. Jenom aby národy žily v míru, aby vyspělá technika sloužila ku blahu všeho lidu na celém světě. Lepší je psáti do kroniky události radostné, než-li žalostné.

Bude mojí snahou, abych alespoň stručně zachytíl co se událo v naší obci tohoto roku, jak jsme pracovali na společném díle a také jak jsme se společně těšili ať na zábavě taneční, nebo divadle, koncertě a kině a vůbec v družné zábavě. Vždyť to vše patří k životu vesnice. S tímto úmyslem budu pokračovati na dalších stránkách.

Část I. Zemědělství.

Výroční členská schůze JZD.

Dne 1. února 1964 v odpoledních hodinách, zaplnil se sál kulturního domu našimi družstevníky i nedružstevníky, aby vyslechli zprávy funkcionářů představenstva Jednotného zemědělského družstva o výsledcích hospodaření v roce 1963 a plánováním pro rok 1964. Jelikož zahájení výroční schůze bylo stanoveno na třináctou hodinu a v tuto dobu bylo málo členů přítomno, bylo zahajení o více jako hodinu opožděno, tím se stalo, že celý program schůze nebýl vyčerpán. Zbývající body programu a hlavně plán výroby a finanční, budou projednány na příští členské schůzi, to je ku konci měsíce února 1964. Přítomní členové byli seznámeni z hospodařením družstva v roce 1963, kteroužto zprávu přednesl hlavní účetní s. Stupňánek. Uvádím podstatnou část hlavních ukazatelů hospodaření.

Naše zemědělské družstvo hospodaří na 1.048 ha zeměděl. půdy, z toho 795 ha orné.

Záhumenkaři hospodaří na 99.36 ha " " z toho 75.70 ha orné

Družstvo má ku dni 31. 12. 1963, 226 členů.

Celkový majetek družstva jest ku dni 31. 12. 1963 Kč 11,558.189.16

Finanční plán býl splněn následovně:

a) tržby v rostliné výrobě, plán 1,065.436, splněno 1,090.107, v roce 1962, 658.376- Kčs

" v živočišné výrobě, " 2,188.700, " 1,773.421, " 1962,2,045.398- Kčs

ostatní tržby " 548.300, " 1,067.041, " 1962, 687.010- Kčs

celkem splněno 3,930.569- Kčs 3,390.784- Kčs

Jest tedy výsledek tržeb oproti předešlém vyšší o 539.785- Kčs

Zvýšená tržba se projevila ve výrobě rostliné a v ostatních tržbách, zatím co tržba ve výrobě živočišné poklesla oproti roku předcházejícího o 271.977- Kčs.

Tento značný pokles zavinilo nesplnění smluvních dodávek živočišné výroby.

Plán dodávky hovězího masa činil	695q	splněno 473q	méně o 222q
vepřové maso	" 730q	" 487q	" o 243q
maso drůbeže	" 30q	" 14.7q	" o 15.3q
mléko	" 360.000 litrů	" 315.131l	" o 44.869l
vejce	" 185.246 kusů	" 165.149 Kusů	" o 20.097 Kusů

Plnění dodávek rostliné výroby.

Pšenice… plán	990q	splněno 1.265q…	více o 275q
Žito (réž) "	982q	" 770q..	méně o 212q
Ječmen "	591q	" 710q…	více o 119q
Brambory "	1.600q	" 1.644q…	více o 44q

Cukrovka " 19.250q " 14.744q.méně o 4.506q

Z uvedených ukazatelu je zřejmé, že dodávky živočišné výroby nebyly podle plánu ani v jednom produktu splněny a ve výrobě rostliné jenom u pšenice, ječmene a brambor. Oněch 212q žita a 45 vagonů cukrovky, nenahradí dodávky nad plán. Dobrého výsledku bylo dosaženo jak je zřejmo u ostatní tržby a výnosů, kde je oproti plánu o 518.741- Kčs více. Zde se počítají příjmi za práce potahové a traktorové, za dopravu nákladnimy auty, práce přidružené výroby (kovář, sedlář, ovocnářství a t. d.) dále jsou to tržby za neplánované produkty jako ranné brambory, zelenina, česnek, cibule, len semeno a stonky a další produkty. Snahou vedoucího rostliné výroby a plného pochopení pracujících v rostliné výrobě a v neposlední řadě příhodného počasí, bylo dosaženo letos dosti dobrých hospodářských výsledků. Pro členy družstva a v našem případě hlavně pro družstevnice, které nejvíce se na práci v družstvu podílejí, ať je to ve výrobě živočišné, nebo rostliné je otázka peněz. Co bude za jednu odpracovanou jednotku! Letos byla přece lepší spokojenost.

Plánovaná jednotka byla 8 korun, proplácela se 12 korun a to už něco znamená! K tomu na kžadou odpracovanou jednotku 1 kg obilí v hodnotě 1.24 Kčs, tedy celkem v peněžní hodnotě 13.24 Kčs na jednotku. Mimo toho byly ještě nějaké prémie za včasné a dobře obdělání cukrovky, prémie ve žňových pracích a sklízni brambor, celkem vzato, spokojenost oboustraná. Že to v rostliné výrobě letos klapalo, jest nespornou zásluhou vedoucího rostliné výroby, soudruha Slamečky. Jest odborníkem v této věci a dobrým organisátorem práce. Nemám v úmyslu podceňovati schopnosti vedoucích výroby živočišné. Není vždycky v jejich moci dosáhnouti dobrých výsledků. Jest přece bezesporu, má-li se dosáhnouti dobré dojivosti mléka, dobré snůšky vajec, dobrých přírustků jatečného dobytka ať hovězího nebo vepřového, musí k tomu býti jadrná krmiva. A těch se našemu družstvu, bohužel, nedostává.

Doufejme, že i tato otázka dosáhne příznivějších výsledků k radosti vedoucích činitelů i ku spokojenosti družstevníků. Orná půda se vyrovnává, již se staví brázdy uzkých políček vyrovnávají snad i úrody budou lepší a pak snad i více zůstane pro živočišnou výrobu.

Výroční schůze skončila, ale neskončila slavnostní nálada. K dobré náladě přispěla bohatá hostina kterou představenstvo družstva připravilo. Družstevnice napekly dobrých vdolečků, řezníci připravili o život tučné vepříky, kuchařky maso z vepříků chutně zpracovaly, k tomu knedlík a zelí, uherskobrodské pivo, slovácká slivovice a aby to bylo ještě veselejší, dechová hudba. A kde hraje dechovka, tam se také tančí a zpívá. Tak tomu bylo v kulturním domě dne 1. února i po půlnoci dne 2 února 1964. Společně, družstevníci i né členové družstva se na práci celý rok podíleli, společně se pobavili, pohostili i zatančili. A tak tomu má býti. Všichni plujeme na jedné lodi, všichni jsme děti vesnice. Proto ať „vesnice zpívá, vesnice hlaholí, krajem zaznívá daleko do polí, vesničko krásná kdo by tě neměl rád, vždyť jsi nás matičko naše dovedla vychovat“.

Postup zemědělský prací

Letos se polní práce vlivem dlouho trvajících mrazů značně opozdily. Staré přísloví, březen za kamna vlezem, se letos plně uplatnilo. Přesto že mrazy povolyly na mínus 5-81 je země promrzlá do hloubky 120 cm. Jest-li na svatého Řehoře, čáp letěl od moře o tom pochybuji. A tak, pokud počasí trochu dovoluje, rozmetávají se umělá hnojiva po loukách a pastvinách, vozí se chlévská mrva a trpělivě se čeká až jarní sluníčko rozehřeje zmrzlou půdu a pak už to půjde. Letošní zima byla krutá a dlouhá. Ovlivnila dopravu i výrobu v průmyslu a v dolech a nadělala hodně škody i v zemědělství. Sněhu bylo poměrně málo, takže oziminy a řepka silnými holomrazy značně utrpěly ve svém vývinu. Náhlý přelom v počasí nastál v posledních dnech měsíce března. Půda rychle rozmrzala a osichala a už aj začátkem dubna vyjely traktory se secímy stroji do polí. Do konce měsíc dubna bylo krásné jarní počasí, takže

do této doby skončeno setí jařin, cukrovky i sadba brambor. Ještě dříve, než-li provedena sadba brambor, soustředěny družstevnice ku sadbě česneku a cibule v tratí „Pod brodskou“.

Svátek Práce, První máj, jsme přivítali skutečně podle názvu tohoto měsíce, v květu. Ovocný strom se oděl do slavnostního šatu, kvetly jabloně, hrušně i peckové stromy ovocné.

Bohužel, krásné jarní počasí se náhle změnilo v bouřky a notné lijavce. Jedno staré přísloví říká: Nechval den ráno, ale až večír! Tak tomu bylo i letos. Ráno pěkně, do večera bouřka a pořádná sprcha. Na polích stojí voda v nižších polohách. Místy cukrovka ukazuje zelené lístečky, to znamená, že je zapotřebí prováděti první kultivaci. Ale jak? Půda je jako břečka. A k tomu ku všemu ještě krupobití dne 15 května dopoledne. O tomto v dalším zápisu. Obrat k lepšímu počasí nastává dnem 20 května. Téměř tři týdny opožděná práce, pilně se dohání. A že práce bylo mnoho, o tom ví každý zemědělec. Obdobně, jak v měsíci květnu, jest tomu i v červnu. Bouřky, lijavce. S trpělivosti se očekává každá vhodná chvíle aby se využila k opozdívající se práci. Nadchází doba senoseče, očekává se vhodné počasí pro tuto sklízeň. Konečně se mraky rozptýlyly, slunce mile hřálo, teploměr vyskočil na 24-28°. A tak vesele do toho! Jednocení řepy, okopávky řepy, česneku, cibule, kosení a sušení pícnin, svážení, skrátka polní práce v plném tempu. Blíží se měsíc červenec. Ozimný ječmen dostává nažloutlou barvu, hrách v trati v „Krůžku“ povážlivě vadne a to znamená, že brzy začne sklízeň.

Dne 10 července rachotí traktory se samovazy na láně ječmene a v „Kružku“ řady družstevnic sklízejí hrách, který jak říkají, se letos velmi dobře vydařil. Soudruh Slamečka, vedoucí rostlinné výroby se spokojeně usmívá. Všecko, co se teď sklízí, přináší dobré výsledky. Hrách, ranné brambory, česnek, obilí a cibule i len dávají dobrou naději na spokojenost družstevníků. A né jenom družstevníků, ale i nedružstevníků. Značná část občanu bezzemků, nebo těch kteří obdělávají 5-10 arů pozemků, se zapojila dobrovolně do práce jak k obděláni cukrovky až po sklízeň, tak i do další sklizňové práce. Vždyť jenom školní mládež posledního ročníku má 50 arů cukrovky od první až do poslední práce. Mimo této práce pomáhá při sklízni dalších plodin. Žňové práce proběhly za velmi krásného počasí. Za celou dobu sklízně vůbec nepršelo. A sklízeň byla letos dobrá. Kosilo se jak kde bylo možno: Jednofázovým i dvoufázovým systémem, a obilními kombajny. Nejsou ještě lány tak vyrovnané, aby se všude mohlo sklízet velkými stroji, ono přece ty staré brázdy úzkých políček dělají dolinky a v těchto by zůstalo mnoho obilí nepokoseného, neb lišta kombajnu je přece jenom dlouhá, neohne se.

Rovněž i práce podzimní provedeny uspokojivě. Úroda brambor byla letos velmi dobrá, ba proti minulým létům, přímo rekordní. Ani sklízeň cukrovky by nebyla špatná, kdyby byla včas a všechna obdělána. V předchozích řádcích jsem se zmíníl, že do práce se zapojila značná část občanů, hlavně žen, nedružstevníků. Každý pracovník (pracovnice) měl přidělen určitý dílek cukrovky k obdělání. Družstevnice 40-45 árů, nedružstevnice 5-10 arů. Devadesát procent cukrovky bylo takto obděláno. Bohužel, oněch 10% zůstalo bez odbělání, zarůstlo plevelem a na konec se zaoralo. Proč? Inu proto, že mnozí družstevníci se ani nešli na svůj dílek podívat. Práce se odbyla výmluvou, někdy oprávněnou, někdy neoprávněnou. Nejčastější výmluvou je nemoc a pak je to stáří, a malé děti a v neposlední řadě „nechuť“.

Staré přísloví říká: Lepší je výmluva než groš! „Šak on to gdosi aj za mňa udělá“! Jenom že neuděla! Představenstvo družstva přihlíží k těmto řekl bych povážlivým případům a žádá jenom tolik aby né 40-45 árů, ale alespoň polovina cukrovky byla obdělána, nic více.

Vždyť přece je ještě mnoho další práce kterou musí ženské provesti mimo oněch 45 arů cukrovky. Jak se u nás říká: Někdo chytrečí na úkor druhého. Výsled? Jak jej uvádím. Sklízni cukrovky, brambor, krmné řepy jsme ukončili polní práce, na kterých se velkou většinou podílejí ženy. Od jara do pozdních podzimních dnů nastupují klidně společně nebo jednotlivě

do práce všude, kde je zapotřebí. Mladé i starší robečky a i takové, které dosáhly titulu „babička i prababička.“ Jako příklad uvádím několik starších babiček, kterým mnoho do sedmdesátky mnoho neschází: Kristina Bachůrková číslo 41, Anděla Gajdošová číslo 42, Marie Vaculínová číslo 60, Františka Šojdrová číslo 227, Františka Synčáková číslo 106, Anna Stehlíčkova číslo 38, prababička Františka Lekšova číslo 59, která již překročila sedmdesátpět let a mnoho dalších, které vkročily do šedesátky. Ty jsou vzorným příkladem těm mladším spolupracovnicím i těm, kteří se snaží polní práci vyhnout.

Nesmím zapomenout na naši mládež, chlapce a děvčata. I oni se letos zvláště dobře do polní práce zapojili, hlavně o žních a při sklízni brambor. A naši občané, pracující v průmyslových závodech neopomenuli ani jednu příležitost k práci v družstvu ať to bylo v sobotu nebo v neděli, věnovali dny dovolené, místo odpočinku z chuti do práce. Vždyť všichni pracujeme pro sebe a na svojém a hlavně pro celou společnost. A tak to má býti!

Nečekaný host.

Krůpobití.

Dne 15 května. Od samého rána obloha zatažená černými mraky, které se poznenáhlu měnily v barvu hnědou. Vzduch býl dusný, teplý. Mračna, táhnoucí se od východu nevěstila nic dobrého. Určitě příjde pořádný liják, né-li něco horšího. Kolem desáté hodiny se povážlivě setmělo, v zápětí zaburácél hrom, blesky se křižovaly, přihnál se silný vítr. Velké, husté kapky déště se řinuly z hnědých mračen. Znovu zaburácel hrom. Větve stromů, oběžkané plody se kterých před páru dny opadl květ, ohýbaly se pod prudkým nárazem větru. Z mračen jen se lilo. V zápětí se déšťové kapky změnily v kousky ledu. Napřed v drobné a čím dále ve větší až do velikosti lískového ořechu a to tak hustě, že v páru minutách byla země pokryta vrstvou 7 cm silnou jenom z krup. Ustaly kroupy, následovalo současně průtrž mračen.

Spousty vody hrnulo se po celé šíři lánu. Předslatinou kde byla naseta jařina a pšenice. Celý děj se odehrál ani né v půl hodině. Následky však byly smutné. Krásně vzešlá pšenice i jařina, řepa a jetelina, úplně rozbité kroupamy, ovocný strom zbaven mladých lístků i z velké části plodů. Smutně prohlížel předseda družstva a vedoucí rostlinné výroby zničené kutury. Přišla komise, která na místě samém, ještě tentýž den zhlédla co za necelé půl hodiny natropily kroupy. Je pravda, že veškerá úroda je pojistěna a škoda na kulturách odhadnuta na devadesát procent, ale což peníze nahradí naději, která byla do úrody vkládána? Jako laik jsem se dívál na tu spoušť jinak než-li odborník. Podle mého názoru nezbylo by nic jiného, než-li znovu něco zasít aby byla jakási náhrada za utrpěnou škodu. Jinak ale soudíl odborník, v tomto případě pantát Pípal. Ten řekl: „Kdyby tato pohroma přišla o měsíc později, kdy je obilí ve sloupcích (ve stéblech) to by bylo horší, pak by bylo už po naději. Teď ještě nemusí být tak zle. Trochu umělých hnojiv a příhodné počasí a ono se to vyléčí. No co se jetelin týká, zde už velká naděje není. A pantáta Pípal měl pravdu. Udělalo se tak jak říkál a úroda pšenice byla dobrá, méně však jařina a jetelina i když se trochu spravila byla slabá a řídká. Také cukrovka se dosti dobře vyléčila. Zatím, co v Malém poli a to ani né po silnici a v části horní části obce řádila uvedená pohroma, ostatní katastr a dolní část obce byly tohoto nevítaného hosta, ušetřeny. Téměř v tomtéž rozsahu jenom slabším, opakovalo se dne 17. května. Kroupy byly větší než zrna hrachu, za to notný lijavec provázen hromobitím. Příroda si zahrála v májových dnech. Na konec všecko dobře dopadlo. Družstvo obdrželo určitý obnos z pojištěné částky na úhradu škody a příroda rovněž nahradila co se považovalo za zničené.

Milí hosté.

Turisté ze Sovjetského svazu.

Přijedou k nám turisté ze Sovjetského svazu, roznesla se zpráva po celé vesnici. Je to už zajištěno okresním sekretariátem svazu československosovjetkým přátelstvím. Dne 5. dubna odpoledne budou našími milými hosty. No, na toto přivítání se musí naši občané jaksepatří připraviti. Organisátorem se stál výbor místní odbočky svazu. Spolupracovali, Místní národní výbor, Představenstvo Jednotného zemědělského družstva, Výbor žen, škola, Osvětová beseda, zkrátka každá korporace se hleděla zůčastnit těchto příprav. Padlo prase, pekly se vdolečky, dovezlo se víno, obstarala se slovácká slivovice, zajistila hudba, soubor slováckých písní a tanců „Olšavan“ z Uh. Brodu, školní mládež pilně cvičí básně a zpěvy, zkrátka všecko je v plném tempu. Nadešél očekávaný den, 5. dubna. Přijeli autobusem z Gottwaldova, doprovázení naším občanem ing. Zdeňkem Vlčkem, který je zaměstnán u okresního národního vyboru tamtéž a býl touto funkci pověřen. U kulturního domu očekávali milé hosty představitelé veřejného života a představitelé korporací. Milí hosté uvedeni do sálu kulturního domu slavnostně osvětleného, v průčelí sálu transparent z nápisem: Buďte nám srdečně vítáni! Do zdravstujeť vječnája družba! Sál se pomalu zaplňuje občany, kteří ve svatečně oděných šatech přicházejí přivítat naše milé a vzácné hosty. Na podiu nastoupila krojovaná dechová hudba. Předseda Místního nár. výboru vřelými slovy hosty přivítál, jeho slova tlumočí v ruském jazyku učitelka ruštiny na naší škole soudružka Surá. Za přivítání poděkovál vedoucí výpravy v ruském jazyku do češtiny přeložila tlumočnice která výpravu doprovázela. Sálem zní bouřlivý potlesk. Na jeviště jako první zahajili kulturní vložkou žáci zdejší školy. Básničky a písničky. Načež nastupuje Soubor lidových písní a tanců. Slovácké pěsničky doprovázené cimbálovou muzikou, rej slováckých tanců, střídají se jeden za druhým doprovázení dlouhotrvajícím potleskem. Na závěr vystoupení sešli šohaji i děvčata z jeviště do sálu a naši milí hosté museli tančit.

O přestávce předloženo pohoštění, které naše kuchařky připravily a pak při vínečku i slivovici za doprovodu dechovky nastala družná zábava. Jak kdo uměl, tak se dorozumívál. Něco rusky, něco česky a zbytek úsměvem a objímáním. Tančilo i zpívalo se skrátka, veselo bylo!

Než co naplat. Každá písnička i ta nejdelší má konec. Tak i naše společná zábava se končila. Vzácní hosté se připravují na rozloučenou. Jejich jménem se s námi loučí a za velmi srdečné uhostění, přivítání a krásnou zábavu srdečně děkuje vedoucí výpravy. Za naši obec poděkovala za milou návštěvu soudružka Surá. Ohromný potlesk burácí sálem. Nastalo loučení. Vřelé stisky rukou, objímání a neschází ani vřelý přátelský polibek. Na otázku, jak se Vám mezi námi líbilo, byla ode všech stejná odpověď:

Očiň charašó, spasiba za vsjo! A my se loučíme vřelými slovy:

Do svidanja dorogi drzy do svidanja!

Je jedna hodina po půlnoci, autobus z milými hosty odjíždí z naší obce. S výpravou přijelo 31 osob. Většinu tvořily ženy učitelky a úřednice, rovněž muží učitelé, ale většina technici různých průmyslových závodů z Leningradu a Volgogradu. Všichni ve stáří 30-50 let, velmi milí a veselí. Inu rusové, naši! Prožili jsme s nimi krásný večér, na který bude každý dlouho vzpomínat.

Dobývání vesmíru.

Kosmonauti.

Jako kluci i když jsme byli už dospělejší, rádi jsme četli fantastické romány které pro mládež napsál Julius Verner. Těmto románům se také říkalo „utopistické“. To asi proto, že, buďto děj, o kterém je psáno je vymišlen a nikdy se neuskuteční a nebo se uskuteční v daleké budoucnosti. Verner zavedl čtenáře na letiště kde byla připravena jakási „Vzducholoď“ ve které se letělo kolem světa, spustíl čtenáře „Čtyřicet míl pod moře“, a už si člověk ani nepamatuje na všechny ty romány, které se dychtivě četly a zdály se nám, že to, co je psáno, nikdy pravda nebude. Tea z Harbou asi Angličan, napsál fantastický román „Paní na měsíci“. Hrdinou románu je Helius a žena Mira. Nebudu zde popisovat děj tohoto románu, ale dovolím si alespoň jednu větu z něho napsat: „Helius trhl pákou zapalovače, meziplanetární loď se zdvihla s běsnícím, vyjícím zaduněním pekla, tancujíc po plamenech, stále výše a výše do hlubin oblohy“. Tento román býl vydán v roce 1930. Proč zde, v naší obecní kronice o těchto románech píši? Inu proto, co se nám kdysi, před 40-50 léty zdálo nemožné, dnes je skutečností. Na straně 416 jsem napsál o „Letu do vesmíru“. Hrdinové, kosmonauti byli vesměs mužové. Dne 18 června tohoto roku býl celý svět překvapen dalším hrdinstvím. Sovjetský svaz vypustíl do vesmíru další v pořadí pátou kosmickou loď s kosmonautem, podplukovníkem Valerijem Bykovským a dne 19 června, to je druhý den se vznesla do vesmíru šestá kosmická loď a v ní, žena, Valentína Tereškovová. Obdivujeme veliké hrdinství sovjetských kosmonautů, ale z nesměrnou uctou obdivujeme hrdinství mladé dívky, kosmonautky. Zpráva o letu kosmonautky ohromila celý svět. Do sovjetského svazu přicházelo množství pozdravných depeší jednak radě ministrů a Ústřednímu svazu komunistické strany a hlavně, hrdince kosmonautce Valentíně. Všichni kosmonauti štastně přistáli po vykonání určitých cílech na určitých místech rodné země. Valentína Tereškovová, byla hostem v naší vlasti, na pozvání vlády a Výboru žen. Tato cesta, kterou Valentina do naší republiky vykonala byla první po šťastném letu vesmírem a také první za hranice svojí vlasti. Jest samozřejmé, že se jí dostalo u nás triumfálního uvítání. Během těch páru dní, které jí věnovali svoji lásku a obdiv a také mnoho vzácných darů. Byla rovněž hostem presidenta republiky v jeho letním sídle. Na podzim tohoto roku se provdala za kosmonauta Nikolajeva. Kosmonautskou svatbu uspořádál předseda rady ministrů soudruh Chruščov s chotí. Valentina navštívila mnoho zemí i s chotěm, poslední její cesta v tomto roce byla do Anglie, kde obdržela vysoké vyznamenání.

Na závěr této zprávy bych chtěl připomenout: Fantastické romány Julia Vernera staly se dnes skutečností a není daleká doba, kdy se uskuteční i fantazie románu Tea z Harbou, že bude člověk i na měsíci a možná i Paní Valentína Tereškovová dokázala, že i žena může býti hrdinkou dne. Žijeme v době vysoké techniky, v době atomového věku!

Zpráva, která otřásla celým světem.

Smrt Amerického prezidenta Kenedýho.

Dne 21. listopadu roznesla se celým světem smutná zpráva o tragické smrti ameryckého presidenta Kenedýho. Cestou do státu Texas, býl president v hlavním městě tohoto státu Dalasu, smrtelně postřelen a za krátko těžkému zranění podlehl. Přesto, že byla učiněna bezpečnostní opatření k ochraně hlavy státu, podařilo se tento hanebný čin spáchat. Domělý vrach jménem Osvald býl dopaden, ale při dopravě do vazby v kruhu policie, býl zastřelen občanem Dalasu, majitelem nočních podniků, jménem Rubý. Tudíž pravý vrah presidenta ení doposud znám. Světová veřejnost je mínění, že Ruby zastřelíl Osvalda proto, aby znemožníl

další pátrání po pravých zločincích. Záhadou zůstává skutečnost, kterak se dostál Ruby do těsné blískosti Osvalda, když tento býl obklopen kruhem dalasské policie? Nepadá zde vina na dalasskou policii, že býl zde zavražděn president? Světová věřejnost se táže: Bude odhalena rouška této tajnosti? Podle zpráv z tisku a rozhlasu, bude v únoru 1964 zahájen proces z vrahem Osvalda, Rubým. Přinese-li tento soudní proces světlo a temné záhady, je velká otázka miliónů lidí na světě, néjenom ameryčanů.

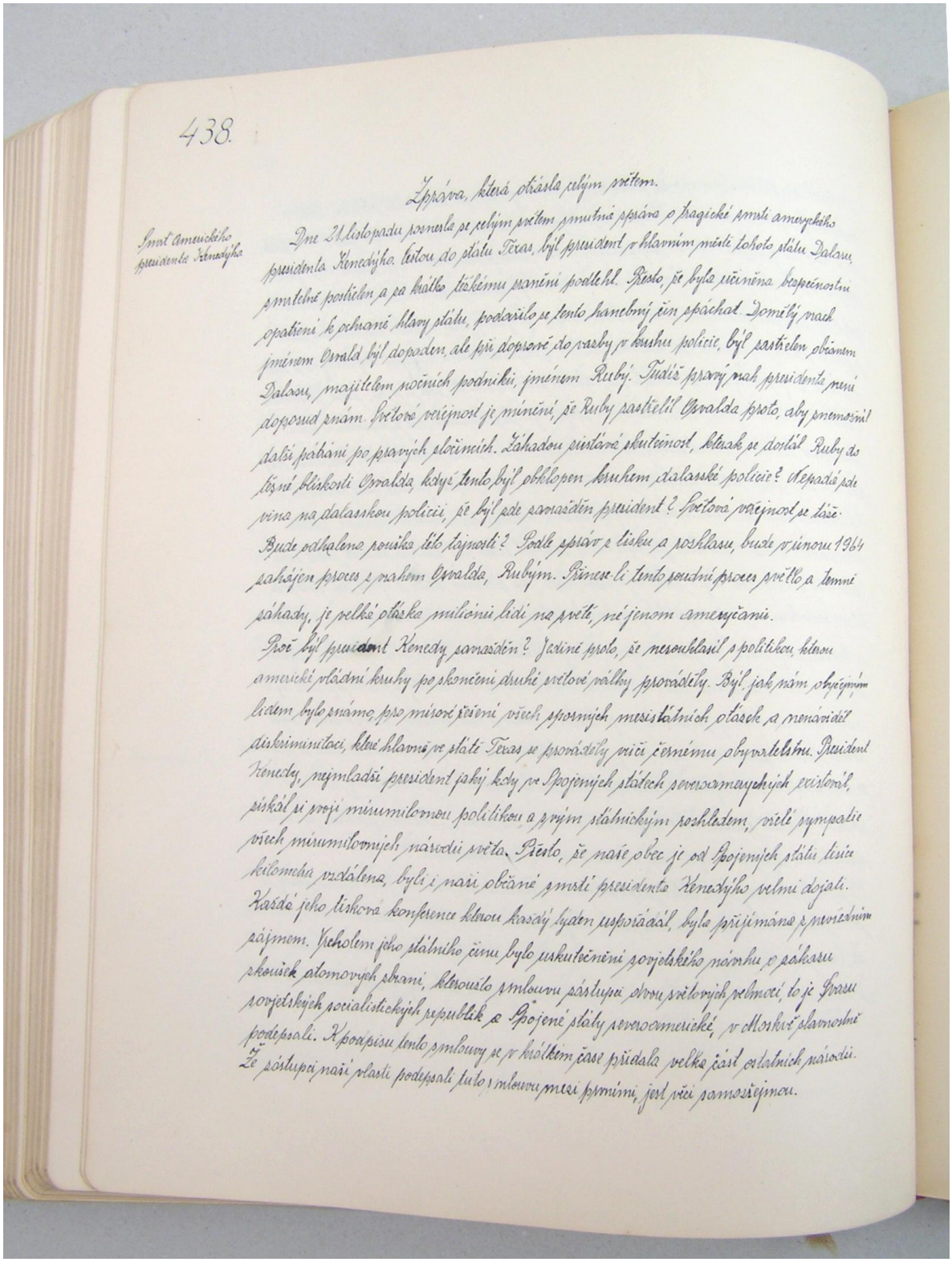

438.

Zpráva, která otřásla celým světem.

Smrt amerického prezidenta Kennedýho

Dne 24 listopadu rozneslo se celým světem smutná zpráva o tragické smrti amerického prezidenta Kennedýho. Když do státu Texas, byl president v hlavním místě tohoto státu Dalasu smrtelně postižen a za krátko těžkému zranění podlehl. Přesto, že byla učiněna bezpečnostní opatření k ochraně hlavy státu, podařilo se tento hanebný čin spáchat. Domělý vrah jménem Oswald byl dopaden, ale při dopravě do vazby v kruhu policie, byl zastřelen občanem Dalasu, majitelem nočních podniků, jménem Ruby. Tudíž pravý vrah prezidenta není dosposud znám. Světová veřejnost je mínění, že Ruby zastřelil Oswalda proto, aby znemožnil další pátrání po pravých zločincích. Záhadou zůstává skutečnost, kterak se dostal Ruby do těsné blískosti Oswalda, když tento byl obklopen kruhem dalasské policie? Nepadá zde vina na dalasskou policii, že byl zde zavražděn president? Světová veřejnost se táže. Bude odhalena rouška této tajnosti? Podle zpráv z tisku a rozhlasu, bude v únoru 1964 zahájen proces z vrahem Oswalda, Rubým. Přinese-li tento soudní proces světlo a temné záhady, je velká otázka miliónů lidí na světě, néjenom ameryčanů.

Proč byl president Kenedy zavražděn? Jistě proto, že nesouhlasil s politikou kterou američtí vládní kruhy po skončení druhé světové války prováděly. Byl, jak nám obyčejným lidem bylo známo, pro mírové řešení všech sporných mezistátních otázek a nenáviděl diskriminaci, které hlavně ve státě Texas se prováděly vůči černému obyvatelstvu. President Kenedy, nejmladší president jaký kdy ve Spojených státech severoamerických existoval, získal si svoji mírumilovnou politikou a svým státnickým pohledem, velké sympatie všech mírumilovných národů světa. Přesto, že naše obec je od Spojených států tisíc kilometrů vzdálena, byli i naši občané smrtí prezidenta Kenedýho velmi dojati. Každé jeho tiskové konference kterou každý týden uspořádával, byla přijímána s mimořádným zájmem. Vrcholem jeho státního činu bylo uskutečnění sovětského návrhu o zákazu zkoušek atomových zbraní, kterousto smlouvu zástupci obou světových velmocí, to je Svazu sovětských socialistických republik a Spojené státy severoamerické, v Moskvě slavnostně podepsali. K podpisu tento smlouvy se v krátkém čase přidala velká část ostatních národů. Že zástupci naší vlasti podepsali tuto smlouvu mezi prvními, jest věci samozřejmou.

Proč býl president Kenedy zavražděn? Jedině proto, že nesouhlasíl s politikou, kterou americké vládní kruhy po skončení druhé světové války prováděly. Býl, jak nám obyčejným lidem bylo známo, pro mírové řešení všech sporných mezistátních otázek a nenáviděl diskriminitaci, které hlavně ve státě Texas se prováděly vůči černému obyvatelstvu. President Kenedy, nejmladší president jaký kdy ve Spojených státech severoameryckých existovál, získál si svoji mírumilovnou politikou a svým státnickým rozhledem, vřelé sympatie všech mírumilovných národů světa. Přesto, že naše obec je od Spojených států tisíce kilometrů vzdálena, byli i naši občané smrtí presidenta Kenedýho velmi dojati. Každá jeho tisková konference kterou každý týden uspořádál, byla přijímána z nevšedním zájmem. Vrcholem jeho státního činu bylo uskutečnění sovjetského návrhu o zákazu zkoušek atomových zbraní, kteroužto smlouvu zástupci dvou světových velmocí, to je Svazu sovjetských socialistických republik a Spojené státy severoamerické, v Moskvě slavnostně podepsali. K podpisu tento smlouvy se v krátkém čase přidala velká část ostatních národů. Že zástupci naší vlasti podepsali tuto smlouvu mezi prvními, jest věcí samozřejmou. Pohřeb zemřelého presidenta Kenedýho, konál se 25. listopadu. Naši občané měli možnost sledovati pořad pohřbu na televizních obrazovkách a také, kdo televizor vlastní i kdo né snažíl se býti alespoň tímto způsobem býti účasten pohřbu velkého státníka a bojovníka za mír. Píši tuto zprávu, byť se i přímo netýkala naší obce nebo vlasti, ale, za první proto, že měla i u nás velký ohlas a za druhé, že i ve dvacátém století býl státník kapitalistického světa, který uznávál návrhy předsedy rady ministrů státu socialistického soudruha Chrušcova:

Že každá palčivá otázka vniklá mezi národy různého politického zaměření, nechá se řešiti cestou jednání, cestou mírovou. Proto býl zesnulý president vážen všemy národy. Jeho jméno bude navždy s uctou vyslovováno a zapsáno v pamětních knihách.

Kulturní a osvětová činost.

Divadlo.

V předchozích zápisech jsem se zminíl, že v naší obci doposud obětavých mladých lidí, kteří by ustavili ochotníky a občas sehráli divadlo, uspořádali besídku a podobně, není. Aby kulturní život na vesnici neusínál a občané jednou za čas shlédly pěkné divadlo, nebo se rozptýlili při veselé estrádě o to se stará Osvětová beseda. Když to nejde silami vlastními, tak se musí pozvati umělci cizí. Ovšem, vystoupení těchto umělců stojí peníze a to né málo. Dva i tři tisíce korun za jedno vystoupení. To znamená, že to, co se na vstupném vybéře, seberou účinkující a stává se, že když se nedoplatí z úspor, nezbude ani na uhrazení spotřeby elektr. Proudu a vytápění. Že se na kultůře vydělávat nemá to je správné, ale přísloví říka: „Ani kuře darmo nehrabe!“ Ať už je tak či onak, kulturní dům je zbudován pro pěstování kulturních podniků a občané se chtějí kultůrně bavit. Kdo se o zábavu má starati, když né Osvětová beseda? Dne 23. března sehrálo Slovácké divadlo z Uh. Hradiště divadelní hru „Pozór, jaguár“. Je-likož se Slovácké divadlo uspokojivě uvedlo svým vystoupením v roce minulém, byla i na tomto představení účast občanů dobrá. Rekordní účast však byla dne 9. května, v den prvého výročí otevření kultůrního domu. Ten večér býl sál i balkon zaplněn do posledního místa a ještě musely býti i přístavky. Umělci Slováckého divadla sehráli velmi krásně Jiráskovu „Lucernu“.

Každé dějství odměněno burácejícím potleskem a na závěr uspořádali diváci účinkujícím nadšené ovace. Býl to vskutku krásný kulturní večér. Dlouho se na něj vzpomínalo. Ve dnech 17-19 května, uspořádána v kulturním domě „Divadelní žatva“. Organizátorem byl Odbor pro školství a kultůru okres. národ. výboru. Dne 17. května sehráli divadelní ochotníci z Mařatic pohádku pro děti „Vlk, koza, kůzlata“. Dětem se hra líbila. Na den 18 května byli plánováni ochotníci z Těšova a měli sehrát Karvašovu hru „Půl noční mše“. V důsledku onemocnění

jednoho herce, hru nepředvedli. Ochotnici z Bojkovic se představili dne 19. května se hrou „Je libo cigaretu?“ Podle úsudku návštěvníků, nebyla prý hra nikterak vynikající. Pro vesnici musí býti volena hra taková, která dovede diváka upoutat, třeba i z městského života, jako byla ku příkladu „Léčka“ sehrátá v loni Slov. divadlem.

Žáci zdejší školy sehráli v rámci Mezinárodního dne žen hru „Kluci, hurá za ním a před vánoci uspořádána besídka „Vánoce, vánoce přicházejí“. To je samozřejmé, návštěva byla dobrá. Učitelský sbor nacvičil různé hry a prostná cvičení a tance, které se svými žáky předvedli na sportovním hřišti na závěr školního roku. Pěkným a bohatým programem byli účastníci pobaveni a pěkně také děti ukončili školní rok. Za to patří náš dík učitelskému sboru a školní mládeži.

Pěvecký sbor

Patnacté výročí Vítězného února oslaveno vystoupením Pěveckého sboru „Dvořák“ z Uh. Brodu. Tento sbor neučinkoval u nás poprvé. Přesto byla účast dosti slušná. Sbor za řízení sbormistra Veselky, zazpíval krásné písně jak ve sboru mužském, ženském nebo smíšeném. Inu, zpěvem k srdci, srdcem k vlasti!

Taneční zábavy.

„Tancuj, tancuj vykrúcaj, len mi pecku nezrůcaj“ zpívá se známa lidová pěsnička. A když zní ve zpěvu, to je v teorii, budíž provedena i v praksi. Za tím účelem je asi vyhrazena doba masopustní, doba tance a veselí, pro mladé i starší. Jsou to měsíce zimní, dlouhé večery, zkrátka čas pro zábavy různých názvů ale stejného programu. Jest-li je to tradiční Ples, společenská zábava, Maškarní ples nebo Šibřinky, bez tance není ani jedno ani druhé. S tímto se vším je spojena modní přehlídka tanečních úborů, i když není pozvánkou vyhrazena, hlavně u mládeže ženského pohlaví.

Kde jinde by se mohla děvčata i mladé provdané ženy pochlubiti módními ubory se sylonu, botečky z vysokými jak šídlo tenkými podpadky, náhrdelníky z bižuterie, jak právě na Plese v kulturním domě? A kde předvésti moderní tance při jejíchž pojmenování se jazyk kroutí? Ano, proto se pořádají ty různé taneční zábavy. A je to pěkné, pokud jsou v mezích slušnosti a společenské zábavy. Vždyť né jenom práce šlechtí člověka, ale po práci je zapotřebí šlechtiti i srdce a pak obojí dává elán k životu. Zpívala se v rozhlase jedna přilehavá písnička, obyčejně ráno: *Vesele jen vesele životem se brát, když se tváříš kysele, kdo tě má mít rád?* Byla to píseň, ale kus pravdy v ní bylo a jest. Proto ať se co chce děje musíš se jen smát!

A letos býl masopust dlouhý a těch tancovaček habaděj, každou sobotu. Vyvrcholením pak býl konec masopusta, to je den maškar, pořádaný Jednotou Sokol oddíl kopaná. Maškarní průvod provázen dechovou hudbou, rovněž v krojích né však maškarních ani né v šumickém kroji. Je to tradiční konec masopusta, jenomže z té staré tradice se málo zachovalo. Inu jiná doba, jiný mrav.

Zhusta chlapci zhusta, konec masopusta, ej masopust sa kráti, už sa nenavrátí.

Tady nám nedali a tady nám dajú, ej komára zabili a slaniny majú.

Masopustní veselí skončilo, zůstaly jen vzpomínky a nebo? Tose uvidí v letních měsících. Budou-li svadby, možno tohle přičíst na vrub masopustních zábav. Zde se mohli seznámit! No a teď se podíváme zase na jinou zábavu, ne sice tancovačku, ale také příjemnou.

Kino

Jak již v předešlých zápisech uvedeno, bylo kino v sále Osvětové besedy, nebo jak se všeobecně říká, ve farní dvoraně. Tím, že je postaven kulturní dům, tudíž veškeré kulturní podniky se konají, nebo pořádají zde. Tak jest tomu i ve věci kina. V promítací kabině jsou instalovány dva velké moderní promítací přístroje, které stály kolem stotisíce korun a které nám závidí okolní kina. Naši občané na tyto přístroje nepřispěli přímo ani halířem. Zahajení v promítání bylo dne 31. března. Od té doby se promítají filmy dvakráte týdně a to ve čtvrtek večer a v neděli o 15 hodině pro školní mládež, o 17 a 20 hod. večer pro dospělé. Možno říci, že návštěva v kině bývá dosti slušná. Záleží vždycky na tom, jaký film se promítá. Vždycky se nemůže promítat film „Věčně zpívají lesy“ nebo „Smrt si říká Engelschen“. Někdy je film poutavý, jindy méně poutavý ale téměř každý přináší sebou kousek zábavy a rozptýlení. Jak to kdo vezme!

V promítací kabině kraluje s. Stanislav Hasoň, který se jako kinooperátor musel podrobiti státním zkouškám po předběžném školení. Jeho pomocníkem jest Milan Surý, jako laik. Kino je pod zprávou Místního národního výboru. Peníze získané na vstupném odvádí se prostřednictvím MNV na účet do banky. Zaměstnanci kina, to je promítač, uvaděč a uklízečka jsou proplácení z tohoto účtu, bankou. Vstupné je kontrolováno číslovanými vstupenkami. Jak viděti z uvedené části, je ještě dosti dobře o kulturní podniky v obci postaráno. Je to zásluha Osvětové besedy s předsedou Jaroslavem Jančářem, odbor pro školství a kulturu rady Míst. nár. výboru s předsedou Jaroslavem Omelkou, učitelský sbor z ředitelem s. Ant. Šuranským, dále jsou to korporace: Vesnická organisace KSČ, Svaz české mládeže, Čes. slov. červený kříž, Výbor žen, Lidová myslivecká společnost, Jednotné zeměd. družstvo, Jednota Sokol, Požárníci. Všichni se určitým dílem na obohacení kulturního života na vesnici podílejí. Každá korporace dle svojích možností a všichni, i ti co k nám zajíždějí, přinášejí občanům kus dobré nálady a nového socialistického života. Všichni, pro všechny.

Hody

Opakují se rok co rok a nevím kdo je kdy založil, býl-li to císař nebo král, biskup nebo hravě. Vím jenom tolik, že před padesáti léty se slavili dne 8. záři, to je ve svátek nar. Pany Marie, o první světové válce býl tento svátek zrušen asi v roce 1921 a od té doby se slaví hody první neděli po osmém záři. Je to dlouholetá tradice a stále se udržuje. Ty naše hody spadají do období kdy jsou skončeny a nebo se koční hlavní zemědělské práce „žně“ tudíž je dobrá nálada, obzvlášť je-li dobrá sklízeň a když i není, hody jsou hody a to jednou do roka. Co to je příprav? To musí býti všecko v chalupě glanc a špígl, vypráno a vyžehleno, napečeno dobrot, slepic nebo kachen ze dvora ubude, to musí být nové šaty pro staré i děti, to se musí pozvati příbuzní a známí z blízka i dáli, zkrátka, dřínky v Pátem jsou zralé, nedá se nic odkládat na dobu pozdější. Na návsi se uhostí Zábavní podniky, to je kolotoče, houpačky, střelnice, z amplionu se nesou moderní šlágry, zkrátka budou hody. V tu hodovou neděli, zvláště když se vydaří, je všude rušno. Pozvaní z dálí přijedou dřív, a ti z blízka o 10té hodině dopoledne vlakem. To jdou celé průvody hodařů, každý ku svému. Dechovka na návsi koncertuje, z kostela se ubírají staří i mladí, v pohostinství je řečí a pití, známí se seznamují a neznámí také, hospodyně v kuchyních mají plné ruce práce.

Slavnostní oběd a po obědě vycházka na náves, ku kolotočům. Mládež na řetískový, děcka na loďky, koníčky a auta, smělejší na houpačky, kdo chce mít lacinou tretku jde trefovati na střelnici, a ti co se netočí, nehoupou ani nestřílí, okounějí a baví se o všem možném, ale všecko směrem hodovým. Večer bývá pravidelně hodová zábava s tancem a zpěvem. Hodaři z dálí i z blízka se rozejdou a v pondělí po hodech je zase obyčejný všední den. Zbylo-li něco po včerejšku tak se to pojí a zase na rok pokoj. Tak si mnohá hospodyně povsteskne: Co to

dalo práce a starosti na ten jeden den? No nedá se nic dělat. Tradice je tradice, rušit se nebude. I tak je z části omezena. Úježďané už nechodí s průvodem doprovázení dechovkou, u kostela nejsou kramáři s cukrovím a pověstnými sekanci, děvčata a chlapci nechodí v šumických krojích, nechodí žebráci ani bosňáci, zkrátka mnohá idila těch dřívějších hodů se ztratila do nenávratna. Místo krojů městský oblek, místo vdolků a vdolečku cukroví a dorty. Chudí lidé jsou umístěni v ústavech a bosňáci jistě odložili svoje košíky a chopili se produktivnější práce v jejich vlasti Jugoslávii. My, šumičané, když nám pán bůh zdraví dá, tradici hodů zachováme.

Stavby veřejné.

Výstavba.

Dosavádní Plemenářská stanice se ruší a místnosti sloužící pro chov plemeníků jsou adaptovány k jinému účelu. Prý se zde budou chovati pokusná zvířátka, to je bílé myši a další havěď sloužící lékařské vědě. Přestavbu provádí Okresní stavební podnik Uh. Hradiště. Financuje stát.

Stavby Jednotného zeměděl. družstva.

Je-likož doposud byli družstevní koně ustájeny na více místech a toto ustájení nebylo ani vyhovující, tím méně hospodárné, zřízena společná stáj na farmě adaptaci bývalého teletníku. Že společné ustájení koní je výhodné, to potvrzují všichni, kdož z nimi jezdí. Některý krmič má raděj doma tučné prase a koně? Šak ono nejak bude! Že kůň k tahu stvořen jest se zapomínalo. Ale jak dobře táhnout když sil ubývá a těch ubývalo jako jadrného krmiva. Dnes ošetřuje koně milovník tohoto dobytka Karel Zálešák z maželkou a je to poznat. Inu, kdo chce po koních výkon, musí je rádně krmit a ošetřit. Další stavbou byla silážní jáma a menší akce. Více méně údržba.

Stavby soukromé.

Novostavby

Rok co rok přibývá nových budov, ať již na místě budov starých, sešlých věkem a nebo na místech stavebních nových. Ať už je tomu tak či onak, jest chvály hodné, že naši, hlavně mladí občané nebojí se starosti která se stavbou nezbytně souvisí ani finančních nákladů které stavba vyžaduje. Míti vlastní rodiný domek, postavený podle dnešních kulturních požadavků jest přáním každého stavebníka. Mezi tyto stavebníky patří tohoto roku následující občané:

Tlach Oldřich, nade mlýnem, stavení parcela

Ondřej Ladislav, malá strana "

Vaculín Frant., horní část obce "

Kůdela Antonín " " na místě starého domu

Končetík Antonín za dráhou

Adaptace.

Známkou stavařské práce jest před domem kupa písku, štěrku a cihel. Dalším neklamným znamením jest doprava nových oken a dveří, cementu a vápna a pak to hlavní, pochůzka komise pro výstavbu při míst. nár. výboře, která po proskoumání předložené žádosti a

výkresů, uděluje povolení k adaptaci. Povolení k provedení novostavby uděluje okresní komise pro výstavbu.

Adaptacemi budov rozumíme: nástavby, přístavby a přestavby. Podobných případů je každý rok několik. Tak letos bylo adaptováno 10 domů, nepočítaje zvláštní doplňky, jako je výměna oken, dveří a vrat, nového oplocení zahrádek a podobně. To všechno jest známkou vyšší životní urovně naších občanů i když v některých případech je nutné určité adaptace provésti s ohledem na vlhkost zdiva, sešlost oken a co hlavně, nevyhovující bydlení. Je naprosto nemyslitelné, aby vícečlená rodina bydlela v jedné místnosti jak tomu ještě před nedávnem bylo. Proto se přestavuje a doplňuje mnoho starších budov, aby vyhovovaly dnešnímu kulturnímu bydlení.

Přehled počasí a důležitých událostí v roce 1963.

Měsíc leden: S počátku mírná zima, občas sněžení, později, od poloviny měsíce mrazy minus 18-22°. Kruté mrazy jsou hlašeny z celé Evropy, ba i s Asie, Argentiny, Brazilie a Severní Ameriky. Pořádání masopustních tanečních zábav.

Měsíc únor: Mrazy 16-18°. Únor bílý, půlroční prázdniny školní mládeže se využívá bruslením a saňkováním. 1. února konala se výroční členská schůze Jednotného zemědělského družstva. 3. února výroční schuze vesnické organisace Komunistické strany československa.

Měsíc březen: Za kamna vlezem. Mrazy a sněhové vánice pokračují z února. Půda je promrzlá až 120 cm. V kulturním domě se provádí instalace nových promitacích přístrojů. 23. sehrálo Slovácké divadlo hru „Pozór jaguár“. 31. oslavíl sedmdesátileté narozeniny dlouholetý funkcionář lidosprávy, poslanec okresního národ. výboru a skladník JZD, občan Leopold John. Oslavy se zůčastnili poslanci M.N.V.

Měsíc duben: Zimní počasí z předešlého měsíce, vystřídalo postupně počasí jarní. Teplota dosahovala v druhé polovině měsíce 18-22°. Polní práce jsou v plném proudu. 5 dubna zavítala do naší obce výprava sovjetských turistů. 7. dubna zahájen provoz kina v kulturním domě.

Měsíc květen: Ovocné stromy jsou obaleny v pestrém hávu, hlavně peckoviny. 1. máj, Svátek práce oslaven za krásného počasí, tradiční stavění máje. Prvé výročí otevření kulturního domu oslaveno důstojně. Ten večér sehrálo Slovácké divadlo Jiráskovu „Lucernu“. Druhá polovina měsíce května: Bouřky, lujavce, 15. a 17. krupobití. Opožďuje se kultivace cukrovky.

Měsíc červen: Prvá polovina měsíce, bouřky, lijavce. Začíná senoseč. Druhá polovina krásné letní počasí. Teplota přes den 22-28°. V polních pracích se pilně dohání co bylo následkem špatného počasí opožděno. 18 června vypuštěna kosmická loď nazvaná „Vostok (Východ) 5“ řízená podplukovníkem Valerijem Bykovským a dne 19. června byla vypuštěna další kosmická loď „Vostok 6“, řízená kosmonautkou Valentinou Tereškovovou. Obě kosmické lodi vypuštěny v Sovjetském svazu.

Měsíc červenec: Pravé letní počasí. Teplota vzduchu před den 28-30°. Dne 10 července započato se sklízni ozimného ječmene. Ukázala se dobrá úroda hub, ale následkem sucha, houby přestaly růst. Úroda ranných brambor je velmi dobrá, rovněž uroda hrachu, česneku, cibule a také obilovin, je dobrá naděje. Měsíc

červenec jest spojen s oslavou byzanské mise. Před tisícemjednosto (1.100) lety, přišli do naší Moravěnky milé slovanští věrozvěstové Cyril a Metoděj.

Měsíc srpen: Žňové práce jsou v plném proudu. Velmi příhodné počasí jakoby samo popohánělo k rychlém tempu sklízně a výmlatu. Dodávka obilí na státní nákup splněna na 100%. Česneku prodáno 156q. Výmlat obilí skončen 31. srpna.

Měsíc září: Počasí obdobné předešlého měsíce. Od 10 do 15. září časté deštivé přeháňky, za to ale ve dne i v noci teplo. Teploměr i v tomto období neklesl pod 20°. Následek býl, hojná úroda hub. Nebylo zvláštnosti nésti z lesa 80-100 krásných pravíků. Houbaři a milovníci hřibové polévky, přišli na své. A jistě v mnohých domech býl pytlík suchých hříbků na zimu. Sklízí se brambory a fazole, provádí výmlat lucerkového a jetelového semene. Je také hojná pastva pro dobytek. To je snad jediná záchrana, neb otavy ani druhé pícniny se letos následkem dlouhotrvajícího sucha nevydařily. Poslední dny tohoto měsíce byly deštivé.

Měsíc říjen: Deštivé počasí stěžuje sklízeň brambor i cukrovky a také dobrou sklízeň ovoce, hlavně peckového, kterého se letos urodilo požehnaně. I ten, kdo nemá vlastního ovocného stromu, měl na vaření i sušení ba i na slivovici. Něco dostál od kamaráda, něco lacino koupil, 1q za 80 Kč. Druhá polovina měsíce byla bez déště. Denní teplota 16-18°. Opožděná sklízeň se rychle dohání. Ku svozu cukrovky přišlo na pomoc 20 vojáků s pěti nákladními auty. Pracovali téměř 4. týdny, téměř do úplné sklízně a svozu.

Měsíc listopad: Měsíc setí a orby. Počasí střídavé, jak už to bývá na podzim. V měsící listopadu vzomínáme výročí Velké říjnové socialistické revoluce, proto je tento měsíc nazván měsíc československosovjetského přátelství. Letos jsme vzpomínali 46. výročí. 21. listopadu býl zavražděn v Texasu americký president Kenedy.

Měsíc prosinec: Od počátku měsíce mírné mrazy trvající celé dny. Teploměr klesl na minus 5-15°. K desátému prosinci jest téměř skončena setba ozimin i 90% zimní orby. Pálenice je v plném provozu. Blíží se vánoce, blíží se konec roku. Můžeme konstatovati, že rok který uzavíráme býl dosti příznivý jak co se počasí i úrody týká. Naše vlast prožila rok v míru a pokoji, naše obec nebyla postižena žádnou katastrofou, tudíž je správné uzavřít zapisi roku 1963 s plným uspokojením.

Poměry lidopisné.

V tomto roce se narodilo 47 dětí, nejvíce za uplynulých 10 let. Téměř všechny děti se narodily v porodnici Ústavu národního zdraví, v Uh. Hradišti. A také téměř všechny s rodiči se zůčastnily „Vítání do života“, kteroužto slavnost připravuje Sbor pro občanské záležitosti. Čas od času možno shlédnout na táblu umístěném před budovou Národního výboru fotografie usmívajících se mladých rodičů a hlavně maminek nesoucích v náručí svoji ratolesť, nemluvňátko. Kytička květů doplňuje radostný úsměv.

Radost z narození na straně jedné, zastinuje zármutek na straně druhé. Lidé se rodí, lidé umírají. Toto jest odvěký, nepsaný zákon, jemuž se každý z nás musí podrobiti. Každý rok zaznamenávám tyto radostné i žalostné události: Začátek i konec! Během tohoto roku, opustilo na vždy naše řady 23 osob. Z toho 11 mužů a 12 žen. Nejmladší 50 let (Josef Hřib z čísla 128), nejstarší 93 a půl roku (Anna Tlachová z čísla 238) Průměrný věk zemřelých 73 léta. Nejčasnější příčina úmrtí, sešlost věkem. K doplnění uvádím: Do věku 50 let jest jeden

případ, od 50ti do 60ti let jsou dva případy, od 60ti do 70ti jsou případy 4, od 70ti do 80ti jest případů 9, od 80ti do 90ti let jest případů 6 a přes 90 let jest případ 1. Sledováním možno konstatovati, že ženy se dožívají vyššího věku než-li muži. Průměrný věk zemřelých mužů jest 71 let u žen 76 let. Nejstarší žijící v naší obci jest Matěj Volařík číslo 33, čítající 86 let a babička Barbora Volaříková, číslo 147, čítající 91 let.

Tímto uzavírám zápisy roku 1963, osmnáctým rokem ode dne 9 května a roku 1945, kdy slunce Svobody zazářilo nad naší drahou vlasti

Žijeme v míru a pokoji, pracujíce každý na svém úseku životního povolání a všichni společně pro další rozkvět a budoucnost naší drahé vlasti,

Československé socialistické republiky.

V Šumicích dne 30. prosince 1964.

Poznámka pisatele: Zápisy z roku 1963 jsou psány v roce 1964,

z různých osobních příčin ukončeny k uvedenému datu.

Zapsál:

Ludvík Kubáň, kronikář.

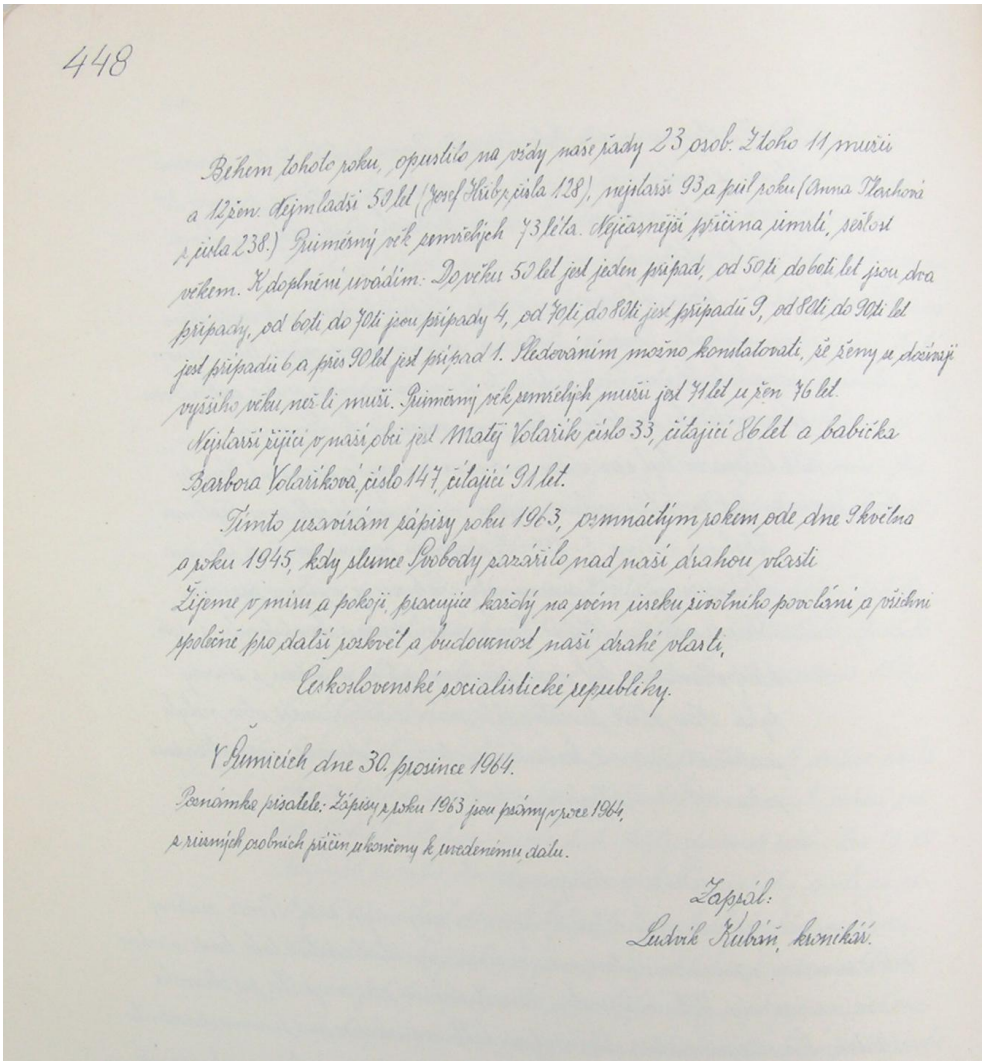

448

Během tohoto roku, opustilo na vždy naše řady 23 osob. Z toho 11 mužů a 12 žen. Nejmladší 50 let (Josef Hlub, číslo 128), nejstarší 93 a půl roku (Anna Plachová, číslo 238.) Průměrný věk zemřelých 73 léta. Nejčastější příčina úmrtí, sešlost věkem. K doplnění uvádím: Do věku 50 let jest jeden případ, od 50ti do 60ti let jsou dva případy, od 60ti do 70ti jsou případy 4, od 70ti do 80ti jest případů 9, od 80ti do 90ti let jest případů 6 a přes 90 let jest případ 1. Sledováním možno konstatovati, že ženy se dožívají vyššího věku než-li muži. Průměrný věk zemřelých mužů jest 71 let u žen 76 let.
Nejstarší žijící v naší obci jest Matěj Volařík číslo 33, čítající 86 let a babička Barbora Volaříková, číslo 147, čítající 91 let.

Tímto uzavírám zápisy roku 1963, osmnáctým rokem ode dne 9 května a roku 1945, kdy slunce Svobody zazářilo nad naší drahou vlastí
Žijeme v míru a pokoji, pracujíce každý na svém úseku životního povolání a všichni společně pro další rozkvět a budoucnost naší drahé vlasti,
Československé socialistické republiky.

V Šumicích dne 30. prosince 1964.
Poznámka pisatele: Zápisy z roku 1963 jsou psány v roce 1964,
z různých osobních příčin ukončeny k uvedenému datu.

Zapsál:
Ludvík Kubáň, kronikář.

ROK 1964.

Rok za rokem plyne jak voda v řece, rok co rok přibývá v této knize stránek na níchž jest perém zachycen život naší vesničky, jsou zde napsány podstatné změny které se v průběhu mého působení udály, jsou zde zprávy o tom, jak jsme svůj život za dobu devatenácti let od Odsvobození naší vlasti Rudou armádou, uspořádali, jak po stránce politické, hospodářské a kulturní. Jsou zde psány zprávy radostné i žalostné. Radostné jsou ty zprávy, v nichž se odráží spokojený život občanů, jejich budovatelská práce a její výsledky, radostný je život v oblasti kulturní činosti osvětové, v bydlení a odívání, značný podíl radosti vyplývá s každoročního přibívání novostaveb rodiných domů, různých úprav domů starších jak zevnitř tak i z venku, že se rodí zdrávé děti a jejich umrtnost takřka mizí, že naši obec nepostihla žádná zhoubná epidemie. Radostná je bilance po této stránce. Všichni spokojeně můžeme tyto skutečnosti konstatovati.

A že bylo nutné ba i trapné psáti události smutné, to už spjato s prací kronikáře. Ne jenom to, kolik občanů opustilo navždy naše řady jejichž počet 202 osoby jsou v této knize zaznamenány, ale i smutné události celostátního významu. Umrtí Josefa Visarionoviče Stalina, umrtí presidenta československé republiky soudruha Klementa Gottwalda, umrtí presidenta Antonína Zápotockého i zavraždění Amerického prezidenta Kenedýho.

Jest zde psáno o velké povodni v roce 1959 o požáru stohu slámy na farmě, o krupobití i tuhé zimě v roce 1963. V běžném sledu střídají se zápisy tak, jak se odehrávají a život je přináší. Začínám psáti události roku 1964. Tento zápis bude mým posledním. Důvody uvedu na závěr zapisů tohoto roku. Tak, jako léta minulá jsem se snažil co nejvěrněji zachytiti život naší vesnice, podobně chci učiniti tak i rok 1964.

Nebude-li všechno takové jak by býti mělo, kdyby snad nějaká nebo některá významější událost byla opomenuta, nech mě laskavě čtenář, neb kontrolní orgán, promine. Poznamenávám, že události v tomto roce, jsou psány v lednu a únoru roku 1965, a to z těch důvodů, aby býl průběžně zachycen uplynulý rok. Doufám, že toto čtenář pochopí.

Politický a veřejný život.

Správa obce.

Vrcholným orgánem obce jest Místní národní výbor. Vedoucí složkou jest Komunistická strana československa. Po letošních volbách, které se konaly v celostátním měřítku v neděli 14. června, jest Místní národní výbor složen z třicetidvou poslanců (členů) Rada nár. výboru jest složena z osmi komisí, v čele každé komise jest předseda, poslanec. Komise jsou složeny jednak z volených členů, jednak z tak zvaných aktivistů, tj. občanů, kteří nejsou volení poslanci. O průběhu voleb bude v dalším zapise podrobněji psáno.

Předsedou národního výboru jest soudruh Antonín Synčák z čísla 349, dosavadní tajemník MNV. Členové respektive poslanci národního výboru jsou většinou mladí občané a jak z dosavadní činosti jest zřejmo, chápou se s chuti svojích funkcí, kterými je občané ve volbách poctili. Nelze ovšem dělat všeobecný závěr, nebo za půl roku se mnoho neudělá, ale skutečnosti jest téměř stoprocentní účast jak ve schůzích rady, tak i na schůzích plenárních. Přesto, že většína jsou poslanci noví, kteří podobné funkce doposud nezastávali, jsou jejich náměty rozumné a uskuteční-li se budou celku prospěšné.

Otázka zemědělská

Hlavním programem národního výboru jest, jako jest i program celostátní, otázka zemědělská. Přesto, že naše obec jest téměř celá zapojena v socialistickém sektoru který řídí představenstvo, dohlížecím a spoluodpovědným orgánem jest národní výbor a výbor vesnické organisace komunistické strany československa. Prvořadým úkolem národního výboru jest dbáti o to aby družstvo dobře prosperovalo, dosahovalo co největších výnosů ve výrobě rostlinné i živočišné, aby bylo včas zahájeno s polními pracemi a také včas ukončena sklízeň úrody a hlavně, aby smluvní dodávky státu byly vzorně plněny. Tyto jednotlivé otázky se řeší na každé schůzy rady MNV i ve schůzi stranické organizace. Když jest zapotřebí, zůčastňuje se těchto schůzí i představenstvo družstva a tak společně se rozhoduje mnohdy i o palčivých otázkách z nichž jedna a to získání mladých lidí, hlavně mužů, pro práce zemědělské v družstvu, nejpalčivější.

Otázka finanční

Mimo otázky zemědělské řeší národní výbor a uvádí v život otázky finanční, to jest placení daně domovní, zemědělské a placení poplatků z užívání obecních nemovytostí, příspěvků na udržbu hřbitova a dalších poplatků obecních příjmů zahrnutých v obecním rozpočtu. Naproti tomu musí dbáti, aby finančních prostředků, čerpaných z rozpočtu bylo účelně využito na potřeby v rozpočtu uvedené a obci, jako celku prospěšné.

Otázka výstavby.

Další otázkou kterou národní výbor řeší, jest Výstavba obce. Skoumá důležitost té které stavební akce, hlavně akce „Z“ tj. zvelebování obce, na kteroužto akci přispívá stát finančními prostředky, povoluje, po předběžném komisionélním řezením adaptace obytných domů, úpravu zahrádek a stavby menšího rozsahu. Určuje stavební čaru pro novostavby a další náležitosti z výstavbou obce související. Akce „Z“ se v naší obci zdárně osvědčila v letech minulých, hlavně stavbou kulturního domu, proto i nynější národní výbor hodlá této akce co nejvíce využít. Kterak se využívá, uvedu v dalších bodech.

Otázka školní a kulturní.

Výchova školní mládeže není jenom věcí učitelů. Prostředí, kde se výchova mládeže soustřeďuje má býti útulné, čisté, aby se děti i jejich školní vychovatelé v tomto prostředí cítili spokojeni. Aby skutečně tomu tak bylo, tj. povinosti školské komise aby společně z ředitelstvím školy, tuto otázku řešili. Že se po této stránce v uplynulých létech mnoho udělalo jest i v této kronice uvedeno. Dokonce poslední měsíc uplynulého roku byly vyměny všechny staré dvéře do učeben a záchodu za nové, v ocelových zárubních a v příštím, jubilejním roce, budou vyměněna všechna okna. Důležitým faktorem je vytápění učeben. Starati se o dostatečnou zásobu paliva jest rovněž věcí školské komise spolu z ředitelstvím školy. Neposlední avšak velmi důležitou otázkou jest tělovýchova. Uplynulý rok byla i tato otázka zdárně vyřešena. Úpravou dřívějšího sálu osvětové besedy, získána dosti prostorná tělocvična jak pro školní mládež, tak i pro mládež dospělejší, pokud se chtějí tělovýchově věnovati. S otázkou školní souvisí kulturní život občanů jak co se zábavy týká tak i bydlení a vůbec vše co přináší vzdělání širokým vrstvám obyvatelstvo. Kulturní a Osvětová komise vytvářejí podmínky pro ušlechtilou zábavu, sport a tělovýchovu, dohlížejí, aby v Lidové knihovně byly knihy se kterých by čtenáři čerpali poučení a vědomosti pro svůj život, sledují činost spolků které soustřeďují mládež jako jest Svaz české mládeže, Svazarm, Tělocvičná jednota Sokol, atd. Pole působnosti jest rozsáhlé, ale při dobré organisaci a pochopení dá se zvládnout.

Otázka sociální.

Jest-li předchozí otázky plní úkoly řekl bych obtížné, pak otázka sociální má řešení mnohem obtížnější. Dobře je různé sociální otázky řešit, pokud jsou možnosti. Občan žádá o přidělení bytu pro rodinu. Nebýl by problém byt přiděliti, kdyby býl k dispozici. Bohužel byty volné nejsou. Jiný občan, důchodce z nízkým důchodem žádá o zvýšení důchodu, jiný žádá o důchod sociální, nebo jednorázovou výpomoc a podobně. Stane se, že sociální komisi jest poukázána určitá částka peněz, kterýžto obnos se má rozděliti těm občanům, kde je tato pomoc nutná, nebo zvýšil nízké důchody. Ovšem k poukázané finanční částce jsou vydány směrnice, podle kterých se má při rozdělení peněz postupovati. Žádostí je mnoho a podle úsudku komise jsou opravněné, směrnice ale přikazují jiné řešení a k tomu poukázana částka peněz jest omezena. Dejme tomu, že z dvaceti žádostí vířídí se polovina a ta druhá polovina svorně nadává sociální komisi. Všechněm nelze vyhověti. Jednomu vyhovíš, druhý nespokojen nadává. Uvedl jsem jenom ty hlavní otázky které spadají pod Správu obce. Všechny komise utvořené při Místním národním výboře tvoří souhrn jeho činosti která se projevuje v kladných nebo méně kladných výsledcích. Ve spolupráci s občany se mnoho vykoná. Vždyť všecko, celá činost národního výboru a jeho komisí slouží ku prospěchu občanů a státu. Říká se: Sebelepší národní výbor nesvede sám nic, nebude-li spolupráce s občany. A tato spolupráce se zdárně vyvíjela v minulých létech a pevně věřím, že bude i na dále pokračovati.

Činost politických stran Národní fronty a masových organisací.

Vesnická organisace KSČ.

Vedoucí složkou jest vesnická organisace Komunistická strana československa. Činost organisace zasahuje do všeho dění v obci, spolu z národním výborem a dalšími organisacemi řeší a vytváří podmínky ku zdarnému plnění směrnic a usnesení vydaných Ustředním výborem strany. Tak jak národní výbor tak i výbor vesnické organise mají stále na programu otázku zemědělskou. Usnesení, schválené dvanáctým sjezdem strany, klade zemědělskou otázku na jedno z předních úkolů, kterému se musí věnovati veškerá péče, aby se zemědělství do roku 1970 vyrovnalo průmyslu. To znamená, využít všech prostředků mechanisace, chemisace a všech reserv které jsou k dosažení aby bylo dosaženo co největších výsledků, aby se Jednotná zemědělská družstva staly skutečnými, dobře prosperujícími velkovýrobci zemědělských produktů. Bedlivě sledovat plnění tohoto závažného usnesení jest úkolem výboru vesnické organisace. Mimo této činosti, konají se pravidelně měsíčně členské schůze, na kterých jsou členové strany seznámi z činosti výboru a určena další usnesení postupu práce. Svojí rozvážnou a promyšlenou činosti, získává vesnická organisace stále větší sympatie u všech občanů. Svojím vlivem usměrňuje jednání v národním výboře i v Jednotném zemědělském družstvu. A když čas od času pořádá strana „Ples pracujících“ bývá účast velmi dobrá. I to je známka dobré stranické práce. Při družné zábavě se nejlépe poznají přátelské a soudružské vztahy.

Požární jednota

Z masových organizací jest Místní odbočka požární jednoty jedna z nejstarších. Právě letos oslavila sedmdesátileté (70) trvání. Této slavnosti věnuji několik řádků.

V roce 1894 býl v naší obci založen hasičský sbor, jehož heslem bylo: “Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci.“ Toto heslo bylo sborem vždy plněno. Né že se zůčastňoval cirkevních slavností ale i slavností celostátního významu. Hlavním ale posláním byla druhá část hesla:

„blížnímu ku pomoci.“ Na základě vypovědi starých požárníků, mnohokráte zasáhl šumický hasičský sbor do boje se zhoubným živlem a to né jenom v obci, ale zajížděl i do obcí okolních kde byla jeho pomoc vítána. Šumický hasičský sbor maje k dispozici dobrou byť i ruční stříkačku, býl pro okolní vesnice, kde sbor založen ještě nebýl, na příklad v Nezdenicích býl sbor ustaven až po roce 1945, jediným zachráncem proti rozšíření požáru. Naši hasiči, jak se dříve jmenovali, byli velmi obětaví a důslední. Po první světové válce byla zakoupena střikačka motorová a celá požární výzbroj zmodernizována. Stejnokroje byly rovněž několikráte měněny, což se dělo celostátně, zakladatelé hasičského sboru odešli na věčnost. Na jejich místa nastoupili mladí občané a tak se ten koloběh života a eksistence dnes již hasičského sboru ale Požární jednoty pevně udržuje do dnes. Posledním velitelem, řekl bych z těch starších požárníků, býl Ludvík Lorenc, předsedou Karel Zálešák, jednatel Cyril Šojdr a pokladník František Vaculín. Téměř všichni uvedené funkce zastávali přes 25 let. Dne 19. července konala se velká slavnost 70ti letého trvání požárního sboru

Stavnost 70ti letého trvání požární Jednoty.

K této slavnosti se do naší obce sjeli požárníci z okolních vesnic: z Bánova, Suché Loze, Nezdenic, Záhorovic, Rudic, Bojkovic, Komné a Bzová, všichni se svými požárními stroji velmi mnoho občanů. Požárníci hosté předvedli ukázky boje proti požárům moderní technikou a nácvikem, když ale nejdřív byla předvedena ukázka, jak se hasilo před 100 léty. Tuto ukázku předvedli velmi pěkně občane z Bojkovic. Ukázku zdolání požáru za pomoci ručních střikaček předvedli se svojí zachovalou střikačkou požárníci z Rudic rovněž velmi dobře, požárníci z Komné se pochlubili prostým cvičením se žebříky, za kteroužto ukázku sklidili nadšený potlesk. Nelze zapomenout na mladý dorost požárníku ze Záhorovic a Bojkovic a rovněž na dorost požárníků šumických!

Všichni si zasloužili za svoje dobré provedení úkoly srdečné pochvaly – Nebudu zde uváděti pronesené slavnostní referáty které byly předneseny. Jednak jsem je dobře neslyšel a za druhé, čtenář si udělá sám představu o čem mohlo býti na tak významné slavnosti hovořeno. Na závěr slavnosti byly starším požárníkům předány Čestná uznání, odznaky a úpomínkové dary, kteréžto převzali následující staří členové: Ludvík Lorenc čis. 37, Karel Zálešák č. 10 Cyril Šojdr č. 217, František Bachůrek č. 39, František Bachůrek č. 40, Mikuláš Dvořáček č. 141, František Šojdr č. 104, Josef Vaculín č. 60, František Hořčica č. 281, Martin Jančařík č. 236 a Josef Kůdela č. 126. Družnou, veselou zábavou při které učinkovala dechovka OB slavnost ukončena. Dlužno připomenouti, že nebylo zapomenuto ani na ty členy kteří stáli u kolébky zakládajícího sboru v roce 1894, ani na ty kteří byť i předčasně opustili naše řady. Těm všem k poctě položen krásný věnec u hlavního pomníku na zdejším hřbitově a slouženy vzpomínkové bohoslužby.

Tělocvičná Jednota Sokol, odd. kopaná.

Mám-li o činosti Sokola zaznamenati, tak jenom stručně. Nejsem milovníkem sportu „kopaná“, nemohu tedy posouditi jest-li naši sportovci hrají dobře nebo špatně. Vysledky této hry mohu sledovati teprve tehdy, když se chlapci po zápase sejdou v Pohostinství. Na dotaz, tož jak kluci, kdo to vyhrál bývá odpověď různá: V tomto roce bylo asi více ve sloupci „dostál“ jako „dál“. Myslím bránek! Skrátka je to sport a vyhrává ten klub, který je dobře připraven tréninkem, fizycky zdatný a sportu oddaný. Nechci podceňovati schopnosti naších sportovců, ale jak pozoruji, lepí se jím poslední dobou smůla na paty. Není tomu dávno, kdy byli naši sportovci řekl bych „favorite“ v kopané. Ale jak už to bývá: „Esa“ odejdou s klubu na jiné působiště (Jančař, Červenka, Volařík a další) nebo se ožení a hledí si více domácího krbu než sportovního klubu, nebo si řekne, že je už starý a podobně. A nástupci, nemají-li dobré organisátory, trenéry a vůdce, hájí čest sportu jak dovedou. Výhra vzpruží, prohra

odrazuje. To je risiko sportu. Snad se letos, to je v jubilejním roce, kdy bude náše vlast slaviti dvacáté výročí Svobody, náš sportovní klub, který nese jméno slavné tělocvičné jednoty „Sokol“, znovu důkladně skonsoliduje a důstojně bude hájit česť šumické kopané.

Co se dalších akcí které Sokol pořádá týká, bývají dobré. Tak zvaných „tradičních“ zábav jako je „babkování“ na závěr masopustu, nebo „Letní karnevál“ pořádaný letní noci na sportovním hřišti, taneční zábavy v sále kulturního domu, to jsou podniky dosti dobře připravené a také mají určitý ohlas na veřejnosti. I letos tyto podniky byly pořádány. Jenom jednu malou přípomínku na závěr zprávy o činosti Sokola. Úplně vymítit veselí vyvolané alkoholem a dbáti sokolského hesla: „Ve zdravém těle, zdravý duch“!

Československý červený kříž.

Místní odbočka Červeného kříže připravuje zdravotní přednášky na kterých o vzniku i lečení hovoří odborní lékaři a tak mají naši občané možnost seznámiti se o původu, nejčastějších chorob i o tom, kterak těmto chorobám předcházeti. Odbočka organisuje obvody „První pomoci“ kde se občané obracejí když je toho zapotřebí. První pomoc poskytují členky odbočky, které mají prodělány kurzy první pomoci a mají k dispozici potřebná léčiva, obvazy a jiné nutné pomůcky. V přítomné době, pokud je mě známo jsou to: Aneška Prachařová č. 359, Jiřina Kandrnálová č. 45. Terezie Juřeníková č. 30, Ludmila Kročilová č. 4, Jan Válek č. 135 a františek Dvořák čís. 97. Předsedkyní odbočky jest toho času Zdeňka Kubáňová č. 366. Dalším úkolem odbočky Červeného kříže jest získavati dobrovolné dárce krve. Zásluhou předsedkyně bylo letos získáno asi 40 zdravých občanů, většinou žen, kteří se podrobili téměř všichni dobrovolně a bez úplatku darovati svoji krev ve prospěch těch, kteří úrazem nebo z jiné příčiny transfusi krve potřebují. Jistě je to čin hoden všeobecé pochvaly. Jsou i další povinosti odbočky, jako je hygiena bydlení a veřejných místností, ale o tuto činost se dělí se sociální komisí. Po pravdě řečeno co se hygieny bydlení týká, zde má jakéko-li zákroky odbočka ušetřeny. Naši občané už zapoměli na doby, kdy v jedné skrovné místnosti bydlela celá šesti i osmy a více člená rodina. Kdy malá blecha, nebo i veš, byla častým, nevítaným hostem. Dnes názvy těchto parazitů jsme se slovníku vyškrtli. A když tak jednou za rok objeví se pozvanka na Ples pořadaný Červeným křížem, jistě mají pořadatelé radost z návštěvy. A bodejť by neměli! Po dobře vykonané práci, veselá zábava

Výbor žen.

Jako v předešlém zápisu jsem uvedl činost povětšině žen, teď se budu zabývati pouze ženami, neboť jest to složka čistě ženská. Jest nesporné, že slavní básnici naši i jiných zemí napsali o ženách-matkách nejkrásnější básně. Vzpomeňme jenom na jednoho z naších slavných básníků: Jana Nerudy. A jest-li v minulosti byly ženy thematem pro básně svojí láskou k dětem, k rodině, k práci, tato vlastnost zůstává u žen aspoň na vesnici stále prvořadým rikolem. Zvláště dnes, kdy eksistuje rovnoprávnost, má žena právo zasahovati do všech úseků denního života.

Za tím učelem jest v naší vlasti, podobně jak ve všech socialistických státech masová organizace Výbor žen, která má svoje odbočky roztroušené po celé vlasti. Naše odbočka Výboru žen se i v minulosti zapojila do budovatelské práce. Vzpomeňme jenom některých akcí, které se z popudu Výboru žen uskutečnily, byť i né jejich vinou zanikly. Jako první byla družstevní prádelna umýstěna tam, kde nyní jest připravena stolářská dílna, bohužel bez stoláře. Tato prádelna se dobře osvědčila pro naše občanky potud, pokud nenastala záplava domácích praček. Druhou chvályhodnou akci bylo zřízení žnových útulků pro malé děti. Nebýl to takřka samaritánský skutek? Matky zavedly děti do útulku, kde o ně po celý den pečovali rovněž matky nezatížené tak práci v hospodářství a zemědělství? Matky dětí mohly se klidně věnovati svojí každodenní práci z vědomím, že jejich ratolesti jsou v dobrých rukou,

které je ošetří, dopřejí jím zábavy a řádně je nakrmí. A co říci o Lékařské poradně pro matky a kojence? A nebo o organisování kurzů vaření a šití. Ten poslední, tj. kurz šití býl uskutečněn ku konci tohoto roku a zůčastnilo se ho větší počet mladých žen. Pokud jsem doslechl, chtějí obsolventky tohoto kurzu uspořádati výstavku svojí dovednosti. Členky Výboru žen se osvědčili jak vychovatelky dětí ve žňových útulcích, tak i jako dobré kuchařky ve školní jídelně. Vrcholem činosti Výboru žen je zřízení stálého dětského útulku nebo jak se u nás říká Mateřské školky, v místnostech bývalé Lékařské stanice, vedle fary. Za těsné spolupráce Místního národního výboru, byla tato dávná tužba Výboru žen, korunována úspěchem. Letošní rok byla dána školka do provozu. Děti sem rády chodí, mají zde všecko co takový malý tvor potřebuje: hračky, pohodlí, dobrou stravu a laskavá slova opatrovnic. Pěkný obrázek jest, jak děti cupitají držíce se šňůry, pod dozorem Božky Janíčkové nebo Mařenky Pípalové. Snad ani vlastní mámu by tak děti neposlouchaly. A když se přinese chutné jidlo vytvořené kuchařským uměním Marie Tlachové, Marie Synčákové a Boženy Jančové, tu jistě po pěkné procházce capartům dobře chutná.

Výbor žen organizuje také pomocné brigády ve špičkových pracích zemědělského družstva, připravuje oslavy Mezinárodního dne žen a Mezinárodního dne dětí, zkrátka členky Výboru žen jsou zapojeny v každé akci, kde se jedná o děti. Toto jest každoroční činost Výboru žen. Místní národní výbor může se pochlubiti, že i zde mají čtyři členky této organisace.

A jedna z nich, Růženka Lekešová zastává funkci předsedkyně sociální komise. Taková jest odbočka Výboru žen v naší obci. Iniciátorkou prospěšných akcí, které slouží veřejnosti. Věřím, že budou dále pokračovati ve svojí doposud zdarné činosti. Až se jednou uskuteční stavba opravdové Mateřské školy a Jeslí, jistě na tomto budou mít lví podíl členky Výboru žen. Pak i ten jejich „Ples“, který teměř každý rok pořádají, bude Plesem radosti. A já na rozchodnou přeji Jím mnoho zdaru v další práci. Předsedkyní Výboru žen jest toho času Jarmila Tomková čís. 380.

Výstavba obce.

Stavby zemědělské

Každým rokem přibývá zemědělských objektů na farmě Jednotného zemědělského družstva. Během uplynulých sedmi let existence družstva vyrůstla výstavba za „Podsedky“ do velkých rozměrů. Velké objekty jsou zbudovány, ale ještě mnoho schází do úplnosti k potřebě a užitku družstva. Jednou z nejpotřebnějších akci by mělo býti úprava řádných komunikací mezi jednotlivími objekty a pevné vozovky k těmto. Sociální zařízení téměř neeksistuje. Šatny, umyvárny jsou jenom nouzové, nevyhovující. Má-li se zemědělství do roku 1970 vyrovnat průmyslu, pak i otázka hygieny zde hraje jednu z důležitých rolí. Toto jest však věcí budoucnosti. Tohoto roku se zbudovala velká silážní jáma a kůlna pro umělá hnojiva. Co se plánuje pro příští rok t.j. pro 1965 není mě známo. To se můžeme zvědět na výroč. Schůzi.

Stavby veřejné. Kanalisace.

Jednou z hlavních a všeobecně prospěšných veřejných akcí byla v tomto roce, provedení odpadní kanalisace v horní části obce. První část vede v „Kůtě“ od domu číslo 72 směrem ku dráze a vyúsťuje dražním propustkem do řeky Olšavy. Na tuto stoku jsou napojeny domy stojíci po obou stranách cesty. Druhá část kanalisace jest provedena v úseku „Nade mlýnem“ tj. za dráhou a to od čísla 370 (Alois Pinďák) po číslo 293 (fr. Kůdela), třetí část vede v části obce na „Záhumní“ a to od čísla 376 (fr. Dvořáček) směrem ku dráze, napojuje se na křížovou revisní šachtu a vyúsťuje přes dvorek strážního domku pod dráhu a státní silnici, přes zahradu

Pípalovu do řeky Olšavy. Čtvrtý úsek vede od čísla 225 (Ant. Horecký) a navazuje na úsek „Záhumní“ do revizní šachty u domu čís. 287 (Václ. Dvořáček.) Výkop rýhy pro položení rour proveden pomoci autobagru. Za tuto práci zaplatili občané jednotlivých úseků za každý dům nebo stavební parcel 200 Kč. Ostatní práce provedli občané zdarma, bez úplaty. Délka kanalisace jest 1250 bm a byla provedena v akci „Z“ Potřebný materiál, t. j. roury, šachtové skruže, litinové poklopy, štěrk a cement zakoupen z finančních prostředků získaných od státu. Při stavbě kanalizace odpracováno 12.800 pracovních hodin. Postup práce organisovali poslanci národního výboru těchto úseků a sice: Josef Švec č. 257, Frant. Hasoň č. 357, Antonín Dančík č. 192, Antonín Kůdela č. 77 a hlavně Jan Kokoš č. 200.

Po stránce technické, tj. vytyčení směru, určení hloubky dle schváleného projektu, provedli naši technici: Miroslav Valášek č. 224, Stanislav Synčák č. 375, Antonín Živnéř č. 363, Jan Prachař čís. 359 a Josef Kandrnál čís. 45. Práce planovaná na rok 1964-1965, jest tohoto roku provedena až na menší dodělávky.

Vozovka

Další akci prováděnou podobně byla štětovaná vozovka vedoucí od kulturního domu po „malé straně“ po dům č. 27 (Gajdoš Josef) Svépomocí odpracováno 2.500 hodin. Na této práci se podíleli občané každy proti svému domu. Po stránce technické se práce zůčastnil a patřičné vytyčeni a nivelaci provedli: Ludvík Jančář č. 189 a frant. Šojdr č. 104. Druhým podobným úsekem vozovky byla část za dráhou od mostu přes potok „Ovčírku po čís 306. Včetně osazení železného zábradlí mostu, odpracováno 700 brigádnických hodin. Železné zábradlí zhotovil Ludvík Lorenc, kovář důchodce č. 37.

Oprava kostela.

V minulých létech jsem se několikráte zmínil o tom, že přáním nynějšího pana faráře Františka Josefíka a také velké části občanů bylo, aby býl postaven kostel nový, ježto kostel stávající jest značně schátralý. Podle skromných údajů, byl zbudován ve 13-14 století našeho letopočtu. Býl budován po částech asi podle toho, jak se obec rozrůstala a nebo podle náboženského názoru dřívější „vrchnosti“ které obec náležela. Posledním vrchnostenským rodem po několik staletí byl rod Kauniců se sídlem v Uh. Brodě. Povinosti občanů bylo odbývati „robotu“ na statcích těchto rodů, poviností „vrchnosti“ bylo a to hlavně dbáti o náboženskou výchovu podaných, no a samozřejmě dbáti o kostely a modlitebny. O školy se jevil zájem pramalý. A tak se stávalo, že jednou byla vrchnost katolická, následující se chýlila k církvi českobratrské a podle toho se dbalo o kostely. Byly nájezdy nepřátel, Turci, Tataři, Maďaři, války husitské, válka třicetiletá a sedmiletá, nepřátelé ničili, vraždili, loupili a pálili kde vpadli. A po každé lehla popelem obec i s kostelem pokud v té které obci býl. Obdomně se dělo i s naší obci.

Dosti těchto zpráv o naší obci jest zachováno v okresním archivu. Podrobný výtah né jenom z archivu okresního ale i zemského, biskupského a dalších historických spisů, provedl pro naši obec archivář uherskobrodský Zeman, na žádost občana Antonína Jančáře, staveb technika č. 148, tento knihu prodál Osvětové besedě a tohoto času jest kniha, která má historický vztah k naší obci uložena v kanceláři národního výboru.

V důsledcích tohoto stavu, v jakém se kostel nachází, bylo už dříve uvažováno o nové stavbě. Ještě v době protektorátu se prováděly peněžité sbírky na tuto stavbu a po Osvobození naší vlasti Rudou armádou byly sbírky téměř každou neděli konány. Přes milion korun bylo sbírkami a dary získáno, ku stavbě kostela však nedošlo. Část peněz byla investována na úpravu hřbitova, koupeny nové varhany a zbudovány základy pro plánovanou přístavbu, které bohužel k ničemu neslouží a ani v dohledné době sloužiti nebudou. Toto uvádím jako úvod

k opravě kostela, se kterou bylo tohoto roku započato. Pro tento rok byla plánovaná práce, venkovní úprava.

Ještě v měsíci březnu postaveno venkovní lešení a započato s otloukáním veškeré venkovní omítky, mimo hlavní římse. Spuchřela šifrová krytina z věže odstraněna, dřevěná konstrukce vyspravena a věž pokryta duralovým plechem. Všechna stará dřevěná okna nahrazena okny železnými. Dvéře hlavního vchodu důkladně opraveny a stré dvéře bočního vchodu, vchodu na věž a na kůr nahrazeny dveřmy novými. Rovněž okenice žaluziové na věži jsou nové. Veškerá venkovní omítka včetně barevného střiku, jest nově provedena. Mimo venkovních prací, býl zhotoven rákosový strop v zákristii, kde doposud býl starodávný strop trámový. Provedeny olejové nátěry okapních žlabů a odpadních rour a všech železných oken. Veškeré práce spojená z dodávkou materiálu, t. j. písku, cementu, hydraulického vápna, dále dodávky oken, dveří a krytiny a částečně i mzdy za odborné a pomocné práce, byly financovány z prostředků akce „Z“. Na úhradu finančních nákladů byly prováděny povolené penězní sbírky, které za tento rok činily přes 40 tisíc korun. Nutno jest poznamenati, že bylo zapotřebí koupiti téměř veškerý materiál potřebný na lešení a toho bylo hodně. Stavebníkem býl Místní národní výbor v jehož režii se práce prováděla. Technickým dozorem býl pověřen člen respektive předseda komise pro výstavbu, poslanec MNV soudruh Miroslav Valášek, staveb. technik, ale pro nějaké nedorozumění s panem farářem, tuto funkci nekonál. Tudíž tuto funkci vykonávál pán farář. Po stránce odborné a organisační řídíl práce soudruh Jan Škubal, bývalý zednický dílovedoucí, nyní důchodce, pověřený tímto úkolem radou místního národ. výboru.

Co se týká práce stavařské, měl práci usnadněnou, neb tuto prováděli vesměs odborníci, důchodci. Železná okna dodál Komunální podnik z Hluku, dvéře dodál podnik Dřevoděl, Bojkovice a duralovou krytinu „Let“ národní podnik Kunovice. Práci provedli ve volném čase zaměstnanci tohoto podniku. Práci kempířskou tj. okapních žlabů a odpadních rour bez materiálu, pouze osazení a spojování provedl občan Oldřich Tomek, č. 123. Podokení plechy připravíl rovněž náš občan Josef Majer č. 157. Krycí stříšku nad hlavním vchodem zhotovíl nezdenský kovář Marek, rovněž tak titěrné mřížky u oken zákristie. Bývalo a jest doposud zvykem, že do základních kamenů veřejných budov a do vězních bání, jsou vkládány pamětní listy. Ve staré báni kostela byly nějaké listy, ale je-likož báň byla díravá, zatékala zde voda a tím byly listy značně poškozeny, tudíž nedalo se z nich nic vyčíst a to co se dalo, bylo bezvýznamné. Do nové báně se vložíl pamětní list s určitými daty:

První světová válka byla vypovězena 25. července, roku 1914, tudíž před 50ti léty.

Skončena byla 28. října 1918, trvala více jak čtyři léta. V této válce padlo 42 občanů.

28. října 1918 získál náš národ Svobodu, utvořena Republika československá.

Prvním presidentem republiky býl profesor Tomáš Garik Masarýk.

Druhým presidentem Dr Eduard Beneš

Světová krise, která zbavila zaměstnání statisíce dělníků trvala od roku 1930-1935.

V tu dobu bylo v naší obci 150-200 dělníků bez zaměstnání a nebo jenom nahodile zaměstnaných. Zdálo se, že se slunce Svobody dostává z mraků krize a nezaměstnanosti. Přišel rok 1938, rok Mnichovské zrády, rok který jest černým písmem zapsán v historii českého národa. Zradou západních spojenců Francie a Anglie a v neposlední řadě českého národa. Zradou západních spojenců Francie a Anglie a v neposlední řadě zrádními státníky republiky, odtrženo značné území státu a přivtělení k Velkoněmecké říší. 15 března 1938 zbaven národ český Svobody a utvořen takzvaný Protektorát Čechy a Morava.

1940. Počátek druhé světové války a také počátek nejtragičtějších šest let českého národa. Persekuce, žalářování a popravy nejlepších synů národa.

Z naší obce bylo 17 občanu vězněno v žalářích a koncentračních táborech fašistické říše. Pět z nich se již do rodné a osvobozené vlasti nevrátilo. Zahynuli v koncentračních mučírnách. Za dobu Protektorátu býl státním presidentem stařec Dr Emil Hácha, nastrčená figura.

9 květen 1945, den Osvobození naší vlasti slavnou Rudou armádou, konec II. světové války. Prvním presidentem v Osvobozené vlasti byl Dr Eduard Beneš.

Druhým býl dělnický president soudruh Klement Gottwald, po jeho smrti dne 14.3.1953 zvolen v pořadí třetí president, Antonín Zápotocký, který zemřél 13. listopadu 1957. Dne 20 listopadu zvolen presidentem soudruh Antonín Novotný, který tuto nejvyšší funkci zastává po dnes. Za jeho presidentství vyhlášena nová Ústava republiky československé a také doplněn státní název: Československá socialistická republika.

Naše obec byla od okupantů Osvobozena dne 1. května 1945.

Pořadí starostů obce, od roku 1918 až 1945.

1. Jan Slíva, rolník čís. Domu 43
2. Tomáš Hasoň, rolník, čís. " 87
3. Leopold Slíva, rolník, poslanec Nar. shromáždení, č.d. 139

Za protektorátu, kdy býl L. Slíva vězněn v Německu býl hlavou obce

Náměstek starosty františek Hřib, rolník čís. 21.

Druhá éra. Po Osvobození obce Rudou armádou, tj. od 1. května 1945

1. Předseda Místního národního výboru Josef Lorenc, zed. mistr čís. 222
2. " " " František Šidlo, zedník čís. 271
3. " " " Josef Šojdr, kovář čís. 227
4. " " " Antonín Omelka, tesař, čís. 88
5. " " " Jaroslav Šojdr, úředník čís. 339
6. " " " Antonín Synčák, stát. zaměstnanec č. 349

Ředitel zdejší školy jest Antonín Šuranský

Správce cirkevní obce pátr František Josefík, farář.

Poznamenávám proto, jako souvislost s opravou kostela a tudíž i nové báně na věži. Dosti možné je, že tekst může být jiný, ale podstatná část zní takto, neboť jsem jí sestavíl a předál k opsání na pergamen, dne 28 července 1964. Při opravě kostela bylo odpracováno 8.500 brigádnických hodin.

Renovace školy.

Naše škola taková jaká jest tohoto času, byla stavěna ve třech etapách. První část byla postavena v roce 1893, tj. před 71. léty, druhá část v roce 1911, to jest před 53ti léty a část třetí, to jest střední, v roce 1938, to jest před 26ti léty. Mimo těchto tří části, byla přistavěna polytechnická dílna, kuchyně a jídelna v letech 1960-1962. Jest na bíledni, že 71. let i za 53 léta vpravdě dosloužily okna i dvéře. Již v minulých létech bylo jak ředitelstvím školy, tak i Místním národním výborem poukazováno na tyto nedostatky, nadřízené úřady braly toto na vědomi s poukazem, že není momentálně finančních prostředků na úhradu výloh s adaptaci školy, spoléhalo se i na to, že by bylo lépe postaviti školu novou která by po všech stránkách

vyhovovala. Ku stavbě nové školy v dohledné době nedojde, o tom jsou patřičné odbory okresního národ. výboru přesvědčeny. V důsledku stálých připomínek ze strany MNV a ředitelství okresního národ. výboru přesvědčeny. V důsledku stálých připomínek se strany MNV a ředitelství školy, byla pro tento rok uvolněna část obnosu asi 105tisíc korun, na renovaci naší školy. Ve spolupráci s ředitelstvím školy a Míst. nár. výborem, ujál se po stránce technické, organisaci nákupu potřebného materiálu soudruh Stanislav Kubáň spolu se soudruhem Jaroslavem Johnem. V krátkém čase se podařilo koupiti dvéře i ocelové zárubně a sice, jako ležáky u Pozemních staveb nár. podnik v Gottwaldově, kde jsou oba jmenovaní zaměstnáni jako stavební technici. Je-likož se chýlil rok ku konci (prosinec) a bylo nutné poukázanou častku peněz odčerpati, bylo ihned, jakmi-le byly dvéře dodány přikročeno k renovaci. Stávající staré dvéře do učeben a záchodů byly vybourány a nahrazeny dveřmi novými. To znamená, že do všech deseti učeben jsou zabudovány dvéře nové, dvoukřidlové v ocelových zárubních, do záchodů rovněž deset dveří jednokřídlových v ocel. Zárubních. Mimo této již provedené práce, byl zakoupen materiál pro příští rok, kdy se předpokládá z nákladnější investici. Štěrk, písek a 49 nových oken, to vše jest pro příští rok připraveno, taktéž 21.000 kusů cihel. Důkladnou renovaci naše škola velmi nutně potřebuje. Věřím, že předseda národ. výboru soudruh Antonín Synčák bude bedlivě sledovati finanční odbor okres. národ. výboru, aby tento zase další částku peněz pro naši školu uvolnil. Když už se začalo, musí se pokračovat a dokončit. Při zhorauvedené práci bylo odpracováno 1.200 brigádnických hodin.

Úprava tělocvičny.

„Ve zdravém těle, zdravý duch“, jest sokolské heslo. Toto heslo jest stále živé a pravdivé. Vláda československé socialistické republiky klade velký důraz věnování tělesné výchovy od útlého mládí školní mládeže. Téměř každým rokem se setkáváme z naši školní mládeží na sportovním hřišti, nebo školních akademijích v kulturním domě, kde žáci předvádějí tělocvičné umění. Že pro nácvik různých sestav nebylo řádné tělocvičny, prováděl se tělocvik pouze v učebnách a za příznivého počasí na hřišti. Že toto učení bylo nedostačující a obtížné jak pro učitele tak i pro žáky, jest nabíledni. Konečně i otázka tělocvičny byla zdárně vyřešena. Uvolněním sálu Osvětové besedy, upraven tento na tělocvičnu. Prostorná místnost vymalována, okna natřena, položena parketová podlaha, tělocvična vybavena potřebným nářadím. V roce příštím, to je 1965 bude celostátní spartakiáda, přehlídka zdraví, mladosti a tělesné zdatnosti čekoslovenské mládeže i dorostu. Poslední celostátní spartakiády se zůčastnily jako cvičenky dvě žačky ze Šumic. Kolik se zůčastní žáků, cvičenců spartakiády v roce 1965?

Mateřska školka

Zrušením lékařské stanice, bly uvolněny dvě místnosti. Ihned býl zájem se strany Výboru žen, použíl těchto místností pro dětský žňový útulek respektive po Mateřskou školku. To by se bylo snad uskutečnilo, ale jest zde ještě Lékařská poradna pro matky a kojence! A pro tento účel jest zapotřebí také místností. K místnostem Lékařské stanice přiléhaly další dvě dosti prostorné místnosti, provedené pouze v hrubé práci. Jinak novostavby! Aby skutečně byla Školka pro děti upravena, přikročeno k dokončení těchto dvou místností jednak svépomoci a také určitou částkou fianční, kterou MNV zajistíl. Od 1. záři můžeme každý den, mimo neděle viděti průvod malých capartů, držících se šňůry, jak v doprovodu svojích opatrovnic jdou na procházku. „Jen chtít, všecko se zdaří“!

A na závěr: Všechno, co pod názvem „Výstavba obce“ jsem uvedl, jsou vesměs podniky celku, veřejnosti prospěšné. A mám za to, že každý kdo se jakýmkoliv způsobem na práci této podílel, má radost a s uspokojením může konstatovati: „Zase je ta naše vesnička bohatší“! A

bude zase bohatší a krásnější, když svorně položíme ruce k dílu. Věřím, že naši občané nezklamou. Vzorná, krásná obec, je visitkou občanů. Toho jsme si vědomí.

Bytová výstavba soukromá.

Každým rokem přibývá v naší obci nových bytových jednotek, jednak na místě starých domků, jednak na nových stavebních parcelách které stavebník koupil nebo zdědíl. Ať již je tomu tak či onak, mladí občané chtějí míti vlastní rodinný krb, vyhovující kulturnímu bydlení. Téměř všechny rodinné domy staví se sousedskou, či kamarádskou výpomocí. Jsou případy, kdy se pracuje i za mzdu ale zase jenom nejnutnější odborné práce. Jest samozřejmé, že každý, kdo staví, počítá s tím, aby měl placených sil co nejméně. Dobře jest tomu kdo jest zedník a má v rodině, tj. otec, bratři a t. d. také zedníky, tesaře a další stavební dělníky. Nemá-li, pak se hledá další východisko. „Dnes pomůžeš ty mě, zítra já tobě.“ Podobným způsobem letos bylo postaveno šest rodiných domů:

Slačálek františek, malíř, postavíl Nademlýnem

Chmelina Josef, zedník " " "

Kozub Miloslav, malíř " " "

Gajdošík Antonín, elektroinst. " "

Bachůrek Vladimír, dělník, na místě starém

Kandrnál Leopold, člen JZD, na malé straně.

Od roku 1945 tj. od Osvobození naší vlasti Rudou armádou, bylo v naší obci postaveno 97 (devadesátsedm) novostaveb do 31. prosince 1964. V tomto počtu jsou zahrnuty stavby veřejné a to: Čekárna na dráze, přístavba obecního domu, přístavba školy (polytechnická dílna, jídelna a kuchyně), lekařská stanice, kulturní dům, Prodejna a pohostinství Jednoty. Nejsou v tom zahrnuty zemědělské objekty JZD. Takže rodiných obytných domů se za uplynulých takřka dvacet let postavilo 91. Mimo těchto uvedených rodinných domů v obci, mají naši mladí občané bydliště v domech družstevní výstavby v Uherském Brodě a v Bojkovicích. Pokud je mě známo bydlí v družstevních domech v Bojkovicích dvě rodiny ze Šumic, v Uh. Brodě na Sídliště-Těšov, 8 rodin. Mladí lidé chtějí býti sami i když né zrovna v novostavbě nebo bytě družstevní, ale i v domech starších. Tyto se zase adaptují, přistavují a nadstavují, aby bydlení bylo takové, vyhovující po všech stránkách. Kuchyně, obývací pokoj, ložnice, případně dětský pokoj, koupelna, spíž, vodovod a rovněž pro rodiče samostatnou místnost. Pryč jsou doby, kdy v jedné omezené místnosti bydlela i desetičlená rodina a byly rodiny, kde bylo i více členů, na příklad u Kozubů č. 111, bylo 10 dětí, u Bartošů č. 90 14 dětí, u Kůdelů č. 77, 13 dětí, u Krhůtků č. 44 devět dětí a ktomu rodiče a mnohde staří rodiče. Tomuto se nechce dnešní generaci ani věřit, že tomu tak u jejich rodičů kdysi bylo, kdysi, před 20-30 léty. Tak se kultura bydlení změnila a bude se dále měnit. Už dnes se zavádí ustřední nebo etážové vytápění místnosti, elektrické nebo plynové sporáky, zkrátka modernisuje se. Parketové a gumové podlahy, dlaždicové dlažby chodeb a koupelen, to už je samozřejmost nových domů. Staré zaniká, nové razí cestu v před ve všem a všude, ve městě i na vesnici.

Hmotná úroveň obyvatelstva.

Zdravotní zařízení a péče.

Mnohé otázky týkající se hmotné úrovně obyvatel jsou uvedeny v předešlých zápisech, hlavně co se týká bydlení i domácích technických spotřebičů. Rovněž tak otázka oblékání.

V naší obci eksistuje Lékařská poradna pro matky a kojence. Lékařská stanice byla před časem v naší obci zrušena a obec přivtělena ku Zdravotnímu středisku v Nezdenicích. Zde se dostává našim občanům lékařské péče, odbornou péči provádí polyklinika v Uh. Brodě. Vážnější choroby a úrazy léčí se v Okresním Ústavě národního zdraví v Uh. Hradišti. Každý den můžeme viděti občany kteří jdou nebo jedou do Nezdenic k lékařské prohlídce, téměř po celý rok jest někdo z občanů v nemocnici v Uh. Hradišti. Nejčastěji se zde léčí na interním a chirurgickém oddělení, to jsou nemoci vnitřní (ledvinové, žlučníkové, cukrovka a podobně) pak jsou to nemoci žaludeční a úrazy, kde je zapotřebí chirurgického zákroku, často se navštěvuje odděleni ortopedické (reumatismus, ischias, a pod.) i oddělení oční, ušní a t. d. Všechny uvedené choroby se během roku v obci vyskytnou a mnohé končí i smrtí. (Rakovina). Tak této zákeřné nemoci podlehli dva občané, jeden následkem úrazu, jeden následkem choroby srdeční, infarkt. Nakažlivá nemoc, mimo infekční žloutenky se nevyskytla.

Ještě zapotřebí dodati, že porodní asistentky, mimo preventivních návštěv u matek-rodiček před porodem a po porodě jiné asistence nemají. Sanitní auto odveze rodičku do Porodnice a zase i s robátkem po určité době přiveze jí domu. To vše, léčení v Ústavě národ. zdraví, Lekařské zdravotním středisku a Porodnici, doprava sanitnímy auty, děje se zdarma pro všechny občany. Tak pečuje Československá socialistická republika o zdraví občanů. A to nepíši o zdravotní péči o děti od nejútlejšího věku až po skončení školní docházky. Časté prohlídky chrupu, očkování proti různým dětským chorobám (neštovice, obrna a t. d.) které se píči lékařského opatření už téměř celostátně nevyskytují. Jsme na to hrdí, že naše vlast jest jednou zemí po Sovjetském svazu v Evropě, kde se věnuje všemožná péče o zdraví občanů.

Narození

V letošním roce se narodilo 23 dětí, z toho 14 děvčátek. Proti roku minulému méně o 24 dětí. Všechny děti byly slavnostně uvítány na Místním národ. výboře a zapsány do Pamětní knihy. Slavnosti připravuje Sbor pro občanské záležitosti. Letos se konala na Míst. národ. výboře malá slavnost, kdy bylo do Pamětní knihy zapsáno stopadesáté dítě, vítané od založení sboru. Jest jím Jiřinka Kandrnálová rodičů Leopolda Kandrnála a jeho manželky Marie, rozené Velecké, čís. Domu 197.

Svatby.

Letos uzavřelo sňatek dvanáct dvojic. Z toho bylo dva páry snoubenců z naší obce, zbytek byli ženiši z jiných obcí. Většinou si ženiši odvedli nevěsty do svojích rodných obcí.

Úmrtí.

Během tohoto roku opustilo naše řady 11. občanů. Tentýž počet zemřelých býl naposled před deseti léty. Z uvedeného počtu bylo 5 žen. Nejčastnější příčina úmrtí, sešlost věkem. Nejmladší zemřelý býl Josef Šidlo, kovář 52 let, nejstarší Barbora Volaříková 92 let. Průměrný věk zemřelých mužů 70 let, žen 75 let.

Nejstarší občané.

Poměrně vysokého věku se dožívají ženy: babička Anna Bachůrková se dožila letos 90 let, Marie Kozubová a Františka Volaříková 83 léta. Obě slavili diamantovou svatbu v róce 1961. Smrt dlouholeté manželství rozloučila. Kozubovo v roce 1961, Volaříkovo tohoto roku, 1964. Nejstarší muži, František Hřib a Jan Krhůtek, 83 léta. Oba vdovci.

Kulturní poměry.

Osvětová beseda

Řídícím orgánem kulturních podniků jest Osvětová beseda, která ve spolupráci s kulturní a školskou komisí při Míst. nár. výboře vytváří podmínky pro pořádání kulturních podniků. Jest správcem Kulturního domu.

Divadlo

Tento rok býl pro Osvětovou besedu dosti bohatý. Dne 14. března sehráli divadelní ochotníci dramatickou hru „Ukradené štěstí.“ Hra byla pečlivě a velmi dobře nastudována za režie Jaroslava Jančáře a Jaroslava Omelky, skvěle byla provedena a také občany navštívena. Důkazem skvělého provedení hry jest, že naši ochotníci konali zájezdy do okolních obcí, byli i na Slovensku a zůčastnili se soutěže v Osmětimanech. O zdárný průběh hry se zvláště zasloužili herci hlavních úloh: Jaroslav Jančář, Věra Mudráková, Jaroslav Omelka, Stanislav Tlach, Jindřich Kočík, františek Šojdr, Anna Omelková, Marie Jančářová a Marie Krhútková. Velmi pěkným doplňkem hry býl sbor chlapců a děvčat a lidových muzikantů. Tento doplněk vsunůl do hry režisér. Děj se odehrávál na Úkrajině. Bylo použito původníh krojů zapůjčených v Martině.

Přehrávka dechových hudeb

21. března byla v kulturním domě uskutečněna přehrávka dechových hudeb, kterou organisovál Dům Osvěty v Uh. Brodě s naší Osvětovou besedou. Přehrávky se zůčastnily dechové soubory: z Újezdce, z Uh. Brodu, z Hluku, ze Záhorovic, Bojkovic, Pitína a ze Šumic. Každý soubor přehrál tři neb čtyři skladby. Jest samozřejmé, že každý se snažíl předvésti co možná nejlépe. Přehrávky sledovala a bodovala komise k tomu určená. Nejsem hudebník ale mám za to, že potlesk, který po každé skladbě zaburácel, býl dobrým vysvědčením přehráté skladby, kteréhokoliv souboru.

Nejefektivněji zapůsobíl soubor z Hluku. Když se rozhrnula opona jeviště a v sále zhasla světla, naskytl se na jevišti osvětleném reflektory nádherný, živý obraz. V lesku dechových nástrojů odrážel se krásný, pestrý slovácký kroj hlučanů. Bílé gatě, vyšívané košile, vesty s červenými kitkami, za klobouky bílé kosárky. Vždyť jich také bylo 32 hudebníků. A kapelník šohaj! Co nedokázali (ale dokázali) hudbou, strhli krojem, za to sklidili bouřlivý potlesk. I naši muzikanti se drželi statečně. Bodejť by né! Bylo by ostudou, doma se neukázat. Kdo býl nejlepší? To jsem se bohužel nedověděl. Říkalo se že soubor z Uh. Brodu.

Slovácké divadlo z Uh. Hradiště

Soubor Slováckého divadla z Uh. Hradiště se v naší obci představíl v minulých létech vícekráte a pokaždé zanechál po sobě dobrý ohlas. Pro naši občané se vždy těší na další vystoupení. Tak tomu bylo i 13. listopadu tohoto roku, kdy opět k nám soubor divadla zavítál. Naši občané mají rádi divadelní hry z vesnického prostředí. Proto také hra „Její Pastorkyňa“ byla vřele účastníky přijata. Každé jednání bylo odměněno srdečným potleskem. To je nejlepší odměna učinkujícím.

Kino.

Nejrozšířenější zábavou na vesnici, zvláště v poslední době, jest návštěva kina. Dvě hodiny, někdy i více, podle toho jaký film se promítá, jsou v klidném, příjemném prostředí zábavným odpočinkem pro mladé i starší návštěvníky. Velmi pěkné večery prožili návštěvníci kina v týdnu od 9 do 12 dubna. Pro tyto dny býl uspořádán filmový festivál širokouhlého

filmu. Na pořadu byly vybrané filmy: 9. dubna „Pekelník“ 10. Česká pohádka pro dospěle „Zlaté kapradi“, 11. „Tři mušketíři“ a 12. Tři chlapy v chalupě“. Před každým představením kulturní vložka: Pioníři sbor. Zpěv, lidový soubor, Svazáci a dechová hudba. Účast velmi dobrá. Pravidelné návštěvy kina, to je ve čtvrtek a v neděli bývají průměrné. Největší návštěva byla, když se promítál film „Maryša“ a „Věčně zpívají lesy“. Z uvedeného přehledu, vypracovaného správcem a operatorem kina Stanislavem Hasoněm, jest zřejmá účast návštěv a počet představení:

Celkem bylo 187 představení, za účasti 16.171 osob.

Průměrná účast na jedno představení byla 85 osob.

Celkové tržby za rok 1964 činí 44.487- korunčeskoslovenských.

Představení pro děti uskutečněno 22kráte za účasti 2.522 osob.

Z uvedené zprávy jest zřejmo, že kino je přece dobrý, zábavný i poučný podnik.

Škola

Základní devítiletou školu v naší obci, navštěvuje ve školním roce 1964-1965 352 žáků. Z tohoto počtu jest 47 žáků z Nezdenic a 48 žáků z Rudic. Jest tudíž žáků ze Šumic 257. Aby bylo jasno pro budoucnost, proč chodí do šumické školy žáci z Nezdenic a Rudic, uvádím malou poznámku. Když bylo v roce 1937 uvažováno ustaviti v naší obci školu měšťanku (škola vyššího stupně) byla přístavba školy nadřízenými úřady tato povolena s podmínkou, že to bude škola obvodní, to znamená že se přidruží sousední obce. Je-likož Nezdenice i Rudice, jsou nejbližšími sousedy z naší obci, býl učiněn školní obvod a po dohodě z těmito obemi přikročeno v roce 1938 ku přístavbě školy, aby byly získány patřičné učebny a v roce 1939 býl zahájen provoz v nové měšťanské škole. Do této doby byla v obci škola obecná pěti třídní. Žáci, kteří chtěli získat vyšší vzdělání, navštěvovali školu měšťanskou v Bojkovicích, nebo v Uh. Brodě, záleželo na tom, kde byla volná místa. Škola měšťanská byla průpravou pro vyšší vzdělání na školách středních (reálné gymnázium) a školách průmyslových. Po maturitě mohl abiturient nastoupiti do školy vysoké. Školu měšťanku navštěvovali žáci po čtařroční návštěvě školy obecné. Názvy těchto škol se v poslední době měnily. Místo školy „obecné“, jest škola „národní“, místo „měšťanky“ škola „střední. Návštěva školy byla osmiletá, tj. od 6ti do 14let. Zřízením vynější Základní devítileté školy jest návštěva do 15ti let. jest to škola jednotná. Obecná, nebo národní škola u nás neeksistuje. Tolik o škole alespoň stručně. Všichni naši občané, kteří mají zájem o školu, mohou s uspokojením konstatovati, že učitelský sbor, působící v naší škole, vychovál nám hezkou řadu žáků, občanů, kteří opouštěly školní lavice šumické školy z dobrou průpravou do dalšího života. Nikdy před tím, ať to bylo za říše rakouskouherské, nebo za předmníchovské republiky, to jest od roku 1918-1945, nehonosíl se žádný náš občan akademickým titulem. Naprosto nemám v úmyslu podceňovati výchovu a nebo nadání tehdejších žáků a učitelů. To bych velmi ublížil staré generaci, vždyť jsem jeden z nich. Byla jiná doba, jiný mrav. Bylo mnoho žáků velmi nadaných, ale nebylo prostředků na studie a co bylo nejdůležitější, nebyla protekce. Co zbývalo nadanému chlapci nebo devčeti? Se svými školními vědomostmi musél jít do světa a jak už bylo u nás tradičné, kluk se učil zedníkem, holka buďto do služby do města nebo k sedlákům a nejčastěji na velkostatky, pracovat na polích a to do míst hodně vzdálených. Dnešní dědečkové a babičky a také kdysi ve škole, nepadlo na skálu! Když to nešlo, nebo nemohlo jít vyšším vzděláním ve školách, muselo se něco dokázat v životě praktickém. Učení řemeslu je také škola! Kolik z řad naších řemeslníku, zedníků bylo a ještě dnes jest dílovedoucích, kteří mají to jediné vzdělání které získali v obecné škole, nanejvýš zednický večerní kurz v Záhorovicích! Téměř všichni současní stavební technici jsou vyučení zedníci a až po vyučení navštěvovali odbornou nižší nebo vyšší průmyslovou školu. Ano, praksi spojili s teorii nebo naopak. Ale

hlavním předpokladem a řekl bych ukazatelem cesty v před, byla ta naše šumická škola a naši učitelé, kteří, když to výchova vyžadovala, liskovku nešetřili. Proto ale na ně z láskou a úctou vzpomínáme. A takové lásky a úcty si zasluhuje učitelský sbor, který za uplynulých takřka dvacet let, vychoval řadu žáků honosících se i akademickým titulem. Vím, že jsem se o škole šiřeji rozepsál! Od doby, kdy jsem opustíl naposled školní lavici uplynula hezká řádka let, celých padesátpět, ale stále rád na školu vzpomínám. A né jenom já, ale všichni, celá naše generace. A vy mladí občané, také vzpomínejte!

Aby vám po čase vaše vzpomínka na školu byla příjemná a vy zapoměli na vaše soudruhy učitele, kteří vám věnovali tu nejvetší péči, jsou jejich jména v této kronice zapsána. Ono člověk postupem doby ztrácí paměť ale co je napsáno, paměť oživuje!

Učitelský sbor, školního roku 1964-1965,

Základní devítileté školy v Šumicích.

	František	Plhoň, ředitel školy
	Alois	Černý, zástupce ředitele
	Milan	Kůdela, učitel
	Jaroslav	Procházka "
	Josef	Zábojník "
	Antonín	Kandrnál "
	Anna	Jančaříková, učitelka
	Aneška	Opatřilová "
	Milada	Surá "
	Jarmila	Zelená "
	Jarmila	Kůdelová "
	Marie	Jančářová "
	Pavla	Hasoňová "
	Milada	Kněžíčková "
	Marcela	Lipnaová "
	Věra	Míčová "
Školník	Josef	Kůdela, ze Šumic číslo 126
Uklízečka	Marie	Bachůrková, ze Šumic, číslo 291.

Školní kuchyně.

Kuchařky: Marie Tlachová čís. 308, Marie Synčáková č. 374, a Božena Jančová č. 155.

Předseda školské a kulturní komise, Jaroslav Jančář, číslo 194.

Dobrovolné vyučování náboženství, františek Josefík, farář.

Ředitel školy, školního roku 1963-1964, Antonín Šuranský, odchází dnem 1. září 1964 na nové působiště do Dětského domova, v Bojkovicích.

V Šumicích působil od roku 1959. Za jeho působení provedena přístavba polytechnické dílny, kuchyně a jídelny. Učebny vybaveny vkusným nábytkem. (skříně)

A teď ještě stručně o práci ve škole a mimo školu. Nynější dobou se pilně nacvičují skladby ku třetí celostátní spartakiádě. Nacvičují všichni žáci aby se v jarních měsících mohli pochlubit z výsledky svojí práce. V polytechnické dílně se pilně pracuje, řeže, piluje, jak kterého co baví. Co dělá pionírská organisace, není mě tak známo, ale jsem přesvědčen, že vedoucí pionírů soudružka Kněžíčková má i pro ně účelný program. Pravidelně za dva měsíce konají se porady se Združením rodičů a přátel školy. Na těchto poradách jsou rodiče informováni o úkolech školy a třídními učiteli o prospěchu a chování dětí. Jednou za rok se rodiče s učiteli sejdou na společné taneční zábavě, která bývá jednou z nejlépe navštívenou a také družnou. Skrátka, škola a Združení rodičů a přátel školy dobře spolupracují. Chybou je, že ze 16ti učitelů má stálé bydliště v obci jenom pět (5), ostatní po skončení vyučování odjíždějí do svých domovů, do Uh. Brodu, Rudic, Nezdenic a Luhačovic. Kdyby většina z nich zůstávala v Šumicích, pak by také kulturní a výchovná činost mládeže škole odrostlé lépe vypadala. Prozatím se nedá nic jiného dělat, leč spokojiti se se stavem jaký je. Snad jednou bude i otázka bytů pro učitele zdárně vyřešena. Z oněch pěti učitelů jest ředitel soudruh František Plhoň správcem Osvětové besedy, učitel, soudruh Antonín Kandrnál jest knihovníkem Lidové knihovny. Zbývající tři, jsou soudružky učitelky, vesměs provdané, tudíž mají práci v rodině. Ale i tak můžeme býti spokojeni z čiností naší školy, našeho učitelského sboru. Patří jím náš srdečný dík a úcta a láska všech těch, kterým dávají nezbytné vědomosti do Života.

Volby do Místních, okresních a krajských národních výborů, Národního zhromáždění a lidových soudců.

Dne 14 června v neděli, konaly se celostátní volby orgánů v záhlaví uvedených. Velmi krásný jarní den. Sluníčko mile hřálo, hudba vyhrávala, všude sváteční nálada. Občané, mladi i staří vážně se ubírali do kulturního domu, kde ve vestibulu vkusně vyzdobeném, byla připravena volební místnost. Jedni občané vykonávali tuto povinost již vícekráte, ale bylo mnoho i těch, kteří ji konali po prvé. Všichni ale odevzdávali svoje hlasy z vědomím, že hlasují pro mír, pro další rozkvět a blaho naší krásné vlasti, republiky československé. Proto ta sváteční pohoda, ta hudba a snad i ten krásný jarní den. Vždyť co může být pro člověka nejlepším přáním?

Jedině to, abychom žili šťastně v míru a pokoji, aby výsledky naší práce sloužili lidu a k prospěchu vlasti, aby naše děti nepoznali válečných hrůz jako my starší generace. S tímto přáním vchází občané do volební místnosti, s tímto vědomím vkládají hlasovací lístky do osudí. Neb ty které dnes, 14 června volíme, vysíláme do nejvyších orgánů jako naše oprávněné zástupce, jako obhájce míru a spravedlnosti. Věříme, že oni svojí povinost splní. V naší obci se voleb zůčastnilo 1139 osob, z toho 539 mužů, 600 žen.

Navržených a také zvolených poslanců Místního národního výboru bylo 33. Tudíž byla obec rozdělena na třiatřicet volebních obvodů, každý obvod měl příměřený počet voličů, kteří zvolili jednoho navrženého kandidáta. Do voleb bylo zapojeno přes sto (100) členů komisí, neb každý obvod měl ustavenou volební komisi která se skládala z předsedy, tajemníka a dvou až tří členů. Mimo těchto komisí, kterou jmenoval MNV byla Volební komise, kterou jmenoval Okresní národní výbor. Tato komise byla hlavním orgánem při volbách. Její předseda zahajoval i ukončil volby a dbál aby průběh voleb konál se důstojně a aby se voleb zůčastnili všichni registrovaní voliči, pokud jsou v obci. K těm voličům, kteří pro stáří nebo nemoc nemohou dojíti splniti občanskou povinost do volební místnosti, jsou vysláni členové obvodní komise, aby takto postižené občany navštívili a požádali je o splnění občanské povinosti.

Poslanci Místního národ. výboru

Navržení a zvolení poslanci Místního národního výboru, dne 14. června 1964.

Obvod číslo	1.	Bohumil Tlach, mistr stavoisolace,	číslo domu	308
" "	2.	František Hasoň, zedník	"	347
" "	3.	Antonín Synčák, státní zaměstnanec	"	349
" "	4.	Marie Žampachová, členka JZD	"	14
" "	5.	Jaroslav Omelka, technik	"	18
" "	6.	Josef Juřeník, stavbyvedoucí	"	30
" "	7.	Jaroslav Vaculín, učetní	"	402
" "	8.	František Bachůrek, člen JZD	"	39
" "	9.	František Můdrák, automechanik	"	36
" "	10.	Miroslav Valášek, stavební technik	"	224
Obvod čís.	11.	Růžena Lekešová, dělnice	čís. domu	59.
" "	12.	Františka Šidlová, členka JZD	"	62
" "	13.	Štěpánka Živnéřová, uřednice	"	327
" "	14.	Antonín Kůdela, úředník	"	77.
" "	15.	Jaroslav John, stavební technik	"	369.
" "	16.	František Hasoň, úředník	"	357
" "	17.	Antonín Dančík, veterinář	"	192
" "	18.	Jan Kokoš, důchodce	"	200
" "	19.	Josef Švec, dílovedoucí, strojař	"	257
" "	20.	Martin Hasoň, člen JZD	"	87
" "	21.	Jaroslav Jančář, úředník	"	388
" "	22.	Václav Zeťka, seřizovač	"	316
" "	23.	Vojtěch Kráčmar, uředník	"	119
" "	24.	Josef Ptáček, tesař	"	91
" "	25.	Stanislav Horecký, člen JZD	"	117
" "	26.	Vlastimil Hřib, " "	"	21
" "	27.	Leopold John, " "	"	191.
" "	28.	František Trchalík, " "	"	253.
" "	29.	Ludvík Jančář, stavební technik	"	189.
" "	30.	Oldřich Janíček, technický úředník	"	338
" "	31.	František Hřib, strojař	"	208
" "	32.	Antonín Jančář, stavební technik	"	148
" "	33.	Stanislav Janíček, zámečník	"	390

Do okresního národního výboru zvolen náš občan ing. Ladislav Prachař, čis. 90

Do krajského národ. výboru, soudruh František Jurčík, z Uh. Brodu

Do Národního shromáždění " Stanislav Mikulášek, z Uh. Brodu

Lidoví soudci, Vlastimil Hřib, č. 21 a Martin Hasoň č. 87, oba ze Šumic.

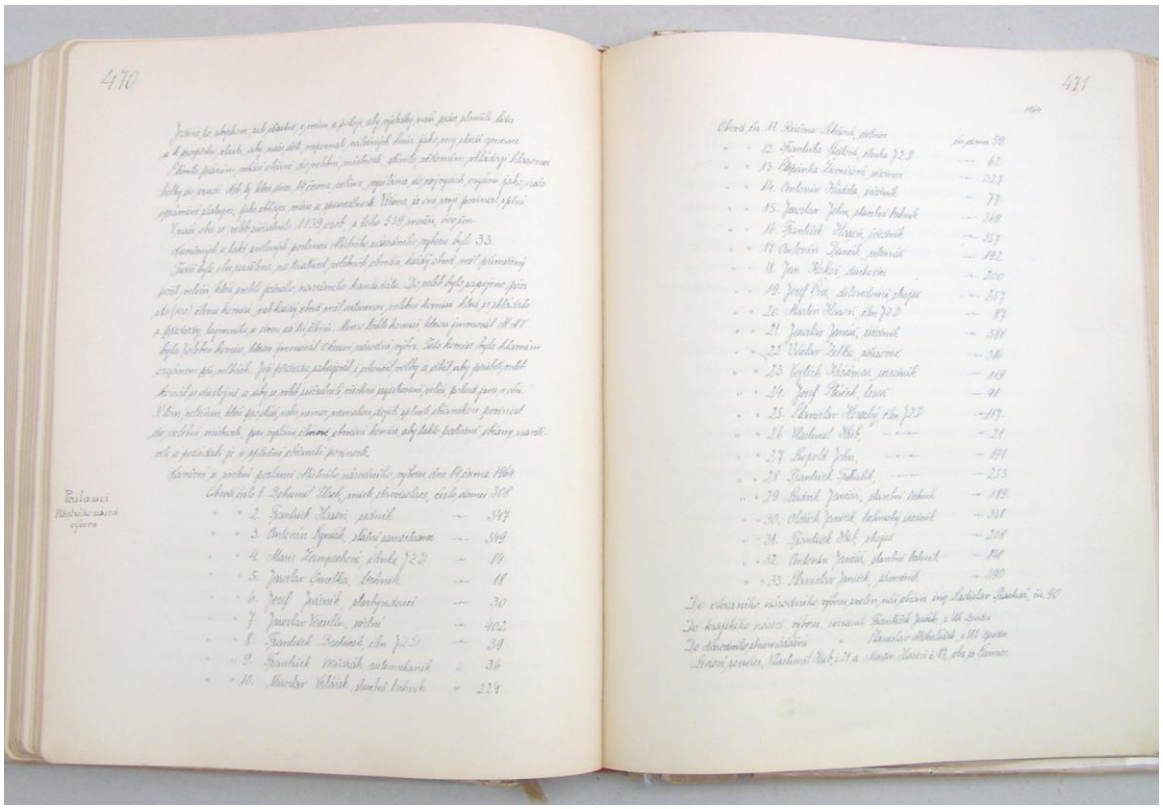

Ustavující schůze

V sobotu, 27 června byla ustavující schůze novězvoleného Národního výboru. Schůzi zahájil nejstarší člen národního výboru poslanec Leopold John. Novězvolení poslanci složili předepsaný slib, potvrzením vlastnoručního podpisu. Odstupující dosavádní předseda soudruh Jaroslav Šojdr, zhodnotil vykonanou práci za uplynulé volební období, srdečnými slovy poděkoval dosavádním členům národ. výboru za spolupráci a novému národnímu výboru popřál mnoho úspěchů v jeho odpovědné, čestné činosti ve prospěch vlasti a obce. Jeho projev odměněn potleskem. Přikročeno k volbě funkcionářů pro příští volební období.

Předsedou Míst. nár. výboru zvolen soudruh Antonín Synčák, dosavádní tajemník. Tajemníkem zvolen soudruh Jaroslav Omelka, technik

Volba komisí

Komise stavební, předseda	soudruh	Antonín Jančář, staveb. technik
Komise finanční a plánovací	"	Jaroslav Vaculín, účetní
Komise školská a kulturní	"	Jaroslav Jančář, úředník
Komise zemědělska	"	Josef Ptáček, tesař
Komise pro ochranu veřej. pořádku	"	Jaroslav John, staveb. technik
Komise sociálně zdravotní	"	Růžena Lekešová, délnice

Komise místního hospodářství " Jan Kokoš, důchodce

Komise pracovních sil " Josef Švec, dílovedoucí, strojař

Člen rady mimo komisí " Martin Hasoň, člen JZD

Sbor pro občanské záležitosti, předseda soudruh Oldřich Janíček, technický uředník

Výbor žen, předsedkyně soudružka Jarmila Tomková, v domácnosti

Pokladníkem a matrikářkou " Jana Jahodová, úřednice

Výpomocnou kancelářskou silou " Jiřina Vaculínová, v domácnosti

Po skončení voleb jak zhora uvedeno, byli poslanci seznámeni s Výhledovým plánem pro příští období. Zhodnocením průběhu ustavující schůze, tato ukončena. Z celkového počtu novězvolených poslanců jest 17 členů vesnické organisace KSČ.

8 " Jed. zeměd. družstva

8 " bezpartainích

Volba presidenta republiky.

Vladislavský sál na Pražském hradě, dne 12. listopadu 1964.

Jistě nádherně vyzdobený, v záři stovky světel mohutných lustrů. Dnes opět, jako před sedmi léty, 20 listopadu 1957, stane se tento historický sál svědkem slavné události celostátního významu. Poslanci Národního shromáždění budou volit

presidenta Československé socialistické republiky.

Za přítomnosti členů vlády republiky, pražského diplomatického sboru, zástupců Vysokých škol, zástupců armády, zastupců pracujících v závodech a zemědělství a dalších organisací a složek Národní fronty v čele z Ústředním výborem Komunistické strany československa, zvolilo Národní shromáždění pro další období jednohlasně

Soudruha Antonína Novotného, presidentem republiky,

Dosavadního presidenta, Prvního tajemníka Komunistické strany československa.

Bouře mohutného potlesku hřměla Vladislavským sálem po skončeném hlasování a ještě mohutněji zněl aplaus, když v doprovodu předsedy vlády vkročil do sálu

nově zvolený president.

Když pak skládál ústavou předepsaný slib, zdálo se nám poslouchajícím rozhlas, že ten Jeho jinak silný hlas, měkne. Ono i velký státník někdy podlehne dojetí. Nádvoří Pražského hradu zaplněno pražskými občany a máme za to, že i mimo-pražskými obyvateli, připravilo Presidentu Antonínu Novotnému, nadšené ovace. My mohli tento slavnostní akt sledovat v rozhlase a televizních obrazovkách.

Šedesát let Ant. Novotného.

Dne 10 prosince, oslavil president republiky, soudruh Antonin Novotný šedesáté narozeniny. K tomuto životnímu jubileu Jemu blahopřál dlouhého zdraví všechen pracující lid naší vlasti. Je náš, pochází z pracující rodiny. Soudruh Antonín Novotný se narodíl 10. prosince 1904, v Letňanech u Prahy. Pochází z dělnické rodiny. Otec jeho býl zedník, matka Jemu zemřela když měl Antonín 4 roky. Po skončení školní docházky, vyučíl se strojním zámečníkem. Vyrůstá pod vlivem dělnického hnutí a zvláště pod vlivem otce, který je činý ve

straně sociálně demokratické. A tak símě zaseté v mládí vydalo užitek a sílelo Antonína Novotného po celý Jeho život. Velkého rozmachu však dosáhl v Komunistické straně československa. Určitou dobu působil také na moravském slovácku v Hodoníně, kde má podnes mnoho přátel mezi staršími soudruhy. Strana jej pro Jeho význačné politické znalosti postavila na přední místo, když býl zvolen prvním tajemníkem a v roce 1957, po smrti presidenta republiky soudruha Antonína Zápotockého Jej navrhla na uvolnění místo hlavy státu. Tehdy býl po prve Národním shromážděním zvolen jako třetí dělnický president a dne 12. listopadu tohoto roku dostává po druhé tuto nejvyší poctu. Od strojnického zámečníka až po presidenta republiky.

Let do vesmíru.

Kosmická loď „Vostok“.

Dne 12 října v 10.30 hodin moskevského času byla v Sovjetském svazu vypuštěna na oběžnou dráhu Země nová silná nosná raketa, kosmická loď „Voschod“ a tři členou posádkou. Jsou v ní: velitel lodi letce-kosmonaut, inženýr plukovník Vladimír Komarov, lékař-kosmonaut Boris Jegorov a vědecký pracovník – kosmonaut, kandidát technických věd Konstantín Teoktistov.

Kosmická loď obletěla šestnáctkrát zeměkouli a urazila vzdálenost kolem 700.000 tisíc kilometrů. Dne 13 října v 10.47 hod. moskevského času, po úspěšném dokončení stanoveného programu vědeckého výzkumu úspěšně přistála ve stanovené oblasti západní části Sovjetského svazu. Aparatura umístěna v kosmické lodi určena pro vědecké účely bezvadně fungovala. Členové posádky cítili se po celou dobu letu v dobrém stavu. Hlavní město Sovjetského svazu Moskva, připravilo hrdinům skvělé přivítání. Poznámka: Stručně vyňato z Rudého práva ze dne 13 a 14 října 1964.

Dvacáté výročí Slovenského národ. povstání.

Na den 29 srpna připadá výročí Slovenského národního povstání. Letos tomu bylo dvacet let, kdy Slovenský lid se zbraní v ruce postavíl se proti úhlavnímu nepříteli slovanských národů, německému fašismu a jeho hitlerovské armádě spolčené se zrádci slovenského národa hlinkovou gardou, vedenou zrádnou vládou tak zvaného Slovenského státu.

Dvacáté výročí bylo muhutnou slavnosti bratrského slovenského národa, bylo také vysvědčením a rekapitulací vykonané práce za uplynulých dvacet let. S krví prolité slovenskými povstalci se kterými po boku bojovali čeští, polští, francouzští a maďarští partyzáni, zrodila se nová vlast Slovenského národa. K nepoznání změnil se charakter Slovenska. Není mojím úkolem a také nemám vědomosti o všem co se za posledních dob změnilo, abych to všecko vyjmenovál. To je věc historického významu. Mojím úkolem jest, zaznamenati tuto historickou událost s tím jaký ohlas měla v naší obci. Mnoho našich občanů hlavně starších, prožilo značnou část svého mladšího života na Slovensku, kde pracovali na stavbách. Naši občané, stavbaři znají Bratislavu, Trenčín, Žilinu, Martin, znají Poprad a Vysoké Tatry, pracovali v Košicích, Michalovcích, Humeném a Užhorodě, nejsou jim neznáma pohraniční města Lučenec, Rožňava, skrátka kde se stavělo ve větším měřítku jistě tam býl stavař ze Šumic. Proto, že Slovensko je naším občanům známo z dřívějších dob, se zájmem sledují vývoj dnešního Slovenska. A každá zpráva až je v dením tisku nebo rozhlase, nejvíce však správy účastníků zájezdů na Slovensko každého potěší, že se tam buduje nový svět. Proto naši občané se zájmem sledovali slavnosti konané k tomuto slavnému výročí,

kterého se zůčastnila vláda republiky v čele s presidentem soudruhem Antonínem Novotným a vzácným hostem předsedou rady ministrů Sovjetského svazu, soudruhem

Nikitou Sergjejevičem Chruščovem.

Změna vedoucích činitelů v Sovjetském svazu.

N. S. Chruščov odstoupil.

Dne 16 října došla tiskem zpráva i rozhlasem, že první tajemník Komunistické strany sovjetského svazu a předseda rady ministrů, Nikita Sergjejevič Chruščov, se vzdál těchto funkcí vzhledem k vysokému věku (70 let) a zhoršenému zdravotnímu stavu. Plénum Ustředního výboru Komunistické strany sovjetského svazu vzalo resignaci N. S. Chrušova na vědomí a učinilo změny v dosavadním vedení. Prvním tajemníkem zvolen Leonid Brežněv, předsedou rady ministrů Alexej Kosygín (dříve býl Anastas Nikojan) a předsedou presidia nejvyšího sovětu Anastase Nikojana. (dříve býl Leonid Brežněv). Zpráva tato překvapila naše občany ba i celý svět. Soudruh Chruščov býl státník populární.

Pro nás bylo překvapení tím větší, vždyť takřka před měsícem býl učasten slavnosti Dvacátého výročí Slovenského národního povstání. Jeho projevy které u příležitosti návštěv cizích států, byly prodchnuty bojem za úplné odzbrojení bojem za mír. Získál sympatie milionů pracujících lidí celého světa. Odešél na zasloužený odpočinek.

Různé.

Zlatá svatba

Sbor pro občanské zaležitosti připravil na neděli dne 19. ledna slavnostní obřad u příležitosti padesátiletého manželství, to je Zlaté svatby manželů

Karla Pranice a jeho manželky Františky, rozené Bětíkové.

Ku této slavnosti byli dědeček z babičkou dopraveni osobním autem k obecnímu domu. V obřadní síni je očekávali členové sboru pro občanské záležitosti, pioníři, předseda místního národního výboru a matrikářka Jana Jahodová.

Jubilanty do obřadní síně uvedl předseda sboru Josef Jančář, který zde je srdečnými slovy uvítál. Svazačka Jarmila Johnová a pionírka Žampachová, přednesly na uvítanou vhodné básně a babičce předaly kytici květů. Předseda národního výboru Jaroslav Šojdr, ve svém projevu zhodnotíl celoživotní dílo jubilantů a do dalšího života popřál jím mnoho zdraví a spokojenosti. K blahopřání se připojili přítomní členové sboru a ostatní přítomní hosté. Úpomínkové dary převzali jubilanti z rukou svazačky a pionírky, kteréžto oni se slzamy v očích, přijali. Podpisem do Pamětní knhy potvrdili slib, který před padesáti léty sobě učinili. Tímto aktem slavnost v obřadní síni ukončena a jubilanti s pohnutím odcházejí. Venku čeká fotograf, přece musí dědečka z babičkou při tak pěkné slavnosti zvěčnit! Autem přijeli a také takto jsou odvezeni do kruhu rodiny, kde je jistě připravena svadba. K této jubelejní slavnosti doprovázeli manžele Pranicovi, dcera, syn, dvě vnučky a dvě pravnoučata. Bratrů ani sester manželé již nemají.

Hodně zdraví a ještě dobrou pohodu ku svadbě diamantové!

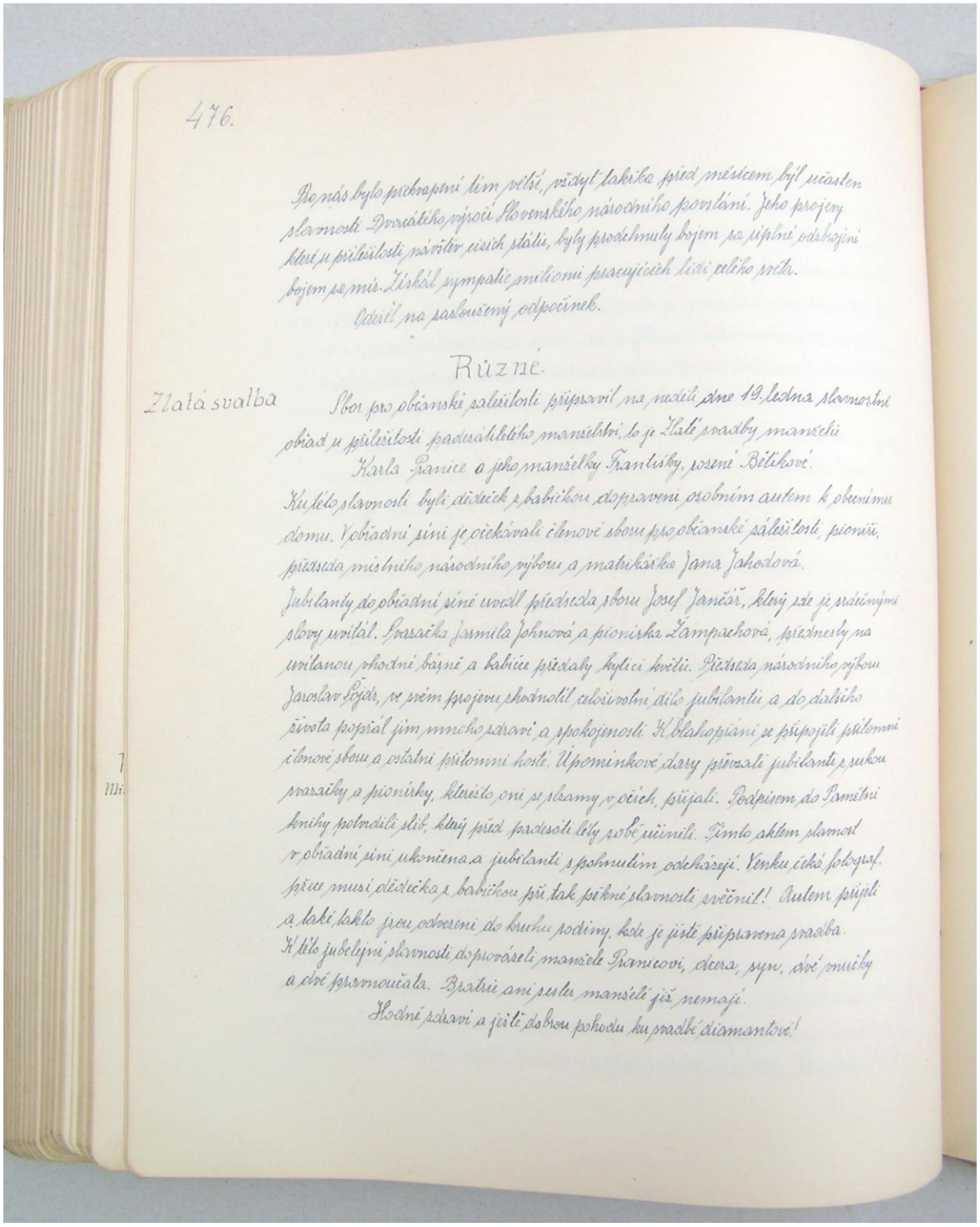

476.

Pro nás bylo překvapení tím větší, vždyť Lakuka před měsícem byl účasten slavnosti Dvacátého výročí Slovenského národního povstání. Jeho projevy které u příležitosti návštěv jiných států, byly prodchnuty bojem za úplné odbojení bojem za mír. Získal sympatie milionů pracujících lidí celého světa.

Odešel na zasloužený odpočinek.

Různé.

Zlatá svatba

Sbor pro občanské záležitosti připravil na neděli dne 19. ledna slavnostní obřad u příležitosti padesátiletého manželství, to je Zlaté svatby manželů Karla Pranice a jeho manželky Františky, rozené Bělíkové.

Ku této slavnosti byli dědeček s babičkou dopraveni osobním autem k obecnímu domu. V obřadní síni je očekávali členové sboru pro občanské záležitosti, pionýři, předseda místního národního výboru a matrikářka Jana Jakodová.

Jubilanty do obřadní síně uvedl předseda sboru Josef Janečík, který zde je srdečnými slovy uvítal. Svazačka Jarmila Johnová a pionýrka Žampachová, přednesly na uvítanou vhodné básně a babičce předaly kytici květin. Předseda národního výboru Jaroslav Šojda, ve svém projevu zhodnotil celoživotní dílo jubilantů a do dalšího života popřál jim mnoho zdraví a spokojenosti. K blahopřání se připojili přítomní členové sboru a ostatní přítomní hosté. Upomínkové dary přijali jubilanti z rukou svazačky a pionýrky, kteréžto oni se slzami v očích, přijali. Podpisem do Pamětní knihy potvrdili slib, který před předsedou celý sobě učinili. Tímto aktem slavnost v obřadní síni ukončena a jubilanti s pohnutím odcházejí. Venku čeká fotograf. Přece musí dědečka s babičkou při tak pěkné slavnosti zvěčnit! Autem přijeli a také takto jsou odvezeni do kruhu rodiny, kde je ještě připravena svatba.

K této jubilejní slavnosti doprovázeli manžele Pranicovi, dcera, syn, dvě vnučky a dvě pravnučata. Bratři ani sestry manželé již nemají.

Hodně zdraví a ještě dobrou pohodu ku svatbě diamantové!

Dvacáté páté výročí okupace.

Před dvacetipěti léty jsme i my, občané šumičtí se zaťatými pěstmy sledovali transporty německého vojska, projíždějícího auty přes naši obec směrem na Bojkovice. Auto jedno za druhým obsazené vojáky v přilbách s puškami před sebou seděli a pohlíželi na nás s povišeností. A my na ně s pohrdáním a hněvem v srdci. Nejednomu tekly slzy po lících, takový to býl tehdy smutný den. A těch smutných dnů bylo během šesti let okupace mnoho a jest-li někomu tento prvý den kapaly z očí slzy, pak to býl jenom malinký pramínek, který se postupně rozlévál do malých potůčků. Uplynulo dvacet pět let, rány tehdy otevřené se zahojily, pomalu se na ty smutné dny a roky zapomíná. Staří odcházejí a mladí nevzpomínají.

To je cesta života, která přechází od radosti ku smutku a ze smutku k radosti. Naše drahá vlast se dnem 15 března 1939 zahalila do smutku který trvál celých šest let, avšak den devátý květen 1945 strhl černý flór a zajásál rudý prapor, prapor Svobody. Nikdy ale nesmíme zapomenout na patnactý březen roku tisícíhodevítistéhotřicátéhdeváteho. Zastav se milý občane u pomníku padlých který jsme vlastním nákladem k uctění památky padlých v prvé světové válce a umučených mladých občanů za dobu okupace, postavili! Zde jsou do žulového kamene vysekána jména těch, pro které vyteklo mnoho, velmi mnoho slz. A přijdeš-li na ten náš hřbitov, nezapomeň minutku postáti a alespoň v den Památky zemřelých dej svíčku a kvítko k druhému pomníku který jsme rovněž vlastním nákladem postavili. První ti připomene: „Padli, abychom my mohli žít“! a druhý? „Padli v našem katastru při Osvobozování naší obce“!

Nezapomínejme!

Postup zemědělských prací.

Práce a počasí jarní.

Než-li začnu zaznamenávati postup jarních prací, musím začíti od začátku roku. Nový rok začal dnem středou. Počasí bylo po celý měsíc leden i únor pravé, zimní. Teplota se pohybovala na mínus 12-18°, přes den 4-8°. Sněhu napadlo asi 10 cm. Mrazy, jak začaly v prosinci minulého roku, udržely se takřka do poloviny měsíce března. Oproti roku předešlém byla zima mírnější, takže se mohly vykonávat některé zemědělské práce jako rozmetání umělých hnojiv po lukách a pastvinách, vyvážet chlévská mrva a t. d.

Druhá polovina měsíce března byla bez malých mrazíků, za to ale počasí chladné a deštivé. Ani začátek dubna nebýl lepší, také chladno, občas déšt nebo mrholení. Nic netrvá věčně. I když vítr chladný foukál, přece brázdy osychaly a tak dne 12 dubna vyjely traktory se secími stroji do polí a zahájili setí jařin. Ženy družstevnice sázejí „Pod brodskou“ cibuli a na „Blaních“ česnek. Počasí se umoudřilo, polní práce jdou tempem ku předu. Nastává měsíc květen. Počasí velmi krásné, májové, ovocný strom se odívá do pestrého hávu. Na polních se pilně pracuje, seje se cukrovka, sází brambory, takže na konci měsíce může předseda JZD hlásit, hotovo! Ale chyba lávky! Pěkně bylo zaseto, už i sem, tam vystrkovala zasetá cukrovka zelené lístečky, když tu se znenadání vznesl černý mrak nad krajem, zaburácél hrom a v zápětí se spustíl silný liják. Bylo to 25 května a obdobně 30 května. Lijavec zasáhl mocě „Malé pole“, kde jsme viděli zelené lístečky cukrovky. A pak jsme zase viděli vymleté stoky a odplavanou ornici. Dvacetčtyři hektary zaseté cukrovky bylo úplně zničeno. Škoda byla hrazena pojištěním. Znovu nasazeny pásové traktory s pluhy a zaseta zde kukuřice na siláž. Příroda si zahrála!

Senoseč.

Vlivem jarního deštivého počasí udržela se půdní vláha, jejíž výsledky se projevili ve velmi dobré úrodě pícnin. Lucerky a jeteliny rapídně růstly, takže od začátku měsíce června se pilně provádělo kosení a skládání pícnin. Už mnoho let nebyla taková úroda jako letos. Na pomoc ku sklízni pícnin, vyslala vojenská posádka z Kroměříže 10 vojáků, kteří nakládali fůry na vlečky a odváželi do skladů. A jak se vyjádříl předseda družstva Martin Hasoň a vedoucí rostlinné výroby Stanislav Slámečka, „vojáci nám velmi mnoho pomohli, byli to skutečně dobří chlapci“! Však také oni byli spokojeni! O spokojenost se postarala kuchařka Kristína Kůdelová. Jídla i piva měli chlapci vojáci, dostatek. Do 20 června, kdy končí jarní období, byla velká část pícnin sklizena, pod střechou.

Práce a počasí letní.

Jaro se rozloučilo bouřlivím počasím. 21. června za doprovodu burácejícího hromu ztrhl se notný liják. Ale ani toto prý nebylo ku škodě. Pokosené pole, dostalo novou vláhu. Ale po tomto bouřlivém počasí, kterým ukončilo jaro, nastál obrat. Sluneční paprsky vrhaly teplotu přes den 28-30 stupňů, v noci 12-15 stupňů. Pilně se kosí louky a sklídí se. Jinak tomu zase bylo začátkem měsíce července. Zase deštivé dny střídavé, což nesvědčí dozrávajícímu kmínu a ozimnímu ječmeni. Jsou obavy, že kmín bude vymlácen i bez mlátičky. Tyto obavy se také uskutečnily. Naděje na dobrou sklízeň této v našem katastru nezvyklou kulturu se zmenšily ani né na polovinu. Na jedné straně je dobře že trochu poprší, na straně druhé vznikají škody na úrodě a jsou obavy, že může obilí, které kvapem dozrává, vlivem dešťů polehnout. Nemáme doposud prostředků, abychom mohli sami počasí regulovat aby nám dle potřeby vyhovovalo. Po nečasy bývá čas, po zlém dobré přijde zas, jest staré přísloví. Nebylo takové počasí vyjímkou v minulosti a nemůže byti ani letos. Popršelo, sluníčko jako po lázni vyplulo nad oblohu a během dvou dnů už rachotily traktory po družstevních lánech.

Žně.

17. července začíná boj o zrno. A tento boj se ze dne na den stupňoval. Řady mandelů obilí růstly, do boje o zrno zasáhly i kombajny. Začátkem srpna se dostavuje pravé žňové počasí. Slunce praží a jeho paprsky vrhají 28-32 stupňů ve stínu. To ale nevadí, jsou žně! Obilí se sváží ku mlatičkám a jejich jednotvárná píseň zní od čtvrté hodiny raní do 24té hodiny noční. Na noční směnu jidou lidé raději, není takové horko. Všecko kvapem dozrává. Na „Černé hoře“ hrách, „Pod brodskou“ cibule, na „Kopanicích“ len, druhá sklízeň lucerky a jeteliny, zkrátka práce jak ve žních. A možno klidně konstatovati, že letošní úroda všech uvedených produktů byla velmi dobrá. Boj o zrno skončil vítězně do třetího září. Ovšem, nebýt kombajnů, tak se žně protáhly o 14 dnů nejmíň. Zde je nutné poznamenati tu skutečnost z jakým elánem se šlo do boje, hlavně ženy členky družstva, bylo až obdivuhodné a rovněž i nečlenové družstva se mnozí zapojili do žňových prací. Nelze opomenouti naše občany pracující v průmyslu, kteří nelitovali dovolené ani nedělí ale všechen volný čas věnovali sklízni obilí, rovněž tak i naše mládež se na této, řekl bych hlavní zemědělské práci značnou měrou podílela. Co zaostávalo, byla podmítka. Do 30 srpna bylo namláceno 47 vagonu obilí, to už je slušný vlak.

Sklízeň brambor a úroda

Teď již nastupuje další sezona. Není pamětníka v obci, který by pamatoval, aby se tak brzy prováděla sklízeň brambor, jako letos a k tomu taková úroda. Už ta skutečnost, že do 15 záři měli téměř všichni záhumenkaři brambory sklizené jasně dokazuje, že letos bylo dozrání brambor rekordní. A každý býl s úrodou spokojený. A co teprve na družstevních lánech. Brambory velké a mnoho. Ten Slamečka jím sakra „počarovál“, říkali lide.

Počarovál tím, že byla bramborám věnována všemožná péče, že se přihnojovaly a že bylo příhodné počasí. To byli hlavní ukazatelé bohaté úrody brambor tohoto roku. Povídál Joška Synčák čís. 332, bývalý zemědělec, jeden z nejlepších z naší obce: „Co vám mám ludé povídat? To sem nikdy neviděl co letos. Snad je těch zemáků v téj brázdě věc, jak téj hlíny“! „Když to ten pluh vyoře, není zem černá, ale žlutá od zemňáků a jaké zemňáky“! Tento Joška Synčák měl pravdu. Bylo už po sklizni, pole se orala pro ozimné setí, ale ve vyoraných brázdách bylo ještě brambor tolik, jak při průměrné úrodě. Je pravdou, že zde nerůstali. O tuto druhou sklízeň se postaralo mnoho občanů bezzemků i ti, kteří brambory měli. Vždyť by bylo škoda, nechati je na povrchu zmrznout. Opakuji: Taková úroda brambor, ještě v našem katastru nebyla!

Sklizeň cukrovky.

Poslední fáze špičkových zemědělských prací. Podzimní dny se rapidně krátí, ranní mlhy se rozprostírají nad poli. Ještě dobře, že poletuje „babí léto“, a že to sluníčko nechalo trochu tepla i podzimní dny. Brambory se z velké části již sklidili, je čas pustiti se do cukrovky, než začnou plískanice. A také dne 1. října zahajuje se sklízeň v trati za „Komenskou“, kde je úroda cukrovky nejlepší a také proto, že lán je dosti daleko od silnice, tak aby mohl odvoz cukrovky býti proveden pokud jsou zjízdné polní cesty, než začne horší počasí. Tím dán povel k novému boji, tady už ale nerovném. Na sklízeň čekala třetí lucerka, semení jetelina, fazole, česnek, mrkev a ještě i brambory. Vedoucí rostliné výroby Stanislav Slamečka ise skupinářem Jakubem Pláškem organisovali postup práce co nejlépe mohli, ay se všechno, co se urodilo, řádně sklidilo. Někdy se jím přece oteže vymkli z ruky a to tehdy, když se ukázál špatný čas. To už stáli bezmocní; ženské se vrhly do sklízně cukrovky na všechny lány, kde byla nasázená. „My sa budeme potom v blatě babrat a budeme zmrzat“! A měly pravdu. Od 15 října nastalo počasí deštivé a chladné. Užilo se i zababrané práce, ale zdárně skončila. Skončila zdárně všechna práce, všechno se sklidilo, nic z bohaté urody na polích nezůstalo. Nastala nová etapa práce. Setí ozimin a hluboká orba pro jarní setbu. Provádí se odvoz cukrovky a chrástu, odvoz krmné řepy, ženské dokončují sklízeň česneku a mrkvy. Předseda družstva se spokojeně usmívá, že to tak všecko dobře dopadlo.

Pomoc armády

A zase přišli vojáci na pomoc. Nakládali cukrovku pokud to nešlo mechanickým nakladačem, nakládali a odváželi chrást, zkrátka kde bylo zapotřebí, tam pomáhali. A zase jako o sklízni píce: Spokojenost oboustraná. Tito vojáci nebyli z kroměříšské posádky, jako předešlí, odkud s které posádky byli, to už je vedlejší, hlavně že v našem družstvu pomáhali.

Úroda ovoce

Na závěr této zprávy ještě o úrodě ovoce. Peckovin bylo letos málo, stromy jsou po lonské úrodě značně vysíleny, za to byla dobrá úroda jablek, hrušek a vlašských ořechů. Škoda, že už jsou zrušeny sušírny ovoce, to mohlo být krajanek a suchých hrušek. Ty dvě, snad tři sušírny a k tomu ještě malé, nestačí. Pěstitelé přišli na jinou metodu, jak jabka i hrušky zužitkovat. Presuje se „burčák“ a z burčáku se nechá vykvasit ovocné víno. A jiná metoda. Naloží se jabka do bečky, ohlásí se kvas na pálení a napálí se místo slovácké slivovice, šumická „jabkovica“. Pálenice je v obci, vedoucí pálenice také, tož jaké řeči a starosti. Starosti jenom o peníze na daň za pálení. Když sa do kvasu přidá trochu durancií nebo trnek, ani nepoznat že je to „jabkovica“! To říkají občané kteří pálí. Při tom ale nelze zapomenout, že nelepší jablíčka se uloží hesky do sklepa a v zimě se na nich pochutnává na syrových i ve vdolkoch. Každá úroda se musí sklidit a skonzumovat. Aj ty planuše na obecních pasinkoch ba aj ty šumické dřinky, kterých bývá každý rok dostatek, našly svoje místo ve spotřebě. Robečky vymisleli na ně recept: Dělají dřinkové víno i marmeládu. Proto, že dřínky dozrávají začátkem září a právě v tomto období jsou šumické tradiční hody, smávali se nám sousední vesnice, že

v Šumicích mají na hody k obědu dřínky s kyšků!

A naší občané opláceli úježďanom podobným žertem. U nich sů hody když je hodně salátu: *„Tož jak ti na hody šmakovál salát ze slimákama“?*

Na výměnek

Bývalo vžitým zvykem hlavně u selských rodů, když rodičé odevzdávali synovi nebo dceři majetek, to je hospodářství, nechali si do odstupní smlouvi vepsat určitou výminku na příklad: Nový nástupce (syn nebo zeť) jest povinen každoročně do stanoveného data, odváděti

rodičům určité množství obilí a to jak obilí chlebového (rži, žita) tak i měkého (ječmene, ovsa) několik pytlů zemňáků, pár kilogramů luštěnin, kopu oklešků, palivové dřevo, společné bydlení při jednom světle a teple, rodiče dochovat a pochovat. Někdy byla podmínka samostatné jizby, v některých selských rodech si rodičé ponechávali určitou výměru pozemků kterou je dědic povinen obdělávat a sklízeň řádně rodičům odevzdat, chovati pro rodiče jednu krávu, několik slepic ba někdy i vepře. Mimo těchto podmínek bylo, dáti peněžitou splátku sourozencům a určitou výměru pozemků a to obyčejně dobré bonity. Stávalo se, že se dědici při takovém testamentu hlava zatočila, zvláště tehdy, býl-li ještě majetek zadlužený. Chtěl-li skutečně syn nebo dcera majetek převzíti, muséli jeden nebo druhý hledati nevěstu (manželku) která obdrží věno takové, aby se mohlo povinostem které si odstupitel nadiktovál, dostáti. Obyčejně namlouvali nevěstu rodiče řkouce: „Ty si mosíš vzít tú a tú, dostane tolik a tolik tisíc, k tomu pozemek, krávu, a t. d. nesmíš hledět na krásu, ta brzo pomine a láska? To je jak květina, za čas uvadne! Hledaj robu z majetkem a do práce, to potřebuje sedlák, né fiflenu! Tak se stávalo, že mladí lidé se měli rádi, dělali plány do budoucna, ale na konec se rozešli jenom proto, že jeden z nich býl chudobný. Ba, stalo se, že snoubenci měli již ohlášky, jak bylo před uzákoněním občanského sňatku zvykem, a pro majetkové poměry se rozešli. Příklady mohu uvésti přímo z naší obce: Jan Synčák číslo 106 a Anna Můdráková (Trchalíkova) č. 156, František Dvořák č. 24 a Františka Gajdošová č. 27. Láska sem, nebo tam, podmínky stanovené z jedné nebo druhé strany jsou těžké, nelze je splnit, lepší je, včas se rozjíd, než-li bude pozdě. Manželské rozvody nebyly na vesnici v „módě“. A když i ku sňatku došlo, bylo manželství všelijaké, jenom né sladěné. Je sice pravdou, že v poslední době nedocházelo k útrpným scénám v domácnostech a když, tak bez účasti veřejnosti, to se mohlo odehrávati jenom za „vráty“ domu a nebo když si rodiče stěžovali na nevěstu či nevěsta na rodiče, mezi občany. Hůře tomu muselo být před 50-60 léty, kdy se syn z otcem, nebo naopak, drželi i pod krk, když se neplnil výměnek. Kdy se čekalo na smrť starým rodičům nebo když na konec hledali útočiště u dcery nebo syna, kteří nebyli vázání psanými povinostmi ale láska k matce nebo otcovi je vedla k tomu, že se o ní postarali a když se naplnili dnové jejich života, uctivě je pochovali.

I zde bych mohl uvésti příklady z doby nedávné, ale to neučiním úmislně. Těžko jest nahlížet do zákulisí rodiného života a ještě těžeji je posuzovati příčinu těchto události. Slyšel jsem nejednou od starších lidí vyprávět jednu scénu, která se v jedné rodině odehrála: Otec se nemohl se synem v něčem dohodnout. Přišlo to tak dalece, že došlo ku rvačce. Syn ve vsteku popadl otce za krk a táhl jej ku hnojišti plném močůvky, že jej do ní vhodí. Otec vida co syn chce provésti, prý křičel: „Dost synku, já sem mého otce dotáhl jenom na okraj hnojiště, do luže sem ho nehodil, nehaž tam ani ty mňa! My, dnešní generace nechceme býti svědky podobných událostí a čteme-li o nich ve starých zápisech, nebo slyšíme o nich vyprávět, napadne nám, jak mohlo k takovým událostem dojíti, vždyť každý již tehdy znál čtvrté přikázání: „Cti otce svého i matku svou, abys dlouho živ býl a dobře se ti vedlo na zemi“!

Dobře, že ty staré metody jsou za námi a my, kteří jsme tu dobu částečně prožívali, na ni teď jenom vzpomínáme. Výměnkařů není, jejich, někdy smutný úděl zastupuje nová generace, která již není odkázána na nějaké zvláštní milosrdenství od dětí, jenom snad na to čtvrté přikázání. A když to se bude plnit a nebo se plní, to je více, jak psaný vyměněk.

Sociální zabezpečení.

Dávno jsou pryč doby, kdy staří lidé si zabezpečovali stáří různými úpisy z mladým hospodářem, který měl za úkol starati se o zbytek života svých rodičů a který často hlavně v početnější rodině měl dosti starosti sám se sebou, se svou rodinou. Dnešní socialistické zřízení odstranilo tento nedostatek a po zásluze a celoživotní práci vyplácí důchodové

zabezpečení, které v naší obci za rok 1964 činí 1,295.304- Kčs jedenmiliondvěstědevadesátpěttisíc třistačtyři korunčeskoslovenských.

Na této častce se podílí 269 důchodců, to jsou jednak důchodci pobírající důchod starobní, invalidní, vdovský, zemědělský a sociální. Důchod starobní bude asi v průměru 800 Kčs, invalidní 700 Kčs, vdovský 450 Kčs, zemědělský 380-420 Kčs, sociální 200 Kčs měsíčně. Celkově, vezmeli se za základ uvedená částka, jest průměr 4.815 Kčs ročně. Důchody jsou rozdílné jak starobní z titulu zaměstnání tak i důchody ostatní. Že všichni důchodci spokojeni nejsou, to se dá očekávat. Stát může proplácet jenom tolik, kolik pracující lid svojí prací do státní banky přispěje. Ale i tak je to lepší než výminek.

Výroční schůze Jed. zeměděl. družstva.

Dne 20 února 1965, konala se výroční členská schůze Jednotného zemědělského družstva, na které byli členové družstva seznámeni z výsledky hospodaření v roce 1964 a rovněž seznámeni z výhledovým plánem pro rok 1965. Sledujeme-li zprávy hospodářských výsledků od prvních začátků ustavení družstva, musíme konstatovati, že krize, která se lepila z počátku na paty, rok co rok ustupuje a nastává doba radostnější práce. „Začátky budú těžké, ale my je mosíme překonat," řekl nynější předseda družstva Martin Hasoň, před osmi léty, kdy se družstvo zakládalo. Od té doby se družstvo skonsolidovalo, členové zvykli při společné práci, vedoucí činitelé naučili se ovládat valké hospodářství, takže i výsledky jsou lepší. Poukazovati na nedostatky které se ještě opakují znamená opakovati to, co bylo roku minulého, nebo předpovídati co bude v roce příštím. Nedostatky se projevují všude, v každém podniku a neobejde se bez nich ani zemědělství. Z chyb se učíme, chyby se snaží každý napravit k dobrému, pokud svými vědomostmi k nápravě stačí. Naši vedoucí činitelé se snaží, aby těch chyb bylo co nejméně, stále se musí učit! A že se učí, viděti ve výsledcích hospodaření každým rokem. Uvádím stručnou zprávu, přednesenou na výroční schůzi v sobotu, 20. února 1965.

Výměra zemědělské půdy celkem 1.048 ha, z toho orné 795ha.

Na orné půdě oseto:	obiloviny	368,18 ha		
	luštěniny	20,- ha	=	hrách, fazole
	technické plodiny	53,94 ha	=	len, kmín, cukrovka
	brambory	29,06 ha		
	krmné okopaniny	20,50 ha	=	krmná řepa a mrkev
	zelenina	7,10 ha	=	cibule, česnek a t. d.
	pícniny na or. půdě	243,44 ha	=	jetelina,vojtěška.

Výnosy některých hlavních plodin na 1 hektar:

		oves-směsky	11,5q
Pšenice	17,7q	brambory	203,-q
žito (réž)	15,3q	cukrovka	293-q
ječmen	18,4q	krmná řepa	666-q

Stavy dobytka k 31. 12. 1964.

Dojnice	220 kusů, mladý dobytek 416 ks. Celkem 636 kusů.
Prasnice	75 kusů, ostatní vepř. dobytek 584 Ks " 659 " .

Plnění finančního plánu:

Tržby rostlinné výroby	1,079.992- Kčs	
" živočišné výroby	1,523.690.-Kčs	= maso
" " "	582.843.-Kčs	= mléko, vejce
" přidružené "	13.371.-Kčs	= sedlář, kovář
" ze zařízení pro členy	2.574.-Kčs	
" za práce a služby	423.148.-Kč s	= práce traktory autem, potahové.
Ostatní výnosy	527.037.-Kčs	= náhrady pojišťovny a t.d.
Úvěr provozní	190.000.-Kčs	
Celkem příjmy	4,342.655.-Kčs	

Náklady a rozdělení tak jak byly uváděny na výroční schůzi, neuvádím. Uvedu jenom podstatnou část pro porovnání k příštímu roku:

Nedělitelnému fondu přiděleno	--------.---------	
Sociálnímu fondu	36.915.- Kčs	
Kulturnímu "	40.552.- Kčs	
Vyplaceno členům: prémie za mléka	30.034.- Kčs	
kádrové posílení	27.405.- Kčs	
na prémie	74.035.- Kčs	za práce v rost. Výrobě a jiné
na prac. jednotky	1,136.441.- Kčs	
pevné peněžní odměny	238.204.- Kčs	

Pracovní jednotka proplácena v penězích 12- Kčs + 1.50 Kčs = dovolená = 13.50 Kčs

Naturálie za jednu pracovní jednotku 1 kg obilovin.

To je stručná zpráva z výroční členské schůze. Po skončení následovalo dobré pohoštění a při dechové hudbě družná zábava, to se ví i stancem, která se protáhla přes půl noc. Celý rok v poctivé práci, jeden den v družné zábavě. Všichni toho zasluhují!

Zaměstnání a povolání našich občanů.

Ve stavebnictví, jako v nejrozšířenějším povolání v naší obci, jest zaměstnáno:

Zedníci	74	osob
Tesaři	19	"
Stavoisolace	34	"
Malíři a natěrači	8	"
Instalatéři	4	"
Elektroinst	4	"
Klempíři	3	"
Technici a dílovedoucí	45	"

Celkem ve stavebnictví 191 osob

Připočteme-li stavaře, důchodce, kteří ještě částečně příležitostně na ruzných stavebních pracích se podílejí a jest jich 68, můžeme konstatovati, že stavařská obec jest zastoupena 259 osobamy. A jest možné, že i více, přesně nemohu určit.

V průmyslu strojařském jest zaměstnáno:

zámečníci, strojníci, soustružníci a t. d.	46 osob
strojní technici a dílovedoucí	18 "
celkem	64 osob

Šofeři aut a traktorů 23 osob

Zdravotníci: lékaři 3, veterináři 2.

Různá povolání a zaměstnání (lidová tvorba, Fruta, zdrav. Sestry a t. d. 65 osob.

Stručně, bez přesné statisticky, jenom podle vlastního přehledu, jest zaměstnáno z naší obce

416 osob.

Vezme-li se minimální průměr měsíčního výdělku 1.000 Kč, činí přínos do domácností v obci 416.000- Kč měsíčně. A tento přínos se projeví na zvýšení životní úrovni obyvatel. Nezaměstnanost, dík soialistickému zřízení naší vlasti, v naší obci neeksistuje.Mohu klidně poznamenati, že ani příživnictví a podobné zjevy jsou u našich občanů neznámy. Svojí poctivou práci representují všude kde pracují svoje rodiště, na moravském slovácku!

Závěr roku 1964.

Bylo mojí nejlepší snahou zaznamenati důležité události které tento rok přinesl, které měly vliv pro obec přímo a také události významu celostátního, které zasáhly do života obce. Na prvních stránkách letošního zápisu jsem uvedl Politický a veřejný život obce V této části jsem se snažil příští generaci seznámiti s práci Místního národního výboru a jeho komisí. Jest beze sporu, že práce MNV jest rozsáhlá a nelze dopodrobna tuto rozváděti, ale hlavní podstata činosti jest v zápisu uvedena. Že dalším vývojem doby nastanou i v tomto bodu změny, jest pravděpodobné. V další části zápisu uvádím Činost politických stran národní fronty a masových organisací. Není zapotřebí znovu připomínati, že vedoucí politickou stranou jest Komunistická strana československa. Ostatní politické strany (v naší obci Československá strana lidová) a masové organisace jak jsou v zápise uvedeny, rovněž se na správě obce určitým dílem podílejí. Že v obci eksistují organisace několik desítek let jest důkaz 70ti leté trvání Požární jednoty, která toto slavné výročí letos důstojně oslavila. Výstavba obce zaujímá v letošním zápise taky svoji část. Ať již se jedná o stavby zemědělské, veřejné nebo soukromé, všechny jsou velkou hodnotou obce a chvalitebným vysvědčením občanů. S tímto jakoby souvisela Hmotná úroveň obyvatel, kde v zápise uvádím život občanu po všech stránkách. Nezapoměl jsem ani na občany kteří naše řady na vždy opustili, ani na ty, kteří svůj vysoký věk z valné části spokojeně mezi námi tráví. Ku spokojenosti a k rozptýlení po každodení práci, přispívají Kulturní poměry. Na prvém místě jest aby občané kulturně bydleli, odívali se a stravovali. Toto z mého hlediska považuji za nejdůležitější co přispívá k radostné práci. Doplněk k těmto hlavním bodům jest slušná zábava ať již je jakáko-li. Uvádím je v zápise. Všechen kultůrní život se odráží na výchově občanů mladých i starších, jak je tomu naučila škola, která dává základ a jak na tomto základě stavějí svůj další život. A zde můžeme z hrdosti konstatovati, že símě v mládí zaseté, vydává užitek. Že občas se vyskytne i koukol

mezi pšenici, to už přináší život. Velkou události celostátního významu byly letos Volby do Místních, okresních a krajských národních výborů, volby do Národního zhromáždění a lidových soudců. Byla to událost, která měla velký význam ve městech i někde v zapadlé osadě naší vlasti. Tisíce mladých lidí poprvé použili svého práva voliti poslance všech stupňů. S nevšedním zájmem sledovali občané volbu Presidenta republiky

Nově zvolený president republiky československé soudruh Antonín Novotný, slavíl letos šedesáté narozeniny. I když od Prahy dělí stovky kilometrů, sledovali jsme obě události v televizi a rozhlase. Připojujeme se k tisícům gratulantům: „Nech dlouhá léta ve zdraví a svěžesti žije náš president soudruh Antonín Novotný“! Z nevšením obdivem přijali jsme zprávu o vypuštění Kosmické lodi do vesmíru, která byla vypuštěna v Sovjetském svazu.

Jsme hrdí na vysoce vyspělou techniku naších Osvoboditelů. Dvacáté výročí slovenského národního povstání jsme s nevšedním zájmem sledovali. Vzpomínali jsme na hrdinství naších bratrů slováků, kterak se zbraní v ruce postavili se proti mocné hitlerovské armádě, hájíce ztracenou Svobodu. Z jejich krve vzešel květ Svobody. Této velké slavnosti, která se konala v Baňské Bystrici, zůčastnil se president republiky, členové vlády a velký přítel našeho národa, předseda rady ministrů Sovjetského svazu a první tajemník Komunistické strany sovjet. Svazu Nikita Sergjejevič Chruščov.

Za nedlouho po slavnosti Dvacátého výročí slov. nar. povstání, proletěla světem zpráva, že Nikita Sergjejevič Chruščov se vzdál pro stáří (70let) a špatný zdravotní stav, všech funkcí. Tím nastala změna vedoucích činitelu v Sovjetském svazu. V další části zápisu pod názvem Různé, seznamuji čtenáře se Zlatou svadbou manželů Pranicových a vzpomínkou 25 výročí okupace naší vlasti fašistickým německem. Uvádím Postup zemědělských prací, úrodu a počasí, seznámíl jsem budoucí čtenáře o výměnkařích dříve a nyní. Je-likož Výroční schůze jednotného zemědělského družstva se konala 20. února 1965, tedy v době kdy předchozí události byly již zapsány, uvádím tuto zprávu takřka v poslední části. Nebylo lze jí opomenout, neb se týká hospodaření v roce 1964.

Abych doplníl zápis kroniky, uvádím na závěr Zaměstnání a povolání naších občanů. Všechno, co v závěru uvádím, jest v kronice obšírněji zaznamenáno. Co zde zaznamenáno není a z čeho má každý kronikář radost, že nemusí psáti o věcech, které zahalují obec smutkem. Živelní pohromy, požáry, zhoubné nemoce a podobně. Tohoto všeho jsme byli ušetřeni. Proto s uspokojením udělám tečku za letošními zapisy s vědomím, že jsem splníl občanskou povinost, že jsem nezklamál důvěru kterou jsem byl před 14ti léty Místním národním výborom poctěn. Tímto končím zápisy roku 1964.

Na rozloučenou s kronikářstvím.

Když jsem 31. prosince 1950 převzál úkol vésti Obecní kroniku, nemyslel jsem na to, jaký úkol na sebe béřu. Měl jsem za to, že budu psáti události docela běžné, zajímavé a také i tragické i tradiční. Nikdo mě neinformovál jak mám a nebo mohu postupovat, nikdo mě neřekl co se psáti může, nebo psáti má a co se psáti nesmí. „Tu máš starou kroniku a pokračuj“! No ale v čem pokračovati? Ve svadebních zvycích, nebo v babkování, v činosti obecního zastupitelstva nebo v povodňové akci? To všecko zapsali moji předchůdci, učitel František Palička a přítel Cyril Šojdr. V předešlé kronice schází zapisy z let národní poroby to je léta 1938, 39, 40,-45. Léta po Osvobození naší vlasti Rudou armádou až do roku 1951 nikde ani čárka v kronice. Já bych měl těchto uplynulých 13 let písmem v kronice zaznamenat? To je nemožné! Kde vzít prameny všech událostí které se za tu dobu udály a bylo jich velmi mnoho! Škoda, velká škoda, že právě ty smutné časy národní poroby a naopak léta radosti po Vítězství nad německým fašismem a začátky radostného budování

v Osvobozené vlasti, nám schází. Pamětníci těchto dob pomulu odcházejí a pro příští generace není historického záznamu. Jsou historické knížky celostátního významu, ale i každá obec má svoji, vlastní historii! A právě ta nejzávanější nám respektive příští generaci schází. Napsál jsem určitou část z doby okupace jak jsem sám býl svědkem a něco málo jsem vyzískál od některých občanů, hlavně od přítele Cyrila Šojdra. Nejlepším informátorem a pomocníkem mojím býl soudruh Viktor Plaček, přednosta Kulturního odboru, okresního národ. výboru v Uh. Brodě, a soudružka Marie Jašková, archivářka z Bojkovic. Hlavně z jejich podnětu jsem se chopíl kronikářské práce. Mimo kronikáře byl jsem pověřen také knihovníkem, kteroužto funkci jsem měl 10 let. V neděli, kdy jsem měl po celotýdení práci odpočívat, zmrzál jsem v knihovně na půdě obecního domu a pak v místnosti bez kamen i elektr. Osvětlení v domě č. 120. Konečně, po dlouhých řečech se knihovna umístila v zasedací místnosti v obecním domě. Začátky věru příjemné nebyly. Býl jsem zaměstnán u Pozemních staveb, n.p. a kroniku jsem vedl po večerech, kdy býl v domě klid, nebo jsem si vzál v zimě 2-3 dny dovolené. Že jsem tuto práci dělál velmi rád, nelitovál jsem ani nočních hodin. Zatím, co rodina klidně spala, já jsem zase klidně psál. Všechno to, co je na 488 stránkách této knihy zapsáno, dělo se po důkladném uvážení a promyšlení.

Připouštím, že jsme se mohl dopustit v něčem omylu a nebo nedostatku. Vyskytneli se něco podobného v obsahu některého zápisu, budíž mě laskavě prominuto. Tento zápis jsem označíl „Na rozloučenou“, a v začátku zapisů roku 1964, jsem uvedl, že jsou to moje zapisy poslední. Proč se s kronikářskou práci loučím, mám k tomu pádné důvody a jeden z těchto důvodů jest nedoslychavost a druhý léta. Jiný elán je v padesáti létech než-li v sedmdesáti.

Rád jsem tuto práci konál a dlouho jsem uvažovál, mám-li se této, pro mne krásné práce vzdát. Rozhodl jsem se, že bude lépe vzdáti se, než-li dělat něco a špatně. Kronikář se musí zůčastnit schůzí, slavností, přednášek, né jenom viděti ale i slyšeti. Slyšeti hlas lidu! A to právě mě schází, sluch. Věřím, že můj nástupce bude s takovou láskou jaou jsem měl já, v kronikářské práci pokračovati, aby příští generace se zájmem četly o životě občanů v době, kdy se budovál nový svět bez kapitalismu, bez vykořisťování člověka člověkem. V této knize se dočte o tom, jak těžko se naši zemědělci loučili se svojím soukromím hospodářstvím, v této knize se dozví kolik práce a námahy stála budova Kulturního domu, kdo býl iniciátorem této stavby, kdo zde pracovál, kolik tisíc hodin odpracovali naši občané zdarma aby tento krásný stánek mohl sloužit naší mladé generaci k ušlechtilé zábavě a kulturním účelům.

Zde se dozví také o smutných událostech, které postihly náš národ úmrtím dvou milovaných presidentů, o úmrtí Josefa Visarionoviče Stalina i o vraždě amerického prezidenta Kenedýho. Může si přečíst, jak naši občané oslavili desáté výročí Osvobození naší vlasti Rudou armádou, jak naši občané volili zástupce lidu, jaká byla správa obce, jak jsme žili, budovali i radovali se. Mnoho se za uplynulých páru let co jsem se chopíl kronikářské práce, změnilo v životě naší obce, lidé, zapojení v každodení práci mnohdy ani nepozorují jaké změny nebo události se dějí! Kronika je obrazem života na vesnici. Obrazem takovým ve kterém je vidět minulost, současnost a poučení pro budoucnost.

Na závěr bych chtěl srdečně poděkovati Místnímu národnímu výboru za důvěru kterou mě po celou dobu mého působení věnovál a pomáhál, můj dík patří školské a kulturní komisi, učitelskému sboru zdejší školy a všem, kdož i někdy kriticky na mou práci pohlíželi. Mému nástupci přeji mnoho krásných úspěchu v práci pro naše občany, aby jejich život býl uváděn jenom v dobré pohodě a radosti.

Na rozloučenou s kronikářstvím.

Když jsem 31. prosince roku 1950 převzal úkol vésti Obecní kroniku, nemyslel jsem na to, jaký úkol na sebe beru. Měl jsem za to, že budu psáti události, dovedu básně, zajímavé a také i tragické i tradiční. Nikdo mě neinformoval jak mám a nebo mohu postupovat, nikdo mi neřekl co se psáti může, nebo psáti má a co se psáti nemá. „Tu máš starou kroniku a pokračuj"! Ó ale v čem pokračovati? Ve svatebních zápisích, nebo v bubkování, výnosti obecního zastupitelstva nebo v povodňové akci? To všecko zapsali moji předchůdci, učitel František Paličke a přítel Cyril Lojda. V předešlé kronice schází zápisy z let národní poroby to je léta 1938, 39, 40 – 45. Léta po osvobození naší vlasti Rudou armádou až do roku 1951 nikde ani čárka v kronice. Já bych měl těchto uplynulých 13 let písmem v kronice zaznamenat? To je nemožné! Kde vzít prameny všech událostí které se za tu dobu udály a bylo jich velmi mnoho! Škoda, velká škoda, že právě ty smutné časy národní poroby a naopak léta radosti po vítězství nad německým fašismem a začátky radostného budování v Osvobozené vlasti, nám schází. Pamětníci těchto dob pomalu odcházejí a pro příští generaci není historického záznamu. Jsou historické knížky celostátního významu, ale i každá obec má svoji, vlastní historii! A právě ta nejzávažnější, nám z aspektu příští generaci schází. Odepsal jsem určitou část z doby okupace jak jsem sám byl svědkem a něco málo jsem vyzvěděl od mnohých občanů, hlavně od přítele Cyrila Lojdra. Nejlepším informátorem a pomocníkem mojím byl soudruh Viktor Plaček, předseda Kulturního odboru, obecního národ. výboru v Uh. Brodě, a soudružka Marie Jaišová, archivářka z Bojkovic. Kromě z jejich podnětu jsem u obecní kronikářské práce. Mimo kronikáře byl jsem pověřen také knihovníkem, kterouto funkci jsem měl 10 let. V neděli, kdy jsem měl po celotýdenní práci odpočinout, omezil jsem v knihovně na půdě obecního domu a pak v místnosti bez kamen i elektr. osvětlení v domě č. 120. Konečně, po dlouhých sporech si knihovna umístila v zasedací místnosti v obecním domě. Začátky vůbec příjemné nebyly. Byl jsem zaměstnán u Posemních stavebních n.p. a kroniku jsem vzal po večerech, kdy byl v domě klid, nebo jsem si vzal v zimě 2-3 dny dovolené. Že jsem tuto práci dělal velmi rád, nelitoval jsem ani mnoha hodin. Zatím, co rodina klidně spala, já jsem zase klidně psal. Všechno to, co je na 488 stránkách této knihy zapsáno, dělo se po důkladném uvážení a promyšlení.

V Šumicích, dne 4 března 1965.

Ludvík Kubáň, narozen 22. února 1895

kronikář – důchodce.

Obecním kronikářem od roku 1951 do 31. 12. 1964.

Stručný obsah zápisů.

Rok 1951. Správa obce

Zřízení obřadní místnosti

Komunální podniky

Renovace zdejší školy

První pokus založení JZD

Statek pod národní správou, správce s. Košík.

Rok 1952. Správa obce

Statek pod národ. správou, správce Juriga, Duchoň

Veřejný život obce

Rok 1953. Založení Jed. zem. družstva

Umrtí J. V. Stalina

Umrtí Klementa Gottvalda, dělnického presidenta

Volba presidenta republiky československé, s. Ant. Zápotocký

Předání obecních lesů státní lesní správě

Měnová reforma

Snížení maloobchodních cen

Likvidace Jed. zem. družstva

Reorganisace Míst. nár. výboru

Rok 1954. Volby do Míst. okres. a kraj. národ. výborů

Zemědělství

Volby do Národního shromáždění, poslanec Lad. Jurčík

Kulturní život obce

Výstavba obce

Nové varhany v kostele

Přístavba kostela (základy)

Rok 1955. 60 let Požární jednoty

Desáté výročí Osvobození naší vlasti Rudou armádou

Arondace půdy (Plemenářská stanice)

	Výstavba obce
	Chytání živých zajíců
	Nemoc polních králíků
	Počasí a postup zeměděl. prací.
Rok 1956.	Socialisace vesnice, ustavení JZD, předseda Fr. Bachůrek
	Arondace půdy pro JZD
	Úpravy ve škole (parkety, oplocení)
	Pokrytí kostela bobrovkou
	Výstavba obce
	Kulturní poměry
Rok 1957.	Volby do Mís. Okres. a kraj. národ. výborů
	Volby lidových soudců
	Rozšíření členské základny JZD, předseda Fr. Juřeník
	Úmrtí presidenta rep. Antonína Zápotockého
	Volba presidenta rep. Antonín Novotný
	Zrušení záloženského spolku, raifanzerky
	Vzpomínky na dobu národní poroby.
Rok 1958.	Desáté výročí Vítězného února
	Jednotné zeměděl. družstvo
	Zřízení dětského útulku v domě frant. Zeťky
	Stavba kulturního domu (přístavba)
	Hospodářské poměry
Rok 1959.	Výroční schůze Jed. zeměd. družstva
	Zahajení stavby kultur. domu
	Slavnost kladení základního kamene stavby kultur. domu
	Otevření lekařské stanice
	Povodeň
	Vítání do života
	Průběh polních prací
	Výpomoc vojáků ve žních
	Téměř celá obec družstevní
	Most přes Olšavu do Vlachňové
Rok 1960	Nová územní organisace
	Volby do Míst. okres. kraj. národ. výborů a do Národ. shromáždění.
	Patnácté výročí Osvobození naší vlasti Rudou armádou

	Zemědělství JZD
	Výroční schůze JZD
	Výstavba obce, kult. dům
	přístavba školy
	stavby soukromé
	dílna pro švadleny
	pohostinství Jednota
Rok 1961.	Diamantová svadba
	Výroční schůze JZD
	Polní práce
	Stavba kultur. domu
Rok 1961.	Zrušení lekařské stanice
	Celostátní sčítání lidu, domů a bytů
	Volby lidových soudců
	Požár na farmě JZD
	Úroda ovoce
	Čtyřicáté výročí založení KSČ
	Činost spolků a organisací
	Výstavba obce
	Služby obyvatelstvu
	První kosmonaut
Rok 1962	Slavnost otevření kulturního domu
	Občanský pohřeb
	Chřipková epidemie
	Výroční schůze JZD
	Výstavba obce
	Otevření pohostinství a prodejny Jednota
	Vojáci a dítě
	Let do vesmíru
	Dvanáctý sjezd KSČ
	Přehled počasí a postup zemědělských prací
	Kulturní život obce
	Poměry lidopisné (Zlatá svadba)
Rok 1963.	Výroční schůze JZD
	Postup zemědělských prací

Nečekaný hosť (krupobití)
Milí hosté ze sovjetského svazu
Dobývání vesmíru
Kulturní a osvětová činost

Rok 1963. Smrť amerického presidenta Kenedýho
Výstavba obce
Přehled počasí
Poměry lidopisné

Rok 1964. Politický a veřejný život, Činost polit. stran a mas. Organisací
70 výročí založení Požární jednoty
Výstavba obce: stavby zemědělské
stavby veřejné (kanalisace, vozovka)
oprava kostela
renovace školy
úprava tělocvičny
mateřská škola
bytová výstavba soukromá
Poměry lidopisné, hmotná úroveň obyvatelstva
Kulturní poměry
Volby do Místních, okresních a krajských národ. výboru, Národního Shromáždení a lidových soudců
Volba presidenta republiky s. Ant. Novotný
Šedesát let presidenta s. Ant. Novotného
Let do vesmíru
Dvacáté výročí Slovenského národ. povstání
Nikita Sergjejevič Chruščov vzdál se funkcí s SSSR
Zlatá svadba
Postup zemědělských prací
Na výměnek, sociální zabezpečení
Výroční členská schůze JZD
Na rozloučenou

Kulturní a školská komise spolu s radou MNV zhodnotila 25. 8. 1965 práci našeho kronikáře s. Kubáně Lud. St. a shledala kroniku plně věrohodnou, vedenou s největší pečlivostí a pílí.

Za obětavou práci vyslovujeme s. Kubáňovi naše občanské poděkování, a přejeme mu do dalších let hodně zdraví a spokojenosti při prožívání zaslouženého odpočinku po dlouholeté záslužné práci, kterou pro naši obec vykonal.

Předseda MNV Předseda KŠK Předseda OB[1]

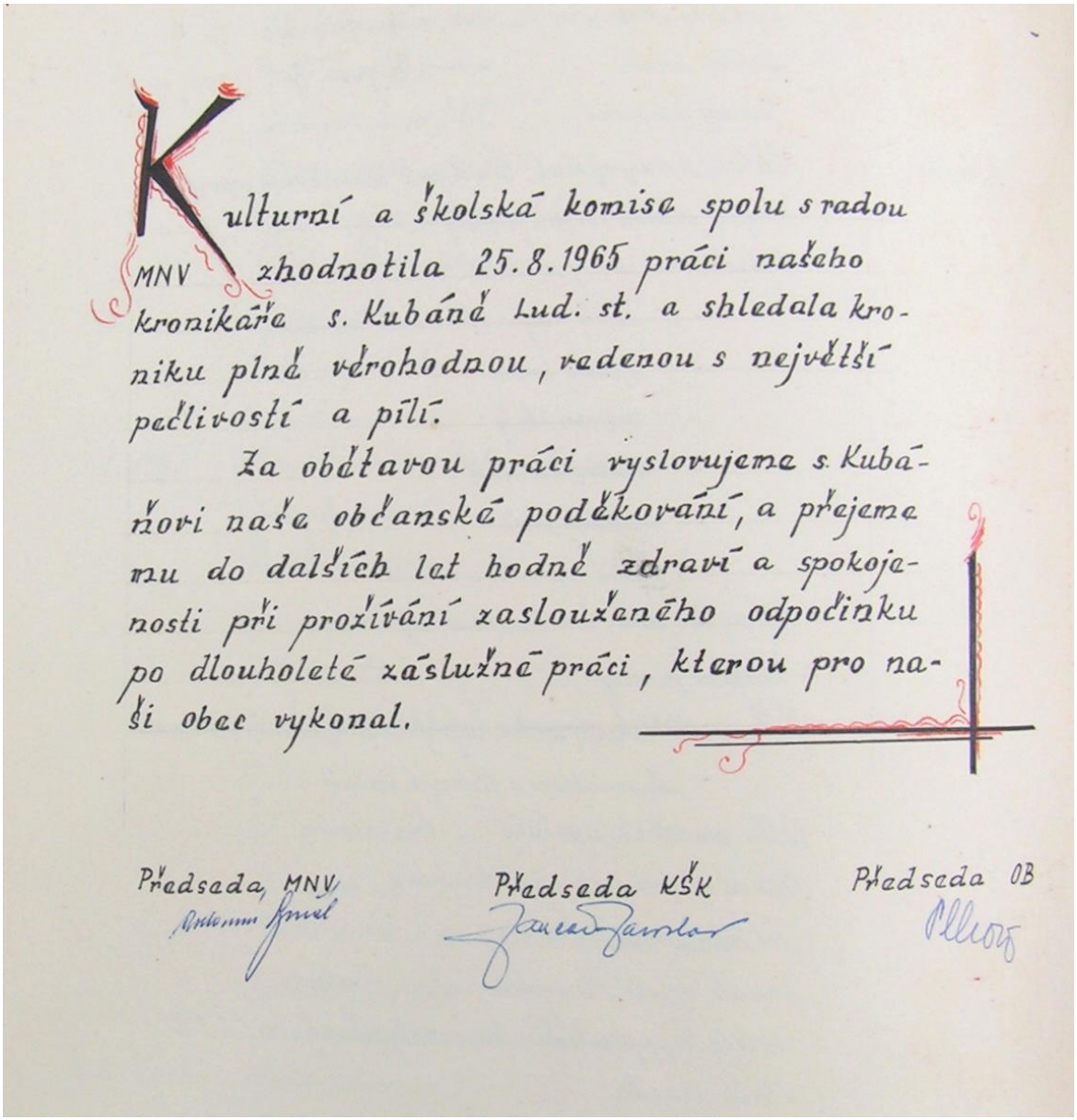
Kulturní a školská komise spolu s radou MNV zhodnotila 25.8.1965 práci našeho kronikáře s. Kubáně Lud. st. a shledala kroniku plně věrohodnou, vedenou s největší pečlivostí a pílí.

Za obětavou práci vyslovujeme s. Kubáňovi naše občanské poděkování, a přejeme mu do dalších let hodně zdraví a spokojenosti při prožívání zaslouženého odpočinku po dlouholeté záslužné práci, kterou pro naši obec vykonal.

Předseda MNV Předseda KŠK Předseda OB

[1] Zde končí zápisy kronikáře L. Kubáně a ve vedení obecní kroniky dále pokračuje paní Božena Zetková.

1945 -
20
1965.

496

Kulturní a školská komise spolu s radou MNV zhodnotila 25.8.1965 práci našeho kronikáře s. Kubáně Lud. st. a shledala kroniku plně věrohodnou, vedenou s největší pečlivostí a pílí.

Za obětavou práci vyslovujeme s Kubáňovi naše občanské poděkování, a přejeme mu do dalších let hodně zdraví a spokojenosti při prožívání zaslouženého odpočinku po dlouholeté záslužné práci, kterou pro naši obec vykonal.

Předseda MNV — Předseda VŠK — Předseda OB

1945 - 20 - 1965.

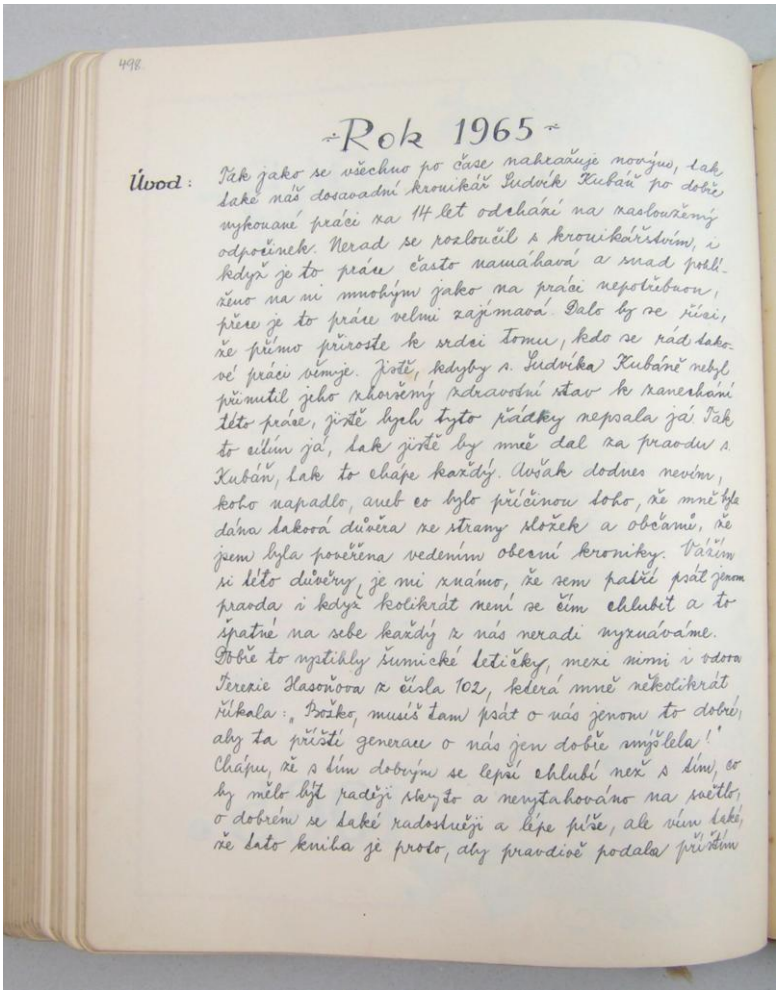

498

Rok 1965

Úvod: Pak jako se všechno po čase nahrazuje novým, tak také náš dosavadní kronikář Ludvík Kubáň po dobře vykonané práci za 14 let odchází na zasloužený odpočinek. Nerad se rozloučil s kronikářstvím, i když je to práce často namáhavá a snad podceňovaná na ni mnohým jako na práci nepotřebnou, přesto je to práce velmi zajímavá. Dalo by se říci, že přímo přiroste k srdci tomu, kdo se rád takové práci věnuje. Jistě, kdyby s. Ludvíka Kubáně nebyl přinutil jeho zhoršený zdravotní stav k zanechání této práce, jistě bych tyto řádky nepsala já. Pak to cítím já, tak jistě by mně dal za pravdu s. Kubáň, tak to chápe každý. Avšak dodnes nevím, koho napadlo, aneb co bylo příčinou toho, že mně byla dána taková důvěra ze strany složek a občanů, že jsem byla pověřena vedením obecní kroniky. Vážím si této důvěry, je mi známo, že sem patří psát jenom pravda i když kolikrát není se čím chlubit a to špatné na sebe každý z nás neradi vyznáváme. Dobře to vystihly šumické letičky, mezi nimi i vdova Terezie Hasoňová z čísla 102, která mně několikrát říkala: „Božko, musíš tam psát o nás jenom to dobré, aby ta příští generace o nás jen dobře smýšlela!" Chápu, že s tím dobrým se lépe chlubí než s tím, co by mělo být raději skryto a nevytahováno na světlo, o dobrém se také radostněji a lépe píše, ale vím také, že tato kniha je proto, aby pravdivě podala příštím

Rok 1965

Úvod:

Tak jako se všechno po čase nahražuje novým, tak také náš dosavadní kronikář Ludvík Kubáň po dobře vykonané práci za 14 let odchází na zasloužený odpočinek. Nerad se rozloučil s kronikářstvím, i když je to práce často namáhavá a snad pohlíženo na ni mnohým jako na práci nepotřebnou, přece je to práce velmi zajímavá. Dalo by se říci, že přímo přiroste k srdci tomu, kdo se rád takové práci věnuje. Jistě, kdyby s. Ludvíka Kubáně nebyl přinutil jeho zhoršený zdravotní stav k zanechání této práce, jistě bych tyto řádky nepsala já. Tak co cítím já, tak jistě by mně dal za pravdu s. Kubáň, tak to chápe každý. Avšak dodnes nevím, koho napadlo, aneb co bylo příčinou toho, že mně byla dána taková důvěra ze strany složek a občanů, že jsem byla pověřena vedením obecní kroniky. Vážím si této důvěry, je mi známo, že sem patří psát jenom pravda i když kolikrát není se čím chlubit a to špatné na sebe každý z nás neradi vyznáváme. Dobře to vystihly šumické tetičky, mezi nimi i vdova Terezie Hasoňová z čísla 102, která mně několikrát říkala: „Božko, musíš tam psát o nás jenom to dobré, aby ta příští generace o nás jen dobře smýšlela!“

Chápu, že s tím dobrým se lepší chlubí než s tím, co by mělo být raději skryto a nevytahováno na světlo, o dobrém se také radostněji a lépe píše, ale vím také, že tato kniha je proto, aby pravdivě podala příštím generacím obrázek o jejich předcích. Mohu si však z plna srdce přát, aby toho dobrého bylo vždy víc, než toho špatného. Vážím si dané mně důvěry tím více, že podle dnešní doby snad žiji už nemoderně, že všecko svoje počínání stavím do světla víry. Tím však nechci říci, že jsem bez chyb a nedostatků a nebo, že snad bych nechtěla pracovat pro lepší budoucnost. Od takových myšlenek je daleko má mysl a snažím se podle svých schopností a síly zapojit do budování naší vlasti. Moje sympatie nepatří však těm, kteří mají plnou hubu Pána Boha, avšak též plnou hubu pomluv a lži. Miluji pravdu, nenávidím války. Tolik bych si přála, aby naše rodiny, naše vesnic, náš celý život žil v míru a svornosti. Odvádět poctivou práci je moje heslo, přiznat svoje chyby se nebojím.

Mám-li psát o druhých pravdu, musila jsem začít s pravdou především o sobě. Snad ještě dodat mám, že se jmenuji **Božena Zetková,** narodila jsem se 21. listopadu 1926. Rodiče moji žili ve velice nuzných poměrech, otec-dělník v kamenolomu v Nezdenicích, zemřel v roce 1952, 52 let stár. Mám dva mladší bratry. Obecnou a měšťanskou školu jsem navštěvovala v Šumicích. Povoláním jsem úřednice a zaměstnána u Pozemních staveb v Uherském Hradišti.

A teď s chutí do práce. Mám snadnější úkol, než moji předchůdcové, kteří musili dopisovat uplynulá léta dodatečně. Já začínám rok 1965 a jsem hrda na to, že je to právě rok oslavující a vzpomínající 20. výročí osvobození naší vlasti. Nevím, do jaké míry se mně podaří provést zápis za rok 1965, protože i zde platí: učení – mučení. Avšak původní moje nejistota a ostych je překonán díky projevujícího se zájmu občanů o mou práci. Budiž zde vyzdvižena pomoc s. Jančáře Antonína č. 148, Valáška Miroslava č. 224, Synčáka Stanislava, kteří jsou mými dobrými poradci ve věcech výstavby obce, s. matrikářky Jany Jahodové ve věcech matričních. I na jednotném zemědělském družstvě jsem našla dobré pomocníky. Za zmínku stojí i to, že předseda JZD Martin Hasoň č. 87 snad ani neví, jak svým pozváním v pátek 11. února 1965 – abych přišla na družstevní výroční schůzi udělat si pro kroniku zápis, mě v mé práci povzbudil a pomohl mně překonati moji počáteční nedůvěru ve spolupráci s jednotlivými složkami. A je více těch občanů, kteří mě nabádají a svým vyprávěním přímo inspirují k jednotlivým zápisům. Jsem si však plně vědoma toho, že za tento rok nebudou moje zápisy na některých úsecích úplné, týká se to práce některých složek,

kde se údaje těžko získávají a také mou vinou, ať už nedostatečnou aktivitou, nebo zaneprázdněním v zaměstnání.

Naše kronika postrádá jakoukoliv dokumentaci. Proto zakládám počínaje rokem 1965 grafickou a tiskovou dokumentaci (plakáty, pozvánky, tisky z novin a pod.) a fotodokumentaci se zpětnou platností a pak pokračovat tak, jak bude fotodokumentace přibývat. Tuto obojí dokumentaci považuji za důležitou a když jsou materiály dostupné, bylo by škoda je nevyužít. Nyní si už jenom přeji, aby moje práce s kronikou byla užitečnou, aby podala pravdivý historický obraz současné doby.

20. Výročí osvobození naší vlasti.

Melodram:

Bylas těžká

minulosti,

to já dobře vím.

Znal jsem černé hosty

s křížem hákovým –

smrt a pláč a dým .....

Jak šťastni jsou ti, kteří nepoznali temnou minulost v letech 1939-1945, jak šťastni jsou, že se narodili už ve svobodné vlasti. Jsme však šťastni i my, kteří sice tu temnou dobu pamatujeme, ale pamatujeme také její probuzení ke svobodě v květnu 1945. Naše štěstí však je zakaleno vzpomínkou na ty, kteří té naší svobodě obětovali svůj život.

Lad. Dvořák: Padesát milionů mrtvých z minulé války:

Miliony srdcí čím vás obměkčím,
miliony očí jak se osvědčím,
miliony úst už nechtějí můj chléb,
Miliony odmítají poslouchat můj zpěv.

Vyhaslé oči pod víčky mě pozorují dál.
Zamknutá ústa čekají co řeknu já
A já se hrozím ústa otevřít.
Vstaňte a choďte a žijte jako dřív.

Tito mrtví, kteří se svobody nedočkali nás zavazují, abychom důstojným způsobem, oslavili 20. výročí osvobození. Také v naší obci byly oslavy výročí osvobození důstojně zahájeny 30. dubna. V pátek ve večerních hodinách lampionovým průvodem obcí. Zúčastnilo se ho více občanů než jiná léta, ale největčí podíl na průvodě měly školní děti. Lampionový průvod byl ukončen u pomníku padlých, kde bylo vzpomenuto všech obětí války. Z projevu řed. místní školy Plhoně Frant. mně v paměti utkvěla obzvláště tato slova: „Proč všichni lidé, lidé všech národností, všech světadílů, všech vyznání se nesjednotí a nevidí jeden cíl – mír! Taktéž byl položen věnec k pomníku padlých a na hřbitově na hrob rumunských vojínů. Od pomníku padlých jsme se společně odebrali do kulturního domu, kde byla beseda nad kronikou. Ředitel školy Plhoň Fr. Četl zápisy vypravující o okupaci. Velice pěkně vypravoval o době poroby a o konci války bývalý kovářský mistr Ludvík Lorenc č. 37. My starší jsme si dobře vzpomínali na tu těžkou dobu, ale děcka a mládež do 25. roků, ti jen z poslechu vědí jak těžko se tenkrát žilo. Pro ně je to skoro jako pohádka o velikém draku, který chce všecko zchvátit a zničit, zdá se jim nemožné, že chleba, kterým se teď často pohrdá, že byl jen na lístky. Jak vroucně bychom si všichni přáli, aby to pohádka skutečně byla, ale těch 50 milionů mrtvých, škody, které se nezahladily ani za 20 let a dokumentární filmy z koncentračních táborů, které jsme dnes znovu zhlédli nás usvědčují, že to přece jenom skutečnost byla a to velmi smutná a těžká a že mír, po němž prahne celý svět, ten často že visí nad námi jenom na

tenoučké nitce, a přece i mír mají v rukou lidé. Proč místo pušek nevezmou do ruky radši pluh!

1. květen

Oslava 1. máje je jako každoročně soustředěna do Uherského Brodu, kde se část občanů této oslavy zůčastnilo. Odpoledne byl postaven máj u kulturního domu a večer ve 20. hodin v kulturním domě hudební a estrádní večer. Pobavil nás lidový vyprávěč strýc Fojtík z Otrokovic, Slovácký kroužek hudby a zpěvu a estrádní kroužek ze Šumic. Po programu byla taneční zábava, při níž hrála dechová hudba JZD Šumice – Olšavanka. Ofotografovaný plakát je uložen ve fotodok.

7. květen.

Místní národní výbor spolu s vesnickou organisací KSČ uspořádal v rámci oslav osvobození veřejné slavnostní zasedání v kulturním domě. Byl přítomen i doktor Antonín Jančář – řed. polikliniky v Uherském Brodě – šumický rodák jako zástupce OV –KSČ, okresního výboru Národní fronty a okresního národního výboru. Dále byl účasten i s. Slováček – vedoucí školského odboru a Prachař Ladislav – šumičan – poslanec okresního národního výboru. Na zahájení zahráli hudebníci naši i ruskou státní hymnu Po kulturní vložce – básně přednesené žačnou Vojtěškou Krhůtkovou – předseda národního výboru Synčák Antonín vzpoměl osvobození naší obce a celé vlasti, 18. našich umučených občanů v koncentračních táborech. Pak podal přehled o charakteru obce a budování za posledních 20 let:

Počet obyvatel.

Naše obec má cca 1.700 obyvatel a do zaměstnání dojíždí cca 800 lidí. Dříve byla naše obec charakteru zemědělského a teď je charakteru převážně dělnického.

Budování za posledních 20 let.

Do veřejných zařízení bylo za uplynulých 20 let investováno 7,741.500Kčs.

1. výstavba čekárny na nádraží	60.000 Kčs
2. cesta přes vesnici o délce 2 km (kostky)	2,300.000 Kčs
3. cesta Mrtvá ulička (kostky)	850.000 Kčs
4. Přestavba ZDŠ (vodovod, parkety)	1,200.000 Kčs
5. Most Vlachňová	350.000 Kčs
6. Přístavba obřadní síně MNV	24.000 Kčs
7. dřevárka a oplocení MNV	31.000 Kčs
8. Vybudování 3 studní	27.000 Kčs
9. Lávka přes potok Lecké	1.500 Kčs
10. Vybudování chodníků 1.900 m²	130.000 Kčs
11. Cesty 4.800 m	276.000 Kčs
12. Stavba zdravotního střediska	90.000 Kčs
13. Adaptace stolářské dílny	10.000 Kčs
14. Stavba polytechn. Dílny a jídelny ZDŠ	140.000 Kčs

15. Adaptace základní devítileté školy	95.000 Kčs
16. Adaptace sběrny mléka	5.000 Kčs
17. Adaptace hasičské zbrojnice	10.000 Kčs
18. Oplocení ZDŠ 230m	40.000 Kčs
19. Stavba kulturního domu	1,750.000 Kčs
20. Úprava chodníků na hřbitově 1.500 m	80.000 Kčs
21. Kanalizace Záhumní a kůt	85.000 Kčs
22. Oprava kostela	130.000 Kčs
23. Vybudování tělocvičny	45.000 Kčs
24. Adaptace místního národního výboru	12.000 Kč

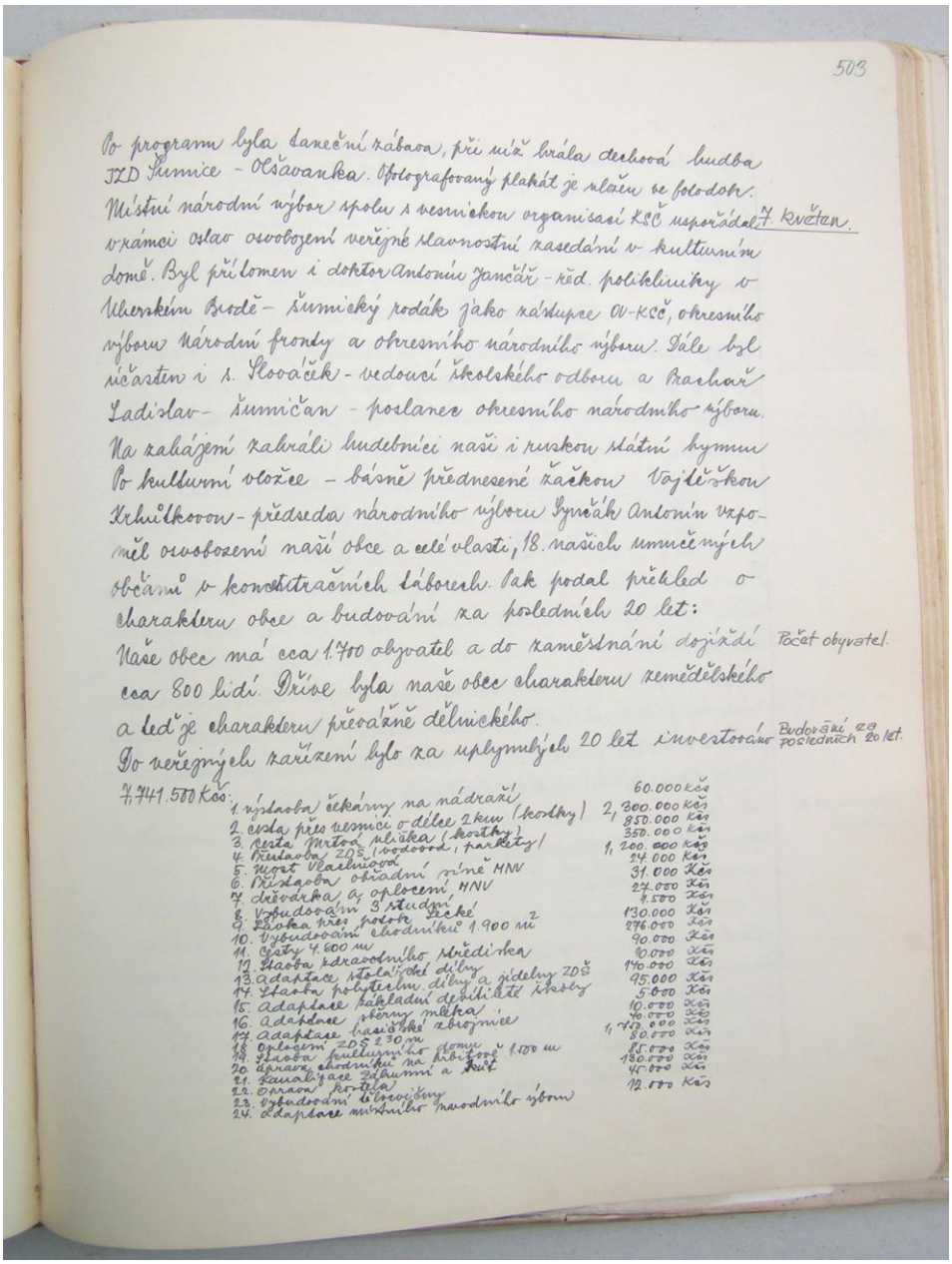

503

Po programu byla taneční zábava, při níž hrála dechová hudba JZD Šumice - Olšavanka. Ofotografovaný plakát je uložen ve fotodobě. Místní národní výbor spolu s veličkou organisací KSČ uspořádal 7. květen. v rámci oslav osvobození veřejné slavnostní zasedání v kulturním domě. Byl přítomen i doktor Antonín Jančář - řed. polikliniky v Uherském Brodě - šumický rodák jako zástupce OV-KSČ, okresního výboru Národní fronty a okresního národního výboru. Dále byl účasten i s. Slováček - vedoucí školského odboru a Brachař Ladislav - šumičan - poslanec okresního národního výboru. Na zahájení zahráli hudebníci naši i ruskou státní hymnu. Po kulturní vložce - básně přednesené žáčkou Vajčičkou Krhůlkovou - předseda národního výboru Ignčák Antonín vzpomněl osvobození naší obce a celé vlasti, 18. našich umučených občanů v koncentračních táborech. Pak podal přehled o charakteru obce a budování za posledních 20 let:

Naše obec má cca 1.700 obyvatel a do zaměstnání dojíždí cca 800 lidí. Dříve byla naše obec charakteru zemědělského a teď je charakteru převážně dělnického. Počet obyvatel.

Do veřejných zařízení bylo za uplynulých 20 let investováno 7,741.500 Kčs: Budování za posledních 20 let.

1. výstavba čekárny na nádraží	60.000 Kčs
2. cesta přes veličce o délce 2 km (kostky)	2,800.000 Kčs
3. cesta Mrtová ulička (kostky)	850.000 Kčs
4. Rekonstrukce ZDŠ (vodovod, parkety)	350.000 Kčs
5. most Vlachovo	1,200.000 Kčs
6. Výstavba obvodní zdi MNV	24.000 Kčs
7. dřevárka a oplocení MNV	31.000 Kčs
8. Vybudování 3 studní	27.000 Kčs
9. Stavba přes potok Řečké	4.500 Kčs
10. Vybudování chodníků 1.900 m²	130.000 Kčs
11. Cesty 4.600 m	276.000 Kčs
12. Stavba zdravotního střediska	90.000 Kčs
13. adaptace stolařské dílny	10.000 Kčs
14. Stavba pohyblivou dílny a jídelny ZDŠ	140.000 Kčs
15. adaptace základní devítileté školy	95.000 Kčs
16. adaptace sběrny mléka	5.000 Kčs
17. adaptace hasičské zbrojnice	10.000 Kčs
18. Oplocení ZDŠ 230 m	40.000 Kčs
19. Stavba kulturního domu	1,750.000 Kčs
20. úprava chodníků na hřbitově 1.500 m	80.000 Kčs
21. kanalizace Záhumní a kůt	85.000 Kčs
22. Oprava kostela	130.000 Kčs
23. Vybudování tělocvičny	45.000 Kčs
24. adaptace místního národního výboru	12.000 Kčs

Bylo postaveno 96 soukromých novostaveb, 154 adaptací rod. domů. 29 bytů máme k dnešnímu dni s ústředním topením – tento počet se během roku ještě zvýší.

Ke dni 10. dubna 1965 je v naší obci:

29 aut

115 motorek

226 chladniček

156 televizorů

340 radia

Sociální zabezpečení:

Máme 264 důchodců, kterým vyplácíme měsíčně 124.090,40 Kčs. Za rok činí výplaty na důchody cca 1,500.198.80 Kčs.

Kupní síla obyvatelstva:

Přehled kupní síly obyvatelstva: Místní Jednota – potraviny a spotřební zboží, pohostinství, Masna:

Rok:	Tržby celkem:	Tržba na 1 obyvatele:
1960	3,673.000 Kčs	2.175 Kčs
1961	3,668.000 Kčs	2.173 Kčs
1962	3,940.000 Kčs	2.334 Kčs
1963	4,394.000 Kčs	2.603 Kčs
1964	4,977.000 Kčs	2.948 Kčs

Z uvedeného přehledu je zřejmé, že spotřeba zboží na 1 obyvatele se poměrně od roku 1961 zvyšuje v průměru o 300 Kčs na 1 obyvatele každý rok.

Po referátu předsedy národního výboru se ujal slova Jančář Antonín, který vzpoměl na popravené z okresu Uh. Hradiště. Bylo jich 210. Rovněž připoměl, že 13. dubna 1945 první jednotky Sovětské armády osvobodily Květnou.

Vyhodnocení občanů.

Pak bylo přistoupeno k vyhodnocení těchto občanů za záslužnou práci pro obec při výstavbě:

Kubáň Ludvík st. 264 — Kokoš Jan č. 200

Svoboda František 296 — Omelka Ant. č. 18

Kubáň Stanislav — Synčák Ant. 249

Šojdr Jaroslav 339

Těmto jmenovaným předal čestné uznání za jejich práci pro veřejnost dr. Antonín Jančář. Další vyhodnocení jsou:

Škubal Jan č. 79 — Tlach Jaroslav 285

Juřeník Josef č. 30 — Lekeš Šimon 59

Valášek Miroslav 224 — Omelka Jaroslav 18

Jančář Antonín 148 Jančář Jar. 388

Kandrnál Josef 45 Ptáček Josef 91

Šojdr Stanislav 328. Slíva Josef 240

Na úseku zemědělském byli vyhodnoceni:

John Leopold 191

Juřeník Frant. 150

Bachůrek Fr. 39

Hasoň Martin 87

Horecký Stanislav 117

Bylo také vzpomenuto vyhodnocení okresním výborem KSČ Gottwaldov našeho občana Jaroslava Johna, který je významným vedoucím pracovníkem Pozemních staveb Gottwaldov. Je ho vidět na obrázku ze závodních novin Poz. staveb >>Naše stavba<< v čísle 2 ze dne 2. 8. 1965 v přítomnosti presidenta republiky při prohlídce panelové výstavby v Gottwaldově. Obrázek je založen v grafické dokumentaci pod číslem 1.

Po vyhodnocení byly čteny závazky jednotlivých složek uzavřených na počet 20. výročí osvobození. Potom host s. Slováček vzpomínal na koncentrák, kde on sám byl vězněn. Tato slavnostní schůze byla ukončena slovy: „Co jsme za těch 20 let udělali, odpověď dejme si každý sám. Pokud bude člověk člověkem, potud bude hledat, bádát, neboť činnost je život, klid je smrt.

9 KVĚTEN

V kulturním domě odpoledne o půl třetí shlédli jsme estrádní pásmo brněnských umělců s názvem >>Od šantánu k big-beatu<<. Účast na této estrádě veliká a spokojenost také.

Také věřící v kostele se zapojili do oslav. 9 května v neděli byly slouženy bohoslužby na poděkování a zachování svobody. Po mši sv. bylo zapěno slavnostní „Te Deum“ a za doprovodu varhan zazpívána národní hymna a svatováclavský chorál. Z kázání P. Josefíka alespoň 1 věta: Z toho, co se vydá na zbrojení, kdyby se radši utvořil fond na likvidaci bídy a výchovu zaostalých dětí!

10 KVĚTEN.

10. května sloužena zádušní mše sv. s rekviem za oběti války.

Také letošní filmy, divadla a přednášky byly zařazeny do rámce oslav 20. výročí osvobození. Je to už 20 roků po válce. Ale co je to 20 roků. Mým přáním je, aby se oslavovalo dvousté, ba dvoutisící výročí, aby lidé nepoznali válku nikdy, aby v míru se rozvíjel život na zemi, aby si byli blízcí bílí, žlutí i černí, aby všichni lidé na světě se považovali za bratry a sestry. Nechceme slyšet nic o válce, chcem v míru rodit a vychovávat děti. Kéž by toto přání bylo heslem všech lidí. Kéž by jen k míru směřovaly činy všech lidí!

I. HOSPODÁŘSKÝ ŽIVOT.

Jednotné zemědělské družstvo:

Údaje, které zde uvádím – týkající se hospodaření Jednotného zemědělského družstva jsem získala na výroční schůzi JZD 12. února 1966. Schůze se konala v sále kulturního domu u prostřených stolů. Účastníci, t. j. družstevníci a hosté byli i svátečně oblečeni. Z pozvaných

hostů byli přítomni. Inženýr Gajdůšek z výrobní zemědělské správy, z patronátního závodu, Slov. stroj. v Uh. Brodě s. Safka, z JZD Újezdce s. Baránek, za MNV Šumice – předseda Synčák Antonín, z u. p. Benzina Uh. Hradiště s. Dančík, z pojišťovny s. Fr. Hřib, za VO KSČ s. Jan Prachař.

Po kulturní vložce, kterou předvedli místní pionýři a svazáci nacvičenými písněmi za doprovodu harmoniky a básněmi zahájil tuto slavnostní schůzi předseda jednotného zemědělského družstva s. Hasoň Martin č. 87. „Rok 1965 nebyl pro nás úspěšný“ říká předseda Hasoň, „deštivé počasí znemožnilo dodržení agrotechnických lhůt jak v setí, tak i v sázení a ve sklizni. Náklady na obdělání půdy byly překročeny. Rostlinná výroba nesplnila plánované tržby o 974.000 Kčs. Přesto, že nám státem byla poskytnuta mimořádná podpora na nekryté škody, bylo i tak možno vyplatit pouze minimální hodnotu pracovní jednotky a to 12 Kčs.

Výnosy hospodářských plodin:

Přehled osetých ploch a sklizně v roce 1965:

Plodina:	osetá plocha: ha:	sklízeň v q na 1 hektar:	Celková sklizeň v q
Pšenice ozimá	167,48	16,1	2.701
Žito ozimé (réž)	33,05	6,3	209
Pšenice jarní	9,00	15,6	141
Ječmen jarní	90,83	18,4	1.680
oves a směs s ječm.	49,60	13,6	676
hrách	16,87	10,0	168
vikev krmná	9,00	3,1	28
řepka – olejnatina	11,31	11,6	131
Řepa cukrovka	35,00	189,0	6.618
Brambory	27,75	63,0	1.758
Řepa krmná	1,00	434,0	434
Cibule	2,00	60,9	121,8
Česnek	3,00	13,2	39,6
Jednoleté pícniny	36,00		
Jetel červený	9,75		
jetelo-vojtěško travní směs	57,38		
vojtěška	75,74		
Louky trvalé	7,88		
Pastviny	176,54		

Jednoletých pícnin mělo býti oseto 227,51 ha, když ostatní plodiny už nebylo možno zaset a zasázet, ale nebylo možno dodržet plochu ani u pícnin. 180 ha v důsledku mokra zůstalo neoseto. Z toho jenom „Hora“ počítá 120 ha, která zůstala neobdělaná.

Odvodňování katastru.

Ve výhledovém plánu je počítáno s odvodňováním pozemků v takovém rozsahu, aby do konce roku 1970 byl celý katastr odovodněn. Letos se odvodňovalo 74 ha v trati pod Komenskou. Část se prováděla na jaře a zbytek až po sklizni jařiny. Odvodnění stojí těžké koruny, ale hradí náklady stát; Družstevníci by náklady spojené s odvodněním ani neunesli. Bude-li se každý rok odvodňovat cca 80 ha bude do r. 1970 celý katastr odvodněn.

Také výstavba farmy má být do konce tohoto roku skončena. Kromě toho má být postaveno 8 bytových jednotek pro družstevníky. I když tento úkol je nemalý, chceme, aby postupně byl odstraňován rozdíl mezi prací v zemědělství a prací v průmyslu.

Specializace:

Do budoucna musíme i v našem jednotném zemědělském družstvě uplatňovat specializaci. První takovou specializací v našem JZD je výroba vepřového masa. Slepice se nám nevyplácely, tak jsme je zlikvidovali a dali jsme se na chov prasat. Dříve se o Šumicích říkalo: „Ze Šumic není ani prasa dobré“ a teď zase je po šumických selatech taková poptávka, že někdy jich ani nestačí. Zase se o nich říká: „Šumické prasata nejlepší rostou“ a jezdí na ně i z okolních dědin.

10 let trvání jednotného zemědělského družstva.

Letos tomu bude 10 let, co bylo založeno první JZD v Šumicích, které hospodařilo na 126 ha zemědělské půdy, z toho na 95 ha orné půdy. Členů bylo 30. K podstatnému rozšíření družstva došlo na podzim v roce 1957 a toto družstvo již tehdy bylo většinové a obhospodařovalo 827 ha zemědělské půdy, z toho 592 ha orné a soustřeďovalo 194 členy. K dnešnímu dni obhospodařujeme již 1.047 ha zemědělské půdy, z toho 803 ha orné půdy a to kromě záhumenkových hospodářství. Členů je 253.

Stav hospodářských zvířat:

Stavy hospodářských zvířat k 31. 12. 1958: - k 1. 1. 1965:

skot celkem	294 ks	636 ks
z toho krav	123 "	220 "
prasat celkem	182 "	659 "
z toho prasnic	21 "	75 "
koně celkem	46 "	21 "
drůbež	260 "	- v roce 1964 zlikvidován chov slepic.

Užitkovost dojnic

Užitkovost na 1 dojnici v roce 1958 činila 1.350 litrů za rok a v roce 1965 činila na 1 dojnici……1730 litrů za rok.

Hrubé peněžní příjmy a celková produkce.

Hrubé peněžní příjmy činily v roce 19581.990 Kčs na 1ha zeměděl. půdy

a v roce 1965 činily……...3.949 Kčs " .

Celková produkce na 1ha zeměď. půdy v r. 1958 činila 3.119 Kčs

a v roce 1965……...5.447 " .

Z toho hrubá rostlinná produkce v r. 1958 činila 1.621 Kčs na 1ha

a v roce 1965 (následkem mokra a neúrody) 1.500 Kčs " .

V roce 1964 činila hrubá rostlinná produkce 2.409 Kčs "

Hrubá živočišná produkce činila v roce 1958 na 1ha zem. půdy 878 Kčs

a v roce 1965……..2.476 Kčs.

Výroba mléka na 1ha zemědělské půdy v roce 1958 činila 216 lt

a v roce 1965…….……...415 lt.

Hovězího masa bylo v roce 1958 na 1ha zem. půdy vyrobeno 63 kg

a v roce 1965…….80 kg.

Vepřového masa v roce 1958 na 1ha orné půdy vyrobeno 36 kg

a v roce 1965 již……..……...…..126 kg.

Náklady na vyrobu.

Náklady vynaložené na výrobu činily v roce 1958 1.307 Kčs na 1ha,

a v roce 1965 došlo ke zvýšení na…….……..2.195 Kčs.

Náklady na výrobu z původně plánované částky 2,418.000 Kčs činily ve skutečnosti 3,007.500 Kčs, takže zde dochází k překročení o 589.000 Kčs. V plánu ale nebyly obsaženy náklady spojené s rekultivací, hospodářsko-technickou úpravu půdy a slevy Strojní traktorové stanice, které dohromady činily 284.000 Kčs.

Celková tržba.

Na úseku rostlinné výroby jsme plánovali, že kromě zajištění krmivové základny pro živočišnou výrobu bude uskutečněn prodej rostlinných výrobků v hodnotě 1,242.000 Kčs a ve skutečnosti činila hodnota prodaných výrobků výroby rostlinné 268.000 Kčs. Kromě tohoto nesplnění tržeb nebyly ani zdaleka proti plánu dotovány krmivové fondy, což mělo a hlavně bude mít za následek snížení užitkovosti v živočišné výrobě.

Na úseku živočišné výroby se mělo utržit 2,512.000 Kčs a ve skutečnosti se utržilo 2,538.000 Kčs. Tohoto roku jsme překročení tržeb na úseku živočišné výroby dosáhli poprve za hospodaření našeho družstva vůbec.

Rozdělení čistých peněžních příjmů:

Na rozdělení čistých peněžních příjmů zbývá 1,716.000 Kčs. Z toho bylo přiděleno:

Nedělitelnému fondu na splátky investičních úvěrů 89.000 Kčs,

sociálnímu fondu……...53.000 "

kulturnímu fondu……...53.000 "

na premie za mléko……40.000 "

na kádrové posílení……...38.000 "

členům na premie……...93.000 "

na pevné odměny……..252.000 "

a konečně na pracovní jednotky……1,098.000 "

Počet pracovních jednotek:

Plánovaný počet pracovních jednotek v počtu 94.500 nebyl vyčerpán a ve skutečnosti bylo v provozu vyčerpáno 91.400 pracovních jednotek.

Činnost představenstva:

Představenstvo mělo za rok 1965 17 schůzí, na kterých se zabývalo otázkami souvisejícími s problémy, které se v našem družstvu vyskytly. Dále byly konány členské schůze a 4 společné schůze s radou místního národního výboru a výborem KSČ.

Spolupráce s patronátním závodem.

Patronát nad našim JZD mají Slovácké strojírny Uherský Brod. Činnost patronátního závodu po stránce pomoci obstarávání různých součástek, materiálu a odborných prací lze hodnotit kladně, avšak po stránce zajišťování brigádnické výpomoci nutno říci, že jsme se nesetkávali vždy s takovým porozuměním, jak je třeba od patronátního závodu očekávat. Naprosto lepší postoj k otázce brigád naujímaly jiné závody z Uherského Brodu a je třeba vyzvednout obětavou a rychlou pomoc Závodu říjnové revoluce v Uherském Brodě. Nebýt mnohdy obětavé práce některých jedinců z obce, kteří pracují v patronátním závodě, by se nám zajištění brigád po pravdě řečeno – ani nepodařilo.

Úkoly živočišné výroby.

Po referátu předsedy Hasoně Martina hovořil Stan. Horecký o úkolech živočišné výroby.

Mléko

V roce 1965 bylo vyrobeno 415.000 lt mléka a z toho prodej činil 332.000 l. Na rok 1966 máme uloženo vyrobit 500.000 litrů mléka a prodat 405.000 litrů. To znamená zvýšit dojivost na 1 dojnici ze 1.730 litrů mléka na 1.875 litrů. Tento úkol v živočišné výrobě bude jedním z nejtěžších úkolů a bude záležet na pracovnících rostlinné výroby, zda bude vyrobeno dostatek objemných krmiv.

Hovězí maso:

V roce 1965 činila výroba hovězího masa celkem 736q a v roce 1966 počítáme s výrobou 750q.

Za rok 1965 se narodilo celkem 274 ks telat, odchováno bylo 244ks, v roce 1966 se má narodit 260 kusů a odchovat 244 kusů.

Vepři.

Plán počítá odchovat v roce 1966 1089 kusů selat. V roce 1965 bylo odchováno 952ks, t.j. 13,6 ks na prasnici za rok. K tomu, aby plánovaný odchov selat byl docílen je třeba počet selat na 1 prasnici za rok zvášit na 15 kusů. Je to úkol velký, lze ho však dosáhnout zvýšenou péčí při zapouštění a výběru prasnic a snížením úhynu selat.

V roce 1965 bylo prodáno 210 kusů selat o celkové váze 40q.

V roce 1966 je počítáno s prodejem 200 kusů " 34q.

V roce 1965 bylo u vepřů v žíru dosaženo 0,56 kg přírustku na kus a den.

Zásoby krmiv ke konci roku.

Ze sklizně, která byla mimořádně nízká nám zůstalo na zásobách ke konci roku:

23,5 vagonu sena
29 vagonů krmné slámy,
70 vagonů siláže,
28 vagonů krmných okopanin,
3 vagony zrnin.

Hlavně u hovězího dobytka v důsledku nedostatku krmiv není možné v jarních měsících počítat s velkou užitkovostí a přírustky.

Rostlinná výroba.

Hovořil s. Slámečka – vedoucí rostliné výroby. Přehled o výnosech je uveden už na straně 507, tak se budu zabývat jenom plánem rostlinné výroby na rok 1966. Rostlinná výroba přihlíží ke specializaci družstva a řeší plnou dotaci krmivových fondů.

Plán osevních ploch 1966.

Plodina:	ha plánováno k osetí	plánovaná sklízeň na 1 ha v q	celková sklizeň v q
Pšenice ozimá	179 ha	24 q	4.126
ječmen ozimý	10	20	200
žito ozimé	30	24	720
pšenice jarní	27	21	580
ječmen jarní	87	25	2180
směska jarní	84	19	1556
hrách	17	19	325
vojtěška	105	60	6300
jetel	25	60	1514
směs jetele a vojtěsky	50	50	2500
ozimé krmné směsky	40	200	8000
směsky jarní	22	200	4400
kukuřice na siláž	34,5	270	9.315
řepa cukrovka	40,-	300	1.200
řepa krmná	20	400	8000
brambory	30,5	150	4.575

V rostlinné výrobě má být vyrobeno 2,596.271 hrubé produkce a 852.000 tržní produkce. Za osiva má být zaplaceno 141.624 Kč, za hnojiva 309.896 Kčs, za mat. chemický 59.602 Kčs, osivo vlastní 141.196 Kčs, mzdy traktoristů 199.152 Kčs a strojně traktorové stanici má být zaplaceno 68.824 Kčs.

Počet pracovních jednotek v rostlinné výrobě má činit 37.252. Úkoly na rok 1966 v rostlinné výrobě jsou veliké, kéž by však skutečnost nizší nebyla.

MECHANIZACE.

Jednotné zemědělské družstvo má 14 kolových traktorů a 2 traktory pásové. Dále má pojízdný nakladač T172, závěsné nářadí a ostatní zařízení v hodnotě 1 milion korun. Doposud nejsou v družstvě dobré podmínky pro parkování traktorů, hlavně v zimním období, což má za následek zvyšování nákladů na opravu traktorů. Také kovárna pro opravy je nedostačující. Chybí sociální zařízení. Zaměstnanci se nemají kde umýt i převléci. Toto všecko se má vyřešit postavením garáží a sociálního zařízení.

Avšak také mimořádně těžké půdní podmínky, příjezdné cesty na polích a farmě JZD značně zvyšují náklady na provádění údržby strojů.

V roce 1966 chceme nakoupit: 3 rozmětadla chlévské mrvy,

1 žací nakladač k přísunu zel. Krmiva

1 traktor Z50S

1 hrabačka RS09

a další stroje, které jsou doosud řešeny dodávajícím podnikem. Dodávající podniky však dodávají stroje pro lehké půdy jako kultivátory za DT 54, těžké brány, i některé vlečky, takže pro naše půdy mokré a těžké je musíme ve vlastní dílně zhotovit nové a vlečky předělat. Pak také z tohoto důvodu družstvo na strojový park doplácí, ale pracovních sil stále ubývá a nikdo je nenahrazuje. Proto je potřeba strojový park nadále doplňovat, správně a v plném rozsahu jej používat a tím neustále snižovat procento ruční práce.

Plánovaná výstavba:

Celková plánovaná výstavba na rok 1966 činí 1,288.883 Kčs.

Vedoucím výstavby je Martin Šojdr č. 80 a informoval o těchto stavebních akcích na rok 1966

1.) dostavba garáží……882.645 Kčs,
2.) betonová vozovka od hlavní brány až po kravín č. 2,
3.) ocelokůlna – (sušička a čistička)
4.) čerpací stanice…….50.188 Kčs
5.) generální oprava vepřína č. 2.

Zaměstnanci JZD.

Jednotné zemědělské družstvo čítá 253 členů. Z toho 130 a více pracovních jednotek za rok odpracuje 144 členů a 109 členů odpracuje méně než 130 pracovních jednotek za rok.

Máme: 13 traktoristů a potřebujeme jich 18,

10 kočích,

33 pracovn. v rostl. výrobě při 130 prac. jednotkách, ale

potřebujeme ještě 5 mužských prac. sil z průmyslu,

61 zaměst. v živočišné výrobě – 8 mužů a 53 žen,

1 zaměst. v přidružené výrobě,

5 " skupina stavební – potřebujeme 20,

12 ostatní výrobní činnost,

9 jejich zaměstnáno při řízení,

8 učňů máme, o 5 bychom potřebovali stav učňů zvýšit, ale o učně, kteří by pracovali přímo v rostl. výrobě.

Plán výnosů v Kčs 1966.

Původní plán výnosů na rok 1966 činí 4,135.000 Kčs. Tento plán však při definitivním sestavení bilance bude ještě změněn.

Diskuze družstevníků. a hostů:

Předseda KSČ s. Prachař Jan:

Doposud jsme hleděli jenom na to, co z půdy dostaneme. Nepřihlíželi jsme k tomu, že té půdě musíme také něco dát. A tak na úseku zemědělství bude KSČ pomáhat při rekultivaci a melioraci půdy, při výstavbě farmy, výstavbě bytů a členové strany budou pomáhat při špičkových pracích v JZD. Také budou pomáhat při zavádění specializace.

Předseda MNV – Synčák Antonín.

Také předseda národního výboru slibuje pomoc hlavně při úpravě půdy. Doposud jsme viděli jenom plnění plánu, abychom se zavděčili okresu, dnes vidíme, že nezbytně nutně se musíme věnovat také půdě. Funkcionářům JZD jsme nedůvěřovali a tak se s. Prachařem, předsedou KSČ jsme se na místě samém přesvědčovali o skutečnosti. Také jsme prověřovali, zda vytýčené úkoly na melioraci a výstavbě jsou splnitelné.

Jarka Valášková č. 224 se ozvala za ženy:

„V létě bysme sa mohly aj z práce rozškubat, troje ruky bysme potřebovaly, abychom to všecko stihly a v zimě neděláme nic. Potom nám řeknete: Máte málo jednotek, rok tratíte pro důchod, protože když nemáte odpracovaných 160 dnů. Toš bysme chtěly aj v zimě něco dělat.“

Z patronátního závodu s. Safka.

Pomoc by tu byla. Když zaměstnáváme přes zimu členky JZD Vlčnov a Nivnice, kde jsou podmínky lepší než v Šumicích, proč bychom nemohli zaměstnat brigádnice z jednotného zemědělského družstva Šumice, kde je pracovní jednotka nízká.

Tento návrh byl ženami přijat jednohlasně, jenom s. Stupňánek, účetní JZD měl výhradu, že doposud se členky a nebo příslušníci členů JZD, kterým byla povolena brigáda jen velmi těžko získávali zpět do družstva. My jsme se zimním zaměstnáním žen v plánu nepočítali, to však nevadí – plán přepracujeme. A abychom si zajistili zpětný nástup do družstva uděláme to tak, že každý, kdo bude puštěn přes zimu na brigádu musí podepsat, že nastoupí zpět. Doposud se to tak nedělalo.

Další připomínky se týkaly: a.) výstavby – proč se tolik staví, výstavba je veliká, ale výroba neodpovídá,

b.) pracovní morálka: ženy neroseberou k obdělaní řepu, když záloha na pracovní jednotku nebude aspoň 10 Kč,

c.) výnosy obilí: soukromníci měli výnosy alespoň 20q a družstvo dosahuje za normálních podmínek jen 15-17q z 1 hektaru,

d.) zaplevelenost pozemků: Proč je tolik ohnice a ofsity; Proč se ohnice nestříká, a proč na kombajnu není nějaký truhlík pro ofsihu aby nepadala na pole? Najposlednější sedlák, říká Franta Vaculín číslo 321 neměl dřív tak malý výnos, jaký byl na Mezipříční. Před Slatinou se muselo obilí poséct na zeleno.

e.) Záhumenky – první na obdělání jsou záhumenky a potom teprve družstevní. Bylo by dobře záhumenky odbourat – říká host z Újezdce předs. JZD – aby se pořádně pracovalo na družstevním. Po tomto výroku to však v sále zašumělo nesouhlasem a nevolí z proneseného návrhu Úježďana.

f.) Proč se nakupuje dobytek, když je nedostatek krmiv, říká rostlinář Slánečka. Úkoly v rostlinné výrobě jsou veliké, ale roste-li rok od roku živočišná výroba, musí rostlinná výroba udělat všecko pro zajištění krmiv z vlastních zdrojů.

Připomínky výrobní správy.

Z výrobní správy slíbili, že bude o 50% více strojených hnojiv než před 3. léty a během dvou let, že dojde k volnému prodeji hnojiv. Také chemické prostředky proti ovsaze a pýru budou. Na zdolání všech prací by se měli podílet všichni občané, jen tak by včas byly práce skončeny.

Rostlinná výroba za poslední léta stagnuje. Klimatické podmínky nejsou příznivé.

Po diskusních příspěvcích předseda Hasoň schůzi ukončil s přáním aby tak, jak tady dnes sedíme a díváme se pěkně jeden na druhého, tak pěkně jsme se na sebe dívali po celý rok a bude se nám lepší dělat.

Poznámka kronikáře.

Ono totiž sitace je taková, že dědina se stále dělí na sedláky a hofery. Hofeři to jsou ti, co měli jenom chalupu a kousek pole ti říkají: ať dělají sedláci, když tam dali pole, až nedávajů děcka do práce a na studie, ale nech jich nechajů dělat na poli. A sedláci, ti zase většinou se staví k družstvu lhostejně, snad je to zaviněno násilným nucením ke vstupu do JZD, jak se to dělo.

Společná večeře a zábava (taneční).

Po skončení schůze přišli ke slovu místní hudebníci, kteří vyhrávali při společné večeři, kterou dostal každý, kdo byl v sále. Byly řízky se salátem a pečeně vepřová se zelím a knedlíkem. Obsluhovali zaměstnanci z Pohostinství. Letos poprve se nepekly vdolečky, ale pohoštění včetně zákusků obstarala místní Jednota. Na stolech byly zákusky, pivo, sodovky i vína bylo dost. Po večeři se odtahaly z prostředu sálu stoly a začala taneční zábava, při níž vyhrávala naše krojovaná Olšavanka. Na dnešní zábavě se ani vstupné neplatilo, večeře a pití zadarmo, takže nikoho to nic nestálo, ovšem nestavíl-li se ještě v hospodě, aby si něco poručil. Tam už zadarmo nedávali. Na dnešní družstevní zábavě se vytancovali i svatebčané i ženich a nevěsta. Člen JZD František Gajdoš č. 107 vdával dceru právě dnes, takže i svatební muziku odbavili naráz s družstevníky a nic jich to nestálo. Dnes stejně už svatební muziky se nepořádají, protože má-li ženich platit MNV 500 Kčs za sál, tak radší od muziky upustí, protože se svatbou je i tak dost výloh. A páni muzikanti s radostí mezi sebe uvítali všecky

svatebčany a ochotně vyhlásili jedno sólo pro ženicha a nevěstu, druhé pro „panny“ kuchařky a třetí pro celou svatbu.

Také letkis se tancoval a tento tanec předváděli manželé Josef a Božena Gajdošovi číslo 27. Po nich se k tomuto tanci připojilo více párů, avšak jen těch mladších, protože toto hopsání, které ani jako tanec nevypadá, pro ty starší už není.

Tancovalo se, jedlo a popíjelo až přes půlnoc a celý týden pak bylo o čem vykládat.

Postup polních prací

Duben:

Několik málo příznivých dnů v měsíci dubnu bylo využito k setí jařin. Třeba se selo 2 nebo 3 dny a potom se muselo pro deště měsíc i více čekat. 16. dubna nastala nucená přestávka v důsledku trvalého deště.

Květen – stávka žen.

Brambory se sadily 18. a 19. května. 18. května proběhla v Jednotném zemědělském družstvu menší stávka žen. Brambory byly po poli rozvezené, ale ženy nechtěly je sázet, protože nevěděly, jakou mají za sázení normu. I z okresu museli přijet věc urovnávat. Odpoledne 18. května ženy do práce už nastoupily. 20. květen a ještě není řepa zasaděná, ale už se ví, že se nebude sadit původně plánovaných cca 85 hektarů, ale jen asi 40 hektarů a to za Komenskou u borků. V hoře nad Čupama, kde měla být také řepa se už sadit nebude. Hora zůstala ležet ladem.

Červen: Panika – hromadný nákup mouky a cukru.

V červnu by se mělo sušit seno, trávy letos narostlo všude bohatě, ale jaké sušení, když pořád prší. 10. června – „sv. Markéta, hodí srp do žita a letos? Kdy asi budou letos žně? Lidé se začínají obávat hladu. Bude neúroda – bude hlad, říkají si. Obilí je špatné, tak si dělají zásoby. Začínají o překot kupovat pytle mouky, i cukr a rýže šla na odbyt. Police s moukou, cukrem a rýží zůstaly v obchodě naráz jako vymetené. Avšak hned bylo zboží doplněno a zakázáno prodávat mouku v hrubém po 50ti kilových pytlích a tak prodej moukou a cukrem byl rovnoměrný.

Cukrovka. Senoseč.

11. června byla konečně zasaděná cukrovka ve výměře 35 ha. Řepa krmná ještě vůbec ne. Kde je posečená tráva na seno, leží ve vodě. 15. června začíná vlastní senoseč. V předcházejících letech o tomto čase už byla část sena pod střechou. Na některých lánech nemůže být k sečení použito žaček za traktorem, protože se do rozmoklé půdy boří kola.

V červnu obilí a zelenina hodně porůstla, ale pole se začalo žlutit rozkvetlou ohnicí, které je letos obvzláště hodně. 21. června se začala jednotit řepa. Po tolika deštích se však velice špatně kope, země je jako beton. V sobotu 26. června měla přijet brigáda na skládání a svážení sena z patronátního závodu Slov. stroj. z Uh. Brodu, ale byla odročena až na pondělí s předpokladem, že v sobotu a v neděli bude dost brigádníků místních.

Červenec:

12. července se teprve jednotí řepa na těch dílcích, které měli někteří občané přidělené k obdělání, ale obdělat ji nemohli a nebo nechtěli. Museli však zaplatit každý 300 Kč pokuty a JZD si za tyto peníze najalo ženy k obdělání zanedbané řepy. Odběhnuté dílky řepy byly na

pohled velice „pěkné.“ Řádky byly vysoké až pokolena a pěkně žluté, jak v nich ohnica kvetla, protože motyku ještě tato řepa neviděla. To se oškrabovalo, plelo a okopávalo najednou.

16. července – jedny brambory pod Příčnou se zelenají a druhé ještě nevylezly. Vedlejší lán je černý.

28. července je obsečená réž a ječmen, ale pořád prší, tak práce stojí.

29. července – po částečném vyjasňování se začíná sklízet cibule a česnek v Malém Trnovci. Od nasadění až po sklizeň měl česnek a cibule pokoj, protože nebylo možno pro deště jej aspoň 1x okopat.

30. července – řepka pod Brodskou už je týden v madelkách.

Srpen:

4. srpna – sbírá se hrách a odváží řepka, pokračuje ve vybírání cibule a česneku.

Neděle – 8. srpna – Brigáda místních občanů na skládání obilí do mandelů. Počasí pěkné, ale brigádníků přišlo málo.

10. srpna – Na farmě se začalo mlátit záhumenkářům. Rada místního národního výboru projednává s občany nástup na žňovou brigádu. Týká se to zaměstnanců ve všech odvětvích mimo stavebnictví, protože ti mají úkoly stavební na jižním Slovensku po záplavách. Některé závody protestují proti uvolňování zaměstnanců na žně, ale nedá se nic dělat, úroda se musí sklidit a tak potom bylo brigádníků tolik, že už ženy posílali zpátky do práce. Jenom muže si nechali.

úraz:

28. srpna končil brigádu František Synčák, malíř a natěrač a při poslední fůře místo přitahování hydraulického zařízení toto omylem povolil, hadice vyletěla a vlečka plná štěrku (bylo po dešti tak vozili štěrk) spadla na podvozek a usekla mu konečky tří prstů na levé ruce.

Ukončení svozu obilí:

31. srpna – Dnes formani skončili se svážením obilí. Jen kombajn ještě měl v poli dokončit výmlat.

Září.

Dokončení žní.

4. září – žně definitivně skončeny jako první v okrese. Jen odvoz balíkované slámy po kombajnu ještě zbývá dokončit. Ještě nikdy nebylo tolik brigádníků, nepracovali nikdy s takovou chtí a iniciativou jako letos. I počasí se umoudřilo a popřálo dokončit žně. Předseda národního výboru prohlásil že mimo zajištění brigádníků na nár. výboru nevěděli, že jsou zně.

Říjen. Sklizeň brambor. sklizeň cukrovky.

12. října se začaly vybírat brambory. Úroda velice špatná.

20. října – skončila sklizeň brambor a hned 21. října se začala kopat cukrovka a v pátek 22. října se začala cukrovka už svážet. Nakládání se provádělo nakladačem při kterém asistovali Josef Zajíc č. 276 a Josef Synčák č. 332. Naložení vlečky trvá 15-20 minut a bez dřiny.

23. října – sobota. Dnes to v řepništi vypadá jako na růžencové pouti v Brodě. Osobní auta, motorky na kterých přijeli, nakladač – vypadalo to jako atrakce. Ti chlapci, co jsou dnes ze světa doma, tak šli pomoci svým manželkám. A aby nemuseli jít 1 hodinu pěšky, tak daleko byla řepa od dědiny, tak vyrukovali v autech a na motorkách kdo je má.

Neděle – 24. října – hodně lidí kopalo řepu. Hlavně chlapi – ženy zůstaly doma vařit.

Listopad.

Ženy čistí česnek.

Myslivecké sdružení.

Jako úvodem k hodnocení činnosti myslivecké společnosti chci se zmínit, že také v myslivosti bylo přistoupeno k reorganizaci řízení. Byly zrušeny stávající jednoty a krajské myslivecké svazy. Naše organizace bude řízena přímo ústředním výborem svazu přes okresní mysliveckou společnost. Tím bude dána větší pravomoc okresním výborům mysl. sdružení. Věříme, že to přispěje práci našeho mysliveckého sdružení.

Seznam členů mysliveckého sdružení v Šumicích:

Svoboda Frant. č. 296	Kročil František
Pipal Milan č. 80	Tlach Miloš č. 308
Pipal Drahomír 80	Mandík Josef
Hasoň František 347	Tomek Alois
Zajíc Josef 276	Bartoš Josef
Plášek Miroslav 96	Borýsek Vojtěch
Jančařík Martin 236	Šerek Jaroslav – Havřičan, ale šumický rodák.
Bachůrek Frant. 39	Freml Vladislav
Vaculín Jaroslav 402	Hasoň Martin č. 87

Činnost mysliv. Sdružení:

Členové se zůčastňují všech veřejných akcí, a jsou zapojeni ve všech složkách národního výboru. Rok 1965 byl pro myslivce velice špatný. Největší pozornost byla zaměřena k chovu zvěře. Dlouhodobá zima a pak deštivé počasí v jarních měsících v době kladení a líhnutí mláďat měla za následek, že plánované přírustky zvěře nebyly docíleny. Proto také místní myslivecké sdružení muselo požádat o snížení odstřelu zajíců z původně plánovaných 196 ks na 141 ks a bažantů ze 40 kusů na 25 kusů.

Po provedení prvního honu na zajíce byl dán Okresního národního výboru příkaz o zákazu odstřelu zajíců z důvodu zajištění odchytu. Dále byla k příkazu Okresního národního výboru a okresního mysliveckého sdružení snížena dodávka zvěřiny a to z provedeného odstřelu 50%.

Celkový plán odstřelu, dodávky a jeho plnění:

Zvěř:	Plán ks odstřelu:	střeleno ks:	plán dodávky	dodáno
srnčí	6 ks	6 ks	30 kg	69 kg
bažant	25 ks	28 ks	13 kg	14 kg
zajíc	141 ks	45 ks	225 kg	78 kg

Živých zajíců bylo chyceno 30 ks. Živí zajíci jsou odesíláni do Francie, do Itálie a i jinam. V odchytu živých zajíců jsou naši myslivci v našem okrese první, kteří plánovaný odchyt překročili a to o 6 kusů. Divoký králík byl znovu napaden mexematozou, ba uhynuly i celá hnízda domácích králíků.

Koroptvičky, kteřé bývaly chloubou revíru, jsou na vyhynutí. V roce 1947 bylo v šumické honitbě chyceno 2.000 k koroptví, ale v roce 1965 již jen 150 kusů. Rozorání mezí a utvoření velkých lánů neslouží žadné zvěři. Též chemické postřiky pozemků jsoutak silné, že hubí i zvěř. Též veškeré meze, hráze a křoviska jsou trhány a zvěř se nemá kde schovat. Letos na příklad zmizela Pátová ulička. Hráze z obou stran od silnice až po dráhu jsou vykučovány. Je to smutné, ale skutečností je, že zpěv skřivanů, křepelek a volání koroptviček bude velkou vzácností.

Letos bylo provedeno hubení škodné, většinou otrávenými vejci a také odstřelem. Celkem bylo zahubeno:

47 ks strak	4 ks psů
12 ks vran	31 ks koček
4 ks krahujec	2 ks lišky
3 ks jestřáb	11 ks lasiček
5 ks sojky	2 ks hranostaj

Výsledky letošního hubení škodné nebyly tak pronikavé jako v roce 1964 a to z toho důvodu, že škodná zvěř je také na úbytku. Z přezimování zvěře je zajištěn dostatek krmiva. Povinností všech členů MS je věnovat všechnu péči krmení zvěře a hubení škodné.

Na úseku kynologie má myslivecké sdružení 1 loveckého upotřebitelného psa a 1 štěně před zkouškami.

Veřejná činnost členů mysliveckého sdružení: Bylo provedeno několik akcí jak v osvětové práci, tak i pracovních brigád na MNV a JZD. V rámci osvětové činnosti byla provedena výstavka s filmem pro naši mládež, která měla za účel propagační význam – o naší drobné zvěři – Zůčastnila se jí všecka školní mládež včetně svých učitelů a splnila svůj účel.

„SRNČÍ HODY“

Na začátku roku – 30. ledna 1965 byl uspořádán tradiční myslivecký ples a v listopadu kateřinská zábava, tak zvané „srnčí hody“. Jenže místo srnčích hodů to byly prasečí hody. Myslivci jezdili celý den s vozem Františka Hřiba č. 143, zvaného Koláře. Srnec k člověku nejde, ale dobytka nebo pohybujícího se vozu nebo traktoru se nebojí.

Když myslivci byli už od jednoho srnce na dostřel a Slávek Šerek se chystal k ráně, tu kobyla se najednou zastavila, rozkročila se a klidně konala svoji potřebu. Srnec samozřejmě utekl. Když tedy myslivci nic nestřelili, tak aby zachránili situaci, Martin Hasoň sehnal prase za 500 Kčs a vařil se vepřový guláš. Toho se prodalo za 350 Kčs a co zbylo, tak dostali bagristi, kteří v neděli bagrovali příkopu na Malé straně. Na této zábavě bylo 240 platících. Byl pozván i pan farář Jarosl. Janík, který pozvání neodmítl a přišel na chvíli posedět do kulturního domu. Líbilo se mu osvětlení našeho kulturního domu a i hudba muzikantů. Hráli místní hudebníci. Za sál bylo zaplaceno 500 Kčs, muzikantům 900 Kčs, na guláši se prodělalo. Kdyby se nebylo něco vydělalo na víně, kterého se prodalo 70 litrů, toš by to nevyšlo ani režie.

Tak tedy skončily „srnčí hody“ v Šumicích 27. 11. 1965.

BRIGÁDY ČLENU MYSL. SDRUŽENÍ

Myslivci odpracovali brigády v JZD a to	225 hodin,
za „obec krásnější“ odpracovali	150 hodin,
opravovali a zřizovali krmelce a zásypy	240 hodin,
při zajišťování krmiva odpracovali	480 hodin,
škodnou trávili	120 hodin
Celkem odpracovali brigádnicky	1.215 hodin.

Myslivecká kázeň vyžaduje splnění uložených úkolů a myslivci jsou právem hodnoceni jako nejlepší složka v obci.

Ovocnářství a pálenice

V Šumicích jsou dobré podmínky pro pěstování ovoce a přesto v humnech je málo dobrých stolních jablek. Také v Kopankách je sad mladých zapomenutých stromků – je jich tam 120 a téměř nikdo si jich nevšímá. Je také velká škoda, že dnešní mladé hospodyně skoro neznají sušené ovoce. „U nás by to nikdo nejedl“ říkají mnohé a přece si vzpomínám, že maminka nemohla nám z města přinést sladkosti jak je to dnes, ale dopřála ovoce – krajanky (křížaly) truky, uvařené a promíchané s cukrem patřilo na štědrovečerní stůl.

ÚRODA OVOCE 1965.

Dobrým úkazem však je snaha založit v Šumicích spolek Zahrádkářů. Akademie zahrádkářů má být uskutečněna až v roce 1966 a počítá se též se založením zahr. Spolku. Ovocné stromy, jak jabloně tak i peckoviny slibovaly z jara dobrou úrodu. Byly hodně obaleny květy, ale pak začalo do květu pršet, takže stromy prý nebudou opyleny, protože nelétají včely říkali jedni a druzí zase měli obavu, že ovoce letos bude hodně červivět. Ale nemělo co zčervavět, aspoň to bylo tak u jabloní, květ z velké části opadl a zůstalo-li nějaké to jabko na stromě, tak bylo tak scvrklé a napadeno rzí, že pohled na takový plod nebyl nijak vábný. I listy na jabloních se scvrkávaly a opadávaly, což někteří vysvětlovali tím, že strom nemá dostatek živných látek, protože vydatnými a dlouhotvajícími letošními dešti živné látky byly z půdy odplaveny.

Peckoviny, pokud nebyly poškozeny krupobitím 17. července, tak zase vykázaly bohatou úrodu a nebyly ani mnoho napadeny červivostí. Ovoce však nebylo tak cukernaté jako jiná léta, ale bylo ho hodně.

PÁLENICE.

Však chlapi obhlédali truky, durancie a švestky ještě bly zelené a už počítali, kolik asi napálí toho čarovného nápoje. Všude, v hospodě, ve vlaku, v dědině bylo slyšet o pálení, a že letos je cena za 1 litr vypálený snížena, to je přijato s povděkem. „Oni nechců, aby ludé pálili na černo, tak to radši zlevnili“ bylo slyšet jako odezvu na slevnění za pálení.

Úředně se ten čarovný nápoj nazývá slivovice, ale svými vlastnostmi si vysloužil tolik přívlastků a názvů, že každý muž ví o čem je řeč, když se řekne: „halůzkovica“, „zkapalněné slunce“, „destilované švestky“. Nechybějí ani výrazy jako: „zázračná medicina“ a „boží dar“. Letos se tato medicína v pálenici u Pipalů začala vyrábět 18. listopadu 1965. Jako první pálili šumičtčí družstevníci – JZD, kteří koupili od Fruty Nivnice kvas, z porozbíjených kompotů, prý to bylo i se sklem ze sklenic, dali to do bečky a před pálením musili zlomky skla

povybírat, aby to nepoškrabalo kotel. Ale napálená slivovice nebyla k pití. Ve zkušební laboratoři jim ji přezkoušeli a zakázali používat. I peníze prý jim byly vráceny. Kvas měli ze zkázy hrozících kompotů a ještě kdoví do jaké bečky ho dali a tak potom dopadli družstevníci se slivovicí. Ostatní zákazníci byli spokojeni s vypálenou slivovicí. Jenom včasný příchod zimy měl za následek, že kvas z počátku nebyl dosti vykvašený, zvláště ten, který byl uskladněn někde v šopě nebo venku. Tento nedostatečně vykvašený kvas byl příčinou, že se z kotla málo napálilo. Tato chyba byla ale potom napravována tím, že takový kvas se k pálení nepřijal a byl ponechán aby dokvasil.

Výsledky pálenice.

Začátek pálení 18. listopadu 1965,

ukončení " 9. března 1966,

Účastníků na pálení bylo celkem 1.461.

Kvasu bylo vypáleno 2.958 hektolitrů.

V pálenici se utržilo 1,126.334 Kč.

Hektolitrových stupňů bylo vyrobeno 13.188,30, to znamená, že při 50-52°, jak je slivovice nejlepší, bylo vyrobeno kolem 26 tisíc litrů.

Kotlů bylo vypáleno 1.555.

Při pálení byli zaměstnáni na jedné směně: Pípal Drahomír 81 a Rost. Juřeník 252 a na druhé směně Tlach Frant. 168 a Juřeník Josef 252. Pálit do Šumic jezdili mimo Šumičanů, Rudice, Nezdenice, Záhorovice, Újezdec, Těšov, Uh. Brod, Havřice, Nivnice, Rudimov, Nivnice, Jestřabí, Hrádek.

LIKVIDACE OVOCNÝCH STROMŮ. V RÁMCI TECHNICKO-HOSPODÁŘSKÉ ÚPRAVY PŮDY.

Toto desítiletí se charakterizuje zvláště tím, že se hledí vykopat kde jaký strom. Pokud by se vykopané stromy nahrazovaly mladými stromky, bylo by to v pořádku, ale zatím se to tak nedělá, zatím se jenom mluví, proč odpovědní činitelé na JZD dávají souhlas k vytrhání ovocných stromů. Na Žebráčkách se vykopalo hodně hrušek (planuší) v Pátém také i některá dřinka vzala za své (a na dřinky v září když uzrají, k nám jezdí i broďané), pod Kopánky byl buldozerem vytrhán celý řad trnek a durancií a jámy a pně stromů jsou tam doposud. Bývalý majitel Fr. Bartoš č. 149 když se to dověděl, tak se velice rozčilil. S jakou láskou naši otcové a dědové sázeli stromy a ošetřovali je a s jakou neodpovědností my dnes jejich práci ničíme.

KÁCENÍ OLŠÍ.

Tato stať nepatří mezi ovocné stromy ale budiž také poznamenána. Po pravé straně proti toku řeky Olšavy je skáceno 385 ks olší, počínaje od Trnovce až po splav. Některý kmen dosahuje u spodku v průměru až 53 cm a 12 metrů délky bez koruny. Stromy káceli místní občané za kles. Kmeny byly svezeny na hromadu k místnímu hřbitovu traktory a pracovníky Jednotného zemědělského družstva Šumice. Na skládce si poležely až do polovice měsíce května, takže na místě prvního vstupu osvobozující armády v roce 1945 nemohla být letos na 1. května nebo lépe řečeno v předvečer prvního máje konána manifestace. Dřevo bylo odváženo ke zpracování na desky a na sirky. Na vykáceném břehu rostou jasany, které už před časem byly vysázeny mezi Olše.

Obchod – Jednota (Samoobsluha a pohostinství a Masna).

VÝROČÍ SCHŮZE JEDNOTY.

8. února 1966 byla v kulturním domě schůze Jednoty za účasti asi 250 občanů – členů Jednoty. Děvčata ze třetí třídy se zasloužila o pěknou kulturní vložku básněny Sládkovými a Stehlíkovými. Zpěvem – já jsem malý muzikant kulturní vložka skončila. Všecky účinkující děvčata dostaly občerstvení a ty nedočkavé čekaly na tahání losů – tombolu. Časově tato schůze zapadá do roku příštího, ale týká se výsledků roku 1965, proto ji zde uvádím.

V roce 1965 bylo 5 členů dohlížecího výboru:

Slíva Josef 240

Šojdr Frant. 104

Tomková Jarm. 358

Kokošová Lud. 200

Kandrnál Ant. – učitel.

Tito členové dohlížecího výboru provedli 48 kontrol v samoobsluze a pohostinství a 24 kontrol ve zdejší Masně. Zjištěné závady byly ihned uvedeny na správnou míru. V roce 1965 přibylo 24 nových členů, takže k 31. 12. 65 čítala Jednota 449 členů celkem. Byl taktéž zvolen nový dohlížecí výbor. Zůstali staří členové z roku 1964 jenom místo Šojdra Františka 104 byla zvolena Zajícová Marie č. 191. Šojdr nechtěl tuto funkci přijat. Žertem říkal, že při kontrole v hospodě více utratí, než mu funkce vynese. Nový dohlížecí výbor byl volen na 2 roky.

OBRAT FINANČNÍ

Roční finanční obrat: V samoobsluze byla plánovaná tržba 3,620.000 Kčs,

a bylo dosaženo tržby 3,874.014 Kčs, oproti

roku 1964 se tržba zvýšila o 354 tisíc Kčs.

Plánovaná tržba v Masně činila 670.000 Kčs

Skutečně dosaženo tržby 691.396 Kčs, to je oproti roku 1964 zvýšení o 76 tisíc Kčs.

V Pohostinství plánováno utržit 865.000 Kčs,

Utrženo skutečně bylo 896.968 Kčs, tedy snížení o 15 tisíc Kč oproti roku 1964. O 15 tisíc chlapi propili méně, což ženy může jenom potěšit, ale nepotěší vedoucího Pohostinství. Tržba v Pohostinství není jenom za pití ale v sumě jsou obsaženy tržby také za jídla.

PLÁN JEDNOTY NA ROK 1966.

Jednota uvažuje s přístavbou skladiště v hodnotě ¼ milionu korun. Projekt na toto skladiště dělal sumický rodák, Josef Mudrák z čísla 202, který teď bydlí v Luhačovicích. Dostal od místní Jednoty odměnu 600 Kčs a ještě mu bude vyplaceno 2000 Kčs. Skladiště se má začít stavět na jaře. Z restitucí se zaplatí pouze projekty.

Oplocení kolem Masny z cihel udělá místní Jednotné zemědělské družstvo, náklad na tuto práci bude hradit Jednota.

VYKONANÉ PRÁCE 1965.

V roce 1965 bylo provedeno.

1.) Zaplaceno 600 Kčs za projekt Josefu Mudrákovi.
2.) Plánovaných 1.500 Kčs na omítku Masny a soc. zařízení nebylo splněno,
3.) Plánovaných 1.000 Kčs na schůzovou místnost ve sklepě v kulturním domě taktéž zůstalo nesplněno,
4.) 3.000 Kčs zaplaceno za betonové roury a dopravu na překlenutí potoka před Jednotou. Závazek byl 4.000 Kčs.
5.) V místním jednotném zemědělském družstvě bylo brigádnicky odpracováno 30 hodin.

Po vyčerpaném programu byla zahájena diskuze a taktéž zhodnocena práce našich vedoucích obchodu. V roce 1965 zastávala funkci vedoucího v šumické samoobsluze s. Pokorná z Ostrohu. Teď je na nějaký čas přeložena jako vedoucí do Záhorovic a funkci vedoucího v Šumicích převzal její manžel Štěpán Pokorný. Šumičanům se to nelíbí, že je takto rozvedli, a přejí si, aby paní Pokorná byla přeložena zpět do Šumic, neboť to je obchodnice tělem i duší a snaží se každému všecko sehnat.

DISKUZE A STÍŽNOSTI

Spotřebitelé si stěžují na špatnou kvalitu brodského chleba a žádají, aby sem byl dovážen chleba z Bojkovic. I bílé pečivo z Uh. Brodu je nevalné jakosti. Pravda, chleba z Uherského Brodu se již hodně zlepšil, ale pořád není takové kvality jako chleba z Bojkovic. Na tuto stížnost zástupce okresní Jednoty s. Blažek odpověděl v tom smyslu, že v Bojkovicích se peče podle starého způsobu a v Brodě je pekárna parní. A od té parní pekárny se očekávalo, že z ní bude ještě lepší chleba než z té malé pekárny a ještě při tom se ušetří pracovní síly. Lidí se sice ušetřilo, ale chleba je horší. Katastr okresu je rozdělen do rajonů, a naše obec patří do rajonu brodské pekárny a pekárna sama má velkou kapacitu. Další stížnost byla vznesena na nedostatek kotlů. „My nemáme v čem vyvařovat prádlo a na zabijačku potřebujeme také kotel, šak to néni tak vzácný materiál, toš proč toho víc nenadělajů. Do obchodu přijde za dlouhý čas 1 kotel a vedoucí má starost, komu napřed kotel prodat“ říkala kterási členka. Také na kvasnice si ženy stěžovaly, že se jim špatně zdvihají buchty.

Další stížnost – nemáme čím škrobit prádlo. „Nebylo bramborů, není také škrobu“ a bylo to zdůvodněné jedna dvě. Ale proč v Bojkovicích v drogerii dostane se škrobu po kili a tady je s tím taková věda? Tázaly se hospodyně. Dostaly odpověď, že drogerie dostává větší příděly škrobu než obchod s potravinami.

Brambory, brambory, kam jste se letos poděly? Proč v Šumicích byl příděl jenom 10kg na osobu a jinde dostávali aspoň 30 kg a někde i 50 kg. Až v poslední době se Jednotě podařilo získat brambory z Českomoravské Vysočiny. Byly dovezeny v krytém voze aby nezmrzly a dovezené se složily do rána někde v průjezdě a až doma namrzly. Ti, co dostali brambory k uskladnění z místních zdrojů, ti měli brambory dobré, ale ti ostatní dostali namrzlé.

Leopold John měl další dotaz, zda by bylo možné půl procenta, schůzovou místnost nemůžeme dodělat. Na to mu bylo s. Blažkem odpovězeno, že nějakou částku by bylo možné pro ten účel uvolnit ze sdružených prostředků. Ale půl procenta to rozhodně nebude, protože zisk v Šumicích představuje slušnou částku a ½% by byl dosti vysoký obnos.

Ve spořitelně na kontě Jednoty je 3.437 Kčs z restitucí členů. S. Blažkovi bylo žertem pohroženo, že nebudou-li nedostatky odstraněny, tak ať k nám příští rok ani nechodí. On se ohražoval tím, že jedny nedostatky se odstraní a druhé se vyskytnou. Leopold John 191 ještě poznamenal, že všecko je v lidech. Naši vedoucí jsou velice šikovní lidé. Dříve nás na výroční schůzi Jednoty chodívalo jenom pár a dnes je nás plný sál. To je pravda „že jsou šikovní co se

týká něco sehnat. I z okolí k nám jezdí na některé zboží. Třeba káble k televizorům nebyly v Elektře ani v Gottwaldově a k nám chodili naši i sousedé. Když se člověk rozhlédne po obchodě, vidí tam hodně různého zboží. Od potravin přes dětské kočárky, sporáky, kamna, nádobí, školní potřeby, ledničky, hračky pro děti, elektromateriál až po televizory. Jenom ženy žehrají na to, proč se už nepostavila Jednota na štok, aby nemusely chodit twxtil a boty nakupovat do Brodu. „Podívejte sa na Záhorovice, je to dědina menší než naša a jaký tam majů obchodní dům. Nemosíja ani chodit do města. My bysme do města také nemosely chodit, ale sem sa to všecko nevleze“. To byla šuškaná diskuse mezi tetičkama. Na žádost žen na výroční schůzi v roce 1965 byl zahájen prodej aspoň kapesníků, ručníků, zástěr, utěrek a nití a nějakých drobností od textilu, aby pro každou maličkost se nemuselo jezdit do Brodu. Už to je veliká pomoc, ale škoda, že se toho zboží do obchodu nevejde víc.

TOMBOLA

Po skončené diskusi byla zahájena tombola. Losy byly dány do nového nočníku a devčata co měla kulturní vložku, zahájila tah. Tahalo se, až byly všecky věcné ceny rozebrány až zůstal jenom nočník. Drahomíra Johnova č. 359 se smíchem pravila, že kdyby ten nočník vyhrála, tak hned ho někom podaruje, aby ho nemusela nést domů. A co čert nechtěl, jen to dořekla a už bylo vytaženo její číslo. To bylosmíchu plný sál. Tímto byla schůze skončena.

„A kdo chce Bojkovský chléb a škrob ať přijde ke mně do Záhorovic, tam dostane všecko“, žertovala vedoucí „svému manželovi budu dělat konkurenta“. Ale ani dvakrát nemusí nikoho pobízet, protože na ten Bojkovský chleba už dávno někteří Šumičané jezdí do Záhorovic.

ČERNOŠI V OBCHODĚ.

V úterý 1. června 1965 navštívilo naši samoobsluhu 16 černochů, kteří si v Československu ověřovali náš způsob družstevního hospodaření a náš systém prodeje zboží.

II. POLITICKÝ A VEŘEJNÝ ŽIVOT.

SPRÁVA OBCE. MNV

Ve složení národního výboru během letošního roku nedošlo k žádným změnám. Zvolení poslanci v roce 1964 zůstávají i nadále v čele s předsedou MNV Synčákem Antonínem. Celkové příjmy v obci za rok 1965 činily 814.500 Kčs.

VEŘ.SCHŮZE NV, PLÁN PRACÍ NA ROK 1965.

28. února 1965 byla konána veřejná schůze národního výboru o novém zákonu sociálního zabezpečení. Tuto schůzi si veřejnost vynutila. Důchodci se dožadují zvýšení důchodu a proto rada místního národního výboru pozvala s. Peňáze, aby důchodcům sám osvětlil důchodové zabezpečení. Hodně lidí a hlavně hodně důchodců se dnešní schůze zůčastnilo. S. Peňáz poukázal na to, že v našem okrese je vypláceno na 1 důchodce průměrně 450 Kčs měsíčně a dělnický důchod činí 770 Kčs, tedy vyšší průměr, než je celostátní průměr. Po referátu s. Peňáze seznámil tajemník Omelka občany s plánem akcí na rok 1965:

1.) dokončení kanalizace na Záhumní včetně úpravy terénu. Vyřešil celkovou otázku Záhumní, rozšířil uličku a pocítí to občané co bydlí v kůtě tím, že se jim zkrátí humna.

2.) Vyštětění cesty v trati „Malá strana“. Ve štětění se bude pokračovat až po dolní mlýn. Je přislíbena spolupráce s n. p. Silnice. Cesta má být asfaltová.

3.) Zajištění II. etapy – údržby školy a provést výměnu oken. Loni jsme vyměnili dveře – letos okna chceme nová.

4.) Provést fasádu na škole.

5.) Vykopání studny nad hřbitovem a zavést samospádový vodovod na hřbitov. Sonda je provedena v roce 1964.

6.) Uskutečnit jednání s nadřízenými orgány s cílem zajištění finančních prostředků na úpravu potoka před kulturním domem a Jednotou.

7.) Zajistit úpravu prostranství od Moravy až po Josefa Dvořáčka č. 131 a založit na tomto úseku malý parčíks trávníkem a lavičkami.

8. Dobudovat sklepní místnost pro drobné schůze různých složek.

9.) V průběhu I. pololetí zajistit 2 místnosti pro dětskou poradnu a o místo dos. Poradny rozšířit mateřskou školku. V roce 1964 musel národní výbor přesvědčovat maminky, aby daly děti do útulku, aby mohla býti zřízena školka. A dnes musíme rozšiřovat mat. školku, už nestačí, takový je o školku zájem.

10.) Úprava prostranství místa osvobození naší obce – prostranství u hřbitova a květinová úprava před kulturním domem a místním národním výborem.

Potom předseda Synčák rozebíral finanční prostředky, které už jsou a které se ještě zajistí, avšak do pomohou peníze a materiál, když to nebude mít kdo udělat. Proto se obracel na důchodce – zedníky aby pomohli. Pak ještě připoměl školu, že bychom rádi udělali přístavbu. Venkovní vchod by se od silnice zrušil, byt pro ředitele by se umístnil do čísla 120, kde jsou v současné době kanceláře JZD. Tím by se získalo více učeben a snížila by se směnnost. Též autobusovou čekárnu chceme zřídit a postavit ocelové lávky přes Olšavu. Jednu pod „Močidly“ a druhou za humnem Omelky Antonína 18. Na JZD bohatá stavební náplň nám odčerpá pracovní síly, ale MNV bude též pracovníky z Vašich řad potřebovat. Tolik z ref. Předsedy. Potom následovala diskuze a Mudrák Jan č. 283 prohlásil: „Toš včil enom abychom neumřeli, když toho máme tolik dělat. To by nás aj mrzelo.“

VÝBOR ŽEN PŘI MNV.

Předsedkyní výboru žen je Tomková Jarmila. Výbor žen pracuje dobře, jen je třeba podotknout, že z 33 členek pracuje pro výbor max. jen 10 členek. V roce 1965 uspořádaly v zimním období kurs šití, v plesovou sezonu >>Šibřinky<<, vysadily květiny před kulturním domem a MNV. Staraly se o útulek a mateřskou školku, aby byla v Šumicích zřízena.

KOMUNISTICKÁ STRANA.

Strana komunistická je vedoucí složkou v obci. Předsednictví převzal po s. Johnovi – Prachař Jan. Strana si všímala a zasahovala do otázky zemědělství, má na starosti kádrovou politiku a usměrňování jednotlivých složek.

POŽÁRNÍCI.

Hasiči si vedou dobře. Budiž jim ke cti ta skutečnost, že si vychovávají dorost. Při škole je ustaven kroužek požárnický, který vede Fr. Bradáč. Děcka jsou velice nadšené. Výpusta se co chvíli hemží chlapci a děvčaty – budoucími požárníky. Také při akcích NV se zapojují a na

farmě JZD konají prohlídky bezpečnosti proti požáru. Je lepší předem několikrát prohlížet, než potom hasit.

STRANA LIDOVÁ.

Československou stranu lidovou možno bez nadsázky hodnotit jako jednu z nejaktivnějších složek v roce 1965. Mimo okresního plesu, na kterém byl přítomen ústřední tajemník Václav Pacner, poslanec národního shromáždění a krajský tajemník Josef Zedník, poslanec narodního shromáždění a člen předsednictva nár shromáždění, pořádali lidovci besedu s účastníky zájezdu v Holandsku a v Dánsku. Tato beseda se týkala hlavně otázky zemědělské.

SBOR PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

Předsedou tohoto sboru je Janíček Oldřich. Jednatelkou matrikářka Jana Jahodová. Práce tohoto sboru je hodnocena zástupkyní ONV s. Staňkovou dobře. Během roku byly pořádány besedy s mládeží. První taková beseda byla s děvčaty za přítomnosti lékařky. Děvčat přišlo 50. Daší 2 besedy byly pro snoubence. Účastnilo se 32 mladých našich občanů. Následovala beseda s důchodci, beseda s branci, beseda s vojáky, kteří se vrátili z dvouletého voj. Cvičení, vítání malých občánků, blahopřání starým občanům. Tak na příklad 21. února 65 oslavoval s. Ludvík Kubáň, bývalý kronikář 70. roků. Bylo tam jako na svatbě: jídlo, pití, muzikanti, gratulanti a také členové sboru pro občanské záležitosti.

Členové sboru rovněž usilují o adaptaci obřadní síně, aby to byla důstojná místnost pro tak významné události.

Vlastní účel sboru pro občanské záležitosti spočívá v tom, že má konkurovat církevním obřadům. U nás však až na velmi malé vyjímky se to dělá tak, že při svatbě se jde napřed na národní výbor a z národního výboru hned do kostela. Narozené děti se pokřtí a potom až si je pozvou na MNV, tak se jde dítě přivítat na místní národní výbor.

III. VÝSTAVBA OBCE

ZEMĚDĚLSKÁ VÝSTAVBA.

Vedoucím výstavby na Jednotném zemědělském družstvě je bývalý rolník Martin Šojdr číslo 80. V roce 65 bylo na JZD postaveno: 2 silážní jámy na 800 m³ siláže,

vodojem v Hoře,

do zimy byly udělány základy pro garáže a dílny. Rozpisem plánované výstavby 1966 jsem se zabývala na straně č. 514. Snad ještě stojí za zmínku připomínka, že družstevníci skoro na každé schůzi žehrají na to, že se staví na úkor jednotky. Jednou snad to bude také skončeno. Tankovací stanice, která měla být do zimy zabudována dosud leží u brány.

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Ani v tomto roce nedošlo k realizaci plánu – postavit bytové jednotky pro učitele a pracovníky JZD. Avšak manželé, kteří chtějí mít střechu nad hlavou se pustili do stavby. Pokud oba dva vydělávají a rodičům nemusí moc na stravu přispívat, tak to jde.

NOVÉ DOMKY

Tak si letos postavil rodinný dům zaměstnanec místního JZD Slámečka Stanislav, Vladimír Janků, který se do Šumic přiženil sňatkem k Jarmilou Gajdošovou číslo 107, Šidlo Josef číslo 83, tento staví za dráhou, předcházející dva nade Mlýnem. Do stavby se pustil i Vaculín Josef číslo 60 v Kůtě. Malíř pokojů. Kozub Miloš měl postaveno obydlí ve dvoře, a otec jeho chtěl mu pomoci postavit i předek, avšak brzy zemřel a tak stavbu nedodělal. A tak syn Miloš letos stavbu provedl. Mezi šťastné, kdeří se nastěhovali pod svoji vlastní střechu patří: Vaculín František s manželkou Anežkou a její sestrou a matkou, rodina Tlachova (bývalý hospodský) a Horňákova, Manželé Václav a Marie Synčákovi, manželé Ondřejovi, manželé Dančíkovi (zvěrolékař) Bachůrek Vladimír č. 93, bývalý obchodník, manželé Slačálkovi a Chmelinovi.

ADAPTACE ROD. DOMKŮ

Do adaptace se pustili tito občané: Dvořáček Jan číslo 10, Bartoš Ludvík na Dolním konci a Škubal Rudolf adaptoval budovu číslo 103. Majitel tohoto domu Augustin Hřib zemřel a Škubal si odkoupil uvedený dům po jeho smrti. Majitel Hřib žil až podivínským životem. Byl to člověk velice nadaný, znaje několik cizích řečí, ale svých schopností nedovedl využít. Na svoje znalosti a schopnosti mohl najít v životě jedinečné uplatnění, on však žil jako poustevník a zemřel jako žebrák. Chodil sbírat na nádraží uhlí, jezdíval s pytlem na kole, bylinky prodával, a doma v zahradě a na dvoře měl spoustu suchých stromů, kdyby je byl vykopal tak nemusel mrznout a mohl si topt ve dne i v noci. Klobouk, který jeho otec pověsil na zeď, s tím nesměl nikdo ani hnout aby nezneuctil památku jeho zemřelého otce. Jeho rodiče byli rolníci, asi 8 ha horliví věřící a otec Augustina byl milovníkem květin, které dával i do kostela k výzdobě oltářů. V sobotu odpoledne už se u nich v poli nedělávalo, aby se mohl provést důkladný úklid domu, dvora i stájí. Po smrti otcově ujal se hospodaření syn Augustin, dcera Anděla se provdala za Františka Gajdoše číslo 41 a syn František si postavil dům na Malé straně a zůstal také svobodný. Augustin však hospodařil tak, že všecko co zbylo po otci nechal dožít a dosloužit a věnoval se svým knihám, ovoci a včelám. O nějakém úklidu za ty roky není ani řeči, jenom občas se zvláště Anna Šimoníkova z č. 339 násilím vnutila aspoň vyškrabat bláto z chodby a z podlahy, nemoha se už na to dívat. A tak Škubal bude mít teď co dělat, aby uvedl dům do pořádku. Okna už má vyměněna a i ve vnitřku přestavbu provedenu za pomoci otce manželky Vojtěcha Kozuba. Až dá do pořádku dvůr a zahradu, suché stromy vykope a pobourá staré šopy, tak několik roků nemusí dřevo na topení kupovat.

Také několik občanů provedlo na své domy pěkné fasády, chtěje mít své domy co nejpěknější. A jako koruna na hlavě, tak dominuje fasáda Pláška Petra č. 74 v Kůtě, který má fasádu z několika barevných břizolitů a mimo to stojí snad za zmínku, že tuto práci si dělal všecku sám.

Valerián Ludvík, který si vzal dceru Cyrila Brumovského se přestěhoval pod Močidly, koupiv dům od Františka Svobody. Ještě jedna rarita v Šumicích je. Je to Leopold Knadrnál č. 197. Dům, kerý postavil vedle svého obytného domu dělal delší čas, tak jak pozháněl materiál. Stejně se člověk diví, že při šesti dětech a on sám nějaký přeborník na to, aby vydělal hodně peněz není, když pracuje v místním JZD, stejně se divíme, že se do stavby pustil. Letos už je stavba pod střechou, je po jednoposchoďová budova a co zvláštního je to, že silná lípa, která stála v prostoru stavby, tu jenom osekal a nechal stát. Dal jí přednost a tak lípa na jaře se pěkně rozzelenala a v patře nádherně ozdobuje okno. To jsem ještě neviděla že v neobydleném domě a ještě dlouho obydlen asi nebude, protože ještě nejsou ani okna vsazená, aby už bylo postaráno o zeleň v bytě. Jsem však jenom zvědava, jak ji bude kopat. Lípa stojí v průjezdě.

Chybí mi ještě podotknout, že velkou pomocí při stavbě rodinných domů jsou půjčky od Státní spořitelny, které se splácejí tak, že přímo účtárna zaměstnavatele dlužníka posílá do spořitelny předem sjednané splátky pravidelně měsíčně.

STAVBY MNV:

Letošní rok byl úrodný na stavební akce, až tak úrodný, že z řad občanů bylo slyšet už i brblání: Lidé ve městě nedělajů nic, když přijdou z práce a my na dědině si mosíme všecko podělat sami. Jim se udělají aj chodníky kolem baráků a na dědině samá akce „Z“.

Na výstavbu vyčerpal MNV 523 tisíc, Uherský Brod, přirovná, me-li to, je o kolik větší a je to město a vyčerpal 200 tisíc.

KANALIZACE.

1.) Dokončila se kanalizace v trati Záhumní. Dostali jsme na ni 20 tisíc a částka je vyčerpána. Mimo plán byly udělány od Ludvíka Kozuba č. 272 až po Pinďáka.

Začátek zřizování kanalizace byl slibný ale jakmile měli občané kanál hotový před svým domem, práce trochu ustala a teď Záhumňané nadávají, že chodí po blátě. Provedení kanalizace byla práce obtížná, někde se bagrovalo až do hloubky tří metrů a také málem nepřišel o život občan – mladý Slačálek, kterého zavalila hlína ve výkopu. Dopadlo to chválabohu dobře.

CESTA NA MALÉ STRANĚ.

2.) Vyštětění cesty na Malé straně se uskutečňuje, část je již také zaasfaltována. Vyčerpalo se 158.495 Kčs za rok.

ŠKOLA.

3.) Adaptace školy je komplet uskutečněna. Celkové náklady na adaptaci si vyžádaly 158 tisíc Kčs. Podrobněji se o škole rozepisují ve stati V. kult. poměry, kde se i o adaptaci zmiňuji podrobněji.

STUDNA.

4.) Plánovaná studna nad hřbitovem provedena nebyla. Je to vytýkáno poslancům, kteří měli tuto akci na starosti. Zetka Václav 316 a Kráčmar Vojta 119 jako jejich nedostatek. Tito se vymlouvají na mokré a deštivé počasí, kde v takovém terénu svážlivém (na Čupech) by to byla práce obtížná a na podzim zase nemohli k této práci přimět občana Makytu, který má tuto práci provádět a kterého nechtěl jeho závod uvolnit. Betonové roury jsou již na místě dovezené. Podaři-lo ly se to a bylo-li by tam dostatek vody, pak voda by mohla sloužit nejenom k zalévání na hřbitově a umývání hrobaře, který si dnes nemá kde umýt ruce –leda ve špinavé vědě v járku za zdí, ale mohlo by tak být pomoženo i uličce, která nemá vody dostatek. Avšak nebude-li vody aspoň pro hřbitov, pak to bude práce zbytečná.

ÚPRAVA POTOKA PŘES VESNICI

5. K práci na úpravě potoka bylo přikročeno, avšak pro nedostatek pracovních sil nebylo možno s prací pokračovat. Akcí bylo víc než pracovníků.

ÚPRAVA U MASNY

6.) Úprava prostranství v Dolní části je hotova tak z 50%. Část hlíny je navozená, je třeba ji ještě buldozerem urovnat. Ostatní hlínu navážejí i občané, když kopou sklepy a nebo i z bouraček tam vozí rum.

PEKLO V KULT. DOMĚ

7. Práce po stránce stavbařské jsou skončeny, a přesto že byly zajištěny i finanční prostředky na vybavení, nebylo možno zajistit objednávku u dodavatele. A tak schůzovací místnost ve sklepě v kult. domě – peklo – ještě hotové nemáme.

DĚTSKÁ PORADNA

8.) S dětskou poradnou to v Šumicích vypadá jako s hořkým jabkem, tak se s ní háže z kouta do kouta. V krátké době už bude na 3. místě. Nyní je dětská poradna zajištěna na číslo 120, kde úprava místností si vyžádala 9.080 Kčs.

KVĚTINOVÁ VÝSADBA.

9.) Uprava kolem kulturního domu a MNV byla uskutečněna. Aby lidé nechodili po trávníku a květinách bylo prostranství zajištěno řetězy pověšenými na krátkých sloupcích a červeně natřených. Náklady si vyžádaly 8.000 Kčs.

MATEŘSKÁ ŠKOLKA.

Šumice byly v okrese poslední, co neměly mateřskou školku. V rámci mimo plán se podařilo zajistiti stavbu mateřské školky, kterou jsme dostali do akce „Z“. Školka je umístněna na místě bývalých farských šop ve dvoře za zdravotním střediskem, kde po zrušení střediska byla dětská poradna. Napřed byla potíž přesvědčovat maminky pro školku a teď se pomalu hádají, jaký je zájem umístit tam děti. Teď už nestačí původní místo pro školku a řeší se to přístavbou. Rovněž sociální zařízení je nutno zřídit a také vyřešit vytápění jak školky tak i tělocvičny z centrálního zdroje. A tak 15. listopadu se školka přestěhovala do přísálí a šaten v kulturním domě a začalo se na přístavbě školky pracovat. Stavba si vyžádala rozpočet – 128 tisíc Kčs a ke konci roku čerpáno 104.102 Kčs. Stavba měla být skončena do konce roku, avšak práce vodoinstalační, klempířské a topenářské nejsou skončeny. Mateřská školka je umístěna na dosti nevhodném místě, ale maminky jsou teď rády, že aspoň školka se v Šumicích zřídila. Dnes chodí do školky asi 25 dětí, kapacita rozšířené školky má být 35 dětí. Mají být 3 třídy, jídelna, herna, odpočívárna a šatna. Zeď, kterou je oddělen farský dvůr nebylo možno za P. Josefíka přesunout o kousek dál, aby bylo více slunka ve školce. Až za nástupce P. Josefíka, za P. Janíka došlo mezi farářem a zástupci MNV k dohodě a zeď se bude posunovat do farského dvora. Pozemek však zůstane majetkem církevním.

AUTOBUSOVÁ ČEKÁRNA.

10. Dále byla provedena autobusová čekárna mezi mostem a mlýnem. O tuto se zasloužily zvláště ženy a to hlavně poslankyně národního výboru Růžena Lekešová, číslo 59. Na stavbu čekárny jsme dostali 6.000 Kčs.

LÁVKA POD MOČIDLY.

11. Pod močidly byla zbudována pěkná lávka. Před několika lety občané Pavlíček Antonín, Pummer Václav, Jančář Jaroslav přišli na nápad udělat pod Močidly lávku, aby se nemuselo obcházet dědinou Pod Močidla. A tak zřídili lávku dřevěnou, kterou však jim příval vody několikrát zničil. A tak letos je postavena lávka pevná. Materiál byl získán ze starého

vyřazeného jeřábu ze Slováckých strojíren. Práci provedli podmočidelští a uličkoví občané brigádně. Druhá lávka bude asi za humnem Jaroslava Omelky č. 18.

Závěrem je třeba připomenout že o zajišťování různého materiálu a strojů pro provedené práce se zasloužili zvláště John Jaroslav, Kubáň Stanislav a za zpracování dokumtace na tyto akce náleží vyslovit dík Synčáku Stanislavu a Valášku Miroslavu. Všichni jmenovaní jsou zaměstnanci Pozemních staveb Gottwaldov.

OPRAVA KOSTELA:

Zprávy o šumickém kostele jsou z časů starších velmi sporé. Z Olomouckých zemských desek se dovídáme že patronát fary byl již roku 1.390. Roku 1801 byl postaven v kostele kůr a na něm varhany. Původní dřevěná věž byla snesena 7. října 1858 a postavena věž zděná. Kostel byl původně českobratrský.

P. Josefík, který byl do Šumic instalován v roce 1946 chtěl se pustiti do stavby kostela nového. Avšak ke stavbě kostela nedošlo, z jeho snahy zůstalo jen část základů, vybudovaných pro nový kostel. V roce 1964 opravil se venek kostela a vnitřek se začal opravovat 15. března 1965. Bylo uděláno lešení pod celým stropem a začato se zajišťováním místy už chatrného stropu. (Strop byl asi 18 roků podepřen, omítka opadaná z něho až na desky.) Také rozvod elektroinstalace na stropě se provedl nový a strop znovu omítnut. Do velkonoc bylo lešení i z podpěrami stropu z kostela venku. A i podklad z hrubého betonu pod dlažbu byl proveden do velikonoc. Lavice byly odstraněny a počítalo se lavice koupit nové. Do hodů – 12. září měla být položena i dlažba. Původně byla navržena dlažba benátská, ale od té se upustilo, že náš kostel je rázu románského, takže se tam bude lepší hodit dlažba bílá a šedá, avšak o hodně dražší. Asi 50.000 Kčs nebo i více měla stát. Když to P. Josefík ohlásil, bylo zle. Že prý klenba místo stropu se dát nemohla, že není tolik peněz a na zem se tolik peněz dá. Jedni zase říkali, že ten strop je dobrý i tak, že přečká ještě děti našich dětí. Tak se začalo vybírat na dlažbu. P. Josefík měl takový plán na opravu kostela – oznamoval jej v kostele 10. ledna:

Okopání zdí kolem dokola do výšky 1,20 m a obložení dřevem nebo umělou hmotou. Zdvižení podlahy asi o 22 cm s pětimilimetrovým spádem na každém metru, aby případně vniklá voda vytekla z kostela ven. Obnova bočních oltářů. Hlavní oltář je počítán zdvihnout asi o 37 cm a nový. Nové lavice se pořídí. Do budoucna by mohlo být uvažováno i s ústředním topením, však zdi kolem dokola mají být volné. Zavedlo by se vedení pro elektrické zvonění. A s tím stropem to bylo tak: P. Josefík řekl: Jsou dva návrhy. Jeden návrh je, udělat klenbu, kterou by udělali ve Slováckých strojírnách v Uh. Brodě a měli bychom v kostele kousek pěkné oblohy, a nebo nechat strop jaký je, zajistit ho a omítnout. Sežene-li se 160 tisíc Kčs na klenbu, necháme ji udělat. Samozřejmě, že se tolik peněz najednou nesehnalo i přesto, že se to začalo zapisovat aby se vědělo kolik kdo dal. Takový plán měl P. Josefík, avšak zůstalo z části jenom při plánu, protože 24. červenec 1965 byl jeho posledním dnem v Šumicích byvše přeložen a na jeho místo povolán nový duchovní správce.

Nový duchovní správce zastavil opravy, protože zjistiv, že sice zdědil 43.000 vybraných peněz na dlažbu, kromě toho však 35 tisíc dluhu okolním farnostem a poznav, že dědina není jednoho smýšlení pro opravu, rozhodl se pro následující: Měsíční sbírky se budou i nadále konat, povolal si zástupce z konsistoře, aby na místě samém rozhodli jak v opravě dále postupovat. Tito rozhodli, že strop musí býti vybourán a dána klenba, která byla původně navržena. Oltáře všecky vyměnit za nové. Za pomoci a spolupráce národního výboru chce nový p. farář opravy provádět v roce 1966. Letos v zimě asi 4. prosince byly položeny po celém kostele koberce, protože betonový podklad pod dlažbu je studený. Část koberců byla na faře a část byla dokoupena asi za 3.645 Kčs, kteroužto částku vybrali věřící sbírkou po

domech. Dodávka dlažby byla odvolána. Oltáře, lavice a křtitelníci snaží se pan farář P. Janík sehnat ze zrušených kostelů, abychom nemuseli pořád vybírat.

Sbírky na opravu kostela:

leden	4.636 Kčs	srpen	4.828 Kčs
únor	4.314 "	září	6.040 "
březen	4.668 "	říjen	3.828 "
duben	7.910 "	listopad	4.800 "
květen	4.293 "	prosinec	5.950 "
červen	4.218 "		
červenec	12.961 to byly 2 sbírky 4. a 18. července		

Celkem za rok 1965 bylo vybráno 68.446 Kčs.

IV. HMOTNÁ ÚROVEŇ OBYVATELSTVA

Vzrůst potřeby dříve neobvyklých předmětů – aut, televizorů, chladniček zde znovu neuvádím, protože je uveden na str. číslo 504, nechtěje trhati slavnostní veřejnou schůzi MNV, kterou jsem chtěla zapsat uceleně. Bytová kultura vzrůstá i v Šumicích. Staré skříně a kosny, které patřily do výbavy našich matek se vyměňují za moderní obýváky, jenom bohužel mnohde ho mají koupený ne k obývání, ale na parádu. K nákupu nábytku, televizorů a jiného zboží se využívá doplňkových půjček.

NEJSTARŠÍ OBČANKA

Nejstarší občanka je Anna Bachůrková číslo 136. Narodila se 26. července 1874. Letos dovršila 91 let. Na svůj vysoký věk je čilá a ráda čte. Pochází ze zemědělské rodiny. Bydlela u zetě Františka v čísle 82. Když však dcera Anna Červenkova číslo 136 ovdověla, vzala si matku k sobě. Od roku 1954 žije u ní. Měla 9 dětí z nichž 4 dcery žijí. Ovdověla v roce 1938.

NAROZENÍ.

Celkem se narodilo v Šumicích v tomto roce 29 dětí. Z toho 14 chlapců a 15 děvčat. Svobodné matky jsou dvě. Mezi jmény se vyskytují. Marcela, Libor, Milena, Jitka, 1 Josef, Pavel, Roman, Lenka, Vít, Ilona, Stanislav, Miroslav, Eva, Jana, Jitka. Nejmenší porodnost je v měsíci květnu, červnu, srpnu, říjnu a prosinci. Největší v únoru, červenci a září. Církevně byly pokřtěny všecky děti. Narozené děti v tomto roce jsou většinou jako první nebo druhé dítě, tři děti přišly na svět jako třetí dítě, dvě jako čtvrté dítě, a dvě děti přibyly jako páté do rodiny. Maminky jsou většinou mladé, kolem 25 let, nejstarší mamince je 38 let. Ludmila Kořenková 130 a narodilo se jí páté dítě. Téměř ve všech rodinách mají děti předpoklady, že budou mít dobré materielní podmínky pro svůj zdárný růst a přidají-li rodiče k tomuto zabezpečení také lásku mateřskou a otcovskou a pečlivě budou dbát výchovy dětí jim svěřených, jistě z nich vyrostou pořádní šumičtí občané. To je také i mým přáním.

SVATBY:

Manželských párů bylo bylo na MNV v Šumicích sezdáno 17. 13 párů bylo místních a 4 z Nezdenic a z Rudic. Ze 13 párů šumických je čistě šumický pár jenom jeden a to Frant. Šot a Eva Hřibova. Stáří snoubenců: Rok narození 1939 až 1946. Myslím, že všichni byli odáni i církevně. V šumickém kostele bylo oddáno 11 párů.

V listopadu a v prosinci nebyla žádná svatba ale je nutno připomenout, že už začínají u nás svatby i v květnu. Do roku 1964 tomu tak nebylo. Téměř každý se držel pořekadla: „Svatba v máji – do roka na máry“. Je to jenom pořekadlo, ale i když to každý ví, že s tím máry nemají nic společného, přece se radši každý v máji svatbě vyhnul. Bývaly svatby hodně ke konci dubna a nebo až v červnu. Bývalý farář P. Josefík proti tomuto pořekadlu vystoupil na kazatelně a od té doby (od roku 1964) je vidět svatbu i v květnu.

Svatební hostiny se dnes už konají i v Uh. Brodě nebo v Luhačovicích v hotelu, ale ještě většinou doma. Když se jede do hotelu odpadne hlavně matce nevěsty hodně starostí. Hostů se zve tolik, na kolik komu stačí kapsa. Největší svatba letos byla Dany Hurbišové, která si 25. září 1965 brala Josefa Poláška z Dolního Němčí. Dana je jedinou dcerou, sourozenců nemá, proto si rodiče Dany mohli dovolit udělat velikou svatbu. Mají hodně příbuzných a tak když to všecko sezvali, napočítali kolem 150 hostí. Jenom děcek bylo na svatbě 35. Těm byla svatební tabule prostřena zvlášť – pod kůlnou. Na svatbě nechyběl ani ředitel místní školy s. Plhoň s maželkou ani pan farář. Na svatbu se peklo od pondělka až do pátku a v sobotu skro ráno se začalo vařit, aby se to všecko stihlo. Z komory muselo být všecko vyklizeno, aby se tam pečivo vešlo. Vdolečků bylo upečeno z 15 kg mouky a mísily se a pekly ve školní kuchyni, 12 dortů a těch druhů různého cukroví. To tam vypadalo jako u cukráře. Budiž zde zaznamenáno množství naturálií, které nanesli příbuzní na Daninu svatbu. 1.000 ks vajec, 60 kg másla, 100 kg cukru. Toto představuje hodnotu vyjádřenou v korunách – 4.200 Kčs a přesto utratili rodiče Dany za její svatbu přes 10.000 Kčs. Naproti tomu však dali hosté nevěstě do koláča 2.790 Kčs, dostala elektrickou troubu, mixér, vyssavač, 2 prošívané přikrývky s povlečením, hodiny, 24 ks ručníků a ještě hodně dalších darů. Ráno se podával guláš, párky, jak přišli z oddavků tak čaj a cukroví, v poledne po dobré hovězí polévce byla vepřová pečeně se zelím a knedlíkem. Večer řízky a bramborový salát. Bylo co jíst, bylo co pít, bylo veselo a matka nevěsty si oddychla, že už bude po svatbě. Ložnici a obývací pokoj musili vystěhovat k sousedům Šidlům, ba i ženich se svojí svatební nocí se musel spokojit u Šidlů, protože stěhování nábytku se mohlo udělat až v neděli po svatbě. Ještě všeho ze svatby tolik zbylo, že byla podělena celá mrtvá ulička dům vedle domu. A i kuchařky, které v neděli dávaly do pořádku nádobí aby se mohlo odvézt - (bylo vypůjčené) ještě i ty měly co jíst. Odpoledne v neděli ženiši a rodiče Dany odjeli do Dolněmčí, kde bylo také připraveno pohoštění.

Že na svatbách není nouze ani o nějakou taškařinu, o tom svědčí zase případ ze svatby Zdenky Brunovské č. 343. Tetička – Lorencova Justína z čísla 37 pořád dopalovala Tomáše Dvořáka č. 346, který byl na svatbě, aby jí něco ze svatby pohodil. Tomáš nemusel dlouho přemýšlet, co by milé tetičce vyvedl. Povídá: „dobře teti, až půjdu okolo, toš vám něco donesu.“ Když šel celý průvod svatebčanů na oddavky, Tomáš zůstával pozadu a podával tetičce vdolečky i zákusky: „Tady máte teti tu svatbu“ Tetička popadla od Tomášea dárek a honem s ním domů a povídá: „Počuj, ty starý, ten Tomáš mně téj svatby přeca donesl a honem nůž a ten nejpěknější kousek chce rozdělit. Sobě půl, starému půl, ale jaksi do toho nůž neleze: „Ty starý, co je to, šak to nejde rozkrojit?“ „No bodejť by to šlo, když je to z filcu“ smál se jí muž. Napálená tetička už ani nevyhlédala kdy půjdou svatebčané zpátky, jenom strýc Lorenc byl v okně a povídá: „Tomšu, dobré to bylo, enom sa vyhýbaj mojí starej, nebo Ti vlasy oškube až Ťa potká.“

ÚMRTÍ.

Celkem zemřelo 15 osob. Z toho 8 mužů a 7 žen. Nejvíce osob zemřelo v únoru a v červnu. Ve IV. Čtvrtletí nezemřel nikdo, ani v měsíci dubnu, květnu a červenci. 10 občanů zemřelo doma a 5 v nemocnici Uh. Hradišti, Kroměříži a Gottwaldově. Nejčastější příčiny umrtí: rakovinové nádory, dva srdeční infarkty, 1 případ krvácení do mozku. Zemřelo 1 dítě ve věku 1 rok. Všecky pohřby byly církevní až na 1 občanský pohřeb – (bez kněze) a to Františka Zetky. Pohřeb Františka Zetky je obdobný jako první občanský pohřeb v Šumicích a to Leopolda Tlacha. Tento pohřeb je popsán podrobně na straně číslo 408 a proto se druhým občanským pohřbem zde nezabývám.

ČESKOSLOVENSKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ.

Práce místní skupiny československého červeného kříže byla letos velmi dobrá. Předsedkyní této skupiny je Zdenka Kubáňová č. Této funkci a mimo to i práci v jiných složkách se věnuje tolik, že se člověk diví, kde při třech dětech a při zaměstnání bere na to čas. Domácnost ji však vede manžeova matka a práce ve skupině ČSČK ji baví. Však je to vidět i na výsledcích. Nechme však mluvit dr. Sládka a dr. Exnerovou, kteří byli v Šumicích na výroční schůzi ČSČK.

Okresní výbor ČSČK ze zabýval prací skupiny v Šumicích a hodnotil ji jako dobrou co do kvality i kvantity. Vytýčené úkoly byly splněny a překročeny. Z a toto úsilí je vysloveno šumické skupině uznání a dík. Místní skupina ČSČK obdžela hrdý titul „Vzorná skupina a vítěznou vlaječku. Dr. Exnerová zdůraznila, že před třemi roky byla skupina téměř v rozkladu a za tři roky se udělal takový pokrok dopředu.

Vyznamenání III. stupně – modrá stužka byla udělena předsedovi MNV Ant. Synčákovi, což svědčí o tom, že práce mezi Červeným křížem a národním výborem je v nejlepším souladu. Diplomy za zaslužnou práci byly uděleny: Jarmile Prachařové č. 90, Ludmili Plhoňové 113, Jarmile Juřeníkové č. 30. Vyznamenané si to zasloužily. Třeba u Jeřeníků se našlo vždycky pochopení. Když něco hořelo, stačilo skočit k Juřeníkom a když to nebyla Jarmila, tak třeba i babička pomohla, když bylo potřeba něco vyžehlit.

<u>Akce ČSČK:</u>

1.) Zakoupení léků a rozděleny do lékárniček.
2.) Úprava hrobu padlých rumunských vojínů. Do tohoto roku se málokdo staral o tento hrob. Letos zásluhou členek ČSČK byl hrob upraven a vysázen jarními květinami před oslavami dvacátého vyročí osvobození a ještě v létě znovu vysázen letními květinami.
3.) Odběr krve, který si skupina dala do závazku uskutečněn nebyl, protože okresní skupina doporučila odložit odběr až na rok 1966.
4.) Do skupiny bylo získáno 15 nových členů. Členové vypomáhali při žňových pracech, při sušení sena a při obdělání řepy v místním JZD. Rovněž vykonávali prohlídku farmy po stránce bezpečnosti a hygieny.
5.) Agitovali před hody o úklidu vesnice.
6.) Plánovaný zájezd na brněnský veletrh uskutečněn nebyl pro malý zájem.
7.) Vykonávali zdravotní službu při závodu míru.
8.) Uskutečnili cyklus přednášek – letos jich bylo už 5, ostatní pokračují v roce příštím.

Z tohoto je vidět práci a snažení místní skupiny Československého Červeného kříže a titul „Vzorná skupina“ obdržela zaslouženě. Také předseda nár. výboru Synčák slibuje další spolupráci s Červeným křížem, aby v roce 1966 byla ještě aktivnější, abychom dokázali předstihnout Nezdenice a zařadili se v rámci okresu do první řady. I dr. Exnerová přeje Šumicím, aby předstihly Nezdenice. I výstavba v roce 1965

v Šumicích hodně pokročila, máte tedy všecky předpoklady k tomu, abyste byi na prvním místě, říká dr. Exnerová

CHŘIPKA.

V měsíci listopadu začaly řádit chřipky. Nemoc se začala šířit nejdříve na Slovensku, potom se dostala i k nám. Onemocnění však je rázu lehčího, jen komplikace u koho se dotstavily, byly rázu těžšího. Škola zavřená nebyla, jenom se muselo dodržovat hygienické opatření. Ve škole nesměla být žádná přednáška, nebo jiné shromažďování lidí. 2. prosince bylo ve škole jenom 50% žáků. Ostatní byli nemocní. Po špatném roce není ovoce a zeleniny je poskrovnu, tak chřipka vesele řádí.

V. KULTURNÍ POMĚRY

ŠKOLA

V naší základní devítileté škole vyučuje 19 učitelů. Denně dojíždí jich 10 – z Uh. Brodu, Rudic, Nezdenic a 9 jich bydlí v Šumicích. Ředitelem školy je Plhoň František. Jména učitelů jsou na straně 468 (Rok 1964). Mimo těch přibyli k nám manželé Pflegrovi z Nezdenic, 2 svobodné učitelky – Kabátová Marie a Klímová Vlasta a 1 vdaná učitelka Irena Urbánková. Odešla Surá Milada a učitel Černý Alois, který u nás dlouho působil. Ten odešel vyučovat do zvláštní školy v Uherském Brodě. Školník, uklizečka a kuchařky jsou jako v roce 1964 str. 468.

Rok 1965-1966 navštěvuje 361 žáků. Z toho 100 z Nezdenic a z Rudic. Tři svobodné učitelky bydlí v Šumicích u Omelky Ladislava, u Tomka Aloise a 1 svob. Učitel u Kramného Jindřicha. Postele, skříně a židle byly pro ně zajištěny ze Slováckých strojíren Uh. Brod. Bylo by žádoucí uvažovat o výstavbě bytů pro učitele. Kdyby bydleli všichni v místě, jistě by se pro práci pro veřejnost snadněji získávali než doposud. I mladí učitelé se snaží dělat dobrou práci, ale dojíždění jim to hodně ztěžuje.

Máme nedostatek učebního prostoru. Museli jsme přistoupit i ve škole ke směnnosti a nejvíce to postihuje žáky šumické, protože nejsou vázáni na dopravní spoje, jako žáci z Nezdenic a z Rudic.

SDRUŽENÍ RODIČŮ.

Při škole je také sdružení rodičů a přátel školy – předsedou je dr. Dančík Antonín.

ZÁJMOVÉ KROUŽKY.

Při škole je utvořen kroužek: zdravotnický, recitační, technický, sportovní, kroužek mladých požárníků. Fotografický kroužek se nepodařil ustavit přesto, že ve škole jsou 2 fotoaparáty.

PROSPĚCH ŽÁKŮ.

Prospěch žáků neuspokojuje, nepřipravují se dostatečně. Jsou nedůslední a povrchní. Bylo by žádoucí , aby rodiče škole pomáhali kontrolou žákovských prací. Děcka se mají dnes příliš dobře, některé doma nic nedělají, tak jak to dříve bývalo. Rodiče je k tomu nevedou, avšak později na jejich pracovištích se jim to vymstí. Děti mají dnes u sebe hodně peněz, které většinou utrácejí za pamlsky. Veřejná bezpečnost dosud letos nezasahovala. Různé klukoviny se řeší ve škole a v poslední době padne i nějaká facka.

ŠKOLNÍ JÍDELNA

Ve školní jídelně se stravuje 230 strávníků z toho 22 dospělých. Školní jídelna se letos potýkala s nedostatkem brambor. Později už brambory do školy dostali, ale ze 30% namrzlé. Proč nemohlo místní JZD dodat škole brambory kvalitní a přímo z pole, vždyť je to pro jejich děti? Tuto výtku občan a družstevník John Leopold přijal a uznal, že vypomáhá-li tak ochotně škola při různých brigádách v JZD, že se měl na to brát ohled a pro děti brambory dodat.

ÚPRAVA ŠKOLY.

Naše škola se změnila jak zvenku, tak i uvnitř. Letos dostala nový kabát. Okna už byla stará, nevyhovující, tak byla vyměněna a při té příležitosti i nová fasáda se udělala a staré ozdoby na fasádě byly odstraněny. Stará škola byla postavena v roce 1898 a přístavba v roce 1939, takže už bylo potřeba okna vyměnit. Škola dostala úplně nový vzhled. Však také návštěvníci se ptají: „Kdy jste postavili novou školu?“ Také vnitřek školy je hodně změněn. Když u nás měla letos přednášku učitelka Turzová z Uherského Brodu, která tu 6 roků učila a byla i ředitelkou, říkala, když ocházela: „jaké to tu máte všecko pěkné.“ Však také nutno zde poznačit, že naše škola vítězně obstála v soutěži „Za školu krásnější.“ Ze 23 přihlášených ZDŠ s 1-9 postupným ročníkem v okrese získala v soutěži za „školu krásnější“ první místo. Škola za tuto soutěž obdržela věcnou cenu: moderní radiogramo a diaprojektor Medior, v ceně 3.000 Kčs. Je však potřeba ještě dalších úprav ve škole. A to úprava záchodů, neboť stávající stav je nevyhovující, vnitřní zařízení a nový nábytek je třeba a další zvelebení školy. 4 třídy směnují, bude nutná přístavba školy a také se uvažuje o ústředním topení. Je třeba upravit zahrádky kolem školy, natřít okna a dát do všech oken rolety. Dokončit úpravy v tělocvičně. Zástupce ministerstva školství si vybral šumickou školu, ze které by se dalo něco udělat – zmodernizovat ji. Je třeba dokumentace, zakreslit situaci starou a zamýšlenou a zajet na ministertvo za arch. Koukalem, který má možnost – potlačit „káru“ a náš požadavek v Praze uplatňovat. Plán na přístavbu školy vypracoval Mirek Valášek 224 jako svoji diplomovou práci, rovněž i na novou budovu MNV. Plány vypracoval velmi podrobně. Přístavba školy je navrhována až k potoku a hlavní vchod do školy z Malé strany. Bylo by 16. tříd. Hrubý odhad na tuto přístavbu je 1,500.000 Kčs, ale pro rok 1966 nebude možno zajistit finanční krytí. V Nezdenicích je počítáno školu zrušit a nezdenské děti by navstěvovaly školu v Šumicích a rudické děti by zase chodily do Bojkovic. Občané z Rudic a Nezdenic nadávají Šumičanům, že zase má být pro Šumice jakási výhoda. Šumický ředitel s. Plhoň to obhajuje tím, že tak by došlo k ekonomičtějšímu využití prostředků ve škole.

VOLBA POVOLÁNÍ ŽÁKŮ.

V letošním školním roce vychází 50 žáků a škola má získat 2 horníky, 1 hutníka, 5 do stavebnictví, 9 do zemědělství. Do stavebnictví se získávají žáci bez potíží, 1 hutník je také již zajištěn. Na horníka se dosud nepřihlásil nikdo. Věrka Prachařová, dcera technického úředníka a předsedy vesnické organizace KSČ se příhlásila na zemědělsko-technickou školu do Starého Města i přes to, že její matka byla zpočátku proti tomu, že oni žádné pole nemají, ať to nechá těm druhým.

9 žáků do zemědělství je rozděleno takto: 2 Nezdenice, 1 Rudice a 6 Šumice. Z Nezdenic a z Rudic se žáci přihlásili v počtu plánovaném, ale na 6 šumických žáků se zatím přihlásil 1 žák a to cikán – Ríša Daniel. Chce být traktoristou. Bude s ním však velmi těžká práce a to jak v učebním oboru, tak i na pracovišti.

Náborem do učení se bude zabývat komise pracovních sil a komise rozmístňovací. S. ředitel Plhoň poctivě přiznává, že děti do zemědělství získávají jenom proto, že je to jejich úkol. Ale sám vidí, že dokud v zemědělství nebude větší výdělek jako třeba ve Slováckých

strojírnách, dotud přesvědčování kádrů do zemědělství bude těžké a potom – letos se vrátí ze školy zahradnice a příští rok vinaři. Kam je u nás umístnit - v našem JZD, kde nemáme ani zahradnictví ani vinařství? Proč je posíláme na takový obor, když předem víme, že jim nemůžeme poskytnout podmínky pro jejich obor!

Závěrem chybí mi podotknout, že na úpravě školy mají velký podíl především rodiče našich dětí, kteří pomáhali při úpravě školy. Bylo vidět pěkný poměr ke škole u řady lidí, kteří pomáhali, takže za 2 měsíce byl veliký úkol zvládnut. A bez vedení Pozemních staveb by se okna hůře vyměňovala. Stanislav Kubáň dodávku řemeslných prací zajistil u Poz. staveb. I práce soudruha ředitele Plhoně je národním výborem kladně hodnocena. Jeho snaha za pomoci občanů byla tohoto roku korunována úspěchem.

ČESKOSLOVENSKÝ SVAZ MLÁDEŽE.

Za posledních 15 roků nebyl takový úpadek ve Svazu jako letos. Zabývali se tím i členové vesnické organizace KSČ a členové MNV. Kůdela 126 neměl s prací ve svazu ČSM žádných zkušeností, takže to byl předseda spíše jenom papírový a jeho odchodem na vojnu přestal ČSM pracovat už vůbec. Teprve po zvolení nového předsedy – Bachůrka Jaroslava se zdá, že na sklonku roku se začíná ČSM hýbat.

OSVĚTOVÁ BESEDA.

Předsedou osvětové besedy je ředitel školy – Plhoň František. Svou práci i s ostatními členy snažili se vykonávat co nejlepší, ale z řad občanů projevuje se malý zájem o kulturní akce – o tom svědčí též článek ve vesnických novinách – „Šumický zpravodaj č. 8: „V osvětové práci v posledním období jsou v naší obci vážné potíže. Občané jakoby se postavili k osvětovým pracovníkům zády. Organisované akce nejsou navštíveny a každý kulturní program je pro pořadatele značně riskantní. Výsledek je očekáván téměř z úzkostí. To platí o podnicích OB i ostatních společenských organizací.“ To je doslovný výpis – jen část – ze šumického zpravodaje č. 8, který je součástí grafické dokumentace této kroniky. Také národní výbor ve sve výroční schůzi za rok 1965 si stěžuje, že současný stav v kultuře je velmi špatný. Týká se to jak účasti kin, tanečních zábav a různých podniků.

OBECNÍ KNIHOVNA

Obecní knihovna je umístněna v kulturním domě a čítá ke dni 31. 12. 65 celkem 1.143 knih. Z toho: naučná literatura 317, krásná literatura 614, naučná lit. pro mládež 26 a krásná literatura pro mládež 186.

Čtenářů bylo v roce 1965 celkem 115, z toho mládeže do 15 let – 65.

Vypůjček bylo celkem	1.223 a rozděleny takto:
naučná literatura	39
krásná literatura	725
naučná pro mládež	39
krásná lit. pro mládež	420

5. prosince se konala předvánoční výstava knih, na níž bylo prodáno knih za 407 Kčs.

Příjem od občanů za výpůjčky činil v roce 65 celkem 142 Kčs 30 hal.

Knihy se půjčují každou neděli dopoledne od 10-12 hodin.

Knihovníkem je místní učitel Antonín Kandrnál.

MUZIKANTI.

Naše hudba má již dlouhou tradici a její začátky se datují do doby, kdy naši otcové byli zaměstnáni v Pešti, jak se tehdy říkalo město Budapešť, a tam vytvořili malý smyčcový orchestr. Tito zakladatelé utvořili i v Šumicích hudební kroužek, který na tehdejší poměry měl dobrou úroveň. Staří odcházeli a na jejich místa nastoupili mladí, kteří dnes pokračují v této tradici držet krok a udržet si dobré jméno naší hudby. Umělecká tělesa hudebníků z povolání, které naši občané vidí a slyší v televizi, nutí i nás zkvalitnit naši úroveň, neustále doplňovat repertoár, učit se a cvičit souhru. Aby to mohlo býti uskutečněno, musili jsme vyřadit staré nástroje vysokého ladění a zakoupit nové nástroje nízkého ladění o ceně 12.000 Kčs, které je možno použít při hře lidové i džezové hudby všetně saxofonu, harmoniky a j. Peníze byly zajištěny vlastní produkcí a půjčkou. Přes všechnu snahu máme však i určité nedostatky. Voláme mládež do našich řad, neboť generační problém musí bíti řešen postupně. Pro učení máme dostatek hudebních nástrojů v ceně 300-600 Kčs. Přáli bychom si, aby v rámci OB byl v naší obci utvořen jeden velký hudební celek jak hudby dechové, džezové i slovácký kroužek, který by svým vystoupením zpestřoval hudební produkci.

DIVADLA: 12. ČERVNA „KRISTÍNA“

Šumičtí ochotníci sehráli v sobotu 12. června 1965 ve 20 hodin a v neděli 13. června v 15 hodin divadelní hru Marie Matuštíkové „KRISTINA“. Hra byla zařazena do rámce oslav 20. letého výročí naší vlasti. Hlavní role vytvořili, Jana Prachařová, Marie Jančářová, Jaroslav Jančář Ant. Coufalík z Uh. Brodu. Ostatní podrobnosti viz v graf. dok. Dlužno ještě podotknout, že hra v režii Tomáše Miličky v Uh. Brodu byla dobře nastudována. Sobotní účast byla ještě dobrá, ale nedělní byla už slabší. Letos ochotníci nikde po okolí hrát nejezdili, protože div. zájezdy se nevyplácí. Téměř všude chtějí hodně za propůjčení sálu.

„PŘÍPAD HEREČKY MADENOVE“

6. února 1965 předvedli nám ochotníci ZŘR Uh. Brod v našem kulturním domě hru „Případ herečky Madenové – aneb vražda v divadle“. Je to nový způsob hry, kdy herci jsou i v hledišti mezi diváky, takže divák je potom tak popleten, že neví co je hra a co skutečnost. Hra se všem líbila.

„STRAKONICKÝ DUDÁK“

Slovácké divadlo z Uherského Hradiště uvedlo u nás hru „Strakonický dudák 19. prosince 1965 v 15 a ve 20 hodin. Pobavení bylo dobré hra se líbila.

PROMÍTÁNÍ FILMŮ.

Filmy promítá Stanislav Hasoň č. 8. Vstupenky prodává Jaroslav Chromek č. 297. Návštěvnost na představeních kolísá podle povahy filmu. Málo jsou navstěvovány filmy sovětské, které poslední dobou se zhoršily. Když je ale promítán nějaký oblíbený starý český film, jako třeba „Maryša“ tu mezi diváky bylo vidět hodně i starších žen, které jinak do kina nechodí a také hodně mužů – družstevníků. Na březnovém II-festivalu byl na všech představeních sál plný i na balkoně si diváci tísnili, ale jinak bývá návštěvnost tak malá, že stojí za uváženou, zda se vyplatí film promítat. Velký úspěch měla říjnová přehlídka filmů, která finančně vynesla víc, než jarní festival. Jen film „Vinnetou“ I. díl, západeněmecký barevný film se promítal 1x v sobotu a 3x v neděli.

II. FILMOVÝ FESTIVAL.

Letošní rok je významným vyročím pro celou naši republiku, ktará oslavuje 20 let svého osvobození. Tato skutečnost nás zavazuje k důstojnému oslavení tohoto osvobození. II. filmový festival je součástí těchto oslav. Po úspěšném I. festivalu v roce 1964 má letošní filmový festival zdůraznit svým rozsahem, že letos tomu bude 10 let, co zásluhou obětavých pracovníků tehdejší osvětové besedy bylo zahájeno trvalé promítání filmu. II. filmový festival svoje poslání splnil. I výběr filmů a předfilmové akce byly dobře vybírány. Kladně je hodnocena návštěvnost hned od začátku festivalu. Festival navštívilo celkem cca 2.400 diváků. Při vstupném bylo vybíráno o 1 Kčs víc za každou prodanou vstupenku na pokrytí režie, neboť mimo místních hudebníků a zpěváků se všecko muselo financovat. Rovněž jednotlivé složky se podílely o uhradu nákladů, které byly dosti vysoké. Většinu vydání na sebe vázal herec Miloš Kopecký, který byl k nám pozván. Bylo to poprve v dějinách naší obce, kdy herec se zůčastnil představení ve kterém sám učinkuje (Limonádový Joe) Byl to však trochu drahý experiment.

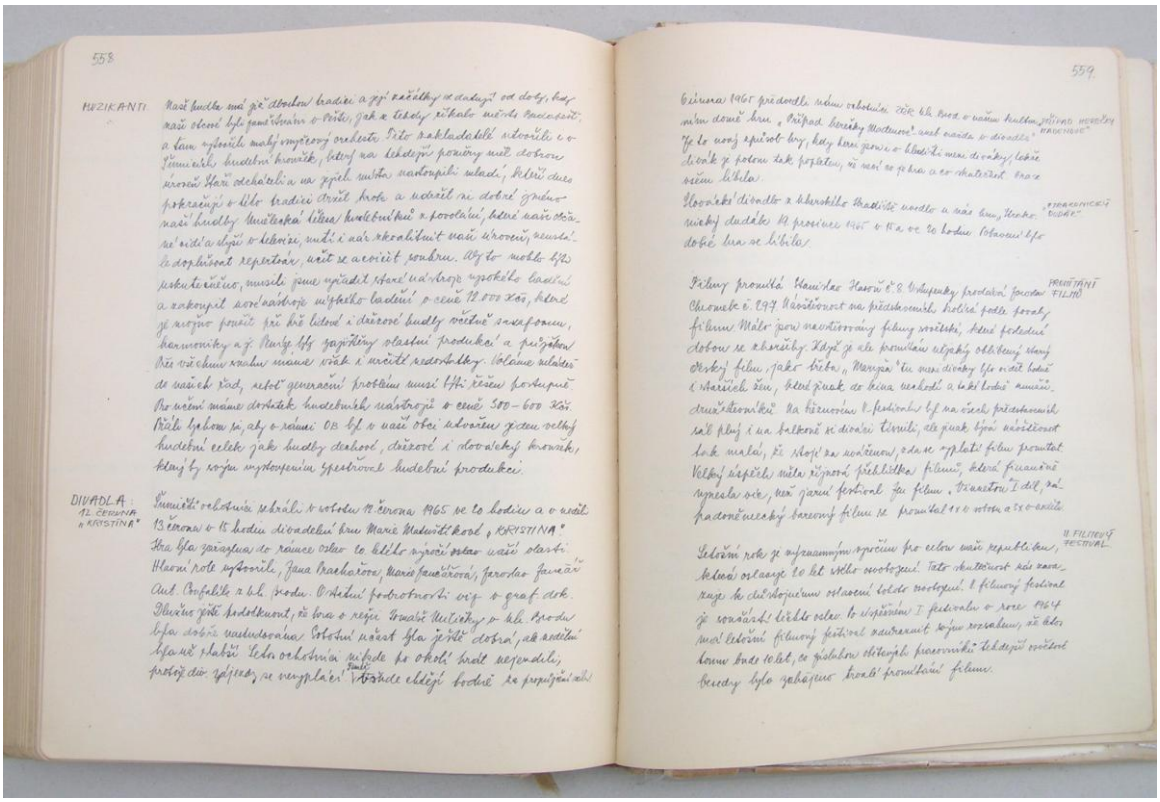

Prase od místního JZD na společnou večeři s Kopeckým zaplatila Osvětová beseda. Místní národní výbor hradil náklady na propagandu. Příjem z festivalu jde do pokladny MNV a vydání hradí složky a osvětová beseda. Schodek 1.200 Kčs uhradí jednotlivé organizace a z největší části Osvětová beseda. Pozvánka na II. filmový festival je součástí graf. dokumentace.

KINA NA POVODEŇ NA SLOVENSKU

3. července se mimořádně promítalo filmové představení „Pacient dr. Legla“. Výtěžek z kina bude odeslán na pomoc postižených povodní na jižním Slovensku. Na vstupném se vybralo cca 340 Kčs.

MĚSÍC PŘÁTELSTVÍ SE SOVĚTSKÝM SVAZEM.

7. listopadu byl lampionový průvod obcí, ale zůčastňují se ho jenom žáci ze školy, činitelé MNV a strany KSČ. Pro příští léta bude třeba uspořádat něco vhodnějšího. Na počest přátelství se Sovětským svazem byla 28. 11. 65 uspořádána v kult. domě výstava knih spojená s prodejem. Rovněž besedy, přednášky a taneční zábavy, filmy, byly v měsíci listopadu pořádány na počest přátelství se Sovětským svazem. 12. prosince byl promítnut poslední film v rámci oslav ČSSP.

Místní pobočka Československo Sovětského přátelství u nás nepracuje tak, jak by bylo třeba zvláště nyní, kdy se rozvíjí turistický ruch. Předsedou je učitel, rodák ze Šumic, Kandrnál Antonín.

PŘEDNÁŠKY.

Člověk, který navštěvuje přednášky, kursy a jiné akce kulturně vzdělávacího významu, ten jistě získává pro svůj další život nové obzory, nové vědomosti, nové zkušenosti z různých oborů lidského vědění a proto československý červený kříž spolu s osvětovou besedou pořájí následující přednášky v tomto roce:

23. února 1965 - konala se v kult. domě přednáška dr. Sládka na téma: ušní, nosní a krční nemoci. Přednáška byla zajímavá a hodnotná a současně byla spojena s výroční schůzí ČSČK. Účast byla velmi dobrá, taktéž dotazů dosti.

12. dubna 1965 – přednáška spojená s filmem. Přednášel dr. Sládek

1.) Jak prodloužit lidský věk,

2.) Chraňte děti před chřipkou,

3.) Móda a zdraví.

Účasti: cca 60 žen a 4 muži.

9. listopadu 1965 – přednáška dr. Skácela „Jíme zdravě a účelně“. Toto je první přednáška z podzimního cyklu. Účast: 38 žen, 2 muži.

30. listopadu 1965 – přednáška učitelky Turzové – „Rodina a volný čas. Lidí přišlo málo a tak po velice pěkné přednášce to vypadalo jako na přátelské besedě. Učitelka Turzová tu 6 roků učila a byla i ředitelkou. Vzpomínala – že se jí v Šumicích líbilo a teď se jí líbí škola, jak se od té doby co odešla, změnila. Jaké to tu máte pěkné, říkala. Ve vzpomínkách se dostala až do řepy na Blaně. Všeci učitelé museli jít okopávat řepu na Blaně, která patřila místnímu družstvu. „Ohnica byla větší než řepa“ říkala „ a tak jsme ji museli napřed vytrhat, abychom uviděli řepu. Když jsem na druhý den pro něco přišla do obchodu k Bachůrkovým a stěžovala si jak mě všecko bolí, že jsme byli na brigádě v řepě, pan Bachůrek říkal: no, šak vím, že ste byli v řepě, šak Ludva Jančařík přišel včera pro pívo a říkal: „Laďo, daj sem bednu piva, já Ti mám v řepě takovů elitu, mám tam celý učitelský sbor aj s ředitelků aj s farářem!“ Nakopaní jsme byli, ale ohromně nás pohostili. Na Šumice ráda vzpomínám, líbilo se mně u Vás.“ Učitelka Anežka Opatřilová ze Šumic zase připomínala, aby maminky – pokud je televizor, dbaly na to, aby se děti nedívaly na pořady, které nejsou pro ně. Tak na příklad film „Rozvod po italsku“ mládeži nepřístupný shlédlo 15 dětí ze čtvrté třídy. A když to maminkám domlouvám, ještě mně říkají: Dyť to naše děcko není o nic horší, než ty, které se na takové pořady nedívají.

15. prosince.

Přednáška dr. Chrástka – o hygieně a práci na vesnici. Velice pěkně přednášel nám dr. Chrástek o naší práci, a přednášku doplnil několika slovy o správné výživě. Říkal: Velice rád

jezdím do Šumic, měl jsem přednášet jinde ale požádal jsem, aby mě dali k Vám a vyhověli mně. Lidí však bylo jenom 26. Tato přednáška se konala v kulturním domě, ve škole kvůli chřipce nesměla být.

ESTRÁDY.

9. května v rámci oslav výročí osvobození byla v kulturním domě estráda z Brna s programem „Kdo je pachatel“ v nejúspějším a nejveselejším pořadu od Šantánu k BIG-BEATU. Účinkující: Věra Sporková, Karel Duda, Standa Procházka, Ruda Stolař, Jarek Sedlák – artisté, balet, skupina Big-Beat. Účast byla veliká a spokojenost také. Zástupci Osvětové besedy shlédli nejdříve tuto estrádu v Uh. Brodě a pak teprve ji pozvali k nám.

HUDEBNÍ ESTRÁDY.

22. srpna v 19,30 v kult. domě uvítali jsme hosty ze Sovětského Svazu, 28ti členný dívčí soubor – Mládí ze Saratova SSSR - >>Ženskyj estrádný orchestr<< Po programu byla taneční veselice. Vstupné 5 Kčs. Hosté ze Sovětského Svazu se dobře pobavili, líbilo se jim u nás. Ani se jim nechtělo jet, když pro ně přijel autobus. Pro vzpomínku darovali Šumičanům hodiny, které jsou nyní v kanceláři MNV.

ARTISTÉ.

Velkolepé produkce a dovážné výkony na provaze rodiny provazochodců Tříškových, která je známa svými výkony a solidností svého vystupování a mnohokráte reprezentovala naši vlast i v zahraničí jsme viděli večer 16. srpna a 17. srpna. Někteří se dívali i z humen, protože vysoký a osvětlený stožár bylo dobře večer vidět.

PLESOVÁ SEZONA.

9. ledna 1965: Po adventní přestávce konal se ples požárníků. Účást byla dobrá a hasiče, protože nechtějí prodělat, potřebují peníze na udržování stříkačky, hadice a nákup jiných potřeb, tak na Nový rok dělali bezpečnostní prohlídku komínů po všech domech a současně prodávali vstupenky na ples. Hasičům téměř nikdo neodmítne o 1 nebo 2 vstupenky si koupí, nebo žádný neví, jestli nebude jejich služeb potřebovat; mnohý bez jejich pomoci se skutečně neobešel. A tak hasiči mají peníze už předem v hrsti i když se lidem mnohým potom na ples už nechce jít. Členové požárnického sboru blyi oblečeni ve svátečních uniformách a dělali současně pořadatele. Z okolních hasičských sborů byla velice malá účast, protože ten den se i v okolí konaly hasičské plesy.

16. ledna – II. ples rodičovského sdružení. Účast na tomto plesu byla dosti dobrá. Hrála šumická dechovka. I z okolních vesnic, Nezdenic a Rudic byli učitelé a rodiče některých dětí, co navštěvují šumickou školu. Na tomto plesu byla ukázka moderních tanců, které předváděl taneční mistr z Uh. Brodu.

30. ledna:

Tradiční myslivecký ples – ráz: „Na čekané“ Tento ples se svou kulturní vložkou vsazenou do písničky „Do lesíčka na čekanou šel mladý myslivec“ byl hodnotným kulturním programem.

13. února: II. Okresní lidový ples. Hudba OB Šumice. Ženy byly také v šumických krojích. Na tomto plesu československé strany lidové byl přítomen ústřední tajemník Václav Pacner, poslanec národního shromáždění a krajský tajemník Josef Zedník, poslanec národního shromáždění a člen předsednictva národního shromáždění.

27. února: Výbor žen při MNV v Šumicích pořádal šibřinky. Ráz: „Z babiččiny krabičky“. Program nacvičovala učitelka Zelená z Uh. Brodu, která vyučuje u nás. Pozvánky na zde uvedené plesy jsou součástí graf. dokumentace, mimo pozvánky na ples rodičovského sdružení.

OSTATNÍ ZÁBAVY A TANCOVAČKY.

18. dubna 1965: V neděli velkonoční pomlázková zábava pro mladé. Uspořádala místní skupina Československého červeného kříže. Hudba: Závodní klub ZŘP se zpěvákem a zpěvačkou. Účast: 270 osob.

1. května: - Májová veselice s programem.

8. května: - taneční zábava. Pořádala tělovýchovná jednota Sokol. K tanci i poslechu hraje Slavia sextet club Luhačovice.

11. a 12. září: Hodová zábava. V oddíle „Hody“ str. 572 je popsána podrobněji.

20. listopadu – muzikanti pořádali cecilskou zábavu. Měli však velmi malou účast. Na vstupném vybrali jenom 700 Kčs. Obyčejně tancovačky valem upadají, ještě tak na tradiční plesy se chodí.

27. listopadu – myslivci pořádali kateřinskou zábavu aneb tak zvané „Srnčí hody“ o kterých se čtenář dočte na straně: 523.

26. prosince – Štěpánská zabava.

31. prosince – tancovačka na rzloučenou se starým rokem.

PATŘÍ K ZABAVĚ 1 KVĚTNA.

Dodatek k zábavě 1. máje: Byl to hudební a estrádní večer. Hrála „Olšavanka“ krojová dechová hudba Šumice. Program zpestřoval lidový vypravěč – strýc Fojtík z Otrokovic. Účinkoval slovácký hudební a pěvecký soubor a estrádní kroužek ze Šumic. Konferovali bratři Jaroslav a Josef Jančář. Režie: Jaroslav Omelka.

LETNÍ KARNEVAL

Tělovýchovná jednota Sokol připravovala na sobotu 5 června na hřišti „na Výpustě“ letní karneval. Jelikož ale tento den velice pršelo a voda všecko zaplavila, nebylo možno na rozbláceném hřišti karneval pořádat, proto se tento konal v kulturním domě. Děcka se těšila nejvíce na ohňostroj, z něhož však také sešlo. Hudba: Taneční orchestr Petra Götze z Napajedel a dechová orchestr „Olšavanka“ Šumice.

8 BŘEZEN – OSLAVA MEZINÁRODNÍHO DNE ŽEN.

Letošní oslava Mezinárodního dne žen byla také součástí oslav osvobození. Před programem byl vysvětlen význam dne MDŽ. Dále byla zhodnocena práce žen, zvláště pracovnic jednotného zemědělského družstva. Také bylo vzpomenuto žen, které obětovaly život ve válce, dále žen, které místo radosti roní slzy nad hroby svých mužů a dětí. „My potřebujeme mír, potřebujeme spolupráci všech žen“ řekl na zahájení ředitel Plhoň.

Také bylo přiznáno, že jsme v Šumicích nevytvořili podmínky pro příjemný život žen. Že jsme nepostavili jesle, mateřskou školku, aby ženy měly klidnou mysl, když jdou do zaměstnání. Ozývá se naléhavé volání po mateřské školce s kapacitou 30-35 dětí. Mateřská školka umístněna v bývalém zdravotním středisku nestačí. Stavební povolení jsme už dostali a tak za spolupráce tatínků budeme mít školku jednu z nejkrásnějších. Program, jaký dnes děti

předvedly byl bohatý. Byla to hotová dětská akademie, účinkovaly téměř všecky školní děti. Také účast byla veliká, maminky si přivedly i tatínky. Slavnost byla v neděli 7. března v kulturním domě.

Vlastní program zahájily děti z mateřské školky básničkou: „když jsem ráno vstala, hned jsem sluníčko uhlídala, ale kdyby se stokrát smálo do pokoje, nikdy se tak seusměje, jako naše maminka“.

Po této básni s. učitelka u mikrofonu vzpomínala osvobození naší vlasti, zavedla nás do našeho dětství a tato vzpomínka na dětská léta byla znázorněna skladbou jež následovala: děvčata ve světlezelených šatech v podřepu podřimovala, pak se začala pomalu narovnávat až stála rovně a každá měla v ruce kytičku – jabloňové květy, které vyzdvihla každá až nad hlavu a prováděly nacvičenou skladbu >>Přislo jaro<<. Tato skladba znázorňovala jaro a osvobození.

Pak následovala báseň – Poděkování – od St. Kostky Neumana. Pak nastaly >>Zně<<. Zase kluci předvedli svoje umění. Skákali přes švédskou bednu a za pomoci učitele Procházky nás pěkně pobavili svojími kousky. Sklidili veliký potlesk. Ukázkou nácviku na III. Spartakiádu byla ukončena I. část dětské akademie.

Po přestávce byla zahájena II. část písničkou pionýrů: Přes Šumice je chodníček, [: po něm se točí, má modré oči, šohajíček :] na hlavě má bílý klobouk [: nemohu na tě, mé drahé dítě zapomenout :]

Pak nastal podzim – děti jdou do školy a na poli se sklízí úroda.

Básně: Jar. Saifert - Podzim

Jar. Václav Sládek – Vlaštovičky táhnou.

Kluci šumičtí, nezdenští i rudičtí ukázali svoje umění v podzimních hrách. Že ve hře jsou někdy lepší přeborníci než v učení o tom mnohdy nepochybujeme, a tak jsme se nasmáli když hráli peška, kolotoč a jiné klukovské hry. Děvčata představovala zase úrodu v poli, zelné hlávky, když klečela na podlaze s hlavou skloněnou a přehozem zelenou sukni přes hlavu.

Pak nastala zima – neúprosně se přihlásila. Zimu předvedla děvčata velmi pěkným tancem sněhových vloček a básní Petra Křičky – Lyžaři.

Po zimě přišel Masopust. Ten nám předvedly děti páté třídy. Zahájily jej písničkou: Stavěli tesaři zedníkům lešení. Celý sál s něma rozezpíval. Uviděli jsme žida, ženicha a nevěstu, kominíka, fotografa, cikánku s kočárkem, medvěda, holiče, cikána s houslemi, vojáka, doktora, listonoše, kartářku, kovboje, medvědářku. Maškary byly velice povedené, ještě povedenější než opravdoví babkovníci, protože drobné postavičky dětí v převlečení vypadaly velice legračně a svým vtipem nás všecky rozesmály. Maškary se daly do tance s hospodyní a tetičkami, které ve světnici draly peří. Ani hospodář nebyl řádění maškar ušetřen. Cikánka vozila cikána ve starém kočárku. Děti se svým masopustem sklidily největší potlesk, a v dobré pohodě všech byl program skončen.

TĚLOVÝCHOVNÁ JEDNOTA „SOKOL“

Není žádným tajemstvím, že tělovýchovná jednota Sokol prožívá dlouholetou krizi. Svědčí o tom umístění našich fotbalistů ve IV. Třídě i celková činnost Sokola, která je proti minulosti slabá. Stále více se ozývají kritické hlasy na činnost jednoty, ale to je vše, čím většina občanů doposud této jednotě pomáhala. Předsedou Jednoty byl Oldř. Janíček ale této funkce se zřekl a po celý rok žádné schůze se nekonaly. Také o cvičení v tělocvičně ZDŠ (bývalá farní dvorana) byl zájem jenom 1 sezonu. Přes léto se necvičilo a v zimním období

1965 – 1966 rovněž ne, protože se nepodařilo získat odpovědné vedoucí pro cvičení. Se strany občanů by o cvičení ještě jakýsi zájem byl.

TĚLOVÝCHOVNÝ DEN – SPARTAKIÁDA

Na den 20. června připravila základní devítiletá škola v Šumicích v rámci III. celostátní spartakiády – tělovýchovný den. Zůčastnilo se všecko žactvo zdejší školy, za spolupráce mužů tělovýchovné jednoty Sokol Nezdenice. Vstupné bylo 5 Kčs.

Cvičenci a diváci v doprovodu hudby v průvodu se odpoledne v neděli 20. června odebrali ha hřiště na „Výpustě“ Dana Valášková přednesla pěknou báseň, po níž ředitel školy Plhoň všecky přivítal. Dnešní den je manifestací krásy, síly a mládí, řekl. To co se dalo v našich podmínkách nacvičit, to Vám dnes ukážeme. Přáním cvičencům hodně zdaru spartakiáda začala. Nejdříve předvedli svoje umění ti nejmenší skladbou „Učit se hrou“. Byli to žáčci 1 a 2 třídy, oblečeni v červené a modré trenýrky a bílá trička. Cvičili s plechovkami červeně a žlutě natřenými. Potom vystoupilo 15 můžů z tělovýchovné jednoty Sokol Nezdenice. Tito pojedou také na celostátní spartakiádu do Prahy. a ředitel Plhoň jim na cestu do Prahy popřál hodně úspěchu. Pak vystoupila III. IV. A V. třída také skladbou „Učit se hrou“. Všichni měli modré trenýrky, kluci bílá trička a děvčata modrá trička.

Dále kluci skákali přes překážkovou dráhu. Pak předvedla svoji skladbu děvčata z osmé a deváté třídy, oblečena v černé trenýrky a černá trička.

Následovala přestávka, kterou vyplnili hudebníci. Po přestávce předvedli žáci první až páté třídy hry pod vedením učitelky Zelené a Jančářové. Potom starší žáci pěkně cvičili, skákali v pytli, závodila družstva v přezouvání gumáků, v přenášení míče mezi koleny, s deštníky a pod. Bylo hodně smíchu jak se každé družstvo snažilo předhonit druhé.

Jako korunou dnešního odpoledne byla předvedena skladba „Kvetoucí louka“. Opravdu pěkný byl pohled na děvčata ve světlezelených šatech s bílými stuhami v rukou na jejichž koncích byly bílé a žluté růže, a když děvčata při cvičení mávala stuhami nad hlavami, vypadalo to opravdu jako kvetoucí louka.

V dobré pohodě jsme se rozcházeli do svých domovů, ani se nám moc domů nechtělo, protože dnešní neděli i sluníčko nám přálo, pěkně svítilo a toho máme letos zatím poskrovnu.

SVAZARM.

Předsedou Svazarmu (Svaz pro spolupráci s armádou) je Šopík František. Za rok 1965 nevykazuje a nemůže se Svazarm pochlubit žádnou činností.

KONEC MASOPUSTU.

Jako jiná léta, tak i letos dodržuje se starý zvyk – babkování a tak v pondělí zařadilo se za muzikanty asi 55 maškar na celodenní putování vsí. Maškary – nejrozpustilejší zábava, neboť je leccos dovoleno, co by si jinak žádný nedovolil. Letos babkovali chlapci ročníku 1946 spolu s fotbalisty a muzikanty. Muzikanti byli oblečení jako husaři za starých dob. Měli bílé haleny a přepásání byli červeným pasem. Na hlavě červené čepice se šiltem. V průvodě nechyběl ani tradiční žid s pytlem, holič, fotograf, planetářka, cikán s cikánkou, šašci, ženich s nevěstou, kominík, který počernil všecka děvčata, která mu padla do rukou. Chodili dům od domu, ale všude před něma pečlivě zamykali a peníze jim podávali většinou oknem. Večer ti babkovníci, kteří to ve „zdraví“ přežili, neboť někteří se příliš často posilovali něčím tvrtdším na dnešní turu, tak ti, co obstáli, zůčastnili se taneční masopustní zábavy. Účast občanů však byla slabá.

HODY

Na 12. září letos připadly tradiční hody. Nemíním zde popisovat podrobně hodový řád, neboť ten je skoro každý rok stejný. Nejvíce práce mají hospodyně, když tak si pozvou několik hostů. Bývá totiž v Šumicích zvykem, že na hody se sezve kde kdo. A to shánění, chystání, aby něčeho nechybělo, aby hospodyně všecky dobře pohostila jídlem a hospodář pitím! Avšak i tu došlo ke změně. Pamatuju si, že dříve se na hody napeklo makovníků a byl-li tvaroh, tak byly i vdolečky. Dnes hody a obyčejné buchty?! To skoro každá vymýšlí, jaké cukroví by ještě napekla a hned několik druhů. A co dortů místní Jednota obstarává a ještě se jezdí na zákusky do cukrárny do Brodu a do Luhačovic.

Počasí letos se vydařilo, bylo velice pěkně a teplo. V sobotu ráno sice začalo pršet, ale hned se vyčasilo.

Vesnice byla před každou chalupou umetená. Vůně z pečeně se táhla z každé chalupy. Pěkně se vyjímaly květinové záhony zasazené do svěžího trávníku u pomníku padlých a před kulturním domem. Prostranství okolo kulturního domu a okolo budovy MNV kde stál také kolotoč, vypadalo jako nějaké náměstí o pouti. Však také návštěvníci, kteří byli svými známými pozváni do Šumic, říkali: „My jsme mysleli, že kdoví co je to za dědina a to je skoro jako město. A šumičtí rodáci, kteří se sjeli ke svým příbuzným, zase obdivovali, jak se ty Šumice stále mění. I v kostele to dnes bylo slavnostnější, i když vnitřek kostela zůstal neopraven. Konala se také sbírka na opravu kostela, která vynesla 6.040 Kčs.

Bývá zvykem, že na hody je tancovačka. Osvětová beseda už 1. června 1965 ve své schůzi se zabývala otázkou zábavy na hody, jak občany dobře pobavit, jakou hudbu zajistit, a hlavně jak je přitáhnout, neboť v poslední době návstěvnost různých kulturních podniků u nás klesá. Počítalo se původně, že se dodělá „peklo“ v kult. domě, že se na hody slavnostně otevře a předá do užívání a tak, že se lidé na hody na zábavu přitáhnou. Peklo však dokončeno nebylo do hodů a tak se hody odbyly takto: V sobotu večer připravila kulturní a školská komise spolu s osvětovou besedou taneční zábavu s tanečním orchestrem „Stavklub“ z Uherského Hradiště. Dobré 2/3 návštěvníků byla mládež z okolí. Byla také tombola a občerstvení.

V neděli v 10 hodin dopoledne místní dechová hudba „Olšavanka“ koncertovala před kulturním domem. Odpoledne ve 4. hodiny začala v kulturním domě zábava aby si mohli zatancovat i ti, kteří v noci odjíždějí do práce do Ostravy. Čas od 7 do 8 hodin večer byl věnován večeři a pak následoval taneční večer. V pondělí večer byly v kult. domě dozvuky. Doprodalo se tam také víno, které zbylo z hodů. Bylo koupeno za 14 Kčs a prodávalo se za 25 Kčs. V neděli měl hody pod patronátem národní výbor.

V celku lze říci, že jak občané a hosté, tak i pořadatelé byli spokojeni. I když letošní hody byly bez nějakého zvláštního programu, přece účast na zábavách byla dosti dobrá, takže připočte-li se do zisku ještě výdělek z vína, které se na hody prodávalo, tak jak osvětová beseda, tak i národní výbor tentokrát nedoplácel. Po odečtení režií zbylo osvětové besedě přes 3.000 Kčs čistého zisku. Na vstupném v sobotu bylo vybráno 4.120 Kčs, takže počítajíc 1 vstupenku za 8 Kčs, bylo účastníků na sobotní zábavě 515. Taktéž i národní výbor měl v neděli asi 470 platících a utržil 3.795 Kčs. Čistého zisku nár. výboru zbylo asi 2.500 Kčs.

Také hudba jak v neděli, tak i v sobotu udělala svoje ke spokojenosti všech.

VÝROČNÍ STATISTIKA FAR. ÚŘADU.

Náboženský život:

Za rok 1965 bylo církevně oddáno 11 párů.

Pokřtěno bylo 31 dětí – 15 chlapců – 16 děvčat.

Pohřbeno 14 osob – z toho 7 mužů a 7 žen.

Od měsíce srpna bylo podáno sv. přijímání:

srpen –	1.142	prosinec 2.091
září –	1.101	celkem 6.736 od měsíce srpna
říjen -	1.059	do konce roku.
listop. –	1.343	

K vánočnímu sv. přijímání – 12. prosince – přistoupilo 583 věřících. Sv. přijímání bylo podáváno i před kostelem v kostelní zahradě – (muži z chóru), protože do kostela by se všeci nevešli. Když u nás působil P. Trnavský v roce[2] , tenkrát když byla společná sv. zpověď, tak bývalo věřících kolem 900 set.

PRVNÍ SV. PŘIJÍMÁNÍ DĚTÍ.

První sv. přijímání dětí letos bylo v neděli 6 června. Celkem přistoupilo 19 chlapců a 17 děvčat. Za zpěvu písně: „Bože, cos ráčil před tisíci roky“ a za doprovodu muzikantů se děti od kaštanů v kostelní zahradě, kde měly seřadiště odebraly do kostela. Dříve se děti řadívaly před školou, ale od té doby, co se vyvíjí nátlak na víru a zvláště ze škol se náboženství vytlačuje, od té doby se žádné náboženské průvody kromě průvodu na Vše svaté po vsi nekonají. Spolu s dětmi přistoupily ke sv. přijímání věstšinou všechny maminky, ale jenom část tatínků. Děvčata, přistupující k prvnímu sv. přijímání byla nastrojena za družičky v krojích a ty co kroj už nemají, tak zase v bílých šatech.

Z promluvy p. faráře k dětem z tohoto dne: „Až děti budete starší, bude se vám zdát, že vás má někdo radši než rodiče, ale bude to velký omyl. Ta ruka, i když vás vždycky nehladí, ta Vám má nesmírně ráda“.

Dokumentární obrázky jsou součástí fotodokumentace.

UKONČENÍ VATIKANSKÉHO KONCILU.

V pondělí 6 prosince, v úterý 7. prosince a ve středu 8. prosince večer sloužena mše svatá za úspěšné zakončení II. vatikánského koncilu s promluvami o významu koncilu Ve středu bohoslužby zakončeny papežskou hymnou. Po všecky tři dny bylo v kostele dosti lidí.

VÝMĚNA DUCHOVNÍCH SPRÁVCŮ.

Od roku 1946 působil v naší obci jako farář P. Josefík František, rodák z Těšova, který si vzal za úkol postavit v Šumicích kostel. Vzpomínám si, že i při instalaci P. Josefíka pan děkan Hlobil Jar. z Uh. Brodu v kázání nám svěřoval záměr P. Josefíka. Říkal tehdy (p. děkan): „Když Šumičané postavili Pešť, tak proč by si kostel nepostavili? A přece postaven není, ba ani ještě aspoň není takový, aby byl důstojným stánkem Božím. Po celou dobu působení P. Josefíka byly konány sbírky na stavbu kostela, nakoupeny cihly, vykopány jámy a nahašeno vápno, z farské stodoly udělána dvorana, která měla sloužit jako prozatimní kostel. I část základů byla vybudována, avšak ke stavbě kostela nedošlo a cihly byly použity na přístavbu školní jídelny. Za působení P. Josefíka se v Šumicích udělalo dosti práce; farská dvorana, která se nyní používá jako tělocvična zákl. devítileté školy, hřbitov byl úplně přeorganizován, nakoupena drť a škvára na chodníky na hřbitov, kterou už národní výbor nechal rozvést na chodníky asi před rokem, koupen nový zvon, nové varhany. Takové varhany jako jsou u nás, takových je asi 5 v republice, v kostele zbudována kaplička se sochou Panny Marie Bolestné.

[2] Údaj v kronice chybí.

I na stavbu obřadní síně při místním národním výboru byly dány cihly od kostela, jak čteme na straně č. 16. Nemalý podíl má P. Josefík také při budování zdravotního střediska na faře. Po zrušení zdrav. Střediska se místností používalo jako dětské poradny, nyní jako mateřské školky. Na faře pobourány staré šopy za zdravotním střediskem a začato se stavbou mat. školky. Kostel však zůstal zubožen. V roce 1964 provedla se oprava zevnějšku a v roce 1965 zahájena oprava vnitřku kostela, kterou už P. Josefík nedokončil, byvše 24. července přeložen do Ježova u Kyjova na přání místních občanů. U většiny občanů byl oblíben dosti, ale méně už některých našich techniků, kteří se s počínáním P. Josefíka ve věcech stavebních nemohli s mnohým smířit. Když před rokem působil v Šumicích jako ředitel školy Šuranský – sešli se v Šumicích dva spolužáci. Ředitel Šuranský a P. Josefík, dříve snad jednoho smýšlení byli, ale dnes jsou to dva protiklady. Ředitel Šuranský nemoha se smířit s tím, že Šumičané ještě víru neodhodili, přičítal to působení P. Josefíka a pronesl k němu: „Ty máš v Šumicích malou působnost, ale veliký vliv“, což mu P. Josefík oplatil: „Ty máš zase v Šumicích velikou působnost, ale malý vliv.“ P. Josefík se odstěhoval 24. července, rozloučiv se před tím v neděli v kostele jenom slovy: „S Pánem Bohem“. V neděli 25. července byl přivítán nový duchovní správce P. Jaroslav Janík, rodák z Polešovic. Z jeho první promluvy: „Pán řekl k proroku Jeremiášovi: Vstaň a jdi kam tě pošlou. A neboj se nikoho, neboť já jsem s tebou. Tato slova platí i dnes, když po dvaceti létech odchází jeden a přichází druhý. Prosím Vás o spolupráci, tak jako jste pracovali s bývalým p. farářem, tak také spolupracujte se mnou. Říká se, že na Slovácku je zbožný lid a já bych chtěl, aby u nás byl pěkný náboženský život“. Po hrubé mši svaté přivítali P. Janíka místní hudebníci před farou. První jeho dojem z našeho kostela jistě nebyl nijak valný, avšak k opravě se staví tak, že ne on sám, že on sám nic neudělá, ale všeci se musíme do toho dát. A nestaví-li domu Hospodin, marně se namáhají stavitelé.

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT V ŠUMICÍCH S PŘIROVNÁNÍM K OKOLNÍM VESNICÍM.

5. prosince p. farář Janík nám v kostele řekl: Okolní p. farářové mně říkají, že já to tu mám nejlepší. Myšleno je to tak, že v Šumicích chodí hodně víc lidí do kostela než třeba v Nezdenicích, kde byla letos zrušena i půlnoční mše svatá, protože na ni chodilo málo lidí.

SVÁTEK VŠECH SVATÝCH.

V neděli 31. října byla oslava svátku Všech svatých. Hřbitov se proměnil ve velikou rozkvetlou zahradu. Chryzantémy zdobily skoro každý hrob. Slavnost však byla pokažena deštěm. Když jsme vyšli z kostela k pomníku padlým začalo pršet. Na hřbitově ani svíčky nechtěly hořet. Průvod na hřbitov doprovázeli místní muzikanti.

MISIJNÍ KŘÍŽ.

V neděli velikonoční, odpoledne 18. dubna po sv. požehnání byl farářem P. Josefíkem posvěcen misijní kříž, který byl postaven u zdi u hlavních dveří asi od roku 1942, kde byl postaven pro vzpomínku na misie farářem P. Crhákem. Když se v roce 1964 opravoval zevnějšek kostela, byl kříž odstraněn a znovu postaven z boční strany od silnice blízko kůrových dveří.

VI. RŮZNÉ

Přehled počasí:

LEDEN:

Lednové počasí začalo mírně, žádná velká zima jak se na leden patří. Dokonce i fabiánská zima 20. ledna, které se i cikán bojí začala jenom čtyřmi stupni pod nulou.

ÚNOR:

Zato měsíc únor ukázal co dovede. 6. února byly už mrazy -15° a 11. února začaly se mrazy zmírňovat a do konce měsíce se mrazy pohybovaly okolo -6°.

BŘEZEN.

Měsíc březen začal vcelku velmi mírným počasím. V polovici měsíce bylo okolo +5° tepla. 21. březen – první jarní den se vyznačoval studeným vítrem.

DUBEN.

V měsíci dubnu na velký pátek 16. dubna začalo pršet. Proroci říkali: Tento rok bude žiznivý, což prý má znamenat, že bude sucho. Jiní zase říkali, že, je-li žíznivý rok, tak to znamená, že pořád prší, ale země že nemá vody nikdy dost. Nebudu se přít, kdo má pravdu, jisto však je, že letošní rok bylo vody tolik, že až to škodilo. Pršelo do konce dubna.

KVĚTEN

I měsíc květen většinou omýval déšť. Nemohly se zasadit včas ani brambory ani řepa i setí bylo hodně zpožděné. Teploty byly velmi kolísavé. Ze 22° stupňů tepla klesl teploměr na druhý den i na jen 5° tepla.

ČERVEN.

Měsíc červen začal pěkným počasím, ale už třetí den červnový zase začalo pršet. V sobotu 5. června byl takový příval vody, že po lánu brambor v Pátém tekla voda jako rozvodněný potok. I na Medarda – 8. června prší a podle pořekadla se říká: Medardova krápě, 40 dní kape. 12. června v Olšavě velký příval vody, podmočidelským se začala voda vlévat do zahrádek. Konec června byl většinou bez deště se značným oteplením. Ve stínu naměřeno +30°.

ČERVENEC.

Příroda má ráda zřejmě rozmary. Po červnových vedrech dostavilo se citelné ochlazení. 7. června ráno byla na příklad +6° tepla a 14. července už zase teploměr ukazoval 30° tepla. 17. července byla průtrž mračen s takovým krupobitím, že na domech, obrácených proti větru byla otlučená fasáda a voda do chalup tekla i škvírami přes zavřené okna. A zase stále prší a je chladno. Ke konci července je tak chladno, mokro a pošmurno jako o růžencové neděli – první říjnová neděle.

SRPEN.

Srpen začal zase deštivým a chladným počasím. Potom následoval týden pěkného počasí, ale 9. srpna se náhle ochladilo a začalo zase pršet. Chladné a deštivé počasí trvá. Vzpomínám si, že babička, která věřila v Sybylino proroctví říkávala, že se oves bude séct v kožuchu. My děcka jsme se tomu smály, kde že by mohlo v prázdniny být tak zima. A kolik letos do toho chybí? Od polovičky měsíce se počasí ustálilo a až do konce měsíce bylo slunečno a bez většího deště.

ZÁŘÍ.

Pěkné počasí bez deště trvá až do 19. září, kdy pršelo celý den. Ale byl to déšť tichý a zem pěkně rozprahla, nebo už byla hodně vyschlá. Aspoň se lepší kopaly brambory a i řepě to prospělo. 14. a 15. září byla veliká mlha.

ŘÍJEN.

Říjen začal velice pěkným počasím, ale 11. října dostavil se první mráz -2°. Ještě v neděli rozkvětlý hřbitov vypadal v pondělí po mrazu jako plamenem sežehnutý. 14. října byly – 40.

LISTOPAD.

Měsíc listopad se uvedl deštěm. V polovici měsíce se citelně ochladilo a 14. listopadu drží mráz i přes den 15. listopadu je -7°. 28. listopadu je však už zase bláto a teplota +4°. 29. 30. listopadu – první týden v adventu je veliký vítr. „To bude hodně ovoce na rok“ říkají starší lidé, „když v adventě jsou větry“.

PROSINEC.

3. prosinec padá sníh, ale hned taje. Velmi mírná zima, bez sněhu. Na Štědrý den byl ráno mráz -2°. Na hod Boží vánoční to vypadalo v přírodě jako v předjaří, jako před velikonocemi a ne jako na Vánoce. Na Štěpána bylo ještě tepleji a začalo pršet. Až den před Silvestrem začal padat sníh a tak rok 1965 se s námi rozloučil oděn do bílého hávu, i když tento háv se přes den proměnil v břečku.

ZAČÁTEK ŠKOLNÍHO ROKU.

Ve středu 1. září začal nový školní rok. V 7 hodin ráno byly v kostele bohoslužby na zahájení školního roku. Děti některé už nechodí na mši sv. před zahájením, učitelé teprve ne, ale s mnohými dětmi přišly i maminky.

LIDUŠKA STEHLÍČKOVA.

10. února 1965 je odvezena Liduška Stehlíčkova z čísla 51 do ústavu pro mrzáčky na Velehradě. Má letos 38 roků, vůbec nechodí ani se nepohybuje a od narození ji opatrovali rodiče. I krmit ji musili. Jak veliká je láska mateřská matky Lidušky, když při hospodářsví a třech dalších dětech bylo práce víc než dost a ona si našla pro Lidušku vždycky čas. Nyní je ale sama už tak nemocná a otec Lidušky starý, takže už nemohou Lidušku opatrovat, tak ji převezli do ústavu, kde bude o ni postaráno. Liduška jela ráda. Fotografie, která je založena ve fotodokumentaci, je z Liduščiného odjezdu.

NEŠTĚSTÍ V BOJKOVICÍCH.

7. ledna 1965 došlo v závodě říjnové revoluce v Bojkovicích k výbuchu, kde došlo k popálení 5 žen. Mezi postiženými byla i Marie Fremlova z naší obce. Jedna 48 letá

Bojkovjanka zemřela. Marie Fremlova byla také těžce popálena v obličeji a na rukou. Lékaři v nemocnici v Uherském Hradišti nedávali vůbec naději na vyléčení. Marie Fremlová rozená Hřibová však měla však takovou chuť k životu a víru v uzdravení, že skutečně se uzdravila. Nyní je doma, nepracuje už, a i mezi lidi ji nevidět chodit, protože plastika, kterou ji lékaři dělali na obličeji ještě není úplně vyhojena.

PRVNÍ BRANCI

2. srpna nastupovali základní vojenskou službu první branci z naší obce. Petr Botlík č. 220, Petr Dvořáček č. 342, Josef Ondřej číslo 302. Místní národní výbor jim na rozloučenou zahrál místním rozhlasem, poděkoval jim za jejich dosavadní práci a přál jim, aby i na vojně svoje povinosti příkladně plnili. 30. září rukovali ostatní branci.

UKONČENÍ ROKU A ZAHÁJENÍ NOVÉHO ROKU.

Tato stať měla býti zařazena hned na začátku roku ale budiž mně to prominuto, poněvadž letošní rok jsem dala přednost oslavavám dvacátého výročí osvobození naší vlasti.

Rok 1965 přivítali někteří v kulturním domě při silvestrovské zábavě, která trvala přes půlnoc a mnozí doma u televizorů a nebo u rádia. V kostele na Silvestra byla sloužena mše svatá odpoledne, po níž bylo zapěno „Te Deum“ a písní „Uplynul opět jeden rok“ rozloučili se farníci s rokem 1964 a rozcházeje se z kostela a rovněž i na Nový rok přáli si navzájem známí a příbuzní šťastný příští rok 1965. Obvyklá oféra za panny a mládence na Nový rok při mši svaté nebyla, protože chlapci stejně nechodí, říkal pan farář.

SLUŽBY.

V pátek ráno na Nový rok chodily služebné. Je to starodávný zvyk, zachovaný ještě z doby, když pro děvčata nebyla taková pracovní příležitost jako teď a děvčáta musela se většinou potloukat po službách u sedláka, musela vykonávat ty nejhrubší práce v domácnosti, u dobytka i na poli, aby hospodyně měla trochu ulehčeno. A tak někdy pošilhávala taková děvčata po službě u pánu ve městě. Taková služebná chodila čistě oblečena a byla paní k ruce (někdy ovšem ji chtěl mít i pán „k ruce“, ale o tom jeho paní nesměla vědět) Záviděla leckterá sedlcká služebná panské služebné, že se má lepší, ale nebylo tomu vždycky tak. I když děvečka ve městě se netočila kolem dobytka, bylo kumšt u některé paní déle vydržet. Bývaly však i hodné paní na děvečky, ale je dobře, že dnes už se na služby nechodí. My a naše děti těžko bychom si zvykali na staré časy. Z těchto dob se zachoval zvyk, že na druhý vánoční svátek – na Štěpána se převlečou děvčata za chlapy a na Nový rok zase muži za služebné a chodí po známých, jestli nepotřebují služebnou nebo na Štěpána – služebníka.

Dva obrázky z letošního roku, které byly pořízeny ráno 1. ledna v Mrtvé uličce, právě když se dvě služebné domlouvaly kam půjdou jsou založeny ve fotodokumentaci.

Jedna služebná je Laďa Bachůrek č. 291 a druhou je Vojta Žampach č. 241. Šaty na převlečení za ženy jim půjčily doma babičky.

Z DENÍKU VEŘEJNÉ BEZPEČNOSTI , ÚRAZY.

Zranění a škodu 1.200 Kčs si vlastní vinou přivodil Jar. Durďák z čísla 198 ze Šumic, který v zatáčce nezvládl řízení a havaroval na motorce před místním národním výborem. Naštěstí zranění nebylo vážné.

Smyk v Bánově byl rovněž příčinou dopravní nehody při srážce martburgů F. Hrbáčka z Uh. Brodu a Jindř. Kočíka ze Šumic. Škoda 10.000 Kčs a zlomená žebra J. Hrbáčka.

Tyto údaje v úrazech na silnici jsou opsány z novin „Jiskra“ z rubriky veřejné bezpečnosti. Při dnešním vzrůstajícím motorismu je stále více ohrožovány bezpečnost našich silnic.

Závěr.

Než se rok s rokem sešel, končím já svůj první zápis do této pamětní knihy.

Údaje zde uvedené jsem získala za spolupráce několika jednotlivců jako: Jančář Ant č. 248, Jančáře Jaroslava, Hasoně Františka, Johna Leopolda 191, Valáška Miroslava, Pípala Drahomíra, účetního JZD Stupňánka, Martina Šojdra a mnoho dalších a svojí osobní účastí na různých akcích a snažila jsem se nezkresleně je zde uvést. Přiznávám, že se mně někde nepodařilo věrně zachytit život v naší obci – tak jak by bylo potřeba, a doznávám však také, že při přebírání kroniky jsem nevěděla, co na sebe beru. Po roční zkušenosti však už to dobře vím a na ukončení roku 1965 bych si přála, aby v naší obci bylo více svornosti a méně závisti. Aby se měli lidé více rádi, aby i při tom dnešním spěchu nezapomínali, že i ten druhý chce žít ve svornosti a míru.

A rok 1965 končím už definitivně a s básní Marie Kratochvílové – Jarní prameny:

Čím člověk na světě by byl,
uzavřen ve své stěny,
a jeho život, měl by ceny,
kdyby jen sobě žil?

Miluji lidi…….
Jejich radosti i stesky –
bolí mne jejich žal……
Srdce kdyby člověk neměl,
jenom pěsti,
zač by ten život stál?

Kéž mohu vždycky
více dával nežli brát…
Člověk by vlastní srdce svoje
učinil jenom pouhým strojem,
nikoho kdyby neměl rád.

Psáno v únoru 1966.
Zetková Bož.

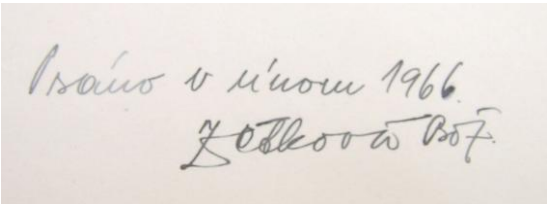

Obsah za rok 1965

jen dle hlavních statí.

Strana:	Text:
498	Úvod
501	20. výročí osvobození naší vlasti.
506	I. Hospodářský život v obci.
533	II. Politický a veřejný život.
537	III. Výstavba v obci.
546	IV. Hmotná úroveň obyvatelstva.
553	V. Kulturní poměry.
576	VI. Různé.
583	Závěr
584	Obsah.
585	Uzavření této pamětní knihy.

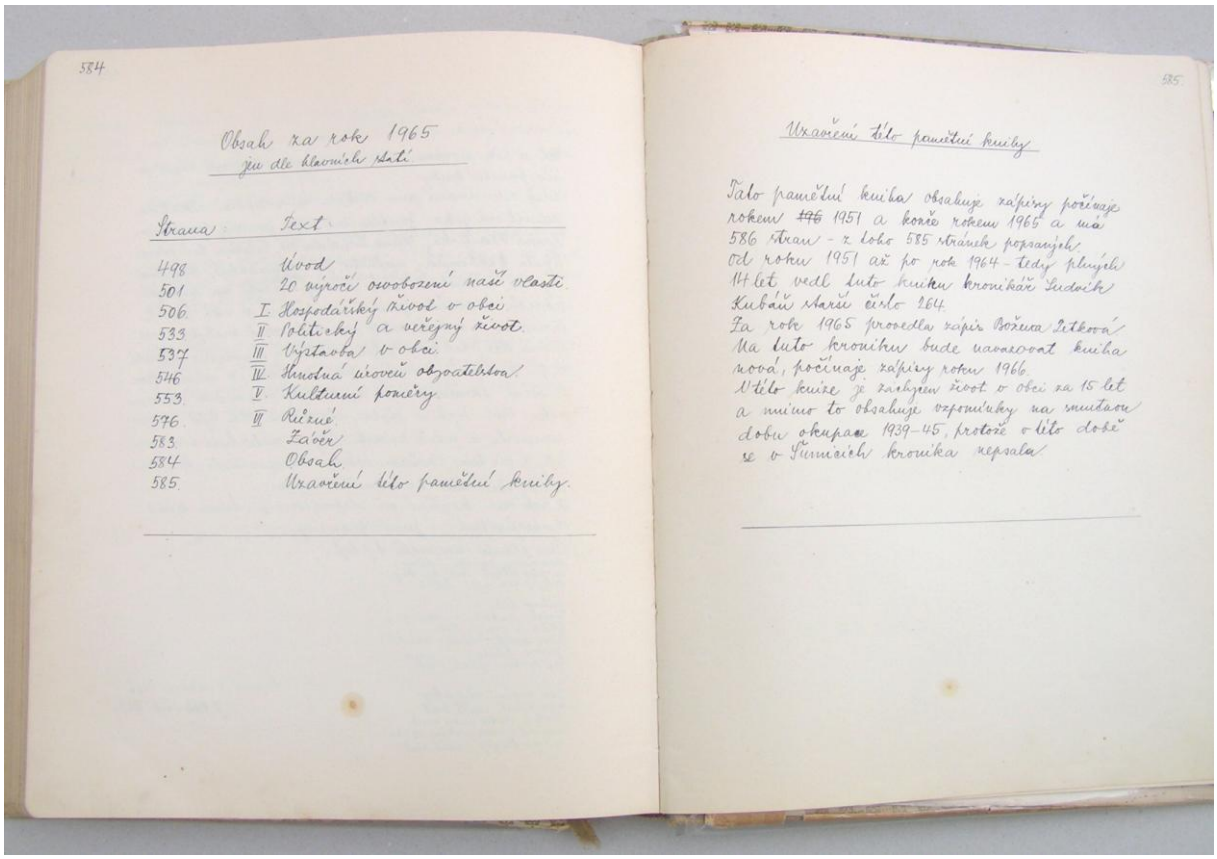

584

Obsah za rok 1965
jen dle hlavních statí

Strana:	Text:
498	Úvod
501	20 výročí osvobození naší vlasti
506	I. Hospodářský život v obci
533	II. Politický a veřejný život
537	III. Výstavba v obci
546	IV. Hmotná úroveň obyvatelstva
553	V. Kulturní poměry
576	VI. Různé
583	Závěr
584	Obsah
585	Uzavření této pamětní knihy

585

Uzavření této pamětní knihy

Tato pamětní kniha obsahuje zápisy počínaje rokem ~~1956~~ 1951 a končí rokem 1965 a má 586 stran - z toho 585 stránek popsaných. Od roku 1951 až po rok 1964 - tedy plných 14 let vedl tuto knihu kronikář Ludovít Kubáň Starší číslo 264.
Za rok 1965 provedla zápis Božena Žitková.
Na tuto kroniku bude navazovat kniha nová, počínaje zápisy roku 1966.
V této knize je zachycen život v obci za 15 let a mimo to obsahuje vzpomínky na smutnou dobu okupace 1939-45, protože o této době se v Šumicích kronika nepsala.

Uzavření této pamětní knihy.

Tato pamětní kniha obsahuje zápisy počínaje rokem 1951 a konče rokem 1965 a má 586 stran – z toho 585 stránek popsaných. Od roku 1951 až po rok 1964 – tedy plných 14 let vedl tuto knihu kronikář Ludvík Kubáň starší číslo 264.

Za rok 1965 provedla zápis Božena Zetková. Na tuto kroniku bude navazovat kniha nová, počínaje zápisy roku 1966.

V této knize je zachycen život v obci za 15 let a mimo to obsahuje vzpomínky na smutnou dobu okupace 1939 – 45, protože v této době se v Šumicích kronika nepsala.

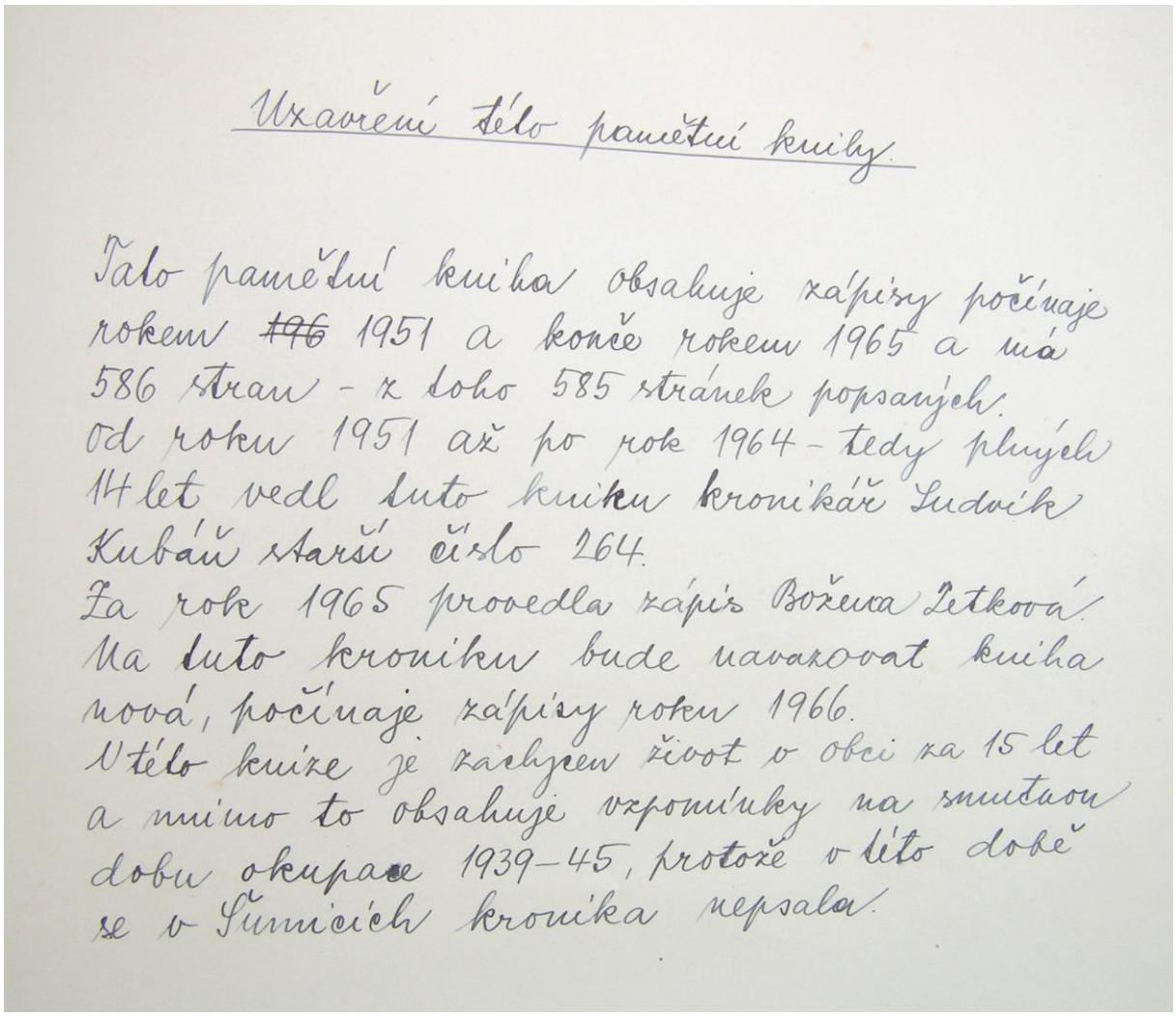

Uzavření této pamětní knihy.

Tato pamětní kniha obsahuje zápisy počínaje rokem ~~196~~ 1951 a konče rokem 1965 a má 586 stran - z toho 585 stránek popsaných.
Od roku 1951 až po rok 1964 - tedy plných 14 let vedl tuto knihu kronikář Ludvík Kubáň starší číslo 264.
Za rok 1965 provedla zápis Božena Zetková.
Na tuto kroniku bude navazovat kniha nová, počínaje zápisy roku 1966.
V této knize je zachycen život v obci za 15 let a mimo to obsahuje vzpomínky na smutnou dobu okupace 1939–45, protože v této době se v Šumicích kronika nepsala.

Přílohy[3]

[3] **Poznámka opisovatelky:** Přílohy nejsou pevnou součástí kroniky. Jsou vloženy v obálce v přebalu knihy a týkají se také období, která nejsou součástí zápisu této kroniky. Obrázek na této straně je součástí všitého dvoulistu v originálním zápisu kroniky mezi str. 136 – 137. Jméno autora není v kronice přímo zmíněno.

Šumice

A/ Oběti I. světové války

Příjmení, jméno	datum narození a úmrtí		poznámka
Borýsek Karel	8.9.1896	2.7.1917	ruský legionář (u Zborova) padl
Kubáň Mikuláš	5.12.1892	13.6.1915	na ruské frontě
Živnéř Josef	26.3.1876	18.11.1914	v Zakřovicích v ruském Polsku
Liška Josef	12.4.1893	1916	
Ulek Josef	1886	1914	
Plášek Josef	22.3.1877	6.3.1916	Prževlaka u Bučače
Dvořáček František	12.1.1887	24.11.1914	u Sadové
Pelikán Štěpán	1888	1916	
Gajdoš Dobroslav	1888	1916	
Šerek František	1893	1916	
Hřib Josef	1891	1914	
Zapletal František	23.10.1892	31.12.1926	- Prohlášen za mrtvého
Prachař Vincenc	22.10.1891	8.8.1914	Padl v Srbsku
Šlahora Josef	18.2.1884	9.7.1916	v Brně v ústavě slepců
Bětík František	1882	1915	
Ulek Josef	18.5.1879	29.9. 1917	Padl na italské frontě
Lekeš Josef	18.6.1895	2.7.1910	u Lublína na ruské frontě
Lekeš Jan	30.12.1883	12.10.1917	u Gevice
Pavlíček František	1894	1915	
Hřib Jan	1883	1917	
Gajdoš Josef	1887	1915	
Slezák Richard	1877	1917	
Dvořáček Baltazar	6.1.1891	1.3.1917	nezvěstný od bitvy u Valjeva
Zábojník Josef	1888	1917	
Jančařík František	1894	1916	
Lekeš Martin	6.11.1889	15.9.1917	pald u Proskuvova na rus. frontě
Juřeník František	25.4.1873	1.11.1916	
Sliva František	15.8.1898	29.7.1918	padl na italské frontě
Vajdík František	12.1.1884	3.7.1916	pald u Kubína na rus. frontě
Gerich Martin	10.11.1894	10.8.1918	pald na italské frontě
Tlach Vincenc	12.6.1871	1918	Prohlášen za mrtvého dne 1.4.26
Juřeník Jan	1875	1918	
Jančář Tomáš	1.11.1878		nezvěstký od 26.7.1917 na ital. frontě
Špát Josef	7.4.1897	4.6.1916	- na ruské frontě
Gajdoš František	2.7.1888	13.9.1914	

Vlastivěda Šumic,rukopis r r.1943,uložen ve škole :

Nemalou měrou přispívá ovocnářství v Šumicích místní školkař Augustin B a rto š ,známý v širém kraji.Vypětovává štěpy,šlechtěné švestky,třešně,zvláště však se zabývá pěstěním pláňat,kterých odesílá každoročně do světa statisíce.Svou živnost zahradnickou provozuje na půdě 10 ha.

Mateřská škola v Šumicích/výtah z kroniky MŠ/:

Dne 15.12.1965 byl zahájen provoz nově zřízené mateřské školy v Šumicích, bývalého to zemědělského útulku,v přísálí kulturního domu s počtem 26 dětí-jednotřídka.Řed. A.Kubišová,učitelka R.Sobotová,školnice B.Janíčková Provoz v nově upravené budovy mateřské školy byl zahájen 1.září 1966. Škola byla dvoutřídní s celodenní péčí.V r.1967 přispěl patronátní závod JZD Šumice na vybavení nat.školy částkou 4.000 Kčs.Spolupráce s rodiči je velmi dobrá/za jejich pomoci zakoupeny obrazy,brigádně zhotoven kolotoč a houpačky/.Ve šk.r. 1972/73 uspořádán první dětský karneval. Bylo tam přes 200 masek.Ve šk.r.1975/76 bylo 37 zapsaných dětí.Školu vede zastupující ředitelka M.Vaculínová.

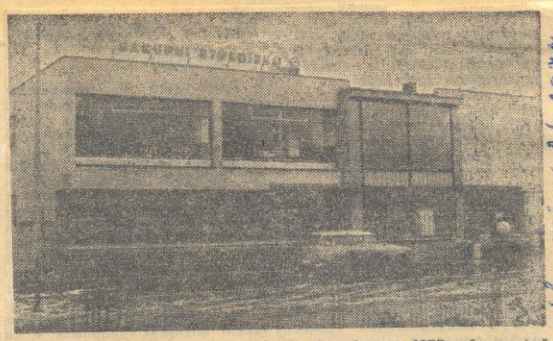

K 29. výročí Února bylo v sobotu 26. února 1977 slavnostně otevřeno nové nákupní středisko v Šumicích, postavené občany v akci „Z". Stavba byla zahájena v srpnu 1974, celkový náklad činí 2 miliony 70 tisíc Kčs, při vytvořené hodnotě díla 2 miliónů 550 tisíc Kčs. Občané na stavbě, vedené stavbyvedoucím Josefem Juřenikem a za technického dozoru Stanislava Synčáka, odpracovali 8594 hodin. Ve dvoupodlažní budově jsou prodejny elektro, galanterie a masny.

2/3 1977

Hasičská kronika obce Šumice z r.1974/při 80.výročí založení Sboru/ /zpracována podle spolkových knih/, výtah, napsal Cyril Šojdr, str. 217

Povodeň r.1919 :8.července o poledni s průtrží mračen,potok Rudický zatopil půl vesnice,po 3.hod odp.druhá bouřka od západu při úplném zatmění,z mraků sršely blesky,lilo jako z konve,vypadalo to na konec světa.Lidé stěhovali od vody všechno,šaty,jídlo,dobytek do vyššího položení.Voda z Olšavy znovu vystoupila a k 6.hod.večer vběhla do zbývající části vesnice.Domky ze surových cihel se bortily a padaly. Začalo svitat,lidé pokud mohli se vraceli do příbytků pro to,co tam nechali.Z pitinských hor bylo slyšet velké hřmobití,netrvalo dlouho a zvonil z bojkovického nádraží telefon,aby občané,kteří bydlí poblíž Olšavy se ihned vzdálili,neboť se po průtrži mračen žene ještě větší povodeň.Za půl hodiny vše bylo u nás.Ti občané,kteří neslyšeli té výzvy a zůstali doma,vylézali na dvorech na vysoké stromy a volali o pomoc.Voda se přelila přes dražní násyp,hrůza trvala do 11.hod.dop.Kdo to pozoroval z vyšších míst,viděl široké jezero ve velkém hukotu a pohybu.Nad domkem se mocně zaprášilo,načež střecha se roztáhla po vodě. Ve středu obce spadla také obecní sýpka,has.stříkačka byla poškozená a musela být poslána na opravu.V dolním konci mezi zatarasenými kládami bylo mnoho utopených vepřů,kozí,králíků a všeho zvířectva. V U.Hradišti byla ustavena povodňová komise na pomoc postiženým a do dvou let pomocí vládní podpory i soukromé měli postižení střechu nad hlavou.

Poslední den r.1924 oslavili hasiči divadlem v hostinci u Tlachů, když právě o půlnoci přišla zpráva"Kohoutkův mlýn hoří"Během čtvrt hodiny byl sál vyprázdněn,všichni utíkali hasit.

Nové hasičské skladiště v nově postaveném obecním domě,bylo otevřen 10.září 1927,obec nakoupila materiál,hasiči sami postavili/staré skladiště zničila povodeň r.1919/

R.1929 objednána motorová hasičská stříkačka ze závodu Čechy u Prostějova za 52 tisíc.Josef Juřeník zapůjčil na její zakoupení 5 tisíc, který na jeho účet se splácel v místní Reiffeisence.

Dne 15.března 1939 v ranních hodinách hlásil bubnem obecní strážník:"Dnes v nočních hodinách vtrhla německá branná moc přes naše územní hranice a obsadila Československou republiku".

Velkým postrachem německého vojska byli partyzáni. Koncem války měli dva hasiči službu v zásobovací kanceláři.Bylo k půlnoci, 15. prosince 1944 kdy vpadl do poštovní kanceláře tři ozbrojení muži,jeden z nich národnosti ruské nožem odřezal sluchátky a poškodil telefon,načež odešel do zásobovací kanceláře,kde měl hasičskou službu Frant.Gajdoš,na kterém žádal stravovací "listočky".Byla uzamčeny v truhlíku.Rus sekerou rozbil truhlík a vybral chlebová a masové lístky.Nato všichni tři odešli na dráhu,kde

zneškodnili telefon.Časně ráno dojelo od Brodu 5 aut a vystoupili z nich psovodi,z každého 5 i se psy.I kostel museli jim otevřít,nic neašli a museli odejít s nepořízenou a více nedojeli.

Koncem války přejelo přes naši obec německé auto branné moci směrem od Nezdenic.Na okraji vesnice byla položena 4 m dlouhá deska hustě pobita hřebíky. Druhý den přijelo od Brodu 6 esesmanů do kanceláře. K poledni hlásil ob.strážník po vesnici,aby se všechny osoby muž.pohlaví od 15-65 let dostavili na 13 hod před ob.kancelář.Důstojník vystoupil na vyvýšené místo,mluvil německy,do češtiny to překládal místní farář Antonín Kyselák:

1.Zákaz shlukování a po 20 hod.vycházení z domu.
2.Zostření nočních hlídek.
3.Noční hlídky jsou odpovědny za všechny sabotáže spáchané v obci.
4.Rozkaz velitele:Nevypátrá-li se viník během 1 hodiny,lehnou blízké domy činu popelem.Viník se nevypátral.Poté za necelé půl hodiny vystoupil kouř nade mlýnem a hořelo 5 stavení:Kudela frant.293,Šidlo Frant. 272,Vaculín Tomáš 192,Pranica Karel a Dvořáček Stanislav.

V posledních dnech války byly v Š.dvě barikády u mostu před domkem Škubalovým a naproti Stehlíčkovým a jedna u dráhy u domku Ludvíka Lorence.Fronta se kvapem blížila,Němci ustupovali,vlaky nejezdily. V tuto dobu byl střelami poškozen domek Martina Volaříka č.333,Anežky Chromkové 109 a Lorence Ludvíka č.37.O život přešla Anežka Brumovská č.30 na vlstním dvorku střepinou granátu.Navečer 30 dubna sbírali po vesnici telefonisté dráty,bylo jasné,že se blíží něco nečekaného. V ranních hodinách 1.května 1945 o Němcích ani památky,kol 8.hod. ranní od východu přicházeli rumunští osvoboditelé,byli hladoví,tak jsme je dali jíst,oddechli si a postupovali dále proti nepříteli.

Na dvorku MNV byla v r.1972 postavena požárnická zbrojnice/první sebrala voda r.1919,za 8 let postavena druhá,která se stala zasedací síň/

Slovácké jitro 23/6 76

Ve sloučeném JZD s vyšší užitkovostí

Ve výrobě mléka a užitkovosti dojnic patří sloučené Jednotné zemědělské družstvo Uh. Brod k předním zemědělským závodům okresu. Nejsou to výsledky náhodné, skrývá se za nimi celý souhrn opatření, zvlášť významný v podmínkách sloučeného celku, i odhodlání a chuť lidí vyrovnat se s novými problémy.

Konečný výsledek - vysoká užitkovost - je uzavřením celého komplexu péče, která začíná u mladého dobytka. Odchov je soustředěn na farmách v Újezdci u Luhačovic a v Šumicích, odkud jsou vydělováni býci na žír, část jalovic zůstává v Újezdci a Maršově, kde se pastvou umožňuje mladému dobytku získání dobrého zdravotního základu. Ve stádiu vysokobřezosti se jalovice převádějí do prvotelkových stájí v Šumicích a v Těšově, v nichž je prováděna selekce, odsud na druhé laktaci, jsou převáděny do jednotlivých farem do stavu dojnic.

Pro letošní rok si družstevníci sloučeného JZD stanovili náročný cíl — dodávku 50.000 litrů mléka navíc proti původně stanovenému plánu a na základě závazku si upřesnili plán dodávky, což je zakotveno v CVFP. Dnes již můžeme konstatovat, že jejich závazek bude splněn. Plán na pololetí činí 1 mil. 190 tisíc litrů, předpoklad ukončení pololetí se jeví na milión 220 tisíc litrů mléka. Denní operativní úkol družstva, 7000 litrů, je také denně sledován podle jednotlivých farem a jejich samostatných rozepsaných operativních úkolů pomocí každodenního dispečinku, měsíčně jsou výsledky vyhodnocovány hlavním zootechnikem J. Čapkou za účasti faremních zootechniků. Od počátku roku se podařilo v jednotlivých farmách zvýšit užitkovost: ve farmě v Uh. Brodě o 1,3 litru na dojnici (9,4 litru), v Těšově o 1 litr (nyní 8,90), přestože v Šumicích je nejkvalitnější družstevní stádo černostrakatých s vyrovnanou užitkovostí, i zde došlo ke zvýšení na dojnici o 0,3 litru (11,10 litru). Celková užitkovost se v družstvu od počátku roku pohybuje kolem 9,50 litru na dojnici, při průměrném stavu 756 dojnic. Pracovníci v v živočišné výrobě mají ještě další závazek — nepřekročit 27 dkg spotřeby jádra na 1 litr mléka.

Na těchto velmi dobrých výsledcích má podíl především dobrá práce ošetřovatelů a faremních techniků — St. Trtka, J. Lahuty, J. Sukupa — organizace jejich práce, zvýšená péče o skot a plnění uzavřených závazků. Ty především kladou vyšší požadavky na kolektivy brigád socialistické práce, z nichž jedna, vedená Fr. Pilkovou, pracuje v Šumicích a druhá v Uherském Brodě, kterou vede M. Sedláčková. -há-

Františka Pilková a Marie Krajzová jsou vedoucími brigád socialistické práce v živočišné výrobě JZD Uh. Brod. Obě tyto brigády se podílejí na velmi dobrých výsledcích, jichž je v družstvu dosahováno na úseku užitkovosti dojnic.

Slovácké jitro čís. 25/1976

Slovácké jitro 1. prosince 1976 č. 48

Olšavanka nejlepší v republice

GOTTWALDOV (tl) — Ve dnech 19. až 21. listopadu se sjeli do Gottwaldova z celé republiky vítězové krajských soutěží dechových hudeb JZD na celostátní přehlídku, kterou zorganizoval ÚV Svazu družstevních rolníků a Ústav pro kulturně výchovnou činnost v Praze. Náš kraj zde reprezentovala dechová hudba Olšavanka ze Šumic, jejímž současným zřizovatelem je JZD Uh. Brod. O tom, že čestně obstála, svědčí konečné vyhodnocení. Porotou předních hudebních odborníků byla vyhlášena absolutním vítězem národní přehlídky dechových hudeb JZD na rok 1976.

Slov. 7

Hřiště plné broučků...

ŠUMICE (ph) — ZDŠ v Šumicích spolu se SRPŠ uspořádala minulou neděli dětský den. I přes nepřízeň počasí se hřiště proměnilo v rozkvetlou louku s pampeliškami, myškami, broučky a beruškami ... Na sekáče a mlatce zasvitlo konečně slunce, které doprovázelo další tanečníky a tanečnice, předvádějící tance lidové a moderní. Dvouhodinový program, ve kterém vystoupilo 350 žáků ZDŠ, MŠ a 20 žen TJ Sokol, zakončili krojovaní žáci devátých tříd Moravskou besedou. Celý program doprovázela dechová hudba OLŠAVANKA ze Šumic. Všechny účinkující odměnilo bohatým potleskem 550 návštěvníků. 4/7 76

Slov. 9/6 76

TABULKY

OKRESNÍ PŘEBOR

1. Nedachlebice	12	6	5	59:31	30
2. Traplice	12	5	6	45:29	29
3. Bystřice p. L.	12	4	7	49:40	28
4. Polešovice	12	3	8	56:31	27
5. Hradčovice	12	3	8	50:40	27
6. Šumice	12	3	8	49:32	27
7. Uh. Brod B	11	4	9	44:31	26
8. Nedakonice	10	6	7	42:41	26
9. Hluk B	8	6	10	40:44	22
10. Podolí	7	7	9	39:46	21
11. Slavkov	8	3	12	30:47	19
12. Bojkovice	4	9	10	34:39	17
13. Bílovice	4	7	13	31:51	15
14. Kostelany	4	4	15	31:75	12

"Volební program Národní fronty okresu Uherské Hradiště 1976-1980"
/výňatky/,vydala Slovácká jiskra v říjnu 1976.

V současné době jsou rozestavěny mateřské školy v Mistřicích,Březové, Hluku,Bojkovicích,Šumicích ,Bánově a Uh.Hradišti/strana 6 /

Pro zabezpečení zemědělské výroby v rámci okresu jsou postupně vytvářeny podmínky.V okrese je v současné době 16 JZD a předpokládá se ještě další slučování.Budou zřízeny 2 kooperační obvody,jeden pro družstevní sektor a druhý pro státní sektor.Došlo ke sloučení Státních statků a byl ustaven státní statek"Moravskoslovenské pomezí",který zahrnuje bývalé státní statky Val.Klobouky,Bojkovice,Uh.Brod a výhledově se předpokládá i začlenění Státního statku Veselí n.Mor.V okrese jsou dále 3 společné družstevní podniky ato:Zemědělské výrobní sdružení se 6 závody,dále chladírny a mrazírny a Agrochemický podnik./str.19/

V 6.pětiletce dojde mimo zabezpečení provozu a běžných oprav veřejného osvětlení ke generálním opravám veřejného osvětlení zejména v obcích Bánov ,Bystřice p.Lop.,Hluk,Krhov,Starý Hrozenkov,Suchá Loz, Šumice,Záhorovice,Vlčnov...../str.22/

Z nejdůležitějších akcí na úseku rozvoje obchodní sítě budou uvedeny do provozu nebo rozestavěny:Lidové spotřební družstvo Jednota:nákupní střediska Šumice,Starý Hrozenkov,Hluk..../str.23/

Velké opravy škol,MŠ a dalších školských zařízení se plánují např. v těchto obcích:Bojkovice 2.600 tis.,Nivnice 1320 tis,Šumice 1400 tis. Kčs.../str.25/

Pro zabezpečení a soustředění bytové výstavby v rodinných domcích je budována v předstihu technická vybavenost těchto obytných okrsků rodinných domků:...Šumice,Bojkovice,Nivnice..../str.29/

★ HOVOŘÍME S LIDMI 5. PĚTILETKY ★

JZD ČSP v Šumicích se svou tržní produkcí mléka řadí na druhé místo v rámci okresu. Tohoto výsledku dosáhli nejen dobrou organizátorskou prací vedení družstva, ale, a to především, poctivou a obětavou prací dojiček. A věru, ženy, jako M. Kandrnálová, Fr. Šidlová, B. Šidlová, A. Pláškovà, M. Tlachová, M. Juřeníková, L. Olbertová, M. Hasoňová, Fr. Pilková, L. Josejíková, J. Šojdrová, H. Smídová, M. Žampachová, M. Juřeníková, M. Krchůfková a A. Trchalíková, to se svými 192 svěřenkyněmi skutečně umějí. Proto také jejich pracovní výsledky nejsou náhodné. Průměrná tržní produkce mléka na jednu dojnici za jeden den v I. pololetí letošního roku činí 10,41 litru mléka, co proti stejnému období minulého roku znamená zlepšení o 1,21 litru. Tento příznivý výsledek se odrazil i na plnění plánu tržní produkce mléka za I. pololetí letošního roku. Místo plánovaných 490.000 litrů odevzdali 563.228 litrů mléka, co tedy znamená, že odevzdali o 104.000 litrů mléka víc, než dodali za stejné období v minulém roce.

Kolektiv dojiček pracuje v nynější sestavě již dva roky a dva roky je i rozdělen do dvou směn. Každá směna pracuje nepřetržitě dva týdny a další dva týdny má volno. Jenomže to volno pro naše dojičky neznamená, že mají prázdniny. „Kromě domácích prací máme ještě furu povinností v družstvu," povídá Fr. Šidlová, která své práci posvětila již 11 let. „Na se pomoc je potřebná všude, zejména v rostlinné výrobě. Je třeba obdělat řepu, brambory, jahody..." „Vždyť za ty dva týdny, co jsme v práci, doma vůbec nic nemáme, jenom těm našim kravičkám se věnujeme," praví nejstarší členka kolektivu M. Kandrnálová. „Ještě to je dobře, že se nemusíme starat o oběd. I když máme volno, dostáváme je z družstevní kuchyně. Dříve tomu tak nebylo..." Ano, během let se jejich pracovní podmínky velice změnily. „Dřív nebylo dostatek krmiva, dojilo se rukama a vůbec všechno se dělalo ručně," povídá Fr. Šidlová, a M. Kandrnálová ji doplňuje: „Dnes, ještě není elektřina, mladé holky se bouří, že ony, věru, rukama dojit nebudou. Inu, to se dá pochopit, je to dřina, od které jsme si i my, staré dojičky, dávno odvykly."

Vztahy mezi členkami kolektivu jsou velice družné, proto se rády scházejí i po pracovní době. Dobré jsou také vztahy mezi kolektivem dojiček a vedením družstva, které jim všemožně vychází v ústrety. „Doufám, že o našem pracovním prostředí vyprávět nemusím," s úsměvem praví Fr. Šidlová, „proto jsme velice rády, že nám předseda přidělil koupelnu a pračky, že pravidelně dostáváme prací prostředky, abychom si pracovní oděv mohly vyprat už tady."

Vedení družstva je s prací kolektivu spokojeno. Vždyť kromě pracovních úkolů si kolektiv příkladně plní i závazek, podle kterého na zlepšení pracovního a životního prostředí odpracuje 160 hodin.

Po dobře vykonané práci následuje zasloužený odpočinek. Avšak šumické dojičky mají nejraději takový, kde příjemně mohou spojit s užitečným. Proto rády navštěvují divadelní představení a jezdí na zájezdy, které pro ně vedení družstva organizuje. V letošním roce byly na dvoutýdenním zájezdu v SSSR, v NDR, v Jugoslávii a v Itálii. Na jednotýdenním zájezdu po ČSSR se seznámily s krásami naší vlasti.

Ve zprávě družstevníků ze Šumic čteme: „JZD ČSP v Šumicích k XV. sjezdu KSČ odevzdá 150.000 litrů mléka navíc. Tím na jednu dojnici dosáhne roční užitkovosti 3875 litrů, tedy o 456 litrů mléka více než tomu bylo v minulém roce." Pevně věříme, že kolektiv dojiček vytýčený úkol úspěšně splní, a tím důstojně přivítá XV. sjezd KSČ.

A. Klespilová

Dlouholeté a zasloužilé členky kolektivu dojiček Fr. Šidlová a M. Kandrnálová.

17/9 1975

Strana 2 ■ SLOVÁCKÁ JISKRA

Z á p i s

z pracovní schůze zástupců MNV v Šumicích a autorů monografie konané 27.dubna 1977 na národním výboře v Šumicích.

1. Přítomní byli předseda MNV, ved. odboru kultury s Jar Jančař, kronikář s Jar Žampach, ved.redaktor Dr Met.Zemek CSc, autoři Dr Jan Pavelčík CSc, Josef Kukulka a Dr Josef Zemánek.
Nepřítomní a omluveni byli autor Dr M Trapl CSc a inž Lad Prachař za MNV v Šumicích.

2. Schůzi řídil ved.odboru kultury s Jaroslav Jančař.

3. Pořad jednání:
a/ Projednávání plnění zápisu z minulé pracovní porady.
- za nemocného dra Tomeše zpracuje patřičnou stať Dr Pavelčík,
- Dr Trapl zpracuje svoji stať do konce července /oznámil Dr Zemek/,
- Schůzka Dra Zemka se s Žampachem nevyšla, ale oba jednali v TEPSu přibližně se stejným úspěchem - při včasném odevzdání materiálů zajistí nakladatelství vydání monografie v přijatelném termínu,
- grafickou úpravu provede výtvarník Mil.Němec, s nímž projedná potřebné věci představitel MNV,
- monografie budou prodejné za cenu určenou příslušnými institucemi a MNV si vyhrazuje právo volného nakládání s určeným počtem knih,
- výběr a pořízení fotografií bude prováděno společně s fotografem s Hortvíkem, který zajistí provedení v nejkratší době.

b/ Provozní a organizační záležitosti.

- Vedoucí redaktor Dr M Zemek CSc dohodl proporcionální náplň monografie i přílohu s fotografiemi podle platných směrnic.

Výběr fotografií, které má MNV k dispozici, provedou členové kulturní komise rady MNV a přizvaní pracovníci z řady autorů, a to 4.května v Šumicích. Ostatní se zařadí do alba MNV.

Stať sídelně-geografická bude počítána jako součást partie o současnosti, stejně tzv šumické zajímavosti.

Výtvarník s Mil.Němec musí dostat včas texty, aby mohl zvolit způsob a provedení grafické úpravy. V květnu bude pozván na schůzku se s Žampachem a drem Zemkem. Schůzku zajistí pracovník MNV po dohodě s drem Zemkem.

Kresby a náčrty budou přímo v textu a nepočítají se do přílohy.

Financování je zajištěno. Veškeré výdaje, kromě cestovného fotografovi a drobných průběžných vydání, budou placeny vydavatelství, a to podle jeho dispozic.

Výtisky monografie se po vyřízení všech záležitostí stanou majetkem MNV v Šumicích.

Název knihy musí být krátký a výstižný. K pojmu Š u m i c e bude připojen nejkratší doplňovací a charakteristický dodatek. Rozhodnou o tom pracovníci MNV, případně jiní poradci.

c/ Další: - Texty ke kntrole na MNV budou dodány v etapách do konce července / květen - obd.do r 1620, červen - 1918, červenec - ost/,
Konzultace textů autorů Kukulky a Zemánka bude na MNV 4.května za přítomnosti p. Z.Kubáně, informátora ze Šumic.
Fotograf s Hortvík přijede 6.května na dohodu a seznámení s objekty na fotografování.
Jednání o úpravě, grafickém vybavení atd bude 10. podle dohody.

d/ Příští schůzka všech zainteresovaných pracovníků bude 10.srpna ve 14,30 hod. na MNV v Šumicích.

Dr Josef Z e m á n e k

Zemánek

MNV 1953 - [illegible] (s. 110)

Volby 1954: 1015 hlasů do MNV pro kand. NF 656
proti 359

ONV pro 729 KNV 642
(kand. John Kopec a [illegible]) proti 279 proti 342

MNV 17 členů (1 nezvolen) 21.5. [illegible]

Šojda Jaroslav zvolen předs. MNV

do NS 98,8 %

Slovácká pálenice

Kult. zvláštní [illegible] – [illegible] [illegible] i [illegible] dvora [illegible], [illegible];
Odchodění z Tišnova – [illegible], [illegible] [illegible]

Pivní [illegible] (rum. [illegible], [illegible] po [illegible] do 30. dubna)
– [illegible] 18.000 a [illegible] – [illegible] 86.000

[illegible] 110.000 kcs; [illegible] [illegible]

Lid. kat. již 1000 kat – [illegible] 1954 [illegible] 1954

1955 [illegible] vzorek, kat. [illegible], akce [illegible] pod 2

1895 [illegible] – [illegible]

po 10 let 36 [illegible] [illegible]

Spartakiáda 22. [illegible] 1955 Místní [illegible] [illegible] [illegible]

293 zem. [illegible] do 2 ha 137, 2–3,5 · 49 3,5–5 51
64 [illegible] 600 zs [illegible] 5–10 56

Půrkoba [illegible] a [illegible] [illegible] – Plemenná [illegible]
[illegible] a [illegible] pro [illegible] 16 [illegible] 2 [illegible] [illegible] a [illegible]
[illegible] 1955-56 2 [illegible] [illegible] [illegible] MNV

Kino [illegible] [illegible] – [illegible] 52 ha celk. [illegible] – [illegible] [illegible] 718 [illegible] [illegible] 70 ha

[illegible] pro 2. [illegible] JZD 8 [illegible] – MNV, 8 [illegible] MO KSČ

Státní statek Nesvačilka [illegible] 18 ha [illegible] Fr. Tlacha,
[illegible] 15 [illegible] OLSonda a [illegible]

Mysliveckí spolcení – [illegible] zapsáno 21. 1. 1955

obecní pozemky Tlach – + pozemky [illegible]

pod 2. [illegible] [illegible] " fl 1955

[1956] 32 zúčastnilo zemědělské hosp. – likvidace ONV ohrnutí propagace JZD

30. III. letos JZD 32 chů Fr. Bochůrek – první předseda
(z dím zmn. ČV, JRČ) (10 stará [illegible] 6 – 16 ha.)

100 ovcí krajiště, dvě krávy, vepři, kr. [illegible] to přinesli od St. [illegible]

Nerdemice [illegible] [illegible] ([illegible] Fr. Tlach) krajní že – pro HO KSČ (kraj)

109 ha zemědělské půdy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] opět [illegible] [illegible] S. 164 – [illegible]

[O [illegible]] – [illegible] [illegible] – na [illegible] od Nerdemic

Šumín 6 [illegible] ([illegible] a [illegible]).

[illegible] [illegible] a [illegible], [illegible] u [illegible] [illegible] Olšan

5 dm. [illegible] (af [illegible] [illegible] [illegible] s [illegible])

1. V. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Obsah:[4]

Rok 1951……..7
Rok 1952……...…41
Rok 1953……54
Rok 1954……73
Rok 1955……85
Rok 1956……...……103
Rok 1957……...……118
Vzpomínky na dobu národní poroby
od roku 1939 do roku 1945……..……153
Rok 1958……..……....166
Rok 1959……..……182
Rok 1960……..……201
Rok 1961……..……229
Rok 1962……..……256
Rok 1963……..……278
Rok 1964……..……293
Rok 1965……..……332
Přílohy……..……383

[4] **Poznámka opisovatelky:** Tento obsah není součástí originálu kroniky. Byl zpracován a zařazen na závěr opisu pouze pro snadnější orientaci čtenáře v přepsané verzi kroniky.